

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

LS 19.145

Harvard College
Library

FROM THE FUND GIVEN BY
Stephen Salisbury
Class of 1817

OF WORCESTER, MASSACHUSETTS

For Greek and Latin Literature

L. ANNAEI SENECAE

TRAGOEDIAE

ACCEDVNT

INCERTAE ORIGINIS TRAGOEDIAE TRES

RECENSVERVNT

RVDOLFVS PEIPER ET GVSTAVVS RICHTER

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXVII

Ls 19.145

HARVARD COLLEGE LIBRARY

1868, Oct. 13.

Galibier Fund.

Est profecto poeta ille (Seneca) praeclarior et uetusti sermonis diligentior quam quidam inepte fastidiosi suspicantur.

M. Antonius Muretus Var. Lect. II 4.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

1312
H5.99
27

IPRAEFATIO

Decem illarum, siue undecim dicere mauis, tragoediarum cum L. Annaei Senecae nomine ab antiquissimis temporibus coniunctarum **duplex** est in libris manu scriptis **textus recensio**, altera [E] emendatior, deterior altera [A], utraque primis huius aetatis saeculis oriunda. Ad illam praeter **excerpta codicis thuaue i unus** pertinet codex **Etruscus** siue **Florentinus** laurentianae bibliothecae plut. **XXXVII, 13**, huius — uolgarem dicimus — et folia **re scripta** sunt a Friderico Ritschelio inter ambrosianas Plauti membranas reperta et alii quotquot aut ipsi inspeximus aut ab aliis inspectos scimus saeculi uel **XIII** uel **XV** uel **xvi** fere omnes*).

Prorsus diuersa esse inter se duo quae diximus codicum genera res est apertissima. Nam ut de Octavia taceamus ab E aliena, cum omnibus aliis libris adscripta sit, de lacunis**) quibusdam gravioribus quibus E affecta est ubi in libris A recensionis integer relictus est sermonis contextus

*) Recensio A cum aliquotiens typis esset descripta, pri
mum ab H. Auantio secundum seuerioris artis leges expolita
(in aed. Aldi a. MDXVII) omnium deinceps editorum usque ad
hoc tempus exemplarium fundamentum erat. Etenim ne post
florentinum quidem repertum quisquam editorum a se inpe
trare potuit, ut textum tragoediarum ad praestantissimi libri
normam uia ac ratione constitueret.

**) cf. HII (signorum conspectum u. p. 503) 410—442.
1568—1610.

— quae res cum maxime eorum opinioni refragatur si qui recentiorum librorum copiam e florentino deriuatam esse putant —: non solum fabularum neque ordo neque inscriptiones Etrusco conueniunt cum ceteris libris, uerum etiam scripturae sexcentis locis tanto opere inter se discrepant*), ut ad duas diuersas recensiones non possint non referri.

Neque magis profecto est quod de utriusque recensionis uetustate dubitemus. Thuanearum membranarum aetatem saeculo X° conscriptarum superat multo is unde Etruscus transcriptus est liber qui uncialibus literis exaratus erat. *A* uero recensionis uetustatem testantur folia illa rescripta ambrosiana, quae ante VII uel VI saeculum scripta esse probabile est. Nam plautini codicis scriptura pristina saeculi quinti fortasse quarti, posterior, qua ueteris testamenti quidam libri exarati sunt, noni est (Ritschl. prol. ad Trin. p. VIII), unde Senecae folia non post octauum saeculum scripta esse patet, saeculo uero multo priori codicem ad quem pertinebant ut tribuamus, cogit scriptura eius continua et literis uncialibus expressa. Accedit *Lactanti* testimonium quoddam statianae thebaidis interpretis, quem non multo post Seruium fuisse hodie recepta est opinio. Is enim cum Thyestis uu. 342—352 afferens u. 347 cum *A* tueatur scripturam „trabes“, non „fores“ quod in *E* legitur, uolgari recensione se usum esse prodit.

Vt uero utriusque generis libri, quamquam in multis ac gravissimis rebus inter se differunt, tamen tot tantosque errores communes habent, ut ad unum eundemque omnes redire archetypum manifestum sit: ita et differentiis et in quibus consentiunt corruptelis magna ex parte tam singularis est condicio et natura, ut neque illae quomodo nasci potuerint perspici neque hae emendari satis probabiliter queant nisi ex ipso poetae exemplari non emendato illo et perpolito, sed satis inconposito festinan-

*) exempla quaevis pagina suppeditat; sufficiet quasi digito monstrasse locos quales sunt in Hercule u. 36 sqq. 627 675 1311. uberius hac de re infra disputabimus.

terque scripto et crebris locis inculcato refecto litoris pleno i. e. ex ipsis eius pugillaribus utramque originem traxisse recensionem nobis persuademus *).

Nam primum permultis locis quae inter utriusque recensionis libros intercedit scripturae diuersitas ita conparata est, ut duplarem in archetypo lectionem fuisse aperte indicetur. Qualia haec sunt:

<i>E</i>	<i>A</i>
P 831 deformis senii mon- d. s. limina transeat stret imaginem	
P 348 uenere instinctus sus- u. instincti quam magna cipit audax grege pro gerunt g. p. t. b. iuuenci toto bella iuuencus	
H 36 patrem probauit glo- patrem probauit inde qua riae feci locum quas sol lucem premit aperi- reducens quaque re que thetis qua ferens ponens diem Titan diem	
H 627 teneone in auras uerumne cerno corpus editum an uana fruor an fallor tua	
H 675 nocte sic mixta tale non dubie solet solet	
T 347 fores <i>E</i> trabes <i>A</i> 610 extimescit <i>E</i> expauescit <i>A</i> 1048 detur uia <i>E</i> demus uiam <i>A</i> 327 scelus <i>E</i> nefas <i>A</i>	

*) Senecam ipsum singulas tragedias foras dedisse ueri est simile. Quod tamen latius persequi quoniam chartarum angustiis prohibemur, breuiter indicasse sufficiet non solum Medeam a Quintiliano laudatam, Oedipum quem et Statius et Quintiliani sectatores sunt imitati [cf. O 242 647 472 394 sqq. et 530 sq. = St. Theb. I 233. IIII 630. ibd. 29. ibd. 406 sqq. O 477 = St. Ach. I 307 et multa alia. — O 53 945 595 = declam. XII], sed etiam Herculem I et Troades suo quamque tempore ab auctore uolgatas esse. de Phaedra et Thyeste iudicium retinemus [cf. H I 573 = Stat. Silu. III 3, 192. H 391 320 1186 = Theb. IIII 643. III 343. IIII 757. — M 347 = Theb. V 413. — Tr 841 = Theb. IIII 286. — T 615 = (?) Th. II 688. T 738 = Ach. I 669. — P 755 = Silu. II 6, 36]. Vnde posteriores grammatici qui singulos Senecae uersus conmemorant tragediarum cognitionem hauserint, utrum ex schedis poetae uel eius apographis an ex fabulis separatis editis, in medio relinquendum est.

Pfr. 154 suspensa *E* sollicitae *A* P 283 moderatur *E* iaculatur *A* quibus accedunt innumera id genus alia.

Haec et quae sunt similia adparet ita non posse explicari, ut altera scriptura ex altera aut deprauata aut librari libidine mutata aut interpretandi caussa adscripta esse dicatur. Immo uix est dubium quin utraque quodam modo ab ipso poeta profecta sit, cuius pugillaribus utriusque generis auctorem usum esse diximus. Quos quidem codicillos cum poeta crebro correxisset, inducendo nimirum suprascribendo uerba uersusque siue infer linea siue ad marginem adiciendo et ita quidem ut quid legi uellet aut quo quaeque pertinerent multis locis non satis accurate significaret *): fieri non potuit quin duo illi librarii qui diuerso tempore poetae chirographo ad describendum uterentur dubitantes saepe quid uel quo ordine deserverent alter hoc alter illud eligeret, alter alterum sequeretur uersuum ordinem, haud raro uterque quae legi omnino non poterant omitteret **). Quid uero? non desunt loci ubi utramque archetypi lectionem librarius uideatur amplexus esse. Sic H 19 in *E* et *A* legitur 'sed uetera sero querimur' ubi aut 'uetera' aut 'sero', non utrumque admittit uersus. huius generis plura exempla in *E* adparent, uelut haece: H 688 errat ludit *A* ludit *V A* 1157 cur en *E* cur *A* & Of. recipe admitte *E* recipe *A* Pfr. 41 concita cursu celerem gradum *E* conc. celerem gr. *A* Med. 769 nemoris antiqui decus domus *E* n. a. domus *A*. Sed latius hoc genus patet. Nam poeta cum aliquotiens eandem sententiam dupli modo expressisset, haud raro factum est ut aut utrumque ambo describerent, uelut H 50—54 = 46 sqq. 272—77 = 263—71. 677—8 = 670—1. Tr 122 = 120 etc., aut alterum alter, ut locis supra allatis H 36 sqq. 627 675 sqq. multisque aliis. Quae cum ita sint, ubi aut lacunas significaimus aut uersus siue transponendos siue eiciendos censuimus, nemini profecto ea uidebimus omnia

*) Simile exemplar historiae naturalis Plinium scimus reliquisse inopinata morte prohibitum quominus libris suis ultimam manum inponeret. **) Idem passi sunt scriptorum hist. Aug. libri quos qui descripserunt medii aevi homines lacunas prorsus dissimulabant.

temporum uel librariorum iniuriae tribuisse *). Immo ut pro dittographiis multa eorum quae exclusimus habenda sunt, ita non paucos uersus ambitum stropharum, quibus et in diuerbiis et in carminibus poeta orationem discripsit, supra iustum modum augentes ab ipso poeta arbitramur profectos esse (uelut H 552 745 791 alios), qui quidem scribendi impetu abreptus eandem rem qua erat ingeni ubertate uariando et aliis uerbis iterum et saepius inlustrando non numquam legem illam quam ipse sibi scripserat strophicam uiolasse existimandus est. Quae menda si tragedias in emendatum exemplar et publico usui destinatum transcripsisset quin sublaturus fuerit uel resecando uel augendo orationem minime dubitandum arbitramur. Quo tamen in genere num in eligendis uersibus qui essent damnandi nobis contigerit ut uerum semper inueniremus, uehementer dubitamus. Sic, ut exemplo utamur, dubium quam maxime erat H 826—8 ex tribus uersibus quis potissimum esset delendus.

Redire utramque recensionem ad ipsius poetae chirographum publico usui non destinatum satis luculenter praeterea ostendunt Oedipi cuiusdam et Phoenissarum illa fragmenta in omnibus libris manuscriptis in unum conglutinata (cf. de Seneca trag. auct. p. 20—22), quae, si tragedias suas publici iuris fecisset, non editurum sed in schedis retenturum fuisse existimamus poetam. Neque minus haec nostra de pugillaribus auctoris sententia confirmari uidetur anapaestis quibus Actaeonis fabula narratur O 772—884, prorsus et ab illo loco et a tota fabula alienis (cf. obseruat. in Sen. trag. lib. p. 36 s.).

Schedas denique auctoris per longum tempus circumlatas atque transcriptas esse, si quis miratur, is Suetoni consideret uerba, qui de Nerone agens haec tradit (c. 52 p. 196, 36 R): „itaque ad poeticam pronus carmina libenter

*) Tragedias ultimam poetae manum passas non esse iam censuit G. Hermannus (el. doct. metr. p. 387 „praesertim si uerum est quod suspicor, non esse eis ultimam manum impositam“ cf. ibd. p. 431 „cum — ne perfectae quidem et penitus expolitae sint“).

ac sine labore conposuit nec ut quidam putant aliena prosuis edidit. Venere in manus meas pugillares libelli-que cum quibusdam notissimis uersibus ipsius chirographo scriptis, ut facile appareret non tralatos aut dictante aliquo exceptos, sed plane quasi a cogitante atque generante exaratos; ita multa et deleta et inducta et superscripta inerant[“]. Neque abs re erit attulisse quae Leoni suo Sidonius scribit epp. VIII 3 (p. 462 Sauaro) „Apollonii Pythagorici uitam non ut Nicomachus senior e Philostrati, sed ut Tascius (?) Victorianus e Nicomachi schedio exscripsit, quia iusseras, misi: quam dum parere festino celeriter, eiecit (an: coniecit?) in tumultuarium exemplar turbida et praeceps et opica translatio“ (cf. O. Jahn. Ber. der Sächs. Ges. d. Wiss. 1851 p. 335 sqq.)^{*)}.

Neque uero schedae a L. A. Seneca scriptae alias continebant fabulas nisi priores octo. Nam quae in codicibus secuntur Agamemno et Hercules alter eas neque a philosopho ipso neque ab aequali quodam conpositas esse certissimis argumentis potest euinci^{**)}). Quas qui conposuerunt non solum neque in metris, anapaestis potissimum, condendis et in diuerbiis secundum legem strophicam constituendis ad constantem Senecae normam se accinxerunt, uerum etiam in iusto personarum numero seruando in choro adhibendo inque aliis multis rebus ad *οἰκονομίαν* pertinentibus a seuerioribus artis praceptis recesserunt et manifesta octo priorum tragediarum imitatione non minus quam quo usi sunt dicendi genere ab annaeauo non modice differente imitatores sese produnt. Hae igitur fabulae, cum in utramque recensionem eas transisse constet, post Senecae mortem ab eis qui libellos tragediarum ab eo relictos pos-

^{*)} De Gracchorum Ciceronis Vergilii idiographis u. Plinius n. h. xiiii 83 J. Gellius xiiii 21 4 ii 3 5 viiiii 14 7 i 21 2 Quintilianus i 7 20.

^{**)} Has duas fabulas a Seneca scriptas esse negauit R. Bentleius opusc. ed. Lips. p. 232. Alter nostrum qui in comment. de Sen. trag. auct. Oedipum quoque in suspicionem vocauit, de hac opinione pridem recessit.

siderent ut consimilis artis opera cum genuinis uidentur coniuictae esse. Quod quidem eo tempore factum esse suspicamur, quo neque tragicorum graecorum studia euanuisserent nec Frontonianorum sedulitate ipsius Senecae auctoritas infracta esset. Nam eius exemplum quantopere cum Agamemnonis tum maxime Herculis auctor ad imitandum sibi proposuerit ne leuiter quidem intuentem fugiet.

Earum fabularum alteram anteit et tempore et pretio Agamemno, quam tragoediam is qui Herculem alterum scripsit ante oculos habuit et in multis est imitatus*). Agamemnonis auctor praeter Thyesten Senecae Aeschylum quem ille spreuerat, in rebus tractandis ducem sibi elegit, in sententiis uerbisque ab Vergilio Horatioque quibus Ouidium suum praeferre consueuit philosophus, non pauca mutuatus est. In carminibus uero condendis eum non acquieuisse formis Senecae uel potius eius aequalibus adamatis canticum illud ostendit ex dimetrorum et monometrorum anapaesticorum quinquies iteratorum strophis conpositum u. 311—408. Monendum denique huius quoque tragoediae non perpolitum et publice editum exemplar Senecae schedis adiectum esse, sed plenum lituris ab auctoris manu factis, id quod mira docet scripturae diuersitas quae cernitur in cantico illo misserrime deformato u. 845—924. Idem quod de Hercule altero affirmemus nulla est probabilis causa.

Iam uero nouem illae uel potius decem tragoediae tragediarumque fragmenta priusquam describerentur, chartae plurium possessorum manibus commissae uarias expertae sunt uices. Quorum studiis poeticis et grammaticis cum inseruirent, non mirum quod et locos siue ex aliorum poetarum libris siue ex ipsis tragoediis sublatos et uarii generis interpretamenta non numquam metro concepta versus denique ad auctoris exemplum formatos quibus dilataretur oratio, ad marginem adlineabant. Ac primi quidem generis additamentorum ut exempla aliquot subiciamus, ad Publilium Syrum referendus est H 332 ubi cf. notam,

*) Ex hac fabula plurima desumpsere et Claudianus quem Octauiam quoque ante oculos habuisse ueri simile est et qui eius aequalis fuit auctor carminis de laudibus Herculis.

fortasse etiam T 452 ‘tutusque mensa capitur angusta cibus’ pro eis quae expuuximus 450^b 451^a, cum similibus uerbis legatur in cod. Parisino 8049 saec. XIII (Pithoeus: angusta capitur tutior mensa cibus). Praeterea syriae sunt sententiae uel earum similes H 1312 T 416 529 P 145 146 269 1127 O 390 TR 300 706 A 992. Plautum deinde habes TR 406 s., Silianum HII 1064 (de M 669 cf. Z. f. G. t. XVIII 1864 p. 329), ex Horatio repetitus uidetur TR 545, ex Seneca rhetoris libris A 731 (cf. exc. contr. VIII 1 p. 422 Bursian), de Ouidio adscripti loci quos ante oculos habuisse auctorem uiderent lectores A 396 = Ou. met. VI 312 P 566 = Ou. Her. X 1 Am. I 10 26. Ex ipsius deinde Seneca fabulis non raro in margine legebantur uersus magis minusue inmutatis uerbis, uelut TR 115 = H 1110 TR 692 = HII 1971, P 1229 ad uerba ‘crudus et leti artifex’ adscripta: ‘exitia machinatus insolita effera’ ex TR 760 ‘o machinator fraudis et scelerum artifex’ cf. M 266 tu tu malorum machinatrix facinorum e. q. s. P 285 = O 125 (u. notam) T 876 = M 315 TR 478 (cf. 470) = H 626 O 665 s. = O 1080—83 M 228 s. = HII 575—580 HII 1333 = H 941 et HII 1002 qui in E deest. H 1155 = HII 745. similiter H 234 quamquam intactum reliquimus ex HII 27 uidetur interpolatus esse.

Multos praeterea locos additamentis interpretandi caussa adscriptis auctos esse diximus. Ad hoc genus et alia et haec spectant: H 116 verborum ‘et se uincat’ sententiam sic explicatam esse uidemus: ‘cupiat mori ab inferis reuersus’ T 1090 ignes torque) iaculare flamas || uindica amissum diem) lumen erectum polo H 20 Dirce) Thebana tellus uiribus [uel nuribus] sparsa inpiis P 988 manu caeca) peiora souens P 613 H 127 173 182 854 1132 1125 1137 1071 (cf. 1078) A 348 O 119 189 P 969 971 362 935 (cf. 232) TR 817 O 929 (prosa oratione: audacis uiae comes audax E comes audacis uiae A). Non raro ubi manca uidebatur oratio supplere studebant quae deessent: T 809 num reiecto monte Tiphoeus?) latus explicit [immo: renouat iras] T. 336—8 initium carminis abreptum restituere conabantur (cf. Rh. M. XVI p. 37) nec minus inepte T 336—8

interposita descriptione cenae lacunam dissimulare. Cf. praeterea P 406 1268 etc. — Sententia aliquot uersuum paucis uerbis comprehensa: P 626 ad uu. 625—630 Tr 279 ita non numquam ut orationis conexus pessime diuellatur, uelut T 34 sqq. ubi inculcato uersu 35 ‘labet’ in proximo uersu omnino non habet unde pendeat, nam quae uox antecedit ‘fortuna’ ad eam nequaquam potest referri. Respondetur etiam ad rhetoricas interrogationes: T 222 s. H 462 Pfr. 159 s. Porro sollemnis quaedam interpretamenti figura haec est: H 910 soror sagittis aptior — Phoebus lyrae M 515 Phoebi nepotes — Sisyphi nepotibus (cuius auctor contra metrum peccauit) 699 maior Pelasgis — apta Sidoniis minor Tr 355 652 T 222 s.

Denique in rebus geographicis mythologicis et quae sunt cognata tanta possessores pugillarium usi sunt licentia ut ab eis qui docerent grammaticam exempli caussa tales uersus conficti uideantur esse. Ofr. 128 sqq. (quisquis Eurotam bibis cf. M 376 s. O 433 Tr 9 A 320 s. u. Rh. Mus. 1863 p. 45) M 713 (Medus et Parthi) H 339 s. (Cithaeron et Isthmus) H II 1044—46 (Getae Hebrus Bistones) Pfr. 206—208 (Thebae conditae cf. H 262 s. Sil. XI 447—9) H II 1581 (anni tempora) P 292—94 H 381—2 T 353—55. Prorsus inepta sunt nec cum re ab auctore tractata ullo modo cohaerent quae de Cadmo et Laerte adscripta legimus H 396—8 T 586—7

Recensionis *E* auctorem multo ante *A* librarium tragoealias descriptsse et eis probatur quae infra de discrepancia quae inter utramque recensionem intercedit dicentur, et ea re quod ab Etrusco codice abest Octauia omnibus qui ad alteram (*A*) recensionem pertinent libris adscripta. Quam fabulam ne libro laurentiano olim adtextam postea demum abreptam opinemur, obstat codicis inscriptio, ubi dubitari non potest quin librarius Octauiae mentionem fuerit facturus, si in librum suum recepisset. Neque magis adduci possumus ut Octauiam credamus in eo codice suisse unde florentinus descriptus est (hoc censet Luc. Müller in Fleckeiseni ann. phil. 1866 p. 388). Quam fabulam olim in meliore recensione paenultimum locum occupasse (nam in *E* quoque Hercules ii ultimo loco legitur) posteaque excidisse nullum prorsus uesti-

gium extat et quominus ultimum locum eam per aliquantum tempus obtinuisse putemus prohibent damna grauissima, quibus Hercules II p[ro]ae ceteris fabulis affecta est.

Iam uero de Octaviae origine quaestionem instituentibus primum resellenda est quam nuper protulit W Braunius (die tragoedie Octavia und die zeit ihrer entstehung. Kiel 1863) opinio. Qui cum probare studeret Octauiam medii quod vocatur aei[us] setum esse, grauissima quibus eius tragediae textus infectus est ulcera quomodo intra unius uel duorum saeculorum spatium oriri potuerint demonstrare prorsus supersedit (cf. infra p. xxI et Fleckeiseni ann. phil. 1867 'zur frage ueber den ursprung der tragoedie Octavia'). Porro neque ante Albertini Mussati, qui a. MCCCXXVIII uel XXX mortem obiit, aetatem quisquam erat qui scribendis tragediis operam inpendenter*), et Mussatus ipse quem cum Nicolao Treuetho (+ a. MCCCXXVIII) studia tragicis resuscitasse constat, Octauiam hau dubie nouit. Ad priora igitur saecula reiecti et temporis indicia circumspicientes Boetiana uidemus metra in multis similia esse anapaestis Octaviae. Subtiliore autem comparatione instituta, huius fabulae anapaestos, quamquam cum multo maiore licentia compositi sunt quam anapaesti non solum Senecae tragediarum sed etiam Agamemonis et Herculis alterius (cf. de Sen. trag. auct. p. 5), tamen seueriorem normam secuntur Boetianis. Nam ut Boetius dimetrorum anapaesticorum partem posteriorem adonio effici iussit in duabus omnium uersuum partibus ($\frac{2}{3}$), Octaviae auctor, ne modum in Senecae tragediis seruatum transiret, adonio in tertia tantum anapaestorum parte ($\frac{1}{3}$) locum concessit. Pari modestia Ausonium fuisse (prof. vi) non inutile est hoc loco commorare. Quae cum ita sint, aliquo ante Boetium tempore Octauiam compositam esse probabile uidetur **). Neque

*) cf. Mehusius Vita Ambr. Traversari p. CLXXII. Edé-léstand du Méril Origines du théâtre moderne p. 11 n. 3. C. G. Mueller Geta comoedia p. 9. Fr. Haasii Miscell. phil. III p. 29. **) Non desunt apud Boetium loci ubi cum Octaviae ei conueniat, quos tamen ex hac fabula eum desumpsisse ad probabilitatem non potest adduci. Cf. Oct. I = Bo. II 2. 4. O 238 = B. IV 53 (Med. 234). O 959 s. = B II 7. 1. O 754 = B V 4. 35 (Quintil. XI 2. 3). O 819 = B IV 8. O 227 s. = B IV

uero ante Frontonis aetatem potuit scribi. Nam cum aliis argumentis Vaterus (misc. crit. fasc. v in Jahni annal. phil. VIII 1853 p. 588 sqq.) et Braunius (l. l. p. 56 s.) euicerint, praetextae auctorem non paruo temporis interuallo ab aetate Neroniana distare, tum ut referamus post eum qui Herculem II scripsit, rationes metricae adducunt. Ut uero adcuratius Octauiae aetatem definiamus, ne a uero nimis longe aberremus non ueremur si pari fere interuallo eius auctorem seiunctum esse dicimus a Frontonis et a Boeti saeculo. Rerum enim in hac tragoedia tractatarum praeter Senecae libros quos de clementia ad Neronem scripsit fons est primarius Tacitus, cuius studia postquam diu iacuere resuscitata esse quarto saeculo, auctore ut uidetur Tacito Caesare, Vopiscus Hieronymus Orosius testantur. Quid igitur impedit quominus hoc ipso saeculo Octauiam scriptam esse nobis persuadeamus? Eidem uero saeculo uolgaris recensionis originem deberi arbitramur. Quae ut post Lactanti uel Serui aetatem facta esse nequit, ita multo post id tempus quo *E* recensionis archetypus exaratus est eam ortam esse inde necessario conligitur, quod chartae illae tragediarum cum *A* librarius eas descripsit, multo grauioribus dannis affectae erant (u. infra), quam quibus librari *E* aetate laborabant. Quare cum neque post sextum uel potius quintum, neque ante alterum sed aliquanto post facta esse non possit non credi, quarto uidetur tribuenda esse saeculo, quo ipso Senecae philosophi auctoritatem per Lactantium Hieronymum Augustinum restitutam esse constat. Quodsi Octauia paulo ante recensionis uolgaris originem composita est, quidni illam ab initio cum hac coaluisse putemus? Immo haec opinio ea re cum maxime conprobatur, quod ex omnibus quorum quidem notitiam habemus (et permagna est copia) recensionis *A* codicibus ne unus quidem praetexta caret et omnes eam non ultimo sed paenultimo loco habent. Quod quo pacto fieri potuisse credes nisi ab eo qui archetypum librorum recensionis *A*

6. 20. In aetatum descriptione Boetius (II 5) non sequitur Oct. 408 sqq. sed Ouid. M. I 89 sqq. et Sen. Phaed. 533 sqq. De Claudio u. not. ad p. VIII.

exarauit Octauiam receptam et consulto inter Agam. et Herc. II interpositam esse tibi persuaseris? Hoc ipsum autem reputantibus fieri uix potest quin suspicio animis oritur ab eodem homine et Octauiam compositam esse et recensionem A scriptam, qui dum opus suum uiri clarissimi auctoritate tueri studet, inter eius opera uel quae eius esse crederet suum interposuit*). Quae tamen opinio certis quibusdam argumentis probari uix umquam poterit.

Quicumque hodie extant Senecae tragicorum libri, quoniam eos diximus ad duorum librariorum operam redire, qui diuerso tempore ex ipsis poetae chartis sua exemplaria transcripserint, iam quaerendum uidetur esse, utri eorum maior fides habenda, i. e. utra recensio in emendandis his tragœdiis p̄ae altera sequenda sit. Qua in re primariam esse recensionis E siue quod idem est codicis florentini auctoritatem satis patet. Nam primum uolgaris recensio etsi antiquissimo tempore elaborata est, tamen qui hodie eam repraesentant codices tanto temporis intervallo ab illa aetate seiuncti sunt **), ut non potuerit fieri quin a pristina uolga-

*) Eiusdem ut uidetur aetatis homines non uerebantur Pauli apostoli cum Seneca commercium fingere.

**) Non contigit nobis codicis uolgaris ullius uestigium inuenire uetustioris saeculo XIV. Nam praeter eos qui infra descripti a nobis et enumerati sunt, de non paucis aliis quos ad recens. trag. adhibere non licebat ita tamen sumus edocti, ut eos omnes et uolgaris recensionis et aetatis recentioris esse sciamus. Sic XII Neapolitani, X ambrosiani Mediolanenses, duodecim laurentiani Florentini, quorum H. Peter descriptionem nobiscum communicavit, duo bibl. monast. in Monte Casino (No. 394 memb. s. XIV) multilis rescriptus max. partem No. 392 memb. s. XIV) quorum notitiam Ottoni Benndorf debemus, Lobkowitzianus bibl. Raudnitz ad Albim in Bohemia (memb. a. 1440) cuius non nulla folia F. Pauly contulit. Accedit Vratislauensis alter bibl. reg. univ. IV Q. 42 chart. a. 1502 Herc. et Thy. continens) Dresdenses duo (P 151 membr. 1402 rescriptus. D 152 chart. s. XV) Gudianus guelpherbytanus lat. 34 s. XIV multilis in. et fin. — Vincentius Bellouacensis qui in XXXI° libro speculi naturalis (confecti anno 1250) nonnullos uersus e Senecae tragicis affert quo usus est tragicorum exemplar utrius fuerit recensionis non liquet.

ris recensionis condicione magnopere degenerarent. Sed fac superesse hodie satis locupletem illius testem, uelut membranas illas ambrosianas quarum nihil praeter misera quaedam folia saeculorum inuidia nobis concessit: ne tum quidem ei praeflorentino obsequendum esse largiremur. Tribus enim fere saeculis post priorem librarium auctor alterius recensionis suum librum conscripsit, quo temporis spatio chartarum illarum species et habitus multis in rebus inmutata erat: additamenta adcreuerant quibus antea liberae fuerant (cf. T 353—5 Ofr. 69 70 P 363 650 Hir 815 816 944 1002 0 213), cum multa iam a priore librario legi non possent, talium locorum numerus summopere auctus est, id quod haece et similia ostendunt: Med. 961 antiqua erinis ira *E* antiqua mentis ira *A* Tro 50 ensis senili siccus *E* ens. s. tinctus *A* P 1217 morte facili dignus haud sum *E* m. dignum facinus ausum *A*. M 575 a sole generis. est *E* a s. gemmis est *A* ibd. 391 oculos uberi fletu rigat *E* o superi oculos fl. r. *A* Ofr. 195 ipse cui deo *E* ipsi ceu video *A* T 1 quis (me) inferorum *E* quis me furor nunc *A* 60 spument aena *E* spumante aeno *A* 180 iratus atreus *E* iras et argos *A* Hir 77 peius ac leuius *E* p. a. peius *A* 244 armenia *E* armento *A* H 490 integer Cycnus *E* ante geryones (uide uers. seq.) *A* H 1311 eripere nec tu *E* Theseu ipse ne cdum *A* M 226 gloriae florem *E* Graeciae fl. *A* Ag. 597 maluntque *E* uoluntque *A* ibd. 301 facesse propere *E* secede pr. *A* O 1033 inuite loquere nate *E* immitis oro nate *A* Tr 31 quo stetit stante ilium *EME* quodque stetit ante ilion *A* 311 increuit metus *E* increpuit m. *A* Tr 513 turrisque latebras *E* turpesque l. *A* multaque huius generis alia.

His accedunt non pauca quae illius hominis in scribendo et neglegentiam et festiniantiam testentur, qui quotiens uerborum uel uersuum collocationem particulas coniunctiones similia mutauerit uix potest dici (cf. M 267 713 740 252 218 233 268 1013 alia innumera). Sed restat res longe grauissima et quae plus etiam fidei detrahant et auctoritatis ei qui hanc recensionem composuit. Quae enim supra attulimus deprauatarum lectionum exempla qui perlustrauerit, is mira-

bitur sane quod librarius iste nullo loco quod corruptum in archetypo legebatur id ipsum reddidit sed aliquo modo emendatum uel potius ad emendatae lectionis speciem redactum. Quae quidem res eis potissimum locis perspicitur, ubi in Etrusco libro mendosa scriptura seruata est. Sic Agam. 282 ubi in *E* legitur ‘et eurotantum’ uitiosum illud quidem sed uero proximum, legendum enim ‘et Eurotam tuum’, *A* infelicissime locum vindicasse sibi uisus est scribendo ‘et a tanto uiro’. Med. 931 *E*: ‘ultimum agnosco scelus animo parandum est’ quod una literula mutata ad bonam sententiam reuocari posse Gronouius ostendit (‘ultimum, agnosco, scelus anime par.’), *A* multo et violentius et languidius ‘ultimum magno scelus animo p. e.’) P 4 saxosa loca parnetho *E* (i. e. saxoso loca Parnethi) saxa solo carpaneto *A* ibd. 30 fluis (i. e. Phlyeus) *E* philipis *A* Pfr. 26 salua (i. e. saeuia) *E* tota *A* P 145 *E* habet: ‘non ista primum uelle’ (correctum ab N. Heinsio: honesta p. u.) *A* temptauit: ‘obstare pr. u.’ P 627 *E* ‘regna tutari urbium’ i.e. uirum, *A* a uestigiis uerae scripturae recedens: r. t. patris. Ofr. 22 s. ‘uel qua alta maria uertice inmenso premit minor rupes’ *E* i. e. minor a ut uidit Bothius. *A* tamen maiora ausus posuit: In o que p raeceps.

Accedunt alia mutatae lectionis exempla ita comparata, ut *A* recensionis auctor, quem facile intellegimus hominem suis nec magnae doctrinae nec acutioris ingeni non medicis tamen et mira pro tempore illo audacia, incertum sit utrum scripturam archetypi mutauerit re uera deprauatam an incorruptam pro corrupta habens — siue dicendi genere in tragoeidiis conspicuo parum intellecto siue quod sententiuarum argutias non assecutus est — emendandam ceusuerit. Huius generis cum alia multa sunt tum haece: Th. 53 inple Tantalo totam domum *E* i. scelere tantaleam domum *A* ibd. 1109 hauseris angit *E* h. tangit *A* P 1187 animaque Phaedram pariter ac scelere exuam *E* a. met met p. a. s. e. *A*. Ofr. 233 quicquid mihi donastis oculi *E* negasti oc. *A* Ag. 84 nimias semper comitata domos *E* tumidas s. c. d. *A* ibd. 317 thebais hospes *E* thebana manus *A* ibd. 435 effare casus quis rates hausit meas *E*

quis fare nostras hauserit casus rates *A* HII 71 nimbos rapit *E* n. trahit *A* 123 patriis messibus *E* patriae moe-
nibus *A* 151 membra *E* monstra *A* 222 pro saeue
decor *E* p. s. dolor *A* (cf. 236) 252 fletus inseguitur
minas *E* f. ins. genas *A* 393 nec illa uenus est *E* ma-
llisque minus est *A* Tro. 425 quodcumque accidit *E*
Troia concidit *A* 441 conditi dite exeunt *E* c. tumulo
exeunt. Multis denique locis genuina poetae uerba interpre-
tamentis extrusit. Sic Ag. 187 Lyrnesida *E* Briseida *A*
HII 201 natumque sonat flebilis Aththis *E*, n. s. f. Itym *A*
O 34 incolumis adsto. scilicet *E* inc. ergo scilicet *A* T 9
aut poena Tityi qui specu uasto patens *E*, at *A* nulla senten-
tiae ratione habita: a. p. T. semper accrescens iecur.
Ag. 597 cecidit in lucem furor postquam litatum est illo (i.e.
Ilio) Phoebus reddit *E*, in *A* uerba 'in lucem' repetita erant
ad 'redit' et eis receptis uox 'Ilio' est extrita: postq. l. est
Phoebus in lucem reddit.

Satis constat in recensendis et emendandis tragœdiis ab *E* recensionis i.e. florentini codicis potissimum lectione proficiscendum esse, quippe quae non solum uetustate sed diligentia etiam et fide longe supererat alteram. Attamen quamuis summa sit libri laurentiani auctoritas, eos tamen uehementer erraturos esse credimus si qui careri posse libris uolgaribus auderent affirmare. An uel prudentissimum librarium dum exemplar describit ab ipso poeta eo quo demonstrauimus modo conpositum et alienis additamentis auctum, ne in multis erraret satis cauere potuisse putabis? Sed fac raro uel numquam eum errasse, hoc tamen non poterit neglegi melioris recensionis exemplar quod unum superest descriptum esse eo saeculo quo foedari libros magis quam antea coepitos esse constat. Quare scripturam libri florentini in multis ab eo codice qui primus erat eius ordinis degenerare potuisse cum per se facile intellegitur, tum comparatio instituta inter folia illa ambrosiana uolgaris uel etiam fragmina thuanea alterius recensionis et librum etruscum ostendit multa quae olim rectius legebantur a codicis florentini librario deprauata esse. Et re uera haud ita raro

factum est ut quod *E* uitiose descripsit id in uolgares libros emendatum transiret. Praesto sunt exempla satis luculenta:

<i>E</i>	<i>A</i>
T 72 mutare ipse	m. ripas
Ofr. 342 frigiamque flammam	frugemque flamma metite
et eterias tali soli	natalis soli
P 686 tantum ne nefas	titan tu nefas
1005 luctificam (repetit. ex u. 1004)	quassam
1066 agros	Argos
Ag. 162 lango	langore
299 sub rupe reductus	surripere doctus
1017 semitam	feminam
Tr 642 sicre	sero
644 uxtem	uatem
779 atque	aui
933 mille nauium	Menelaum
1050 meritum	mare cum
Hil 404 uoti iuno quem	uoti quem loui
732 uix quoque mon- strum elocor	uix queo m. eloqui
895 thiestem titan fugit	ipse me T. f.
974 lux illa sistat	lux uilis ista est
1257 eraclia penitus	ibera calpe litus
1277 uagas tymfalida	uaga symplegade
1382 aliqui casus	auidae Caucasus

Haec omnia neglegentiae librari *E* malumus tribuere quam eius qui *A* recensionem couposuit ingenio. Neque uero desunt loci ubi deterioris recensionis auctor ueriora descripserit quam alter. Sic O 250 quis non malit cum *A* amplecti uerbum 'prohibent' cum ui quadam repetitum quam male adscriptum illud 'Sphinx', uel ibid. 343 'uultum obliquat' quae scriptura et ipsius Senecae (T 160) et Ouidii (M VII 412) uerbis confirmatur pro eo quod *E* exhibet 'uultum solis' uel H 985 'marcentque Tempe' pro 'Macetumque Tempe' et quae sunt similia? Quamquam non ita magnus est talium exemplorum numerus. Accedit

quod non nullis locis lacunas in *E* propter neglegentiam uel scribendi festinantiam librari et miseram libri unde florentinus descriptus est condicionem ortas e libris *A* generis suppleri necesse est. Denique non praetermittendum quod ordo tragoeдиarum qualis est in uolgari recensione magis conuenit quam is quem *E* sequitur cum auctorum aetatibus Agamemnone et Hercule II in fine conlocatis.

His in uniuersum de utraque recensione expositis sequitur ut breuiter ostendamus, quomodo factum esse putemus, ut singuli deterioris generis libri in singulis non raro contra ceteros sui generis codices cum laurentiano consentiant. Quod sane mirum non est. Etenim ut codicis florentini scripturam pristinam multis locis mutatam uidemus ad normam codicis cuiusdam alterius recensionis, et sic quidem ut quid prior librarius scripserit saepe uel aegre uel omnino non possit distingui: ita non pauci generis deterioris libri aucti sunt et emendati lectionibus ex meliore recensione in eos translatis uel e pluribus diuersae recensionis exemplaribus transcripti, ut *Moguntinus* et *Pulauiensis*, quem qui exarauit conpluribus librī se usum esse in inscriptione profitetur (cf. p. xxxvi). Vnde qui potuerit fieri ut uel turpissimi ex his librī non numquam bonam et singularem lectionem reciperent facile intellegitur.

Non nullis tamen librī meliorum lectionum tanta est copia, ut aut ipsi secundum melioris recensionis exemplarī dedita opera correcti esse aut e libro ita correcto originem traxisse uideantur. Huc pertinent praeter ceteros *Melisseus* ille (cf. e. g. T 9 HII 1513) cui nimis tribuit *Gronouius*, *Vossianus* „melior“, *Palatinorum* ‘*biga*’ (cf. H 36 sqq.), *Rehdigeranus* n. 11, *Gothanus* alter (*g*) qui saepe cum meliore recentione consentiunt, interdum eius scripturam integriorem ostendunt florentino, ut HII 1380 quos *R* quod ε*A* 1377 nec *R* ne *E* non *A* 920 (ubi in *E* lacuna est) euictæ *R* enectæ *A* || illi *Rgψ* illud *A* H 8 tepenti *AE*² tepente *VR*. Cf. praeterea, ut e multis pauca afferamus, Ag. 177 senis *ER mg. m. pr.* ducis *A* HII 1360 feminea *ER* femineis *A* P 651 uenis *Aε* uenus (i. e. uenas) *R* HII 1511 parens *EMER* meis *A* 1535 quo

sub axe *EMER* quoque summo *A* 1467 impulsans *Eg IPal.* impussans *M* impulsus *A* Ag. 653 furto *EMEg* fato *A* 105 forte *EMERmg. IPal.* parte *A* 726 pectora buxo *EMER* pectore buxum *A* HII 1495 thalamis *ER* flammis *A* 975 misserorum *Eg* missurum *A* Ag. 164 peperi *Eg* peperit *A* 316 stirpis *Eg* stirps *A* 790 uehit *Eg* uehet *A* HII 1506 mei *ER* mihi *A* 1628 uasta late *ER* lata uasti *A* 1755 quas *ER* qua *A* 1730 Venio uenio *Eg* Venio *A* Ag. 498 mittit *ER* mittunt *A*. Hoc igitur librorum genus ad emendandas tragoealias si non magni at certe non nullius momenti est.

Denique singularis ratio est codicis Vindobonensis n. 211, qui quamuis in omnibus praeter priorem Herculem tragoediis plerumque cum deterrimis ex libris uolgaribus consentiat, tamen et de antiqua Oedipi fragmenti inscriptione solus nos facit certiores et in prima tragedia textum praebet multis locis antiquorem et emendatiorem ipso libro laurentiano. In Hercule enim priore ut in multis cum *E* consentit in nonnullis cum *A*, sed eis potissimum locis ubi lectioni uolgari prae altera palma debetur: ita haud raro contra utriusque recensionis pariter deprauatae consensum id quod a poeta profectum sit solus ostendit. Sic his locis:

<i>V</i>	<i>EA</i>
65 praeripiat	praeripiet
84 omnes	ista
273 quo horsum excidistis	quo recid.
275 prosequitur	persequitur
279 ut p. petat	et p. petet
380 ausoniae	ausonio
640 HER	<i>om.</i>
727 speciem	specimen
929 laboris	labores
933 serena	aeterna
1085 linquas	linquat
1117 medius	melius
1308 HER	<i>om.</i>
1309 AM	<i>om. E Her. A</i>
1351 tecta — solent	terra — solet

Praeterea non numquam ubi in florentino libro pristina scriptura erasa est uel obscurata, illam libri Vindob. auxilio agnoscimus:

112 iam odia <i>E²A</i>	uota <i>V</i>
116 me pariter et se uin-	me uicit et se uincat <i>V</i>
cat <i>E²A</i>	
273 quo recid. <i>E² in ras.</i> <i>A</i>	quo[ho]rsum excid. <i>V</i>
374 sociemus <i>AE²</i>	sociemur <i>VE¹</i>
62 deuicti <i>E</i> (<i>i in ras.</i>) <i>A</i>	deuicta <i>V</i>
8 tepenti <i>E²A</i>	tepente <i>VR</i>

Quae cum ita sint qui librum Vindobonensem composuit is uidetur in describendo Hercule i praeter libros uolgares — eosdem nimirum unde ceteras fabulas transcripsit — codice usus esse uel codicis cuiusdam fragmentis recensionis melioris uetustioribus florentino, unde Phoenissarum quoque inscriptio repetita sit. Nisi forte hanc libri *V* partem putamus ad tertiam quandam redire textus recensionem antiquissimo tempore factam, cuius praeterea nullum extet uestigium. Sed siue hoc siue illud amplecti males, hoc quidem concedes librum *V* cum in ceteris tragoeidiis restituendis nullius momenti sit, ad Herculem tamen priorem emendandam plurimum ualere *).

Superest ut qua ratione in Octauia recensenda uersati simus doceamus. Atque omnes quidem libros mscr. quos ad hanc praetextam emendandam adhibuimus, ad eundem codicem anticum refereudos esse luculenter arguit mira eorum in corruptelis quibusdam grauioribus consensio (cf. Luc. Mueller. J. J. 1866 p. 388). Nam ut ea praetermittamus uitia quae nos quidem detexisse nobis uidemur, nemo profecto dubitabit quin deprauata sint haece: u. 42 ora

*) Quod in huius libri inscriptione ultimo loco Octauia conmemoratur non est mirum. Nam librarius cum et inscriptionem et Herc. i ex libro illo optimae notae, ceteras ex codice uolgari (uolgari ordine nisi quod Thyestem interponeret ante Herc. ii inscriptione fortasse commotus) transcripsisset, quin Octauiam titulo adderet facere non poterat.

tanais (ora trais *R 13*), ubi dudum restitutum est 'Britannis', u. 43 tantis (i. e. et ante) 88 spernit superbos humilesque (superos hominesque) 139 undis (umbris) 254 nero nisi duo uel insiduo (Nero insituo?) 297 prodimus euo uel seuo (pr. eheu) 423 lacuna 501 specie sacra (sacro auspicio) 744 pristinus (crispinus) 1001 tandem pharie (Pandatariae) 1009 maurorum (Taurorum) etc. Ad exemplar uero illud anticum e nostris libris proxime uidetur accedere *Rehdigeranus* n. 13 (*R 13*) pessimis ille quidem foedatus uitiis et ab homine scriptus et inperitissimo et neglegentissimo, sed, id quod maximi est in hoc genere momenti, mutandi libidine et uitiorum occulendorum consilio prorsus intactus. Id praeter alia aperte ostendit locus uexatissimus qui est 422 sqq. ubi omnes ceteri libri sic habent:

extrahere pisces rete uel calamo leui
decipere uolucres crate uel calamo aut leui
tenere laqueo premere subiectos iugo
tauros feroxes e. q. s.

quem locum ita reslitui posse putabant editores, ut uerba 'uel calamo aut leui tenere laqueo', ut quae et male repetita et insulso additamento aucta essent, exulare iuberent. Sed aliam uiam ingrediendam esse docet *R 13* uersus sic exhibens:

extrahere pisces rete uel calamo leui
decipere uolucres crate
tenere laqueo. premere e. q. s.

Cum uero res flagitet ut piscibus et auibus conmemoratis beluarum quoque mentio fiat — ad quas 'crates' aperte spectant — libro illi qui hemistichium intercidisse ostendit, quin fides sit habenda non dubitamus. Versum suppleuimus ex Hor. ep. II 45 (u. adn. ad u. 423). Videmus igitur hoc loco uitium cum in omnibus ceteris libris hemistichio antecedenti male repetito dissimulatum sit, in solo *R 13* fideliter expressum. Neque magis fugiet peritos u. 42 quod in *R 13* legitur 'ora trais' id propius accedere ad genuinam scripturam 'britāis', quam quod ceteri praebent 'ora tanais', correctoris manum redolens. Praeterea u. 178 uitiose legitur in libris uolgaribus: 'uultus deo Similes uolanti feruens flamma abstulit',

quae uerba transponendo ad metrum redigere studebant editores male tamen prouidentes concinnitati structurae. Verum ostendit *R 13* qui uocibus ut saepissime transpositis hoc praebet: s. u. ferues quos fl. a., quod leui mutatione sic emendatur: s. u. quos furens fl. a. Simili ratione multis locis ex solo *R 13* genuinam scripturam restituimus. Sic u. 50 ira pari (odio p. *A*) 260 iusti coniugi (nostri coniugis *A*) 408 numinis magni dea (nominis *A*) 149 dira et sitis (dira sitis *R 13* diri sitis *A* corr. N. Heins.) 701 infelix nox (i. mox *A*) 798 attonitas (attonitus *A*) 741 residi (resedi *A*) quaeque sunt alia. Sed is qui *R 13* exarauit quamquam de suo nihil addidisse nec quicquam uolens mutasse iudicandus est tamen cum tanta fuerit inscritia tantaque in scribendo usus sit indiligentia, ut persaepe scripturam archetypi magis uitiosam redderet ac depravatam quam ceteri libri: horum ad subsidium haud raro refugiendum est. Huius autem generis praeter ceteros excellunt Londinensis Rehdigeranus n. 12 Lugdunensis (*B R 12 C*), quos non solum multis locis cum *R 13* consentire uidemus uerum etiam haud ita raro, ubi et ille et ceteri peccant, solos pristinam scripturam seruare. Minoris ad Octauiam emendandam momenti erant Gothani Vindobonensis Rehdigerani 10 et 11.

I Transimus ad recensendos et describendos utriusque generis codices eos quorum auxilio in emendandis tragoeidiis usi sumus. Alterius (*E*) generis hi sunt:

Excerpta thuanea. Codex thuaneus i. e. Parisinus n. 8071 membr. foll. 61 formae maxima saec. ix ex uel x in. scriptus (Fr. Duebner ap. L. Schwabium in Catulli praef. ii n. 6). De hoc libro praeter alios exposuit C. B. Hasius in praef. F. G. Schneidewini ad Martialis t. I p. LXXXIII. Quae foll. 57 58 continentur excerpta ex Seneca Troadi bus Medea Oedipo ea accuratissime descripta accepimus Fr. Duebneri benevolentia. Ex quibus quoniam pauca in annotatione critica commemorari poterant, tota hoc loco describenda curauimus. Haec autem Ennodii epigrammatis subiecta leguntur:

fol. 57 uerso.

col. 1. IN NOMINE DÑI INCIPIT EXCERPTVM DI TRAGOEDIA
TROADOS ANNEI SENICE. HECVBA CHORVS,; TROAD^v Haec ferite palmis pectore & p///tus¹⁾ et iusta,
troie^{lan}

facite iamdudum sonet fatalis ide iudicis dom'
CH non rude uulgus lacrimisq: nouū lugere iubes
 hoc continuis egim'. annos ex quo tetigit phrigius
 gratias hospis amyclar²⁾ secuitq: fretum pinus matri
 facra cibeb*e* decies niuib: canuit idem deciens nřif
 nudata rogis et si gens trepidat cāpis decimas secuit
 messor aristas ut nulla dies merore caret sed noua
 flet' causa ministratur i c e ad planetūq: miseramq:
 leuare genam manū uulgus dominā uile seq: mur
 non indociles luger& sumus'

HC fedē casus nostri comites soluite spem per colla
 fluant mesta capilli trepido troie

Puluere turpes paret exertos turba lacertos
 uester emissā substringe sinus utroq: tenuis

Pateant artus cui coniugio pectora uellas captiue
 pudor cingit tunicas pallais lutaſ³⁾

Vacet ad crebri uerbera planetus furibunda manⁿ
 Placet hic abit placet agnosco troada turbam

Iterū luctus redeat ueteres solitum flendi
 uincite morem hēctore flēnius

Hoc soluimus om̄is lacerum multo
 funere cinem coma dimisa est

Liberando sparsitque cinis feruidus ora cōplete manⁿ
 Hic ex troias sūpsisse licet cadit ex humeris ūris aptus

Ique tegit suffulta talus iam nuda uocant pectora
 dextras nunc nunc uires exprome dolor

Rhōtea sonent litora planctⁱ habitasq: cauis
 montib: echo nouat solitos i extrema breuis

Verba remictat totos reddat troie gemitus
 audiat omnis pontus &a&her feuite manus

Pulsu pectus tundite uasto non sum solito contenta
 sono haectora flemur

col. 2. haec tibi nřa fert dextra lacertos humero referit
 ti sanguineos tibi nřa caput dextera pulsat
 Tibi maternis palmis laniata iacent
 fluat et multo sanguine man& quam
 Funere feci rupta cicatrix columen patria
 mora fatorum tu presidium

1) eraso ec. 2) amydar? 3) luttif?

Cum usus eras humerisque tuis
 fulta p̄ cinnos tecum cecidit somnus quelia
Haectoris idem patrię qui fuit uestite
 priamo uestros fundite fletus satis
Choaccip estor phrigię plactus
 accipe fletus bis capte senex
Nil troia semel te rege tulit bis pulsari uidit
 dardana graio
Moenaſ ferro bisque pharetras passa hēculeas
 porte latos hæcubę partus re⁴⁾
Postrema pater funera cludis
 cæſſuſſigaea premis litter a⁵⁾
Haec alio lacrimas flectite ūras non est p . . .
 miseranda me mors iliades felix priami
Dicite cuncte liber manes uadit ad imos
 Nec feret umquam uicta granum ceruice iugū
Non ille duos uidet triadas nec fallacem
 cernit ulixen non argolici p̄da triumphi
Subiecta feret colla tropeis non ad sceptra
 manus potergadabit agam ménonios aurea
 dextra uincula latis fiet pompa micenis
Chofelix priamus dicimus omnes secum excedens
 sua regna tulit nunc et lysumen horis tutis
 errat in umbris int̄que pias felix animas hēc
 toraquerit felix priamus felix quisquis bello
 moriens omnia secum consumpta tulit.

FINIT. TEXTUS EX TRAGOEDIA MEDEAE.

Chonulla uis flāme tumidi euenti tanta
 necta lima uendat quanta cū ciunx uiduata
 ardet et odit non ubi hibernos nubilosus imbræ
Auster duxit p̄perata hister et cunctos u&ate
 acuagus erat non ubi pullit rodanus pfundum
 fol. 58 recto.
 1. aut ubi in riuos niuibus solutis soleiam forte⁶⁾
 medioque uere tabuit themis.
Caecus ē ignis stimulatus ira nec regi iurat
 patitur uefrenos aut timet mortem cupit⁷⁾
 ire in ipsos cho obuius enses. EX EODIPPI TR.
Effusa redimite commam natante corimbo
 mollianis eis armatus brachia

4) extrema horum uu. uerba absumpta piceo unguine

5) litera a incerta. 6) corr. ex fortii 7) cupit in ras. ea-
dem m.

I^r te senior turpis sequitur silenus aselle
 turgida pampineis redimi^r temp; c̄dita lasciu^N
 I^r te pontiregnatene nitidi nereidūq: choriscat m&ia
 8) cingitur ius habet influctus magni cognatus bachi
 nom̄nūl
 Et⁹⁾ te sequitur curuu^s fugientia carbasa daifin
 . . . diuitti ē¹⁰⁾ pactulas ue^x telidius unila
 A . . . torrentide ducen flumina ripa
 .. x¹¹⁾ us arcus genticasq: sagittas lucteam cahos seg&es qui
 . . . sanguinem uincit regna securi geribaccum
 ligurgi
 lum current annosi sidera mundi
 . . . anus clausum dum fluctib: ambi η¹²⁾ τ orbem
 . . . naque dimisso^s dum plena colliget¹³⁾ ignes
 Dum matutinos p̄dicet lucifer ortus
 altaq: ceruleum dum nerea nesa a&¹⁴⁾ arctos
 candida formonsi ueuerabimur ora lyei

CHO^XOUS THEBANORUM

Chociandis catmi generosa proles urbem cū tota uiduas
 colonis. Respicis terras miserana thebe carpitū l&go tuis
 ille bachelilles extremo comes usq: adindos ausus eois
 equita recampis mi
 Figeret mundo tua signa primo cinna . . .¹⁵⁾ siluis arabas
 beatos uidi et uersa equites sagittas terga falacis me
 tuenda parthi litus intrauit pelagi rubentis
 Promiit hinc hortus aperiq: lucem phoebus et flā
 ma propiore nudos inficit indos.
 Stirpis inuicta genus interimos rapimur sequo rapiens
 tes fato dicitur sēp noua pompa morti longus ad mamis p
 peratur ordo agminis mesti seriesque tristis. heret
 et turbe^o et tumulos petenti non satis¹⁶⁾ semp patuere
 postae¹⁷⁾

col. 2. Stat grauis strages fmiturq: iuncto funere funus pma
 uis tardas tetigit bidentes laniger pingues male carpit
 herbas colla tacturus steterat sacerdos det manus certū
 parata alta uulnus. EX LIBRO LUCANI . VIII.

DE DIVERSIS SERPENTIBVS

Illa tamen steriles tellus secundaq: nulli
 UERSVS EUCHERIAE POETRIAЕ

Aurea et q. 8.

8) superioris paginae macula etiam hanc adeo affectit ut de-
 cem qui secuntur uersuum initia non legi possint. 9) Litera E
 incerta. 10) ē incertum. 11) litera x incerta. 12) a ex
 t factum. 13) colliget ex colligit corr. 14) uel nefaci&
 15) duabus literis erasis 16) uel scitis 17) uel portae.

*) Codex Laurentianus (Etruscus Tuscus Mediceus Florentinus optimae membranae Gron.) Montfaucon p. 316^a Bandinius plut. xxxvii 13 membr. formae octuae foliorum CLXIII quaternionum xx atque dimidio saeculi ut uidetur non XII sed XI. uersus in unaquaque pagella sunt XXXIII lineae stilo subductae quaternionum numeri imis foliis minio adiecti. Luculenter atque aequabiliter cum textus a librario esset scriptus, plures passus est correctores qui radendo in peius mutando supra scribendo proprias eius lectiones non raro deprauarunt. Secundae manus quae est saeculi XIII atramentum nigrius est, pallidum tertiae saeculi XV, sed est ubi uariae manus non possint dignosci. Extremas uersuum literas non numquam absumptas secunda manus restituit. Scripturae compendia pauca tum potissimum si uersus essent longiores adhibita. Personarum notae non numquam in margine sinistro adiectae, plerumque ipsis uersibus praefixae. Inscriptiones et fabularum et scaenarum minio scriptae literis maiusculis. adduntur aliquotiens notae metricae quas hoc ex parte congressimus:

Herc. I post u. 124 CHORVS|ME|TR̄|A|NA|PE|STI|CVM
 post u. 523 METR̄ ASCLEPIADEVM. CHORVS
 post u. 592 METRVM IAMBIJV. ARCHILOYCVM |
 HERCVLES
 post u. 829 METRVM SAPHICVM. CONSTAT TRO-
 CHEO|SPONDEO. DACTILO. ET DUOBVS
 TROCHEIS.|CHORVS
 post u. 874 METRVM· HOC GLICONICVM. CONSTAT
 SPONDEO. CHORIAMBO. VEL PYRRI-
 CHIO. CHORVS
 Tro. post u. 368 mg. dextro: ME|TR̄|AS|CLE|PIA|D|E|V|M:
 post u. 811 ME|TR̄|H|O|C|S|A|P|H|I|C|V|M
 post u. 1006 ME|TR̄| HOC SAPHYCVM

*) E posuimus ubi disertum scripturae habebamus testimoniū, ē ubi lectio silentio H. Peteri quodam modo conprobatur.

Herc. II u. 1

HERČ METRV M̄ H ARCHILOICV. TRIME-
TRV CATA| LEC| TICVM
METR V HOC ASCLEPIADEV

u. 103

Addita praeterea sunt interpretamenta quaedam uel supra uersum uel in margine. detersa uidentur consilio quae adscripta erant saec. XIII in mg. fol. 1 et plurium. Supra primum paginae primae uersum quae scripserat manus secunda possessoris alicuius nomen indicantia cum diris in libri raptorem eorum uix uestigia nunc adparent:

istu deg ba e occidet
Iste liber deub a dis p hicus =cola
 im fl

Continentur autem folio 1r. haec:

Tragoedi sunt qui antiqua gesta atque facinora sceleratorū regū · luctuoso carmine · spectante pplo concinebant qbs initio canentibus pmiū erat · ircus · quē greci tragos uocant unde et oratius · Carmine q traico iule certauit obir cū ·

Iam de hinc sequentes tragicī multum honorē adepti s̄t · excelle-
ntes in argum̄tis fabularum · ad ueritatis imaginē fictis ·

Cura labor · meritū · epitaphyū · M · L · a · Senecę
sūpti pmunere honores · ite alias posthac · Sollicitate
animas · Me precul a uobis d̄ euocat · ilicet actis terrenis
rebus · hospita t̄ra uale · corpus auaratam sollēpnib; excipe
saxis · nāque animā celo reddimus ossa tibi

§ lectico
METR V IĀBICV ARCHILOICV ČSTAT TRIMETRO CATA

Hunc librum in lucem protraxit J. F. Gronouius anno **xxxx^o** saeculi **xvii** sed demum a. **LXI°** in editionis suae præfatione commendatum restituendis Senecæ uerbis adhibuit. Pauca adiecit in altera editione a. **LXXXII** Jacobus illius filius cuius manu scriptos codicillos a Diezio ex bibliotheca Laurentii Santenii a. **MDCCCJO^o** coemptos (nunc sunt Berolini inter *Mss. Dieziana B Sant. 154*) post F. H. Bothium alter nostrum excussit m. maio a. **MDCCCCLVIII**. Sex annis post Gronouium in eundem librum incidit Nic. Heinsius qui et in commentariis Ouidianis et in aduersariorum libris multas eius lectiones conmemoravit. Possidet bibliotheca Lugduno-Bataua (Geelii cat. n. 597. **xxi**. Burm. Q. 31) „Nic. Heinsii ex codd. Mediceis ad Martialem Senecam tragg. etc. per pauca.“ ORibbeckius ex duobus Oedipi et Agamemnonis canticis excerpta nobiscum communicauit. Totum codicem in usum nostrum denuo conferendum suscepisse Hermannum Peterum a. **MDCCCXLIII^o** grato animo testamur.

II Pergimus ad enumerandos libros alterius generis

A

cr. folia mediolanensis rescripta a Friderico Ritschelio in palimpsesto plautino reperta. Cf. Z. f. A. W. 1837 p. 745. Rh. Mus. N. F. I. p. 31 et p. 66. 67. Parerga plaut. p. 305 s. Quinto fere uel sexto saeculo deberi ea supra coniecumus. Quae folia quem in codice locum tenuerint et quas harum tragœdiarum partes continuerint adcuratius dicendum est.

Reperit Ritschelius bina foliorum paria et singulum folium, quorum par alterum continebat Med. 196—234 et 235—274 *) (numeri sunt huius editionis), intimae scilicet quaternionis membranae uel fasciculi folium **IV^{um}** et **V^{um}**, alterum Oed. 399—438 et 520—557, quaternionis **III^{um}** et **VI^{um}** folium **). in singulo denique folio scripti erant Med.

*) inuerso tamen ordine. recte Ritschelius: „das 1te blätterpar war das innerste einer lage; der 2te schreiber brach es aber umgekert, wodurch die blätter in verkerte folge kamen.“ **) non alterum et quintum („das andere

697—736*). Iam fasciculum illum cuius quartae membranae Med. 196—274 continebant, huius fabulae uu. 87—393 complexum esse facile computamus, quippe uicenos uersus singulas paginas habere, in personarum mutationibus binos in exordiis scaenarum singulos impensos esse uersus Ritschelius testetur. Haec igitur eius fasciculi erat species:

Fol.	1.	Med. 87—126
	2.	127—165
	3.	166—195
	4.	196—234
	5.	235—274
	6.	275—331
	7.	332—352
	8.	353—393

Proxima quaternio continebat Med. 394—696, i. e. 302 uersus in 320 lineis ut hodie adpellamus — numero enim 302 addas necesse est 18, cum 15 uersibus personae mutantur ter scaenae fiat exordium —, unde consecutaneum est singulum illud folium in quo sunt Med. 697—736 primum fuisse quaternionis. Reliqua pars Medeae hanc nouam quaternionem compleuisse uidetur exceptis ultimis 7 uersibus. Etenim u. 737—1035 aequant 298 uersuum numerum, qui decem uersibus augendus est — ter scaena mutatur, septiens persona in septenis uersibus — ita ut 308 uersuum numerus euadat. His 21 detrahendi, 12 enim monom. anap. et 30 dim. iamb. probabile est 21 uersibus (i. e. lineis) discriptos fuisse**). Itaque 287 uersus relincuntur. Pri-

blätterpar ist das 2te eines quaternio gewesen, von aussen her [immo: „von innen her“] gezählt“), nam uersus 439—519 non poterant per duo continuari folia sed unum complebant.

*) non 697—747 cum singulae paginae Ritschelio teste uicenorum uersuum non transeant numerum. **) Binos uersus breuiores in singulos librarium coartasse cum omnino sit ueri simile, tum anapaestos quidem dimetris discriptos esse constat. Quod nisi statuis nullo pacto efficies Med. u. 697, qui re uera est primus foli uersus, a nouo folio incipere. Dimetros autem iamb. (857—886) qui dimetris non tetrametris discriptos fuisse in hoc codice mauolt statuere,

mum uero quaternionis folium cum uersibus 697 — 736 (i. e. 40 lineis) occupetur, lineae restant 280, unde patet 7 uersus ultimos primo folio proximi fasciculi tribuendos esse. Quae si recte sunt computata, Med. 87 — 1028 tres complebant quaterniones, uersus 1 — 86 et 1029 — 1035 erant in eis qui proxime antecedebant et sequebantur fasciculis.

Oedipi reliquias quae complectebatur quaternionio hanc habuit effigiem:

Fol.	1. 321 — 358
	2. 359 — 398
	3. 399 — 438
	(4.) 439 — 519
	(5.)
	6. 520 — 557
	7. 558 — 597
	8. 598 — 637

Tota autem tragœdia secundum similem qua modo utebamur computandi rationem hasce codicis partes tenuisse uidetur:

inscriptio et u. 1 — 2 in fine fasciculi
u. 3 — 943 tres fasciculi
344 — 1081 tria folia quarti fasciculi et
nonnulli uersus quarti folii.

Videmus igitur neutram harum tragœdiarum a plena quaternione incipere, neutram in plena finiri neque ita eas comparatas ut altera alteram excepisse putari possit. Ex quo si nihil aliud id certe effecisse nobis uidetur, plures his duabus fabulas codicem illum continuisse.

Is liber quamquam alium tragœdiarum ordinem uidetur secutus *) esse quam codices uolgares, tamen scripturae

is numeris nostris 15 addat oportet. Ad id quod nostra computatione consequimur ea differentia nullius est momenti.

*) Neque uolgarem neque florentinum fabularum ordinem tenuit, id quod non difficile esset computando probare. Sed tertium quendam est quod suspicemur in eo fuisse ordi-

cum uolgari recensione plerumque consentiunt. Folia ea quibus Medeae reliquiae continentur contulit Ritschelius cum editione marolliana (Paris. 1664), Oedipi fragmenta cum collectione poet. latt. florentina ed. a. 1834 qua non licebat uti. Quae in eis foliis extare certis uerbis Ritschelius confirmat in nostris commentariis exhibuimus, quae ex tacito cum ed. maroll. consensu adparent, infra subiecimus*). Cum E folia rescr. consentiunt his tribus Medeae locis: 219 rhabida (*A* rapida) 266 tu tu (sed tu *A*) 268 robur uirile est (uirile robur n. f. m. est *A*). Plerisque locis eis conuenit cum uolgaribus libris:

<i>A. Rescr.</i>	<i>E</i>
213 dulcescunt	durescunt
218 nunc	tunc
214 exercet	exterret
218 uiri	procī
233 ducum t. ducem	ducem t. ducum
240 primus	primum
241 flagranti <i>A</i> fraglante	flammanti
<i>Rescr.</i>	
242 qua	quae (ψ)
244 tuli	titul
249 terra hac	terram
et	ac
252 uiolenter	uiolentus
256 quippe te	quem (om. quippe)
267 audendum	audenda
704 manu	manus
712 sparsus	sparsas
713 Parthus leuis	Parthi leues
714 quis	qui (ψ)

nem, ad quem fortasse referenda sunt Aldhelmi uerba, saeculi VII hominis, Agamemnonem sextum fuisse uolumen dicentis (de septenario ed. Mai. p. 588). *) Leuiora orthographica nec non differentias typographi errore natas omisimus.

A. Rescr.

716	quos	quo
	sueui	suebae
	hercyniis	hyrcaniis (ψ)
721	dirusue	uirusque
740	istis	illis (ψ)
743	uos precor	comprecor

quarum differentiarum eis ubi *E* librarius aperte peccat nulla est auctoritas (213 218 244 704 712 716 721).

E

φ **Codex Vindobonensis** in bibl. imperiale ex conlegio Iesuitarum Vindob. translatus membr. saec. XIV foll. 154 fol. in Endlicheri catal. sign. CCXI⁶¹_{R 920} hunc in fronte praefert titulum:

Marcij. Lucij: Añej: Senece Cordubensis. x. Tragedie. *)
Hercules. troades. Phenissa. Medea. Phedra. Edippus.
Agamenon. Thiestes. Hercules. Octavia. Juno.

Alius in ipso libro est fabularum ordo, alia sunt nominata:
fol. 1 Herc. furens f. 20 u. Phoen. f. 29 u. Hipp. f. 46 u.
Oedipus f. 61 r. Tro. f. 77 u. Med. f. 90 u. Ag. f. 103 Oct.
f. 114 u. Thy. f. 129 r. Herc. Oet. Herculis prioris dupli-
cem habemus conlationem: alteram Jo. Vahleni auspiciis
factam a. h. s. LVIII ad ed. Bip., alteram nostris sumptibus
a J. Hauptio a. LXIII Aldina adhibita institutam.

Rehdigeranus membr. sign. S 1 6, 11. Folia non
numerata quaterniones efficiunt. In paginis 44 uersus ha-
bentur. Cuiusque tragoediae prima litera picta. Desunt
argumenta neque adscriptae sunt glossae, sed addidit ipse
librarius in mg. dextero uarias lectiones quae non numquam
cum optimis consentiunt. Adscripsit tamen et recentior
manus quaedam literis minimis supra uersum. Conpendia
scripturae rarissima sunt pro eo tempore. Subscriptiones
singularum tragoediarum in adnotatione descriptimus. Toti

*) 'Senece' in nostra conlatione omissum, x in Endli-
cheri catalogo desideratur.

uolumini in pagina quae Herculis subscriptionem sequitur
haec sunt subscripta:

M. Lucij Anei Senece Oetea Tragedia decima et ultima felicit'
explicit die xxv^{to} mensis Iulij de mcccxxxxxi^o. xiiii^{ta} Indic'.
qua die cōflicte fuerunt gentes dñi Comitis de Arminiaco
penes Alexandriae ciuitatez per gentes dñi Comitis V
tutuz et quatuor gentiu3 capitaneus generalis erat dñs
Jacobus de Verme de Verona. Scriptu3 et completu3
dictu3 opus per me Bartolomeu3 notariu3 de Cauaiono
de Sc̄to firmo Verone. quod opus Incepi die xxiir^{to} aprilis
dcti Milli in festo beati Georgij.

Tragedie meij Bartolomei de Cauaiono de Sc̄to Firmo Ve-
rone ut supra p me scripte.

Decem annis post Bartolomeus 'Evidentiam Tragoediarum
Senecae traditam magistro Marsilio philosopho paduano ab
Albertino Mussato paduano poeta' duabus columnis scriptam
subiecit, cuius in fine haec habes:

Scpsi uelociter die dñico .xii. ms Febr m^occccii^o Jud'. x^a.
du3 nouus electus Imptor padue morā traheret iā
Venetiis reūsus et quo tpr oparii ml'ti cui'cūq3 gn̄is
ēent i t'ritorio Vincēti pro reficieō bastitam de Y
Noualeis sup baccalionū flumē peñ Vincēciā p qnq3
Miliaria. Vbi erat do' Vgolotus cū multa caterua Y
gentiū armigeray iō. |

Finem denique facit Martialis epigramma I LXI.

R 10 Rehdig. S 16, 10 membr. foll. 135 fol. saec. xiii
initialibus et picturis ornatus. Continet decem Senecae tra-
goedias. Adligata est Gregorii Corrarii Progne, cod. memb.
saec. xv. foll. 16 fol. Glossas adiecit librarius, alia manus
uarias aliquot lectiones. Ordo tragg. uolgaris. Inscriptio:
Publii Annei Senece Cordubeni. h'cules surēs incipit etc.

R 12 Rehdig. S 16, 12 'Senecae tragediae cum glossis
Nicol. Traveth'. Sed in ipso libro nullum Travethi ue-
stigium. Cod. chart. saec. xiii fol. Ordo tragg. uolgaris
paucae glossae aliena manu adspersae. In fine: Iste liber
tragediarum Senece Cordubensis est meij girardi berto-
lani... | passalaque de casa noua || Ego girardus
plublicus (sic) ipialis.

Rehdig. S i 6, 13 'L. Annei Senecae Tragoediae' cod. chart. XIII saec. ex. fol. Argumenta librarius addidit. n fine:

Explicit tragedie contemplate per magnum Doicu³
de domicis de cremona ordinis b*ea* Marie de
monte carmelo. Consumata p man' anselmini
de raymondis Anno dñice Incarnatois
mccc octuagesimo sexto die decio octavo maij.

Iaec addidit rec. m.:

Iste tragedie st mei morantis
padue τ nūc locnico (?) quas tragedias ego
accomodaui magno Tomaxio de Žachanato.

Rehdig. S i 6, 14 'Tragoediae senecae cum glossis Nicolai Traueth Ordinis Praedicatorum in Anglia' cod. chart. aec. XIII. Argumenta et commentarius perpetuus. Fol. 1 ol. 1 Incipiunt tragedie senece glosate | per fr̄e; Nicolau³ raueth ordinis p di | cato³ etc. Additae sunt glossae interneares uariaeque manus uaria adleuerunt. Desinit codex in ledeae uersu: Vos precor uulgus silentum. Personarum otiae desunt sed mutatae personae signum = additur. Hu- is libri mentionem facit J. A. Fabricius in bibl. lat. ed. Ernesti t. II. c. IX.

Gothanus membranaceus II No. 51. Folia inscripta LXV, lineae in plena pagina 37 atramento ductae. Codex itidissime scriptus. initiales auro et coloribus, tituli subscriptiones personarum notae rubro pictae. Continet fol. 1 t 2 argumenta*) decem tragoediarum, fol. 3 – 165 tragedias hoc ordine: hercules furens. thyestes. thebays. polytus. edypus. troas. medea. agamemnon. octavia. herules otheus. Scriptus uidetur in Italia saec. xv**) de exemplari et ipso recentiore ab homine indocto illo quidem sed diligent. Fol. 3 infra textum insignia gentilicia quae ad-

*) In fine primi argumenti: 'causa uero efficiens siue ineca poeta. Sed q*u*i dubium uertitur inter multos a fuerit ille moralis qui epistolas ad lucillū com- osuit placuit tunc'. **) In primo argomento conmemorantur Hugutio et Boccatius, ad Herc. oet. 1611 Travetta commentator tragoediarum'.

picta erant erasa sunt. Fol. 165 ubi hercules oethaeus finitur haec leguntur: Senece poete Tragediarum liber decimus et ultimus qui hercules oetheus nominatur hic feliciter explicit. Deo gratias. Amen.' Infra auro pictum nomen 'Nicolaus' et atramento nigro scripta: 'Sit nomen domini benedictum. Ex hoc nunc et usque in seculum'. Glossarum marginalium per totum librum uberrima copia*) item interlinearum in IIII primis tragoediis et parte v^a. Scriptae sunt nitidissime et ab eadem manu ut uidetur ac textus tragediarum.

g **Gothanus** chartaceus n. 256 fol. CLXVIII lineae plumbō ductae in plena pagina 34. Scriptus est saec. xvi parum adcurate sed luculenter. continet x tragoedias eodem ordine ac G. argumenta singulis tragoediis praemissa, personarum notae inscriptio[n]es subscriptiones omnino desiderantur. Scatet lacunis incuria librari ortis.

Vtrumque Gothanum ut alteri nostrum Posnaniae hieme MDCCCLX^{II}_{III} inspicere liceret factum est liberalitate uirorum doctorum qui bibliothecae ducali gothanae praesunt.

Vrat. **Vratislaniensis** bibl. reg. uniu. chart. iv Q. 58. Liber B. V. Mariae in Lubens. scr. a. 1492. desinit in Agam. u. 61. conlatus ab altero nostrum a. MDCCCLVII.

His codicibus addendi sunt tres quorum pleniore notitia uti licebat in Hercule priore:

T¹T² **Turonensis I et II.** Cf. Wollenbergius in Z. f. G. 1860 XIII p. 716 — 718. Alter (*T¹*) est cod. membr. saec. xv in. In fine: 'Explicitur tragedie Senece. Deo gra-

*) Ioci caussa exemplum damus. Ad Oed. 407 'et ulterius notandum quod nullus corus tocius libri est in metrum uarius nam constat ex datilo exametro heroico anapestico coriambico et plus quam tetrastrophos alicubi itaque contra Regulam dare nequivit. Et potest una opinari causa quare sic poeta fecerit. Nam hic multe persone loquuntur et sic oportuit metrum multipliciter uariare et in festo et sacrificio bacchi bene potabant omnes et sic bene poti uarie loquebantur'.

cias amen. scripte ac complete per manus Johannis. Ten. Norde. de Doetinchem. Clerici Traiecteij diot. Sub anno domini m. cccc^o viiij die decima nona mensis Ianuarij^r. Tragg. ordo solitus. Argumenta singulis tragg. praemissi. — Alter (*T²*) saec. xv uergentis. deest fol. 1. incip. Hf. u. 66 Ordo paulum inmutatus (*Edypus ypolitus trohas*). — Vtriusque primam fabulam Wollenbergius contulit cum ed. Thysiana et uarias lectiones publici iuris fecit Z. f. G. xv p. 190—194. alius eiusdem bibliothecae liber saec. xv med. praeter philosophica opera Senecae argumenta tragodiarum auctore Albertino Musato continet.

P *Pulauiensis s. Varsouiensis* membr. formae quartae. exaratus Patauiae a. 1396 conlatus a Grodeckio Ser. Principi Czartorinsky bibliothecae praefecto postea prof. Vilnensi cum ed. Gron. i qui uarias in Herc. i lectiones foras dedit in Heereni Bibliothek der alten L. u. K. 1793, 10. Memorabilis est subscriptio: ‘Lucii Annei Senece Hercules Oheteus tragedia decima simul ac totus Tragediarum liber hic finem habet dei grā quem scripsi ego Georgius filius Dñi Pauli Regii militis de Georgiis de Jadra et compleui Padue die xvi mensis Octobris hora xx millesimo trecentesimo nonagesimo sexto et habui exemplaria a Venerabili Nobilibus et sapientibus uiris dñis Petro de Rabata Canonico Paduano Johane Delfine de Venetiis Zanonio de Caffonibus de Vicenzia. quibus et omnibus in hoc libro studentibus ac michi Cristus Omnipotens dignetur Spiritus Sacri gratiam habundanter largiri cui sit laus et s. p.’ — De bibliothecae Pulauiensis fatis u. Serapeum vi p. 48 xi p. 333.

Praeterea ad restituendam uolgarem recensionem usi sumus

1a *editione aldina* a. MDXVII ab Hieronymo Auantio curata. Qui quoniam tanta cum diligentia et sano iudicio adiutus conplurium codicum mss. auxilio (u. infra) in textu constitendo uersatus est, ut recensionem effecerit uolgari simillimam, editionis aldinae lectionem, ubi cum libris uolgaribus uel omnibus uel pluribus uel uno et altero consentiret, pro lectione uolgata (*A*) dedimus, ita tamen ut

ψ discrepantes aliquot uel plurium librorum scripturas (ψ) adnotaremus. ubi ab omnibus libris discedebat α graecum ω ponebatur, utriusque recensionis consensum litera ω significauimus. Id uero hac in re monendum est, non numquam non A uere uolgarem lectionem esse, sed ψ . Etenim cum in libros uolgares singulae scripturae ex meliore recensione translatae essent, id quod supra demonstrauimus, has Auan-tius interdum recepit. Quamquam si uniuersum spectamus, nullum librum uel manu scriptum uel impressum fatendum est tam prope ad genuinam recensionis uolgaris condicionem accedere quam Aldinam.

In **Octauia** recensenda praeter **Rehdigeranos**, **Gothanos**, **Vindobonensem** de quibus supra dictum est, hos duos adhibuimus:

C **Lugdunensis** xviii 16 **E** quode J. Geel. catalog. mss. lugd. bat. No. 370 haec uerba facit: 'Codex partim membranaceus, partim chartaceus xiv sec., 236 foliorum in folio, literis initialibus pictis, prima pagina uersi coloribus et deauratis flosculis ornata. L. Annaei Senecae Tragoediae. Subscriptio: Explicit Anni d. Senece tragediarum liber feliciter scriptus per me michaelem de franchis de clauario scriptorem atque scribam uenerabili uiro magistro Guill' de montiolo tunc rectori scolarum loci requinixii in pedemontibus, sub anno millº cccº xl die xxviii mensis Augosti. Laus et gratia summo et altissimo sit creatori nostro in seculorum secula. amen. Tragoediae hoc ordine sunt: Hercules furens, Thyestes, Phoenissae, Hippolitus, Oedipus, Troades, Agamemnon, Octauia, Hercules Oetaeus. Codex correctus est sec. xv—xvi ab aliquo qui in fine adscripsit 'correxi bina uice — a principio usque ad finem'. Hae correctiones tantum sunt lectiones ex alio codice decerpiae. Adiecta sunt hic illuc scholia inter uersus et marginibus, quae tam ad res mythologicas pertinent quam ad metrum'. 'In prima pagina picta sunt arma possessoris ab eodem, qui reliqua ornamenta addidit. Sub his armis recentior manus adscripsit n. viiº xxix C. Nutalis uel Mitalis (an Natalis Comes?). In fine post subscriptionem manus recentior ad-

notauit: Iste Senece liber spectat ad me Joh. Recordonis presbyterum alme uieñ ecclesie'.

Geeli uerbis Hermannus Klapp, qui scripturas huius libri in Octauia maxima cum diligentia in nostrum usum enotauit, addit haece:

'In der eigentlichen subscriptio ist scriptus corrigiert aus scriptum; ferner steht da guill'o. In der jareszal ist nach ccc ein buchstabe so radiert dass ein loch im blatte blieb, dann o darüber geschrieben. Scholien von denen der catalog spricht, finden sich in der Octauia nicht. Der titel der ersten trag. ist nicht genannt. Am ende steht Secunda tragedia thiestes et atreifratrum. Am ende der 2ten: Incipiunt 3 tragedia. s. cecus edippus ad antigenem filiam suam. Am ende der 3ten: Sequitur quarta tragedia de ypolito thesei ex regina amazonum filio. et phedre priuignio seu phylocatoe et per eam interempto et crudeliter ipso uirgine lacerato. Am ende der 4ten: Finis ypoliti celebis tragedie tete. Et requiescat in pace. Amen. Inchoat quina pestilens adhuc edippi ceci. qualiter suum primeuum uesper se huīt textus patet qui sequitur. Am ende der 5ten: Explicit ceci v^a. Incipit 6^a excidii troie et planctus hec
cube cum choro etc. Am ende der 6ten: Explicit ^a trag vi que fertur hecuba. Incipit septima que medea dicitur in iason. Am ende der 7ten: Explicit medea trag. vii. Incipit viii que Agamenon intitulatur. Am ende der 8ten: Lucii anneei senece Agamenon explicit. Incipit octauia eiusdem seu claudius ymo nero in populum romanum. Am ende der 9ten: Lucii anneei senece cordubensis octauia explicit tragedia nona. Sequitur a tergo decima et ultima que hercules oetheus nuncupatur et exitus eius'.

B **Londinensis** musei britici membranaceus, fol. 126, quorum 1—8 igne laesa. continet x tragedias hoc ordine: hercules furens. thiesta. Edipa. ypolita. tebais. troas. medea. agamenonia. hercules oetheus. Octauia ultimo paenultimone loco sit, is qui codicem in usum nostrum contulit indicare praetermisit. In catalogo saeculo nimis ut uidetur liberaliter

xiiiº conceditur. Quod pleniorum huius libri, qui non parū uidetur esse pretii, notitiam nancisci nobis non contigit ualde dolemus.

Restat ut de uolgaribus libris ab eis adhibitis qui ante nos has tragoealias ediderunt breviter exponamus.

Alberti Eybi († 1475) excerpta quae in Margarita poetica leguntur unde hausta sint non constat. Vsi sumus bibliothecae Rehdigeranae exemplari formae maxima s. a. et l. (foll. 231 non numer. quibus praemissa est tabula XII folia complexa. In eo Senecae excerpta continentur fol. 201 col. 1 ad fol. 204 col. 1).

Palaeotypa ferrariense lugdunense ueneta florentini quibus e libris fluxerint non magis constat. Conmemorantur Bernardini m. s. et Danielis vetustissimum exemplar ad primum Herc. I chorum.

Codex Parisinus 8035 Pierrotio auctore aut ex ed. C. Fernandi exaratus aut summa cura compositus ad cuius exemplar editio Fernandi conformaretur. Praemituntur in utroque libro argumenta ab Hieronymo Balbo conficta. Quode Fernandus in elegia in calce editionis subiecta: Te Balbi meminisse decet qui codice multo Collato haec tribuit munera tanta tibi (cf. bibl. lugdunensis catal. u. 1716 n. 375 [99] cod. membr. cum quibusdam scholiis recentibus et uersibus Hier. Balbi in primis et postremis foliis).

Hieronymus Auantius uetera exemplaria se contulisse prodit et in praef. ed. Ald. a. MDXVII et in epistola illa ad Jo. Matheum Gibertum quam L. Schwabius ex A. A. Renouardi libro 'Annales de l'imprimerie des Aldes Paris 1834' p. 496 descripsit in Philologi uol. XXIII p. 351 unde docemur illos libros Veronenses fuisse.

Henricus Petri in adornanda ed. Basiliensi 1529 libro m. s. usus est cuius aliquot lectiones in margine leguntur.

Georgius Fabricius Chemnicensis (editio eius prodit 1566 praefatio e ludo illustri Miseno prid. Cal. Septemb. 1565) usus est codice Regiomontano, ut ipse dicit in

: 'nostrum quidem tragicum ita probauit Joh. Regionus [Jeannes Mueller n. Koenigsbergae Francorum + Romae 1476] mathematicus excellens, ut sua cum diligenter et uenuste descripserit. quem librum apud um Agricolam paeclarum philosophum a me uisum cens contuli e. q. s.' Ex eodem codice uidetur perioagoediarum nomine Lutati grammatici insignitas (sunt Albertini Mussati) descriptsisse. Fabriciana conlatatur in bibliotheca Dresdensi 'Senecae tragoediae Bas. 8° cum uariis lectt. a G. Fabricio e cod. ms. anno enotatis' u. Ebert Gesch. u. Beschr. d. Dresd. Bibl.

Atonius Delrio (ed. 1576 et 1593) hos adhibuit Aquitanicos m. s. 'quibus sum postea usus' (comad Oct. 405), Lugdunense exemplar a. 1536 a co Carrione Icto (n. 1547 + 1597) cum III codd. mss. s conlatum, ex quibus Tosanus nominatur ad Oed. comm. p. 132), Burdegalensem ab Elia Vineto sum non tamen integrum (comm. p. 301) 'Delria- cui pauca initio et fine foliola deerant (is erat optimus n quibus Delrio usus est), Eguiandum (s. Chauuinia- Milangianum) quem Simon Milangius typogr. conmo- Delrioni acceptum a Jo. Chauuinio praeside Eguiano, ntium, quem integrum dicit sed prorsus recentem. abatur in conlegio societatis Iesu moguntiaco, ubi hodie sit nescitur. maxime est interpolatus nec ullius Accedit liber Winckeliani conlegii Louaniensis et anus 'quem semel tantum iuspiciendi mihi Romae fuit'.

Iustus Lipsius (praef. 1587 ed. 1588) usus est seo quem a Paulo Schedio Melisso dono acceperat (cf. praef. ad Raphel.) et Orteliano. Multis uero locis librum suum' conmemorat utrum librum dicat ambi- est; quamquam aliquotiens de Orteliani scripturis engius nos certiores facit.

: **Raphelengius** (praef. 1588 ed. 1589) praeter mi Orteli librum cuius lectiones Raph. ad margi-

nem notarum Lipsianarum adleuerat et quem 'in pluribus conformem Lipsiano' dicit ('nimis nouitium exemplar' uocat Lipsius in epist. ad Fr. Raph. filium data. Cf. epistolarum selectarum chilias. Francof. MDXXVII [sic]) usus est quodam Parisiensi (cf. eius adn. ad Hr 847 Hr 23 815 859).

Commelinus (1589) et **Gruterus** (1604). Eis praesto erant Palatini octo et interpres Palatinus 'qui sua inscripsit Joa. Botticellae'. Ex his libris duo quos Palatinorum bigami uocant et uelustate et bonitate ceteros sex longe superant (in catalogo Gruteriano bibl. Palatinæ qui est in bibl. Hamburgensi haec leguntur: 'Senecæ tragœdiae sexies. || In Senecæ Tragoed. Comment.' Serapeum xi p. 188). Praeterea Coloniensem librum Commelinus contulit membr., cui deerant Oed. 428—470 (ut in *R 14*). Grut. ad Ag. 850 Oct. 86). Hodie neque Coloniae extat neque Darmstadii.

D. Heinsius (1611) Dionysi Villeri librum commemorat.

Scriuerius (1621). Nullius sunt preti quae Isaacus Pontanus Scriuerio transmisit excerpta ex Cantabrigensi uel Anglicano membranaceo et Cruseriano uel Basiniano chartaceo Thomae Basini archiepiscopi Cæsariensis, postea Hermanni Cruserii Campensis.

J. F. Gronouius. In eius commentario praeter Etruscum conmemoratur præ ceteris Vossianus 'melior'. frustra quaesiimus exemplar illud diuenditum ex bibliotheca Santeniana Lugd. Bat. a. 1800 'L. Annaei Senecæ trag. Antu. 1607 J.F. Gronov contulit cum mss. Vossii'. In indice mss. codd. Isaaci Vossi concinnato a Paulo Colomesio (Colomesii opuscula ed. Fabricius Hamb. 1709): p. 865 n. 24 et p. 878 n. 195 Senecarum tragœdiae p. 894 n. 92 Seneca tragicus Gruteri cum mss. conlatus. — Montfaucon p. 680c: 'mss. Isaaci Vossii 2520 Senecarum Tragoediae'. Florentini duo (u. Montf. p. 315 sq. 425^a—430^c Bandinius p. 247). Foxiensis, Germanici duo Noricae membranae Th. 685 Ag. 938), Grotianus, nisi idem est ac Vossianus cf. Gron. ad Tro. 997 Hipp. 325 duo N. Heinsi alter maior Tro. 757

alter minore forma (cf. bibl. Lugd. Bat. cat. a. 1716 n. 327 membr. olim N. Heinsii 59), Suffridi Sixtini codex (u. Geeli cat. bibl. Lugd. n. 902 'Aduersaria J. F. Gronou. collatio cum mss. Suffridi Sixtini. cf. Gronouii uita Hamb. 1723 p. 12 Gudii epistolae p. 324, Tholosates duo (Th. 685 Tro. 681), ms. bibl. Academ. Lugd. (HII 415), Gronouianus membr. ('quem domi habeo').

Schroederus (1728) usus est Traiectino codice ('chartaceus recentiorisque aetatis' cum scholiis in marg.) et excerptis ex illo et altero eiusdem bibliothecae manuscripto. Vtrumque conmemorat J. Arntzenius ad Aurelium Victorem p. 198.

Torkillus Badenius praeter Pulauiensem (de quo supra diximus) in praef. ad Herc. fur. (1798) his libris se usum esse dicit: Neapolitanis III bibliothecae regiae, Romanis XIII (III bibl. B. M. in Minerua II Angelicae VII Vaticanis quorum III Reg. Christinae II Ottobonianae II Vaticanae veteris I Urbinensis), Vienensi bibl. Caesareae; in editione tragoediarum (1821) horum librorum paene nullam facit mentionem.

Fr. H. Bothius (praef. 1817 ed. 1819) praeter schema Groniana et Fernandi editione de quibus supra actum est in Hf. Hipp. Oct. usus est lectionibus Ultraiectini cuiusdam a Nic. Bondtio descriptis.

Pierrotius (1829) inspexit codices regios Parisienses, quorum quattuor (n. 8260 8026 6395 8055) saeculi. XIV quem ultimo loco conmemorauimus Colbertinus ille est qui praeter Sencae tragoedias Stati Thebaida et Persi satiras continet, ab O. Jahnio saeculo XI a G. Queckio XIII vindicatus. ceterum modo uera sint quae Pierrotius ex eo protulit, inter deterrimos est numerandus. Ex ceteris praecipuis decem dicit esse librari peritia et scripturae nitore, Herculem I in XX extare exemplaribus u. praef. I p. XVI. De codice 8035 u. quae supra diximus.

Praeterea conmemorantur C. Barthi 'codex peruetus calamo exaratus' u. Aduers. X 15 Thy. 763, Rutgersi Morellianus cf. Gron. ad Herc. 814 Florens Christianus

ad Theb. 402, Zinzerlingi *Thuringicus* (Gothant
cf. Herc. 814.

Argumenta tragoediarum cum omnia recentioris
genis sint cum hac editione coniungere noluimus. Sunt
tamen quinque eorum genera: 1. quae ultimis Aldinae fo
inpressa sunt ab ipso H. Auantio uidentur composita
2. argumenta editionis Basiliensis descripta sunt ei
Trauethi commentariis (continet eos codex Rehd. n. 1
3. periochae nomine Lutatii Grammatici e ms. cod.
scriptae a Georgio Fabricio non Lactantii sunt Thebaidis
tianae interpretis sed Albertini Mussati. repperimus
in libris gothanis. v. Scriueri nota et Wollenbergius (*A. xliii* (1860) p. 717). 4. quae in editione Gronoui
singulis fabulis praecedunt confinxit Farnabius. 5. ar
menta metrica a Bothio edita sunt Hieronymi Bal
Bothius ea desumpsit ex editione Caroli Fernandi (*i*
cod. Paris. 8035 u. supra p. xxxviii. Hieronymi B
opera poetica coll. J. de Retzer Vindob. 1791 I 247).

Postremo quomodo harum tragoediarum edendarum
ram inter nos simus partiti ut breuibus ostendamus, qui
uterque fabulas quasi peculiarem recensendi prouinciam
elegit (RP: Hr O Tr A HII — GR: T Of. Pfr. Ph M O
sed ita ut et in adhibendis auxiliis criticis et in metris c
stituendis nec non in orthographia et modo interpung
idem sequeremur consilium ac rationem. Hanc praefation
et indices communi labore conposuimus.

Scrisimus mense Martio MDCCCLXVII.

ADDENDA ET CONRIGENDA

HERCULES 6 glaciales *E¹* ut uidetur || 8 an recenti *E¹?* ||
reas *VA* || 30 quę *E* que *Vψ* || 89 non eat sed cal in mg.
113 u litera in ras. *E²* (non: us syllaba) || 125 leg. Iam
nicanter sidera prono | languida mundo | nox uicta uagos
shit ignes [luce renata] || 130 leg. arcados cum *E* || 163
ne m. spes soll. *A adde φ* || 217 a prime *E t. Gron.* ||
g. Christinae || lumine. *Ibidem* uoce in deleto leg.: constantis.
ore *VA* || 226 prolusit *EA* praelusit ed. *Basil.* || 252
i *E t. NHs. et literas ang. testatur HPeter* || 281 adsis o
E || 288 fulmini querens (non luimini) || p. 16 u. 339
340 transponatur || *ibid.*: in praef. ad *Petronium* || 356 l.
n φ fastum *AE² φ* (ex neutra *Vindobonensis libri descri-*
discerni potest) || 379 isto in *E* non supra uersum scriptum
ed in ipsis uestigiis alius uocis quae neguit dignosci. illo
ron. || 444 meae hae sunt *Aφ(?)* || 578 post ferae pone
m pro puncto. || 581 Taenariae *LMueller quoque coniecit*
is. ann. phil. 1867 p. 65 || 601 leg. archana *EV* || 651
uisorum ord. ci. *GR* || 663 s. quam tuta i. q. Enna
M. l. l. || 688 errat ludit *E* (non *P*) || 693 horrent t in
t || 727 leg. speciem || 745 regit) t in ras. *E²* || 806 mina
letur x erasum esse pr. m. || 810 adde petenti *EA* || 877
s licet || 899 leg. THESEVS *TACITVS* || 940 in nota
u. ad *Herc. II 1333* || lacunae signum post 942^a ponen-
| 1020 leg. Parce iam || 1037 pro *THES. leg. AMPH.* ||
THES. o AMPH. ego et HWelius p. 6 || 1038 latet *E* ||
domitum o superi *GR* cont. uu. 1083 s. soluite o superi
rus *Christinae* || 1090 leg. clauaeque graui | lassum so-
nandare caput || 1101 leg. uaesano || 1124 leg. phare-
rie graues | date saeuia fero uerbera tergo | [caedant
s robora fortes] | stipesque potens | duris oneret pectora
|| u. 1125 deleui. || 1205 adde: cf. *Herc. II 979* an arma
nt teque languenti manu non audit arcus? neroos ausa
GR. || 1236 arcum) leg. arcum. || 1285 leg. si uiuo ||
laribus ci. etiam *LMueller. l. l. p. 66.* || adnotationis u.
extr. pro 1304 leg. 1303.

THYESTES 23 pro *ME A lege*, Me. || 33 repetantque *E adde A* || 72 ripas *A ipse E* || 139 cf. Orest. trag. (Haase misc. III p. 29) u. 232: dum commune nefas aequali mente fruantur || adde 148 mensas instrueres *E* || 232 leg. in parte carpit || 282 leg. tuentur *A* ε || 286 leg. εψ (pro *E ψ*) || 450 rectius fortasse delebitur u. 452 Tutusque etc. qui inter syrianas sententias legatur in cod. Parisino 8049 saec. *XIIII.* || 529 *L* uncinis || 633 CHOR. om. *A* (non *E*) || 661 iutaeque et. *RP.* || 776 h.u. in animo habuit *Ibidis interpres* ad u. 427 (ed. Merkel p. 468) 'quod scelus sol uidens retro fugit ut dicit Statius in tragoeidiis et Ovidius Metamor.' (Attius ci. Ribbeck Quaest. scaenicarum p. 334) || 808 leg. sautius || 922 leg. Chorus om. *A* (non: Chorus *A*) || 988 distingue post patrem, 1007 post adeste. || 1022 leg. Bad. || 1063 corpora ex anima *E* et ita lege. || 1088 hac Grud. Scaliger. (dele *E*) || in subscriptione codicis *R* leg. flor. ic (i.e. etc.).

OEDIPI FRAGMENTVM uid. Schoene Allgem. Schulzeitung 1831 II p. 1029. || 35 adde QV || 42 inanes εψ manes *A* || 44 ANT. om. ε (non *E*) || 105 fides *E* || 160 leg. 159 || 178 Oedipus BSchm. Oedipu LMueller. || 198 aut *E* haud *E* || 205 dis *E* diis *E* || 320 Exemplar ingens ci. *RP. conl.* HII 1854 matribus miseric adhuc exemplar ingens derat, Alcmena dabo.

PHOENISSARVM FRAGM. p. 118 119 leg. POLYNICES || 34 l. 35 || 62 rapiat *E* || 63 arpyla *E* || 73 iamque corr. m. 3 ex namque ut uidetur. || folii *E* nota u. 71 addenda || 119 IōC. astr. *E* (dele: Ioc. om. *E*) || post u. 126 duo tantum uersus cum hemisticchio exciderunt. || 167 leg. hinc hinc *E* || 196 lege: cf. Tro. 278 HII 1867. || 215 leg. postergum cum *E* || 270 add. F. L

PHAEDRA Fedra fabulae nomen praefert Gudianus s. *XIII* (Guelferbyt. n. 34) || 14 lege: ubi per graciles leuis Iliissus 14 labitur agros piger, et steriles 15 ubi maeandros per inaequales 16 amne maligno radit harenas 17 || 12 post rorifera rasura *E* || 14 elif *E* || 16 ubi maeander etc.) ordo uersuum uolgaris: ubi per | ubi Maeander | labitur | amne. rectum ordinem seruat *E* || 108 imo/ *E* || 108 andro *E* || 152 teneri crede *ER* (non *Re*) || 285 cf. Oed. 124 || 358 adde: F. LXXII. || 416 lege: omnium || 424 s. lege Quat. VIII F. LXXIII. || 436 deleta lineola cum numero 437 leg. timet deponat || 470 l. iuuentam || 478

n
restituet *E* || 517 ramique *E* || 540 cinc erat *E* || 593 terre repente *E* || 718 u. Prisciani testimonium ad Ag. 379. || 743 cf. P. Syrus 498 R Voluntas impudicum non corpus facit. || 789 in *E* sic descripta haec sunt: formonos solitae | claudere fontibus || 815 iuuenes *E* || 837 quidnam *E* || 868 aut *E* || 872 leg. sicine cum *E* || 926 leg. abditos || 945 leg. poste cum *E* || 991 fasce *E* || 1045 NVNT. om. *E* || 1115 qua ed. Lugdunensis ut uidetur || his uerbis 1183 oculique — iaces 1193^b 1194^a Mōrere — amori deletis quattuor VI uersuum strophas c c' c c'

tituendas esse ci. RP. || 1216 ascensor *E* || 1265 corp'ori^s *E'*
r. E²

OEDIPVS 152 haud scio an uris pro ursis legendum sit. || 5 leg. et tristes Erebi (*terribilis*) minas. || 439 edon ope dep. 0 (*non R14*) || 461. 462 *conmulardos censem* GR || 476 l. uer- i forte in α (*non A*) *omissum etc.* || 524 l. iubes *pro iubet* || 0 adde circuit *A* || 570 nota. uerbis interposui — 578^a le: idem uidit GR || 792 at cf. TR 196 aut cum superbo tor in curru stetit. || 865 l. opimos *pro optimos* || 864 ip' G Gron. om. EA || 881 Phorbanti dedit HWeilius lacuna instituta post u. 880. || 1069 pallantes *E* fallaces *A*

TROADES 166 adde tutis ε'ed. *Lugdunensis?* || 179 l. caeco caeca. || 279 'al. tumidum' *Farnabius* || 532 callido *ci.* || 625 l. set et huc || 632 l. *Herc. II 845* || 643 l. Lustrale Lustrare || 830 an speciosa? cf. *Horat. epod. VIII 29* bilis Creta centum urbibus III 27, 34 centum potentem ur- us Creten. || 850 adde Gonoessa *Volaterranus* || 869 fort. cub a m

MEDEA 43 cf. Hor. c. I. 22. 6 ep. I. 12 Sen. Thy. 1052. || uirgineo *A* femineo *E* || 102 Phasidis *E ita lege.* || 139 leg. lius a melius || 267 leg. feminae ut *ci. RP.* || 303 leg. post- a cum *E* || 301 sqq. Versus 307—8 seruari fortasse possunt e u. 305 positi nec non uu. 329—334 suo loco ferri, si haec babilur discriptionis et interpungendi ratio:

A u. 301—304 307 308 305 306 (Audax — — ligno)	a. (8)
309—317 (Nondum — nomen habebant:)	a' (8)
318—323 (Ausus — notos)	b. (6)
324—328 (Nunc — uelo)	b' (6)
B 329—334 (Candida — opes)	a ⁰ (6)
335—341 (Bene — timores)	c. (7)
342—348 (Cum duo — habenas)	c' (7)

leg. arctica pro attica || 381 leg. tethysque || 435 ma- 1 *A* || 436 inter syrianas sententias (*n. 599 R*) intrusil PPi- us: 'graibra quaedam sunt periclis remedia' abesse a s mss. adfirmavit E Woelflinus. || 608 cf. Plin. h. n. VII. 44 3) cum resistendi sacroque sanctum repellendi ius esset. || 700 leg. Pelasgis a. Sidoniis || 712 Promethei || not. leg. E¹ (*non E*) || 873 ganticum *E* || 879 leg. infanda L Mueller || 977 relinquere *E* || 1021 fetum extraham *ci. ueller.*

AGAMEMNON 259 rectius fort. cum *E* legitur palam ma- p. || 302 cf. u. 942 regemne perimet exul et adulter um? || 379 u. *Phaed. 718* || 435 pro qui l. quis || 622 pul- e amue legitur in *E*, non pulueramue || 638 fort. dorici conriperetis ignes || 657 pro fatale munus reponendum lug furtum || 773 l. uultu pro cultu || 870 l. nasci ~ *A* || 880 scribe: ~ dictaea ~ ~ ~ linquens | horridus arua. ||

XLVIII ADDENDA ET CONRIGENDA

888 *l.* Geryonae pro Gerionæ || 905 *leg.* insueta car

HERCVLES II p. 367 368 *qui marg. sinistro adpositi su numeri 1 2 3 deleas.* || *u.* 14 *l.* cum cessit Eguianus (*non: Eg*) 40 *l.* Scythiae ψ Scaliger || 234 *malim cum Gronouio malegere.* || 414 *ad rigida adde:* *Hii* 1669 tum rigid a secu spolia nemeaei mali arsura possit. *propius accedit ad liter libris traditus torua.* || 583 *l.* Amoris || 624—635 *alia prorslitera insigniri debebant hae stropheae;* e. g. b b'. uersus aut 627 *posterioris stropheae est initium, non prioris finis.* || 750 regna * triumpha || 920 enectae A (*non E*) || 966 *adde:* abi EA || 1277 *an:* et uaga Stymphalide? sic *Hii* 1384 uaga Stymphalides. || 1326 *l.* irata quidem A *fort.* irata pre cor. 1346 *poterat etiam reponi:* brachia et fletus cape || 1542 Rhodopes || 1725 *praeferendum uidetur quod in Thyesta legit eneruis.* || 1799 *praetulerim prisca supplicia.* || 1806 *recti fort. cum E Thebae* || 1843—45 *om. g (non G)*

OCTAVIA 53 *leg.* mutat imm. dolor consilia nostra. 203 *nescio an falsa reponendum sit,* i. e. decepta, frustra (Neronis amore). cf. Tac. h. II. 17. Sil. XIII. 886. || 213 sq *Tutius erat ab his uersibus cultrum cohibere quamquam aliqui locis sermo auctoris ab eodem interpolatore dedita opera ampli catus esse uidetur.* (cf. 558 305—9 399 749 fortasse eti 634—5) || 634—5 (cf. Hi 754 A 15.) *mihi suspecti.* Nihil en ad res re uera gestas, ad quas totus hic locus spectat. Letum fuga (632) omnibus nota, de uerberibus cf. Suet. Ner. 49 (corp uirgis ad necem caedi), de siti ibd. 48 (fame interim et s interpellante) cf. Cass. Dio 63, 28. || 791 *leg.* Phrygiaeque.

p. 568 sqq. adde has thuanei codicis scripturas (praeaf. p. xxiii—xxvi): Senice cibebe haectora haecu agammennonios rodanus ligurgi (Lyc.) baccum (Bacc catni (Cadmi), hister hortus (ortus) falacis caessul remic poterga čiunx formonsi interimos promiit natante (nut.) pul (pell.) hospis (hospes).

(Leviora omisimus)

ADBREVIATA QVAEDAM

RP. = Rudolf Peiper | *GR.* = Gustav Richter | *BSc* = Bernhard Schmidt | *Gron.* = J. F. Gronouius (*t.* = Gronouio teste) | *IGron.* = Jacobus Gronouius | *Bo.* = Bothe | *Bad.* = Baden | *NHs.* = Nicolaus Heinsius | *DJ* = Daniel Heinsius | *With.* = Withofius | *Grut.* = Gruter Swob. = Swoboda.

L. ANNAEI SENECAE

H E R C V L E S

[F V R E N S]

PERSONAE

I HERCVLES
LYCVS
II AMPHITRYON
IVNO
III THESEVS
MEGARA
CHORVS THEBANORVM
SCAENA THEBIS

- a Soror tonantis — hoc enim solum mihi
nomen relictum est — semper alienum Iouem
ac tempa summi uidua deserui aetheris
locumque caelo pulsa paelicibus dedi.
tellus colenda est: paelices caelum tenent. 5
- b Hinc Arctos alta parte glacialis poli
sublime classes sidus argolicas agit.
- b' Hinc, qua tepente uere laxatur dies,
tyriae per undas uestor Europae nitet.
- b'' Illinc timendum ratibus ac ponto gregem
passim uagantes exerunt Atlantides. 10
- b Ferro minax hinc terret Orion deos
suasque Perseus aureus stellas habet.
- b' Hinc clara gemini signa Tyndaridae micant
quibusque natis mobilis tellus stetit. 15
- c Nec ipse tantum Bacchus aut Bacchi parens
adiere superos. ne qua pars probro uacet,
mundus puellae serta gnosiaceae gerit.
- c' Sed uetera [sero] querimur. una me Dirce fera

HERCVLES *EV* HERCVLES FVRENS *A* HERA-
CLES FVRENS *Vratislauensis* fol. 92 u.

Iuno sola α || 6 post arctos ras. *E* || glaciale *E^t* ||
8 tepente *VR* tepenti *AE²* (*E^t* non liquet. prima littera r
uidetur fuisse) || 12 Ferro minax *E³* in *mg*. Ferro minaci
E^t Ferro minax *ME* Fera/coma/ *E²* in *ras*. (post coma
litera m erasa uidetur) fera coma *VA* hinc terret *E^tV* hinc
exterret *E²A* || 13 aureus *E* *Delrio* aureas *φA* || 16 ba-
chus tantum *V* || aut ω et *With.* || 17 probro *altero* r
in *ras*. *E* || 18 puellas fert a nobis lac egent *E* || 19 Sed
uetera sero q. ω sero *del.* α sed uana q. *BSchm.* || dira
ac fera ω Dirce fera scripsi delete u. 20 ||

[*Thebana tellus uiribus sparsa inpiis]*
 quotiens nouercam fecit? escendat licet
 meumque uictrix teneat Alcmene torum.

- d Pariterque natus astra promissa occupet
 in cuius ortus mundus inpendit diem
 tardusque eoo Phoebus effulsit mari
 retinere mersum iussus Oceano iubar. -
- c Non sic abibunt odia. uiuaces aget
 uiolentus iras animus et saeuus dolor
 aeterna bella pace sublata geret. ε
- c' Quae bella? quicquid horridum tellus creat
 inimica, quicquid pontus aut aër tulit
 terribile dirum pestilens atrox ferum
 fractum atque domitum est. ε
- d' Superat et crescit malis
 iraque nostra fruitur. in laudes suas
 mea uertit odia. dum nimis saeuia impero
 patrem probauit, gloriae feci locum. 3
- c Qua sol reducens, quaque reponens diem
 binos propinqua tangit Aethiopas face,
 indomita uirtus colitur et toto deus
 narratur orbe. 4

20 Th. nuribus sparsa tellus i. *VA* Th. tellus nuri-
 bus sparsa i. *E* uiribus scripti || 21 escendat *E¹Vrbinas*
 ascendat *E²VA* || 22 locum ω torum *Gron.* || 24 ortus
E¹Vψ ortu *A* || 25 refulsit *V* || 30 que *EVψ* quid *A* ||
 33 increscit *ME* || 34 fruitur) t in ras. *E f sup. lin. V* ||
 36 Patrem probauit inde qua lucem premit *E²VA*. *E¹eras.*
scriptum fuisse probauit, gloriae feci locum *suspicatur Gron.*
gloriae feci locum biga Pall. Paris. 8029 Mog. (probauit
g. f. l. biga Pall. probauit *g. f. l. Paris.* improbauit *g.*
f. l. Mog.) || 37 Aperitque thetis qua ferens titan diem
V (dies *V¹* diē *V²*) *E² in mg.* (*sed om. diem*) *A* Qua sol
 reducens quaqz reponens diem *E et sic biga Pall. ubi ta-*
men relucens Vierque uersus inter uu. 36 et 38 *interpositus*
legitur in R12 (Quaqz sol relucens q. deponens d.) *et Vossiano* (reuertens q. deponens *Voss.*) *Haec autem Mog.*: Inde
 qua lucem premit aperitque Thetis | Qua sol reuertens,
 qua ferens Titan diem || 38 tinguit *E¹A* tingit *ψ* tangit
VT R14 ||

- c' Monstra iam desunt mihi
minorque labor est Herculi iussa exequi
quam mihi iubere. laetus imperia excipit.
- c Quo fera tyranni iussa uolento queant
nocere iuueni? nempe pro telis gerit
quae timuit et quae fudit. armatus uenit
leone et hydra. 45
- c' Nec satis terrae patent.
effregit ecce limen inferni Iouis
et opima uicti regis ad superos refert.
- c'' Parum est reuerti: foedus umbrarum perit.
[*uidi ipsa, uidi nocte discussa inferum*
et Dite domito spolia iactantem patri
fraterna. cur non uinctum et oppressum trahit
ipsum catenis paria sortitum Ioui
Ereboque capto potitur et relegit Styga?] 50
- patefacta ab imis manibus retro uia est
et sacra dirae mortis in aperto iacent.
- c At iste rupto carcere umbrarum ferox
de me triumphat et superbifica manu
atrum per urbes ducit argolicas canem.
- c' Viso labantem Cerbero uidi diem
pauidumque solem. me quoque inuasit tremor
et tetra monstri colla deuicta intuens
timui imperasse. 60
- e Leuia sed nimium queror.
caelo timendum est, regna ne summa occupet
qui uicit ima, sceptr'a praeripi'at patri. 65

43 Quo *Vψ* Quae ε*A* || 49 al' petit *E²* mg. || uu. 50—54
deleni dittographiam cf. u. 60 sqq. || inferus *V¹* || 52 uinctum
VA uictum ε || trahit hit in ras. *E²* || 54 cerberoque
Vψ || deesse uidetur uox potitur *V* || et retegit
EA et tegit *V* et relegit With. en retegit Bad. ed. 1798 ||
stigam *V* || 56 durae *E¹* totus uersus abest *V* || 57 iste
VR 14 ille ε*A* || 60 labantem *V* || 62 tetra *Vψ*, thetra *E*
in ras. terna *A* || deuicta *V* deuicti *E* (litera i in ras.)
A || 63 /sed/nimium (ni in ras.) *E²* minimum *V¹* ||
65 pripiat *V* praeripi'at *E* (ras. inter e et r) *A*

nec in astra lenta ueniet ut Bacchus uia.	F. IIa
iter ruina quaeret et uacuo uolet	
regnare mundo. robore experto tumet.	
e' Et posse caelum uiribus uinci suis	70
didicit ferendo. subdidit mundo caput	72
meliusque collo sedit herculeo polus	71
nec flexit umeros molis inmensae labor.	73
inmota ceruix sidera et caelum tulit	
et me prementem. quaerit ad superos uiam.	
d Perge ira perge et magna meditantem opprime.	75
congredere. manibus ipsa dilacera tuis.	
quid tanta mandas odia? discedant ferae.	
ipse imperando fessus Eurystheus uacet.	
d' Titanas ausos rumpere imperium Iouis	80
emitte. siculi uerticis laxa specum.	
tellus gigante Doris excusso tremens	
supposita monstri colla terrifichi leuet.	
e Sublimis alias luna concipiat feras.	
sed uicit omnes. quaeris Alcidæ parem?	85
nemo est nisi ipse. bella iam secum gerat.	
adsint ab imo Tartari fundo excitae	
Eumenides. ignem flammeae spargant comae.	
uiperae saeuiae uerbera incutiant manus.	
e' In nunc superbe, caelitum sedes pete.	
humana tempne. iam Styga et manes ferox	90
fugisse credis? hic tibi ostendam inferos.	

66 lenta (a in ras. m. sec.) E || uenit ^aV || ut bacchus literae ut bac in ras. E² || 67 I.ter EV Inter R13 || 68 experto EVME expenso E² mg. A || 72 meliusque E¹ mediisque A² || 71 innisae AE || u. 72 ante u. 71 collocaui || 76 dilacera E¹ iam lacera VA || 81 giganti erasos E¹ dorica V || 82 sequitur u. 123 in Mog., uu. 83—89 absunt R1314, in margine leguntur T², statim sequitur u. 123 R1314, secuntur uu. 123 124 T² || 84 omnes V ista EA || 87 flammee V || 89 eat E² mg. dext. || u. 89 sequitur u. 123 A om. ER11 VT¹, primus in suspicionem uocauit Bernardinus Gellius. || superbus Angelicus alter || u. 90 post u. 91 positus E¹ corr. E² || ferox VE² (x in ras.) A feros Vratisl. ||

reuocabo in alta conditam caligine
 ultra nocentum exilia discordem deam
 quam munit ingens montis oppositi specus.
[educam et imo Ditis e regno extraham]

95

- d Quicquid relictum est ueniat. inuisum scelus
 suumque lambens sanguinem inpietas ferox
 errorque et in se semper armatus furor.
 hoc hoc ministro noster utatur dolor. F. III r
- d Incipite famulae Ditis. ardente citae
 concutite pinum et agmen horrendum angubibus
 Megaera ducat atque luctifica manu
 uastam rogo flagrante corripiat trabem.
- e Hoc agite. poenas petite uiolatae Stygis.
 concutite pectus. acrior mentem excoquat
 quam qui caminis ignis aetnaeis furit.
 ut possit animo captus Alcides agi
 magno furore percitus, nobis prius
 insaniendum est. Iuno cur nondum furis?
- e' Me me sorores mente deiectam mea
 uersate pfimam, facere si quicquam apparo
 dignum nouerca. uota mutentur mea.
 gnatos reuersus uideat incolumes precor
 manuque fortis redeat. inueni diem
 inuisa quo nos Herculis uirtus iuuet. 110
- e'' Me uicit et se uincat. *[et cupiat mori]* 115

94 quam) m m. sec. E qua mugit α || 95 e regno
 ditis ψ deleui uersum || 96 ueniat utinā (*lin. transfixa del.*)
 inuisum scelus V ueniat i. sc. A post ueniet add. sec.
 m. ul' E ul' ueniet ūtēt inu. R 10 || 99 nr factum ex semp
 V || 100 inci..te (pi syllaba erasa) V incitae A citae E^t
 rite V || 101 angubibus om. E' || 103 flagrante EV²A ind.
 err. flagrantem AE^t V¹ψ || 104 uiciatae E uiolate VA
 an uiduatae? || 108 parcit V || 109 furit VA furis ε T²
 Mog. || 110 deiectam (m add. sec. m.) E || 111 uersate)
 e in ras. E² || 112 'uota^{iam} mut. V iam odia in ras. E²A ||
 113 reuersus) us syllaba in ras. E² || 116 Me pariter A
 pariter E² in ras. Me uicit et se uincat et cupiat mori V
 deleui uu. 116^b—117^a ||

*ab inferis reuersus] hic prosit mihi
Ioue esse genitum. stabo et ut certo exeant
emissa neruo tela, librabo manum,
regam furentis arma, pugnanti Herculi
tandem fauebo. scelere perfecto licet
admittat illas genitor in caelum manus.*

12(

f *Mouenda iam sunt bella. clarescit dies
ortuque Titan lucidus croceo subit.*

CHORVS.

a *I am rara micant sidera prono
languida mundo. nox uicta uagos
contrahit ignes luce renata.
cogit nitidum Phosphorus agmen.
signum celsi glaciale poli
septem stellis arcades ursae
lucem uerso temone uocant.*

12(

a' *I am caeruleis euectus aquis
Titan summa prospicit Oeta.
iam cadmeis incluta Bacchis
aspersa die dumeta rubent
Phoebique fugit redditura soror.
labor exoritur durus et omnis
agitat curas aperitque domos.*

F. III

13(

117 hoc *A* hic *EVψ* || 119 manum *VA* manu *EM*
aliquot *Pall.* *T²* || 123 124 cf. not. ad uu. 82—89. hoc
loco uterque extat in his: *E ME V biga Pall. R ψ* || clare-
scat *V* || 124 ortumque uel artumque *V¹* || 125—161 *Haec*
prior cantici pars adest in VA Gg RP Vratisl. desideratur
in R 10 12 13 14 ex nostris codd. In marg. add. in aliquot Pall.
cf. *TBadenium ad h. l. ed. 1798 p. 17 s. ante u. 125 le-*
guntur uu. 163 164 in g, solus u. 163 in ME CHORVS om.
ψ || 127 renata) *a* in *ras.* *E* || 130 arcados *E* archa-
dos *ψ* archadis *V corr. A* || 132 equis *ω* aquis *II Gron-*
nouiani Vratisl. T² || 133 summa *E* summo *Mog.* summum
VA || oeta *E Egui. Mog.* hoeta *V Oetan A* || 134 bachis
EVψ baccis *A* Bacchis *nescio quis.* an brachis? || 138
reperitque *V* ||

- b' Pastor gelida cana pruina
grege dimisso pabula carpit. 140
ludit prato liber aperto
nondum rupta fronte iuencus.
uacuae reparant ubera matres.
errat cursu leuis incerto
molli petulans haedus in herba 145
- b' Pendet summo stridula ramo
pennasque nouo tradere soli
gestit querulos inter nidos
thracia paelex
turbaque circa confusa sonat 150
murmure mixto testata diem.
[carbasa]
- b'' Credit dubius nauita [*uitae*] uentis
laxos aura complente sinus.
hic exesis pendens scopulis
aut deceptos instruit hamos 155
aut suspensus
spectat pressa praemia dextra.
sentit tremulum linea pisces.
- c° Haec innocuae quibus est uitae 160
tranquilla quies
et laeta suo paruoque domus.
turbine magno spes inmanis [*spes sollicitae*]
urbibus errant trepidique metus.

*post u. 146 uersum excidisse conieci || 150 circa EVG
trita R circum A || 152 153 Carbasa uentis c. d. n. uitae
ω interpretamentis his Carbasa et uitae deletis uentis suo
loco restitui || 154 auro φ || 159 lineam V¹ spicem V¹ ||
162 add. spes iam magnis EMEPg spes iam magis uel spes
iam in agris V iam spes magis T² spes in magnis G spes
in agris R iam spes in agris Mog. spes et in agris A spes
immanes BSchm. spes inmanis scripsi et transposui post
u. 163^a || 163 CHORVS A Turbine magno spes sollicitae
A om. M^g aliquot Pall. E¹ adscr. in mg. E². idem ante u.*

- c Ille superbos aditus regum
durasque fores expers somni
colit ac nullo fine beatas
conponit opes gazis inhians
et congesto pauper in auro. 165
F. IVr
- c' Illum populi fauor attonitum
fluctuque magis mobile uulgus
cura tumidum tollit inani.
[hic clamost]
rabiosa fori iurgia uendens
inprobus iras et uerba locat. 170
175
- d Nouit paucos secura quies
qui uelocis memores aei
tempora numquam redditura tenent.
dum fata sinunt, uiuite laeti.
properat cursu uita citato
uolucrique die
rota praecipitis uertitur anni.
durae peragunt pensa sorores
nec sua retro fila reuoluunt. 180
- d' At gens hominum fertur rapidis
obuia fatis incerta sui.
stygias ultro quaerimus undas.
nimium Alcide pectore forti
properas maestos uisere manes.
certo ueniunt ordine Parcae.
nulli iusso cessare licet,
nulli scriptum proferre diem.
recipit populos urna citatos. 185
190

125 legitur in *M* et una cum u. 164 in *g.* *deleui alterum*
hemisticchium. || 167 ac ω hic α || beatus α || 168 cum
ponit *E* || 169 in auro est α || 172 aura ω cura scripsi ||
tollit *E* *NEVA* uoluit ψ || 173 *deleui* || hinc *V* || 185
fertur *in ras.* *E* || 186 sui/ *E suis V* || 190 ordine *E*
in ras. *uocis IX literis constantis VA tempore M* ||

Alium multis gloria terris
 tradat et omnes fama per urbes
 garrula laudet
 caeloque parem tollat et astris,
 alius curru sublimis eat:
 me mea tellus
 lare secreto tutoque tegat.

195

Venit ad pigros cana scnectus
 humilique loco sed certa sedet
 sordida paruae fortuna domus.
 alte uirtus animosa cadit.

F. VIu

Sed maesta uenit crine soluto
 Megara paruum comitata gregem.
 graditurque *graui* tardus senio
 pater Alcidae.

205

AMPHITRYON. MEGARA. LYCVS.

O magne Olympi rector et mundi arbiter,
 iam statue tandem graubus aerumnis modum,
 finemque cladi. nulla lux umquam mihi
 secura fulsit. finis alterius mali
 gradus est futuri. protinus reduci nouus
 paratur hostis. antequam laetam domum
 contingat, aliud iussus ad bellum meat.
 nec ulla requies tempus aut ullum uacat,
 nisi dum iubetur.

210

215

u. 195 post u. 197^a in EV (sed in E adscriptis literis
 a b sec. m. ordo restitutus) || 207 tardusque senio graditur
 Alcidae parens ω *graui* excidisse ante senio contecit GR
 graditurque *graui* tardus senio pater Alcidae scripsi ||
 AMPHITRYON. MAEGERA. LYCVS | ĀP E Amphitron.
 Megera. Licus: amphitron V (rubr.) MEGARA A || 209
 O abest V || 211 mihi uiro With. || reduci nouus) literae
 i o us in ras. E² || 215 meat EA exeat Vψ || 216 ulla
 supra uersum add. V || uacat E Paris. 8260 datur Aφ ||

a' Sequitur a primo statim
infesta Iuno. numquid inmunis fuit
infantis aetas? monstra superauit prius
quam nosse posset. gemina cristati caput
angues ferebant ora quos contra obuius
raptauit infans igneos serpentium
uultus remisso pectore ac placido intuens
[artos serenis uultibus nodos tulit]
et tumida tenera guttura elidens manu
prolusi hydrae.

b Maenali pernix fera
multo decorum paeferens auro caput
deprensa cursu. maximus Nemeae timor
pressus lacertis gemuit herculeis leo.

c Quid stabula memorem dira bistonii gregis,
suisque regem pabulum armentis datum?

c' Solitumque densis hispidum Erymanthi iugis
arcadia quatere nemora maenalium suem?

c'' Taurumque centum non leuem populis metum

b' Inter remotos gentis hesperiae greges
pastor triformis litoris tartesii
peremptus. acta praeda ab occasu ultimo.
notum Cithaeron pauit Ocean o pecus.

b Penetrare iussus solis aestui plagas
et adusta medius regna qui torret dies

21

22

23

F. V

24

217 aprime *E codd. II Christinae apprime A* a primo
VNE P R 12 || 220 possit *E¹* || 222. raptauit *VP* reptabat *E*
reptauit *A* || serpentium *E* (i eras.) *A V* qui tamen altero teste serpentum habet ut *ψ*. additur oculos *Vψ* ||
223 oculos abest *ψ* oculo *V* uultu remisso in uno *Christinae*. lumine *ME Paris. 8260* /uultu *E²* in ras. uocis *VIII*
literis ut uidetur constantis in pectore *VA* pectore uultu *R 12*
T quidam *Deltriani I Pal.* uultus r. pectore *scripsi* || 224
del. *With.* || 226 menalis *V* || 228 cursu est *Αφ* est om.
E || 229 gemuit lacertis pressus *A* pr. l. g. *EV* || 232
iugis in ras. *E²* || 233 archadie *V¹* || menalam *VR 12 T* ||
post u. 234 lacunam statuit *GR* || 237 est ante praeda *ω*
et *IGr. deleui* || 240 qui *E¹* que *φE²* quae *A* ||

- utrimque montes soluit. abrupto obice
latam ruenti fecit Oceano uiam.
- c⁹ Post haec adortus nemoris opulentii domos
aurifera uigilis spolia serpentis tuit. 245
- c Quid saeuia Lernae monstra numerosum malum
non igne demum uicit et docuit mori?
- c Solitasque pennis condere obductis diem
petit ab ipsis nubibus Stymphalidas?
- b' Non uicit illum caelibus semper tori
regina gentis uidua thermodontiae 250
nec ad omne clarum facinus audaces manus
stabuli fugauit turpis Augei labor.
- d Quid ista prosunt? orbe defenso caret.
sensere terrae pacis auctorem suae
abesse. Thebis prosperum ac felix scelus 255
uirtus uocatur, sontibus parent boni,
ius est in armis, opprimit leges timor.
- d' Ante ora uidi nostra truculenta manu
gnatos paterni cadere regni uindices
ipsumque Cadmi nobilis stirpem ultimam
occidere. uidi regium capitis decus 260
cum capite raptum. quis satis Thebas fleat?
- d Ferax deorum terra quem dominum tremis?
e cuius aruis eque secundo sinu
stricto iuuentus orta cum ferro stetit 265
cuiusque muros gnatus Amphion Ioue
struxit canoro saxa modulatu trahens.
- d' In cuius urbem non semel diuum parens
caelo relicto uenit: haec quae caelites
recepit et quae fecit et — fas sit loqui — F. Vu 270

242 latam *EV* etiam *A* || 243 adorsus *V* domus *E¹* ||
246 decuit *V* || 252 stabuni *E¹* stabuli *Aφ* stabulis *R12*
Cruserianus || angaei (*sed n. m. sec.*) *E* augei *Vψ* Augiae
A || 255 terris ω Thebis *With.* || 260 ipsumque *EA*
ipsamque *V* ipsamque *R12* || 261 (capitis) *s add. m.*
sec. E || 263 tremit *AE²* tremis *E¹φ* *Paris. 6395* || 266
È *V* (*sed idem Cuius altero teste*) || natus) us in ras. *E²* ||
270 recipit *VR12* ||

fortasse faciet, sordido premitur iugo.
 [cadmea proles ciuitas que Amphionis
 quorsum excidistis? tremitis ignarum exulem
 suis carentem finibus, nostris grauem?
 qui scelera terra quique prosequitur mari
 ac saeva iusta sceptra confringit manu,
 nunc seruit absens fertque quae ferri uetat]
 tenetque Thebas exul herculeas Lycus.

e Sed non tenebit. aderit ut poenas petat
 subitusque ad astra emerget. inueniet uiam
 aut faciet. adsis sospes et reme es precor
 tandemque uenias uictor ad uictam domum.

e' MEG. Emerge coniunx atque dispulsas manu
 abrumpe tenebras. nulla si retro uia
 iterque clusum est, orbe diducto redi
 et quicquid atra nocte possessum latet,
 emitte tecum.

f . Dirutis qualis iugis *
 praeceps citato flumini quaerens iter
 quondam stetisti, scissa cum uasto impetu
 patuere Tempe, pectore impulsus tuo
 huc mons et illuc cecidit et rupto aggere
 noua cucurrit thessalus torrens uia:

f' Talis parentes liberos patriam petens,
 erumpere rerum terminos tecum efferens

272—277 *hinc remouendos censui* || 272 atq; ophyonius
 cinis *E V* (*in quo ophinius*) et sic fere ψ ciuis atque Ophio-
 nius & amphionis *R 14 T* amphionius *R 12* cinis atque Am-
 phionis *Oblanca*. ciuitas que Amphionis *Dhs.* || 273 Quo
 decidistis *A* Quo/rec. (*r in ras.*) *E²* Quo hoc sum uel
 Quo hor sum excidistis *V correxi* || ignauum *A* ignarum *E*
R 10 11 $\overset{a}{gm}$ *V* || 275 persequitur *AE* pros. *V* || mare in
 mari *mutatum E¹* || 276 confringit *E Ottobonianus* confr-
 git *AV* || 277 ferri & *Delriani fieri VA* || 279 ut p. petat
V et p. petet & *A* || 278 hospes ψ || precor *EMEV* tuis *A* ||
 283 MEG *E Me. V om. A* || dispulsas *EME unus Christi-*
nae ui pulsas V depulsas A || 284 tenebras) *prius e in ras.*
E || retro *E uetito VA* || 285 Interque *pr. m. VR 10* ||
 288 luimini quierens *E* || 294 efferens *EMEV* ψ afferens *A* ||

et quicquid auida tot per annorum gradus
 abscondit aetas, redde et oblitos sui
 lucisque pauidos ante te populos age.
 indigna te sunt spolia, si tantum refers
 quantum imperatum est.

295

^d Magna sed nimium loquor
 ignara nostrae sortis. unde illum mihi
 quo te tuamque dexteram amplectar diem
 redditus que lento nec mei memores querar?

300

^e Tibi o deorum ductor indomiti ferent
 centena tauri colla. tibi frugum potens
 secreta reddam sacra. tibi muta fide
 longas Eleusin tacita iactabit faces.

F. VI r.

^f Tum restitutas fratribus rebor meis
 animas et ipsum regna moderantem sua
 florere patrem. si qua te maior tenet
 clausum potestas, sequimur. aut omnes tuo
 defende redditu sospes aut omnes trahe.
 trahes nec ullus eriget fractos deus,

310

^a AMPH. O socia nostri sanguinis casta fide
 seruans torum gnatosque magnanimi Herculis,
 meliora mente concipe atque animum excita.
 aderit profecto qualis ex omni solet
 labore maior.

315

MEG. quod nimis miseri uolunt,
 hoc facile credunt.

AMPH. immo quod metuunt nimis,
 numquam moueri posse nec tolli putant.
 prona est timori semper in peius fides.

320

299 impertitum *E²* || locu *E¹* || 304 parens *α* || 305
 muta *E* multa *VA* || 306 eleusin *E¹V* (eleusin *V* altero
 teste) Eleusi *A* || iactabo *AV²* iactabit *EV¹* ut uidetur ||
 307 restitutas *V* || 310 tuo *EVA* tuos *Gruteri exemplar* ||
 318 continuatur scaena *EMEV R 10 12 AMPHITRYON ME-*
GARA A || 319 moueri *EV Paris. 8024 amoueri A* || 320
 MEG. *A cui u. 321 demum adsignant EVMog. IIIIPall.* ||
 timoris *E¹V* est semper timoris *V* || peius ex penis fa-
 ctum *V* ||

a' MEG. Demersus ac defossus et toto insuper
oppressus orbe quam uiam ad superos habet?
AMPH. quam tunc habebat cum per arenem plagam
et fluctuantes more turbati maris
abiit harenas bisque discedens fretum
et bis recurrens cumque deserta rate
depressus haesit syrtium breuibus uadis
et puppe fixa maria superauit pedes.

b' MEG. Iniqua raro maximis uirtutibus
fortuna parcit. nemo se tuto diu
periculis offerre tam crebris potest.
[Casus quem saepe transit aliquando inuenit.]

h' Sed ecce saeuus ac minas uultu gerens
et qualis animo est talis incessu uenit
aliena dextra sceptr'a concutiens Lycus. F. VI u 35

h LYC. Vrbis regens opulenta thebanae loca
et omne quicquid uberi cingit solo
obliqua Phocis, quicquid Ismenos rigat,
[quicquid Cithaeron uertice celso uidet
et bina scindens Isthmos exilis freta]

34

i Non uetera patriae iura possideo domus
ignauus heres. nobiles non sunt mihi
auí nec altis inclitum titulis genus,

321 ac pressus et *V* || 322 uim *E¹V¹* || 325 abiit)
b litera in ras. *E²* adiit *P* || 327 hesit *E* ^hexit *V* || 328
superauit...pedes (auit in ras.) *E* || 330 tuto) prius t in
ras. *E²* || u. 332 *Eduardo Woelfino auctore legitur inter
Senecae sententias in codice Parisino 8049 saeculi XII de
quo uid. Buecheler in praef. Petronium p. XXI. Publili Syri
esse puto cui uindicatur ab illarum sententiarum editoribus* ||
Quem saepe t. c. ω Casus quem s. t. *P. Syri edd. u. 84* ||
336—340 *Megarae continuantur A* || 337 ubere *EVR* ube-
ri *A* || 338 fatis *V* || ysmeneos *V* || uu. 339 340 *sustuli* ||
339 *post* 340 *positus est EV* || celso *V* excenso *EA* ||
340 scindens *Vψ* findens *EA* || 341 *Licus* (*sinistro marg.*)
Vψ LYCVS MEGARA AMPHITRYON A (*E Lyci oratio
continuatur*) ||

sed clara uirtus. qui genus iactat suum,
aliena laudat.

345

i Rapta sed trepida manu
sceptra optinentur. omnis in ferro est salus.
quod ciuibus tenere te inuitis scias,
strictus tuetur ensis. alieno in loco
haut stabile regnum est.

k Vna sed nostras potest

fundare uires iuncta regali face
thalamisque Megara ducet et genere incluto
nouitas colorem nostra. non equidem reor
f ore ut recuset ac meos spernat toros.

k' Quod si inpotenti pertinax animo abnuet,
stat penitus omnem tollere herculeam domum.
inuidia factum ac sermō popularis premet.
ars prima regni est posse * inuidiam pati.
temptemus igitur. fors dedit nobis locum.

h' Namque ipsa tristi uestis obtentu caput
uelata iuxta praesides adstat deos,
laterique adhaeret uerus Alcidæ sator.

i MEG. Quidnam iste nostri generis exitium ac lues
noui parat? quid temptat?

LYC. O clarum trahens
a stirpe nomen regia, facilis mea
parumper aure uerba patienti excipe.

365

l' Si aeterna semper o dia mortales gerant

345 r apta/ sed E || 346 optineo ex optinent factum
V || 347 tenere te VA tenetur ψ tur syllaba in ras.
E' || 349 aut E' || 351 que abest EV || th. thebana
ducet V || ducet et g. EVP ducet e g. A || 355
Stat tollere penitus omnem VP Vratisl. Stat t. o. p.
eA Stat p. o. tollere scripsi || 356 factum E'φ fastum
φA || 357 posse te inu. A te abest EVψ p. ad inuidiam ψ
et uel in inu. GR. fort. pondus inuidiae pati. || 358
sors VR12 m. sec. || locum nobis E' || 359 obiectu V
II P all. A obtentu EMEψ || 360 om. E' in mg. E' || 366
gerant EVME agant A ||

nec coeptus umquam cedat ex animis furor,
sed a r m a felix teneat, infelix paret:
nihil relinquunt bella. tum uastis ager
squalebit aruis, subdita tectis face
altus sepultas obruet gentes cinis.

F. vi

37

i' Pacem reduci uelle uictori expedit,
uicto necesse est. particeps regno ueni.
sociemur animis. pignus hoc fidei cape.
continge dextram. — quid truci uultu siles?

38

k MEG. Egone ut parentis sanguine adspersam ma-
num

f r a t r u m que gemina caede contingam? prius
extinguet ortus, referet occasus diem,
pax ante fida niuibus et flammis erit
et Scylla siculum iunget Ausoniae latus
[priusque multo uicibus alternis fugax
Euripus unda stabit euboica piger.]

39

k' Patria abstulisti regna germanos larem
patrem. quid ultra est? una res superest mihi
fratre ac parente carior regno ac lare,
odium tui quod esse cum populo mihi
commune doleo. pars quota ex illo mea est?

38

k Dominare tumidus. spiritus altos gere.
sequitur superbos ulti a tergo deus.
Thebana noui regna. quid matres loquar
passas et ausas scelera, quid geminum nefas
mixtumque nomen coniugis gnati patris?

39

k' Quid bina fratrum castra, quid totidem rogos?
riget superba Tantalis luctu parens

369 uastus *V* || 372 reduci) i in ras. trium literarum
*E*² || 374 sociemur *E*¹*V* sociemus *A**E*² animis *E**V* animos
A || 378 dies α || 380 ausonie *V* ausonio ϵ *A* || 381 prius-
quam *V*¹ || uicibus) uic in ras. *E*² || deleui uu. 381 382 ||
383 patrem a. r. g. l. patriam ω patria a. r. g. l. patrem
scripsi || 385 carior) or in ras. *E*² certior *With.* || 387
uideo *With.* || ex illo *E* ex isto *A* φ idem suprascr. in
E || 389 uictor ω ulti *JBPius ope codicis (cuiusdam)*
Medicei || 394 superbo *Grot.* ||

- maestusque phrygio manat in Sipylo lapis. 395
*[quin ipse toruum subrigens crista caput
 illyrica Cadmus regna permensus fuga,
 longas reliquit corporis tracti notas.]*
- haec te manent exempla. dominare ut libet,
 dum solita regni fata te nostri uocent. 400
 F. VII u
- k'** LYC. Agedum efferatas rabida uoces amoue
 et disce regum imperia ab Alcide pati.
 ego rapta quamuis sceptra uictrici geram
 dextra regamque cuncta sine legum metu
 quas arma uincunt, pauca pro causa loquar
 nostra. 405
- l** Cruento cecidit in bello pater,
 cecidere fratres. arma non seruant modum
 nec temperari facile nec reprimi potest
 stricti ensis ira. bella delectat cruor. —
 sed ille regno pro suo, nos improba
 cupidine acti — quaeritur belli exitus,
 non causa. 410
- l'** Sed nunc pereat omnis memoria.
 cum uictor arm a posuit, et uictum decet
 deponere o dia. non ut inflexo genu
 regnante adores petimus. hoc ipsum placet
 animo ruinas quod capis magno tuas.
 es rege coniunx digna: sociemus toros. 415
- m** MEG. Gelidus per artus uadit exanguis tremor.
 quod facinus aures pepulit? haut equidem horru
 cum pace rupta bellicus muros fragor
 circumsonaret. pertuli intrepide omnia. 420
- n'** Thalamos tremesco. capta nunc uideor mihi.
 grauent catenae corpus et longa fame
 mors protrahatur lenta. non uincet fidem
 uis ulla nostram. moriar Alcide tua. 425

395 manet *V* || 396—398 sustuli || 397 Illyria Grno. ||
 398 reliquit) t in ras. *E²* || 399 libet *Vψ* lubet *Aε* || 401
 effrenatas) en in ras. *E²* || rapida *V¹* || amoue ex amone
 factum *V* || 402 patri *E¹* || 425 nostra α ||

m LYC. Animosne mersus inferis coniunx facit?

MEG. inferna tetigit, posset ut supera adsequi.

LYC. telluris illum pondus immensa premit.

MEG. nullo premetur onere qui caelum tulit.

m' LYC. Cogere.

MEG. cogi qui potest, nescit mori.

LYC. effare thalamis quod nouis potius parem regale munus?

MEG. aut tuam mortem aut meam.

F.

LYC. moriere demens?

MEG. coniugi occurram meo.

m LYC. Sceptroque nostro famulus est potior tibi?

MEG. quot iste famulus tradidit reges neci.

4

LYC. cur ergo regi seruit et patitur iugum?

MEG. imperia dura tolle, quid uirtus erit?

m' LYC. Obici feris monstrisque uirtutem putas?

MEG. uirtutis est domare quae cuncti pauent,

LYC. tenebrae loquentem magna tartareae premunt.

4

MEG. non est ad astra mollis e terris uia.

n LYC. Quo patre genitus caelitum sperat domos?

AMPH. miseranda coniunx Herculis magni sile.

partes meae sunt reddere Alcidae patrem

4

genusque uerum. post tot ingentis uiri

memoranda facta postque pacatum manu

quodcumque Titan ortus et labens uidet:

n' Post monstra tot perdomita, post Phlegram inpio
sparsam cruento postque defensos deos

426 dabit *V* || 427 superna *E³ψ* supera *E¹φA* ||
429 premeretur *E¹* || 434 sceptroque *E¹VAψ* sceptro *ψ*
E²ψ sceptrone *ex m. s. reposuit Delrius* || potior est fa-
mulus tibi *A* fam. est pot. t. *EV* || 435 quod *E¹* || 437
quod in quid corr. *E¹* || 439 uirtus *Vψ* uirtu//s *T* uirtu-
tis *εA* || timent *V Basil. mg. R13* timent pauent *R11* pa-
uent *ε supra uersum rec. m. add. R13* || 442 sperat *EVME*
penetrat *A* || 444 meae hae sunt *A* hae *deest E* || 448
phlegam *E* || 449 sparsum *Vψ* ||

nondum liquet de patre? mentimur Iouem?
lunonis odio crede.

4

LYC. quid uiolas Iouem?
mortale caelo non potest iungi genus.

AMPH. communis ista pluribus causa est deis.

n'' LYC. Famuline fuerant ante quam fierent dei?

AMPH. pastor pheraeos Delius pavit greges.

455

LYC. sed non per omnes exul errauit plagas.

AMPH. quem profuga terra mater errante edidit.

LYC. num monstra saeva Phoebus aut timuit feras?

AMPH. primus sagittas inbuit Phoebi draco.

n Quam grauia paruuus tulerit ignoras mala
e matris utero fulmine eiectus puer?

460

[*mox fulminanti proximus patri stetit.*]

quid qui gubernat astra, qui nubes quatit,
non latuit infans rupis idaeae specu?

F. VIIIu

sollicita tanti pretia natales habent
semperque magno constitit nasci deum.

465

o LYC. Quemcumque miserum uideris, hominem scias.

o AMPH. Quemcumque fortem uideris, miserum neges.

p LYC. Fortem uocemus cuius ex umeris leo
donum puellae factus et claua excidit
fusisque pictum ueste sidonia latus?

470

p' Fortem uocemus cuius horrentes comae
maduere nardo, laude qui notas manus
ad non uirilem tympani mouit sonum?

n AMPH. Mitra ferocem barbara frontem premens
non erubescit Bacchus effusos tener

475

450 Am. *minio scr. sed lineola transf.* V || 453 ^{deis} E ||
457 terre V² || errante E erranti AV² errantem V¹ ||
edidit EA dedit V || 458 num EVψ non A || saeva E
eua V saeuas A || phebi V || 460 h. u. *Lyco dat. Grut.* ||
52 *deleui* || 464 non EVψ num A || exese VA idee E
' idee supra uersum R14 || 465 precia tanti E || 469 hu-
ero V || 475 AMP. ME *Mog. om. ERAφ* || 476 AMP.
? Aφ om. ME *Mog.* ||

sparsisse crines nec manu molli leuem
uibrare thyrsum, cum parum forti gradu
auro decorum syrma barbarico trahit.
post multa uirtus opera laxari solet.

^{q⁹} LYC. Teuthrantis hoc fatetur euersi domus,
pecorumque ritu uirginum oppressi greges,
hoc nulla Iuno nullus Eurystheus iubet.
ipsius haec sunt opera.

AMPH. non nosti omnia.

^q Ipsius opus est caestibus fractus suis
Eryx et Eryci iunctus Antaeus Libys
et qui hospitali caede manantes foci
bibere iustum sanguinem Busiridis.

^{q⁹} Ipsius opus est uulneri et ferro obuius
mortem coactus integer Cycnus pati.
nec unus una Geryon uictus manu.
eris inter istos qui tamen nullo stupro
laesere thalamos.

^r LYC. Quod Ioui hoc regi licet.
Ioui dedisti coniugem, regi dabis
et te magistro non nouum hoc discet nurus
etiam uiro probante meliorem sequi.
sin copulari pertinax taedis negat,
uel ex coacta nobilem partum feram.

^{r'} MEG. Vmbrae Creontis et penates Labdaci
et nuptiales inpii Oedipodae faces
nunc solita uestro fata coniugio date.
nunc nunc cruentae regis Aegypti nurus

F. 13
49

50

478 uibrare *EVψ* uibrasse *A* || gradum *V¹* || 479
barbarico *EV* barbaricum *A* || 481 Lic' (*minio scr.*) *V*
LY. AE² mg. om. E¹ || Hoc euriti *EA* Hoc teutantis *R 11 12*
mg. Hoc teutantes Vltrai. teutantis etiam Mog., IPal. re-
centior, Voss. melior. corr. Delrius Hoc eantis V || 482 que

om. V || 483 LYC. *minio scr. sed deletum E¹* || 486 erci *E* ||
487 qui *supra uersum add. V²* || hospitalem caedem mi-
nantes *E* || 490 integer cycnus *E* ante Geryones *A* aut
gerionem *V* || 493 quid et *V* || 501 uestro *E* nostro φ*A* ||
502 eḡati *VR* ||

adeste multo sanguine infectae manus.

deest una numero Danais. explebo nefas.

^s LYC. Coniugia quoniam periculosa nostra abnus
regemque terres, sceptra quid possint scies. 505

conplete aras. nullus eripiet deus

te mihi nec orbe si remolito queat

ad supera victor numina Alcides uehi.

^{s'} Congerite silvas. templa supplicibus suis
infecta flagrent. coniugem et totum gregem
consumat unus igne subiecto rogus. 510

AMPH. hoc munus a te genitor Alcidae peto
rogare quod me deceat, ut primus cadam.

^{s''} LYC. Qui morte cunctos luere supplicium iubet,
nescit tyrannus esse. diuersa in roga.
miserum ueta perire, felicem iube.
ego dum cremandis trabibus accrescit rogus,
sacro regentem maria uotiuo colam. 515

^t AMPH. Pro numinum uis summa pro caelestium
rector parensque cuius excussis tremunt
humana telis, inpiam regis feri
conpesce dextram — quid deos frustra precor?

^{t'} Vbicunque es, audi gnate — cur subito labant
agitata motu templa? cur mugit solum?
infernus imo tonuit e fundo fragor.
audimur. est est sonitus herculei gradus. 525

F. IX u

CHORVS

^a O fortuna uiris inuida fortibus,

quam non aequa bonis praemia diuidis.

Eurystheus facili regnat in otio

530

503 in ulto *With.* || 506 possunt *VR 12* || 508 demo-
lito *E* || 512 locus ω rogus α an focus? || 516 in loca-
E || 517 ueta mori *V* || 519 uotiuu *E¹* corr. *E¹* || rogem
V colam *E* Fabricit liber || 526 sonu ite *E¹* sonuit ω to-
nuit *Bo.* || 527 id est *E* est est *E t. Gron.* *Vψ* en est *A* ||
sonus *V* || herculi *V* || 529 aequa ho'mini pr. *B.Schm.* ||
530 Auristheus *E* || regnat *VR 12 14* pr. m. regnet *εA* ||
post h. u. tres uersus excidisse conieci. ||

- • • • • • • • • • • • •
- a' Alcmena genitus bella per omnia
monstris exagitet caeliferam manum,
serpentis resecet colla feracia,
deceptis referat mala sororibus,
cum somno dederit peruigiles genas
pomis diuitibus praepositus draco.
- b' Intrauit Scythiae multiuagis domos
et gentes patriis sedibus hospitas
calcauitque freti terga rigentia
et mutis tacitum litoribus mare.
- c' Ilic dura carent aequora fluctibus
et qua plena rates carbasa tenderant
intonsis teritur semita Sarmatis.
stat pontus uicibus mobilis annuis
nauem nunc facilis nunc equitem pati.
- c' Ilic quae uiduis gentibus imperat
aurato religans ilia balteo,
detraxit spolium nobile corpori
et peltam et niuei uincula pectoris
uictorem posito suspiciens genu.
- b' Qua spe praecipites actus ad inferos,
[audax ire uias inremebiles]
uidisti siculae regna Proserpinæ?
illic nulla noto nulla fauonio
consurgunt tumidis fluctibus aequora.

532 telferam *ME* Christinae unus, Otto-bon. al' te
uersum R || 533 ferocia ω feracia *TR* 12 et hoc *adp*
ad oram unius Palatini || 535 dedit *V* || 540 multis
mutis *A* || 342 tenderent *E* || 547 yra *V¹* (*y¹a V²*) |
suscipiens ω suspiciens α || 552 inremediabiles *E* u
deleui ||

- a Non illuc geminum Tyndaridae genus
succurrunt timidis sidera nauibus.
stat nigro pelagus gurgite languidum
et cum mors audis pallida dentibus
gentes innumeris manibus intulit,
uno tot populi remige transeunt. F. Xr
560
561
- a' Illic qui rex populis pluribus imperat,
bello cum peteres nestream Pylon,
tecum conseruit pestiferas manus
telum tergemina cuspide praferens.
effugit tenui uulnere saucius
et mortis dominus pertimuit mori. 564
565
- e Fatum rumpe manu: tristibus inferis
prospectus paleat lucis et inuius
limes det faciles ad superos uias.
inmites potuit flectere cantibus
umbrarum dominos et prece supplici
Orpheus, Eurydicen dum repetit suam. 570
575
- f Quae siluas et aues saxaque traxerat
ars, quae praebuerat fluminibus moras,
ad cuius sonitum constiterant ferae.
mulcet non solitis uocibus inferos
et surdis resonat clarus in locis. 580
- f' Deflent Eurydicen Taenariae nurus:
deflent et lacrimis difficiles dei

562—563 post u. 593 collocaui || 565 bella *Vψ* bello
~~εA~~ || peterent *Vψ* peteret *ER Vratisl.* peteres *A* ||
 567 post terg. ~~εε*~~^{add.} *V* || 570 rumpere *E!* || tristibus
EVA tristis et *ψ* || 571 et lucis *V* || 575 recipit
ψ || 581 h. u. post u. 584 legitur *A*, hoc loco *EMEV R*, omnino
abest R 10 || Surdis resonat clarus in locis | Deflent eu-
 rydicen *vmidi* sedent *Mog.* *threiciae* ω *tartareae* *With.*
taenariae *scripsi* deflent *Eumenides* *Threiciam* nu-
 rum coll. *Ouid. M. X. 45 B.Schm.* ||

et qui fronte nimis crimina tetrica
quaerunt ac ueteres exutiunt reos
flebentes Eurydices iuridici sedent.

585

e' Tandem mortis ait 'Vincimur' arbiter
'euade ad superos lege tamen data:
'tu post terga tui perge uiri comes.
'tu non ante tuam respice coniugem
'quam cum clara deos optulerit dies
'spartanique aderit ianua Taenari.'

590

e'' Odit uerus amor nec patitur moras.
munus dum properat cernere, perdidit.
euincas utinam iura ferae Stygis
Parcarumque colos non reuocabiles:
quae uinci potuit regia carmine,
haec uinci poterit regia uiribus.

F. Xa

593

562

563

594

595

596

HERCVLES

a O lucis almae rector et caeli decus,
qui alterna curru spatia flammifero ambiens
inlustre latis exeris terris caput,
da Phoebe ueniam, si quid inlicitum tui
uidere uultus. iussus in lucem extuli
arcana mundi. tu que caelestum arbiter
parensque uisus fulmine opposito tege.

600

a' Et tu secundo maria qui sceptro regis,
imas pete undas. quisquis ex alto adspicit
terrena facie pollui metuens noua,
aciem reflectat oraque in caelum erigat
portenta fugiens. hoc nefas cernant duo

605

583 nimis tetra *V* crimina in mg. *V* || 591 trenali
V || 563 irreuocabiles *a* non reuolubiles *Broukhousius*
et Burmannus || 594 carmine *EV* cantibus *A* || 596 al-
mae *e* *Caietani exemplar* alme *A* || 598 latis *E laetis*
Aφ || 601 arschana *EV* secreta *A* || celestium *Vψ* ||
603 maria abesse uidetur *V* || 604 petende *V^l* ||

qui aduexit et quae iussit. in poenas meas
atque in labores non satis terrae patent.

- b Iunonis odio uidi inaccessa omnibus 610
ignota Phoebo quaque deterior polus
obscura diro spatha concessit Ioui
et si placerent tertiae sortis loca
regnare potui.
b' Noctis aeternae chaos
et nocte quiddam grauius et tristes deos 615
et fata uici. morte contempta redi.
quid restat aliud? uidi et ostendi inferos.
b'' Da, si quid ultra est. iam diu pateris manus
cessare nostras Iuno. quae uinci iubes?
Sed templa quare miles infestus tenet,
limenque sacrum terror armorum obsidet?

AMPHITRYON. HERCVLES. MEGARA. THESEVS.

- a Vtrumne uisus uota decipiunt meos
an ille domitor orbis et Graium decus
tristi silentem nubilo liquit domum? F. XI r
estne ille natus? membra laetitia stupent. 625
a' O gnate certa at sera Thebarum salus
teneone in auras editum an uana fruor
deceptus umbra? tune es? — agnosco toros
umerosque et alto nobilem truncu manum.
b HERC. Vnde iste genitor squalor et lugubribus 630

611 quaque *E ea queq; V* || popus in polus corr. pr.
m. E || 615 noctem *V¹* || quidem *VR14 Vratisl.* quidem
R11 (sed e in rasura) || 618 iam *EV* tam ψ nam α ||
619 quid *Aφ* quae *Eφ* || AMPHYTRION. HERCVLES.
MEGARA. THESEVS. *EV¹* (sed hic Anphitron) Megarae
nomen abest A deletum m. rec. V || 624 silentum α ||
626 certa et sera ω at *Gruterus* || thebanarum *V¹* ||
627 Verumne cerno corpus an fallor tua *A* Verumne c.
c. an fallor ul' t^a uidēs *V* Teneone in auras editum an
uana fruor *EME* Ortelianus *P mg.* uterque uersus legitur in
Parisino 8036 (an 8026?) in uno Mineruae et uno Napolitanō || 629 alte *V* ||

amicita coniunx? unde tam foedo obsiti
paedore nati? quae domum clades grauat?

AMPH. sacer est peremptus, regna possidit Lycus.
gnatos parentem coniugem leto petit.

b' HERC. Ingrata tellus, nemo ad herculeae domus 635
auxilia uenit? uidit hoc tantum nefas
defensus orbis? cur diem questu tero?
mactetur hostis.

THES. hanc ferat uirtus notam
laborque summus fiat Alcidae Lycus?

a'' HERC. Ad hauriendum sanguinem inimicum feror. 640
Theseu resiste, ne qua uis subita ingruat.
me bella poscunt. differ amplexus parens
coniunxque differ. nunciet Diti Lycus
me iam redisse.

b THES. Flebilem ex oculis fuga
regina uultum tuque nato sospite 654
lacrimas cadentes reprime. si noui Herculem,
Lycus Creonti debitas poenas dabit.
lentum est dabit: dat. hoc quoque est lentum: dedit.

b' AMPH. Votum secundet qui potest nostrum deus
rebusque lapsis adsit. o magni comes 650
magnanime nati pande fatorum ordinem.
quam longa maestos ducat ad manes uia,
ut uincla tulerit dura tartareus canis.

a THES. Memorare cogis acta securae quoque
horrenda menti. uix adhuc certa est fides F. XI u 655
uitalis aurae, torpet acies luminum
hebetesque uisus uix diem insuetum ferunt.

632 pudore *V* || 633 regnaque Lycus possidet α pos-
sidet *V* *Vratisl.* possedit *E* ψ possidit *scripsi* || 634 pe-
tunt *V* || 638 THES. Mactetur *V* THES. Hanc *A* Thesei
nota om. *E* || 639 Fiatque summus hostis ω summus
sudor *NHs.* Laborque summus fiat *scripsi coll.* *HO 816*
1455 || 640 HER. *V* *om.* *EA* || 641 HERC. *A* *om.* *EV* ||
subito *VP* || 648 dabit) dedit *V* || 650 lassis *EA* lapsis
V ψ || 651 p. uirtutum ω p. tu totum *With.* p. fato-
rum *scripsi* || 655 certe *E* *corr.* *E* ||

- a' AMPH. Peruince Theseu quicquid alto in pectore
remanet pauoris neue te fructu optimo
frauda laborum. quae fuit durum pati, 660
meminisse dulce est. fare casus horridos.
- a'' THES. Fas omne mundi teque dominantem precor
regno capaci teque quam tota inrita
quaesivit Aetna mater, ut iura abdita
et operta terris liceat inpune eloqui. 665
- c Spartana tellus nobile attollit iugum
densis ubi aequor Taenarus siluis premit.
hic ora soluit Ditis inuisi domus
hiatque rupes alta et inmenso specu
ingens uorago faucibus uastis patet 670
latumque pandit omnibus populis iter.
- d Non caeca tenebris incipit primo uia.
tenuis relictæ lucis a tergo nitor
fulgorque dubius solis afflicti cadit
et ludit aciem. nocte sic mixta solet
præbere lumen primus aut serus dies. 675
[hinc ampla uacuis spatia laxantur locis,
in quae omne mersum pereat humanum genus.]
- d' Nec ire labor est. ipsa deducit uia.
ut saepe puppes aestus inuitas rapit,
sic pronus aër urget atque audum chaos
gradumque retro flectere haut umquam sinunt
umbrae tenaces. intus immensi sinus.
- e Placido quieta labitur Lethe uado
demitque curas neue remeandi amplius 685
pateat facultas, flexibus multis grauem

658 Peruinctet *E* Permicte *V* || in p. *EVR* duo *Chri-*
stinae in *om.* *A* || 660 quae *E* que *Vψ* quod *α* || 664
Enna α || 665 loqui *V* || 669 hiatque) at in ras. *E²* ||
671 pandit) nd in ras. *E²* || 672 incipiet *V* || 675
tale non dubie solet *A* nocte sic mixta solet *EV* (sed
hic mista) *IPalatinus* || 677—678 *deleui* || 678 Hincq; *V* ||
an perga? || 681 *agger α* || 683 immensi *E* in-
mensi *V* sinus *EV* immenso sinu *A* || 684 *lethe A* *lethe/*
E *lethes ψV* || 686 *fletibus ed. Bip.* ||

inuoluit amnem.

- e Qualis incertus uagis
Maeander undis ludit et cedit sibi
instatque dubius litus an fontem petat. 6
- e" Palus inertis foeda Cocytii iacet.
hic uultur illic luctifer bubo gemit
omenque triste resonat infaustae strigis. 6
- f Horrent opaca fronde nigrantes comae
taxo imminente quam tenet segnis sopor,
famesque maesta tabido rictu iacens
metus pauorque funus et frendens dolor. 6
- f' Aterque luctus sequitur et morbus tremens
et cincta ferro bella. in extremo abdita
iners senectus adiuuat baculo gradum
pudorque serus conscos vultus tegit. 7
- e AMPH. Estne aliqua tellus Cereris aut Bacchi ferax? 7
THES. non prata uiridi laeta facie germinant
nec adulta leni fluctuat zephyro seges.
- e Non ulla ramos silua pomiferos habet.
sterilis profundi uastitas squalet soli
et foeda tellus torpet aeterno situ.
[rerumque maestus finis et mundi ultima.] 70
- e" Inmotus aër haeret et pigro sedet
nox atra mundo. cuncta paedore horrida
ipsaque morte peior est mortis locus 71

687 incertus *E¹V¹* incertis *E²V²P* incerta *A* incertis
uadis *JGr.* uagus ω uagis scripsi || 688 undis *EVP*
unda *A* || ludit *VA* errat ludit *EP* an incertus uadis *M.*
errat: ludit et c. s. e. q. s.? || 691 luctifer *A* lūtifer *EV*
lucifer *R10* letifer ψ || 692 ogmeng3 *V* || 695 rapido
V¹R rabido ψ || 696 post 700 interposui || 697 Metusque
EV || an Laborque (coll. Vergil. *A. VI* 277)? || 699
bella ferro *VR* || extrema *E¹* corr. *E¹* || 701 cerefrēris
E || 703 leui *V* || 704 nulla *V¹* || 705 del. *Wakefiel-*
dius || 708 pigra *V* || 709 maerore ω paedore *Fr.Iacob-*
sius et Wakefieldius || orrido *V* || 710 ipsa *V* || est)
et *V* ||

AMPH. Quid ille opaca qui regit sceptro loca,
qua sede positus temperat populos leues?

THES. Est in recessu Tartari obscuro locus,
quem graibus umbris spissa caligo adligat.

h A fonte discors manat hinc uno latex:
alter quieto similis — hunc iurant dei —
iacente sacram deuehens fluuio Styga.
at hic tumultu rapitur ingenti ferox
et saxa fluctu uoluit Acheron inuius
renauigari.

715

h' Cingitur dupli uado
aduersa Ditis regia atque ingens domus
umbrante luco legitur. [*hic uasto specu
pendent tyranni limina*] hoc umbris iter,
haec porta regni. campus hanc circa iacet
in quo superbo digerit uultu sedens
animas recentes.

720

F. XII u

h'' Dira maiestas dei
frons torua fratrum quae tamen speciem gerat
gentisque tantae. uultus est illi Iouis
sed fulminantis. magna pars regni trucis
est ipse dominus cuius adspectus timet
quicquid timetur.

725

i AMPH. Verane est fama inferis
tam sera reddi iura et oblitos sui
sceleris nocentes debitas poenas dare?
quis iste ueri rector atque aequi arbiter?

730

i' THES. Non unus alta sede quaeſitor sedens
iudicia trepidis sera sortitur reis.
aditur illo gnosius Minos foro,
Rhadamanthus illo, Thetidis hoc audit sacer.

735

713 recessu eA secessu Vψ || 715 dissors E² || primo
E imo AV || 716 ater A || 721 regna V || 722 uibrante
V¹ || 722^b 723^a deleui || 723 hic V¹ hac Bo. || 724
campus supra uersum add. ab interprete V || hanc) haud
V¹ || 726 dei E deo Aψ || 727 specimen EA speciem
V¹ || 730 aspectus EVψ aspectum A || 731 quicqui E ||
734 rector) fertur With. || 737 aditum E auditur VA ||
738 hos V ||

i" Quod quisque fecit, patitur. auctorem scelus
repetit suoque premitur exemplo nocens. 740
uidi cruentos carcere includi duces,
et inpotentis terga plebeia manu
scindi tyranni.

h Quisquis est placide potens
dominusque uitae seruat innocuas manus
[et incruentum mitis imperium regit] 745
animaequae parcit, longa permensus diu
felicis aei spatia uel caelum petit
uel laeta felix nemoris elysii loca
iudex futurus.

h' Sanguine humano abstine
quicumque regnas. scelera taxantur modo 750
maiore uestra.

AMPH. certus inclusos tenet
locus nocentes utque fert fama inpios
supplicia uinclis saeua perpetuis domant? F. XIII

k^o THES. Rapitur uolucri tortus Ixion rota.
ceruice saxum grande sisypbia sedet. 755

k In amne medio faucibus siccis senex
sectatur undas. adluit mentum latex.

k' Fidemque cum iam saepe decepto dedit,
perit unda in ore, poma destituunt famem.

k Praebet uolucri Tityos aeternas dapes
urnasque frustra Danaides plenas gerunt. 760

k' Errant furentes in piae Cadmeides;
terretque mensas auida phingas aus.

g AMPH. Nunc ede nati nobilem pugnam mei.
patrui uolentis munus an spolium refert? 765

744 uitae abest *V* || 745 sustulit *GR.* || 746 animaeque
E VAEψ animoque *A* || 748 elysi *E* || 751 uestra *Eφψ*
nostra *φA* || 757 septatur *V* || adluit *Ottobonianus* abluit
εφA || 761 gerunt *E* ferunt *φA* || 763 terrentque ^h m. aui-
dae fineas aues *E* oret meusas auida pineas auis (manus
pr. m.) *V* || 764 nunc) c. m. sec. *E ei* mei (*sic*) *V* ||

- g' THES. Ferale tardis inminet saxum uadis,
stupent ubi undae, segne torpescit fretum.
- h Hinc seruat amnem cultu et adspectu horridus
pauidosque manes ualidus *expectat* senex.
inpexa pendet barba. deformem sinum
nodus coercet. concuae squalent genae,
regit ipse longo portitor conto ratem. 770
- i Hic onere uacuam litori puppem applicans
repetebat umbras. poscit Alcides uiam
cedente turba. dirus exclamat Charon:
'quo pergis audax? siste properantem gradum.' 775
- h' Non passus ulla gnatus Alcmena moras.
proprio coactum nauitam conto domat
scanditque puppem. cumba populorum capax
succubuit uni. sidit et grauior ratis
utrimque Lethen latere titubanti bibt. 780
- i' Tum uasta trepidant monstra Centauri truces
Lapithaeque multo in bella succensi mero.
stygiae paludis ultimos quaerens sinus
fecunda mergit capita lernaeus labos. F. XIII u 785
- h Post haec auari Ditis appareat domus.
hic saeuus umbras territat stygius canis
qui trina uasto latera concutiens sono
regnum tuetur. sordidum tabo caput
lambunt colubrae, uioperis horrent iubae. 790

767 stupent ubi undae *E* stupente ubi unda *A* stu-
pentibus *V¹* stupentis *V²* unde *V* stupens profund o
Bad. ed. a. 1798 || segnes *V¹* || 768 Hunc ω Hinc
With. || 769 squalidus gestat ω ualidus *expectat* *With.* ||
771 squalent *EVA* lucent ψ pallent *uel* lurent *NHs.* ||
772 longo p. conto *EV* (compto) conto p. longo *A* ||
774 umbras *EVME* ψ undas *A* || 779 cumba *ex* cumba
corr. E¹ || 780 succumbuit *V* sedit ω sidit *Gron.* || 781
titubanti *EVME* titubante ψ titubato *A* || 782 tunc ϵA
tum *V* || uasta *AV²* uastr a *R* uicta *E* ψ uecta *V¹* || 783
in *Bella* *EVME* in *om. A* || 785 labor *A* || 786 auaris *V¹* ||
ditis it in *ras. E²* || 788 trina $\epsilon\varphi$ quidam *Delriani* terna
 φA || capita ω latera *scripsi* || 789 tabe *V* || 790 co-
lubre *E* ψ columbre *V¹* colubri *A* || uiipeis *V* || horren-
tes *E* ||

[*longusque torta sibilat cauda draco.*] 794

h' Par ira formae. sensit ut motus pedum
attollit hirtas angue uibrato comas,
missumque captat aure subrecta sonum
sentire et umbras solitus. ut propior stetit
Ioue natus, antro sedit incertus canis.

i' Et uterque timuit. ecce latratu graui
loca muta terret, sibilat totos minax
serpens per armos. uocis horrendae frigor
per ora missus terna felices quoque
exterret umbras. 795
800

j' Soluit Alcides feros
tunc ipse rictus et cleonaeum caput
opponit ac se tegmine ingenti tegit
uictrice magnum dextera robur gerens.

l' Huc nunc et illuc uerbere adsiduo rotat.
ingeminat ictus. domitus infregit minas
et cuncta lassus capita summisit canis
antroque toto cessit. extimuit sedens
uterque solio dominus et duci iubet.
me quoque petentimunus Alcidae dedit. 803
810

l' Tum grauia monstri colla permulcens manu
adamante texto uinxit. oblitus sui
custos opaci peruigil regni canis
conponit aures timidus et patiens trahi
erumque fassus ore summisso obsequens
utrumque cauda pulsat anguifera latus. 815

m' Postquam est ad oras Taenari uentum et nitor

u. 791 *deleui* || 792 Per *E* || 793 umbrato *V¹* || 794
subrecta *E* *g* *M* *I* *Pal.* subiecta *q* *A* || 796 sedit *E* *V* *ψ* cedit
A || 797 et uterque timuit *uix sana. an* uteroque tumuit? ||
800 eterna *V* || 801 a laeua *ω* at laeua *With.* Alci-
des scripsi || feros *AR* *supra* *scr.* ferox *ε* *V* *ψ* || 803
tegit *E* *g* tegit *V* clopit *A* || 804 uictrice// *E* ||
805 assiduo) sid *in ras. E* || 806 minas) *post s ras. E* || 807
lapsus *V* *ψ* || 808 cessat *V¹* || 810 petente *V R 12 14 T*
m. sec. petentem *R pr. m.* || 811 Tum *E R 13* Tunc *q* *A* ||
colla monstri *V* || 814 tumidus *I¹* ||

percussit oculos, lucis ignotae bono
resumit animos uictus et uastas furens
quassat catenas. paene uictorem abstulit
pronumque retro uexit et mouit gradu.

F. XIIIir

820

m' Tunc et meas respexit Alcides manus.
geminis uterque uiribus tractum canem
ira furentem et bella temptantem inrita
intulimus orbi. uidit ut clarum diem
[et pura nitidi spatia conspexit poli.]
oborta nox est, lumina in terram dedit.

825

l' Compressit oculos et diem inuisum expulit
aciemque retro flexit atque omni petit
ceruice terram. tum sub herculeas caput
abscondit umbras.

830

densa sed laeto uenit
clamore turba frontibus laurum gerens
magnique meritas Herculis laudes canit.

CHORVS.

a Natus Eurystheus properante partu

iusserset mundi penetrare fundum.
derat hoc solum numero laborum
tertiae regem spoliare sortis.

835

b Ausus es caecos aditus inire,
ducit ad manes uia qua remotos
tristis et nigra metuenda silua
sed frequens magna comitante turba.

840

818 bono *E M E V¹ψ* bonos *A V²* bonus *Wakefieldius*
nouos Rutgers. || 819 animo *V¹* || uictus *E V ψ* uinctus
A || 820 uictorem *E V ψ* uectorem *A* || 822 despexit *V* ||
823 tactum *V¹* || 825 clarum *V* || diem *E V R 12* aethera
A || 826 sustuli || 827 deleuit *Bo.* || 828 conspexit *E* || 830
tunc *V* || herculea c. A. umbra φ*A* herculeas c. A. um-
bras *E* || post 834 uersus unus et alter excidisse uidetur ||
835 Iussit Alciden *With.* || 838 es *E V* est *A* || 840
nigra m. silua *E V R 13* silua m. nigra *A* || 841 uolitante
turba *B.Schm.* ||

- b' Quantus incedit populus per urbes
ad noui ludos audius theatri:
qualis eleum ruit ad tonantem,
quinta cum sacrum reuocauit aestas. 845
- c Quanta, cum longae redit hora nocti
crescere et somnos cupiens quietos
libra phocbeos tenet aequa currus,
turb a secretam Cererem frequentat F.XIII^u
et citi tectis properant relicts
attici noctem celebrare mystae: 850
- c' Tanta per campos agitur silentes
turba. pars tarda graditur senecta,
[tristis et longa satiata uita]
pars adhuc currit melioris aei,
virgines nondum thalamis iugatae
et comis nondum positis ephebi
matris et nomen modo doctus infans. 855
- c'' His datum solis, minus ut timerent
igne praelato releuare noctem. 860
- ceteri uadunt per opaca tristes,
qualis est nobis animus, remota
luce cum maestus sibi quisque sensit
obrutum tota caput esse terra.
- d Stat chaos densum tenebraeque turpes
et color noctis malus ac silentis
otium mundi uacuaeque nubes. 865
- e Sera nos illo referat senectus.
nemo ad id sero uenit unde numquam,

844 ruit *EVψ* currit *ψ* coit *A* || 846 longe *A* || noctis
A || 848 thebeos *E* || 850 siti *V¹* scite *R¹⁴* scite *ψ*
Exciti NHs. || 853 graditur *EV R¹¹* gradis^{tur} *R¹⁰* (tur-
m. sec.) gradiens *A* || 854 *deleni* || 863 sensit *EφA* sen-
tit *ψ* || 864 obtutum *V* ||

cum semel uenit, poterit reuerti.
quid iuuat dirum properare fatum?

870

e' Omnis haec magnis uaga turba terris
ibit ad manes facietque inertis
uelas Cocyto. tibi crescit omne,
et quod occasus uidet et quod ortus.

875

d' Parce uenturis. tibi mors paramur.
sic licet segnis, properamus ipsi.
prima quae uitam dedit hora, carpit.

fⁿ Thebis laeta dies adest.
aras tangite supplices.
pingues caedite uictimas.
permixtae maribus nurus
solemnes agitent choros.
cessent deposito iugo
arui fertilis incolae.

F. XV r

880

885

f Pax est herculea manu
Auroram inter et Hesperum
et qua sol medium tenens
umbras corporibus negat.
quodcumque adluitur solum
longo Tethyos ambitu,
Alcidae domuit labor.

890

f' Transuectus uada Tartari,
pacatis reddit inferis.

870 potuit ω poterit Bo. || 871 dirum VT' durum
 ϵA || 874 crescat E || 876 et tibi V || paramus V ut uide-
tur || 876^b et 877^a post 874^a interponendos putat B.Schm. ||
878 carpit E φ carpsit A φ || CHORVS ER om. φA Te-
rentianus Maurus u. 2672 „Exemplum et Senecae dabo: |
Thebis — uictimas.“ || 879 Terentianus u. 2786 || 880
aram Terentianus || 882 matribus E || 890 alluitur EV ψ
abluitur A ||

iam nullus superest timor
nil ultra iacet inferos.

895

stantes sacrificus comas
dilecta tege populo.

HERCVLES. THESEVS. AMPHITRYON. MEGARA.

- a Victrice dextra fusus aduerso Lycus
terram cecidit ore. tum quisquis comes
fuerat tyranni, iacuit et poenae comes.
nunc sacra patri uictor et superis feram
caesisque meritas uiictimis aras colam. 900
- b Te te laborum socia et adiutrix precor
belligera Pallas cuius in laeua ciet
aegis feroce ore saxiffo minas, 905
- b' Adsit Lycurgi domitor et rubri maris
tectam uirente cuspidem thyrso gerens
geminumque numen Phoebus et Phoebi soror.
[soror sagittis aptior, Phoebus lyrae] 910
- a' Fraterque quisquis incolit caelum meus
non ex nouerca frater. huc appellite
greges opimos. quicquid Indorum seges
Arabesque odoris quicquid arboribus legunt,
conferte in aras. pinguis exundet uapor. 915
- b Populea nostras arbor exornet comas,
te ramus oleae fronde gentili tegat
Theseu. tonantem nostra adorabit manus.
- b' Tu conditores urbis et siluestria

*post 896 lacunam significavi || 898 rege VR || CHORVS
additur E THESEVS om. E ultimum locum occupat VT || 899
Victrice EV Vitrice R12 Vltrice A || aduerso EV Basil.
mg. aduersam A || 900 tunc EV R12 m. pr. tum A || 903
sacra scolam E' || 906 minax E || 907 adhesit V' ||
908 uirente EV uirenti A || 910 uersum sustuli auctore
G.Richtero || 913 optimos V' || Indorum genus With. Indi
arnis secant B.Schm. || 915 exundet EMEVψ exudet A ||
916 exornet comas V in ras. || 919 Thesei nota uersui
præfixa A || Tu EV Dii A || orbis V' ||*

- trucis antra Zethi, nobilis Dirces *nemus*
laremque regis aduenae tyrium coles. F. XV u 920
- c Date tura flammis.
- AMPH. gnate manantes prius
manus cruenta caede et hostili expia.
- HERC. utinam cruorem capit is inuisi deis
libare possem. grati or nullus liquor 925
tinxi set aras. uictima haut ulla amplior
potest magisque opimā mactari Ioui,
quam rex iniquus.
- c' AMPH. Finiat genitor tuus
opta laboris. detur aliquando otium
quiesque fessis. 930
- HERC. ipse concipiam preces
Iou e meque dignas. stet suo caelum loco
tellus que et aether. astra inoffensos agant
serena cursus. alta pax gentes alat.
- d Ferrum omne teneat ruris innocui labor,
ensesque lateant. nulla tempestas fretum
violentia turbet, nullus irato Ioue 935
exiliat ignis, nullus hiberna niue
nutritus agros amnis euersos trahat.
- d' Venena cessent. nulla nocituro grauis
suco tumescat herba 940
non saeui ac truces
regnent tyranni. si quod etiamnum est scelus
latura tellus, properet et si quod parat
monstrum, meum sit.

920 Ceti A || nobilis EVR 10 nobiles A || dircenaq; E dirces aquis V Dirces aquas A Dirces nemus With. || que

921 larem regis V qui post regis α || colis VA coles E
colens ME || 922 manantē V' || 923 cedde uel redde V ||
924 crux V || 927 posq; magis V || 928 tuus EVψ
tuos A || 929 optata V' || laboris V labores EA || 930
//fessis E || concipias V' || 931 //dignas E || 932 ae-
quor NHs. || 933 serena V aeterna EA || 934 ferrumq;
V || 935 Ensq; V' || 939 nullo V || 940 duo hemisticchia
excidiisse credo || 942 si qd' nunc eciam est scelus V ||

- e Sed quid hoc? medium *polum*
cinxere tenebrae. Phoebus obscuro meat 945
sine nube uultu. quis diem retro fugat
agitque in ortus? unde nox atrum caput
ignota profert? unde tot stellae polum
inplet diurnae? primus en noster labor
caeli refulget parte non minima leo
iraque totus feruet et morsus parat. 950
F. XVI^r
- e' Iam rapiet aliquod sidus. ingenti minax
stat ore et ignes efflat et rutilam iubam
ceruice iactans quicquid autumnus grauis
hiemsque gelido *fulgidum* spatio refert, 955
uno impetu transiliet et uerni petet
frangetque tauri colla.
- AMPH. quod subitum hoc malum est?
quo gnate uultus huc et huc acres refers
acieque falsum turbida caelum uides?
- f HERC. Perdomita tellus, tumida cesserunt freta. 960
inferna nostros regna sensere impetus:
inmune caelum est dignus Alcidae labor.
in alta mundi spatia sublimis ferar.
petatur aether. astra promittit pater.
- f' Quid si negaret? non capit terra Herculem 965
tandemque superis reddit. en ultiro uocat
omnis deorum coetus et laxat fores
una uetante. recipis et reseras polum
an contumacis ianuam mundi traho?
- f Dubitatur etiam? uincla Saturno exuam
contraque patris inpii regnum inpotens 970
auum resoluam. bella Titanes parent
me duce furentes. saxa cum siluis feram

944 diem ω polum *scripti* || 946 quis *EVψ* quid *A*
fugiat *E* || 952 rapiat *EV¹* rapiet *A* || 953 afflat *V¹* ||
rutilam *EV* rutilat *A* || 955 gelido frigida ω (gelida fri-
gido *R¹⁴*) *fulgidum* *Wth*. || 958 huc illuc ψ huc et
illuc *RTMog. V* (illic *V¹*) huc et huc ϵA || refert *V¹* ||
962 dignum *E¹* || 964 astras *V¹* || 966 reddet *R* || 968
recipi sed *EV* || 969 trahi *V* traham *R* ||

- rapiamque dextra plena Centauris iuga.
- g Iam monte gemino limitem ad superos agam. 975
uideat sub Ossa Pelion Chiron suum.
in caelum Olympus tertio positus gradu
perueniet aut milletur.
- AMPH. infandos procul
auerte sensus. pectoris sani parum
magni tamen conpesce dementem impetum. 980
- g HERC. Quid hoc? Gigantes arma pestiferi mouent.
profugit umbras Tityos ac lacerum gerens F. XVI u
et inane pectus, quam prope a caelo stetit.
labat Cithaeron, alta Pallene tremit
marcentque Tempe. rapuit hic Pindi iuga,
hic rapuit Oeten. saeuit horrendum Mimans. 985
- f Flammifera Erinys uerbere excusso sonat
rogisque adustas proprius ac proprius sudes
In ora tendit. saeuia Tisiphone caput
serpentibus uallata post raptum canem
portam uacantem clausit opposita face. — 990
- h Sed ecce proles regis inimici latet
Lyci nefandum semen. inuiso patri
haec dextra iam uos reddet. excutiat leuis
neruus sagittas. tela sic mitti decet
herculea. 995
- h AMPH. Quo se caecus inpegit furor?
uastam coactis flexit arcum cornibus
pharetramque soluit, stridet emissa impetu
harundo. medio spiculum collo fugit
uulnere relicto. 1000
- i HERC. Ceteram prolem eruam

977 ^o caelumlympus *E* || terno *V* || 978 perueniat aut
mittatur α || 981 pestiferi ϵ *V* *Basil.* *mg.* pestifera *A* ||
982 profugit et u. α || 983 quum *V*¹ || 984 pellene *E* ||
985 Marcentque *V* *A* Macetumque *E* || 996 inpegit *EVME*
pr. m. impedit *ME* in *ras. m. sec.* inuergit *A* || 998 stridet
epsilon R 13 stridit *Aq* || amissa *V*¹ || 999 medium *E* || 1000
post eruam add.: si pot lib'et *V* ||

omnisque latebras. quid moror? maius mihi
bellum Mycenis restat, ut cyclopia
euersa manibus saxa nostris concidant.
huc eat et illuc ualua deiecto obice
ruantque postes, culmen in pulsum labet.

1005

k' Procumbat omnis regia. hic uideo abditum
gnatum scelesti patris.

AMPH. en blandas manus
ad genua tendens uoce miseranda rogat.
scelus nefandum triste et ad aspectu horridum:
dex tra precantem rapuit et circa furens
bis ter rotatum misit. ast illi caput
sonuit, cerebro tecta disperso madent.

1010

F. XVIII.

k' At misera paruum protegens gnatum sinu
Megara furenti similis e latebris fugit.

HERC. licet tonantis profuga condaris sinu,
petet undecumquè temet haec dex tra et feret.

1015

AMPH. quo misera pergis? quam fugam aut latebram
petis?

nullus salutis Hercule infesto est locus.

amplectere ipsum potius et blanda prece
lenire tempta.

1020

i' MEG. Parce tam coniunx precor.

agnosce Megaram. gnatus hic uultus tuos
habitusque reddit. cernis, ut tendat manus?

HERC. teneo nouercam. sequere, da poenas mihi
iugoque pressum libera turpi Iouem.

sed ante matrem paruulum hoc monstrum occidat.

1025

1004 et abest *E* aula ω ualua *Bad.* *huc rotet et illuc*
claua *With.* || *deiecto* *EV* *disiecto* *A* || 1005 *rumpat-*
que ω *ruantque* *scripsi* || *culmen* *EV* *R* *columna* *A* *iacet*
 V || 1006 *Procumbat* *VA* *perlucet* *E* || 1010 *dextra* ϵ *A*
dextram *V* ψ || *precantem* φ *A* *precante* *E* φ || 1012 *tecta*
— madent *EV* ψ *terra* — *madet* *A* || *disperse* *V* ψ || 1013
sinum *V* ψ || 1016 *et feriet* *VP* *et te feriet* *R* || 1017 *late-*
bram *EV* *latebras* *A* || 1018 *infesto* *EV* ψ *infenso* *A* ||
1022 *tendam* *E* || 1023 *Teneo* *EM* ψ *Renuo* *VA* || 1025
occidat *EV* *auferam* *A* ||

1 AMPH. Quo tendis amens? sanguinem fundes
tuum? —

pauefactus infans igneo uultu patris
perit ante uulnus. spiritum eripuit timor.

m In coniugem nunc claua libratur grauis.
perfregit ossa. corpori trunco caput 1030
abest nec usquam est. cernere hoc audes nimis
uiuax senectus? si piget luctus, habes
mortem paratam.

m' Pectus in tela indue
uel stipitem istum caede monstrorum inlithum
conuerte. falsum ac nomini turpem tuo 1035
remoue parentem, ne tuae laudi obstrepat.

l' THES. Quo te ipse senior obuium mortii ingeris?
quo pergis amens? profuge et obtectus late
unumque manibus aufer herculeis scelus.

m'' HERC. Bene habet. pudendi regis excisa est domus. 1040
tibi hunc dicatum maximi coniunx Iouis
gregem cecidi. uota persolui libens
te digna et Argos uictimas alias dabit.

l'' AMPH. Nondum litasti gnate. consumma sacrum. F. XVII^u
stat ecce ad aras hostia, expectat manum 1045
ceruice prona. praebeo occurro insequor.

n Macta. quid hoc est? errat acies luminum
uisusque maeror hebetat. an uideo Herculis
manus trementes? uultus in somnum cadit
et fessa ceruix capite summisso labat,
flexo genu iam totus ad terram ruit 1050

1026 AM. *V* HERC. *E* MEG. *A* || fundens *Vψ* ||
1027 Am. *A om. EV* || igneo infans *E¹* || 1028 eripuit *E*
Voss. duo Christinae eripiuit *V* eripiuit *R* rapuit *A* || 1029
coniuge *E* || 1031 umquam *E¹* || 1032 uiuax *E* || 1033
pectus hoc telis pete *B.Schm.* pectus integrum (uel
antiquum) indue scripserim || 1034 nostrorum *B.Schm.* ||
1036 obsteprat *E¹* corr. *E¹* || 1037 senior *EVME Ascensius*
genitor *A* || obuium morti *EVψ* morti obuium *A* || 1038
et supra scr. *V* || 1046 praebe *E* || 1048 memor *E* ||
1049 uultus in mg. *V* || insompnus *V¹* || 1051 Et flexo *V* ||

ut caesa siluis ornus aut portum mari
datura moles.

n Viuis an leto dedit
idem tuos qui misit ad mortem furor?
sopor est. reciprocos spiritus *virtus* agit.
detur quieti tempus, ut somno graui
uis uicta morbi pectus oppressum leuet.
remouete famuli tela, ne repetat furens.

1055

CHORVS

a Lugeat aether magnusque parens
aetheris alti tellusque ferax
et uaga ponti mobilis unda
tu que ante omnis qui per terras
tractusque maris fundis radios
noctemque fugas ore decoro
feruide Titan. obitus pariter
tecum Alcides uidit et ortus,
nouitque tuas utrasque domos.

1060

a' Soluite tantis animum monstris,
soluite superi.
caecam in melius flectite mentem.
tu que o domitor somne malorum, [*requies animi,*]
pars humanae melior uitae,
uolucer, matris genus Astraeae,
frater durae languide mortis,
ueris miscens falsa, futuri
certus et idem pessimus auctor :

1065

1075

1052 celsa *V* || portum *EV* portus *A* || 1055 recipro-
ros *V¹* || in ortus *E* in uultus *V* motus *A* *virtus* *scripti*.
an *fluctus?* || 1056 graui *EV* alter *Angelicus* grauis *A* ||
1063 tractatusq; *V* || 1069 soluite o superi *E* unus *Chri-*
stinae || 1070 rectam o caecam *With.* || 1071 laborum *a* ||
requies animi *sustuli* || 1073 uolucis *V¹* || abstri *V¹* ||
1074 durum-*r* (et) *V¹* || 1075 futuris *E* ||

Pater o rerum, portus uitae,
lucis requies noctisque comes
qui par regi famuloque uenis:
pauidum leti genus humanum
cogis longam discere mortem:

F. XVIII^r

1080

Placidus fessum lenisque foue
preme deuinctum torpore graui,
sopor indomitos adliget artus.
nec torua prius pectora linquas,
quam mens repeatat pristina cursum.

1085

En fusus humi saeuia feroci
corde uolutat somnia. nondum est
tanti pestis superata mali.
clauaeque graui lassum solitus
mandare caput
quaerit uacua pondera dextra
motu iactans bracchia uano

1090

Nec adhuc omnis expulit aestus.
sed ut ingenti uexata noto
seruat longos unda tumultus
et iam uento cessante tumet.

1095

Pelle insanos fluctus animi.
redeat pietas uirtusque uiro.

uu. 1080 sq. hoc ordine A exhibet: Placidus — Pauidum — Cogis — iusto ordine leguntur in EV || 1081 no etem I.Douza filius || 1082 foue EVψ foues A || 1083 Ppreme E || deuinctum E deuictum φA || corpore V || 1084 ante u. 1083 (Sopor — Preme —) legitur in Vratisl. || 1085 linquas V linquat εA || 1087 Infusus E || 1088 uouat E || 1090 grauis V² graui V¹εA || lapsum VR || 1097 alterum comparationis membrum etiam With. desiderat qui apte confert HO. 710—712. trium uersuum lacunam constitui || 1099 redat V ||

- uel sit potius 1
 mens uesano concita motu.
[error caecus qua coepit eat.]
 solus te iam praestare potest
 furor insontem. proxima puris
 sors est manibus nescire nefas. 11
- d Nunc herculeis percussa sonent
 pectora palmis.
 mundum solitos ferre lacertos
 uictrice manu uerbera pulsent 11
 et qui medius tua tela tamen
 senserat aether . . .
 pectora tantis obsessa malis
 non sunt ictu ferienda leui. 1
- d' Vno planctu tria regna sonent. 1
 gemitus uastos audiat aether,
 audiat atrioregio populi 1
 uastisque ferox F. XV
 qui colla gerit uincta catenis
 imo latitans Cerberus antro.
 resonet maesto clamore chaos,
 latique patens unda profundi. 1
- e Et tu collo decus ac telum 1
 suspensa diu fortis harundo
 pharetraeque graues date saeuia fero

1101 concitata *V* || 1102 *uncis inclusi* || 1103 iam
 spa p̄stare *V* || 1106 hercules *E^l* || pectora sonent per-
 cussa p. *V* || 1109 ultrice *NHs.* || 1109^b ante 1109^a *ω he-*
misticus commutatis hic interposui uu. 1117 — 1121 (et qui
 — sonent). || 1117 medius *V^l* melius *εA* || tantum *V* ||
 1118 aer *Eψ* aether *AV* exciderunt aliquot uerba || 1119
 manus *V^l* || 1110 uastos) istos *NHs.* g. -que tuos *With.* ||
 1111 Regia *E Mog.* Regina *A* Reginaque *V* || poli *AE*
 proli *V^l* Regio populi uel etiam Regia populi *With.* ||
 1112 uastusque *E* || 1124 graues *EV* leues *A* ||

uerbera tergo. caedant umeros
robora fortis stipesque potens
duris oneret pectora nodis.
plangent tantos arma dolores.

1125

e' Non uos patriae laudis comites
ulti saeuos uulnere reges. 1130
non argiuia membra palaestra
flectere docti [*fortes caestu*
fortesque manu] iam tamen ausi
telum scythicis leue corytis
missum certa librare manu
tutosque fuga figere ceruos.
[*nondumque ferae terga iubatae*]

1135

f Ite ad stygios umbrae portus,
ite innocuae
quas in primo limine uitiae
scelus oppressit patriusque furor.

1140

f' Ite infaustum genus o pueri
ite
noti per iter triste laboris.
ite iratos uisite reges.

HERCVLES. AMPHITRYON. THESEVS.

F. XVIII^r

a Quis hic locus, quae regio, quae mundi plaga? 1145
ubi sum? sub ortu solis an sub cardine
glacialis ursae? numquid hesperii maris

1127 pectoras *V* || 1130 Vilisceuos *E* sceuos *V* seuos
Mog. *Vltraiect.* saeuo *A* || 1132 flectere forti fortis *v*
fl. fortis forti *R Mog.* fl. fortis (FORTI *mg. m. sec.*) *P*
fl. docti fortis *eA* fl. d. feroce *V* cestus *V* 1132^b 1133^a
sustuli || 1134 scithycis l. corytis *E* stitici l. corithi *V*
scythici l. corithi *A* || 1137 *deleui* || 1144 triste tenebris
W'ith. || *excidissee unum uersiculum stropha docet.* || ·HER·
supra u. 1145 *add.* *E* ||

extrema tellus hunc dat Oceano modum?
quas trahimus auras? quod solum fesso subest?

Certe redimus. unde prostrata a domo
uideo cruenta corpora? an nondum exuit
simulacra mens inferna? post redditus quoque
oberrat oculis turba feralis meis.

pudet fateri, paueo nescio quid mihi.

[*nescio quod animus grande praesagit malum.*] 1155

Vbi est parens? ubi illa natorum grege
animosa coniunx? en latus laeuum uacat
spolio leonis. quonam abit tegimen meum
idemque somno mollis herculeo torus?

Vbi tela? ubi arcus? arma quis uiuo mihi
detrahere potuit? spolia quis tanta abstulit
ipsumque quis non Herculis somnum horruit?
libet meum uidere uictorem, libet.

Exurge uirtus. quem nouum caelo pater
genuit relicto, cuius in fetu stetit
nox longior quam nostra? — quod cerno nefas:
gnati cruenta caede confecti iacent,
perempta coniunx. quis Lycus regnum optinet?

Quis tanta Thebis scelera moliri ausus est
Hercule reuerso? quisquis Ismeni loca,
actaea quisquis arua, qui gemino mari
pulsata Pelopis regna dardanii colis,
succurre, saeuae cladi auctorem indica.

Ruat ira in omnes. hostis est quisquis mihi
non monstrat hostem. uictor Alcidae lates?
procede seu tu uindicas currus truces

1148 ubi dat *With.* || 1149 a ras *E* || 1150 prostrata
domo ω p. a domo *Bo.* ad domum *B.Schm.* || 1151 exi-
uit *V'* || 1153 oberrat *E* || oculis *EV* meis *E* φ oculos t.
f. meos *A* || 1154 quod $\epsilon\varphi A$ quid ψ || 1155 *deleui coll.*
HO. 745 || 1157 cur en *E* cur *A* φ || *uacat*) t *lit. ab-*
sterna E || 1158 quidnam *V'* || *tegmen A* *tegimen EV* ψ ||
1162 qui *E* || 1165 in foetu *E* in fetu *V* incestu *A* || 1166
nostra quam *V* (nostra in ras.) || u. 1168 in mg. add. *V* ||
obtinet) *syll.* et *absterna E* || 1173 actorem $\varphi\alpha$ || 1174
Ruatur in o. *E* ||

- Thracis cruenti siue Geryonae pecus
Libyaeue dominos. nulla pugnandi mora est. F. XVIII^a
- c En nudus adsto. uel meis armis licet
petas inermem. cur meos Thesus fugit
paterque uultus? ora cur condunt sua? 1180
- c' Differte fletus. quis meos dederit neci
omnes simul profare. — quid genitor siles?
at tu ede Thesus, sed tua Theseu fide.
- a^o Vterque tacitus ora pudibunda optegit
furtimque lacrimas fundit. in tantis malis
quid est pudendum? numquid arguiae inpotens
dominator urbis, numquid infestum Lyci
pereuntis agmen clade nos tanta obruit?
- c" Per te meorum facinorum laudem precor
genitor tuique nominis semper mihi
numen secundum, fare quis fudit domum?
cui praeda iacui? 1190
- c AMPH. Tacita sic abeant mala.
HERC. ut inultus ego sim?
- AMPH. saepe uindicta obfuit.
HERC. quisquamne segnis tanta tolerauit mala? 1195
- c' AMPH. Maiora quisquis timuit.
- HERC. his etiam pater
quicquam timeri maius aut grauius potest?
AMPH. cladis tuae pars ista quam nosti quota est?
- a HERC. Miserere genitor. supplices tendo manus.
quid hoc? manus refugit. hic errat scelus.
unde hic cruor? quid illa puerili madens
harundo leto? — tincta lernaea nece 1200

1177 inter siue et geryone litera r interposita uidetur
E seu tu g. Basil. mg. gerione *E* Pall. uelustiores gerior
V Geryonis *A* || 1180 inhermen *V* || meus *V¹* *Vratisl.* ||
 1181 condit *V* || 1182 deferte fletus *E* at defer tellus
idem teste Gron. || 1183 simul p th. fae *V* || 1187 potens
A imp. *E* inp. *V* || 1189 Parentis *α* || 1194 sum *V* ||
 1195 tolerabit *E* tollerabit *V* tolerauit *A* || 1196 quisque
V || 1201 quid? illa puerili madet H. l. t. l. nece?
With. || 1202 lerna *E* ||

- iam tela video nostra. non quaero manum:
 a' Quis potuit arcum flectere aut quae dextera
 sinuare neruum *inuita* cedentem mihi?
 ad uos reuertor genitor. hoc nostrum est scelus?
 tacuere. nostrum est.
 AMPH. luctus est istic tuus
 crimen nouercae. casus hic culpa caret. F. XXXV
 1205
- d^o HERC. Nunc parte ab omni genitor iratus tona
 oblite nostri. uindica sera manu
 saltem nepotes. stelliger mundus sonet
 flamasque et hic et ille iaculetur polus.
 1210
- d Rupes ligatum caspiae corpus trahant
 [atque ales auida. cur promethei uacant
 scopuli? uagetur uertice immenso feras]
 uolucresque pascens Caucasi abruptum latus
 nudumque siluis. illa quae pontum scythen
 Symplegas artat, hinc et hinc uincias manus
 distendat alto.
 1215
- d' Cumque reuocata uice
 in se coibunt saxaque in caelum expriment
 actis utrimque rupibus medium mare,
 ego inquieta montium iaceam mora.
 1220
- d AMPH. Nondum tumultu pectus attonito carens
 mutauit iras quodque habet proprium furor,
 in se ipse saeuit.
 1222
- HERC. clusa furiarum loca
 et inferorum carcer et sonti plaga
 1226

1203 nunc quero *VR* 13 || 1205 neruos *E* neruum *φA* ||
 ui cedente mihi *E* uix cedentem *VP* uix reced. *A* uix iam ced.
Egutianus pene ced. *R Voss.* uix pene ced. *Mog.* inxta ced.
mss. *Neapolitanus* unde iusta ced. *Bo.* pene luctantem
With. *inuita* scripsi || 1207 *Am.* *Tacuere* *V* || 1212 et
 ante hic *abest* *VR* 14 || 1214. 1215 *deleui* || 1215 *uagetur*
EV *uagetus* *R* 13 *pr. m.* *paretur* *A* || 1217 *q* *V* || *sticheum*
V || 1219 *discedat* *V* || 1220 *coibit* *B. Schm.* || *expriment*
V A *exprimunt* ε || 1223 — 1225 *transposui* *post*
n. 1241 || 1228 *atttonito* *EV* *atttonitum* *A* || *carens* *EV*
Ultrai. *u. l.* *Delrianus* *caret* *A* || 1228 *furit* *ΛΕψ* || *dira* ω
clusa *With.* ||

- decreta turbae. 1230
- d' Si quod exilium latet
ulterius Erebo Cerbero ignotum et mihi,
huc me abde tellus. Tartari ad finem ultimum
mansurus ibo. pectus o nimium serum.
- d Quis uos per omnem liberi sparsos domum
deslere digne poterit? hic durus malis 1235
lacrimare uultus nescit. huc arcum date,
date huc sagittas, stipitem huc uastum date.
- d' Tibi tela frangam nostra, tibi nostros puer
rumpemus arcus ac tuis stipes grauis F. XXii
ardebit umbris. ipsa lernaeis frequens 1240
pharetra telis in tuos ibit rogos. 1241
- e Quin structum aceruans nemore congesto aggerem 1223
cruore corpus inpio sparsum cremo?
sic sic agendum est: inferis reddam Herculem.
dent arma poenas; uos quoque infaustas meis 1225
cremabo taedis o nouercales manus.
1242
- f AMPH. Quis nomen usquam sceleris errori
addidit?
- f' HERC. Saepe error ingens sceleris optimuit 1245
locum.
- f'' AMPH. Nunc Hercule opus est. perfer hanc molem
mali.
- g' HERC. Non sic furore cessit extinctus pudor,
populos ut omnes inpio adspectu fugem.
arma arma Theseu flagito propere mihi
subtracta reddi. sana si mens est mihi, 1250

1230 et si A et om. EV || 1232 hoc E adde V ||
1236 ensem o arcum With. || 1238 telam V'R nostram
V' || 1224 cremo EVψ cremèm A || 1225 Sic sic VR ||
1242 infausta ψ || 1243 telis EVA taedis codex Angelicus || Am. o nouercales V' || 1244 AMPH. E Am. V
The A || usquam EV unquam A || addidit Eψ addit VR 10
dedit ψ indidit A || 1245 sēper furor ingens E || 1246
AMPH. E Am. V The. A || 1247 furor recessit EV fu-
rore ψ furori A cessit A || puer E' ut uidetur || 1250
in mg. add. V ||

referte manibus tela. si remanet furor,
pater recede, mortis inueniam uiam.

g AMPH. Per sancta generis sacra, per ius nominis
utrumque nostri, siue me auctorem uocas
seu tu parentem, perque uenerandos piis
canos, senectae parce desertae precor
annisque fessis, unicum lapsae domus
firmamen, unum columen afflictæ malis. 1255

g' Temet reserua. nullus ex te contigit
fructus laborum. semper aut dubium mare
aut monstra timui. quisquis in toto furit
rex saeuus orbe manibus aut aris nocens
a me timetur. semper absentis pater
fructum tui tactumque et adspectum peto. 1260

e' HERC. Cur animam in ista luce detineam amplius
mororque nihil est. cuncta iam amisi bona:
mentem arma famam coniugem gnatos manus
etiam furorem. nemo polluto queat
animo mederi. morte sanandum est scelus. 1265

f AMPH. Perimes parentem?

HERC. facere ne possim occidam. 1270

f' AMPH. Genitore coram?

HERC. cernere hunc docui nefas. F. XXI

h AMPH. Memoranda potius omnibus facta intuens
unius a te criminis ueniam pete.

h' HERC. Veniam dabit sibi ipse qui nulli dedit?
laudanda feci iussus, hoc unum meum est. 1275

i Succurre genitor, siue te pietas mouet
seu triste fatum siue violatum decus

1254 siue ^{mea}. *V* auctorem *Eψ* actorem *VR13* alto-
rem *A* || 1258 lumen ω columen *DHs.* || afflictis *EV* af-
flicto *A* afflictæ *NHs.* || 1261 into^{to} *V* || furit *EVψ* fuit
A || 1262 artis *V* || 1263 Nox timetur *ME* || 1264 Fructum-
que *Vψ* || 1266 nil *VVratisl.* || 1270 AMPH. *E Am.* *V*
The. *A* || 1271 AMPH. *E Am.* *V The.* *A* || 1272 uene-
randa *L. Mueller.* || 1273. pete *EVME R13 Coloniensis*
peto *A* || 1277 factum *V* || uiolatum *EV uiolatae A* ||

uirtutis. affer arma. uincatur mea
fortuna dextra.

THES. sunt quidem patris preces
satis efficaces, sed tamen nostro quoque
mouere fletu.

1280

i' Surge et aduersa impetu
perfringe solito. nunc tuum nulli inparem
animum malo resume, nunc magna tibi
uirtute agendum est. Herculem irasci ueta.
HERC. si uino feci scelera, si morior tuli.

1285

k' Purgare terras proprio. iamdudum mihi
monstrum inpium saeuumque et inmite ac ferum
oberrat. agedum dextra conare aggredi
ingens opus labore bissero amplius. —
ignauæ cessas fortis in pueros modo
pauidamque matrem? arma nisi dantur mihi,
aut omne Pindi thracis excidam nemus
Bacchique lucos et Cithaeronis iuga
mecum cremabo.

1290

k' Tota cum laribus suis
dominisque tecta, cum deis templa omnibus
thebana supra corpus excipiam meum
atque urbe uersa condar et si fortibus
leue pondus umeris moenia inmissa incident
septemque operatus non satis portis premar,
onus omne media parte quod mundi sedet
dirimitque superos in meum uertam caput.

1295

1300

1278 affer *V* effer *eA* || 1279 Am. *uersui praefixum V* ||
fortuna na syllaba sec. m. E an nouerca? || patris *V* pa-
triae EA || 1281 mouere *EVψ* moueare *A* || 1284 est
om. V || 1286 iamdudum *V'* || 1288 agendum *V'R1314* ||
1290 ignauæ ω ignaua *I.Gron.* || 1291 pauidasque matres
ψ || dantur *E alii ut uidetur* dentur *VA* || 1292 pinidi
V || excisum *B.Schm.* || 1294 aut tota *Vratisl. Bo.* || cum
domibus ω cum famulis suis *B.Schm.* cum laribus scri-
psi || 1297 euersa *EV Vratisl.* uersa *A* || 1298 incident
EVψ exident *A* || 1300 quod mundi *EV* qua mun-
dus *A* ||

i AMPH. Reddo arma.

F.XXI

HERC. uox est digna genitore Herculis.

hoc en peremptus spiculo cecidit puer . . .

AMPH. hoc luno telum manibus inmisit tuis

HERC. hoc nunc ego utar.

130f

AMPH. ecce quam miserum metu
cor palpitat pectusque sollicitum ferit.

i' HERC. Aptata harundo est.

AMPH. ecce iam facies scelus.

HERC. uolens sciensque. pande, quid fieri iubes?

AMPH. nihil rogamus. noster in tuto est dolor.

gnatum potes seruare tu solus mihi,

131f

eripere nec tu. maximum euasi metum.

[miserum haut potes me facere, felicem potes.]

k Sic statue quicquid statuis, ut causam tuam

famamque in arto stare et ancipiti scias.

aut uiuis aut occidis. hanc animam leuem

131f

fessamque senio nec minus fessam malis

in ore primo teneo. — tam tarde patri

uitam dat aliquis? non feram ulterius moram:

letale ferro uulnus inpresso induam.

hic hic iacebit Herculis sani scelus.

132f

k' HERC. Iam parce genitor parce. iam reuoca manum.

succumbe uirtus. perfer imperium patris.

eat ad labores hic quoque herculeus labor:

1302^a AMPH. Reddo *E* Redde *A* Redite *VR13* Red-dite *Vratisl.* qui *Herculi continuant* || 1302^b HER. Vox est dignatior h. *E* Amph. Vox *A personae nota abest V* || 1304 Her. *A om. EVψ* || 1304 AMP. *E Am. V om. A* || im-misit *E* inmisit *V* emisit *A* || 1305^a HER. Hoc *EVψ deest nota A* || 1306 pectusque *E* corpusque *Aφ* || 1307^a HER *E Hē. V om. A* || 1307^b AMP. *E Am. V om. A* || 1308 Her. Volens *V om. EA* || *Bothius haec uerba Pande q. f. i. dederat Herculi* || iubets *E* || 1309 Am. *V om. E* Her. *A* || 1310 Am. *A om. EVψ* || 1311 Eripere nec tu *E* Eripereque max. *V* Theseu. ipse needum *A* || 1312 me deest *ER10* me potes *R13 Vratisl.* || *deleui uersum coll. n. 517* || 1316 fessam malis *EV* quassam *A* || 1319 senile *With.* || pectus ω uulnus scripsi || 1323 herculeus *EV* herculeos *A* ||

uiuamus. artus adleua adflictos solo
Theseu parentis. dextra contactus pios
scelerata refugit.

1325.

AMPH. hanc manum amplector libens,
hac nisu ibo, pectori hanc aegro admouens
pellam dolores.

HERC. quem locum profugus petam?

Vbi me recondam quaque tellure obruar?

quis Tanais aut quis Nilus aut quis persica
uiolentus unda Tigris aut Rhenus ferox

1330

F. XXIIr

Tagusue hibera turbidus gaza fluens,
abluere dextram poterit? arctoum licet
Maeotis in me gelida transfundat mare
et tota Tethys per meas currat manus:

1335

T' Haerebit altum facinus. in quas inpius
terras recedes? ortum an occasum petes?
ubique notus perdidi exilio locum.

me refugit orbis. astra transuersos agunt
obliqua cursus. ipse Titan Cerberum

1340

meliore uultu uidit. o fidum caput

Theseu latebram quaere longinquam abditam.

m Quoniamque semper sceleris alieni arbiter
amas nocentes, gratiam meritis refer
uicemque nostris. redde me infernis precor
umbris reductum meque subiectum tuis
restitue uinclis. [*ille me abscondet locus.*
sed et ille nouit.]

1345

m' **THES.** Nostra te tellus manet:
illic solutam caede Gradiuu manum

1325 contractus *E¹R 13* || 1326 Am. Scelerata *V* ||
1327 Hanc *V¹* || ibo *suprascr.* *V* || pectore *E* || egro
EV Coloniensis ergo *A* ego *alii* || 1328 Her. Pellam *V* ||
profugii *V* || 1329 rocondam *V* || obruar *EV Parisini 8032*
8033 obruam *A* || 1331 thenus *E* renus *V* || 1332 pa-
dusue *E* || 1337 recides *E* || 1343 quoniamque *E* qui-
cunque *A* qui·q₃ *V R m. pr.* quiq₃ *alii* || 1345 inferis
VR 13 || 1347^b—1348^a *uncis inclusi* || 1349 crede *E* ||

restituet armis. illa te Alcide uocant,
facere innocentes tecta quae superos solent.

1350

1350 restituet *VR 1114 T* restituit *εA* || alcidae *EP*
Alcide A Alcida NHs. || uocant *V* uocat *εA* || 1352
innocens V¹ || tecta q. s. solent *V* terra q. s. solet *εA* ||
MARCI. LVCII. ANNEI. SENECAE. HERCVLES | EX-
PLICIT. INCIPIT. FELICITER | TROADVM : HE-
CVBA. E | Marcij Lucij Annei Senece cordubensis tra-
gediarum liber primus hercules Explixit | Incipit secun-
dus edippi eiusdem antigone V Marci Lucij Anei Senece
prima tragedia .f. hercules | furens feliciter explicit die.
.viij. Maij mcccclxxxxj:— | Marci Lucij Anei Senece Tie-
stea Incipit | Vmbra Tantali R

L. ANNAEI SENECAE

T H Y E S T E S

PERSONAE

I THYESTES

II ATREVS

TANTALVS

III FVRIA

SATELLES

TANTALVS iunior

NVNTIUS

CHORVS SENVM MYCENAEORVM

SCENA MYCENIS

TANTALI VMBRA. FVRIA.

- a Quis me inferorum sede ab infausta extrahit
auido fugaces ore captantem cibos?
- b Quis male deorum Tantalo uisas domos
ostendit iterum? peius inuentum est siti
arente in undis aliquid et peius fame
biante semper? Sisyphi qumquid lapis
gestandus umeris lubricus nostris uenit?
5
- b' Aut membra celeri differens cursu rota?
aut poena Tityi, qui specu uasto patens
uisceribus atras pascit effossis aues,
et nocte reparans quicquid amisit die,
plenum recenti pabulum monstro iacet?
F. CXVIII 10
- c In quod malum transcribor? o quisquis noua
supplicia functis durus umbrarum arbiter
disponis, addi si quid ad poenas potest,
quod ipse custos carceris diri horreat,
15
- c' Quod maestus Acheron paueat, ad cuius metum

INCIPIT | THYESTES. FELICITER | TANTALI.
VMBRA · FVRIA. E || TANTALVS · MEGARA. A || 'In
ms. codice ATREVS inscribebatur' NHs.

1 Quis me furor nunc sede ab infausta abstrahit *A*
TANT. (*sed paene detersum cum scholiis.*) Quis inferorum
sede ab infausta extrahit *E* Quis me inferorum sede ab
infausta extrahit *ME* || 3 uiuas domos *A* uisas domo *E*
in uisas *ci. NHs.* iussas *ci. RP.* || 9 aut poena Tityi sem-
per accrescens iecur *A* a. p. t. qui specu uasto patens
semper accrescens iecur *ME* a. p. t. qui specu uasto pa-
tens (*om. semp. ac. i.*) *E* || 10 vulneribus ω uisceribus α ||
15 adde ω addi *Bo.* || potes *A* potest *E* (*Gr. t.*) ||

- PHCANT.
- nos quoque tremamus, quaere: iam nostra subit
e stirpe turba quae suum uincat genus
ac me innocentem faciat et inausa audeat. 20
- c Regione quicquid impia cessat loci,
complebo, numquam stante pēlōpēa domo
Minos uacabit.
- FVR. perge detestabilis
umbra et penates impios furiis age.
- c Certetur omni scelere et alterna uice
strīngatur ensis. nec sit irarum modus
pudorue: mentes caecus instiget furor,
rabies parentum duret et longum nefas
eat in nepotes. 25
- b Nec uacet cuiquam uetus
odisse crimen: semper oriatur nouum
nec unum in uno, dumque punitur scelus,
crescat. superbis fratribus regna excidant
repetatque profugos dubia uiolentae domus
fortuna. 30
- b' Reges inter incertos labet
[miser ex potente fat, ex misero potens] 35
fluctuque regnum casus adsiduo ferat.
ob scelera pulsi, cum dabit patriam deus,
in scelera redeant sintque tam inuisi omnibus,
quam sibi. nihil sit ira quod uetitum putet:
- c Fratrem expauescat frater, et gnatum parens 40
gnatusque patrem, liberi pereant male,
peius tamen nascantur, inmineat uiro
infesta coniunx, bella trans pontum uehant.
- c Effusus omnis inriget terras cruor
supraque magnos gentium exultet duces
libido uictrix. impia stuprum in domo
leuissimum sit. fratriis et fas et fides 45

23 *M. A FVRIA. E* (sic per totam scaenam) || 26 strin-
gantur enses *A* stringatur eses *E* (str. ensis *E* t. Gr.) ||
33 repetantque *E* t. Gr. repetatque *ψ* || 35 *deleui* || 36
luctuque E ||

iusque omne pereat.

- c Non sit a uestris malis
inmune caelum. cum micant solis polo
seruantque flammae debitum mundo decus,
nox alta fiat, excidat caelo dies. 50
- c Misce penates odia caedes funera
arcessse et inple Tantalo totam domum.
ornetur altum columen et lauro fores
laetae uirescant, dignus aduentu tuo
splendescat ignis. 55
- d Thracium fiat nefas
maiore numero. liberos deflet suos
nondum Thyestes. dextra cur patrui uacat?
ecquando tollet? ignibus iam subditis
spument aena, membra per partes eant
discerpta, patruos polluat sanguis focos. 60
- d Epulae instruantur. non noui sceleris tibi
conuua uenies. liberum dedimus diem
tuamque ad istas soluimus mensas famem:
ieiunia exple, mixtus in bacchum crux
spectante te potetur. inueni dapes
quas ipse fugeres. siste. quo praeceps ruis?
- e TANT. Ad stagna et amnis ad recedentes aquas
labrisque ab ipsis arboris plena fugas.
abire in atrum carceris liceat mei
cubile, liceat, si parum uideor miser, 70

48 a uestris A a om. E || 49 cum micant stellae polo
(50) flammeque seruant ω cum m. solis polo seruant-
que flammae ci. Gron. || 51 atra A alta E (t. Hs.) alta
unus ex Pall. || 53 imple scelere tantaleam domum A
imple tantalo totam domum E || 56 slendescat E || 57—
59 maiore numero. dextra cur patrui uacat? nondum Th.
liberos deflet suos. et quando tollet ω (ecquando t. α)
m. numero. liberos deflet suos nondum Thyestes?
dextra cur patrui uacat? ecquando tollet? scripsi ||
60 spumante aeno A spumentaena E || 67 preces E ||
68 et manes et E et amnes et A et amnis ad scripsi ||
> 70 antrum Eψ atrum A || mei ω mihi Bo. ||

- mutare ripas: alueo medius tuo
Phlegethon relinquar igneo cinctus freto.
- f Quicumque poenas lege fatorum datas
pati iuberis, quisquis exeso iaces
pauidus sub antro iamque uenturi times
montis ruinam, quisquis auditorum feros
rictus leonum et dira furiarum agmina
implicitus horres, quisquis inmissas faces
semiustus abigis: Tantali uocem excipe
properantis ad uos. credite experto mihi:
amate poenas.
- f Quando continget mihi
effugere superos?
- FVR. ante perturba domum
inferque tecum proelia et ferri malum
regibus amorem, concute insano ferum
pectus tumultu.
- TANT. me pati poenas decet,
non esse poenam. mittor ut dirus uapor
tellure rupta uel grauem populis luem
sparsura pestis. ducam in horrendum nefas
auus nepotes?
- e Magne diuorum parens
nosterque, quamuis pudeat, ingenti licet
taxata poena lingua crucietur loquax:
nec hoc tacebo: moneo ne sacra manus
uiolate caede neue furiali malo
adspergite aras. stabo et arcebo scelus.
- g Quid ora terres uerbere et tortos ferox
minaris angues? quid famem infixam intimis

F. CXX

75

80

85

90

95

72 ipse E || 76 quiue A iamque E || 77 feres E ||
ripas A || 82 uersus hic omissus legitur in E post u. 84.
signis tamen adpositis significatur uerus ordo. || 83 ad marg.
adscriptis 3 m. defiū v̄sus mg. haec uerba lineola transfixa
sunt et subpuncta. || 92 loquar A loquax E || 93 sacras
E un. ex Pall. sacra A || 94 uiolata A uiolenta ψ uiol-
latae E un. ex Pall. || 95 aspergat A aspergite E ||

agitas medullis? flagrat incensum siti
cor et perustis flamna visceribus micat.

[sequor.]

100

FVR. Hunc hunc furorem diuide in totam domum.

g' sic sic ferantur et suum infensi inuicem
siant cruentem. sentit introitus tuos
domus et nefando tota contactu horruit.

h Actum est abunde. gradere ad infernos specus 105
amnemque notum: iam tuum maestae pedem
terrae grauantur. cernis, ut fontis liquor
introrsus actus linquat, ut ripae uacent
uentusque raras igneus nubes ferat?

h' Pallescit omnis arbor ac nudus stetit 110
fugiente pomo ramus et qui fluctibus
illinc propinquis Isthmos, atque illinc fremit
uicina gracili diuidens terra uada,
longe remoto litus exaudit sono.

h'' Iam Lerna retro cessit et phoronides 115
latuere uenae nec suas profert sacer
Alpheos undas et Cithaeronis iuga
stant parte nulla cana deposita niue
timentque ueterem nobiles Argi sitim.

a En ipse Titan dubitat, an iubeat sequi 120
cogatque habenis ire peritum diem.

CHORVS

a Argos de superis si quis achaicum
pisaeisque domus curribus inclitas,
Isthmi si quis amat regna corinthii
et portus geminos et mare dissidens, 125

100 sequor ω om. α || 101 nunc ο furorem ψ Me.
sequor nunc ο furorem α (sequor hunc f. in tnd. errat.)
FVR. hunc, hunc fur. E || 103 sensit A sentit E || 106
tuo A tuum EME || pede A pedem MEE (t. Gr.) || 114
remotos latus exaudit sonos A r. litus ex. son. E (t. Gr.)
remotis litus ex. sonis ci. Gron. remoto litus ex. sono
scripti (Htus i. e. mare) || 115 terra E lerna A || 116 sa-
cras A sacer E || CHORVS EA || 123 pisaeisque AE
piseisue ψ || turribus, A curribus E ||

a' Si quis Taygeti conspicuas niues,
 quas, cum sarmaticus tempore frigido
 in summis boreas conposuit iugis,
 aestas ueliferis soluit etesiis:
 [quem tangit gelido flumine lucidus.
Alpheos stadio notus olympico]

130

a'' Aduertat placidum numen et arceat,
 alternae scelerum ne redeant uices
 nec succedat auo deterior nepos,
 et maior placeat culpa minoribus.

135

b Tandem lassa feros exuat impetus
 sicci progenies inpia Tantali.
 peccatum satis est. fas ualuit nihil
 aut commune nefas. proditus occidit
 deceptor domini Mytilus et fide
 uectus qua tulerat, nobile reddidit
 mutato pelagus nomine. notior
 nulla est ionis fabula nauibus.

Quat. X
F. CX

14

b' Exceptus gladio paruulus inpio
 dum currit patrium natus ad osculum,
 immatura focis uictima concidit
 diuisusque tua est Tantale dextera,
 mensas ut strueres hospitibus deis.
 hos aeterna fames persequitur cibos,
 hos aeterna sitis nec dapibus feris
 decerni potuit poena decentior.

14

15

c Stat lassus uacuo gutture Tantalus:
 inpendet capiti plurima noxio
 phineis auibus praeda fugacior,

130. 131 *deleui. Goebel sustulit uu. 126—131* || 134 neu
 α || 139 *protinus ci. RP* || 140 *dominae A domini E* ||
 141 *qua Aε quam ψ* || 152 *lusus A lassus E* || 155 *graui-*
bus E grauidis A ||

c Hinc illinc grauidis frondibus incubat 155
 et curuata suis fetibus ac tremens
 adludit patulis arbor hiatibus.

d (ēr.) Haec quamuis audius nec patiens morae
 deceptus totiens tangere neglegit
 obliquatque oculos oraque comprimit 160
 inclusisque famem dentibus adligat.

e Sed tunc diuitias omne nemus suas
 demittit proprius pomaque desuper
 insultant foliis mitia languidis
 accenduntque famem quae iubet irritas 165
 exercere manus. has ubi protulit
 et falli libuit: totus in arduum
 autumnus rapitur siluaque mobilis.

e' Instat deinde sitis non leuior fame,
 qua cum percaluit sanguis et igneis 170
 exarsit facibus: stat miser obuios
 fluctus ore petens, quos profugus latex
 auertit sterili deficiens uado
 conantemque sequi deserit, hic bibit
 altum de rapido gurgite puluerem. 175

* * * * *

ATREVS. SATELLES.

a Ignave iners eneruis et quod maximum
 probrum tyranno rebus in summis reor
 inulte, post tot scelera post fratris dolos
 fasque omne ruptum questibus uanis agis
 iratus Atreus? fremere iam totus tuis 180

164 insultat E || 172 uocans A petens E ME || 175
frem carminis abreptum esse uidit Scaliger. || ATREVS.
 SERVVS. A ATREVS. SATELLES. ER (sic per totam
scaenam) || 177 probum E || 180 iras et (uel ad) Argos A
 iratus atreus E || totum A totus E ||

debebat armis orbis et geminum mare
utrimque classes agere, iam flammis agros
lucere et urbes decuit ac strictum undique
micare ferrum.

a' Tota sub nostro sonet
argolica tellus equite, non siluae tegant
hostem nec altis montium structae iugis
arces. relicta bellicum totus canat
populus Mycenis. quisquis inuisum caput
tegit ac tuetur clade funesta occidat.
haec ipsa pollens incliti Pelopis domus
ruat uel in me, dummodo in fratrem ruat.

185

b Age anime fac quod nulla posteritas probet,
sed nulla taceat. aliquod audendum est nefas
atrox cruentum tale quod frater meus
suum esse mallet. scelera non ulcisceris
nisi uincis. — ecquid esse tam saeuum potest
quod supereret illum? numquid abiectus iacet?

190

b' Numquid secundis patitur in rebus modum,
fessis quietem? noui ego ingenium uiri
indocile: flecti non potest, frangi potest.
proinde antequam se firmat aut uires parat
petatur ultiro: ne quiescentem petat.
aut perdet, aut peribit, in medio est scelus
positum occupanti.

200
F. CXXI

c SAT. Fama te populi nihil
aduersa terret?

ATR. maximum hoc regni bonum est,
quod facta domini cogitur populus sui
tam ferre quam laudare.

205

SAT. quos cogit metus
laudare, eosdem reddit inimicos metus.

181 armis omnis A a. orbis E || 182 innare classis
iam tuis fl. a. A utrimque classes agere iam f. E ||
195 malit A mallet E || 196 et quid ω ecquid Bo. ||
201 firmet a. u. paret A firmat a. u. parat E || 207.
quam f. tam l. A tam f. quam l. E ||

- c' At qui fauoris gloriam ueri petit,
animo magis quam uoce laudari uolet. 210
 ATR. laus uera et humili saepe contingit uiro,
non nisi potenti falsa. quod nolunt, uelint.
 SAT. rex uelit honesta: nemo non eadem uolet.
- c'' ATR. Vbicunque tantum honesta dominanti licent,
precario regnatur. 215
 SAT. ubi non est pudor,
nec cura iuris, sanctitas pietas fides:
instabile regnum est.
 ATR. sanctitas pietas fides
priuata bona sunt, qua iuuat reges eant.
- c''' SAT. Nefas nocere uel malo fratri puta.
 ATR. fas est in illo quicquid in fratre est nefas:
quid enim reliquit crimine intactum, aut ubi
sceleri pepert? [coniugem stupro abstulit,
regnumque furto.] specimen antiquum imperi
fraude est adeptus, fraude turbauit domum.
- d Est Pelopis altis nobile in stabulis pecus, 225
arcanus aries, ductor opulentis gregis.
huius per omne corpus effuso coma
dependet auro, tergore ex huius noui
aurata reges sceptra tantalei gerunt.
- d' Possessor huius regnat, hunc cunctae domus 230
fortuna sequitur. tuta seposita sacer
in parte capit prata, quae cludit lapis.
[fatale saxeо pascuum muro tegens.]
- .

211 uiro E (*literae iro a 2 m.*) || 214 licent E (*lit. ent
a 2 m.*) || 220 nefas E (*lit. fas a 2 m.*) || 221 reliquit E
(*sed t a m. 2 in ras. reliquid E¹?*) || 222^b 223^a sustulit
R.P. || 227 infuso A effuso E || 228 dependet E² || uiro
E auro A || cuius e tergo ω tergore ex huius ci. Bo. ||
229 tantalici Aε tantali ΜΕ tantalei Lip. || 230 tantae A
cunctae E Voss. || 233 sacro pascuum ψ saxeо pecus α
saxeо pascuum E ψ || more ψ muro E t. Gr. α ψ(R) uer-
sum deleuit L.Mueller. lacunam 2 uersuum statuit R.P. ||

- d Hunc facinus ingens ausus assumpta in scelus
consorte nostri perfidus thalami auehit. 235
hinc omne cladis mutuae fluxit malum.
per regna trepidus exul erraui mea.
pars nulla generis tuta ab insidiis uacat.
- d' Corrupta coniunx, imperi quassa est fides,
domus aegra, dubius sanguis est, certi nihil
nisi frater hostis. quid stupes? tandem incipe
animoque sume Tantulum et Pelopem aspice:
ad haec manus exempla poscuntur meae. 240
- d Profare dirum qua caput mactem uia.
SAT. ferro peremptus spiritum inimicum expuat.
ATR. de fine poenae loqueris, ego poenam uolo.
perimat tyrranus lenis, in regno meo
mors inpetratur. 245
- SAT. nulla te pietas mouet?
- d' ATR. Excede pietas, si modo in nostra domo
umquam fuisti. dira furiarum cohors
discorsque Erinnys ueniat et geminas faces
Megaera quatiens. non satis magno meum
ardet furore pectus, inpleri iuuat
maiore monstro. 250
- e SAT. Quid noui rabidus struis?
ATR. nil quod doloris capiat assueti modum.
nullum relinquam facinus et nullum est satis. 255
- e' SAT. Ferrum?
ATR. parum est.
SAT. quid ignis? F. CXXI
ATR. etiamnunc parum est.
SAT. quonam ergo telo tantus utetur dolor?
ATR. ipso Thyeste.
SAT. maius hoc ira est malum.
- f ATR. Fateor. tumultus pectora attonitus quatit 260
penitusque uoluit, rapior et quo nescio,

237 errauit *A* errati *E* || 238 nulla nostri (nostra
ψ) *A* nulla generis *EME* || 244 iactem *E* mactem *A* ||
248 impetretur *α* ||

sed rapior. imo mugit e fundo solum,
tonat dies serenus ac totis domus
ut fracta tectis crepuit et moti lares
uertere uultum: fiat hoc, fiat nefas,
quod di timetis.

265

f' SAT. Facere quid tandem paras?

ATR. nescio quid animus maius et solito amplius
supraque fines moris humani tumet
instatque pigris manibus. haud quid sit scio,
sed grande quiddam est. ita sit: hoc anime occupa. 270
dignum est Thyeste facinus et dignum Atreo.

g Vterque faciat. — uidit infandas domus
odrysia mensas. — fateor, inmane est scelus,
sed occupatum: maius hoc aliquid dolor
inueniat. animum Daulis inspira parens 275
sororque. causa est similis: assiste et manum
inpelle nostram. — liberos auidus pater
gaudensque laceret et suos artus edat.

g' Bene est. abunde est. hic placet poenae modus
tantisper. ubinam est? tam diu cur innocens
uersatur Atreus? tota iam ante oculos meos
imago caedis errat, ingesta orbitas
in ora patris. anime quid rursus times
et ante rem subsidis? audendum est, age.
quod est in isto scelere praecipuum nefas, 285
hoc ipse faciet.

h SAT. Sed quibus captus dolis
nostros dabit perductus in laqueos pedem?
inimica credit cuncta.

ATR. non poterat capi,
nisi capere uellet. regna nunc sperat mea.

268 timet ψ tumet E α || 269 ^manimus E || 270 in-
cipe A occupa E un. ex Pall. || 272 uterque A quod
uterque E || 275 animum gnati ψ an. filii A animum dau-
lis E || 276 soror est ψ sororque E α || 277 parens A
pater E || 282 uerba ingesta orbitas in ora patris om. ψ,
tuentur αε || 286 faciat α faciet E ψ || 288 poterit A po-
terat ε un. ex Pall. ||

- hac spe minanti fulmen occurret Ioui, 290
 h' Hac spe subibit gurgitis tumidi minas
 dubiumque libycae Syrtis intrabit fretum,
 hac spe, quod esse maximum retur malum,
 fratrem uidebit.
- SAT. quis fidem pacis dabit?
 cui tanta credet? 295
- ATR. credula est spes improba.
 i Gnatis tamen mandata quae patruo ferant
 dabimus: relictis exul hospitiis vagus
 regno ut miserias mutet atque Argos regat
 ex parte dominus. si nimis durus preces
 spernet Thyestes: liberos eius rudes
 malisque fessos grauibus et faciles capi
 preces mouebunt. 300
- i' Hinc uetus regni furor
 illinc egestas tristis ac durus labor
 quamuis rigentem tot malis subigent uirum.
 SAT. iam tempus illi fecit aerumnas leues.
 ATR. erras: malorum sensus accrescit die.
 leue est miserias ferre, perferre est graue. 305
- k SAT. Alios ministros consili tristis lege:
 peiora iuuenes facile praecepta audiunt,
 in patre facient, quicquid in patruo doces.
 saepe in magistrum scelera redierunt sua. 310
- k' ATR. Vt nemo doceat fraudis et sceleris uias:
 regnum docebit. ne mali fiant times?
 nascuntur istud. quod uocas saeuum asperum
 agique dure credis et nimium inpie,
 fortasse et illic agitur. 315

290 legitur in E post u. 293 || 300 eius rudes ω aeu*i*
 r. ct. NHs., melius r. ci. L.Mueller. || 302 precommoue-
 bunt uel prece mouebunt ψ prece commouebo *E ME un.*
ex Pall. prece commouebo *ci. L.Mueller.* preces moue-
 bunt α || 303 hinc durus ω ac durus *Bo.* || 307 est
 graue *E* est *om. A* || 308 consiliis (*s. eras. in R.*) tristis ψ
 consiliis istis α consilii tristis *Il Pall.*, consili tristis *E*
(t. Gr.) || 309 ATR. peiora *E* ATR. *om. A* ||

- k SAT. Hanc fraudem scient F. CXXIII
gnati parari ?
ATR. tacita tam rudibus fides
non est in annis, detegent forsan dolos:
tacere multis discitur uitiae malis.
- k' SAT. Ipsosque, per quos fallere alium cogitas, 320
fallere, ut ipsi crimine et culpa uacent?
ATR. quid enim necesse est liberos sceleri meo
inserere? per nos odia se nostra explicit. —
- i Male agis, recedis anime. si parcis tuis,
parces et illis: consili Agamemnon mei 325
sciens minister fiat et patri sciens
Menelaus assit. prolis incertae fides
ex hoc petatur scelere. si bella abnuunt
et gerere nolunt odia, si patrum uocant:
pater est. eatur. 330
- i Multa sed trepidus solet
detegere uultus, magna nolentem quoque
consilia produnt: nesciant quantae rei
fiant ministri. nostra tu copta occules.
SAT. haud sum monendus: ista nostro in pectore
fides timorque, sed magis claudet fides. 335

CHORVS

[*Tandem regia nobilis,
antiqui genus Inachi,
fratrum composuit minas.*]

- a Quis uos exagitat furor
alternis dare sanguinem 340

317 ATR. *E om. A* || 319 ATR. tacere *A* ATR.
om. E || 320 ipsosne *A* ipsosque *E* || 321 falles ATR. at
ipsi *A* falles ut ipsi *E* || 325 illi *A* illis *E* || 326 in-
sciens *E* sciens *A* || patris cliens *A* patri sciens *E* ||
328 qui bella *E* si b. *A* || 329 patrum *A* patrum *E* ||
333 occule uel oculi *A* occules *E* || 335 claudit *A* clau-
det *E* || CHORVS *EA* || 336—338 *eieci ab hoc loco alienos.*
Verum initium carminis abreptum esse suspicor. ||

et sceptrum scelere aggredi?
nescitis cupidi arcum
regnum quo iaceat loco.

b	Regem non faciunt opes, non uestis tyriae color, non frontis nota regiae, non auro nitidae fores: [non quicquid fodit occidens aut unda Tagus aurea claro deuehit alueo,] non quicquid libycis terit seruens area messibus.	345 347 35 35 35 35
c	Rex est qui posuit metus et diri mala pectoris, quem non ambitio inpotens et numquam stabilis fauor uulgi praecipitis mouet,	34 35 35
c'	Quem non concutiet cadens obliqui uia fulminis non Eurus rapiens mare, aut saeuo rabidus freto uentosi tumor Hadriae.	35 36
b'	Quem non lancea militis, non strictus domuit chalybs, qui tuto positus loco infra se uidet omnia occurritque suo libens fato nec queritur mori.	36

347 trabes *A* et *Lactant. ad. Stat. Theb. IV* 530, ubi
uu. 342—352 affert. fores *E* || 353—357 *huc reposui cum*
Swoboda. 353—355 desunt in *E* || 359 obluuqui *E* || 361
rapidus *A* rabidus *E* || 363 immittis *E* militis *A* ||

- d Reges conueniant licet,
qui sparsos agitant Dahas,
qui rubri uada litoris
et gemmis mare lucidis
late sanguineum tenent,
aut qui caspia fortibus
recludunt iuga Sarmatis, 370
- Certet Danuuii uadum
audet qui pedes ingredi,
et (quocumque loco iacent)
Seres uellere nobiles : 375
- Nil ullis o p u s est equis,
nil armis et inertibus
telis, quae procul ingerit
Parthus cum simulat fugas :
admotis nihil e s t o p u s
urbes sternere machinis
longe saxa rotantibus: 381
- Rex e s t , qui metuet nihil
rex e s t , qui cupiet nihil. 385
- mens r e g n u m bona possidet
hoc r e g n u m sibi quisque dat. 389
- Stet quicumque uolet potens
aulae culmine lubrico :
me dulcis saturet quies,
obscuro positus loco
leni perfruar otio. 390
- F. CXXV
- 395

370 dachos uel dacos ψ dacas α dahas E || 372 aut
A et E un. ex Pall. || 376 danubium licet *A* danubii ua-
 dum E || 380 reuocauit post u. 389 auctore Swoboda || 388
 metuit ω metuet scripsi || 389 om. *A* rex est quiue cupit
 nihil codex Fabricii rex est qui cupit nihil in marg. al.
 atram. R rex est quiue c. n. M E r. e. q. cupiet n. E un.
 ex Pall. ||

f'

Nullis nota Quiritibus
aetas per tacitum fluat.
sic cum transierint mei
nullo cum strepitu dies,
plebeius moriar senex.

400

g (επ.)

Illi mors grauis incubat,
qui notus nimis omnibus,
ignotus moritur sibi.

THYESTES. TANTALVS. PLISTHENES TACITVS.

a Optata patriae tecta et argolicas opes,

miserisque summum ac maximum exilibus bonum,
tractum soli natalis et patrios deos
(si sunt tamen di) cerno, Cyclopum sacras
turres labore maius humano decus,
celebrata iuueni stadia per quae nobilis
palmam paterno non semel curru tuli.

405

b Occurret Argos, populus occurret frequens,
sed nempe et Atreus, repete siluestres fugas
saltusque densos potius et mixtam feris
similemque uitam. clarus hic regni nitor
fulgore non est quod oculos falso auferat.

410

[cum quod datur spectabis, et dantem adspice]

c Modo inter illa quae putant cuncti aspera
fortis fui laetusque, nunc contra in metus
reuoluor, animus haeret ac retro cupid
corpus referre, moueo nolentem gradum.

415

TANT. pigro (quid hoc est?) genitor incessu stupet

420

396 notaque coetibus ci. L.Mueller || 401. 402 in-
uerso ordine leguntur in E, corr. 2 uel 3 m. litteris adscri-
ptis. || Thyestes. Phylistenes A THYESTES. TANTA-
LVIS. PLISTHEVES. TACITVS. E || 406 tactum Aε tra-
ctum Bo. || 412 subnempe E repetet E (t del. 3 m.) ||
415 qui ψ quod Eα uersum om. un. ex Pall., g || 416 quo ψ
quid αR quod E uersum del. R.P. || 421 Phy. A TANT. E
(sic per totam scaenam) ||

- uultumque uersat seque in incerto tenet.
- c' THY. Quid anime pendes, quidue consilium diu
tam facile torque? rebus incertissimis
fratri atque regno credis ac metuis mala
iam uicta, iam mansueta et aerumnas fugis 425
bene collocatas? esse iam miserum iuuat.
reflecte gressum dum licet teque eripe.
- d TANT. Quae causa cogit genitor a patria gradum
referre uisa? cur bonis tantis sinum 430
subducis? ira frater abiecta redit
partemque regni reddit et lacerae domus
conponit artus teque restituit tibi.
- c' THY. Causam timoris ipse quam ignoro exigis.
nihil timendum uideo, sed timeo tamen. 435
placet ire, pigris membra sed geaubus labant
alioque quam quo nitor abductus feror.
sic concitatam renige et uelo ratem
aestus resistens remigi et uelo refert.
- c' TANT. Euince quicquid obstat et mentem impedit 440
reducemque quanta praemia expectent uide.
pater, potes regnare.
- THY. cum possim mori.
summa est potestas nulla si cupias nihil.
TANT. gnatis relinques.
- THY. non capit regnum duos.
- TANT. miser esse mauult esse qui felix potest? 445
- e' THY. Mihi crede, falsis magna nominibus placent,
frustra timentur dura. dum excelsus steti,
numquam pauere destiti atque ipsum mei
ferrum timere lateris. o quantum bonum est
obstare nulli. [capere securas dapes 450
humi iacentem.] scelera non intrant casas

428 deflecte *A* refl. ε || 436 subgenubus *E* sed geni-
bus *A* || 438 uento *A* uelo ε || 439 resurgens ψ resistens
αε || 440 peruince *A* euince *E* uince *R10* || 443 TANT.
(Phy. *A*) summa est potestas. THY. nulla s. c. n. ω Tan-
tali et Thyestae nomina sustulit *NHs.* || 450^b 451^a eieci, con-
flata ex eis quae secuntur. || 451 casam α casas *Eψ* ||

- tutusque mensa capit angusta cibus.
uenenum in auro bibitur. expertus loquor:
malam bonae paeferre fortunam licet.
- e' Non uertice alti montis inpositam domum
et eminentem ciuitas humilis tremit,
nec fulget altis splendidum tectis ebur,
somnosque non defendit excubitor meos.
non classibus piscamur et retro mare
iacta fugamus mole nec uentrem improbum
alimus tributo gentium: nullus mihi
ultra Getas metatur et Parthos ager.
- e'' Non ture colimur nec meae excluso Ioue
ornantur aerae, nulla culminibus meis
inposita nutat silua, nec fumant manu
succensa multa stagna, nec somno dies
bacchoque nox iungenda perigili datur:
sed non timemur, tuta sine telo est domus
rebusque paruis alta praestatur quies.
inmane regnum est posse sine regno pati.
- d' TANT. Nec abnuendum est, si dat imperium deus.
THY. nec adpetendum est.
TANT. frater ut regnes rogat.
THY. rogat? timendum est. errat hic aliquis dolus.
TANT. redire pietas unde summota est solet,
reparatque uires iustus amissas amor.
- a' THY. Amat Thyesten frater? aethereas prius
perfundet Arctos pontus et siculi rapax
consistet aestus unda et ionio seges
matura pelago surget et lucem dabit
nox atra terris, ante cum flammis aquae
cum morte uita cum mari uentus fidem

452 tutusque *E* tutusque *A* || angusta cibus *E* (litt.
sta ci s a 2 m.) || 460 non *A* nec *ER* || 462 metitur *A* me-
tatur εΜ un. ex Pall. R || 467 ducenda *A* iungenda *E* ||
468 timemus α timemur *ER* || 471 est ε om. *A* || 472
THY. *A* om. *E* || est *E* om. *A* || Phy. frater *A* Phy. om.
E || TANT. frater scripsi ||

foedusque iungent.

TANT. quam tamen fraudem times?

b' THY. Omnem: timori quem meo statuam modum?
tantum potest quantum odit.

TANT. in te quid potest?

THY. pro me nihil iam metuo, uos facitis mihi
Atrea timendum.

485

TANT. decipi captus times?

THY. serum est cauendi tempus in mediis malis.

f Eatur. unum genitor hoc testor tamen:
ego uos sequor non duco.

TANT. respiciet deus
bene cogitata. — perge non dubio gradu.

490

ATREVS. THYESTES. TANTALVS PLISTHENES TACITI.

a Plagis tenetur clausa dispositis fera:
et ipsum et una generis inuisi indolem
iunctam parenti cerno. iam tuto loco
uersantur odia: uenit in nostras manus
tandem Thyestes, uenit, et totus quidem.

495

b Vix tempero animo, uix dolor frenos capit.
sic cum feras uestigat et longo sagax
loro tenetur Vmber ac presso uias
scrutatur ore dum procul lento suem
odore sentit: paret et tacito locum
rostro pererrat. praeda cum propior fuit,
ceruice tota pugnat et gemitu uocat
dominum morantem seque retinenti eripit.

500

b' Cum sperat ira sanguinem nescit tegi,

484 quantum p. tant. od. α tantum p. quantum o.
 $E\psi$ || 487 THY. om. ω restituit Grut. || 488 THY. $\epsilon\psi$,
om. A. hoc hortamen est A al' ortor tamen R supra lin.
hoc testor tamen MEE || Atreus. Thyestes A. ATREVS.
THYESTES. TANTALVS. PLISTHENES. T|A|CI|T|I||
E || 493 in loco A in om. E || 496 frenos dolor E dol.
fr. A || 497 feras E (s a m. 2.) || uestigat E (ultima litera
a m. 2.) || 498 lotu E loro A || 504 spirat ψ sperat EA ||

tamen tegatur. aspice ut multo grauis
squalore vultus obruat maestos coma,
quam foeda iaceat barba. praestetur fides.
fratrem iuuat uidere. complexus mihi
redder expetitos. quicquid irarum fuit,
transierit. ex hoc sanguis ac pietas die
colantur, animis odia damnata excidant.

505

a' THY. Diluere possem cuncta nisi talis fores.

sed fateor Atreu fateor, admisi omnia
quae credisti. pessimam causam meam
hodierna pietas fecit. est prorsus nocens
quicumque uisus tam bono fratri est nocens.

F. CXV

51

c' Lacrimis agendum est: supplicem primus uides,
hae te precantur pedibus intactae manus:
ponatur omnis ira et ex animo tumor
erasus abeat. obsides fidei accipe
hos innocentes frater.

52

ATR. a genibus manus
aufer meosque potius amplexus pete.

c' Vos quoque senum praesidia tot iuuenes meo
pendete collo. squalidam uestem exue
oculisque nostris parce et ornatus cape
pares meis laetusque fraterni imperi
capesse partem. maior haec laus est mea
fratri paternum reddere incolumi decus.
[habere regnum casus est, uirtus dare.]

52

c'' THY. Di paria frater pretia pro tantis tibi
meritis rependant. regiam capitis notam
squalor recusat noster et sceptrum manus
infausta refugit. liceat in media mihi
latere turba.

53

ATR. recipit hoc regnum duos.

507 iacet *E* iaceat *A* || praestatur *ψ* praestetur
Eα || 509 iratum *ε* || 518 uincte *uel* uincte *uel* uicta *ψ*
intactae *Eα* || 524 pendente *E¹* pendete *E³A* || 526 qua-
les mei sunt laetusque *A* pares meis laetusque *λEε* ||
frater *ψ* partem *α* fraterni *ε* || 527 capesse frater *α* ||
529 *cuninis inclusi* ||

THY. meum esse credo, quicquid est, frater, tuum. 535

d ATR. Quis influentis dona fortunae abnuit?

THY. expertus est quicumque, quam facile effluant.

ATR. fratrem potiri gloria ingenti uetas?

THY. tua iam peracta gloria est, restat mea:

respuere certum est regna consilium mihi.

d' ATR. Meam relinquam, nisi tuam partem accipis.

THY. accipio. regni nomen inpositi feram,
sed iura et arma seruient mecum tibi.

ATR. inposita capiti uincla uenerando gere.

ego destinatas uictimas superis dabo.

540

545

CHORVS

a Credat hoc quisquam? ferus ille et acer
nec potens mentis truculentus Atreus
fratris aspectu stupefactus haesit.

a' Nulla uis maior pietate uera est:
iurgia externis inimica durant,
quos amor uerus tenuit, tenebit.

550

b Ira cum magnis agitata causis
gratiam rupit cecinitque bellum,
cum leues frenis sonuere turmae,
fulsit hinc illinc agitatus ensis,

555

b' Quem mouet crebro furibundus ictu
sanguinem Mauors cupiens recentem:
opprimet ferrum manibusque iunctis
ducit ad pacem pietas negantes.

c Otium tanto subitum e tumultu
quis deus fecit? modo per Mycenae
arma ciuilis crepuere belli.

560

541 ni tuam E || 544 regē E gere A || CHORVS EA ||
558 opprimet E opprimit A ||

pallidae natos tenuere matres,
uxor armato timuit marito,
cum manum inuitus sequeretur ensis,
sordidus pacis uitio quietae.

565

c' Ille labentes renouare muros,
hic situ quassas stabilire turres,
ferreis portas cohibere claustris
ille certabat pauidusque pinnis
anxiae noctis uigil incubabat.
peior est bello timor ipse belli

570

d (επ.) Iam minae saeui cecidere ferri,
iam silet murmur graue classicorum,
iam tacet stridor litui strepentis:
alta pax urbi reuocata laetae.

575

e Sic ubi ex alto tumuere fluctus,
Bruttium Coro feriente pontum,
Scylla pulsatis resonat cauernis,
ac mare in portu timuere nautae
quod rapax haustum reuomit Charybdis,

F. CXXVIII

580

e' Et ferus Cyclops metuit parentem
rupe feruentis residens in Aetnae,
ne superfusis violetur undis
ignis aeternis resonans caminis

585

563 matros tremuere natis & m. tenuere natos ψ natos
tenuere matres E || 564 amato E armato A || 566 sor-
dibus E sordidus A || 571 nocti A noctis ER (sed s
eras.) || 572 ultimus strophae uersus uidetur intercidisse ||
576 urbis A urbi ε || 578 ponto feriente chorum ψ pon-
tum feriente coro & choro f. pontum E uersum in suspi-
tionem uocat R.P. || 580 in totum ψ intortum & inportu E
in portu M un. ex Pall. || 581 auster uel ausit uel aufert φ
haustum Eα || 585 aetnaeis & aeternis εψ ||

[*et putat mergi sua posse pauper
regna Laertes Ithaca tremente.*]

f	Si suae uentis cecidere uires,
alta, quae nauis timuit secare
hinc et hinc fusis spatiosa uelis,
strata ludenti patuere cumbae.	588
590
592
	Mitius stagno pelagus recumbit
et uacat mersos numerare pisces
hic ubi ingenti modo sub procella
Cyclades pontum timuere motae.	589
593
595
g	Nulla sors longa est: dolor ac uoluptas
inuicem cedunt, breuior uoluptas.
ima permuat leuis hora summis.	
h	Ille, qui donat diadema fronti,
quem genu nixae tremuere gentes,
cuius ad nutum posuere bella
Medus et Phoebi propioris Indus
et Dahae Parthis equitem minati:	600
i	Anxius sceptrum tenet et mouentes
cuncta diuinat metuitque casus
mobiles rerum dubiumque tempus.	605
h'	Vos quibus rector maris atque terrae
ius dedit magnum necis atque uitiae,
ponite inflatos tumidosque uultus:
quicquid a uobis minor expauescit,
maior hoc uobis dominus minatur.	610

586. 587 *interpolatos esse uidit R.P. lacunam statui unius u. || 589 post 592 reuocauit R.P. || 591 spetiosa E || 597 om. E¹, in marg. E² || 598 breuis A leuis Eψ || 603 dacae A dahae E || 605 diuinitas A diuinas cod. Coloniensis. c. diuinitat MEE || 610 extimescit A expauescit E ||*

g" Omne sub regno grauiore regnum est:
quem dies uidit ueniens superbum,
hunc dies uidit fugiens iacentem.

i Nemo confidat nimium secundis, 615
nemo desperet meliora lassis:
miseret haec illis prohibetque Clotho
stare fortunam, rotat omne fatum.

i' Nemo tam diuos habuit fauentes, 620
crastinum ut posset sibi polliceri:
res deus nostras celeri citatas
turbine uersat.

NVNTIVS. CHORVS.

a Quis me per auras turbo praecipitem uehet
atraque nube inuoluit ut tantum nefas
eripiat oculis? o domus Pelopi quoque 625
et Tantalo pudenda.

CHOR. quid portas noui?

b NVNT. Quaenam ista regio est? Argos et Sparte pios
sortita fratres et maris gemini premens
fauces Corinthos, an feris Hister fugam
praebens Alanis, an sub aeterna niue 630
Hyrcana tellus, an uagi passim Scythae?
CHOR. quis hic nefandi est conscius monstri locus?
effare et istud pande quodcumque est malum.

b' NVNT. Si steterit animus, si metu corpus rigens
remittet artus. haeret in uultu trucis
imago facti. ferte me insanae procul
illo procellae ferte, quo fertur dies
hinc raptus.

CHOR. animos grauius incertos tenes.

616 lapsus uel lapsis A lassis R 10 E (laesis t. Gron.) ||
620 possit A posset Eψ || NVNTIVS CHORVS E NVN-
CIVS CHORVS A || 624 uoluet ψ inuoluet α inuoluit E ||
627 impios A pios E || 632 CHO. A om. E || 633 CHOR.
effare E CHOR. om. E ||

- quid sit quod horres, ede et auctorem indica.
non quaero quis sit, sed uter. effare ocios. 640
- c NVNT. In arce summa pelopiae pars est domus
conuersa ad austros, cuius extremum latus
aequale monti crescit atque urbem premit
et contumacem regibus populum suis
habet sub ictu. fulget hic turbae capax
inmane tectum, cuius auratas trabes
uariis columnae nobiles maculis ferunt.
post ista uulgo nota quae populi colunt,
in multa diues spatia discedit domus. 645
- c' Arcana in imo regio secessu iacet,
alta uetustum ualle compescens nemus,
penetrale regni, nulla qua laetos solet
praebere ramos arbos aut ferro coli,
sed taxus et cupressus et nigra ilice
obscura nutat silua, quam supra eminens
despectat alte quercus et uincit nemus. 655
hinc auspicari regna Tantalidae solent,
hinc petere lassis rebus ac dubiis opem.
- c'' Affixa inhaerent dona, uocales tubae
fractique currus spolia myrtoi maris,
uictaeque falsis axibus pendent rotae,
et omne gentis facinus, hoc phrygius loco
fixus tiaras Pelopis, hic praeda hostium
et de triumpho picta barbarico chlamys.
fons stat sub umbra tristis et nigra piger 660
- fons stat sub umbra tristis et nigra piger 665

639 effer autorem *A* ede et auctorem *E* || 640 non
quaero quis sit sed *ψ* (*nisi quod non nulli*: non quis sed,
uel: non quid sit sed) non quaero quis sed *α* non quero
quid sit sed *EME* || 641 pelopis pars est domus *ψ* pe-
lopiae una est pars domus *α* pelopeae pars e. d. *ME* pe-
lopiaeae p. e. d. *E* pelopiae *Bo.* || 647 columbae *α* co-
lumpnae *Eψ* || 650 regia recessu *A* regia ε secessu *E*
regio secessu *ψ* || patet *A* iacet *EME* || 655 supremens
E || 658 lassis *AE* (*laesis E t. Gr.*) et *A* ac *E* || 661 ui-
taequaeque *E* uictaeque *A* fultaequae *ci. NHs.* iunctaeque *ci.*
Bo. || 663 pelops *E* || 664 camus *E* (*sed u a 1 m. corr.*
in y) ||

haeret palude. talis est dirae Stygis
deformis unda quae facit caelo fidem.

c''' Hic nocte caeca gemere feralis deos
fama est, catenis lucus excussis sonat
ululantque manes. quicquid audire est metus,
illic uidetur: errat antiquis uetus
emissa bustis turba et insultant loco
maiora notis monstra, quin tota solet
micare silua flamma et excelsae trabes
ardent sine igne. saepe latratu nemus
trino remugit, saepe simulacris domus
attonita magnis.

d Nec dies sedat metum,
nox propria luco est et supersticio inferum
in luce media regnat. hinc orantibus
responsa dantur certa, cum ingenti sono
laxantur adyto fata et inmugit specus
uocem deo soluente. quo postquam furens
intravit Atreus liberos fratris trahens:
ornantur arae. quis queat digne eloqui?

d' Post terga iuuenum nobiles reuocat manus
et maesta uitta capita purpurea ligat.
non tura desunt, non sacer bacchi liquor
tangensue fusa uictimam culter mola.
seruatur omnis ordo, ne tantum nefas
non rite fiat.

CHOR. quis manum ferro admouet?
NVNT. ipse est sacerdos, ipse funesta prece
letalē carmen ore uiolento canit.

e Stat ipse ad aras, ipse deuotos neci
conrectat et conponit et ferro admouet,
attendit ipse: nulla pars sacri perit.
lucus tremescit, tota succusso solo

670

675

680

685

690

695

668 nocte tota *A* n. ceca *E* || 672 ioco *E* loco *A* ||
flamma sylua *A* silua fl. *E* || 685 reuocat *A* religat *Re*
renodat *un. ex Pal.* || 688 fusa *ψ* salsa *Aε* || 695 accen-
dit *α* attendit *ME E t. Gr. ψ* ||

nutauit aula, dubia quo pondus daret
ac fluctuanti similis. e laevo aethere,
atrum cucurrit limitem sidus trahens.

e' Libata in ignes uina mutato fluunt 700

cruenta baccho. regium capiti decus
bis terque lapsum est. fleuit in templis ebur.
mouere cunctos monstra, sed solus sibi
inmotus Atreus constat atque ultro deos
terret minantes. iamque dimissa mora

705

adsistit aris toruum et obliquum intuens.

f' Leiuna siluis qualis in gangeticis F.CXXX

inter iuuencos tigris errauit duos,
utriusque praedae cupida (quo primum ferat
incerta morsus flectit hic rictus suos
illo reflectit et famem dubiam tenet),

710

f' Sic dirus Atreus capita deuota in piae
speculator irae. quem prius mactet sibi,
dubitbat, secunda deinde quem caede inmolet.
nec interest, sed dubitat et saeum scelus

715

iuuat ordinare.

CHOR. quem tamen ferro occupat?

g NVNT. Primus locus (ne deesse pietatem putas)
auo dicatur, Tantalus prima hostia est.

CHOR. quo iuuenis animo, quo tulit uultu necem?

h NVNT. Stetit sui securus et non est preces 720

perire frusta passus. ast illi ferus
in uulnere ensem abscondit et penitus premens
iugulo manum commisit. educto stetit
ferro cadauer cumque dubitasset diu
hac parte an illa caderet, in patruum cadit.

725

h' Tunc ille ad aras Plisthenem saeuus trahit
adicitque fratri, colla percussa amputat,

704 déas α deos ψε || 706 assiluit A adsistit Eψ ||
709 primos α primum Eψ || 710 hoc E huc A || 712 du-
rus ER dirus A || 713 speculator ER (in R suprascr.
al' tur) speculator A || mactet stygi ci. NHs. || 714 se-
cundam E secunda A || 715 tantum (al' sceū rec. m. R)
scelus A saeum sc. E ||

ceruice caesa truncus in pronum ruit,
querulum cucurrit murmure incerto caput.

CHOR. quid deinde gemina caede perfunctus facit?
puerone parcit? an scelus sceleri ingerit?

f NVNT. Silua iubatus qualis armenia leo
in caede multa uictor armento incubat
(cruore rictus madidus et pulsa fame
non ponit iras: hinc et hinc tauros premens
uitulis minatur, dente iam lasso piger):

f' Non aliter Atreus saeuit atque ira tumet
ferrumque gemina caede perfusum tenens,
oblitus in quem fureret, infesta manu
exegit ultra corpus. at pueri statim
pectore receptus ensis in tergo exstitit.

g Cadit ille et aras sanguine extingens suo
per utrumque uulnus moritur.

CHOR. o saeuum scelus.

NVNT. exhorruistis? hactenus si stat nefas,
pius est.

e CHOR. An ultra maius aut atrocius
natura recipit?

NVNT. sceleris hunc finem putas?
gradus est.

CHOR. quid ultra potuit? obiecit feris
lanianda forsan corpora atque igne arcuit.

NVNT. utinam arcuisset. ne tegat functos humus,
nec soluat ignis, auibus epulandos licet
ferisque triste pabulum saeuis trahat.

e' Votum est sub hoc, quod esse supplicium solet:
pater insepoltos spectet. o nullo scelus
credibile in aevo quodque posteritas neget.
erepta uiuis exta pectoribus tremunt
spirantque uenae corque adhuc pauidum salit.

731 scelere E sceleri A || 739 rueret ψ fureret
Eα || 741 exiit α stetit M extitit ψε || 744 non stat A
stetit R si stat E || 745 plus est A pius est E || 750
ne A nec E || 751 tradat E ||

730

735

740

745

750

755

- at ille fibras tractat ac fata inspicit
et adhuc calentes uiscerum uenas notat.
- b** Postquam hostiae placuere: securus uacat
iam fratris epulis. ipse diuisum secat 760
in membra corpus: amputat truncō tenus
umeros patentes et lacertorum moras,
denudat artus durus atque ossa amputat,
tantum ora seruat et datas fidei manus.
- h** Haec ueribus haerent uiscera et lentiſ data
stillant caminis, illa flammatus latex
candente aeno iactat. inpositas dapes
transiluit ignis inque trepidantes focos 765
bis ter regestus et pati iussus moram
inuitus ardet. stridet in ueribus iecur.
F. CXXXI
- i** Nec facile dicam corpora an flammea gemant.
gemuere. piceos ignis in fumos abit,
et ipse fumus tristis ac nebula grauis
non rectus exit seque in excelsum leuat:
spissus penates nube deformi obsidet. 770
- k** O Phoebe patiens, fugeris retro licet
medioque ruptum merseris caelo diem,
sero occidisti.
[lancinat gnatos pater
artusque mandit ore funesto suos.
nitet fluente madidus unguento comam
grauisque uino. saepe praeclusae cibum
tenuere fauces.] 775
- in malis unum hoc tuis
bonum est, Thyesta, quod mala ignoras tua.
- k** Sed et hoc peribit. uerterit currus licet

757 incipit E || 761 lancinat ci. NHs. || 763 delen-
dum censem Barthius auctoritate codicis ,peruerteris calamo
exarati . || 767 querente aeno A (haeno α) candente
aeno E || 768 crepitantes A trepidantes Eψ (R) || 772
piceus A piceos E || 775 ipsos ω spissus ci. NHs. || 778^b
— 782 (lancinat — fauces) del. R.P. || 780 coma ψ co-
mam εα || 781 reclusae E praecl. A || 784 cursus α
currus ψε ||

sibi ipse Titan obuium ducens iter
 tenebrisque facinus obruat tetrum nouis
 nox missa ab ortu tempore alieno gravis:
 tamen uidendum est, tota patefiant mala.

785

CHORVS

a	Quo terrarum superumque parens, cuius ad ortus noctis opacae decus omne fugit, quo uertis iter medioque diem perdis Olympo?	790
b	Non dum serae nuntius horae nocturna uocat lumina Vesper, non dum hesperiae flexura rotae iubet emeritos soluere currus: non dum in noctem uergente die tertia misit bucina signum, stupet ad subitae tempora cenae non dum fessis bubus arator.	794 795 800 801
a'	Cur Phoebe tuos rapis adspectus? quid te aetherio pepulit cursu? qua e causa tuos limite certo deiecit equos?	793 802
b'	Num quid aperto carcere Ditis uicti temptant bella gigantes? num quid Tityos pectore fesso renouat ueteres saucius iras? num reiecto [latus explicuit] monte Typhoeus? num quid struitur uia phlegraeos	805 809 810

788 nota E tota A || patefiant A patefiant E ||
 CHORVS EA || 789 potens ci. NHe. || 791 cecus E ||
 793 post u. 801 collocavit R.P. || 798 in nocentem E ||
 809 latus explicuit del. R.P. ||

	<i>alta per hostes et thessalicum thressa premitur Pelion Ossa ?</i>	813
c	<i>Stupet e o o s adsueta deo tradere frenos genetrix primae roscida lucis, peruersa sui limina regni n e scit fessos tinguere currus n e c fumantes sudore iubas mergere ponto.</i>	816
		820
c'	<i>Ipse insueto nouus hospitio Sol auroram uidet occiduum tenebrasque iubet surgere nondum nocte parata. non succedunt astra n e c ullo micat igne polus, non luna graues digerit umbras.</i>	825
d	<i>Sed quicquid id est, utinam nox sit. trepidant trepidant pectora magno percussa metu, ne fatali cuncta ruina quassata labent, iterum terras et mare et ignes et uaga picti sidera mundi natura tegas iterumque deos hominesque premat deforme chaos.</i>	830
		832
		835
		836
		F. CXXXII 837 833*
		833 ^b 834
e	<i>Non aeternae facis exortu dux astrorum saecula ducens dabit aestatis brumaeque notas.</i>	838
		840

uersus 814. 815 *a propria sede* (*p. u. 881*) *huc male delatos esse intellexit R.P.* || 816 *en stupet Eos ci. Swo-boda* || 828 *nec A non E* || 830 *trepidant pectora (uel pectore) magno ψ, trep. nostra p. m. A trepidant trepidant p. m. Rε* || 831 *perculta æ percussa ψ* || 833. 834 *(iterumque — chaos) post u. 837 (— tegas) reuocauit cum R.P.* || 837 *tegat ω tegas ci. R.P.* || 838 *aetheriae uel alternae ci. NHs.* || 840 *aestates E aestatis A* ||

non phoebeis obuia flammis
demet nocti luna timores
uincetque sui fratrīs habenas
curuo breuius limite currens.
ibit in unum congesta sinum
turba deorum.

845

e Hic qui sacris peruius astris
secat obliquo tramite zonas
flectens longos Signifer annos
lapsa uidebit sidera labens.

850

hic qui nondum uere benigno
redit Zephyro uela tepenti,
praeceps aries ibit in undas
per quas pauidam uexerat Hellen.

e Hic, qui nitido Taurus cornu
praefert Hyadas, secum Geminos
trahet et curui brachia Cancri.
leo flammiferis aestibus ardens
iterum e caelo cadet herculeus,
cadet in terras Virgo relictas
iustaeque cadent pondera Librae
secumque traheant Scorpion acrem.

855

860

f Et qui neruo tenet haemonio
pinnata senex spicula Chiron
rupto perdet spicula neruo.
pigram referens hiemem gelidus
cadet Aegoceros, frangesque tiam
quisquis es urnam. tecum excedent
ultima caeli sidera Pisces.

865

869

853 aries praeceps ω pr. ar. *scripti* || 854 uixerat *E*
uxerat *A* || 864 spicula neruo *E'g*, sp. Chiron *E³A* ||
865 om. *E'*, in marg. *E²* || 867 frangetque ω , frangesque
ci. Wakefieldius ||

f'	<p>Et qui medias diuidit Vrsas, fluminis instar lubricus Anguis magnoque minor iuncta Draconi frigida duro Cynosura gelu, [<i>custosque sui tardus plaustri</i>] iam non stabilis ruet Arctophylax monstraque numquam perfusa mari merget condens omnia gurges.</p>	872 875 877 870 871
g	<p>Nos e tanto uisi populo digni premeret quos euerso cardine mundus.</p>	878 880
g'	<p>In nos aetas ultima uenit. solitae mundi periere uices: nihil occasus, nihil ortus erit.</p>	881 814 815
g''	<p>Onos dura sorte creatos, seu perdidimus solem miser, sive expulimus!</p>	882
h (ēπ.)	<p>Abeant questus, discede timor. uitae est audius quisquis non uult mundo secum pereunte mori.</p>	885

ATREVS

a	<p>Aequalis astris gradior et cunctos super altum superbo uertice attingens polum. nunc decora regni teneo, nunc solium patris. dimitto superos: summa uotorum attigi.</p>	890
a'	<p>Bene est, abunde est, iam sat est etiam mihi. sed cur satis sit? pergam et inplebo patrem funere suorum. ne quit obstaret pudor, dies recessit: perge dum caelum uacat.</p>	895
b	<p>Vtinam quidem tenere fugientes deos</p>	

870 871 *post u. 877 reponendos, u. 876. delendum esse*
(cf. Med. 315) uidit R.P. || 877 non instabilis E non sta-
bilis A || ATREVS EA || 895 uacat A uocat E t. Gr. ||
896 quidam E¹, quidem AE³ ||

possem et coactos trahere, ut ultricem dapem
omnes uiderent. quod sat est, uideat pater.
etiam die nolente discutiam tibi
tenebras, miseriae sub quibus latitant tuae.

900

b' Nimis diu conuiua seculo iaces
hilarique vultu, iam satis mensis datum est
satisque baccho, sobrio tanta ad mala
opus est Thyeste. turba famularis fores
templi relaxa, festa patefiat domus.

F. CXXXIII

905

b'' Libet uidere, capita natorum intuens
quos det colores, uerba quae primus dolor
effundat, aut ut spiritu expulso stupens
corpus rigescat. fructus hic operis mei est.
miserum uidere nolo, sed dum fit miser. —

910

c' Aperta multa tecta conludent face.
resupinus ipse purpurae atque auro incubat
uino grauatum fulciens laeua caput.
eructat. o me caelitum excelsissimum
regum atque regem. uota transcendti mea.
satur est, capaci ducit argento merum.

915

c' Ne parce potu: restat etiamnunc crux
tot hostiarum. ueteris hunc bacchi color
abscondet. hoc haec mensa cludatur scypho.
mixtum suorum sanguinem genitor bibat,
meum bibisset. ecce, iam cantus ciet
festasque uoces nec satis menti imperat.

920

CHORVS. THYESTES.

a Chor. Pectora longis hebetata malis
iam sollicitas ponite curas.

897 et ultricem *E* ut ultr. *A* || 901 conuiua corr. ex
conniuia *E* || 903 ad corr. ex ac *E* || 910 miserum
uirum uidere *E* uirum om. *A* || 912 purpura *A* purpure
E || 914 omne *E* ψ o me α || 915 regumque regem *A*
regum atque regem *E* || 919 hoc mensa *A* hoc hoc m. ψ
hoc haec m. ε || 922 festasque *E* festasque *A* || CHORVS.
THYESTES. *E* Chorus *A* || 923 CHOR. om. ω restituī ||

fugiat maeror fugiatque pauor. 925
 fugiat trepidi comes exilii
 tristis egestas
 rebusque grauis pudor afflictis.
 magis unde cadas quam quo refert.

a' *Thy.* Magnum ex alto culmine lapsum 930
 stabilem in plano figere gressum.
 magnum ingenti strage malorum
 pressum fracti pondera regni
 non inflexa ceruice pati
 nec degenerem uictumque malis 935
 rectum inpositas ferre ruinas.

b *Chor.* Sed iam saeui nubila fati 938
 pelle ac miseri [*tempore in omni*] dimitte notas, 939
 redeant uultus ad laeta boni, 940
 ueterem ex animo mitte Thyesten. —

b' *THY.* Proprium hoc miser os sequitur uitium
 numquam rebus credere laetis.
 redeat felix fortuna licet,
 tamen afflictos gaudere piget. 945

c *Thy.* Quid me reuocas festumque uetas
 celebrare diem? quid flere iubes
 nulla surgens dolor ex causa?
 quis me prohibet flore decenti
 uincire comam? prohibet prohibet. 950

c' *Chor.* Verna capiti fluxere rosae,
 pingui madidus crinis amomo

930 THY. *om. ω restitui* || 937 CHOR. *om. ω addidi* ||
 938 temporis omnes *A tempore in omni E del. R.P.* || 942
 THY. *E om. A* || 946 CHO. *E om. A* THY. *scripsi* || 949 quid
 me prohibes *ct. NHs.* || recenti *α* || 950 uincere *E* uin-
 cire *A* || prohibes prohibes *ct. NHs.* || 951 CHOR. *om.*
ω, restitui ||

subitos inter stetit horrores.
imber uultu nolente cadit,
uenit in medias uoces gemitus.

955

c''

Thy. Maeror lacrimas amat assuetas,
flemdi miseris dira cupido est.
libet infaustos mittere questus,
libet heu tyrio saturas ostro
rumpere uestes, ululare libet.

960

b

Thy. Mittit luctus signa futuri
mens ante sui praesaga mali,
instat nautis fera tempestas,
cum sine uento tranquilla tument. —

b'

CHOR. Quos tibi luctus quosue tumultus
singis, demens? credula praesta
pectoru fratri. iam quicquid id est
uel sine causa uel sero times.

965

d

THY. Nolo infelix, sed uagus intra
terror oberrat, subitos fundunt
oculi fletus nec causa subest.
dolor an metus est?
an habet lacrimas magna uoluptas? —

970

F. CXXXIII

ATREVS. THYESTES.

a Festum diem germane consensu pari
celebramus: hic est sceptra qui firmet mea
solidamque pacis alliget certae fidem.

975

a' *THY.* Satias dapis me nec minus bacchi tenet.
augere cumulus hic uoluptatem potest,

953 inter subitos *ω* subitos inter *scripti* || 956 *THY.*
om. ω, restitui || 958 libet et *ω* libet *hei ci. Bo.* libet
heu scripti || 961 *THY. om. ω, restitui* || 965 *CHOR. E*
om. A || *uultus A luctus E* || 969 *THY. E om. A'* || 973
amat *uel alit uel capit ci. NHs.* || ATREVS THYESTES *EA* || 977 *saties A sacias E* || *ten E (lit. et deterrae cum schol. marg.)* ||

si cum meis gaudere felici datur.

b ATR. Hic esse natos crede in amplexu patris.. 980

hic sunt eruntque nulla pars prolis tuae

tibi subtrahetur. ora quae exoptas dabo

b' Totumque turba iam sua inplebo patrem
satiaberis, ne metue. nunc mixti meis
iucunda mensae sacra iuuenilis colunt,
sed accidentur. 985

b'' Poculum infuso cape
gentile baccho.

THY. capio fraternae dapis
donum. paternis uina libentur deis,
tunc hauriantur.

c Sed quid hoc? nolunt manus
parere, crescit pondus et dextram grauat.
admotus ipsis bacchus a labris fugit
cirque rictus ore decepto fluit
et ipsa trepido mensa subsiluit solo.
uix lucet ignis. ipse quin aether grauis
inter diem noctemque desertus stupet. 990

c' Quid hoc? magis magisque concussi labant
conuexa caeli, spissior densis coit
caligo tenebris noxque se in noctem abdidit.
fugit omne sidus. quicquid est fratri precor
gnatisque parcat, omnis in uile hoc caput
abeat procella. redde iam gnatos mihi. 1000

ATR. reddam et tibi illos nullus eripiet dies.

c'' THY. Quis hic tumultus uiscera exagitat mea?
quid tremuit intus? sentio inpatiens onus
meumque gemitu non meo pectus gemit.
adeste, nati. genitor infelix uocat.
adeste uisis fugiet hic uobis dolor. —
unde obloquuntur?

982 hora quae corr. ex hora guae E¹ ora quae A ||

989 non uult A nolit E || 992 cirque rittus E circaque
ca
rictus A || effluit A fluit E || 998 addidit ci. Gron. (sic
R 14) || 1003 quid E quis A ||

- ATR. expedi amplexus, pater:
uenoge. natos ecquid agnoscis tuos?
d THY. Agnosco fratrem. sustines tantum nefas 1010
gestare tellus? non ad infernam styga
tenebrasque mergis? rupta et ingenti uia
ad chaos inane regna cum rege abripis?
non tota ab imo tecta conuellens solo
uertis Mycenas? 1015
- d' Stare circa Tantalum
uterque iam debuimus: hinc compagibus
et hinc reuulsis, si quid infra Tartara est
auosque nostros, huc tuam inmani sinu
dimitte uallem nosque defossos tege
Acheronte toto. 1020
- d'' Noxiae supra caput
animaे uagentur nostrum et ardenti freto
phlegethon harenas igneus totas agens
exitia supra nostra uiolentus fluat.
inmota tellus pondus ignauum iacet.
- e Fugere superi. 1025
- ATR. iam accipe hos potius libens
diu expetitos. nulla per fratrem est mora:
fruere osculare diuide amplexus tribus.
THY. hoc foedus? haec est gratia? haec fratri fides?
sic odia ponis? non peto, incolumis pater 1030

1009 et quid *E* ecquid *A* || 1012 te nosque ω corr.
B.Schm. || 1015—1019 stare circa tantulum | auosque no-
stros si quis intra tartara est | uterque iam debuimus.
hinc compagibus | et hinc reuulsis huc tuam immanni sinu |
dimitte uallem *A* stare c. t. | uterque i. d. h. c. | et h.
r. si quid infra tartara \bar{e} | auosque nostros hoc tua in
mani sinu | dimitte ualle (ualles *t. Gr.*) *E* || 1022 to-
tas *E A* ‘tortas mss. consensu’ (?) *Ba.* || 1024 iaces *A*
iacet *E* || 1025 *om. ψ* fugere superi. At. at accipe (Re-
cipe *R om.* At. at.) hos potius libens Recipe (Atreus.
Accipe *R*) hosce citius. liberis tandem suis *A* (*nisi quod*
non nulli ψ uerba fugere superi, *altii uerba* Atr. at — libens
omittunt) fugere superi ATR. Accipe hos potius libens *E*
iam accipe ci. *B.Schm.* [*an: suscipe?*] || 1028 THY. *A*
om. E ||

gnatos ut habeam, scelere quod saluo dari
odioque possit, frater hoc fratrem rogo:
sepelire liceat.

1030

e' Redde quod cernas statim
uri. nihil te genitor habiturus rogo
sed perditurus.

F. CXXXV

ATR. quicquid e gnatis tuis
superest habes, quodcumque non superest habes.
THY. utrumne saeuis pabulum alitibus iacent,
an beluis seruantur? an pascunt feras?

1035

ATR. epulatus ipse es inopia natos dape.

f THY. Hoc est deos quod puduit. hoc egit diem
auersum in ortus. quas miser uoces dabo
questusque quos? quae uerba sufficient mihi?
abscisa cerno capita et auulsas manus
et rupta fractis cruribus uestigia.

1040

f' Hoc est quod audius capere non potuit pater.
uoluuntur intus uiscera et clusum nefas
sine exitu luctatur et quaerit fugam.
da frater ensem — sanguinis multum mei
habet ille: ferro liberis detur uia.

1045

f Negatur ensis? pectora inliso sonent
contusa planctu.

At. sustine infelix manum:
parcamus umbris.

1050

Thy. tale quis uidit nefas?
quis inhospitalis Caucasi rupem asperam
Heniochus habitans? quisue cecropiis metus
terrī Procrustes?

f' Genitor en gnatos premo
premorque natis. sceleris est aliquis modus.

1055

1035 habebis *A* habes *E* || quodque *Ae* quodecumque
E (*t. Gr.*) || 1037 feras an pascunt *E* an p. f. *A* || 1040
aduersum *Eψ* auersum *α* || 1045 uoluuntur corr. *ex* uul-
uuntur *E¹* || 1046 uiam *A* fugam *E* || 1048 demus uiam
A detur uia *E* || 1050 concussa *A* contusa *E* || ATR. et
seq. uersu THY. om. *ω*, restituit Bo. ex codice Dn. Heinsii ||
1053 eniochus *E* ||

ATR. sceleri modus debetur, ut facias scelus,
non ubi reponas. hoc quoque exiguum est mihi.

e Ex uulnere ipso sanguinem calidum in tua
defundere ora debui: ut uiuentium
biberes cruem. uerba sunt irae data
dum propero: ferro uulnera inpresso dedi,
cecidi ad aras, caede uotiuu focos
placaui et artus corpore exanimu amputans
in parua carpsi frusta et haec feruentibus
demersi aenis.

e Illa lentis ignibus
stillare iussi, membra neruosque abscidi
uiuentibus gracilique traiectas ueru
mugire fibras uidi et aggessi manu
mea ipse flamas. omnia haec melius pater
fecisse potuit, cecidit in cassum dolor:
scidit ore natos inpio, sed nesciens,
sed nescientes.

g THY. Clausa litoribus uagis
audite maria. uos quoque audite hoc scelus
quocumque di fugistis. audite inferi.
audite terrae noxque tartarea grauis
et atra nube uocibus nostris uaca.
tibi sumi relictus, sola tu miserum uides,
tu quoque sine astris. uota non faciam inproba:
pro me nihil precabor: ecquid iam potest
pro me esse? uobis uota prospicient mea.

g Tu summe caeli rector aetheriae potens
dominator aulae nubibus totum horridis
conuolue mundum, bella uentorum undique
committe et omni parte uiolentum intona
manuque non qua tecta et inmeritas domos

1060

1065

1070

1075

1080

1085

1056 ubi ω ut ci. L. Mueller. ubi taxas ci. R. P. || 1057
lacunam unius u. statui || 1059 diffundere A def. E || 1067 tra-
iecto A traiectas ε || 1072 post clausa una litera (c?) erasa
E || 1073 uosque dij A uos quoque E || 1074 difugistis uel
diffugistis A ε dii fug. Gron. || 1079 et quid ω ecquid α ||

telo petis minore, sed qua montium
 tergemina moles cecidit et qui montibus
 stabant pares gigantes, hac arma expedi
 ignesque torque. vindica amissum diem.

[*iaculare flamas: lumen erectum polo*]

1090

g'' Fulminibus exple. causa, ne dubites diu,
 utriusque mala sit, si minus, mala sit mea:
 me pete. trisulco flammeam telo facem
 per pectus hoc transmitte. si gnatos pater
 humare et igni tradere extremo uolo,
 ego sum cremandus. si nihil superos mouet
 nullumque telis inpios numen petit:
 aeterna nox permaneat et tenebris tegat
 immensa longis scelera. nil Titan queror,
 si perseueras.

1095

h ATR. Nunc meas laudo manus,
 nunc parta uera est palma. perdideram scelus
 nisi sic doleres. liberos nasci mihi
 nunc credo, castis nunc fidem reddi toris.
 THY. quid liberi meruere?

1100

ATR. quod fuerant tui.

h' THY. Gnatos parenti.

ATR. fateor et quod me iuuat,
 certos.

1105

THY. piorum praesides testor deos.

ATR. quid? coniugales?

THY. scelere quis pensat scelus?

ATR. scio quid queraris: scelere praerepto doles
 nec quod nefandas hauseris angit dapes,
 quod non pararis:

h'' Fuerat hic animus tibi
 instruere similes inscio fratri cibos
 et adiuuante liberos matre aggredi
 similique leto sternere. hoc unum obstitit.

1110

1088 haec *ω* h *a c Grut. E Scaliger.* || 1090 *del. R.P.* ||
 1092 mala est siminus *E* mala sit si minus *A* || 1099 saecla
A scelera *Re* || 1107 quin coniugales *ci. NHs.* || 1109
 nec *AE* (*t. Hs.*), non *E* (*t. Gr.*) || tangit *A* angit *E* ||

tuos putasti.

THΥ. uindices aderunt dei.

i His puniendum uota te tradunt mea.

i' ATR. Te puniendum liberis trado tuis.

1115

1118 ATR. *A om. E* || Thyestes explicit. Incipit hercules *E* || Explicit Thiestea tragedia secūda felicit' die lune quīto decimo Maij 1391. du³ territoriu³ Vonense hostil'r militaret dō Iohaēs acuth cu³ gentib³ ligē. flor. re(*R*

L. ANNAEI SENECAE

OEDIPI FRAGMENTVM.

PERSONAE

I. OEDIPVS

II. ANTIGONA

OEDIPVS. ANTIGONA.

- a Caeci parentis regimen et fessi unicum
lateris leuamen gnata quam tanti est mihi
genuisse uel sic, desere infaustum patrem.
b In recta quid deflectis errantem gradum?
permitte labi. melius inueniam uiam
quam quaero solus, quae me ab hac uita extrahat
et hoc nefandi capitris adspectu leuet
caelum atque terras. quantulum hac egi manu?
non uideo noxae conscientia nostrae diem
sed uideor. hinc iam solue inhaerentem manum
et patere caecum qua uolet ferri pedem.
c Ibo ibo qua praerupta protendit iuga
meus Cithaeron, qua peragrato celer
per saxa monte iacuit Actaeon suis
noua praeda canibus, qua per obscurum nemus
siluamque opacae uallis instinctas deo
egit sorores mater et gaudens malo
uibrante fixum praetulit thyrso caput.
b' Vel qua cucurrit corpus inuisum trahens

PHOENISSAE *E* THEBAIS *A* Incipit secundus
edippi eiusdem antigone *V*

INCIPIVNT

OEDIPPVS · ANTICONA · *E* OEDIPVS · ANTI-
GONE · *A* || 1 ac *A* et *E* || 2 patris ω lateris *ci. Gron.*
(coll. Soph. O. C. 1112) || 4 rectum *Μψ* || quid me fle-
ctis? e. gradum p. l. *ci. I. Gron.* || 8 haec *E* hac *A* ||
13 peragrat *A* peragrato *εψ* pererrato *ci. R.P.* || 14 mon-
tis *A* monte *εψ* || 16 instincta *E* || 18 fixum praetulit
tryso *E* thyrso pr. f. *A* ||

- Zethi iuuencus, qua per horrentes rubos
tauri ferocis sanguis ostentat fugas,
uel qua alta maria uertice immenso premit
minora rupes. qua scelus fugiens nouum
nouumque faciens mater insiluit freto
mersura natum seque. felices quibus
fortuna melior tam bonas matres dedit. 20
- c' Est aliis istis noster in siluis locus,
qui me reposcit, hunc petam cursu incito.
non haesitabit gressus, huc omni duce
spoliatus ibo. quid moror? sedes meas
montem Cithaeron redde et hospitium mihi
illud meum restitue: ut expirem senex
ubi debui infans. recipe supplicium uetus. 30
- d Semper cruentae saeue crudelis ferox,
cum occidis et cum parcis, olim iam tuum
est hoc cadauer: perage mandatum patris
iam et matris. animus gestit antiqua exequi
supplicia. quid me gnata pestifero tenes
amore uinctum? quid tenes? genitor uocat. 35
- F. XXXXI
- d' Sequor sequor. iam parce. sanguineum gerens
insigne regni Laius rapti furit,
en ecce inanes manibus infestis petit
foditque uultus. gnata genitorem uides?
ego video. tandem spiritum inimicum expue
desertor anime fortis in partem tui. 40
- 45
- e Omitte poenae languidas longae moras
mortemque totam recipe. quid segnis traho

20 zethi iuuentus *A* ethi iuuencus *E* || 22 uictrice
E immerso *a* || 23 Inoque praeceps *A* Ino a rupes *ci. Gron.*
minor rupis *E corr. Bo.* (*cf. u. 68*) || suum *ω* (sui *cod. Voss.* unde *uiri ci. Gron.*) nouum *ci. R.P.* || 31 mortem
E montem *A* sortem *ci. NHs. an:* tandem? *cf. u. 171* || 39
times? *ci. Bo.* || 42 et ecce *A* en ecce *E* || 44 ANT. ego *A*
ANT. om. *E* || exue *A* expue *E* || 45 OED. desertor *A*
OED. om. *E* || anime *ω* animi *ci. Gron.* || inparentem
tui *E* || 46 remitte *ci. NHs.* || poenas — morae *ω corr. Grot.* || 47 recipe admitte *E* admitte om. *A* ||

quod uiuo? nullum facere iam possum scelus?
possum. miser praedico, discede a patre
discede uirgo: timeo post matrem omnia.

50

f ANT. Vis nulla genitor a tuo nostram manum
corpoе resolute, nemo me comitem tibi
eripiet umquam. Labdaci claram domum,
opulenta ferro regna germani petant:

f' Pars summa magni patris e regno mea est
pater ipse. non hunc auferet frater mihi,
thebana rapto sceptrum qui regno tenet
non huc cateruas alter argolicas agens.

f Non si reuulso Iuppiter mundo tonet
mediumque nostros fulmen in nexus cadat,
manum hanc remittam. prohibeas genitor licet:
regam abnuentem, dirigam inuiti gradum.

f In plana tendis? uado. praerupta appetis?
non obsto, sed praecedo. quoquis utere
duce me. duobus omnis eligitur uia.
perire sine me non potes, mecum potes.

g Hic alta rupes arduo surgit iugo
spectatque longe spatia subiecti maris,
[uis hanc petamus? nudus hic pendet silex.
hic scissa tellus faucibus ruptis hiat]
uis hanc petamus? hinc rapax torrens cadit,
partesque lassi montis exesas rotat,
in hunc ruamus? dum prior, quo uis eo.

70

g' Non deprecor non hortor. extingui cupis
uotumque genitor maximum mors est tibi?
si moreris antecedo, si uiuis sequor.

75

de

48 quid ω corr. Gron. || 49 discepatre E^1 || 52
tui A tibi ϵ || 55 pars magna patris optimo regno ψ
p. m. p. o. e. regno α p. summa magni patris e regno E ||
57 raptro E || 58 hic A hunc ϵ corr. NHs. || 59 mun-
dotenet E || 62 tegam ci. Bad. dirigam inuitum gradum A
d. inuiti g. E d. inuitum patrem ME diligam inuitum
patrem Florens Christianus || 64 uertere ME || 65 duce
e duobus A d. me d. E t. Gr. || 69 70 in margine legun-
tur R 10, prorsus omissi E || 72 lapsi $\psi\epsilon$ lassi A ||

sed flecte mentem, pectus antiquum aduoca
uictasque magno robore aerumnas doma.

78

a OEDIP. Vnde in nefanda specimen egregium domo? 80
unde ista generi uirgo dissimilis suo?

fortuna credis? aliquis est ex me pius.
non esset umquam, fata bene noui mea,
nisi ut noceret. ipsa se in leges nouas
natura uertet, regeret in fontem citas
reuolutus undas amnis et noctem adseret
phoebea lampas, Hesperus faciet diem.

85

a' Vt ad miserias aliquid accedat meas,
pii quoque erimus. unica Oedipodae est salus
non esse saluum. liceat ulcisci patrem
adhuc inultum. dextra quid cessas iners
exigere poenas? quicquid exactum est adhuc
matri dedisti. mitte genitoris manum
animosa uirgo: funus extendis meum
longasque uiui ducis exequias patris.

90

b Aliquando terra corpus inuisum tege.
peccas honesta mente, pietatem uocas
patrem inseptulum trahere. qui cogit mori
nolentem in aequo est quique properantem impedit. 99
nec tamen in aequo est: alterum grauius reor:
malo imperari quam eripi mortem mihi. 101
occidere est uetare cupientem mori. 102

100

b' Desiste coepito uirgo: ius uitiae ac necis
meae penes me est. regna deserui libens,
regnum mei retineo. si fida es comes: 105
ensem parenti trade, sed notum nece
ensem paterna. tradis an gnati tenent
cum regno et illum? faciet ubicumque est opus.
illis relinquo, gnatus hunc habeat meus,
sed uterque.

P. XXXX

105

106

110

78 pectore *A ME* in ras. rubore corr. ex labore *E¹* || 79
uide ad u. 192 || 94 animosa *E* (sed ult. littera scr. m. 2) || 96
aliprquando *E* || 100 post u. 102 collocaui || 99. 100 in marg.
leguntur *R* || 108 scelus *A* opus *E* || 109 ibi sit *ω* corr. *R.P.* ||

b" *Flammas potius et uastum aggerem*
conpone, in altos ipse me inmittam rogos
[haerebo ad ignes, funebrem escendam struem]
pectusque soluam durum et in cineres dabo
hoc quicquid in me uiuit. — ubi saeum est mare?
duc ubi sit altis prorutum saxis iugum, 115
ubi torua rapidus ducat Ismenos uada,
[duc ubi ferae sint, ubi fretum ubi paeceps locus]
si dux es. illuc ire morituro placet.

c *Vbi sedit alta rupe semifero dolos*
Sphinx ore nectens, dirige huc gressus pedum, 120
hic siste patrem. dira ne sedes uacet,
monstrum repone maius. hoc saxum insidens
*obscura nostrae *fata* fortunae loquar,*
quae nemo soluat.

d *Quisquis assyrio loca*
possessa regi scindis et Cadmi nemus 125
supplex adoras, sacra quo Dirce latet 127^a 126^b
[serpente notum, quisquis Eurotam bibis
Spartenque fratre nobilem gemino colis, 126^a 127^b
quiique Elin et Parnason ei boeotios
colonus agros uberis tondis soli,] 130
aduerte mentem: saeuia Thebarum lues
luctifica caecis uerba committens modis
quid simile posuit? quid tam inextricabile?
d' *Aui gener patrisque riualis sui,*
frater suorum liberum et fratum parens. 135

112 erectam ad ignes funebrem ascendam *A* herebo
 adignes funebre escendam *E* deleui uersum a Grutero in
suspitionem uocatum || 115 dic ψ duc αε || praerutum *A*
 pror. *E* || 117 del. *NHs.* || sunt *E* sint *A* || 120 gressu
 pedem *A* gressus pedum ε aliq. ψ || 122 saxo *A* saxum
E ψ || 123 uerba *A* ē² in ras. *fata* scripsi coll. u. 139 || 126
 scatet ci. Gron. quod d. lau at ci. *NHs.* — hemistichia
 serpente notum et supplex adoras, quae in codd. inuerso or-
 dine leguntur, in ordinem reuocauit, uu. 127 — 130 deleui. *Sca-*
tiger damnauit uerba 'et Cadmi (125) — Parnason' (129) ||
 129 quicunque *A* quiique *E* || 130 tondes *A* tondis *E* || 132
 conectens cod. mogunt. Cf. *Oed.* 92 ||

uno auia partu liberos peperit uiro
 ac sibi nepotes. monstra quis tanta explicat?
 ego ipse uictae spolia qui Sphingis tuli,
 haerebo fati tardus interpres mei.

c' *Ant.*

b' *Oedip.* Quid perdis ultra uerba? quid pectus ferum 140
 mollire tentas precibus? hoc animo sedet
 effundere hanc cum morte luctantem diu
 animam et tenebras petere, nam sceleri haec meo
 parum alta nox est, Tartaro condi iuuat
 et si quid ultra Tartarum est. tandem libet 145
 quod olim oportet. morte prohiberi haud queo.

b' Ferrum negabis? noxias lapsu uias
 cludes et artis colla laqueis inseri
 prohibebis? herbas quae ferunt letum auferes?
 quid ista tandem cura proficiet tua? 150
 ubique mors est. optume hoc cauit deus.
 eripere uitam nemo non homini potest,
 at nemo mortem: mille ad hanc aditus patent.

b'' Nil quaero: dextra noster et nuda solet 155
 bene animus uti. dextra nunc toto impetu
 toto dolore uiribus totis ueni.
 non destino unum vulneri nostro locum:
 totus nocens sum: qua uoles mortem exige.
 effringe pectus corque tot scelerum capax
 euelle, totos uiscerum nuda sinus. 160

c'' Fractum incitatis ictibus guttur sonet
 laceraeque fixis unguibus uenae fluant.

137 ac sibi *A* at s. ψ sibi et *E* || explicet *A* explicat *E* || 139 haereboque *E* que om. *A*. *Antigonae orationem intercidisse uidit Swoboda; lacunam statui V uersuum* || 147 lapsu *E* lapsu *A* saxa lapsuro inuia ci. *NHs.* || 156 conieci: totis rue || 157 destina ci. *NHs.* || 160 corpus corque ω corr. *NHs.* || 162 laceraeue *A* laceraeque *E* ||

aut dirige iras quo soles: haec uulnera
rescissa multo sanguine ac tabe inriga,
hac extrahe animam duram inexpugnabilem.

165

a Et tu parens ubicumque poenarum arbiter
adstas mearum — non ego hoc tantum scelus
ulla expiari credidi poena satis
umquam nec ista morte contentus fui
nec me redemi parte, membratim tibi F. XXXXIII 170
perire uolui — debitum tandem exige.
nunc soluo poenas, tunc tibi inferias dedi.
ades atque inertem dexteram introrsus preme
magisque merge.

a' Timida tum paruo caput
libauit haustu uixque cupientes sequi 175
eduxit oculos. haeret etiam nunc mihi
ille animus haeret, cum recusantem manum
pressere uultus. audies uerum Oedipe:
minus eruisti lumina audacter tua
quam praestitisti. nunc manum cerebro indue,
hac parte mortem perage qua coepi mori.

a ANT. Pauca o parens magnanime miserandae precor
ut uerba natae mente placata audias.
non te ut reducam ueteris ad speciem domus
habitumque regni flore pollentem inclyto 185
peto aut ut iras tempore aut ipsa mora
fractas remisso pectore ac placido feras:
a' At hoc decebat roboris tanti uirum,
non esse sub dolore nec uictum malis
dare terga. non est ut putas uirtus pater
timere uitam, sed malis ingentibus

168 poene *E¹* corr. *E³* || 169 nocte ci. Gron. || 171
uolui perire *A* perire uolui *E* || 178 audias *A* audies
E || oedippum ω oedipe *ME* || 180 crebro *E* || 181 coe-
pit *A* coepi *EME* || 182 miseranda ψ miserande *E* mi-
seranda α || 184 specimen *A* speciem *E* t. I. Gron. ||
185 inclyti ω || 186 peto aut *EA* (peto at ψ) p. ast ci.
Commelinus || tempore aut ipsa mora ω corrupta sunt. Bo.
ci. temporum haud ipsa mora || 188 et ω at scripsi ||

- obstare nec se uertere ac retro dare. 192
 resistere: tantis in malis uinci mori est. 79
- b Qui fata proculcauit ac uitae bona 193
 proiecit atque abscidit et casus suos
 onerauit ipse, cui deo nullo est opus,
 quare ille mortem cupiat, aut quare petat?
- c Vtrumque timidi est. nemo contempsit mori 195
 qui concupiuit, cuius haud ultra mala
 exire possunt in loco tuto est situs.
 quis iam deorum, uelle fac, quicquam potest
 malis tuis adipcere? iam nec tu potes
 nisi hoc, ut esse te putas dignum nece.
 non es nec ulla pectus hoc culpa attigit.
- c' Et hoc magis te genitor insontem uoca,
 quod innocens es dis quoque inuitis. quid est 205
 quod te efferarit, quod nouos suffixerit
 stimulos dolori? quid te in infernas agit
 sedes? quid ex his pellit? ut careas die? —
 cares. — ut altis nobilem muris domum
 patriamque fugias? — patria tibi uiuo perit. — 210
- d Gnatos fugis matremque? — ab adspectu omnium
 fortuna te submouit et quicquid potest
 auferre cuiquam mors, tibi hoc uita abstulit.
 regni tumultus, turba fortunae prior
 abscessit a te iussa. quem genitor fugis? 215
- d' OEDIP. Me fugio, fugio conscientum scelerum omnium
 pectus manumque hanc fugio et hoc caelum et deos
 et dira fugio scelera quae feci innocens.
 ego hoc solum frugifera quo surgit Ceres,
 premo? has ego auras ore pestifero traho? 220

79 *huc reuocauit R.P.* || malum est *A* mori est *E* ||
 194 abscessit α abscidit *E* ψ || 195 ipsi ceu video *A* ipse
 cui deo *E* || 196 ipse *A* ille *E* || fugiat *ci. Lips.* || 197
 est uelle cont. *A* est nemo cont. *E* (uelle om. *E* t. *Gr.*) ||
 198 qui non concupiscit ψ qui concupiscit α qui concu-
 piuit *E* || 205 inuisis ψ inuitis $\epsilon\alpha$ || 206 nouos *E* || 207
 te infernas ψ te ad inf. α te in infernas *E* || 213 hec
 ψ hoc $\epsilon\alpha$ || 214 fortuna *E* fortunae *A* || 215 ante iusta *A*
 ante iussa *R* a te iussa *E* || 218 nocens *A* innocens *E* ||

- d'' Ego laticis haustu satior aut ullo fruor
almae parentis munere? ego castam manum
nefandus incestificus execrabilis
atrecto? ego ullos aure concipio sonos
per quos parentis nomen aut gnati audiam? 225
- d''' Vtinam quidem rescindere has quirem uias
manibusque adactis omne qua uoces meant
aditusque uerbis tramite angusto patet
eruere possem gnata. iam sensum tui,
quae pars meorum es criminum, infelix pater
fugisse m. 230
- a Inhaeret ac recrudescit nefas
subinde et aures ingerunt quicquid mihi
donastis oculi. cur caput tenebris graue
non mitto ad umbras Ditis aeterni? quid hic
manes meos detineo? quid terram grauo
mixtusque superis erro? quid restat mali? 235
- a' Regnum parentes liberi uirtus quoque
et ingeni solertis eximum decus
periere: cuncta sors mihi infesta abstulit.
lacrimae supererant, has quoque eripuit mihi. —
absiste. nullas animus admittit preces
nouamque poenam sceleribus quaerit parem. 240
- d Et esse par quae poterit? infanti quoque
decreta mors est. uideram nondum diem
uterique nondum solueram clausi moras
et iam timebar. protinus quosdam editos
nox occupauit et nouae luci abstulit, 244^a 245^b
F. XXXXIII
- d' Mors me antecessit. fata quis tam tristia
sortitus umquam? aliquis intra uiscera
materna letum praecoquis fati tulit, 249^a 244^b
245^a 249^b

226 meas E uias A || 229 sensum tui A sensum
tatiui E (tui corr. ex cui a 1 m.) s. ah! tui ci. I. Gron. ||
230 criminum es A ē criminum E || 233 negastis A do-
nastis E t. Gr. || 234 aeternas A aeterni E || 240 eripui A
eripuit E t. Gron. || 242 patrem E parem A || 243 at
ci. Bo. || 248 nox ω nex α || lucis E luci A || 244^a 245^a
huc reuocauit R.P. || 250 praecoqui α precoquis Eψ ||

sed numquid et peccauit? abstrusum abditum
dubiumque an essem, sceleris infandi reum
deus egit.

d" Illo teste d am naut pare ns
calidoque teneros transuit ferro pedes
et in alta nemora pabulum misit feris
auibusque saeuis, quas Cithaeron noxius
cruore saepe regio tinctas alit.

d'" Sed quem deus d am naut abiecit pater,
m o r s quoque refugit. praestiti Delphis fidem:
genitorem abortus impia straui nece.
hoc aliqua pietas redimet? — occidi patrem,
sed matrem amauit. proloqui hymenaeum pudet
taedasque nostras.

c Has quoque inuitum pati
te coge poenas. facinus ignotum efferum
inusatum fare quod populi horreant,
quod esse factum nulla non aetas neget,
quod patricidam pudeat. in patrios toros
tuli paterno sanguine adspersas manus
scelerisque pretium maius accepi scelus.

c' Leue est paternum facinus. in thalamos meos
deducta mater, ne parum sceleris foret,
fecunda. nullum crimen hoc maius potest
natura ferre. si quod etiamnum est tamen:
qui facere possint dedimus. abieci necis
pretium paternae sceptrum et hoc iterum manus
armauit aliis. optime regni mei
fatum ipse noui:

b Nemo sine sacro feret

255

260

265

270

275

252 reus *E*¹ reum *E³A* || 254 transtulit *AME* (trans-
tudit α in *ind. err.*) transuit *E* || 256 auibusque auidis ψ
auibus et auidis α auibusque saeuis *E* || 257 tractas ψ
attractas α tinctas *E t. Gr. MER* instinctas agit *ci. NHs.*
261 alia ω aliqua *ci. Bo.* || 271 scelerum *A* sceleris *E* ||
273 si om. *E*. || 274 possunt α possent (*al. possint*) $\psi\epsilon$ ||
275 paternum *E* paternae *A* || 276 aliis *E t. I. Gr. alias A* ||
277 efferet *E* feret *A* ||

illud cruore. magna praesagit mala
paternus animus. iacta iam sunt semina
cladis futurae: spernitur pacti fides.

280

c Hic occupato cedere imperio negat,
ius ille et icti foederis testes deos
inuocat et Argos exul atque urbes mouet
graias in arma. non leuis fessis uenit
ruina Thebis: tela flammae uulnera
instant et istis si quod est maius malum:
ut esse genitos nemo non ex me sciatur.

285

c ANT. Si nulla genitor causa uiuendi tibi est,
haec una abunde est, ut pater gnatos regas
grauiter furentes. tu inpiti belli minas
auertere unus tuque uaecordes potes
inhibere iuuenes, ciuibus pacem dare
patriae quietem foederi laeso fidem.
uitam tibi ipse si negas, multis negas.

290

a OEDIP. Illis parentis ullus aut aequi est amor
auidis cruximperi armorum doli
diris scelestis breuiter ut dicam meis?
certant in omne facinus et pensi nihil
ducunt ubi illos ira praecipites agit
nefasque nullum per nefas nati putant.

295

a Non patris illos tangit afflicti pudor,
non patria, regno pectus attonitum furiit.
scio quo ferantur, quanta moliri parent
ideoque leti quaero maturam uiam
moriique propero, dum in domo nemo est mea
nocentior me.

F. XXXXV

300

c Ant.
c Oedip. Gnata, quid genibus meis
fles aduoluta? quid prece indomitum domas?

289 Regat E regas A || 290 ferentes E || 293 lesos
E laeso A || 295 est supra lin. E || 297 uiris celestis E
diris scelestis A || 299 agat A agit E ψ || 304 maturi
A maturam E || 305 moriique A que om. E lacunam signi-
ficauit uetus uersus, nam hic quoque (cf. 139) Antigonae uerba
intercidisse docet Oedipi interrogatio (307) ||

unum hoc habet fortuna quo possim capi
 inuictus aliis: sola tu adfectus potes
 mollire duros, sola pietatem in domo
 docere nostra. nil graue aut miserum est mihi
 quod te sciam uoluisse. tu tantum impera:

310

c' Hic Oedipus aegaea transnabit freta
 iubente te flamasque quas siculo uomit
 de monte tellus igneos uoluens globos,
 excipiet ore seque serpenti offeret
 quae saeuia furto nemoris herculeo furit,
 iubente te praebebit alitibus iecur,
 iubente te uel uiuet.

315

* * *

a NVNT. Exemplum *in* ingens regia stirpe editum
 Thebae pauentes arma fraterna inuocant
 roganque tectis arceas patriis faces.
 non sunt minae, iam propius accessit malum.

320

a' Nam regna repetens frater et pactas uices
 in bella cunctos Graeciae populos agit,
 septena muros castra thebanos premunt.
 succurre, prohibe pariter et bellum et scelus.

325

b OEDIP. Ego ille sum qui sclera committi uetem
 et abstineri sanguine a caro manus
 doceam? magister iuris et amoris pii
 ego sum? meorum exempla facinorum appetunt,
 me nunc secuntur. laudo et agnosco libens.
 exhortor, aliquid ut patre hoc dignum gerant.

330

b' Agite o propago cara generosam indolem

313 aegae *E* || tranabit *A* transnabit *ER* || 315 sol-
 uens *EA* corr. α || 316 herculei *EV* herculeo *A* || 318
 iubente te uel uiuet *E\psi* te uel *om. \alpha* || Continuatur scaena
in E. Nuntius edipus antigone *R10G* Nuncius antigone
 edippus *V* Nuncius edippus *R* Nuntius Oedipus Antigone
 Iocaste α || 320 ANT. exemplum ingens r. st. editum *E*
 exemplum ingens *M* regia stirpe edite (*om. ex. ing.*) *A*
ex. in ingens *ci. Lips.* || 322 *an:* arceat? || 325 bella
corr. ex bello *E¹* || 327 nefas *A* scelus *E* || 331 facino-
 rum exempla *A* *ex. fac.* *M\psi\epsilon* || 334 clara *A* cara *E* ||

probate factis, gloriam ac laudes meas 335

superate et aliquid facite, propter quod patrem

adhuc iuuet uixisse. facietis scio:

sic estis orti. scelere defungi haut leui

haut usitato tanta nobilitas potest.

b Ferte arma. facibus petite penetrales deos 340

frugemque flamma metite natalis soli.

miscete cuncta, rapite in exitium omnia.

dissicite passim moenia, in planum date.

templis deos obruite, maculatos lares

conflat. ab imo tota considat domus.

345

b Vrbs concremetur. primus a thalamis meis
incipiat ignis.

Nunt. mitte uiolentum impetum

doloris ac te publica exorent mala

auctorque placidae liberis pacis ueni.

OEDIP. quid me modestae deditum menti senem

350

placidaeque amantem pacis ad partes uocas?

b Tumet animus ira, feruet inmensus dolor.
maiisque quam quod casus et iuuenum furor
conatur aliquid cupio. non satis est adhuc
ciuale bellum: frater in fratrem ruat.

355

nec hoc satis: quod debet, ut fiat nefas

de more nostro quod meos deceat toros:

b Date arma patri. — nemo me ex his eruat
siluis: latebo rupis exesae cauo
aut sepe densa corpus abstrusum tegam.

360

hinc aucupabor uerba rumoris uagi

et saeuia fratrum bella quod possum audiam.

340 penetriles E || 341 frigiamque flammam et ete-
rias tali soli E frugemque flamma metite natalis soli A ||
342 miscete corr. ex miscere Eⁱ || exilium A exitium ε ||
347 ANT. mitte ε α ANT. ante (ANT. al. ψ om.) ψ Nūnci9.
arce R NVNT. mitte scripsi || 350 uides modestae ω
corr. NHs. || 352 immensum A immensus ER || 356 sat
est A satis est ER satis scripsi (an: satist?) || 361 aucu-
pabor corr. ex aucupauor Eⁱ

L. ANNAEI SENECAE
PHOENISSARVM
FRAGMENTVM

PERSONAE

I IOKASTA
II ANTIGONE
 POLINICES
III ETEOCLES
 SATELLES

SCAENA THEBIS

•

IOCASTA. ANTIGONE. SATELLES. POLINICES.
ETEOCLES.

- a IOC. Felix Agaue: facinus horrendum manu
qua fecerat gestauit *ut spolium caput*
cruenta nati Maenas in partes dati. 365
- a' Fecit scelus, sed misera non ultro suo Fol. XXXXVI
sceleri occurrerit. hoc leue est quod sum nocens, 5
feci nocentes. hoc quoque etiamnunc leue est,
peperi nocentes.
- b Derat aerumnis meis,
ut et hostem amarem. bruma ter posuit niues 370
et tertia iam falce decubuit Ceres,
ut exul errat gnatus et patria caret
profugusque regum auxilia graiorum rogat. 10
- c Gener est Adrasti cuius imperio mare
quod cingit Isthmos regitur, hic gentes suas 375
septemque secum regna ad auxilium trahit
genero. quid optem quidue decernam, haut scio. 15
- b' Regnum reposcit. causa repetentis bona est,
mala sic petentis. uota quae faciam parens?
utrimque natum video: nil possum pie 380

*In codicibus Phoenissarum reliquiae cohaerent cum Oedipi fragmanto. Continuatur scaena in A, nouam consti-
tuunt EMER.*

IOCASTA · SATELLES · POLINICES · ET EOCLES
E Iocasta. Antigone. Nuncius R || 2 et sp. tulit ω ut
sp. *caput* scripsi. Cf. *Oed. fr. u. 18* || 4 ultra ω ultro
ci. NHs. || suum *A* suo *E* || 5 scelus hoc cucurrit *A*
sceleri occurrit *E corr. NHs.* || 15 generi *A* genero *E*
t. I.Gr. || 18 utrumque ω corr. *Bo.* ||

- pietate salua facere, quodcumque alteri
optabo nato, fiet alterius malo. 20
- c' Sed utrumque quamuis diligam affectu pari:
quo causa melior sorsque deterior trahit,
inclinat animus semper infirmo fauens. 38.
miseros magis fortuna conciliat suis.
- d SAT. Regina dum tu flebiles questus cies
terisque tempus, saeuia nudatis adest
acies in armis, aera iam bellum ciente
aquilaque pugnam signifer mota uocat. 39
septena reges bella dispositi parant,
animo pari cadmea progenies subit,
cursu citato miles hinc atque hinc ruit. 30
- d' Viden? atra nubes puluere abscondit diem
fumoque similes campus in caelum erigit
nebulas, equestri fracta quas tellus pede
submittit et si uera metuentes uident, 35
infesta fulgent signa, subrectis adest
frons prima telis, aurea clarum nota
nomen ducum uexilla praescriptum ferunt. 40
- e I redde amorem fratribus pacem omnibus
et inopia arma mater opposita impedi. 40
- ANT. perge o parens et concita celerem gradum.
conpesce tela, fratribus ferrum excute,
nudum inter enses pectus infestos tene, 40
aut solue bellum mater aut prima excipe.
- f IOC. Ibo ibo et armis obuium opponam caput,
stabo inter arma. petere qui fratrem uolet,
petat ante matrem. tela qui fuerit pius 41

25 SAT. *E* Nunt. *A* (*sic per totam scaenam*) || 26 tota
A salua *E* saeuia ci. Gron. || stetit *A* adest *E* || 30 ani-
mo *E* (o 2 m. in ras., a eras.?) || 32 uide ut *A* uiden-
ut *E* uiden? Lachmannus || abscondit *Eψ* abscondat *A* ||
33 erigat *Aε* erigit scripsi || 34 uidentes *E* || 40 matris
oppositu *A* mater opposita *ER* || Noua scaena in *A*, con-
tinuatur in *Eψ(Rg)* || Antigone. Iocasta. Nuncius *A* ||
41 ANT. *R om.* *E* || perge o parens perge et concita
cursu celerem gradum *E* p. o p. et conc. cel. g. *A* ||
42 excute, i α || 43 i nudum *ψ* || 47 fuerit *A* fuerat *E* ||

- rogante ponat matre, qui non est pius 410
 incipiat a me. feruidos iuuenes anus
 tenebo. nullum teste me fiet nefas 50
 aut si aliquod et me teste committi potest
 non fiet unus.
- e' ANT. Signa conlatis micant
 uicina signis, clamor hostilis fremit. 415
 scelus in propinquo est: occupa mater preces.
 et ecce motos fletibus credas meis,
 sic agmen armis segne compositis uenit.
 procedit acies tarda, sed properant duces.
- f' IOC. Quis me procellae turbine insano uehens 420
 uolucer per auras uentus aetherias aget?
 quae Sphinx uel atra nube subtexens diem
 Stymphalis auidis praepetem pennis feret?
 aut quae per altas aeris rapiet uias
 Harpyia saeui regis obseruans famem 425
 et inter acies proicit raptam duas?
- e'' SAT. Vadit furenti similis aut etiam furit. 65
 sagitta qualis parthica uelox manu
 excussa fertur, qualis insano ratis
 premente uento rapitur aut qualis cadit
 delapsa caelo stella, cum stringens polum
 rectam citatis ignibus rumpit uiam: 430
- F. XXXXVII 70
- f'' Attonita cursu fugit et binas statim
 diduxit acies. uicta materna prece
 haesere bella iamque in alternam necem
 illinc et hinc miscere cupientes manus
 librata dextra tela suspensa tenent. 430
 paci fauetur, omnium ferrum iacet 75

51 si quod *A* si aliquot *E* || 52 ANT. *a om. E* uerba
'signa (52) — *prope est*' (54) *nuntio dat Swoboda* || 57
nuntio tribuit Bo. || 58 IOC. *om. E* || 65 atque etiam *A*
aut etiam εψ || 69 *delapso E* || 72 deduxit *ψ* || 73 iam-
que corr. m. 3 ex omniaque || 75 *uibrata tela continent*
dextra sua A uibrata dextra telasuspensa tenent E li-
brata NHs. || 76 *latet A iacet E* ||

- cessatue tectum, uibrat in fratrum manu.
- a Laniata canas mater ostendit comas,
rogat abnuentes, inrigat fletu genas.
negare matri qui diu dubitat, potest. 440
- a IOC. In me arma et ignes uertite. in me omnis ruat
unam iuuentus quaeque ab inachio uenit
animosa muro quaeque thebana ferox 445
descendit arce. ciuis atque hostis simul
hunc petite uentrem qui dedit fratres uiro.
haec membra passim spargite ac diuellite:
ego utrumque peperi. ponitis ferrum ocius?
an dico et ex quo? dexteras matri date. 85
- a Date dum piae sunt. error inuitos adhuc
fecit nocentes, omne fortunae fuit
peccantis in nos crimen: hoc primum nefas
inter scientes geritur. in uestra manu est
utrum uelitis. sancta si pietas placet, 455
donate matrem pace. si placuit scelus,
maius paratum est: media se opponit parens.
proinde bellum tollite aut bellum moram. 95
- a Sollicita cui nunc mater alterna prece
uerba admouebo? misera quem amplectar prius?
in utramque partem ducor affectu pari. 460
hic afuit, sed pacta si fratrum ualent,
nunc alter aberit. ergo iam numquam duos
nisi sic uidebo? iunge complexus prior 101

77 cessatque ω cessatue NHs. || telum A tectum
Eψ || 80 continuatur scaena in E nouam statuit A || Iocasta.
Polynices A || 82 una ψ || 84 descendit A disc. E ||
ciues atque hostes E ciuis a. hostis A || 86 mea A
haec E || 88 an dico ψ ac d. αε || dexteras matri date ψ
dexteras lege (ind. err. matri) datis α dexteras matri
date E || 91 in uos A in nos εψ || 94 donate matri pa-
cem ω d. matrem pace α d. matri pacta L. Mueller. coll.
122 sq. || 96 proinde iam E iam om. A || 97 cui nunc
sollicita mater E (soll. nunc cui m. t.Gron.) soll. cui nunc
m. A cui soll. nunc. m. ψ || alternaprete E || 101 iam
om. RME non ci. Lips. ||

- qui tot labores totque perpassus mala
longo parentem fessus exilio uides. 465
- a' Accede proprius. clude uagina inpium
ensem et trementem iamque cupientem excuti
hastam solo desige. maternum tuo
coire pectus pectori clipeus uetat: 470
hunc quoque repone. uinculo frontem exue
tegumenque capitinis triste belligeri leua
et ora matri redde. quo uultus refers
acieque pauida fratris obseruas manum? 110
- a'' Adfusa totum corpus amplexu tegam
tuo cruori per meum fiet uia.
quid dubius haeres? an times matris fidem? 115
POL. timeo: nihil iam iura naturae ualent.
post ista fratrum exempla ne matri quidem
fides habenda est. 480
- Ioc. redde iam capulo manum,
adstringe galeam, laeua se clipeo inserat,
dum frater exarmatur armatus mane. 120
- b' Tu pone ferrum causa qui ferri es prior.
si pacis odium est, furere si bello placet,
inducias te mater exiguae rogat, 485
ferat ut reuerso post fugam gnato oscula
uel prima uel suprema. dum pacem peto
audite inermes: 125
- b' Ille te tu illum times,
ego utrumque, sed pro utroque.
Et. .
- Ioc.* quid strictum abnui

103 tu qui tot ψ qui tot $E\alpha$ || 106 iam E || 111
uultu E || 113 in marg. R || 115 post h. u. in E legitur
u. 118 omisso tamen *Ioc.* nomine || 118 *Ioc.* α , om. ψ || 119
Ioc. astringe A *Ioc.* om. E || ingerat A inserat E t. *I.Gr.* ||
120 est armatus α exarmatur E $M\psi$ exarmetur R ||
121 *Ioc.* ψ om. $E\alpha$ || es ferri α ferri es $E\psi$ || 123 rogas
 E rogar A || 127 post utroque desideratur *Eteoclis oratio;*
lacunam significauit III uersuum ||

^{que}

recondere ensem?

490

- b Qualibet gaude mora:
id gerere bellum cupitis in quo est optimum
uinci. uer eris fratriis infesti dolos? 130
quotiens necesse est fallere aut falli a suis,
patiare potius ipse quam facias scelus.

- b' Sed ne uer er e: mater insidias et hinc
et rursus illinc abiget. exoro an patri
inuideo uestro? ueni ut arcerem nefas
an ut uiderem propius? — hic ferrum abdidit,
reclinis astat, arma defixa incubant. 135

- b Ad te preces nunc gnate maternas feram,
sed ante lacrimas. teneo longo tempore
petita uotis ora. te profugum solo
patrio penates regis externi tegunt:
te maria tot diuersa, tot casus uagum
egere: 500

- b Non te duxit in thalamos parens
comitata primos nec sua festas manu
ornauit aedes nec sua laetas faces
uitta reuinxit, dona non auro graues
gazas sacer non arua non urbes dedit. 145

- b' Dotale bellum est. hostium es factus gener
patria remotus hospes alieni laris
externa consecutus expulsus tuis
sine crimine exul. ne quid e fatis tibi 510

F. XXXVIII

140

140

505

145

150

137 recluius (reclinis R) hastae et arma defixa incubant A reclinis hastae arma d. i. E reclinis astat a. d. incubans ci. I.Gr., recl. astat, a. d. incubant *scripti* || 142 te maria tot tam diuersa E tam om. A per maria tot tam uaria ci. I.Gr., te amara ci. Bo. fort. te damna tot tam uaria || 144 letas ψ festa E festas A || 145 laetas faces E² in ras. || 146 auro et graues A auro E et om. E t. I.Gr. et NHs. ψ || 147 galeas E gazas A || arua A arma Eψ || urbes ω orbes ci. R.P. || 148 hostium est E h. es A. uerba dotale — est Eteoclis esse putat Swoboda || 150 meis ci. Swob., qui h. u. et 151^a Polinici adsignat || 151 nequid e A nequit de E ||

desset paternis, hoc quoque ex illis habes,
errasse thalamis.

515

b Gnate post multos mihi
remisse soles, gnate suspensae metus
et spes parentis, cuius adspectum deos
semper rogaui, cum tuus reditus mihi
tantum esset erepturus aduentu tuo
quantum daturus:

520

c Quando pro te desinam,
dixi, timere? [dixit irridens deus:
ipsum timebis.] nempe nisi bellum foret
ego te carerem, nempe si tu non fores
bello carerem. triste conspectus datur
preium tui durumque, sed matri placet.
hinc modo recedant arma, dum nullum nefas
Mars saevis audet. hoc quoque est magnum nefas
tam proprie fuisse.

160

525

c Stupeo et exanguis tremo,
cum stare fratres hinc et hinc uideo duos
sceleris sub ictu, membra quassantur metu.
quam paene mater maius adspexi nefas,
quam quod miser uidere non potuit pater.
licet timore facinoris tanti uacem
uideamque iam nil tale, sum infelix tamen
quod paene uidi.

170

535

d^o Per decem mensum graues
uteri labores perque pietatem inclitae
precor sororis et per irati sibi
genas parentis scelere quas nullo nocens
erroris a se dura supplicia exigens
hausit: nefandas moenibus patriis faces
auerse, signa bellici retro agminis

175

540

153^b 154^a nate—soles om. E [in marg. a 2 m. hoc signum:
x.] || 154 sollicitae A suspensae E || 156 serper E ||
159^b 160^a sustulit R.P. || 162 carerem triste A carerem
patris te E c. ah! triste ci. I.Gr. || 174 pietate inclytas
A pietatem inclite E || 175 sorores A sororis E ||

flecte. ut recedas, magna pars sceleris tamen
uestri peracta est:

180

c *Vidit hostili grege*
campos repleri patria, fulgentes procul
armis cateruas uidit. equitatu leui
cadmea frangi prata et excelsos rotis
uolitare proceres, igne flagrantes trabes
fumare, cineri quae petunt nostras domos
fratresque — facinus quod nouum et Thebis fuit —
in se ruentes:

545

185

550

c' *Totus hoc exercitus,*
hoc populus utrimque omnis, hoc uidit soror,
genetrixque uidit, nam pater debet sibi
quod ista non spectauit. occurrat tibi
nunc Oedipus, quo iudice erroris quoque
poenae petuntur. ne precor ferro erue
patriam ac penates neue, quas regere expetis
euerte Thebas.

190

555

195

e *Quis tenet mentem furor?*
petendo patriam perdis? ut fiat tua,
uis esse nullam? quin tuae causae nocet
ipsum hoc quod armis uris infestis solum
segetesque adultas sternis et totos fugam
edis per agros: nemo sic uastat sua.

200

f *Quae corripi igne quae meti gladio iubes*
aliena credis? rex sit e uobis ute
manente regno quaerite. haec telis petes
flammisque tecta? poteris has Amphionis
quassare moles? nulla quae struxit manus,

Quat. VI 565

F. XXXXVIII

205

186 petant *ci. NHs.* || 189 et populus omnis utramque hoc uidit soror *E* (hoc pop. omnis utrimque *t. NHs.*,
*hoc utrimque pop. omnis *t. Gron.**) et populus omnis et ultraque hoc *u. s. A* hoc pop. utrimque omnis *L. Mueller.* ||
190 uidi *ci. I. Gr.* || 191 *om. ψ* || 196 petendo patriam *Aε* (cf. *Tro. 268. Herc. II. 1863 Iuuen. sat. III. 232. Ouid. her. IX. 126*) || 198 uestris uel nostris *ψ* uertis *α* uris *E* || 199 adustas *A* adultas *E* || 205 quas *ω* quae scripsi ||

- [*stridente tardum machina ducens onus.
sed conuocatus uocis et citharae sono
per se ipse summas uenit in turres lapis?*] 570
*haec saxa franges? uictor hinc spolia auferes
uinctosque duces patris aequales tui?* 210
- e' *Matres ab ipso coniugum raptas sinu
saeuuus catena miles inposita trahet?
ut adulta uirgo mixta captiuo gregi
thebana nuribus manus argolicis eat?
an et ipsa palmas uincta post tergum datas
mater triumphi praeda fraterni uehar?* 575 215
- f' *Potesne ciues laetus exitio datos
uidere passim? moenibus caris potes
hostem admouere? sanguine et flamma potes
inplere Thebas? tam ferus durum geris
saeuumque in iras pectus et nondum imperas:
quid sceptr'a facient? pone uesanos precor
animi tumores teque pietati refer.* 580 220 585
- g' *POL. Vt profugus errem semper? ut patria arcear
opemque gentis hospes externae sequar?
quid paterer aliud, si fefellissem fidem,
si peierassem? fraudis alienae dabo
poenas, at ille praemium scelerum feret?
iubes abire: matris imperio obsequor,
da quo reuertar. regia frater meus
habitet superba, parua me abscondat casa.* 590 225 230
- g' *Hanc da repulso. liceat exiguo lare
pensare regnum. coniugi donum datus,
arbitria thalami dura felicis feram* 595

206—208 *sustuli ineptos in ore Iocastae et uitiose pro-*
latos. cf. Herc. 262.3. Sil. XI. 447—9 || 208 turres u. in
summas A summas u. in turres E turres excitans ci.
With. || 211 ab ipso matres ψ matres ab ipso α matres-
que a. i. E || 212 tradet E trahet A || 213 ut om. E ||
217 loeto et exitio E laetus exitio A || 220 ferum et
durum A ferus durum E || 222 poene E || 228. 229 inuerso
ordine habet E || 230 mea A meus E || 231 superbus α
superba Eψ || 232 handare repulso E (hanc date r.
t. I.Gr.) hanc da r. A repulsis Bo. coll. 368 ||

- humilisque sacerum lixa dominantem sequar? 235
 in seruitutem cadere de regno graue est.
- IOC. si regna quaeris nec potest sceptro manus
 uacare saeuo: multa quae possint peti 600
 in orbe toto, quaelibet tellus dabit.
- h Hinc nota Baccho Tmolus attollit iuga, 240
 qua lata terris spatia frugiferis iacent
 et qua trahens opulenta Paclolus uada
 inundat auro rura. nec laetis minus
 Maeandros aruis flectit errantes aquas
 rapidusque campos fertiles Hermus secat. 245
- h' Hinc grata Cereri Gargara et diues solum
 quod Xanthus ambit niuibus idaeis tumens,
 hinc qua relinquit nomen ionii maris 610
 faucesque Abydo Sestos opposita premit,
 aut quae latus iam propior orienti dedit
 tutamque crebris portibus Lyciam uidet: 250
- i^o Haec regna ferro quâere, in hos populos ferat
 sacer arma fortis, has tuo sceptro paret 615
 tradatque gentes. hoc adhuc regnum puta
 tenere patrem. melius exilium est tibi
 quam reditus iste: crimine alieno exulas,
 tuo redibis. melius istis uiribus
 noua regna nullo scelere maculata appetes. 620
- h Quin ipse frater arma comitatus tua
 tibi militabit. uade et id bellum gere
 in quo pater materque pugnanti tibi
 fauere possint. regna cum scelere omnibus
 sunt exilis grauiora. nunc belli mala 625
 propone dubias martis incerti uices.
- h' Licet omne tecum Graeciae robur trahas
 licet arma longe miles ac late explicit 265

240 tota E || 245 hebrus ω corr. Gron. || 249 fauces
 abydi (abydos ψ) sestos oppositae A faucesque abydos
 estos opposita E || 250 qua ω quae R.P. (scil. Rhodus
 ins.) || propius ci. Gron. || 252 hic ci. Gron. hac Bo. ||
 254 paret sceptro tuo A tuo sc. p. E || 257 usus A istis E ||

- fortuna belli semper ancipiti in loco est.
 quodcumque Mars decernit: exaequat duos
 licet inparis sint gladius et spes et metus
 fors caeca uersat. praemium incertum petis,
 certum scelus. 630
- k Fauisse fac uotis deos
 omnes tuis: cessere et auersi fugam
 petiere ciues, clade funesta iacens
 obtexit agros miles. exultes licet
 uictorque fratriis spolia deiecti geras:
 plangenda palma est. 275
- k' Quale tu hoc bellum putas,
 in quo execrandum uictor admittit nefas
 si gaudet? hunc quem uincere infelix cupis
 cum uiceris, lugebis. infaustas age
 dimitte pugnas, libera patriam metu,
 luctu parentes. 640
- k POL. Sceleris et fraudis suae
 poenas nefandus frater ut nullas ferat?
 IOC. ne metue: poenas, et quidem soluet graues :
 regnabit. est haec pena. si dubitas, auo
 patrique crede, Cadnius hoc dicet tibi
 Cadmique proles. 645
- k' Sceptra Thebano fuit
 in pune nulli gerere, nec quisquam fide
 rupta tenebit illa. iam numeres licet
 fratrem inter istos. 650
- Ete. numeret, est tanti mihi
 cum regibus iacere. te turbae exulum
 ascribe.

267 tormenta belli ci. Swob. || 269 gladio E || 270
 sors ω fors NHs. cf. Verg. ecl. IX 5 || petit A petis $\epsilon\psi$ ||
 276 frangenda A plangenda E t. I.Gr. || id A hoc E || 281
 uerba luctu — sceleris et om. E || 284 haec est poena α
 hec pena est R est haec p. $\epsilon\psi$ || thebarum A thebana uel
 thebano ψ thebano E || 288 tenebat A tenebit E numeros
 corr. m. 2 ex numeris E || 289 POL. numero et est ω
 ETE. numeret, est B.Schn. || 290 IOC. A om. E || te tur-
 bae A et urbi E || 291 ascribo A ascribi E corr. NHs. ||

- 1 *Pol.* Regna, dummodo inuisus tuis.
Ete. regnare non uult esse qui inuisus timet.
 simul ista mundi conditor posuit deus
 odium atque regnum. regis hoc magni reor
 odia ipsa premere. multa dominantem uetat
 a m o r suorum, plus in iratos licet. 295
- 1' Qui uult a mari languida regnat manu.
Pol. inuisa numquam imperia retinentur diu. 660
Ete. praecepta melius imperi reges dabunt,
 exilia tu dispone. 300
- POL. pro regno uelim
 patriam penates coniugem flammis dare.
 imperia pretio quolibet constant bene.

* * *

291 POL. *om.* ω IōC. regna E POL. regna Bo. ||
 292 POL. regnare ω ETE. regnare H. Grot. || 294
 regis et A regis hoc E unus ex Pall. || 295 ista A ipsa
 E || 297 hunc u. Iocastae adsignat A regnet A regnat
Eψ || 298 IōC. inuisa *Eψ* IOC. *om.* A POL. inuisa Bo. ||
 299 POL. E *om.* A ETE. Grot. || 300 oppone E dispone
 A POL. A *om.* E || 301 IOC. patriam E IOC. *om.* A ||
 302 POL. imp. E POL. *om.* A || PHOENISSARVM TRA-
 GOEDIA FINIT INCIPIT MEDEA E Marci Lucij Anei
 Senecē thebais tragedia tcia explicit feliciter die Louis xvlij
 maij 1891: — R

L. ANNAEI SENECAE

P H A E D R A

PERSONAE

I PHAEDRA
II HIPPOLYTVS
THESEVS
III NVNTIVS
NVTRIX

CHORVS [CIVIVM ATHENIENSIVM]

SCAENA ATHENIS

HIPPOLYTUS.

a Ite umbrosas cingite silvas
summaque montis iuga cecropii.
celeri planta lustrate uagi
quae saxoso loca Parnethi
subiecta iacent,
quae thriasiis uallibus amnis
rapida currens uerberat unda.
scandite colles semper canos
niue riphaea.

5

a' Hac hac alii qua nemus alta
texitur alno, qua prata iacent
quae rorifera mulcens aura
zephyrus uernas euocat herbas,
ubi per graciles leuis Ilissus,
ubi maeandros per inaequaless
labitur agros piger et steriles
amne maligno radit harenas.

10

15

INCIPIT PHAEDRA LEGI · INNOCENTI FELICITER
E PHAEDRA ME cf. Prisc. p. 253 (K) HIPPOLYTUS A

In ME bis scriptus est primus actus. || 4 saxa solo
carpaneto A saxoso loca parneto R saxosa loca parne-
tho E corr. Scaliger || 6 et quae thasis ψ et quae thria-
sis α et om. E t. I. Gr., tristis E corr. I. Scoppi. || 14 ubi
per glacies leuis Elissus A ubi per glaciles lenis illisus
E¹, elis² E³ uersum om. ψ per glareas cf. Lips., par glacie
ci. Grot. pergracilis ct. Bo., corr. Gron. || 15 ubi Maeander
super aequales α inaequaless ψ om. EME corr. M. Haupt. ||
16 steriles E ||

- b Vos qua Marathon tramite laevo
saltus aperit,
qua comitatae gregibus paruis 20
nocturna petunt pabula foetae.
uos qua tepidis subditus austris
frigora mollit durus Acharneus.
- b' Alius rupem dulcis Hymetti,
patrias alius calcet Aphidnas. 25
pars illa diu uacat immunis
qua curuati litora ponti
Sunion urget.
si quem tangit gloria siluae,
uocat hunc Phlyeus. 30^a
[hic uersatur metus agricolis,
uulnere multo iam notus aper] F. LXVII 30^b
 31
- c At uos laxas
canibus tacitis mittite habenas,
teneant acres lora Molossos
et pugnaces tendant Cretes 35
fortia trito uincula collo.
- c' At Spartanos,
genus est audax auidumque ferae,
nodo cautus propiore liga.
ueniet tempus 40
cum latratu caua saxa sonent.
- c'' Nunc demissi nare sagaci
captent auras

18 quē arathon E || 21 ferae A fetae E || 24 acar-
nan A acharnan E corr. Gron. || 25 paruas ω corr. NHs. ||
athytnas E athimas R ephidnas ψ aphidnas α || 30
philipis A fluis E corr. Gron. || 30^b—32^a hic — aper eiecit
R.P. || 35 cressae A cretes Eψ || 39 cautas A cautus
εψ || 43 capient E ||

lustraque presso quaerant rostro
dum lux dubia est dum signa pedum
roscida tellus impressa tenet.

45

d

A lius raras
ceruice graui portare plagas,
alius teretes properet laqueos.
picta rubenti linea penna
uano cludat terrore feras.

50

51

d'

Tu graue dextra laeuaque simul
robur lato dirige ferro,
tu praecipites clamore feras
subsessor ages, tu iam uictor
curuo solues uiscera cultro.

53

55

e

Ades en comiti diua uirago,
tibi uibretur missile telum
cuius regno pars terrarum
secreta uacat,
cuius certis petitur telis
fera quae gelidum potat Araxen
et quae stanti ludit in Istro.

58

52

59

60

e'

Tua gaetulos dextra leones,
tua Cretaeas sequitur ceruas,
nunc ueloces figis damas
leuiore manu.
tibi dant uariae pectora tigres,
tibi uilloxi terga bisontes
latisque feri cornibus uri.

65

70

e''

Quicquid solis pascitur aruis,

48 rotare ψ || 52' post 58 collocavit R.P. || libretur
A uibretur *E* ψ || 65 cresseas *E* crissaeas ci. Gron. cre-
 teas *A* || 66 figit *E* ||

siue illud Arabs diuite silua
 siue illud inops nouit Garamans,
 siue ferocis iuga Pyrenes,
 siue hyrcani celant saltus
 uacisque uagus Sarmata campis:
 arcus metuit Diana tuos.

75

f Tua si gratus numina cultor
 tulit in saltus:
 retia uinctas tenuere feras
 nulli laqueum rupere pedes.

80

f' Fertur plaustro praeda gementi.
 tum rostra canes sanguine multo
 rubicunda gerunt repetitque casas
 rustica longo turba triumpho.

85

f'' En diua faues,
 signum arguti misere canes:
 uocor in siluas. hac hac pergam
 qua uia longum compensat iter.

PHAEDRA. NVTRIX.

- a O magna uasti Creta dominatrix freti
 cuius per omne litus innumerae rates
 tenuere pontum quicquid assyria tenus
 tellure Nereus peruius rostris secat:
 a' Cur me in penates obsidem inuisos datam
 hostique nuptiam degere aetatem in malis

90

95

72 post u. 73 habet A, recto ordine ER || 74 siue E
 in ras. || 75 ante 74 R || 82 plausta α plaustro εψ ||
 trementi A gementi ER || 83 cum A tum εψ || 86 faue
 εψ fauet ci. Delrio. faues α || 89 iter PHAERA · NV-
 TRIX · E || 93 peruium A peruius E || Nerea peruium
 ci. NHs. ||

lacrimisque cogis? profugus en coniunx abest
praestatque nuptae quam solet Theseus fidem.

- b Fortis per altas inuii retro lacus F. LXVIII
uadit tenebras miles audacis proci
solio ut reuulsam regis inferni abstrahat,
pergit furoris socius. haud illum timor
pudorue tenuit: stupra et inlicitos toros
Acheronte in imo quaerit Hippolyti pater.
- b' Sed maior alias incubat maestae dolor. 100
non me quies nocturna non altus sopor
soluere curis: alitur et crescit malum
et ardet intus qualis aetnaeo uapor
exundat antro. palladis telae uacant
et inter ipsas pensa labuntur manus.
- c Non colere donis templa uotiuis libet, 110
non inter aras Athidum mixtam chorō
iactare tacitis conscias sacris faces
nec adire castis precibus aut ritu pio
adiudicatae praesidem terrae deam:
iuuat excitatas consequi cursu feras
et rigida molli gaesa iaculari manu.
- c' Quo tendis anime? quid furens saltus amas?
fatale miserae matris agnosco malum.
peccare noster nouit in silvis amor.
genetrix tui me miseret: infando malo 120
correpta pecoris efferum saeuī ducem
audax amasti. toruuī inpatiens iugi
adulter ille ductor indomiti gregis.
- d Sed amabat aliiquid: quis meas miserae deus
aut quis iuuare Daedalus flammas queat? 125
non si ille remeet arte mopsopia potens
qui nostra caeca monstra conclusit domo,
promittat ullam casibus nostris opem.

98 specus ci. NHs. || 102 pudorue *ω* pudorue *Bo.* ||
111 mistam choris *A* mixtam choros *E* corr. Gron. || 114
adiudicatam *A* adiudicatae *εR* || 121 efferi saeuū *A*
efferum saeuī *E* || 125 leuare ci. NHs. || 127 condusit *E* ||
128 promittet *ER* promittat *A* ||

- d' Stirpem perosa Solis inuisi Venus
per nos catenas vindicat Martis sui 130
- suasque probris omne phoebeum genus
onerat nefandis. nulla minois levi
defuncta amore est, iungitur semper nefas.
- e NVTR. Thesea coniunx clara progenies Iouis
nefanda casto pectore exturba ocios. 135
extingue flammas neue te dirae spei
praebe obsequentem. quisquis in primo obstitit
pepulitque amorem tutus ac uictor fuit,
qui blandiendo dulce nutriuit malum
sero recusat ferre quod subiit iugum. 140
- e' Nec me fugit quam durus et ueri insolens
ad recta flecti regius nolit tumor.
quemcunque dederit exitum casus feram:
fortem facit uicina libertas senem.
[*honesta primum est uelle nec labi uia,
pudor est secundus nosse peccandi modum.*] 145
quo misera pergis? quid domum infamem aggrauas
superasque matrem? maius est monstro nefas:
nam monstra fato, moribus sclera inputes.
- e'' Si quod maritus supera non cernit loca
tutum esse facinus credis et uacuum metu: 150
erras. teneri crede lethaeo abditum
Thesea profundo et ferre perpetuam Styga:
quid ille lato maria qui regno premit
populisque reddit iura centenis pater?
latere tantum facinus occultum sinet? 155

129 perosam *E* || nemus *E¹* corr. *E²* || 131 phoebum *E*⁶ ||
141 uere *α* || 143 PHAE. quemc. *Aε*, PHAE. dell. *Delrio*.
Grut. || 144 sortem — leuem *ci.* *Dn. Hs.* || 145 obstare *A*
non ista *E* corr. *NHs.* *hunc et sequentem u.* *delevi*, *Delrio*
utrumque collocauit post u. 263 *interposito u.* 255 || 147 gra-
uas *A* aggrauas *Eψ* || 148 maius es *ci.* *N. Hs.* || 152 tamen
tu crede *A* teneri crede *Rε* || 153 profundo ferre *A* pro-
fundus et ferri *E* (ferre *t. Gr.*) stygem *A* styga *E* || 156
ta citum *ci.* *I. Gron.* ||

- e'' Sagax parentum est cura. credamus tamen
 astu doloque tegere nos tantum nefas:
 quid ille rebus lumen infundens suum
 matris parens? quid ille qui mundum quatit 160
 uibrans corusca fulmen aetnaeum manu
 sator deorum? credis hoc posse effici
 inter uidentes omnia ut lateas auos?
- f Sed ut secundus numinum abscondat fauor Fol. LXVIII
 coitus nefandos utque contingat stupro 165
 negata magnis sceleribus semper fides:
 quid poepa praesens conscius mentis pauor
 animusque culpa plenus et semet timens?
 scelus aliqua tutum, nulla securum tulit.
- f' Conpesce amoris inpii flamas precor 170
 nefasque quod non ulla tellus barbara
 commisit umquam non uagi campis Getae
 nec inhospitalis Taurus aut sparsus Scythes.
 expelle facinus mente castifica horridum
 memorque matris metue concubitus nouos. 175
- f'' Miscere thalamos patris et gnati apparas
 uteroque prolem capere confusam inpio?
 perge et nefandis uerte naturam ignibus.
 cur monstra cessant? aula cur fratriis uacat?
 prodigia totiens orbis insueta audiet,
 natura totiens legibus cedet suis, 180
 quotiens amabit Cressa?
- g PH. quae memoras scio
 uera esse nutrix, sed furor cogit sequi
 peiora. uadit animus in praeceps sciens
 remeatque frustra sana consilia appetens.
 sic cum grauata nauita aduersa ratem 185
 propellit unda, cedit in uanum labor

160 quid ille quid ille *E* || 167 conscientiae noctis *A* con-
 scientiae mentis *ψ* conscientius mentis *EMER* || 172 uagus campis
 geta *A* uagi campis getae *ER Voss.* (campis corr. ex cam-
 pus *R*) || 176 gnato corr. 2 uel 3 m. ex gnata *E* gnati *A* ||
 179 fratriis *A* patris *E* ||

et uicta prono puppis aufertur uado.
quid ratio possit? uicit ac regnat furor
potensque tota mente dominatur deus.

190

g' Hic uolucer omni pollet in terra *inpotens*
laesumque flammis torret indomitis Iouem.
Gradiuus istas belliger sensit faces,
opifex trisulci fulminis sensit deus
et qui furentes semper aetnaeis iugis
uersat caminos igne tam paruo calet.
ipsumque Phoebum tela qui neruo regit,
figit sagitta certior missa puer
uolitatque caelo pariter et terris grauis.

195

h NVTR. Deum esse amorem turpis et uitio furens
finxit libido quoque liberior foret
titulum furori numinis falsi addidit.
gnatum per omnis scilicet terras uagum
Erycina mittit. ille per caelum uolans
proterua tenera tela molitur manu
regnumque tantum minimus e superis habet.

200

h' Van a ista demens animus adsciuuit sibi
Venerisque numen finxit atque arcus dei.
quisquis secundis rebus exultat nimis
fluitque luxu semper insolita appetit.
tunc illa magnae dira fortunae comes
subit libido: non placent suetae dapes
non tecta sani moris aut uilis *sinus*.

210

h'' Cur in penates rarius tenues subit

189 quod r. poscit *A* quid r. possit *E* || uincit *A* uicit
E || 191 regnat *A* pollet *E* *t. Gr.* || potens ω nocens *ci.*
Gron. *impotens ci. NHs.* || 192 ipsumque *A* lesumque *E* ψ ||
194 trisulci corr. *m. 2 ex trifulci E* || 200 turpi seruitio
fauens ψ turpiter uitio fauens α turpis et uitio furens
E || 206 regnique *ci. N. Hs.* in superos α in superis ψ
e superis *ER* || 210 appetens *A* appetit *ER* || 211 tunc
illum ψ hunc illa α tunc illa *E* ψ || 213 ullis (ullus *t. Gr.*)
cibus *E* uilis cibus *A* humilis uel uilis torus *ci. Gr.* uilis
scyphus *ci. Bo.* et *Mitscherlich* tyrii sinus *ci. Withof.*
uilis sinus scripsi cum *Bad.* ||

- haec delicatas eligens pestis domos? 215
 cur sancta paruis habitat in tectis Venus
 mediumque sanos uulgus adfectus tenet
 et se coercent modica? contra diuites
 regnoque fulti plura quam fas est petunt?
 quod non potest, uult posse qui nimium potest. 220
 i Quid deceat alto praeditam solio uides:
 metue ac uerere sceptra remeantis uiri.
- a PH. Amoris in me maximum regnum puto
 reditusque nullos metuo: non umquam amplius
 conuexa tetigit supera qui mersus semel 225
 adiit silentem nocte perpetua domum.
 a NVTR. Ne crede Diti. clauerit regnum licet
 canisque diras stygius obseruet fores:
 solus negatas inuenit Theseus uias. Fol. LXX
 PH. ueniam ille amori forsitan nostro dabit. 230
- b NVTR. Inmitis etiam coniugi castae fuit:
 experta saeuam est barbara Antiope manum.
 sed posse flecti coniugem iratum puta:
 quis huius animum flectet intractabilem?
 ex os us omne seminae nomen fugit, 235
 inmitis annos caelibi uitiae dicat,
 conubia uitat: genus amazonium scias.
- b' PH. Hunc in niuosi collis haerentem iugis
 et aspera agili saxa calcantem pede
 sequi per alta nemora per montes placet. 240
 NVTR. resistet ille seque mulcendum dabit
 castosque ritus uenere non casta exuet?
 tibi ponet odium cuius odio forsitan
 persequitur omnes?
 PH. precibus haud uinci potest?

218 etsecoherent *E* || 223 fero *A* puto *ER* (*sed add. ead. m. in R: l' fero*) || 227 ditis clauerit *A* diti clause-
 rit *E* (clauerit *t. Gr.*) || 241 NVT. *A* om. *E* hunc et
 sequ. u. *Phaedrae adsignandos censuit Lips.* || 243 NVT.
tibiponet E NVT. om. *A* || 244 PH. precibus *A* PH:
om. E ||

- c NVTR. Ferus est. 245
 PH. amore didicimus uinci feros.
- c NVTR. fugiet. per ipsa maria si fugiat sequar.
- c NVTR. patris memento. PH. meminimus matris simul.
- c NVTR. genus omne profugit. PH. paelicis careo metu.
- c NVTR. aderit maritus ... PH. nempe Perithoi comes.
- c NVTR. aderitque genitor. PH. mitis Ariadnae pater. 250
- a NVTR. Per has senectae splendidas supplex comas fessumque curis pectus. et rara ubera precor furorem siste teque ipsa adiuua. pars sanitatis uelle sanari fuit.
- d PH. Non omnis animo cessit ingenuo pudor: 255
 paremus altrix. qui regi non uult amor uincatur. haud te fama maculari sinam.
 haec sola ratio est unicum effugium mali:
 uirum sequamur morte praeuertam nefas.
- NVTR. moderare alumna mentis effrenae impetus, 260
 animos coerce. dignam ob hoc uita reor
 quod esse temet autumas dignam nece.
- d' PH. Decreta mors est: quaeritur fati genus.
 laqueone uitam finiam an ferro incubem
 an missa praeceps arce palladia cadam? 265
 pro castitatis uindice armemus manum.

245 PHAE. ferus est E NVT. ferus est A || PHAE.
 amore A PH. om. E || 249 perithoy E pirithoi A || 251
 splendida E || 252 cara ω rara scripti || 253 ipsam A
 ipsa E || 254 parsanitatis E || 255 ingenio E || 261 ultra
 E uita A || 263 PHAE. om. α || 266 proin castitatis
 E NVT. pro castitatis A uindicem Ae procacitatis ci.
 Scaliger pro castitatis uindice ci. Bo. post u. 271 repo-
 nendum esse hunc uersum Gron. censuit. deest totus uersus
 in V ||

- NVTR. sic te senectus nostra praecipiti sinat
perire leto? siste furibundum impetum.
[haud quisquam ad uitam facile reuocari potest.]
- PH. prohibere nulla ratio peritum potest 270
ubi qui mori constituit et debet mori.
- a NVTR. Solamen annis unicum fessis hera,
si tam proteruus incubat menti furor:
contemne famam. fama uix uero fauet
peius merenti melior et peior bono. 275
- e Temptemus animum tristem et intractabilem.
meus iste labor est aggredi iuuenum serum
mentemque saeuam flectere inmitis uiri.

CHORUS. CRESSAE.

- a Diua non miti generata ponto
quam uocat matrem geminus Cupido 280
inpotens flammis simul et sagittis
- b Iste lasciuus puer et renidens
tela quam certo moderatur arcu.
[labitur totas furor in medullas
igne furtivo populante uenas.] 285
non habet latum data plaga frontem,
sed uorat tectas penitus medullas.

267 NVT. om. α || sic te A sictē E si te ψ || sinet A
sinat εψ || 269 haud quisquam ad uitam facile reuocari
potest EG Voss. (sed in G legitur post u. 266), totum uersum
om. A PH. haud quisquam ad auram f. r. p. ci. Bad.
uersum in suspicionem uocauit Scaliger. deleui || 271 quis A
qui E || CHORVS A CHORUS · CRESSAE E || 281 la-
cunam 1 u. statuit R. P. || 282 acre nitens A et reni-
dens E Voss. || 283 iaculatur A moderatur E || 284. 285
in marg. leguntur VR14, uncis inclusi cum Bo. cf. u. 642 ||

b'	Nulla pax isti puer o: per orbem spargit effusas agilis sagittas. quaeque nascentem uidet ora solem quaeque ad hesperias iacet ora metas: [si qua feruenti subiecta cancro est, si qua parrhasiae glacialis ursae semper errantes patitur colonos]	F. LX=
		290
c	Nouit hos aestus. iuuenum feroce s concitat flamas senibusque fessis rurus extinctos reuocat calores, uirginum ignoto ferit igne pectus et iubet caelo superos relicto uultibus falsis habitare terras. induit formas quotiens minores ipse qui caelum nebulasque ducit.	295
		300
		304
		305
c'	Candidas ales modo mouit alas dulcior uocem moriente cygno fronte nunc torua petulans iuuencus uirginum strauit sua terga ludo perque fraternalis noua regna fluctus ungula lentos imitante remos pectore aduerso domuit profundum pro sua uector timidus rapina.	310
		313
d°	Thessali Phoebus pecoris magister egit armentum positoque plectro inpari tauros calamo uocauit.	301
		302
		303
c	Arsit obscuri dea clara mundi nocte deserta nitidosque fratri	314
		315

291 hesperias *E* extre mas *ci. R.P.* occasus *A* metas
EME seros *A* || 292 parrhasiae *EME* maioris *A* || 291—93
sustuli cum R.P. || 301—303 *post u. 313 reuocauit constituta post 303 unius u. lacuna R.P.* || 305 fecit *E* ducit *A* ||
307 uoce *E* || 310 mala *A* noua *EMEψ* ||

tradidit currus aliter regendos:
ille nocturnas agitare bigas
discit et gyro breuiore flecti.
nec suum tempus tenuere noctes
et dies tardo remeauit ortu
dum tremunt axes grauiore curru.

320

c' Gnatus Alcmena posuit pharetras
et minax uasti spolium leonis
passus aptari digitis zmaragdos
et dari legem rudibus capillis.
crura distincto religauit auro
luteo plantas cohibente socco
et manu clauam modo qua gerebat,
fila deduxit properante fuso.

325

c' Vedit Persis
ditique ferox Lydia regno
deiecta feri terga leonis
cuiusque umeris
sederat alti regia caeli
tenuem tyrio stamine pallam.

330

335

β Sacer est ignis, credite laesis,
nimiumque potens.
qua terra salo cingitur alto
quaque aetherio
candida mundo sidera currunt:

340

β' Hac regna tenet puer inmitis

322 pharetram α pharetras $E\psi$ || 328 clauam corr. a pr.
m. ex dauam E || 330 uidit perses A uidi persis E || ditisque A ditique E || fera x AE fero x $Bo.$ || 331 regni deiecta A regno reiecta E || 333 humerisque quibus ω cuiusque umeris ci. R. P. coll. Herc. 465 || 336 laesis A laesi E || 338 mari A salo ϵ || 339 quaque per ipsum EME quaque ethereo A quaque hesperio ci. R.P. || 340 mundum EME mundo A || 341 haec Ae hic Valckenarius hac $Bo.$ || pueri α ||

	spicula cuius sentit in imis peruius undis rex Nereidum . flammamque nequit releuare mari.	345
γ	Ignes sentit genus aligerum. uenere instinctus suscipit audax grege pro toto bella iuuencus si coniugio timuere suo poscunt timidi proelia cerui.	350
γ'	En mugitu dant concepti signa furoris. tunc uirgatas India tigres decolor horret, tunc uulnificos acuit dentes aper et toto est spumeus ore.	355
δ	Amat insani belua ponti lucaeque boues. poeni quatunt colla leones cum mouit amor. tunc silua gemit murmure saeuo.	359 360 356 357 358
δ'	Vindicat omnes natura sibi, nihil immune est. [odiumque perit] ueteres cedunt ignibus irae, cum iussit amor. [quid plura canam]	361 362 364 363

343 cerulus undis grex *A* peruius undis rex *E* || 345
eleuare α leuare ψ relauare *R* releuare ε || 347 instincti *A*
instinctus *E* quam magna gerunt *A* || suscipit audax *E* ||
348 iuuenci *A* iuuencus *E* || post h. u. inserunt *VR* haec:
Regina cecis et quis (coquis *R*) est flāmis | agreste placa
uirginis (uirgini *R*) numen dee (deest *R*). In sin. marg. *R*
legitur: Vacat, uterque uersus recurrit in *R* post u. 405 | 351
et *Aε en scripsi* || mugitus *A* mugitu ε || 353 inclia *E* ||
359. 360 (amat — boues) huc reuocauit *R.P.* || 362 uerba
odiumque perit del. *R.P.* || 363 uerba quid plura ca-
nam om. *E* || post u. 364 noua scaena in *A* PHÆDRA
NVTRIX HIPPOLYTVS (HIP. om. ψ) ||

uincit saeuas cura nouercas.

365

Altrix profare quid feras? quonam in loco est
regina? saeuis ecquis est flammis modus?

NVTRIX. PHAEDRA. CHORVS.

a Spes nulla tantum posse leniri malum
finisque flammis nullus insanis erit.
torretur aestu tacito et inclusus quoque
quamuis tegatur proditur uultu furor:
erumpit oculis ignis et lassae genae
lucem recusant. nihil idem dubiae placet
artusque uarie iactat incertus dolor.

370

b Nunc ut soluto labitur moriens gradu
et uix labante sustinet collo caput,
nunc se quieti reddit et somni inmemor
noctem querelis dicit. attolli iubet
iterumque poni corpus et solui comas,
rursusque fingi. semper inpatiens sui
mutatur habitus. nulla iam Cereris subit
cura aut salutis. uadit incerto pede
iam uiribus defecta. non idem uigor
non ora tingens niuea purpureus rubor:

375

b' Populatur artus cura, iam gressus tremunt
tenerque nitidi corporis cecidit decor
et qui ferebant signa phoebeae facis
oculi nihil gentile nec patrium micant.
lacrimae cadunt per ora et assiduo genae
rore inrigantur qualiter Tauri iugis
tepidio madescunt imbre percussae niues.
sed en patescunt regiae fastigia.

385

380

367 regina saeuis et quis ē flammis modus *E uersus*
hoc loco omissus legitur in A post u. 412 (sepone —) *Vide ad u. 348 || post u. 367 noua scaena in EG NVTRIX. PHAEDRA. CHORVS. E phedra. nutrix. ypolitus G || 368 lenire E || 372 lapsae α lassae Eψ || 377 nec se α || 383 defoeta α || 384 nitida ω niuea Markland || 387 tenebant A ferebant E || 391 perfusae A percussae E !*

reclinis ipsa sedis auratae toro
solitos amictus mente non sana abnuit.

- b" PH. Remouete famulae purpura atque auro inlitas 39
uestes. procul sit muricis tyrii rubor,
[quae fila ramis ultimi Seres legunt]
breuis expeditos zona constringat sinus.
ceruix monili uacua nec niveus lapis
deducat auris indici donum maris. 40
odore crinis sparsus assyrio uacet:
sic temere iactae colla perfundant comae
umerosque summos, cursibus motae citis
uentos sequantur. laeuia se pharetrae dabit:
hostile uibret dextra thessalicum manus. 40
[Talis seueri mater Hippolyti fuit.]
- a' Qualis relictis frigidi ponti plagis
egit cateruas atticum pulsans solum
Tanaitis aut Maeotis et nodo comas
coegit emisitque lunata latus 41
protecta pelta: talis in siluas ferar.
CHOR. sepone questus: non leuat miseros dolor,
agreste placa uirginis numen deae.

HIPPOLYTUS. NVTRIX.

- a NVT. Regina nemorum sola quae montes colis
et una solis montibus coleris dea, 41
conuerte tristes omnium in melius minas.
- b O magna siluas inter et lucos dea

395 purpuram *A* purpura ψ purpuraatque corr. ex
purpuraetque *E* || 397 del. *R.P.* || 400 diducat α || 406
talis relict ci. *Grot.* qualis ci. *Valckenarius.* uersum sustutu-
cum *NHs.* || 409 tanatois (*al. tanatris uel tanais*) aut meo-
tis (*al. metois*) ψ aut tanais aut maeotis α tanais alti aut
maeotis *E* tanaitis aut maeotis cod. *Vossianus* || 411 pro-
iecta ci. *I.Gron.* || 412 CHORVS *E* NVT. *A* || depone *A*
sepone ϵ post hunc u. in *A* legitur u. 367 || post 413 HYP-
POLITVS NVTRIX *E* Nutrix Ypolitus ψ personarum notae
desunt in α || 417 inter educos *E* ||

- clarumque caeli sidus et noctis decus
 cuius relucet mundus alterna uice,
 Hecate triformis en ades coeptis fauens. 420
 animum rigentem tristis Hippolyti doma.
 amare discat mutuos ignes ferat
 det facilis aures. mitiga pectus ferum.
- b' In uerte mente, toruus auersus ferox
 in iura Veneris redeat. hoc uires tuas
 intende. sic te lucidi uultus ferant
 et nube rupta cornibus puris eas,
 sic te regentem freна nocturni aetheris
 detrahere numquam thessali cantus queant
 nullusque de te gloriam pastor ferat. 430
- c' Ades inuocata. iam fauet uotis dea:
 ipsum intuor soleмne uenerantem sacrum
 nullo latus comitante. quid dubitas? dedit
 tempus locumque casus: utendum artibus.
- c' Trepidamus? haud est facile mandatum scelus 435
 audere, uerum iusta qui reges timet
 deponat, omne pellat ex animo decus:
 malus est minister regii imperii pudor.
- d' HIPP. Quid hoc seniles fessa moliris gradus
 o fida nutrix turbidam frontem gerens
 et maesta uultus? sospes est certe parens
 sospesque Phaedra stirpis et geminae iugum. 440
- d' NVTR. Metus remitte: prospero regnum in statu est
 domusque florens sorte felici uiget.
 sed tu beatis mitior rebus ueni: 445
 namque anxiā me cura sollicitat tui.
 [quod te ipse poenis graibus infestus domas.]
 e' Quem fata cogunt ille cum uenia est miser,

419 face A uice E || 420 aenades E (an ades t. Hs. ||
 422 legitur in E post u. 423 || 424 innecte εψ in uerte A || 431
 faue E' faues α fauet E³ψ || 436 iussa qui regis timet ||
 437 deponat omne et pellat e. a. d. ci. NHs. || 446 anxiame
 E || 447 domas E Vossianus grauas A uersum damnauit Sca-
 biger || 448 hic quidem uiuat miser A E³ ad marg. ille cum
 uenia est miser E ||

at si quis ultro se malis offert uolens
 seque ipse torquet, perdere est dignus bona
 quis nescit uti. potius annorum memor
 mentem relaxa: noctibus festis facem
 attolle, curas Bacchus exoneret graues,
 aetate fruere: mobili cursu fugit.

450

e' Nunc facile pectus grata nunc iuueni Venus:
 exultet animus. cur toro uiduo iaces?
 tristem iuuentam solue, nunc cursus rape
 effunde habenas optimos uitae dies
 effluere prohibe. propria descriptsit deus
 officia et aeuum per suos duxit gradus.
 laetitia iuuenem, frons decet tristis senem.

455

e'' Quid te coherces et necas rectam indolem?
 seges illa magnum fenus agricolae dabit
 quaecumque laetis tenera luxuriat satis
 arborque celso uertice euincet nemus
 quam non maligna caedit aut resecat manus.
 ingenia melius recta se in laudes ferunt
 si nobilem animum uegeta libertas alit.

465

f Truculentus et siluester ac uitae inscius
 tristem iuuentum Venere deserta colis.
 hoc esse munus credis indictum uiris,
 ut dura tolerent cursibus domitent equos
 et saeuia bella Marte sanguineo gerant?

470

g Excedat agedum rebus humanis Venus
 quae supplet ac restituit exhaustum genus:
 orbis iacebit squalido turpis situ,
 uacuum sine ullis classibus stabit mare
 alesque caelo derit et siluis fera
 solis et aër peruius uentis erit.

473

477

480

449 anti *E*¹ at si *E*³ || 452 montibus *A* noctibus *EME* ||
 457 luxus *A* lusus *ψ* cursus *E* (*sps. a 3 m.*: , at lusus). ||
 460 dicit *α* duxit *Eψ* || 462 coherc&s *E* || 465 euincit *A*
euincet E || 469 e uitae *A* ac uitae *E* || 470 coles *E* || 474—
 476 post u. 484 relegauit auctore *R.P.* || 478 restituit *E* ||
humanum A exhaustum ε ||

- f' Quam uaria leti genera mortalem trahunt 483
 carpuntque turbam, pontus et ferrum et doli.
 prouidit ille maximus mundi parens 474
 cum tam rapaces cerneret fati manus,
 ut damna semper subole repararet noua. 475
 476
- g' Sed fata credas desse: sic atram styga
 iam petimus ultro. caelibem uitam probet
 sterilis iuuentus: hoc erit quicquid uides
 unius aeui turba et in semet ruet.
 proinde uitae sequere naturam ducem:
 urbem frequenta ciuium coetus cole. 485
- h° HIPP, Non alia magis est libera et uitio carens
 ritusque melius uila quae priscos colat,
 quam quae relictis moenibus siluas amat. F. LXXXIII
- i Non illum auarae mentis inflamat furor
 qui se dicauit montium insolentem iugis,
 non aura populi et uulgas infidum bonis
 non pestilens inuidia non fragilis fauor. 495
- j' Non ille regno seruit aut regno inminens
 uanos honores sequitur aut fluxas opes
 spei metusque liber. haud illum niger
 edaxque liuor dente degeneri petit. 500
- k Nec scelera populos inter atque urbes sata
 nouit nec omnes conscius strepitus pauet
 aut uerba fingit. mille non quaerit tegi
 diues columnis nec trabes multo insolens
 suffigit auro. non cruor largus pias
 inundat aras fruge nec sparsi sacra
 centena niuei colla summittunt boues. 505
- k' Sed rure uacuo potitur et aperto aethere
 innocuus errat. Callidas tantum feris
 struxisse fraudes nouit et fessus graui 510

475 minas *A* manus *E* || 476 subole corr. ex subole
E' || 490 cētus *E* || 493 quamque *E* || 498 imminet *A* im-
 minens ε || 499 uanosque α || 502 inter atque *E* (litt. erat
scr. m. 2. in ras.) || sita ω sata *NHs.* || 504 haud *A* aut
E || 506 suffigit ο sufficit *E* suffigit ψ, unus cod. suffi-
 git' *Bad.* || 507 sparsa α (corr. in ind. err.) ||

labore niueo corpus Elisso fouet.
nunc ille ripam celeris Alphei legit
nunc nemoris alti densa metatur loca
ubi Lerna puro gelida perlucet uado.

515

k Sedesque mutat: hinc aues querulae fremunt
ramique uentis lene percussi tremunt
ueteresque fagi. iuuit aut amnis uagi
pressisse ripas caespite aut nudo leues
duxisse somnos, siue fons largus citas
defundit undas siue per flores nouos
fugiente dulcis murmurat riuo sonus.

520

k' Excussa siluis poma compescunt famem
et fraga paruis uulsa dumetis cibos
faciles ministrant. regios luxus procul
est impetus fugisse. sollicito bibunt
auro superbi: quam iuuat nuda manu
captasse fontem. certior somnus premit
secura duro membra uersantem toro.

525

l Non in recessu furta et obscuro improbus
quaerit cubili seque multiplici timens
domo recondit aethera ac lucem petit
et teste caelo uiuit. hoc euidem reor
uixisse ritu prima quos mixtos deis
profudit aetas. nullus his auri fuit
caecus cupidio. nullus in campo sacer
diuisit agros arbiter populis lapis.

530

m Nondum secabant credulae pontum rates:
sua quisque norat maria. non uasto aggere
crebraque turre cinixerant urbes latus.

535

540

512 uiuo *ci. Rutgersius* || ilyssso *A* eliso *E* || 513 aleet
E || 514 metitur *A* metatur $\epsilon\psi$ || 516 sedemque *A* sedes-
 que *E* || hic *A* hinc *E* || 517 platanique *uel* ornique *uel*
 alnique u. l. percussae *ci. NHs. Rhamnique ci. Bo.* || 518
 iuuat *A* iuuit ϵ || aut ψ (*et a in ind. err.*) et α hic ψ ||
 521 diffundit *A* defundit *EMEψ* || 526 bibant α bibunt
Eψ || 529 uersantur *AME* uersantem ϵ || 530 secessu ψ re-
 cessu $\alpha\epsilon$ || obscura *E* obscuro *A* || 540 cinixerat *E* latus
MEψε lacus α ||

non arma saeva miles aptabat manu
 nec torta clausas fregerat saxo graui
 ballista portas. iussa nec dominum pati
 iuncto ferebat terra seruitium boue:
 sed arua per se foeta poscentes nihil
 pauere gentes, silua natuas opes
 et opaca dederant antra natuas domos.

545

m' Rupere foedus inpius lucri furor
 et ira praeceps quaeque succensas agit
 libido mentes, uenit imperii sitis
 cruenta, factus praeda maiori minor,
 pro iure uires esse. tum primum manu
 bellare nuda. saxaque et ramos rudes
 uertere in arma. non erat gracili leuis
 armata ferro cornus, aut longo latus
 mucrone cingens ensis, aut crista procul
 galeae comantes: tela faciebat dolor.

550

555

F. LXXXV

l' Inuenit artes bellicus Mauors nouas
 et mille formas mortis. hinc terras cruar
 infecit omnis fusus et rubuit mare.
 tum scelera dempto fine per cunctas domos
 iere, nullum caruit exemplo nefas.
 a fratre frater, dextera gnati parens
 cecidit, maritus coniugis ferro iacet
 perimuntque fetus inpliae matres suos.

560

565

[*Taceo nouercas. mitius nihil est feris.*]
 n Sed dux malorum femina. haec scelerum artifex
 obsedit animos, huius incestis stupris
 fumant tot urbes bella tot gentes gerunt

545 ser arua *E¹* corr. *E²* || 547 dederunt ci. *NHs.* ||
 549 precessp *E* || 551 cruentum facinus preda ψ || 553 sexaque α || 556 aut cristae caput *A* aut triste caput ψ aut crista procul *E* || 557 dolor ω dolus ci. *Stephani. fortasse scribendum:* tela faciebat locus (*i. e. occasio*) || 566 mitior mens est feris ci. *Scaliger. eieci uersum. cf. Ou. her. X. 1* || 568 et *A* hec *E* || 568 huius incesti *E* cuius incestae *A* incestis *I. Gr.* ||

- euersa ab imo regna tot populos premunt. 570
 sileantur aliae: sola coniunx Aegei
 Medea reddit feminas dirum genus.
- o NVTR. Cur omnium sit culpa paucarum scelus?
 HIPP. detestor omnis horreo fugio execror.
 sit Ratio sit natura sit durus furor, 575
 odisse placuit. ignibus iunges aquas
 et amica ratibus ante promittit uada
 incerta Syrtis, ante ab extremo sinu
 hesperia Tethys lucidum attollet diem
 et ora damis blanda praebebunt lupi,
 quam uictus animum feminae mitem geram. 580
- n' NVTR. Saepe obstinatis induit frenos amor
 et odia mutat. regna materna adspice:
 illae feroce sentiunt Veneris iugum,
 testaris istud unicus gentis puer. 585
 HIPP. solamen unum matris amissae fero
 odisse quod iam feminas omnes licet.
- o' NVTR. Vt dura cautes undique intractabilis
 resistit undis et lacescentes aquas
 longe remittit, uerba sic spernit mea.
 sed Phaedra praeceps graditur inpatiens morae. 590
 quo se dabit fortuna? quo uerget furor?
 terrae repente corpus exanimum accidit
 et ora morti similis obduxit color.
 attolle uultus, dimoue uocis moras:
 tuus en alumna temet Hippolytus tenet. 595

PHAEDRA ET IDEM.

- a Quis me dolori reddit atque aestus graues

570 et uersa ω (et uersa R) euersa scripsi || 572 reddit $E\psi$ reddit α || 573 cur corr. ex cor E^1 || 582 NVT.
 E^3 || 585 genitus A gentis E || 590 in E abstensus est una
 cum scholiis nisi quod 1 et g litterae (uocis longe) relictae
 sunt || 592 quouergit E quo uerget A || 593 repente ter-
 rae A terrae repente E || cadit A accidit E || PHAEDRA
 ET IDEM E PHAEDRA · HIPPOLYTVS · NVTRIX A ||

reponit animo? quam bene excideram mihi. —

HIPP. cur dulce munus redditae lucis fugis?

PH. a u de a n i m e t e m p t a . perage mandatum tuum. 600
intrepida constent uerba: qui timide rogat
docet negare.

a' Magna pars sceleris mei
olim peracta est: serus est nobis pudor:
amauius nefanda: si coepta exsequor,
forsan iugali crimen abscondam face. 605
honesta quaedam scelera successus facit.

a'' En incipe anime. — commodes paulum precor
secretus aures. si quis est abeat comes.
HIPP. en locus ab omni liber arbitrio uacat.
PH. sed ora coeptis transitum uerbis negant. 610
uis magna uocem emitte at maior tenet.

b Vos testor omnes caelites, hoc quod uolo —
[*me nolle*]

HIPP. animusne cupiens aliquid effari nequit?
PH. curae leues loquuntur ingentes stupent. 615
HIPP. committe curas auribus m a t e r meis.

b' PH. Matris superbum est nomen et nimium potens,
nostros humilius nomen affectus decet.
me uel sororem Hippolyte uel famulam uoca
famulamque potius: omne seruitum feram. 620

c Non me per altas ire si iubeas niues
pigeat gelatis ingredi Pindi iugis,
non si per ignes ire et infesta agmina
cuncter paratis ensibus pectus dare.
mandata recipere sceptra, me famulam accipe: 625
[*Te imperia regere, me decet iussa exsequi.*]

F. LXXVI

c' Mulibre non est regna tutari uirum
tu qui iuentae flore primaeuo uiges

599 YPP. *Eψ om. A* || 600 PHAED. *Eψ om. A* || 606
non ista *E* honesta *A* || 608 secretas *E* || 611 et *Eψ at α* ||
613 *me nolle EMē* duo Pall. *ψ om. A* || 626 del. R.P. || 627
tutari patris *A* tutare urbium *EMēψ* tutari uirum *uir doctus*
adscripti codici Vossiano ||

- cues paterno fortis imperio rege.
sinu receptam supplicem ac seruam tege. 630
miserere uiduae. HIPP. summus hoc omen deus
auerat.
- c Aderit sospes actutum parens.
PH. regni tenacis dominus et tacitae Stygis
nullam relictos fecit ad superos uiam.
thalami remittet ille raptorem sui? 635
nisi forte amori placidus et Pluton sedet.
- c' HIPP. Illum quidem aequi caelites reducem dabunt.
sed dum tenebit uota in incerto deus:
pietate caros debita fratres colam
et te merebor esse ne uiduam putas
ac tibi parentis ipse supplebo locum. 640
- c PH. O spes amantum credula. o fallax amor.
satisne dixi? precibus admotis agam. —
miserere. tacitae mentis exaudi preces.
libet loqui pigetque. HIPP. quodnam istud malum est? 645
PH. quod in nouercam cadere uix credas malum.
- c' HIPP. Ambigua uoce uerba perplexa iacis:
effare aperte. PH. pectus insanum vapor
amorque torret. intimis feruit ferus
[penitus medullas, atque per uenas meat] 650
uisceribus ignis mersus et uenas latens.
ut agilis altas flamma percurrit trabes.
- d HIPP. Amore nempe Thesei casto furis?
PH. Hippolyte sic est: Thesei uultus amo
illos priores quos tulit quondam puer, 655

632 actutum *Ae* at tutus *V* (*an:* ac tutus?) || 636 sedet
corr. a 1 m. ex series *ut uidetur E* || 640 tuebor *A* merebor
E || 641 hac *ci. NHs.* || 643 dixit *A* dixi *E* || 647 perplexe *A*
perplexa *EV* || 649 amorque torret *corr. a 2 m. ex* amore
torret *E* ardorque *ci. Burmann* || intimis ferit ferus *E'*, *sic*
corr. a m. 2: intima ferit ferus uorat. intimas saeuus uo-
rat *A* intimis saeuit ferus *ci. Gron.* feruit f. *ci. R.P.* || 650
penitus medullas atque per uenas meat *A om. E eiecit Gron.* ||
651 uenis *Ae* uenus *R* membris *ci. Grotius* fibris *NHs.*
neruis *Bad.* uenas *Bo.* ||

cum prima puras barba signaret genas
monstrique caecam gnosii uidit domum
et longa curua fila collegit uia.

- d' Quis tum ille fulsit. presserant uitiae comam,
et ora flauus tenera tinguebat pudor. 660
inerant lacertis mollibus fortis tori
tuaeque Phoebes uultus aut Phoebi mei
tuusue potius. talis en talis fuit
cum placuit hosti. sic tulit celsum caput.
d In te magis r e fulget incomptus decor 665
et genitor in te totus. et toruae tamen
pars aliqua matris miscet ex aequo decus:
in ore graio scythicus apparel rigor.
si cum parente creticum intrasses fretum
tibi fila potius nostra neuisset soror.
d' Te te soror quacumque siderea poli
in parte fulges inuoco ad causam parem.
domus sorores una corripuit duas.
te genitor at me gnatus. en supplex iacet
adlapsa genibus regiae proles domus. 675
respersa nulla labe et intacta innocens.
e Tibi mutor uni. certa descendit ad preces:
finem hic dolori faciet aut uitiae dies.
miserere amantis.
HIPP. magne regnator deum,
tam lentus audis scelera? tam lentus uides?
f Ecquando saeuia fulmen emittes manu 680
si nunc serenum est? omnis impulsus ruat

660 flavi ci. Bo. || tingebat rubor A tinguebat pudor E || 662 tuaeque Aε tuaeque Bo. || 663 tuusque ω tuusue Bo. et Bad. e coniectura uiri docti adscripta marg. ed. Fabric. (quae est in bibl. uniu. Hafniensis) || 666 est (uel en) genitor ci. NHs. || toruus A totus EM || 668 grato α graio Eψ || 670 neuidisset E || 671 siderei A sydereia E || 673 duas corr. ex riuas (?) E || 677 mitor A mutor ε || discendi E || 679 PHOED. magne E¹, ad mg. YPP. || 681 et quando Eψ ecquando α || emittes A emittis E ||

aether et atris nubibus condat diem
 ac uestra retro sidera obliquos agant
 retorta cursus. tuque sidereum caput
 radiate Titan tu nefas stirpis tuae
 speculere? lucem merge et in tenebras fuge.

F. LXXVII 685

f' Cur dextra diuum rector atque hominum uacat
 tua nec trisulca mundus ardescit face?
 in me tona. me fige. me uelox cremet
 transactus ignis. sum nocens merui mori:
 placui nouercae. — dignus en stupris ego
 scelerique tanto uisus? ego solus tibi
 materia facilis? hoc meus meruit rigor?

690

f'' O sceler e uincens omne femineum genus.
 o maius ausa matre monstrifera malum
 genetrice peior. illa se tantum stupro
 contaminauit et tamen tacitum diu
 crimen biformi partus exhibuit nota
 scelus que matris arguit uultu truci
 ambiguus infans. ille te uenter tulit.

695

e' O ter quaterque prospero fato dati
 quos hausit et peremit et leto dedit
 odium dolusque. genitor inuideo tibi:
 colchide nouerca maius hoc maius malum est.

705

g' PH. Et ipsa nostrae fata cognosco domus:
 fugienda petimus sed mei non sum potens.
 te uel per ignes per mare insanum sequar
 rupesque et amnes unda quos torrens rapit,
 quacumque gressus tuleris hac amens agar.
 iterum superbe genibus aduoluor tuis.

710

g' HIPP. Procul inpudicos corpore a casto amoue
 tactus. quid hoc est? etiam in amplexus ruit?

684 ac uersa *A* acuestra *E* || 686 tantum ne nefas *E*
 titan tu nefas *A* || 687 speculare *A* speculere *E* t. Gr. ||
 692 dignus an *A* dignus en *E* || 693 scelerique *Ae* scele-
 risque *V* || 695 femineo ct. *NHs.* monstriferum ct. *Bo.* ||
 696 uncis inclusit *Bo.* || 699 blformis *A* triformi *E* || 702
 date ψ sati ct. *NHs.* || 705 haec ct. *NHs.* || 710 sequar *A*
agar E ||

- stringatur ensis: merita supplicia exigat.
 en in pudicum crine contorto caput
 laeua reflexi: iustior numquam foci
 datus tuis est sanguis arquitenens dea. 715
- h PH. Hippolyte nunc me compotem uoti facis:
 sanas furentem. maius hoc uoto meo est
 saluo ut pudore manibus inmoriar tuis.
 HIPP. abscede. uiue: ne quid exores et hic
 contactus ensis deserat castum latus. 720
- e'' Quis eluet me Tanais? aut quae barbaris
 maeotis undis pontico incumbens mari?
 non ipse toto magnus oceano pater
 tantum expiarit sceleris. o siluae o ferae. 725
- g NVT. Deprensa culpa est. anime quid segnis stupes?
 regeramus ipsi crimen atque ultro impiam
 uenerem arguamus. sceler e uelandum est scelus.
 tutissimum est inferre cum timeas gradum.
 ausae priores simus an passae nefas
 secreta cum sit culpa quis testis sciet? 730
- g' Adeste Athenae fida famulorum manus
 fer opem, nefandi raptor Hippolytus stupri
 instat premitque mortis intentat metum
 ferro pudicam terret. en praeceps abit
 ensemque trepida liquit altonitus fuga.
 pignus tenemus sceleris. hanc maestam prius
 recreate. 735
- h' Crinis tractus et lacerae comae
 ut sunt remaneant facinoris tanti notae.
 perferte in urbem. — recipe iam sensus hera.
 quid te ipsa lacerans omnium adspectus fugis?
 mens in pudicam facere non casus solet. 740

715 et E en A || 718 facies E || 720 soluout E || 726
 o silua eo ferae E || 728 ipsae A ipsi ψε || 728 celandum
 ci. R.P. || 735 intentans ci. Dn. Hs. || 737 trepidam E ||
 740 notas A note E || 741 referte A perferte E || hera
 (o scr. 2 m.) E || 742 laceras E lacerans A || aspectum A
 adspectus E ||

CHORVS.

- a Fugit insanae similis procellae
ocior nubes glomerante Coro
ocior cursum rapiente flamma
stella cum uentis agitata longos
porrigit ignes.
- b^o Conferat tecum decus omne priscum
fama miratrix senioris aeui.
pulcrior tanto tua forma lucet
clarior quanto micat orbe pleno
cum suos ignes coeunte cornu
iunxit et curru properante pernox
exerit uultus rubicunda Phoebe
nec tenent stellae faciem minores.
- F. LXXVIII
- a'
.
qualis est primas referens tenebras
nuntius noctis, modo lotus undis,
[*Hesperus, pulsis iterum tenebris*]
Lucifer idem.
- [*Anceps forma bonum mortalibus,
exigui donum breue temporis,
ut uelox celeri pede laberis.*] 7
- α Non sic prata nouo uere decentia
aestatis calidae despoliat uapor,
saeuit solstitio cum mediis dies
et noctes breuibus praecipitat rotis:

CHORVS EA || 748 corripit A porrigit Eψ concipit
ci. Dn. Hs. || 755 exeret E exerit A || 757 lacunam agnouit
R.P. || 759 eieci || 761—768 collocaui cum Swoboda post
u. 816 || 769—771 deleui, a R.P. in suspicionem uocatos || 772
uere nouo prata Aprata n. uere ε || 773 despoliat A de-
spoliat ER || 775 et noctem A sed noctem (al. mortem) ψ
et noctes E || praecipitant ci. Gron. ||

α' [Languescunt folio ut lilia candido.]

ut gratae capiti deficiunt comae
et fulgor teneris qui radiat genis
momento rapitur nullaque non dies
formonsi spolium corporis abstulit.

780

α'' Res est forma fugax: quis sapiens bono
confidit fragili? dum licet utere.
tempus te tacitum subruet horaque
semper praeterita deterior subit.

β Quid deserta petis? tutior auiis
non est forma locis. te nemore abdito
cum Titan medium constituit diem
cingent turba licens Naides improbae
formonos solitae claudere fontibus.

785

β'
et somnis facient insidias tuis
lasciuiae nemorum — . . — deae
Panas quae Dryades montiuagos petunt.

790

γ Aut te stellifero despiciens polo
sidus post ueteres Arcadas editum
currus non poterit flectere candidos

795

776 folio lilia *A* folio ut lilia *E* folio et lilia *ci.*
Gron. || pallido *A* candido *E* uersum deleui || 777 et ω ut
scripsi || rosae *A* comae *E* || 778 ut ω et scripsi || genüs *E* ||
782 confidit *Eψ* confidat α || 783 tempus sed *A* tempus te
E Voss. || subruit *A* subruet *Eψ* || 786 abditum *A* abdito
E || 788 cinget *A* cingnet *E* cingent, turba licens,
scripsi || naiades *A* naides *E* || 790 duorum uersuum lacunam
statui. cf. ad uu. seqq. || 791 lasciuiae nemorum deae *Eψ*
lasciuiae nemorum montiuagae deae α uersum sic suppleuit:
R.P.: lasc. n. frondiferum deae. In R10 post h. u. spa-
tium uacuum unius uersus || 792 montiuagique panes | panas
quae (ques R) driades (-as R) montiuagos petunt *ψ* mon-
tiuagique panes om. Ex panes quas driadas montiuagi pe-
tunt α panasque driades montiuagos petunt *E* ||

	et nuper rubuit nullaque lucidis nubes sordidior vultibus obstitit.	
γ'	At nos solliciti numine turbido tractam thessalicis carminibus rati tinnitus dedimus: tu fueras labor et tu causa morae, te dea noctium dum spectat celeres sustinuit uias.	800 802
δ	Quam grata est facies torua uiriliter, et pondus ueteris triste supercili	806 807
	· · · · ·	
	uexent hanc faciem frigora parcius, haec solem facies rarius appetat: lucebit pario marmore clarius.	803 805
	Phoebo colla licet splendida conpares.	808
δ	Illum caesaries nescia conligi perfundens umeros ornat et integit, te frons hirta decet te breuior coma nulla lege iacens. tu licet asperos pugnacesque deos uiribus audeas et uasti spatio uincere corporis: aequas herculeos nam iuuenis toros	810 F. LXXVIII 815
	Martis belligeri pectore latior.	816
δ''	Et tu thysigera Liber ab India, intonsa iuuenis perpetuum coma tigres pampinea cuspide territans ac mitra cohibens cornigerum caput, non uinces rigidas Hippolyti comas. neu uultus nimium suspicias tuos:	761 765

798 lumine *A* numine *E* || 806. 807 *huc reuocari*, post
eos intercidisse uidentur duo uu. || 812^b. 813. 814 *spurios esse*
putat Scaliger || 813 arceas *A* audeas *E* || 815 nam *E*ψ
iam α || 766 ne *EA* neu *ci. Gron.* ||

omnes per populos fabula distulit , 767
 Phaedrae quem Bromio praetulerit soror. 768

ε si dorso libeat cornipedis uehi :
 frenis castorea mobilior manu
 spartanum poteris flectere Cyllaron.

ε' Ammentum digitis tende prioribus 820
 et totis iaculum dirige uiribus :
 tam longe dociles spicula figere
 non mittent gracilem Cretes harundinem.

ε'' Aut si tela modo spargere parthico 825
 in caelum placeat: nulla sine alite
 descendent tepido uiscere condita ,
 praedam de mediis nubibus adferent.

ξ Raris forma uiris, saecula prospice ,
 inpunita fuit. te melior deus
 tutum praetereat formaque nobilis
 deformis senii monstrat imaginem. 830

α Quid sinat inausum feminae praeceps furor ?
 nefanda iuueni crimina insonti apparat.
 en scelera. quaerit crine lacerato fidem ,
 decus omne turbat capit is umectat genas
 instruitur omni fraude feminea dolus. 835

α' Sed iste quisnam est regium uultu decus
 gerens et alto uertice attollens caput ?

*ante u. 817 uersum excidisse suspicor || 818 nobilior E ||
 819 cyllarum A cyllaron E || 825 aue E alite A || 827
 afferes A afferent E auferent ci. Gron. || 828 perspicie E
 prospice A || 831 limina transeat A monstrat imaginem EMEψ (subpunxit haec uerba E³) || 833 insomti E ||
 apparat EA parat ψ || 834 in scelera A in scelera ME¹
 en secla ME² en scelera E || 836 omnis A omni E femineus ci. Gron. || 837 in uultu AE uultu duo Pall. ¶*

ut ora iuueni paria Perithoo gerit,
 ni languido pallore canderent genae
 staretque recta squalor incultus coma.
 bº En ipse Theseus redditus terris adest.

840

THESEVS. NVTRIX.

Tandem profugi noctis aeternae plagam
 uastoque manes carcere umbrantem polum
 et uix cupitum sufferunt oculi diem.

845

c Iam quarta Eleusin dona Triptolemi secat
 paremque totiens libra composuit diem,
 ambiguus ut me sortis ignotae labor
 detinuit inter mortis et uitiae mala.

c' Pars una uitiae mansit extincto mihi,
 sensus. malorum finis Alcides fuit
 qui cum reuulso Tartaro abstraheret canem
 me quoque supernas pariter ad sedes tulit.

850

c Sed fessa uirtus robore antiquo caret
 trepidantque gressus. heu labor quantus fuit
 Phlegethone ab imo petere longinquum aethera
 pariterque mortem fugere et Alcidem sequi.

855

c' Quis fremitus aures flebilis pepulit meas?
 expromat aliquis. luctus et lacrimae et dolor
 in limine ipso maesta lamentatio
 hospitia digna prorsus inferno hospite.

860

d NVTR. Tenet obstinatum Phaedra consilium necis

839 perithoo *A* perithoi *R* piritho ο ε comiti paria
 Pirithoi *ci. Gron.* || 840 candore pallerent *A* pallore can-
 derent *E* || THESEVS · NVTRIX *EA* || 845 ut *A* et *E* :
 846 eleusis *A* eleusin *E* (*sed litt. in a. m. 2 in ras.*) || trepto-
 lemi *E* || 851 mersus malorum finis *A* mensus *V un. ex*
Pall. sensus ε || 852 reuulsum tartaro extraheret *A* reuulso
 tartaro abstraheret *E* || 860 et (*al. in*) limine in ipso mesta ϕ
 et limine ipso uasta α in limine ipso mesta *E* || 861 ho-
 spitia.ε *A* auspicia *ci. Gron.* ||

- hostros spernit ac morti inminet.
 quae causa leti? reduce cur moritur uiro?
 haec ipsa letum causa maturum attulit. 865
 .s. perplexa magnum uerba nescio quid tegunt.
 Effare aperte quis grauet mentem dolor.
 TR. haut pandit ulli. maesta secretum occulit
 statuitque secum ferre quo moritur malum.
 iam perge quaeso perge: properato est opus.
 THES. reseratae clausos regii postes laris. 870

THESEVS. PHAEDRA. NVTRIX TACITA.

- a O socia thalami siccine aduentum viri
 et expetiti coniugis uultum excipis?
 quin ense uiduas dexteram atque animum mihi
 restituis et te quicquid e uita fugat
 expromis? 875
- a' PH. Heu heu per tui sceptrum imperi
 magnanime Theseu perque natorum indolem
 tuosque redditus perque iam cineres meos
 permitte mortem. F. LXXX
- THES. causa quae cogit mori?
- b PH. Si causa leti dicitur fructus perit.
 THES. nemo istud alias me quidem excepto audiet.
 PH. aures pudica coniugis solas timet.
 THES. effare: fido pectore arcana oculam.
 PH. aliud silere quod uoles primus sile.
 b' THES. Leti facultas nulla continget tibi.
 PH. mori uolenti desse mors numquam potest. 885

866 perplexa E || 870 TH. iam perge α || 871 THESS. ψ
 om. Εα || postis lares A postes laris εψ || THESEVS ·
 PHAEDRA A · THESEVS · PHAEDRA · NVTRIX · TA-
 CITA E continuatur scaena ψ || 876 heu Αε heu heu Bo ||
 882 PHAED. E om. A || pudicas A pudica E || times A
 timet E || 883 THESS. E om. A || 886 nunquam mors A
 mors numquam E ||

- THES. quod sit luendum morte delictum indica.
 PH. quod uiuo.
- THES. lacrimae nonne te nostrae mouent?
 PH. mors optima est perire lacrimandum suis.
- c THES. Silere pergit. uerbere ac uinclus anus
 altrixque prodet quicquid haec fari abnuit.
 uincite ferro. uerberum uis extrahat
 secreta mentis.
- PH. ipsa iam fabor, mane.
- THES. quidnam ora maesta auertis et lacrimas genis
 subito coortas ueste prætentæ optegis?
- c' PH. Te te creator caelitum testem inuoco
 et te coruscum lucis aetheriae iubar
 ex cuius ortu nostra dependet domus,
 temptata precibus restiti. ferro ac minis
 non cessit animus: uim tamen corpus tulit.
 labem hanc pudoris eluet noster crux.
- d THES. Quis ede nostri decoris euersor fuit?
 PH. quem rere minime.
- THES. quis sit audire expeto.
- d' PH. Hic dicet ensis quem tumultu territus
 liquit stuprator ciuium accusum timens.
- e THES. quod facinus heu me cerno? quod monstrum
 intuor?
 regale patriis asperum signis ebur.
 capulo refulget generis actaei decus.
 sed ipse quonam euasit?
- PH. hi trepidum fuga
 uidere famuli concitum celeri pede.

889 s ors ci. NHs. || lacrimandum suis *Eψ* lachrymant
 dum sui *a* || 890 probanda uidetur Bothii conjectura: uinclus
 opus nisi potius altrixque seq. u. glossa habenda, qua ge-
 nuina uox (coacta ci. R.P.) detrusa est. cf. ad u. 1048 || 891
 attrita prodet ci. NHs. prodest *E* || 897 etheree *A* aethe-
 riae *E* || 898 nostrā *E* || descendit ci. NHs. || 907 paruis *Aε*
 patriis ci. NHs. || 908 generis atthaeae *A* generis *E* actaeae
E actaei ci. Gr. (cf. 1157) || 910 celeri concitum *ψ* con-
 citum celeri *Aε* ||

- a THES. Pro sancta pietas pro gubernator poli
et qui secundum fluctibus regnum moues,
unde ista uenit generis infandi lues?
hunc graia tellus aluit an Taurus scythes
colchusue Phasis? redit ad auctores genus
stirpemque primam degener sanguis refert. 915
- a Est iste prorsus gentis armiferae furor
odisse Veneris foedera et castum diu
uulgare populis corpus. o teturum genus
nullaque uictum lege melioris soli.
ferae quoque ipsae ueneris euitant nefas
generisque leges inscius seruat pudor. 920
- a Vbi uultus ille et facta maiestas uiri
atque habitus horrens prisca et antiqua appetens
morumque senium triste, et adfectus graues? 925
- o uita fallax. obditos sensus geris
animisque pulcram turpibus faciem induis.
- a Pudor inpudentem celat audacem quies,
pietas nefandum, uera fallaces probant
simulantque molles dura. siluarum incola
ille efferatus castus intactus rudis
mibi te reseruas? a meo primum toro
et scelere tanto placuit ordiri uirum?
- a Iamiam superno numini grates ago
[quod icta nostra cecidit Antiope manu] 935
- quod non ad antra stygia descendens tibi
matrem reliqui. profugus ignotas procul
percurre gentes. te licet terra ultimo

Quat. X
F. LXXXI

912 in fluctibus *A* in *om.* *E* || tenes *A* moues *E* || 916
stirpemque *E* || 917 prorsus iste *a* || armigerae *A* armi-
ferae *Eψ* || 920 non ulla *A* nullaque *εψ* || 924 scripta
et antiqua *ci. Wakefieldus. an:* prisca et austera? ||
925 aspectu graue *A* affectus graues *E lacunam sta-*
tut R.P. || 927 turbidis *A* turpibus *ε* || 931 asper intactu
rudis uel castus ac thalamis rudis *ci. NHs. conicio:* castus
in uictus rudis || 935 quo dicta nostrā *E uersum del. R.P.* ||

- summota mundo dirimat Oceani plagis
orbemque nostris pedibus obuersum colas, 940
- a' Licet in recessu penitus extremo abditus
horrifera celsi regna transieris poli
hiemesque supra positus et canas niues
gelidi frementes liqueris Boreae minas
post te furentes: sceleribus poenas dabis.
profugum per omnis pertinax latebras premam. 941
- a Longinqua clausa abstrusa diuersa inuia
emetiemur. nullus obstabit locus:
scis unde redeam. tela quo mitti haud queunt,
huc uota mittam. genitor aequoreus dedit,
ut uota prono terna concipiam deo
et inuocata munus hoc sanxit Styge. 942
- a' En perage donum triste regnator freti.
non cernat ultra lucidum Hippolytus diem
adeatque manes iuuenis iratos patri.
fer abominandam nunc opem gnato parens,
numquam supremum numinis munus tui
consumeremus magna ni premerent mala. 943
- b Inter profunda Tartara et Ditem horridum
et inminentes regis inferni minas 944
uoto peperci, redde nunc pactam fidem
genitor. moraris? cur adhuc undae silent?
- b' Nunc atra uentis nubila inpellentibus
subtexe noctem, sidera et caelum eripe
effunde pontum, uulgas aequoreum cie
fluctusque ab ipso tumidus Oceano uoca.

944 gelidum frementis *ci. NHs.* || 947 longinquam *E* ||
949 huc uota mittam tela quo mitti haud queunt *A* scis
unde redeam *t. q. m. q. E* || 950 scis unde redeam geni-
tor aequoreus dedit *A* huc nota mittam *g. aeq. d. E* ||
951 trina *A* terna *E* || 955 irato patre *A* iratos *E* pa-
tris *E t. Gr.* || 960 legis infernae *ci. NHs.* ego Ditem
potius proximo uersu corruptum esse putauerim. fortasse
noctem horridam scribendum est || 966 abispson tumido *E*
ab ipso tumidus A ab imo ci. Wakefieldus ||

CHORVS.

- a O magna parens natura deum
tuque igniferi rector Olympi
qui sparsa cito sidera mundo
[cursusque uagos rapis astrorum] 970
celerique polos cardine ueras,
cur tanta tibi cura perennes
agitare uias aetheris alti?
- a' Vt nunc canae frigora brumae
nudent siluas, 975
nunc arbustis redeant umbrae,
nunc aestiu colla leonis
cererem magno feroore coquunt
uiresque suas temperet annus?
- a'' Sed cur idem qui tanta regis
sub quo uasti pondera mundi
librata suos ducunt orbes
hominum nimium securus abes
non sollicitus 984
prodesse bonis nocuisse malis? 985
- a O uane pudor falsumque decus.
res humanas ordine nullo 997
fortuna regit
sparsitque manu munera caeca [peiora fouens]
uincit sanctos dira libido,
fraus sublimi regnat in aula. 986
990
- a' Tradere turpi fasces populus
gaudet, eosdem colit atque odit.

970 *del. R.P.* || 972 cur tibi tanta est A cur tanta tibi
(om. est) E || 973 uices ci. R.P. || 974—986 in E leguntur
post u. 999 || 983 ades securus ψ securus abes E securus
ades α || 997 post 985 *conlocauit R.P.* uani E uane A || 988
spargitque manu A sparsitque manū E uerba peiora fouens
sustuli cum R.P. || 992 om. E ||

tristis uirtus		
peruersa tulit praemia recti:		
castos sequitur mala paupertas,		995
uitioque potens regnat adulter.		996
Sed quid citato nuntius portat gradu		998
rigatque maestis lugubrem vultum genis?		

NVNTIVS. THESEVS.

a	O sors acerba et dura famulatus grauis, cur me ad nefandum nuntium casus uocat? uocem dolori lingua luctificam negat.	1000 1001 1004
a'	THES. ne metue clades fortiter fari asperas: non inparatum pectus aerumnis fero. proloquere quae sors aggrauet quaessam domum.	1002 1003 1005
a''	NVNT. Hippolytus, heu me, flebili leto occubat. THES. gnatum parens obisse iam pridem scio, nunc raptor obiit. mortis effare ordinem.	
		F. LXXXII
a	NVNT. Vt profugus urbem liquit infesto gradu celerem citatis passibus cursum explicans:	1010
	celso sonipedes ocios subigit iugo et ora frenis domita substrictis ligat. tum multa secum effatus et patrium solum abominatus saepe genitorem ciet acerque habenis lora permisis quatit:	
a'	Cum subito uastum tonuit ex alto mare, creuitque in astra. nullus inspirat salo uentus, quieti nulla pars caeli strepit	1015

999 restatque moestas *A* rigatque mestis *E* Voss. ||
 uultum (m a 3. m.) *E* || gerens *A* genis *Eψ* || NVNTIVS
 THESEVS *EA* || 1000 graues *E* || 1001 nefandi *ψ* nefandum *E* nefandos *α* || uocas *A* uocat *E* || u. 1004 ante u. 1002
conlocauit || 1003 gero *A* fero *E* || 1004 luctifica *AE* luctificam *E* || 1005 luctifica domum *E* quassam d. *A* || 1006 uoto
ψ leto *αE* || 1011 celos *ω* celso *ci*. *NHs.* || 1018 fatur
ci. *NHs.* || 1016 tonuit *Eψ* tumuit *α* ||

placidumque pelagus propria tempestas agit.

non tantus Auster sicula disturbat freta

1020

nec tam furens ionius exsurgit sinus

regnante coro saxa cum fluctu tremunt.

[*et cana summum spuma Leucaten ferit.*]

a' Consurgit ingens pontus in uastum aggerem.

tumidumque monstrum pelagus in terras ruit

1025

nec ista ratibus tanta construitur lues,

terrīs minatur. fluctus haud cursu leui

prouoluitur: nescio quid onerato sinu

gravis unda portat. quae nouum tellus caput

ostendit astris? Cyclus exoritur noua?

1030

a Latuere rupes, limen epidauri dei,

et scelere petrae nobiles scironides

et quae duobus terra comprimitur fretis.

haec dum stupentes quaerimus: totum en mare

inmugit. omnes adstrepunt scopuli undique.

1035

summum cacumen rorat, expulso sale

spumat uomitque uicibus alternis aquas.

a Qualis per alta uehitur oceani freta

fluctus refundens ore physter capax,

inhorruit concussus undarum globus

1040

solutique sese et litori inuexit malum

maiis timore. pontus in terras ruit

suumque monstrum sequitur. os quassat tremor.

THES. quis habitus ille corporis uasti fuit?

a NVNT. Caerulea taurus colla sublimis gerens

1045

1021 furenti pontus ex. sinu ω furenti Ionius e. sinu
ct. I. Gron. furen s ionius ex. sinus *ci. Bo.* || 1023 *sustuli* ||
 1025 in terram *A* in terras *E* || 1029 quod *ci. R.P.* || 1031
 nube numen *A* rupes numen *EME* rupes nomen *ci. Scatiger* r. nomine *ct. NHs.* rupes, limen *scripsi. cf. Eurip. Hipp. 1209* || 1034 querimur en totum *A* quaerimus en t. *E* totum en *ci. R.P.* || 1035 undique scopuli adstre-punt ω corr. *B. Schm.* || 1036 rotat *E* rorat *A* || salo *A* sale *E* || 1037 spumas uomitque *ci. Dn. Hs.* spumans *ci. Gr.* || 1042 maius malum timore *E* malum *om. A* || 1043 ossa *E* os *A* || 1044 THES. *A* *om. E* || 1045 herculea ψ cerulea *EA* ||

- erexit altam fronte uiridanti iubam,
 stant hispidae auris, orbibus uarius color
 et quem feri dominator habuisset gregis
 et quem sub undis gnatus, hinc flamمام uomunt,
 [oculi] hinc reluent caerulea insignes nota
 naresque hiulcis haustibus patulae fremunt. 1050
- a' Opima ceruix arduos tollit toros, 1051
 musco tenaci pectus ac palear uiret,
 longum rubente spargitur fuco latus, 1053
 tum pone tergus ultima in monstrum coit
 facies et ingens belua inmensam trahit
 squamosa partem. talis extremo mari
 pistrix citatas sorbet aut frangit rates. 1055
- a Tremuere terrae, fugit attonitum pecus
 passim per agros nec suos pastor sequi
 meminit iuuencos, omnis e saltu fera
 diffugit, omnis frigido exsanguis metu
 uenator horret. solis inmunis metu
 Hippolytus artis continet frenis equos
 pauidosque notae uocis hortatu ciet. 1060
- a' Est alta ad Argos collibus ruptis uia
 uicina tangens spatia suppositi maris.
 hic se illa moles acuit atque iras parat.
 ut cepit animos seque praetemptans satis
 prolusit irae, praepeti cursu euolat
 summam citato uix gradu tangens humum
 et torua currus ante trepidantes stetit. 1065

1047 cornibus *A* orbibus *E* || 1049 uomit *A* uomunt *E* ||
 1050 oculi hinc reluent *ω* oculi inde lucent *α* in *ind. err.*
uocem, *oculi*, *quam ex margine inrepisse recte Gron. suspicatus est, sustuli.* scripsit poeta uel at hinc uel illinc uel simile quid || 1052 ante *u.* 1051 posui cum *Swoboda* || 1053 *om.* *E* || 1058 aut *EA* ac *Bo.* cum *Vltrai.* || reddit *A* frangit *E* || 1062 discessit *A* diffugit *E* || 1064 contine// (t in ras. a 2. m.) *E* || 1066 agros *E* Argos *A* Eurip. *Hipp.* 1197 τὴν εὐθὺς Ἀργοὺς κάπιδαυρίας δόδον || 1067 uicina *E* uicina *A* || 1070 praelusit *A* prolusit *Eψ* || 1072 toruusque *A* et torua *E* ||

- b Contra feroci gnatus insurgens minax
 uultu nec ora mutat et magnum intonat:
 'haud frangit animum uanus hic terror meum: F. LXXXIII 1075
 nam mihi paternus uincere est tauros labor.'
 inobsequentes protinus frenis equi
 rapuere currum iamque derrantes uia
 quacunque rabidos pauidus euexit furor,
 hac ire pergit seque per scopulos agunt. 1080
- b' At ille qualis turbido rector mari
 ratem retentat ne det obliquum latus
 et arte fluctum fallit, haud aliter citos
 currus gubernat: ora nunc pressis trahit
 constricta frenis, terga nunc torto frequens 1085
 uerbere cohercit. sequitur adsiduus comes
 nunc aequa carpens spatia, nunc contra obuius
 oberrat omni parte terrorem mouens.
- b' Non licuit ultra fugere: nam toruo obuius
 incurrit ore corniger ponti horridus. 1090
 tum uero pauida sonipedes mente exciti
 imperia soluunt seque luctantur iugo
 eripere rectique in pedes iactant onus.
 praeceps in ora fusus implicit cadens
 laqueo tenaci corpus et quanto magis 1095
 pugnat sequaces hoc magis nodos ligat.
- b Sensere pecudes facinus et curru leui
 dominante nullo qua timor iussit ruunt.
 talis per auras non suum agnoscens onus
 solique falso creditum indignans dieni
 Phaethonta currus deuio excussit polo. 1100
 late cruentat arna et inlisum caput
 scopulis resultat. auferunt dum i comas
 et ora durus pulcra populatur lapis.

1079 pauidos rapidus A rabidos pauidus E rapidos ci.
Gron. || 1083 fluctus A fluctum E || 1087 obuiis ci. I. Gr. ||
 1088. 1089 om. ψ || toruo A toto E || 1090 om. E¹ ad marg.
scr. E² || 1094 ora AE lora ψ || gnatus A fusus Eψ || 1098
 domitante ci. NHs. || 1101 phetonta Eψ phaethonta α ||

- c Moribunda celeres membr a prouoluunt rotae 1106
 peritque multo uulnere infelix decor. 1105
 tandemque raptum truncus ambusta sude 1107
 medium per inguen stipite erecto tenet
 paulumque domino currus adfixo stetit.
 haesere biuges uulnere et pariter moram . 1110
 dominumque rumpunt. inde semanimem secant
 uirgulta , acutis asperi uepres rubis
 omnisque truncus corporis partem tulit.
- c' Errant per agros funebres famuli manus 1115
 per illa qua distractus Hippolytus loca
 longum cruenta tramitem signat nota
 maestaeque domini membr a uestigant canes.
 necdum dolentum sedulus potuit labor
 explere corpus. hocine est formae decus ?
 qui modo paterni clarus imperii comes 1120
 et certus heres siderum fulsit modo
 passim ad supremos ille conligitur rogos
 et funeri confertur.
- d THES. O nimium potens ,
 quanto parentes sanguinis uinclo tenes
 natura. quam te colimus inuiti quoque. 1125
 occidere uolui noxium , amissum fleo. — 1126
- d' NVNT. At si odia seruas, cur madent fletu genae ? 1130
 THES. quod interemi, non quod amisi, fleo 1131
 [NVNT. haud flere non est quisquam quod uoluit
 potens.]
 equidem malorum maximum hunc cumulum reor,
 si abominanda casus optanda efficit.

1105 puluere ci. Bo. coll. Hom. II. XXII 401 sqq. ||
 1106 perouoluunt EA uersus transposuit R.P. || 1108 iecto E
 icteto A erecto R10 in marg. || 1114 funebris A funebres
 E || 1115 quae EA qua nescio quis. || 1123 et funeri confertur
 E² in marg. om. E¹ || 1127 haud flere honeste quisque quod
 uoluit potest A ha·odere non ē quisq; quod uoluit potens E
 i. e. haud flere honeste quisquam q. u. potens. uersum eieci,
 uu. 1130. 1131 huc reuocauit || 1130 et si EA at si scripsi ||
 1129 optata A optanda E ||

CHORVS.

- a Quanti casus humana rotant. 1132
 minor in paruis fortuna furit
 leuiusque ferit leuiora deus,
 seruat placidos obscura quies
 praebetque senes casa securos. 1135
- b Admota aetheriis culmina sedibus
 euros excipiunt excipiunt notos
 insanī boreae minas
 imbriferumque corum. 1140
- a' Raros patitur fulminis ictus
 humida uallis: tremuit telo
 Iouis altisoni Caucasus ingens
 phrygiumque nemus matris Cybeles.
 metuens caelo Iuppiter alto 1145
 uicina petit. 1146
- b' Circa regna tonat — . — . — 1149
 — — — . — — —
 — — — . —
 — . — . —
- a Non capit umquam magnos motus
 humili tecti plebeia domus. 1147
 uolat ambiguis mobilis alis 1148
 1150

1136 praebetque senes *Eψ* praebet somnos α || 1138
 Duros excipiunt notos *A* Euros excipiunt excipiunt notos
EMEψ || 1139 insanī et ci. *NHs.* || 1141 uerba humida
 uallis ponit. α ante raros pat. || 1146^b uerba circa regna
 tonat, quae in EA scripta sunt post u. 1148 (domus) cum
 uno ex Pall. huc reuocauit et reliquias esse strophae consi-
 milis eius quae ante (u. 1137 sqq.) legitur coniecit R.P. circa
 reges et regna tonat ci. *H. Grotius* ||

hora nec ulli
praestat uelox fortuna fidem.

a' Qui clara uidet sidera mundi
nitidumque diem nocte relicta,
luget maestos tristis redditus
ipsoque magis flebile Auerno
sedis patriae uidet hospitium.

1155

c^o Pallas Actaeae ueneranda genti,
quod tuus caelum superosque Theseus
spectat et fugit stygias paludes,
casta nil debes patruo rapaci:
constat inferno numerus tyranno.

1160

a Quae uox ab altis flebilis tectis sonat
strictoque uaecors Phaedra quid ferro parat?

THESEVS. PHAEDRA. ET IDEM.

Quis te dolore percitam instigat furor?
quid ensis iste quidue uociferatio
planctusque supra corpus inuisum uolunt?

1165

a PH. Me me profundi saeue dominator freti
inuade et in me monstra caerulei maris
emitte, quicquid intimo Tethys sinu
extrema gestat, quicquid Oceanus uagis
complexus undis ultimo fluctu tegit.

1170

b O dure Theseu semper, o numquam ad tuos
tuto reuerse. gnatus et genitor nece
reditus tuos luere: peruertis domum
amore semper coniugum aut odio nocens.

1175

1151 aura nec ulli praestat uelo *ci. NHs.* || 1153 hic
qui clari *Eg* qui clara uidet *A* || 1154 morte *A* nocte
εψ (?) || THESEVS · PHAEDRA · CHORVS *A* THESEVS ·
PHAEDRA ET IDEM *E* inscr. *om. ψ* || 1173 dure *Εψ*
dire *α* || 1176 nocens *Εψ* noces *α* ||

- c Hippolyte tales intuor uultus tuos
talesque feci? membra quis saeuus Sinis
aut quis Procrustes sparsit? aut quis cresius
daedalea uasto claustra mugitu replens 1180
taurus biformis ore cornigero ferox
diuulsit? heu me. quo tuus fugit decor
oculique nostrum sidus? exanimis iaces.
- d Ades parumper uerbaque exaudi mea.
nil turpe loquimur. hac manu poenas tibi
soluam et nefando pectori ferrum inseram
animaque Phaedram pariter ac scelere exuam
et te per undas perque tartareos lacus
per Styga per amnes igneos amens sequar. 1185
- c' Placemus umbras: capit is exuuias cape
laceraeque frontis accipe abscisam comam.
non licuit animos iungere, at certe licet
iunxisse fata. morere si casta es uiro,
si incesta amori. coniugis thalamos petam
tanto inpiatos facinore? hoc derat nefas 1195
ut vindicato sancta fruereris toro. 1199
- d Audite Athenae tuque funesta pater 1200
peior nouerca: falsa memoria ei nefas
quod ipsa demens pectore insano hauseram
mentita finxi. uana punisti pater
iuuenisque castus crimen incesto iacet.
pudicus insons recipe iam mores tuos. 1205
- c' O mors amoris una sedamen mali, 1196
o mors pudoris maximum laesi decus 1197
confugimus ad te: pande placatos sinus. 1198
mucrone pectus inpium iusto patet 1206

1178 qui *E* quis *A* || cinis *Eψ* Scinis α || 1180 dedalea
corr. ex dedaleo E' || 1183 exanimis *Eψ* exanimus α || 1185
hoc *E* hac *A* || 1187 memet pariter *A* phaedram pariter *E* ||
1191 abscisam *Eψ* abscissam α || 1193 castes *E* || 1195 im-
pleteos *E* inpiatos *A* || 1199 vindicato *Eψ* vindicati α ||
1196 *om. ψ* || 1197 *ante 1196 legitur α* || amoris *ψ* pudoris
EA || *uu. 1196—1198 qui in codicibus male post u. 1195 leguntur, suo loco (post u. 1205) restitui* || 1203 falsa *A* uana
Eψ || 1204 incestae *A* incesto *Eψ* || 1205 puditus *E* ||

cruorque sancto soluit inferias uiro.

THE. quid facere rapto debeas gnato parens,
disce a nouerca: condere Acherontis plagis.

- α Pallidi fauces Auerni uosque taenarei specus, 1210
unda miseris grata Lethes uosque torpentes lacus,
inpium rapite atque mersum premit e perpetuis malis.
- α' Nunc adeste saeuia ponti monstra, nunc uastum mare
ultimo quodcumque Proteus aequorum abscondit sinu
meque ouantem scelere tanto rapite in altos gurgites. 1215
- α'' Tuque semper genitor irae facilis adsensor meae. 1216
sidera et manes et undas scelere compleui meo:
amplius sors nulla restat: regna me norunt tria. 1220
- α''' Morte facili dignus haud sum qui noua gnatum nece 1217
segregem sparsi per agros quique dum falsum nefas
exequor uindex seuerus, incidi in uerum scelus. 1219
- a In hoc redimus: patuit ad caelum uia,
bina ut uiderem funera et geminam necem 1222
caelebs et orbus, funebres una face
ut concremarem prolis ac thalami rogos.
donator atrae lucis Alcide tuum
Diti remitte munus, ereptos mihi
restitue manes.
- α' Inpius frustra inuoco 1225
mortem relictam. crudus et leti artifex
[exitia machinatus insolita effera]
nunc tibimet ipse iusta supplicia inroga.
pinus coacto uertice attingens humum
caelo remissum findat in geminas trabes
mittarue praeceps saxa per scironia.

1207 soluit *Eψ* soluat α || 1208 THE. *E om. A* || 1209 ex *A*
a *E* || 1210 THES. *A om. E* || tenerai *E* taenarei *A* || 1213 uerba
saeua ponti monstra *mihi suspecta* || 1213 quicumque *ψ* ||
aequoris α aequorum *Eψ* aequor ci. *Scaliger* sinu *A* sinū *E* ||
1220. 1221 ante u. 1217 *conlocaui auctore R.P.* || 1217 morte
dignum facinus ausus *A* morte facili dignus haud cum (sum
t. Gr.) *E* || 1219 *scelestus A* *seuerus E* || nefas *A* *scelus E* ||
1224 face corr. ex fioce *E¹* facē *E²* ad marg. || 1230 del. *R.P.* ||
1232 remissum *Eψ* remissa α || 1234 mittarue *A* mittarue *E* ||

- b Grauiora uidi quae pati clausos iubet 1235
 Phlegethon nocentes igneo cingens uado:
 quae poena memet maneat et sedes scio.
 umbrae nocentes cedite et ceruicibus
 his his repositum degrauet fessas manus
 saxum seni perennis aeolio labor. 1240
- b' Me ludat amnis ora uicina adluens,
 uultur relicto transuolet Tityo ferus
 meumque poenae semper accrescat iecur,
 et tu mei requiesce Perithoi pater:
 haec incitatis membra turbinibus ferat 1245
 nusquam resistens orbe reuoluta rota.
- b'' Dehisce tellus. recipe me dirum chaos
 recipe. haec ad umbras iustior nobis uia est:
 gnatum sequor. ne metue qui manes regis:
 casti uenimus. recipe me aeterna domo
 non exiturum. non mouent diuos preces,
 at si rogarem scelera, quam proni forent. 1250
- c^o CHOR. Theseu querelis tempus aeternum manet.
 nunc iusta nato solue et absconde ocius
 dispersa foede membra laniatu effero. 1255
- d THES. Huc huc reliquias uehite cari corporis
 pondusque et artus temere congestos date.
 Hippolytus hic est? crimen agnosco meum:
 ego te peremi, neu nocens tantum semel
 solusue fierem: facinus ausurus parens
 patrem aduocau. munere en patrio fruor. 1260
 o triste fractis orbitas annis malum.
- d' Complectere artus quodque de gnato est super

1235 grauiora merui quam pati inclusos iubet ci.

NHs. || 1236 ^hplegeton E || cingnens E || 1237 maneat memet
 A memet maneat E || 1238 cedire E cedat ψ cedite α || 1240
 senis A seni E || Eolij A aeolio E || 1241 abluens A al-
 luens ε || 1243 accrescat corr. ex accressat E' || 1244 peri-
 thoi E pirithoi A || 1246 nunquam A nusquam Eψ || 1248 hoc
 A haec Eψ || 1257 truncosque ci. NHs. an: partesque?
 cf. u. 1267 || 1258 es ci. I. Gr. || facinus A crimen E || 1260
 fierem E ||

miserande maesto pectore incumbens foue.

1265

disiecta genitor membra laceri corporis

in ordinem dispone et errantes loco

restitue partes. fortis hic dextrae locus,

hic laeva frenis docta moderandis manus.

[ponenda. laeui lateris agnosco notas.]

quam magna lacrimis pars adhuc nostris abest.

1270

d'' Durate trepidae lugubri officio manus

fletusque largos sistite, arentes genae,

dum membra nato genitor adnumerat suo

corpusque fingit. hoc quid est forma carens

et turpe multo uulnere abruptum undique?

quae pars tui sit dubito, sed pars est tui.

hic hic repone, non suo at uacuo loco.

F. LXXXVI

1275

a Haecne illa facies igne sidereo nitens

inimica flectens lumina? huc cecidit decor?

o dira fata. numinum o saeuus fauor.

sic ad parentem gnatus ex uoto reddit?

en haec suprema dona genitoris cape

saepe efferendus. interim haec ignes ferant.

1280

a' Patefacite acerba caede funestam domum:

Mopsopia claris tota lamentis sonet.

1285

uos apparate regii flamمام rogi,

at uos per agros corporis partes uagas

inquirite. istam terra defossam premat

grauisque tellus inpio capitи incubet.

1265 CHOR. disiecta E CHOR. om. A || 1266 ertantes E
 1267 humeri locus A dextrae locus Eψ || 1268 hic dextra ψ
 hic laeva Eα || 1269 del. R.P. || 1274 quidem A quid E || 1275
 multo et A multo E || ambesum A abruptum EVoss. || 1279
 hic A huc εψ || 1280 furor A fauor E || 1282 Een E || uota A
 dona EMEψ || 1284 funesta E funestam A || 1288 inquirite E
 acquirite A anquirite ψ || MARCI · LVCII · ANNEI · SE-
 NECAE · PHAEDRA · EXPLICIT · FELICITER · INCI-
 PIT · OEDYPPVS E || Explicit quarta Tragedia Senece.
 s. Ipolita. feliciter die Veneris XXVI°. mensis Maij. du^o
 Johaⁿs acuth cum gentib; lige tē hostil'r militaret ter-
 ritoriu^z dn^r nostri ultra //oliuʒrē:— R ||

L. ANNAEI SENECAE

O E D I P V S

PERSONAE

I OEDIPVS
II IOCASTA
CREO
TIRESIA
III MANTO
SENEX CORINTHIVS
NVNTIVS

CHORVS THEBANORVM. PHORBAS

SCAENA THEBIS

OEDIPVS. IOCASTA.

- cº Iam nocte Titan dubius expulsa redit
et nube maestus squalida exoritur iubar
lumenque flamma triste luctifica gerens
prospiciet auida peste solatas domos
stragemque quam nox fecit ostendet dies. 5
- aº Quisquamne regno gaudet? o fallax bonum,
quantum malorum fronte quam blanda tegis.
ut alta uentos semper excipiunt iuga
rupemque saxis uasta dirimentem freta
quamuis quieti uerberant fluctus maris, 10
imperia sic excelsa fortunae obiacent.
- a Quam bene parentis sceptris Polybi fugeram.
curis solitus exul intrepidus uacans,
caelum deosque testor, in regnum incidi.
infanda timeo, ne mea genitor manu
perimatur. hoc me delphicae laurus monent
aliudque nobis maius indicunt scelus. 15

INCIPIT OEDYPPVS *E* Marci Lucii Anei Senece
Edippus Tragedia | Quinta feliciter Incipit. Edippus lo-
quit: *R*

1 OED. *E om. A* || I . n. Titan dubius expulsa redit
EME I . n. pulsa dubius effulsit dies *A* || 2 maestum *εA*
maestus *Gron.* || 3 luctifica *E Ge. Fabricius* luctifera *A* ||
4 prospiciet *EME Voss.* perspiciet *Burdeg.* iam cernet
A || 10 uerberat *E* uerberant *A* || 13 uacans *E* uagans *A*
uagus *VR14* || 17 maius indicunt *E* m. inducunt *Vratisl.*
m. indicant *ψ* indicant maius *α* ||

- a' Est maius aliquod patre mactato nefas.
pro misera pietas eloqui fatum pudet.
thalamos perempti Phoebus et diros toros
gnato minatur inopia incestos face. 20
hic me paternis expulit regnis timor.
non ego penates pr o fugus excessi meos.
- b Parum ipse fidens mihi met in tuto tua
natura posui iura. cum magna horreas,
quod posse fieri non putas metuas tamen. 25
cuncta expauesco meque non credo mihi.
- b' Iamiam aliquid in nos fata moliri parant.
nam quid rear quod ista cadmeae lues
infesta genti strage tam late edita
mihi parcit uni? cui reseruamur malo? 30
- c Inter ruinas urbis et semper nouis
deflenda lacrimis funera ac populi struem
incolumis adsto. scilicet Phoebi reus
sperare poteras sceleribus tantis dari 35
regnum salubre? fecimus caelum nocens.
- b Non aura gelido lenis adflatu fouet
anhela flammis corda, non zephyri leues
spirant, sed igne frigit aestiferi canis
Titan leonis terga nemeaei premens. 40
- b' Deseruit amnes umor atque herbas color
aretque Dirce, tenuis Ismenos fluit
et tinguit inopi nuda uix unda uada.
- b Obscura caelo labitur Phoebi soror
tristisque mundus nubilo pallat Ioue. F. LXXXVII 45

18 aliquot *E¹* aliquod *E²* *Vrat.* *pr. m.* aliud *A* || 20
parentis *E A* peremptis *V* perempti *scripti* || 21 ominatur
I. Gron. || 23 nuno ergo *E* non ego *A* || 24 parui *ψ* fidens
om. ψ || 26 quod *E ψ* quae *A* || 28 in *om. α* || 34 asto *E*
adsto II *Pall. Ortel.* ergo *A* || 37 nec *E* non *A* || 29 igne *E*
ignes A || friget *E* frigit *I. Gron.* auget *A* || 40 Sitan *E* ||
nemei *E ψ corr. A* || 42 areque *E* || post h. u. lacunam unius
uersus indicauit || 43 inopi *E M E R mg.* ipsa *A* || 45 die *M E*
nono A Ioue DHs. ||

- nullum serenis noctibus sidus micat,
sed grauis et ater incubat terris uapor.
- b' Obtexit arces caelitum ac summas domos
inferna facies. denegat fructum Ceres
adulta et altis flaua cum spicis tremat,
arente culmo sterilis emoritur seges. 50
- c' Nec ulla pars inmunis exitio uacat,
sed omnis aetas pariter et sexus ruit
iuuenesque senibus iungit et gnatis patres
funesta pestis. una fax thalamos cremat
luctuque acerbo funera et questu carent. 55
- c' Quin ipsa tanti peruicax clades mali
siccauit oculos, quodque in extremis solet,
periere lacrimae. portat hunc aeger parens
supremum ad ignem, mater hunc amens gerit
properatque, ut alium repetat in eundem rogum. 60
- c' Quin luctu in ipso luctus exoritur nouus
suaeque circa funus exequiae cadunt.
tum propria flammis corpora alienis cremant.
diripitur ignis, nullus est miseris pudor.
non ossa tumuli sancta discreti tegunt. 65
- b' Arsisse satis est. pars quota in cineres abit?
dest terra tumulis, iam rogos siluae negant.
non uota non ars ulla conreptos leuant.
cadunt medentes, morbus auxilium trahit. 70
- b' Adfusus aris supplices tendo manus
matura poscens fata, praecurram ut prior
patriam ruuentem neue post omnis cadam
fiamque regni funus extremum mei.
- a' O saeuia nimium numina, o fatum graue.
negatur uni nempe in hoc populo mihi 75

49 fluctum *E¹* corr. *E¹* || 50 cremat *Aε* tremat *Gron.* ||
52 nec ulla pars i. *ER* 10 *mg.* nulla pars i. *ψ* pars nulla
regni i. *α* || 53 sed *εψ* et *A* || 56 fletuque *ω* planctuque *Bo*.
luctuque *scripti* || 57 ipsa *E* ista *A* || 61 repetat *EME*
regerat A || *rogum Eψ locum A* || 66 discreta *ψ* || 69 cor-
reptos *E corruptos A* // 72 procuram *E* praecurram *A* //

mors tam parata? sperne letali manu
contacta regna. linque lacrimas funera
tabifica caeli uitia quae tecum inuehis
infaustus hospes. profuge iam dudum ocius
uel ad parentes.

80

- a' IOC. Quid iuuat coniunx mala
graquare questu? regium hoc ipsum reor
aduersa capere quoque sit dubius magis
status et cadentis imperi moles labet.
hoc stare certo pressius fortem gradu.
haud est uirile terga fortunae dare.

85

- d OED. Abest pauoris crimen ac probrum procul
uirtusque nostra nescit ignauos metus.

90

- e Si tela contra stricta, si uis horrida
Mauortis in me rueret aduersus feros
audax gigantas obuiam ferrem manus.

- e' Nec Sphinga caecis uerba nectentem modis
fugi: cruentos uatis infandae tuli
rictus et albens ossibus sparsis solum.

95

- e Cumque e superna rupe iam praedae inminens
aptaret ales uerbera et caudae moras
saeui leonis more concuteret minax,
carmen poposci.

- e' Sonuit horrendum, insuper
crepuere malae saxaque inpatiens morae
reuelsit unguis uiscera expectans mea.

100

- d' Nodosa sortis uerba et inplexos dolos
ac triste carmen alitis solui ferae.

- e'' IOC. Quid sera mortis uota nunc demens facis?

77 iam E tam A || loetuli Eⁱ || 78 contracta ψ || 83 sit
om. ψ || 84 labet Eψ labat A || 85 gradum E || 90 ferox
ψ || 91 gigantas E gigantes A || obuiam E obuias A || 93 ua-
tis EME pestis A || 94 sparsi ψ || 95 superna E Lips. uel
potius Me Mog. superba A || 96 ales uerbera eA alas uer-
bera Scaliger || caudae EME caudam A mouens eA || 97 con-
ciperet EA concuteret ψ sc̄ripsi caudae moras s. l. m.
concuteret minax || 101 sortis eψ fortis A || uerba tortis
et i. d. E || 102 soluit EVⁱ solui A || 103 IOC. om. E ||

licuit perire. laudis hoc pretium tibi
sceptrum et peremptae Sphingis haec merces datur. 105
 b'' OED. Ille ille dirus callidi monstri cinis
in nos rebellat, illa nunc Thebas lues
perempta perdit. una iam superest salus,
si quam salutis Phoebus ostendit uiam.

CHORVS THEBANORVM.

F. LXXXVIII

- A a Occidis Cadmi generosa proles 110
 urbe cum tota. uiduas colonis
respicis terras miseranda Thebe.
carpitur leto tuus ille Bacche
miles extremos comes usque ad Indos.
ausus eois equitare campis 115
figere et mundo tua signa primo.
cinnami siluis Arabas beatos
uidit et ueras equites sagittas,
[terga fallacis metuenda Parthi]
litus intravit pelagi rubentis. 120
promit hinc ortus aperitque lucem
Phoebus et flamma propiore nudos
inficit Indos.
- b Igne furtiuo populante uenas
stirpis inuictae genus interimus. 125

106 OED. A om. E || calidi EA corr. ψ || 107 luc&s E^e ||
 CHORVS THEBANORVM E Thu. ψ CHORVS A || 112
 mi
 phoebe E || 113 bachi ψ || 117 cinnami E cinna.. Thu. cinnamis A || siluis E Thu. syluas A || arabes E arabas Thu.
 Arabum A || beatos E Thu. beatas A || 118 uersa Thu. fort.
 uersos || equites Thu. E equitis A || 119 fallacis E Voss.
 Thu. ψ conuersi A deleui uersum || 121 hinc ER Thu.
 hic A || 123 post Indos 'in m. s. aliquot sequitur igne uicino
 [Mog. G g R 10 11 14 V] uel igne furtiuo' Commelinus. huc
 reuocauit G.R. auctore Phaedrae u. 285 || 125 interimos
 E Thu. ||

- labimur saeuo rapiente fato.
 ducitur semper noua pompa morti.
 longus ad manes properatur ordo
 agminis maesti seriesque tristis
 haeret et turbae tumulos petenti 130
 non satis septem patuere portae.
 stat grauis strages premiturque iuncto
 funere funus. 13
- b' Colla tacturus steterat sacerdos:
 dum manus certum parat alta uulnus,
 aureo taurus rutilante cornu
 labitur segnis. patuit sub ictu
 ponderis uasti resoluta ceruix:
 nec crux ferrum maculauit ater. 14
 turpis e plaga sanies profusa.
 segnior cursu sonipes in ipso
 concidit gyro dominumque prono
 prodidit armo. 14
- a' Prima uis tardas teligit bidentes.
 laniger pingues male carpsit herbas.
 incubant agris pecudes relictae,
 taurus armento pereunte marcat.
 deficit pastor grege diminuto
 tabidos inter moriens iuencos.
 non lupos cerui metuunt rapaces,
 cessat irati fremitus leonis,
 nulla uillosis feritas in ursis,
 perdidit pestem latebrosa serpens,
 aret et sicco moritur ueneno. 15
-

126 rapimur *Thu.* || 132 iuncto ε *Thu.* uineto *A* || 134
 135 transposui post u. 144 || 141 atra ω scripsi ater. || 142
 profusa est *A* est om. *Eψ* turpis est p. s. p. *G* || 146 agris
E pratis *A* || 148 de minuto *E* dim. *A* || 153 perdidit *E*
Voss. perbidit *Delrianus* perbibit *A* || 154 Arida et *NHs.*
 post h. u. *sapphicum* unum cum adonio excidisse suspicor ||

B a

Non silua sua decorata coma
 fundit opacis montibus umbras.
 non rura uirent ubere glebae.
 non plena suo uitis baccho
 bracchia curuant:
 omnia nostrum sensere malum.

1

164

a'

Rupere Erebi claustra profundi
 turba sororum face tartarea
 Phlegethonque suam mutat ripam.
 miscuit undis Styga sidoniis

• • • • • • • • • • • •

b

Mors atra auidos oris hiatus
 pandit et omnis explicat alas.
 quique capaci turbida cumba
 flumina seruat
 durus senio nauita crudo
 uix adsiduo bracchia conto
 lassata refert
 fessus turbam uectare nouam.

165

170

b'

Quin taenarii uincula ferri
 rupisse canem fama et nostris
 errare locis, muguisse solum:
 uaga per lucos simulacra uirum
 [maiora uiris], bis cadmeum
 niue discussa tremuisse nemus,
 bis turbatam sanguine Dircen,
 amphionios ululasse canes
 nocte silenti.

175

Quat. XI

F. LXXXVIII

181

180

155 silua sua *Eψ* sua sylua *A* || 158 bacho *E* Iaccho *A*
 iaco *ψ* || 159 curuat *ω* curuant *scripsi* || 163 suam mutat
vā E sua motam ripa *A* post u. 164 duo uu. interierunt ||
 5 alta *ω* atra *NHs.* || 169 senio *E* senior *A* || 174 errare *E*
asse A || 177 maiori *E* maiora uiris *deleui* || 179 bis turb.
Pal. iam turb. A || 180 181 *conmutai* ||

c O dira noui facies leti
grauior leto.
piger ignaos adligat artus
languor et aegro rubor in uultu
maculaeque caput sparsere leues.
tum uapor ipsam corporis arcem
flammeus urit.

185

c' En sacer ignis pascitur artus
multoque genas sanguine tendit. [*oculique rigent*] 189
resonant aures
stillatque niger naris aduncae
cruor et uenas rumpit hiantes.
intima creber uiscera quassat
gemitus stridens

190

189

195

d Iamque amplexu frigida presso
saxa fatigant.
quos liberior domus elato
custode sinit, petitis fontes
aliturque sitis lafice ingestu.

200

d' Prostrata iacet turba per aras
oratque mori. solum hoc faciles
tribuere dei. delubra petunt
haut ut uoto numina placent
sed iuuat ipsos satiare deos.

205

OEDIPVS. CHORVS. CREO.

Quisnam ille propero regiam gressu petit?
ad est ne clarus sanguine ac factis Creo,

186 ueles E || 190 *huc reuocauit deletis his oculique*
rigent || et ω en *scripsi* || 189 *tendit EME tingit A* || 196
iamque E Gg. *Fabricius Ortel.* tunc A || 201 *turba per aras*
E Fabricii Codex t. cadentum A || OEDIPVS · CHORVS ·
CREO | OED. E om. A || 206 *prospero E R14* ||

an aeger animus falsa pro ueris uidet?

CHO. a de s t petitus omnibus uotis Creo.

- a OED. Horrore quatior fata quo uergant timens 210
 trepidoque gemitu pectus adflictum labat.
 ubi laeta duris mixta in ambiguo iacent,
 incertus animus scire cum cupiat timet.
 germane nostrae coniugis fessis opem
 si quam reportas, uoce properata edoce.
- b CHO. Responsa dubia sorte perplexa latent. 215
 OED. dubiam salutem qui dat adflictis, negat.
 CHO. Ambage flexa delphico mos est deo
 arcana tegere.
- OED. fare sit dubium licet
 a m b i g u a soli noscere Oedipodae datur.
- a CR. Caedem expiari regiam exilio deus 220
 et interemptum Laium ulcisci iubet.
 non ante caelo lucidus curret dies
 haustusque tutos aetheris puri dabit.
- OED. et quis peremptor incluti regis fuit? 225
 quem memoret e d e Phoebus: ut poenas luat.

- y CR. Sit precor dixisse tutum uisu et auditu horrida.
 torpor insedit per artus, frigidus sanguis coit.
- z Vt sacrata templa Phoebi supplici intraui pede 230
 et pias numen precatus rite submisi manus:
 gemina Parnassi niualis arx trucem fremitum dedit.
- y Inminens phoebea laurus tremuit et mouit domum
 ac repente sancta fontis lympha castalii stetit.

209 CHOR. *E om. A* Oedipo libri aliquot attribuunt teste
Bad. || 210 OEDIPVS · CREON *A om. E* || 211 trepidumque
 gemino ω trepidoque gemitu scripsi || afflictu E affe ctu
NHs. adflictum scripsi euentu A || 216 CHORVS E Creonti
 datur A || perplexe err. typ. α || iacent E latent A || 218 CHO-
 RVS E Creontis est A || flexa Eψ fexa nexa V nexa A || 221
 caedem εψ sedem A || exitio E' || 222 CREO manu detersum
 E || 224 totos ψ || puniri (sic) E || 225 Et quis Eψ Ecquis A ||
 228 Ait pretor ψ || dixisse et et om. α sed corr. in erratis || tuum
 ψ || horrida E 'alti libri' t. Delrio horrido ψ horridum A ||
 231 fremitum E sonitam A || 234 At α || casphalii E ||

- δ' Incipit letoa uates spargere horrentes comas
et pati conmota Phoebum. contigit nondum specum, 235
emicat uasto fragore maior humano sonus:
ε' 'Mitia cadmeis remeabunt sidera Thebis,
'Si profugus Dircen ismenida liqueris hospes
'regis caede nocens Phoebo iam notus et infans.
ε' 'Nec tibi longa manent sceleratae gaudia caedis: 240
' tecum bella geris, gnatis quoque bella relinques
'turpia maternos iterum reuolutus in ortus.'
- fº OED. Quod facere monitu caelitum iussus paro, F. LXXXIX
functi cineribus regis hoc decuit dari,
ne sancta quisquam sceptrum uiolaret dolo. 245
regi tuenda maxime regum est salus:
- b' Quaerit peremptum nemo quem incolumem timet.
CR. curam perempti maior excussit timor.
OED. pium prohibuit ullus officium metus?
CR. prohibent nefandi carminis tristes minae. 250
OED. nunc expietur numinum imperio scelus. 251
- f Tū tu penes quem iura praecepitis poli
tuque o sereni maximum mundi decus
bis sena cursu signa qui uario regis,
qui tarda celeri saecula euoluis rota: 255
- f' Sororque fratri semper occurrens tuo
noctiuaga Phoebe quique uentorum potens
aequor per altum caerulos currus agis
et qui carentis luce disponis domos: 260
- f Quisquis deorum regna placatus uides,
adeste. cuius Laius dextra occidit,
hunc non quieta tecta non fidi lares
non hospitalis exulem tellus ferat. 261
263

234 loetha *E* letea *i. e.* *Lethaea A* leteia *ψ* Letoa
NHs. || 237 phoebis *E* || 238 liquerit *E R¹⁴ V¹* liqueris *A* ||
239 instans *E* || 241 relinquoris *E* || 242 turpes *E* turpis *A*
turpia *NHs.* || hortus *E* || 247 querit *E* querit *ψ* queri-
tur *A* || 250 Spinx et nef. *E* prohibit nef. *A* || crimi-
nis *ψ* || 251 expletur *E¹* corr. ras. || 252 ante u. 261 transposui ||
262 nunc *E* hunc *A* || quieta *E R¹⁰* quietum *A* ||

- f' Thalamis pudendis doleat et prole inopia.
 hic et parentem dextera perimat sua 265
 faciatque — num quid grauius optari potest? —
 quicquid ego fugi. non erit ueniae locus.
- g Per regna iuro quaeque nunc hospes gerō
 et quae reliqui perque penetrales deos,
 per te pater Neptune qui fluctu breui 270
 utrimque nostro geminus adludis solo.
 et ipse nostris uocibus testis ueni
 fatidica uatis ora cirrhaeae mouens.
- g' Ita molle senium ducat et summum diem
 securus alto reddat in solio parens 275
 solasque Merope nouerit Polybi facies,
 ut nulla sontem gratia eripiet mihi.
 sed quo nefandum facinus admissum loco est,
 memorate. aperto marte an insidiis iacet?
- g CR. Frondifera sanctae nemora Castaliae petens 280
 calcauit artis obsitum dumis iter
 trigemina qua se spargit in campos uia.
 secat una gratum Phocidos Baccho solum,
 unde altus arua deserit caelum petens
 clementer acto colle Parnassos biceps. 285
- g' At una bimaris Sisyphi terras adit 286
 gelidumque dirimit annis elei uadum.. 289
 olenia in arua tertius trames caua 287
 conuale serpens tangit errantes aquas. 288
 hic pace fretum subita praedonum manus
 aggressa ferro facinus occultum tulit. 290
- h Oed. In tempore ipso sorte phoebea excitus
 Tiresia tremulo tardus accelerat genu
 comesque Manto luce uiduatum trahens.

267 ergo E || 268 gero E ψ rego A || 275 reddat
 EME degat A regat ψ || 278 nefandum EME nefastum A ||
 279 Memorate Eψ Memorato A || aperto marte εψ Marte
 aperito A || 280 patens E^t corr. E^t || 281 artis E^t G altis
 A E^t || 282 tergemina ψ || 284 arua E ME Mog. ima A || post
 u. 286 interposui u. 289 || elei EA elidis ψ || 288 serpit ψ ||
 292—294 Quedipo dedi || 293 Tiresias ψ || genu Eψ gradu A ||

TIRESIA ET IDEM. MANTO.

- a Sacrate diuis proximum Phoebo caput
responsa solue, fare quem poenae petant. 2:
TIR. quod tarda fatu est lingua, quod quaerit moras,
haut te quidem magnanime mirari addecet.
- a' Visu carenti magna pars ueri latet,
sed quo uocat me patria quo Phoebus sequar: 300
fata eruantur. si foret viridis mihi
calidusque sanguis, pectore exciperem deum.
- b Appellite aris candidum tergo bouem
curuoque numquam colla depresso iugo.
tu lucis inopem gnata genitorem regens 305
manifesta sacri signa fatidici refer.
MAN. opima sanctas uictima ante aras stetit.
- b' TIR. In uota superos uoce solemnni uoca
arasque dono turis eoi extrue. F. LXXXI
MAN. iam tura sacris caelitum ingessi focus.
TIR. quid flamma largas iamne comprehendit dapes? 310
MAN. subito refulsit lumine et subito occidit.
- c TIR. Vtrumne clarus ignis et nitidus stetit
rectusque purum uerticem caelo tulit
et summam in auras fusus explicuit comam?
an latera circa serpit incertus uiae 315
et fluctuante turbidus fumo labat?
MAN. non una facies mobilis flammea fuit.
- c' Imbrisera qualis implicat uarios sibi
iris colores parte quae magna poli
curuata picto nuntiat nimbos sinu: 320
quis desit illi quisue sit dubites color.

TIRESIA ET IDEM · MANTO E OEDIPVS · TIRESIAS · MANTO A || 295 OED. E om. A || 297 tarda fatu est
E Voss. Crus. tarda fatu g? R 11 mg. tardo fatum A || 298
haut equidem E Delrianae membr. haud te quidem A || 299
carenti Eψ carentem A || 302 exciperem E Voss. ψ excutere
rem A || 306 fatifici ψ || 307 uictima ante E || 311 comprehendit
εψ comprehendit A || 312 lumine E lumen A || 318
mobili Bo. ||

caerulea fuluis mixta oberrauit notis,
sanguinea rursus, ultima in tenebras abit.

Sed ecce pugnax ignis in partes duas
discedit et se scindit unius sacri
discors fauilla. genitor horresco intuens:
libata Bacchi dona permutat crux
ambitque densus regium fumus caput
ipsosque circa spissior uultus sedet.

[et nube densa sordidam lucem abdidit.]

Quid sit, parens effare.

TIR. quid fari queam
inter tumultus mentis attonitae vagus?
quidnam loquar? sunt dira sed in alto mala.
solet ira certis numinum ostendi notis.
quid istud est quod esse prolatum volunt
iterumque nolunt et truces iras tegunt?

Pudet deos nescio quid. hic propere admoue
et sparge salsa colla taurorum mola.
placidone uultu sacra et admotas manus
patiuntur?

MAN. altum taurus attollens caput
primos ad ortus positus expauit diem
trepidusque uultum obliquat et radios fugit.

TIR. Vnone terram uulnere adflicti petunt?
MAN. iuuenga ferro semet inposito induit
et uulnere uno cecidit, at taurus duos
percessus ictus huc et huc dubius ruit
animamque fessus uix reluctantem exprimit.

TIR. Vtrum citatus uulnere angusto micat
an lentus altas inrigat plagas crux?

MAN. huius per ipsam qua patet pectus uiam
effusus amnis, huius exiguo graues

325

330

335

340

345

350

324 ultima E ultimum A || 331 densa ω tensa C. Bar-thius. uersum deleui || 333 vagus E uagos A || 337 iras ε R aras A || 338 prope ME G V² || 343 uultum solis et EME uultum obliquat et A || 345 imposito E ME Voss. ψ oppo-sito A opposita R || 351 huius Eψ uinus A ||

maculantur ictus imbre, sed uersus retro
per ora multus sanguis atque oculos reddit.

e TIR. Infausta magnos sacra terrores cient.
sed ede certas uiscerum nobis notas.

MAN. genitor quid hoc est? non leui motu ut solent
agitata trepidant exta, sed totas manus
quatiunt nouusque proslit uenis crux.

e' Cor marcat aegrum penitus ac mersum latet
liuentque uenae, magna pars fibris abest
et felle nigro tabidum spumat iecur
ac semper omen unico imperio graue
en capita paribus bina consurgunt toris.

e' Sed utrumque caesum tenuis abscondit caput
membrana. latebram rebus occultis negans
hostile ualido robore insurgit latus
septemque uenas tendit. has omnis retro
prohibens reuerti limes oblicus secat.

d' Mutatus ordo est, sede nil propria iacet,
sed acta retro cuncta. non animae capax
in parte dextra pulmo sanguineus latet,
non laeva cordi regio, non molli ambitu
omenta pingues uisceri obtendunt sinus.
natura uersa est, nulla lex utero manet.

F. LXX

d Scrutemur unde tantus hic extis rigor.
quod hoc nefas? conceptus innuptae bouis
nec more solito positus alieno in loco
inplet parentem. membra cum gemitu mouet.
rigore tremulo debiles artus micant,
inficit atras liuidus fibras crux.

d' Temptantque turpes mobilem truncum gradum
et inane surgit corpus ac sacros petit

357 hoc *om.* *ψ* || 359 nouusque *E G?* *quidam Delr.*
nouisque *A* || 370 nichil *E* || iacent *E* || 372 iacet *ω* latet
scripsi || 373 cordi *E* cordis *A* regio cordis *ψ* || 374 uisceri
E Pall. uiscerum *A* uiscera *R 14 G* || 376 TIR. *A om. E ψ*
Scrutetur *ψ* || liuor *ψ* || 377 MAN. *A om. E ψ* || innuptae
EME infaustae *A* || 380 rigore tremulo *E* tremulo rigore *A*
381 atras *EME ψ* arctas *A* || 383 ac sacros *A* at s. *E* ||

- cornu ministros. uiscera effugiunt manum.
neque ista quae te pepulit armenti grauis
uox est nec usquam territi resonant greges:
inmugit aris ignis et trepidant foci. 385
- b OED. Quid ista sacri signa terrifici ferant
exprome: uoces aure non timida hauriam.
[solent extrema facere securos mala.] 390
TIR. his inuidebis quibus opem quaeris malis.
OED. memora quod unum scire caelicolae uolunt,
contaminarit rege quis c a e s o manus.
- b' TIR. Nec alta caeli quae leui pinna secant
nec fibra uiuus rapta pectoribus potest
ciere nomen. alia temptanda est uia.
ipse euocandus noctis aeternae plagis,
emissus Erebo ut c a e d i s auctorem indicet. 395
- a Reseranda tellus, Ditis in placabile
numen precandum, populus infernae Stygis
huc extrahendus. ede cui mandes sacrum?
nam te penes quem summa regnorum nefas
inuisere umbras. 400
- a' OED. Te Creo hic poscit labor,
ad quem secundum regna respiciunt mea.
TIR. dum nos profundae claustra laxamus Stygis,
populare Bacchi laudibus carmen sonet. 405

• CHORVS.

- A Effusam redimite comam nutante corymbo
mollia nysaeis armatae bracchia thyrsis.

384 manum ε manus *I Pal.* manu *A* || 385 ista *E*
ipsa *A* || 386 resonant ε *MEψ* fugiunt *A* mugiunt *Lipsius*,
uoluitne rugiunt? || 387 are segnis *ψ* || 389 expime *ψ* || 390
deleui. extrema E ceteri codd. suprema α || securos facere
ψ || 394 leuis *A* leui *E Voss. ψ* || secat *A* secant *E Voss. ψ* ||
395 parta *ψ* || 399 Reserenda α err. typ. || INPLAC...
Rescr. || 401 mandes *EA* mandas *Vrat. Bo.* || 402 regnorum
est n. *A* est om. *E* || 406 populare *E* || CHORVS *EA* om. *ψ* ||
408 armatus *E Thu.* armate *A* armati *ψ* armatae *Rescr.* ? ||

- α Lucidum caeli decus o *Lyaee* . 410
 huc ades uotis *placidus secundis*
palmis supplicibus | quae tibi nobiles
Thebae Bacche | tuae ferunt.
- α' Huc aduerte fauens uirgineum caput, 415
 vultu sidereo discute nubila.
 et tristes Erebi minas
mitis auertas aidumque fatum.
- a Te decet cingi *madidos capillos* 418 420
 floribus uernis | hederaue mollem
baccare et festo religare frontem, 42
 te caput tyria cohibere mitra, 419
 spargere effusos sine lege crines, 420
 rursus adducto reuocare nodo. 42
- E Lucidum caeli decus huc ades uotis 40
 Quae tibi nobiles
 Thebae Bacchę tuae
Palmis supplicibus ferunt
 Huc aduerte fauens uirgineum caput
 Vultu sydereo discute nubila
 Et tristes herebi minas 41
 Auidumque fatum.
 Te decet cingi comam floribus uernis
 Te caput tyria cohibere mitra
 Hederaue . . . mollem 42
 Bacifera religare frontem.
 Spargere e. q. s.
- haec in E leguntur a quo quid differant vulgares libri statim
 addam: 410 adeas α || 411 Q. t. n. Th. B. t. *unum uersum effi-*
ciant A || 415 Et — fatum coniuncti α || 420 II uel III literae
erasae E nulla lacuna A || Hederaue — frontem coniuncti A ||
Bacchifera A ||
 423 renouare E reuocare A ||
- 409—418 adnotabo quae alii suppleuerunt || 416 iambica
 penthemimeris periisse uidetur (Patria pellas Swob.) solam or-
 sin desiderat GR ut efficiatur stropha similis illi quae est Phaed.
 1289 sqq. (Pelle GR.) || 417 madidos capillos ex Gregorii
 Corrarii Progne repetii || 419 picta c. m. GR || uersum hunc
 post u. 421 conlocauit Swoboda ||

- a Qualis iratam metuens nouercam
 creueras falsos imitatus artus 425
 crine flauenti simulata uirgo
 lutea uestem retinente zona.
 inde tam molles placuere cultus
 et sinus laxi fluidumque syrma.
- a'' Vedit aurato residere curru 430
 ueste cum longa regeres leones,
 omnis eoae plaga uasta terrae,
 qui bibit Gangen niueumque quisquis
 frangit Araxen.
- B Te senior *pando* sequitur Silenus asello
 turgida pampineis redimitus tempora sertis. 435
 condita lasciui deducunt orgia mystae. F. LXXXIII
- b Te Bassaridum comitata cohors
 nunc edoni pede pulsauit
 sola Pangaei, | nunc cadmeas
 [nunc threicio uertice Pindi] 440^a 441^b
 inter matres inopia maenas
 comes ogygio uenit Iaccho
 nebride sacra praecincta latus.
- b' Tibi commotae pectora matres
 fudere comam
 thyrumque leuem vibrante manu
 iam post laceros Pentheos artus 445

427 lutea *Eψ* luteam *A* *Rescr.?* || 428 Inde *Eψ* unde *A* ||
post. u. 430 excidisse uersum puto || 431 tegeres *Rescr.?* *ψ* ||
 432 ueste *E'* uasta corr. *E'* *A* || 435 turpi ω *pando* scripsi
tardo *Bo.* || 435—478 absunt ab *R* 14 *Coloniensi et nonnullis*
Pall. || 439 eden ope depulsauit *E* (sed en *in ras.* *E'*) *ψ*
Edonii p. p. A *Edoni GFabricius Rescr.?* *edon ope dep.*
R 14 || 440^b 441^a *deleui* || 448 *lacertos E laceros A* ||

thyades oestro membra remissae
uelut ignotum uidere nefas.

450

C Ponti regna tenet nitidi matertera Bacchi
Nereidumque choris cadmeia cingitur Ino.
ius habet in fluctus magni puer aduena ponti
cognatus Bacchi numen non uile Palaemon.

c Te tyrrhena puer rapuit manus

455

c' Et timidum Nereus posuit mare,
caerula cum pratis mutant freta.

c Hinc uerno platanus folio uiret
et Phoebo laurus carum nemus.

c' Garrula per ramos auis obstrepit

460

c Viuaces hederas remus tenet,
summa ligat uitis carchesia.

c' Idaeus prora fremuit leo,
tigris puppe sedet gangetica.

c Tum pirata freto pauidus natat
et noua demersos facies habet.

465

c' Bracchia prima cadunt praedonibus
inlisumque utero pectus coit.

449 ostro ψ || remissa ψ || 451 Fontis ψ || 453 in portus
GR ci. ex Ouid. Fast. VI 546 || post u. 455 intercidisse uer-
siculum puto || 456 at Swoboda || timidum Εψ tumidum Α ||
457 mutat ω mutant g IGron. mutas IGron. || post 460
unius uersus lacunam statui. u. 460 uncinis saepsit Bo. || 461
ramus ω remus g et ci. Raphelengius coll. Ouid. M. III 644 |
465 Dum Α Tum ε ψ || peirata α || 468 transponendum
post 469 putabot Swoboda ||

- c Paruula dependet lateri manus
et dorso fluctum curuo subit. 470
- c Lunata scindit cauda mare
et sequitur curuuus fugientia
carbasa delphin.
- Diuite Pactolos uexit te lydius unda
aurea torrenti deducens flumina ripa. 475
laxauit uictos arcus geticasque sagittas
lactea Massagetes qui pocula sanguine miscet.
regna securigeri Bacchum sensere Lycurgi.
- Senserunt terrae Zalacum feroce
quosque uicinus Boreas colonos
arua mutantes ferit — . —
quasque Maeotis pharetra superbias
adluit gentes gelido fluento
quasque despectat rigidus Bootes
Arcadum sidus geminumque plastrum
uertice summo. 480
-
- 474 pactolos *Eψ* Pactolus *A* || 476 uersum forte in *A* omis-
sum *GFabricius ex m. s.*, reposuit adestque in omnibus ut uidetur
codd. || 477 lacta *E* lactea *A* || massagetes *Eψ* Mesagetae α ||
miscet *Eψ* miscent *A* || 478 ligurgi *E* *Thu. ψ corr. A* ||
- Sensere terrae zalacum feroce 479
Et quos uicinus boreas ferit 480
Rigido fluctu Arua mutantes alluit gentes^s
Quasque despectat uertice summo Quasque maeoti^s
Sidus archadium frigido fluctu
Geminumque plastrum 485
-
- 479 zedacum *A* cedacum *ψ* || 481 Arua mutantes quas-
que Maeotis | Alluit gentes frigido fluctu *A* illa ab an-
tiqua sed ut uidetur non prima manu addita *E* || 485 Sidus
— plastrum coniuncti *A* ||
-
- 472 473 ex hexametro alcmanium cum adonio effecit *GR* ||
Te seq. *ψ* seq. pandus fug. *GR* || 479 Senserant *GR* ||
482 pharetra sup. *Swoboda* || 483 gelido *Gron.* || fluento
Swob. || 484 glacialis ursa *Swob.* ||

d' Ille dispersos domuit Gelonos,
ille detraxit trucibus puellis
 arma. deiecto petiere terram
 ore thermodontiacae cateruae
supplices Bacchi positisque tandem
 — — — leuibus sagittis
 — — factae *Minyeidesque*
numen adorant.

d'' Sanguine undauit sacer *hinc* Cithaeron
 — — *amphioniaque caede.*

Proetides siluas petiere et Argos
 praestitem Bacchum coluit nouerca.
 Naxos aegaeo redimita ponto

49

49

E Ille dispersos domuit gelonos
 Arma detraxit trucibus puellis
 Ore deiecto petiere terram
 Thermodontiacae cateruae
 Positisque tandem leuibus sagittis
 Menadaes factae
 Sacer cytheron sanguine undauit
 Ophoniaque caede
 Proetides siluas petiere et argos
 Presente bacchum coluit nouerca
 Naxos aegaeo redimita ponto

48

49

49

49

49

49

490 Th. graues c. ed. *Lugd.*? graues abest EA || 493
 Menidaes E t. Ribbekio Maenades t. Gron. mites sunt factae
 A || 495 sacer et C. A || inundauit A in abest ψ || 497 Pre-
 sides ψ || agros A || 498 praesentem A ||

488 Ille RKuenstler et GR || 491 supplices Baccho
 Swob. Bacchi ego || 494 numen adorant RKuenstler || 496
 Amphoniaque IGron. || 498 praesidem GFabricius cum
 Auantio colit urbs nouercae Swob. an: praestitem B. c.
 nouerca e? ||

tradidit *dignis* thalamis relictam
virginem *cressam* meliore pensans
damna marito. 500

Pumice ex sicco *feriente thyrso*
Nycteli *iussu latices fluebant.*
garruli gramen secuere riui. 505
conbibit dulces humus alta sucos
roscidi mellis niueique lactis
candidos fontes
— — — — —

Ducitur magno noua nupta caelo
igne solemni. sociale Phoebus 510
carmen — — — — —

Tradidit thalamis	500
Relictam virginem	
Meliore pensans	
Damnum marito	
Pumice ex sicco flux	
Nycteleus latex	
Garruli gramen secuere riui	505
Conbibit dulces humus alia sucos	
Niueique lactes candidos fontes	F. LXXXIXII
Et mixta odoro lesbia cum thymo	
Ducitur magno noua nupta caelo	
Solemne phoebus carmen	510

500 tradidit thalamis virginem relictam *A* || 501 Meliore p. damna marito *A* || 503 Pumice ex s. fluxit Nycteleus latex *A* nictelius *ψ* || 506 alta *A* || 507 lactis *A* lacus *ψ* || 510 carmen canit *A* ||

500 tr. Bacchi th. *GR* sponsam *Swob.* || 503 feriente thyrso *GR* || 504 Nycteli iussu *GR* || latices fluebant *Swob.* || 507 Mellis Hyblaei *Swob.* Roscidi mellis *GR* || 510 sociale *RKuenslter* ||

cantat infusis umero capillis.
concutit taedas geminus Cupido.
Iuppiter telum posuit *coruscum*
odit et Baccho ueniente fulmen

515

- E Lucida dum current annosi sidera mundi,
oceanus clausum dum fluctibus ambiet orbem
lunaque dimissos dum plena recolliget ignes,
dum matutinos praedicet Lucifer ortus
altaque caeruleum dum Nerea nesciet Arctos :
candida formonsi uenerabimur ora Lyaei.

520

OEDIPVS. CREO.

- α Etsi ipse uultus llebiles praefert notas,
exprome cuius capite placemus deos.
CR. fari iubet tacere quae suadet metus.
α' OED. Si te ruentes non satis Thebae mouent,
at scepta moueant lapsa cognatae domus.
CR. nescisse cupies nosse quae nimium expetis.
α OED. Iners malorum remedium ignorantia est.
itane et salutis publicae indicium obrues?
CR. ubi turpis est medicina, sanari piget.
α' OED. Audita fare, uel malo dominus graui
quid arma possint regis irati scies.

525

- E Infusis humero capillis
Cantat et geminus cupid
Concutit taedas
Telum depositus iuppiter igneum
Oditque baccho ueniente fulmen.

512.

513 Concinit taedas geminus A concutit cum E
R14 || 515 condidit α condit uel conditique ψ oditque R114
518 demissos E d'missos R13 dimissos A Thu. || 522 Et
(om. si) ψ || 523 exprome E Rescr. expone A || 526 lassa G
lapsa (p in ras.) E² || 529 et A ē E || 530 sanare E ||

514 coruscum Swoboda || post 515 fronte serena suppl.
exempli causa GR ||

- CR. odere reges dicta quae dici iubent.
- α OED. Mitteris Erebo uile pro cunctis caput,
arcana sacri uoce ni retegis tua. 535
- CR. tacere liceat. ulla libertas minor
a rege petitur?
- α' OED. Saepe uel lingua magis
regi atque regno muta libertas obest.
- CR. ubi non licet tacere, quid cuiquam licet?
- α'' OED. Imperia soluit qui tacet iussus loqui. 540
- CR. coacta uerba placidus accipias precor.
OED. ulline poena uocis expressae fuit?
- α CR. Est procul ab urbe lucus ilicibus niger,
Dircaeae circa uallis inriguae loca. 544
- amara bacas laurus et tiliae leues 551
- et paphia myrtus et per inmensum mare 552
- motura remos alnus et Phoebo obuia 553
- enode zephyris pinus opponens latus. 554
- α' Cupressus altis exerens siluis caput
uirente semper adligat trunco nemus 545
- curuosque tendit quercus et putres situ
annosa ramos. buius abrupit latus
edax uetustas, illa iam spissa cadens
radice fulta pendet aliena trabe. 550
- α'' Medio stat ingens arbor atque umbra graui
siluas minores urguet et magno ambitu 555
- diffusa ramos una defendit nemus.
tristis sub illa lucis et Phoebi inscius
restagnat umor frigore aeterno rigens.

534 Mittes E || 536 ulla l. m. a r. petitur? E nulla
 $A \tilde{||} 537$ uel EA uilis aut uili ψ || 539 ubi tacere non licet ψ ||
 $ante$ u. 545 conlocauit uu. 551—554 || 551 amarae α err.
 $typ.$ || bacas E baccis A bachis ψ || 553 alnus (u in ras.)
 E^2 || remos ϵ ψ ramos A || u. 545 uersum 546 sequitur in
Rescr. || 548^b. 549^a om. ψ || 549 illa EME sylua A || spissa E
fessa A *Rescr.*? || 556 siluas minores urguet EA silua
minore surgit ψ || 557 ramos E *Rescr.* ramis A || una ϵ A
umbra ψ || 558 lucis ϵ A lucus ψ || 559 restagnat ϵ R m.
sec. Vrat. hic stagnat A hinc st. ψ ||

- limosa pigrum circumit fontem palus. 560
- b Huc ut sacerdos intulit senior gradum,
haut est moratus. praestitit noctem locus.
tum effossa tellus et super rapti rogis
iaciuntur ignes. ipse funesto integit
uates amictu corpus et frondem quatit. 561
- lugubris imos palla perfundit pedes.
- b' Squalente cultu maestus ingreditur senex.
mortifera canam taxus adstringit comam.
nigro bidentes uellere atque atrae boues
antro trahuntur. | sanguinem libat focis 570* 570
solidasque pecudes urit et multo specum
saturat cruento. | flamma praedatur dapes. 57
uiuumque trepidat igne ferali pecus. 578* 57
F. LXXXIX
- c Vocat inde manes teque qui manes regis
et obsidentem claustra lethaei lacus
carmenque magicum uoluit et rabido minax
decantat ore quicquid aut placat leues
aut cogit umbras. 57
57
- c' Libat et niueum insuper 57
lactis liquorem fundit et bacchum manu
laeva canitque rursus ac terram intuens
grauiore manes uoce et attonita citat. 58
- d Latrauit Hecates turba, ter ualles cauae
sonuere maestum, tota succusso solo
pulsata tellus. 'audior', uates ait,
'rata uerba fudi, rumpitur caecum chaos
'iterque populis Ditis ad superos datur.'

560 circumit E || 563 tum EA tunc ψ || effossa EA fossa
Fabricii codex || 565 frondem EA frontem MEψ || post 565
unum uersum interiisse puto || 566 perfundit ε ψ pertundit A ||
570 antro E retro A || interposui inter hemistichia u. 569*
et b uersus 576b 577 578a || 576b sanguinem libat focis E
Regiomontani liber irrigat sanguis focos A || 577 solidat-
que E' || 573 loetalis ω lethaei NHs. || locus α err. typ. ||
580 ac E et A || 581 citat E ciet R || 582 per E ter A
etiam aut et ψ || canas E cauae A ||

- Subsedit omnis silua et erexit comas.
duxere rimas robora et totum nemus
concussit horror, terra se retro dedit
gemuitque penitus: siue temptari abditum
Acheron profundum mente non aequa tulit
siue ipsa tellus, ut daret functis uiam,
conpage rupta sonuit aut ira furens
triceps catenas Cerberus mouit graues.
- Subito de hinc sit terra et immenso sinu
laxata patuit. ipse torpentes lacus
uidi inter umbras, ipse pallentes deos
noctemque ueram. gelidus in uenis stetit
haesitque sanguis. saeuia prosiluit cohors
et stetit in armis omne uipereum genus
fratrum cateruae dente dircaeо satae
auidumque populi pestis ogygii malum.
- Tum torua Erinys sonuit et caecus furor
horrorque et una quicquid aeternae creant
celantque tenebrae: luctus auellens comam
aegreque lassum sustinens morbus caput
grauis senectus sibimet et pendens metus.
- Nos liquit animus. ipsa quae ritus senis
artesque norat, stupuit. intrepidus parens
audaxque damno conuocat Ditis feri
exangue uulgus. ilico ut nebulae leues
uolitant et auras libero caelo trahunt.
- Non tot caducas educat frondes Eryx
nec uere flores Hybla tot medio creat,
cum examen atro nectitur densum globo,
fluctusque non tot frangit ionium mare.
- Nec tanta gelidi Strymonis fugiens minas

587 comas *E* comam *A* || 590 obditum *α err. typ.* ||
596 torpentes lacus *E* pallentes deos *A* || 597 pallentes
deos *E* torpentes lacus *A* || 598 stetit *ψ* || 603 Tum tota *ψ* ||
606 lassum *Eψ* lapsum *A* || sustinet *ψ* || 613 Eryx *EA*
Oetha *uel* etha *uel* Oethea *ψ* || 615 alto *ω* atro scripsi
arto *GR* || 616 ionius *E* || 617 strynnonis *E* ||

- permutat hiemes ales et caelum secans
tepente Nilo pensat arctoas niues,
quot ille populos uatis eduxit sonus. 620
- d Auide latebras nemoris umbrosi petunt
animaes trementes. primus emergit solo
dextra ferocem cornibus taurum premens
Zethus manuque sustinens laeua chelyn
qui saxa dulci traxit Amphion sono. 625
- d' Interque natos Tantalis tandem suos
tuto superba fert caput fastu graue
et numerat umbras. peior hac genetrix adest,
furibunda Agae [tota quam sequitur manus
partita regem] sequitur et Bacchis lacer
Pentheus tenetque saeuus etiam nunc minas. 630
- d'' Tandem uocatus saepe pudibundum extulit
caput atque ab omni dissidet turba procul
celatque semet. instat et stygias preces
geminat sacerdos, donec in aperlum efferat
uultus opacos Laius. fari horreo. 635
- g Stetit per artus sanguine effuso horridus
paedore foedo squalidam obtentus comam
et ore rabido fatur: 'o Cadmi effera
cruore semper laeta cognato domus
uibrate thyrsos. enthea gnatos manu
lacerate potius: maximum Thebis scelus
maternus amor est. F. LXXXVII 640
- g' Patria non ira deum
sed scelere raperis. non graui flatu tibi
luctificus austro nec parum pluvio aethere 645

619 Tepente εΑ Torpente ψ || 621 Pauide εΑ Pauidae
ed. Lugd.? Auide Markland || umbrosis E || 624 sustinens
E g? substinen R sustinet A || 627 graue E Heinsianus
minor graui A || 628 ac uel at ψ || 629^b 630^a sustuli || 630
bacchis E bacchas ψ Baccham A || lacer εψ sacer α ||
632 pudibundus ψ || 633 desidet ΜΕ || 636 opertos εΑ
apertos ψ opacos scripsi || 637 per εΑ que ψ || horridos
Nhs. || 638 obtentus Eψ obiectus A || 641 penthea E V²
enthea A ethnea ψ ||

- satiata tellus hāitu sicco nocet,
 sed rex cruentus pretia qui saeuae necis
 sceptræ et nefandos occupat thalamos patris.
- g' Inuisa proles, sed tamen peior parens
 quam gnatus, utero rursus infausto grauis 650
 egit qui in ortus semet et matri inpios
 fetus regessit quique uix mo^s est feris,
 fratres sibi ipse genuit, inplícitum malum
 magisque monstrum Sphinge perplexum sua.
- d . Te te cruenta sceptræ qui dextra geris,
 te pater inultus urbe cum tota petam
 et mecum Erinnys pronubas thalami traham
 toruum sonantes uerbera. incestam domum
 uertam et penates inpio marte obteram.
- d' Proinde pulsum finibus regem ocios
 agite exulem. quocumque funesto gradu
 solum relinquet, uere florifero nemus
 reparabit herbas, spiritus pueros dabit
 uitalis aura ueniet et siluis decor.
*[letum luesque mors labor tabes dolor
 comitatus illo dignus excedent simul.]* 665
- d" Et ipse rapidis gressibus sedes uolet
 effugere nostras, sed graues pedibus moras
 addam et tenebo: repet incertus uiae
 baculo senili triste praetemptans iter. 670
 eripite terras, auferam caelum pater.
- g OED. Et ossa et artus gelidus inuasit tremor:
 quicquid timebam facere, fecisse arguor.

647 praecia E pretia Mog. praemia MEψ prima A ||
 648 sceptrum Gron. || 651 Egique Eψ Egit qui A || 652
 uix EA nec ψ || 657 erynim prenubam E Erinnes pronubas A || 658 traham ω toruum scripsi || incestam ε A
 incertam ψ || 661 quocumque Eψ quacumque A || 662 re-
 linquat A relinquet εψ || uirens ω nemus scripsi (*fort.*
transpositis hemisticchis: spiritus p. d. V. a. uere f. nemus
 Reparabit h. ueniet et s. d.) || 665 666 sustuli excedunt ψ ||
 669 repetet Eψ reptet A repet DHs. || 671 Eripite E
 Praeripite A || 672 OED. εψ om. A || 673 OED. A om. εψ ||

- tori iugalis abnuit Merope nefas
 sociata Polybo, sospes absoluit manus 675
 Polybus meas. uterque defendit parens
 caedem stuprumque. quis locus culpae est super?
 g' Multo ante Thebae Laium amissum gemunt
 Boeota gressu quam meo tetigi loca.
 falsusne senior an deus Thebis grauis? — 680
 iamiam tenemus callidi socios doli.
 mentitur ista paeferens fraudi deos
 uates tibique sceptra despondet mea.
 h CR. Egone ut sororem regia expelli uelim?
 si me fides sacra cognati laris 685
 non contineret in meo certum statu,
 tanien ipsa me fortuna terreret nimis
 sollicita semper. liceat hoc tuto tibi
 exuere pondus nec recendentem opprimat.
 iam te minore tutior pones loco. 690
 h' OED. Hortaris etiam, sponte deponam ut mea
 tam grauia regna?
 CR. suadeam hoc illis ego,
 in utrumque quis est liber etiamnum status.
 tibi iam necesse est ferre fortunam tuam.
 OED. certissima est regnare cupienti uia 695
 laudare modica et otium ac somnum loqui.
 ab inquieto saepe simulatur quies.
 i CR. Parumne me tam longa defendit fides?
 i' OED. Aditum nocendi perfido praestat fides.
 g CR. Solutus onere regio regni bonis 700
 fruor domusque ciuium coetu uiget
 nec ulla uicibus surgit alternis dies
 qua non propinqui munera ad nostros lares Quat. XII
 F. LXXXVII

675 Sociato E || absoluet E absolut A || 676 abest
 Vg || 688 libeat Bo. || 689 nec E ne A || 692 CRE. Tam E
 cresua deam E || 693 qui se liber E || stantus E || 694 Tibi
 et iam E || 695 uox E uia A || 696 et totium E || ac εψ
 at A || loqui EME sequi A || 698 fides EME dies A || 699
 fides EME dies A || 702 Nec nulla α || 703 nostras α ||

sceptri redundant cultus opulentae dapes.
donata multis gratia nostra salus.

705

Quid tam beatae desse fortunae rear?

OED. Quod dest: secunda non habent umquam
modum.

CR. Incognita igitur ut nocens causa cadam?

OED. num ratio uobis reddit a est uitiae meae?

num audita causa est nostra Tiresiae? tamen
sontes uidemur. facitis exemplum: sequor.

CR. Quid si innocens sum?

OED. dubia pro certis solent
timere reges.

CR. qui pauet uanos metus,
ueros meretur.

OED. quisquis in culpa fuit,
dimissus odit omne quod dubium putat.

710

CR. Sic odio fiunt.

OED. odio qui nimium timet
regnare nescit. regna custodit metus.

CR. qui sceptra duro saeuus imperio regit,
timet timentis.

Oed. metus in auctorem reddit.

Seruate sontem saxeо inclusum specu.
ipse ad penates regios referam gradum.

720

707 Quod de ē E deest Vrat. m. sec. Quod res A ||
secunda E secundae A || 711 ut sequor ^aE' || 714 me-
retur E fatetur A || 715 omne odit ψ || quod obuium
ē eat E quod dubium putat A quod dubium est, eat
Gron. || 719 Creontis sunt ω Oedipo dedi || 720 OED. ω
deleui ||

CHORVS.

- α Non tu — · · — · —
tanti es causa periculi.
non haec Lahdacidas petunt
* fata sed ueteres deum
irae — * secuntur 7:
- β — — castalium — · · — nemus
umbram sidonio praebuit hospiti
· alluitque — · Dirce
— · · — tyrios colonos 7:
- β' Vt primus *ingens gnatus Agenoris*
fessus per orbem furtu sequi Iouis
sub nostra pauidus constitut arbore
praedonem uenerans *deum.*
- γ — · — — monituque Phoebi
iussus erranti comes ire uaccae 7:
-
- E CHO. Non tu tantis causa periclis
Non haec labdacidas petunt
Fata sed ueteres deum
Irae secuntur. castalium nemus
Umbram sydonio praebuit hospiti
Lauitque dirce tyrios colonos 7:
Vt primum magni natus agenoris
Fessus per orbem furtu sequi iouis
Sub nostra pauidus consistit arbore
Predonem uenerans suum
Monituque phoebi
Iussus erranti comes irae uaccae 7:
- 724 lapdacitas *V¹* lapdacias *V²* || premunt *A* || domos
add. *V* || 729 que om. *R* || 733 sub nostrae ramis constitut
arboris *A* || 734 numerans *A* ||
-
- 729 lau atque *GR* || 731 primum iniqui *GR* || 734
deum GR coll. Ou. met. II 28: sacra Ioui facturus erat. ||

flexerat quam non . . — . — —
 uomer aut tardi iuga curua plaustri,
 inauspicatas deseruit fugas
 nomenque genti de boue tradidit.

740

γ' Tempore ex illo noua monstra semper
 protulit tellus . . — . — —

* * *

δ Aut anguis imis vallibus editus
 annosa supra robora sibilat
 supraque pinus — . . — . —
 supra chaonias celsior arbores
 erexit . . — caeruleum caput,
 cum maiore sui parte recumberet.

745

δ' Aut feta tellus — . . — . —
 * impio partu * *
 effudit arma — . . — . —
 — . . — — sonuit reflexo
 classicum cornu lituusque adunco

750

E Quam non flexerat uomer aut tardi
 Iuga curua plaustri
 Deseruit fugas nomenque genti
 Inauspicata de boue tradidit.
 Tempore ex illo noua monstra semper
 Protulit tellus. aut anguis imis
 Vallibus editus annosa supra
 Robora sibilat superatque pinus
 Supra chaonias celsior arbores
 Erexit cœruleum caput
 Cum maiore sui parte recumberet
 Aut feta tellus impio partu
 Effudit arma
 Sonuit reflexo ¹ classicum cornu

737

740

745

750

737 q. n. fl. | u. a. t. i. c. plaustri A || 745 supra-
 que A || 747 Caeruleum erexit c. A ||

- stridulos cantus * elisit aere.
- E* *non ante linguas agiles et *ora
uocis ignotae . . . : — —
 * clamore primum
hostico experti . . . — — .
 * * *
- a* Agmina campos cognata tenent
dignaque iacto semine proles
uno aetatem permensa die
post Luciferi nata meatus
ante hesperios occidit ortus. 760
- a'* Horret tantis aduena monstros
populique timet bella recentis,
donec cecidit saeva iuuentus
genetrixque suo reddi gremio
modo productos uidit alumnos. 765
- b'* Hac transierit ciuile nefas.
illa herculeae norint Thebae
proelia fratrum. 770
- a* [Quid cadmei fata nepotis,
cum uiuacis cornua cerui
-
- E* Lituusque adunco stridulos cantus 754
Elisit aere non ante linguas 755
Agiles et ora uocis ignotae
Clamore primum hostico experti
- 755 Alias et arma *A* ora in ras. *R²* ||
760 Lignaque *E* || 765 regentis *E* recentis ψ ruentis
A || de uu. 772 — 784 uid. *Observatorum librum p. 36 ubi*
Oedipi I relliquias male huc delatas esse suspicatus sum. Inter-
ponendos igitur credo post eius fragmenti u. 318 ||
-
- 754 c. simul edit aere *GR* || 755 iam mouent lin-
guas a. et horrent | uocis i. sonitus uel et arua | u. i.
resonant fragore *GR* ||

frontem ramis texere nouis,
dominumque canes egere suum?

775

b Praecep*s* siluas montesque fugit
citus Actaeon agilique magis
pede per saltus ac saxa uagus
metuit motas zephyris plumas
et quae posuit retia uitat.

780

a' Donec placidi fontis in unda
cor nua uidit uultusque feros.
ubi uirgineos fouerat artus
nimium saeui diua pudoris.]

OEDIPVS. IOCASA.

- a Curas reuolut animus et repetit metus. 785
obisse nostro Laium scelere autumant
superi inferique, sed animus contra innocens
sibique melius quam deis notus negat.
- b Redit memoria tenue per uestigium
cecidisse nostri stipitis pulsu obuium 790
datumque Diti, cum prior iuuenem senex
cursu superbus pelleret Thebis procul
phocaea trifidas regio qua scindit uias.
- a' Vnanim*a* coniunx explic*a* errores precor.
quae spatia moriens Laius uitae tulit? 795
primone in aeuo uiridis an fracto occidit?
IOC. inter senem iuuenemque sed propior seni.
b' OED. Frequens*e* turba regium cinxit latus?

778 per siluas ψ || ac *E* et *A* || 779 zephyris ϵA ze-
phryo *Vratisl. Bo.* || 782 ferox *E* ψ feros *A* || 783 ibi *E*
ubi *A* || 790 pulsu *EME* ψ impulsu *A* uersus om. ψ || 791
datumque $\epsilon \psi$ datum esse *A* || 792 curru ω cursu *scripsi* ||
Thebas ψ || 793 in trif. ψ || 794 explic*er*rores *E* erro-
rem *A* ||

- IOC. Plures fefellit error anciptis uiae,
paucos fidelis curribus iunxit labor. 800
OED. aliquisne cecidit regio fato comes?
IOC. unum fides uirtusque consortem addidit.
c OED. Teneo nocentem: conuenit numerus locus.
c' Sed tempus adde.
IOC. decima iam metitur seges.

SENEX CORINTHIVS. IDEM.

- a Corinthius te **populus** in **regnum** uocat
patrium: quietem Polybus aeternam obtinet. 805
OED. ut undique in me saeuia fortuna inruat.
a' Edissere agedum quo cadat fato parens.
SEN. animam senilem mollis exsoluti sopor.
OED. genitor sine ulla caede defunctus iacet.
b Testor, licet iam tollere ad caelum pie
puras nec ulla scelera metuentes manus.
sed pars magis metuenda fatorum manet.
SEN. omnem paterna regna discutient metum.
b' OED. Repetam paterna regna, sed matrem horreo. 815
SEN. metuis parentem quae tuum redditum expetens
sollicita pendet?
OED. ipsa me pietas fugat.
SEN. uiduam relinques?
OED. tangis en ipsos metus.
c SEN. Effare mersus quis premat mentem timor.
praestare tacitam regibus soleo fidem. 820
OED. conubia matris delphico admonitu tremo.
SEN. timere uana desine et turpes metus
depone: Merope uera non fuerat parens.

800 cursibus NHs. || 805 SENEX CORINTHIVS .
IDEM E Senex Corinth'. Edipp' V Senex Corinthius. Edi-
pus R 10 SENEX · OEDIPVS A phorbas additur G || 807
Et undique E || 808 Ed. agedum εψ Ed. mihi A || 811 iam
licet E || 814 discutient ΕΜΕψ discutiunt A || 820 regibus
bis E || 821 admonitu Eψ monitu A ||

- b OED. Quod subditui praemium gnati petit?
 SEN. regum superbam liberi adstringunt fidem. 825
 OED. secreta thalami fare quo excipias modo.
 SEN. hae te parenti paruulum tradunt manus.
- b' OED. Tu me parenti tradis? at quis me tibi?
 SEN. pastor niuoso sub Cithaeronis iugo.
 OED. in illa temet nemora quis casus tulit? 830
 SEN. illo sequebar monte cornigeros greges. F. LXXXVIII
- a OED. Nunc adice certas corporis nostri notas.
 SEN. forata ferro gesseras uestigia
 tumore nactus nomen ac uitio pedum.
- a' OED. Quis fuerit ille qui meum dono dedit 835
 corpus requiro.
 SEN. regios pauit greges,
 minor sub illo turba pastorum fuit.
- c' OED. Eloquere nomen.
 SEN. prima languescit senum
 memoria longo lassa sublabens situ.
 OED. potesne facie noscere ac uultu virum? 840
 SEN. fortasse noscam: saepe iam spatio obrutam
 leuis exoletam memoriam reuocat nota.
- a OED. Ad sacra et aras omne compulsum pecus
 duces sequantur. ite propere accersite
 famuli penes quos summa consistit gregum. 845
 a' SEN. Siue ista ratio siue fortuna occulit,
 latere semper patere quod latuit diu.
 saepe eruentis ueritas patuit malo.
- c OED. Malum timeri maius his aliquod potest?
 SEN. magnum esse magna mole quod petitur scias. 850
 concurrit illinc publica hinc regis salus
 utrimque paria. contine medias manus.

824 subditui ε Μ ψ subdititii A || 825 Regum E ψ
 Regnum A || 830 ille E¹ corr. E¹ || 840 cognoscere E || ac
 cultu virum? GR || 844 sequuntur E sequantur A || acer-
 site E || uu. 846 — 848 850 — 854 856 857 locastae dedit
 HWetius ualde probat GR || 846 abstulit ψ || 849 timere E ||
 850 petituro E || 852 paria E patria A ||

- nihil lacessas. ipsa se fata explicit. c' OED. Non expedit concutere felicem statum.
tuto mouetur quicquid extremo in loco est. 855
SEN. nobilius aliquid genere regali appetis?
ne te parentis pigeat inuenti uide.
OED. uel poenitendi sanguinis quaeram fidem.
si nosse liceat.
- c Ecce grandaeuus senex
arbitria sub quo regii fuerant gregis 860
Phorbas. refersne nomen aut uultum senis?
SEN. adridet animo forma nec notus satis
nec rursus iste uultus ignotus mihi.
- c' Oed. Regnum optinente Laio famulus greges
agitasti optimos sub Cithaeronis plaga? 865

PHORBAS. IDEM.

- Laetus Cithaeron pabulo semper nouo
aestiuia nostro prata submittit gregi.
SEN. noscissne memet?
- PHOR. dubitat anceps memoria.
- b OED. Huic aliquis a te traditur quondam puer?
effare. dubitas? cur genas mutat color?
quid uerba quaeris? ueritas odit moras. 870
PHOR. obducta longo temporum tractu moues.
- b' OED. Fatere, ne te cogat ad uerum dolor.
PHOR. inutile isti munus infantis dedi.
non potuit ille luce non caelo frui.
SEN. procul sit omen. uiuit et uiuat precor. 875

853 Nichil *E* *Mog.* Vt nil *A* Vt nichil *ψ* Nihil ut
Bo. || arcessas uel accersas *ψ* || ipsa se *E* *Basil.* *mg.* ipsa
te *A* || explicit *E* *Rm. sec.* explicitant *A* || 854 *z.* OED.
E *mutatae personae nota praefixa* *R14 om.* *A* || 855 OED. *A*
om. *E* *R14* || 858 Vel *E* *Nec A* || 859 Si nosse *E* Sed nosse *A* ||
libeat *E* li ceat *Bo.* certum est *A* || 864 Edip' *G* *Gron.* || 866
PHORBAS · IDEM *E* PHORBAS · SENEX · OEDIPVS *A* ||
872 Abducta *E* || 874 infantis *E* infantem *A* ||

- d OED. Superesse quare traditum infantem negas?
 PHOR. ferrum per ambos tenue transactum pedes
 ligabat artus, vulneri innatus tumor,
 puerile foeda corpus urebat lues. 880
 OED. quid quaeris ultra? fata iam accedunt prope. —
 quis fuerit infans edoce.
 PHOR. prohibet fides.
- d' OED. Huc aliquis ignem. flamma iam excutiet fidem.
Sen. per tam cruentas uera quaerentur uias?
 ignosce, quaeso.
- Oed.* si ferus uideor tibi 885
 et inpotens: parata uindicta in manu est:
 dic uera. quisnam quoue generatus patre,
 qua matre genitus?
- PHOR. coniuge est genitus tua.
- e OED. Dehisce tellus tuque tenebrarum potens
 in Tartara ima rector umbrarum rape 890
 retro reuersas generis ac stirpis uices.
 congerite ciues saxa in infandum caput,
 mactate telis. me petat ferro parens
 me gnatus, in me coniuges arment manus
 fratresque et aeger populus erectos rogis
 iaculetur ignes. 895
- e' Saeculi crimen uagor
 odium deorum iuris exitium sacri,
 qua luce primum spiritus hausit rudes
 iam morte dignus. redde nunc animos pares.
 nunc aliquid aude sceleribus dignum tuis. 900
 i perge propero regiam gressu pete,
 gratare matri liberis auctam domum.

880 lues *EA* lue *ψ* || 881 OED. *EG SE. A* || 882^a OED.
A om. *EG* || *u.* 883 usque 888^a *Oedipi sunt E uu.* 885 886
Phorbantis A uu. 884 885^a *Phorbanti dedit Bo.* ego seni corin-
 thio || 884 quaerenti ω quaerentur *Bo.* || 885 quaeror *E*
 quaeso *A* τιδεορ *E¹* corr. *E¹* || 886 parata *ER Mog.* iam parta
A || 888 est om. *ψ* || 890 irā *E ima A* || 892 in om. *ψ* || infandum *Eψ*
 infestum *A* || 899 acres *E* parens *A* pares *NHs.* || 901 gressu
E R¹⁰ cursu *A* || 902 auctam domum *Eψ* aucta domo *A* ||

CHORVS.

- a Fata si liceat mihi
 fingere arbitrio meo,
 temperem zephyro leui
 uela, ne pressae graui
 spiritu antennae tremant. 905
- a' Lenis et modice fluens
 aura nec uergens latus,
 ducat intrepidam ratem.
 tuta me media uehat
 uita decurrens uia. 910
- b Gnosium regem timens
 astrum dum demens petit
 artibus fisus nouis
 certat et ueras aues
 uincere ac falsis nimis
 imperat pinnis puer,
 nomen eripuit freto. 915
- b' Callidus medium senex
 Daedalus librans iter
 nube sub media stetit
 alitem expectans nouam;
 qualis accipitris minas
 fugit et sparsos metu
 conligit fetus aus. 920
- c Donec in ponto manus
 mouit implicitas puer. 925

908 Lenis et modice *EME* Lene sed modicum *A* || 912
 decurrere *E Egui*. decurre *I Pal.* decurrente *A* || *uu.* 911
 912 *om.* *ψ* || 914 Astra *E Alta A* || 915 fisus *E Voss.*
 fidens *A* || 919 *om.* *ψ* || 923 suam *EA* suum *Burdeg. Bo.*
 nouam *scripsi* ||

[*audacis uiae comes audax*]
 quicquid excessit modum,
 pendet instabili loco.

930

c' Sed quid hoc? postes sonant.
 maestus en famulus manu
 regius quassans caput.
 ede quid portes noui.

935

NVNTIVS.

- a Praedicta postquam fata et infandum genus
 deprendit ac se scelere conuictum Oedipus
 damnauit ipse, regiam infestus petens
 inuisa propero tecta penetravit gradu.
- b Qualis per arua libycus insanit leo
 fuluam minaci fronte concutiens iubam:
 uultus furore toruuus atque oculi truces,
 gemitus et altum murmur et gelidus fluit
 sudor per artus, spumat et uoluit minas
 ac mersus alte magnus exundat dolor.
- a' Secum ipse saeuus grande nescio quid parat
 suisque satis simile. 'quid poenas moror?'
 ait, 'hoc scelestum pectus aut ferro petat
 aut feruido aliquis igne uel saxo domet.
- b' Quae tigris aut quae saeuia uisceribus meis
 incurret ales? ipse tu scelerum capax
 sacer Cithaeron uel feras in me tuas
 emitte siluis, mitte uel rabidos canes.

929 *Audacis uiae comes audax E Comes audacis uiae A*
compos LMueller. deleui || 932 hoc E hic A || potes E ||
sonant E sonat A || 933 Mestus et Eψ en NHs. || Regios
f. m. α || 934 Regius E Regios ψ Moestus et q. c. α || quas-
sat E quassans A || 936 genus EA scelus ψ || 943 fluit eA
uolat ψ || 948 Ait hoc E Vt hoc A || 951 scelerum (pr̄ius
e m. rec.) E || 952 tuas Eψ tuis A ||

- nunc redde Agauen. anime quid mortem times?
mors innocentem sola fortunae eripit.⁹⁵⁵
- c Haec fatus aptat inpiam capulo manum,
ensemque dicit. 'itane? tam magnis breues
poenas sceleribus soluis atque uno omnia
pensabis ictu? moreris: hoc patri sat est.
quid deinde matri, quid male in lucem editis
gnatis, quid ipsi quae tuum magna luit
scelus ruina flebili patriae dabis?⁹⁶⁰
- c Soluendo non es. illa quae leges ratas
natura in uno uertit Oedipoda nouos
commenta partus, supplicis eadem meis
nouetur. iterum uiuere atque iterum mori
liceat renasci semper, ut totiens noua
suppicia pendas. utere ingenio miser.
quod saepe fieri non potest fiat diu.
- d Mors eligatur longa. quaeratur uia
qua nec sepultis mixtus et uiuis tamen
exemptus erres. morere sed citra patrem.
cunctaris anime? subitus en uultus grauat
profusus imber ac rigat fletu genas.
et flere satis est? hactenus fundent leuem
oculi liquorem: sedibus pulsi suis
lacrimas sequantur. hi maritales statim
foliantur oculi.⁹⁷⁰ dixit atque ira fuit.
- F. G
- b Ardent minaces igne truculento genae
[oculique uix se sedibus retinent suis.]⁹⁷⁵
uiolentus audax uultus iratus ferox
tantum eruentis. gemuit et dirum fremens
manus in ora torsit. at contra truces
oculi steterunt et suam intenti manum
ultra insecuntur uulneri occurrunt suo.⁹⁸⁰
- 980

955 eripiet E || 961 ipsa E || 962 flebilis ψ || 963 Soluenda non est illa ω Soluendo non es. Illa Grot. Soluenda non est uita. GR || 964 Oedipoda E Voss. ψ Oedipode A || 971 Que E || 972 partem E || 973 en E an A || 974 Profusus Eψ Perfusus A || 980 deleui || 981 uultus Eψ mutus α multus Delr. || 982 eruentis Eψ cruentus A ||

Scrutatur auditus manibus uncis lumina:
 radice ab ima funditus uulso simul
 euoluit orbes. haeret in uacuo manus
 et fixa penitus unguibus lacerat cauos
 alte recessus luminum et inanes sinus
 saeuitque frustre plusque quam satis est fuit.

990

Tantum est periculum lucis. attollit caput
 cauisque lustrans orbibus caeli plagas
 noctem experitur. quicquid effossis male
 dependet oculis, rumpit et uictor deos
 conclamat omnis: 'parcite heu patriae precor:
 iam iusta feci, debitas poenas tuli.
 inuenta thalamis digna nox tandem meis.'
 rigat ora foedus imber et lacerum caput,
 largum reuulsis sanguinem uenis uomit. —

995

1000

CHORVS.

Fatis agimur: cedite fatis.
 non sollicitae possunt curiae
 mutare rati stamina fusi.

Quicquid patimur mortale genus,
 quicquid facimus, uenit ex alto
 seruatque sua decreta colus
 Lachesis dura reuoluta manu.

1005

Omnia recto tramite uadunt
 primusque dies dedit extremum.
 non illa deo uertisse licet
 quae nexa suis currunt causis.

1010

991 sat est ε R14 satis est A || 992 Tanti est NHs. ||
 995 dependit E || 996 en ε A heu ψ? || 997 iussa ω iusta
 NHs. || 1000 uomet E || 1001 agerimur (er del. m. sec.) E ||
 credite E ψ cedite A || 1006 suaε E A sua ψ || 1008 secto E ψ
 septo Boccaccius certo A recto Gron. ||

- b" It cuique ratus prece non ulla
mobilis ordo.
multis ipsum metuisse nocet.
multi ad fatum uenere suum.
dum fata timent. 10
- a Sonuere fores atque ipse suum
duce non ullo
luminis orbus molitur iter.
- a OED. Bene habet, peractum est: iusta persolui patri. 1
iuuant tenebrae. quis deus tandem mihi
placatus atra nube perfundit caput?
quis scelera donat? consciuum euasi diem.
nil parricida dexteræ debes tuae:
lux te refugit. uultus Oedipoda hic decet. 1
- b CHO. En ecce rapido saeuia prosiluit gradu
Iocasta uaecors qualis attouita et furens
cadmea mater abstulit gnato caput,
sensitue raptum. dubitat afflictum adloqui
caput pauetque. iam malis cessit pudor.
en haeret ore prima uox. 1
- b' IOC. Quid te uocem?
gnatumne? dubitas? gnatus es: gnatum pudet.
inuite loquere gnate. quo aduertis caput

1012 It// E || 1014 Metuisse E g? Timuisse A || 1019
luminis orbus | Mollitur iter E molitur iter | Luminis
orbus A || OEDIPVS · CHORVS · IOCASTA om. E || 1022
perfudit Bo. || 1025 Oedipodam E Oedipodem A Oedi-
poda Gron. || 1029 Censitue E Sensitue Lipsius ex uesti-
giis ME Sensimue A || dubitat EME traxit A || 1030 cupid ω
caput scripsi || 1031 IOC. A om. MEG personae nescio cuius
nota cum scholiis detersa E et heret ore prima uox quid
te uocem EME En haeret NHs. Sed h. Lips. Cupiunt et
horrent ora. nam quid te uocem? A || 1032 gnatum? ne
dubites α pudor E || 1033 Inuite loquere gnate E Immitis
oro nate A || aduertis E ψ auertis A ||

- uacuosque uultus?
- OED. quis frui tenebris ūetat?
quis reddit oculos? matris heu matris sonus. 1035
- a Perdidimus operam. congredi fas amplius
haut est. nefandos diuidal uastum mare
dirimatque tellus abdita et quisquis sub hoc
in alia uersus sidera ac solem auius
dependet orbis alterū ex nobis ferat. F. CII
1040
- iOC. fati ista culpa est. nemo fit fato nocens.
- c OED. Iam parce uerbis mater et parce auribus.
per has reliquias corporis truncī precor
per inauspicatum sanguinis pignus mei
per omne nostri nominis fas ac nefas. 1045
- c iOC. Quid anime torpes? socia cur scelerum dare
poenas recusas? omne confusum perit
incesta per te iuris humani decus:
morere et nefastum spiritum ferro exigē.
- c Non si ipse mundum concitans diuum sator
corusca saeuia tela iaculetur manu,
umquam rependam sceleribus poenas pares
mater nefanda. mors placet: mortis uia
quaeratur. 1050
- c Agedum commoda matri manum,
si parricida es. restat hoc operi ultimum.
rapiatur ensis. hoc iacet ferro meus
coniunx. quid illum nomine haud uero uocas?
socer est. 1055
- a Vtrumne pectori infigam meo
telum an patenti conditum iugulo inprimam?
eligere nescis uulnus: hunc dextra hunc pete
uterum capacem qui uirum et gnatos tulit. 1060

1034 frui et ψ et om. EA || 1035 mater A matris ε ME ||
en ε ME an A heu Scruerius || 1039 auium EA alium ψ auius
scripti || 1043 peto E precor A || 1045 ac Eψ et A || 1047
contusum E || 1048 Incesta ε A Incerta ψ || parte ψ ||
1049 et E at A sed ψ || 1050 sator ε ψ pater A || 1058 so-
cere stuprumne E || 1060 Fligere E || 1061 gnatos E Voss.
natatos ψ natum α uirum gnatum Bo. ||

- CHO. iacet perepta. uulneri innoritur manus
ferrunique secum nimius eiecit crux.
 b OED. Fatidice te te praesidem ueri deum
conpello. solum debui fatis patrem. 1065
bis parricida plusque quam timui nocens
matrem peremi, scelere confecta est meo.
o Phoebe mendax fata superauit inopia.
 b' Pauitante gressu sequere pallentes uias
suspensa plantis efferens uestigia. 1070
caecam tremente dextera noctem rege.
ingredere praeceps lubricos ponens gradus.
i profuge uade. siste ne in matrem incidas.
 a' Quicunque fessi corpore et morbo graues
semianima trahitis pectora : en fugio exeo. 1075
releuate colla. mitior caeli status
posterga sequitur. quisquis exilem iacens
animam retentat, uiuidos haustus leuis
conciptiat. ite fert depositis opem.
 c Mortifera mecum uitia terrarum extraho.
uiolenta fata et horridus morbi tremor
maciesque et atra pestis et rabidus dolor
mecum ite mecum. ducibus his uti libet. 1080

1064 Fatidice te te *E* Fatidici te *ψ* Te fatidice te *α* ||
 1067 1068 *an* scelere confectam impio. o Ph. m. fata s.
mea? || 1069 Putauit ante gressu *E* || pallantes *E* fallentes
E t. Gron. scripsi pallentes || 1072 Ingredere *Eψ* I gra-
 dere *A* || gradus *εψ* pedes *A* || 1075 pectora *E* corpora *A* ||
 1077 Posterga *E* Post terga *A* || 1078 leues *E* || 1079 'Sta-
 tius in Theb. Ferte depositis opem.' *Seruui aliquot codd.*
ad Vergil. A. XII 395 || 1080 terrarum *E* terris *A* || 1081
morbi EA mortis III Pall. Bo. || EXPLICIT OEDIPVS .
 INCIPIT | AGAMEMNON *E* Marci Lucij Senecae Edipa
 tragedia quinta felicit' | Explicit die Sabbati ms Iunii
 MCCCLXXXI R ||

L. ANNAEI SENECAE

T R O A D E S

PERSONAE

I ANDROMACHA
PYRRHVS

II HECVBA
AGAMEMNON
VLIXES

III TALTHYBIOS
CALCHAS
SENEX
HELENA
NVNTIVS

ASTYANAX }
POLYXENA } TACITI

CHORVS TROADVM

SCAENA TROIAE

HECVBA.

a⁰ Quicumque regno fudit et magna potens
dominatur aula nec leues metuit deos
animumque rebus credulum laetis dedit,
me uideat et te Troia: non umquam tulit
documenta fors maiora quam fragili loco
stareut superbi. columen euersum occidit
pollentis Asiae caelitum egregius labor.

5

a Ad cuius arma uenit et qui frigidum
septena Tanain ora pandentem bibit
et qui renatum primus excipiens diem
tepidum rubenti Tigrin inmiscet freto
et quae uagos uicina prospiciens Scythas
ripam cateruis ponticam uiduis ferit,
excisa ferro est. Pergamum incubuit sibi.

10

TROADES *E V in inscriptione TROAS A Thu. ad u. 64.*
refutarunt Scaliger et Daniel Heinsius contato euripideae fabulae nomine HECVBA cod. lugdunensis in f. Valerius Probus Inst. art. p. 47, 10. p. 75, 3 L. INCIPIT FELICITER |
TROADVM ♫ HECVBA *E* Marci Lucij Anei Senece Troas
Tragedia sexta feliciter | Incipit. | HECVBA *R* Incipit 6^a
excidii troie et planctus hecuba cum choro etc. cod.
lugdunensis n. 370.

4 non nunquam *E*¹ non-unquam (n eraso) *E*² || 6-cep-
cidit ψ || 8 quae *E* prob. *NHs.* qui *A* || 10 primus *E* *g*
Voss. *mg.* prorsus *A* pronus *Scrituerius* ||

- a' En alta muri decora congestis iacent
tectis adusti, regiam flammae ambiant
omnisque late fumat Assaraci domus.
non prohibet audias flamma uictoris manus:
diripitur ardens Troia. nec caelum patet
undante fumo: nube ceu densa obsitus
ater fauilla squalet iliaca dies. 15
- b Stat audius irae uictor et lendum Ilium
metitur oculis ac decem tandem ferus
ignoscit annis. horret adflictam quoque
uictamque quamuis uideat haut credit sibi
potuisse uinci. spolia populator rapit
dardania, praedam mille non capiunt rates. 20
- c Testor deorum numen aduersum mihi
patriaeque cineres teque rectorem Phrygum
quem Troia toto conditum regno tegit
tuosque manes quo stetit stante Ilium
et uos meorum liberum magni greges
umbrae minores: 25
- c' Quicquid aduersi accidit,
quaecumque Phoebas ore lymphato furens
credi deo uetante praedixit mala,
prior Hecuba uidi grauida nec tacui metus
et uana uates ante Cassandram fui. 30
- b' Non cautus ignes Ithacus aut Ithaci comes
nocturnus in uos sparsit aut fallax Sinon:
meus ignis iste est, facibus ardetis meis.
sed quid ruinas urbis euersae gemis,
uiuax senectus? respice infelix ad hos
luctus recentes: Troia iam uetus est malum. 35
- F. XXIII

15 congestis *E* congesti *A* || 16 adusti *E* adustis *A* ||
17 assarici ψ || domos *E* || 18 cohibet *NHs.* || 19 troia
E || 20 umbrante *IGron.* || ceu *A* seu ϵ || 22 irae *E* ira *A* ||
lendum / ilium *E* || 25 aut *E* ($\tilde{n}c$ m. sec.) || 29 phrygum
E || 31 quo stetit stante ilium *EME* quodq; stetit ante
Ilion *A* quodq; stante stetit iliū *Vrat.* || 34 lymphatico ψ ||
36 tacui meos *Rg* ||

- d Vidi execrandum regiae caedis nefas
 ipsas[que] ad aras [maiis admissum scelus] 45
Aeacis armis] cum ferox scaeuia manu
 coma reflectens regium torta caput
 alto nefandum uulneri ferrum abdidit,
 quod penitus actum cum recepisset libens,
 ensis senili siccus e iugulo reddit. 50
- d' Placare quem non potuit a caede effera
 mortalis aeui cardinem extremum premens
 superique testes sceleris et quoddam sacrum
 regni iacentis? ille tot regum parens
 caret sepulchro Priamus et flamma indiget 55
 ardente Troia. non tamen superis sat est:
- d" Dominum ecce Priami nuribus et gnatis legens
 sortitur urna. praeda quem uilis sequar?
 hic Hectoris coniugia despondet sibi,
 hic optat Heleni coniugem hic Antenoris
 nec dest tuos Cassandra qui thalamos petat: 60
 mea sors timetur, sola sum Danais metus.
- e Lamenta cessant? turba captiuae mea
 ferite palmis pectora et planctus date
 et iusta Troiae facite. iamdudum sonet
 fatalis Ide iudicis diri domus. 65

45 46 *deleui que* || maius admissum scelus Aeacis
 armis *deleui Aeacis E Aeacidae A Aeacidis Scaliger et*
Vossius Aiacis Gron. || 46 sceua *E saeuia A laeuia Henne-*
berger cf. Phaed. 708 || 48 addidit *ψ* || 50 siccus *E R mg.*
tinetus A || 53 quoddam *Eψ quodā R 10 quondam A* ||
 56 superis *EΜψ superi A* || 63 cesserent *ψ* || 64 IN NOMINE
DNI INCIPIT EXCERPTVM DI TRAGOEDIA TROADOS
ANNEI SENICE · HECVBA CHORVS TROADV Haec fe-
rite etc. Thu. || 66 Idae *Aε Ide Thu. ψ Detrio Vossius* ||

CHORVS TROADVM. HECVBA.

- A a Non rude uulgus lacrimisque nouum
 lugere iubes. hoc continuis
 egimus annis ex quo tetigit
 phrygius graias hospes Amyclas 70
 secuitque fretum
 pinus matri sacra Cybebae.
- a' Deciens niuibus canuit Ide
 deciens nostris nudata rogis
 et sigeis trepidus campis 75
 decumas secuit messor aristas:
 ut nulla dies maerore caret,
 sed noua fletus causa ministrat.
- b Ite ad planctum
 miseramque leua regina manum.
 uulgus dominam uile sequemur:
 non indociles lugere sumus. 80
- B a HEC. Fidae casus nostri comites
 soluite crinem.
 per colla fluant maesta capilli 85
 tepido Troiae puluere turpes.

Chorus. Heccuba *R* Chorus trianorum *R* 10 Troianorum
 chorus. Hecuba *G* CHORVS MVLIERVM *α* CHORVS
 TROADVM. HECVBA *E de Thu. uid. ad u. 64.* || 67 CHO. *E*
Ch. Thu. om. A || 68 continuis egimus annos *Thu.* || 70 Phry-
 gius *E¹ corr. E²* || 72 Cybelę *E* cibele *ψ* Cybelle *A*
 cibele *Thu.* || 73 canuit (*c minio pictum*) idē decie' nris nu-
 data *E c. idem deciens nris nud.* *Thu.* canuit Ide Ide nostris
 nud. *A* || 75 sigaeis *E si gens Thu.* || 76 Decumas *E de-*
cimas Thu. decies *A* || 79 ad planctūq; *Thu.* planctus *ε A* ||
 81 sequamur *ψ* || 83 comites literae it m. sec. *E* || 86 tre-
 pido *E Thu. g* tepido *A* (*transposuit huc uu. 103 104 Fr.*
Haasius.) ||

b	Paret exertos turba lacertos. ueste remissa substringe sinus uteroque tenus pateant artus. cui coniugio pectora uelas captiue pudor?	90
c	[<i>Cingat tunicas palla solutas</i>] uacet ad crebri uerbera planctus furibunda manus. placet hic habitus placet agnosco troada turbam. complete manus. hoc ex Troia sumpsisse licet.	95 103 104
d	Iterum luctus redeant ueteres solitum flendi uincite morem.	96
e	HECTORA FLEMVS.	
a'	CHO. Soluimus omnes lacerum multo funere crinem. coma demissa est libera nodo sparsitque cinis ferujdus ora.	100 101 102
b'	Cadit ex umeris uestis apertis imumque tegit suffulta latus iam nuda uocant pectora dextras. nunc nunc vires exprome tuas <i>furiouse dolor.</i>	105

88 renulsa R14 || 89 utroque Thu. g || 91 captiuae E t. *I*Gron. || 92 soluta ψ h. u. deleui || 95 troada lit. d in ras. m. sec. E || uu. 103 104 huc transposui || 103 HEC. A HEC. om. E Thu. || complete E || 96 redeant ed. Gron. redeant eA redeat Thu. || 99 Hoc soluimus Thu. || 101 demissa e dimissa A dimisa Thu. || 102 canis E' || 105 cadit E Thu. cadat A || 106 imumque E R14 Ique Thu. utrunque A || tegit E Thu. tegat A || 108 hunc nunc E' || 109 exprome dolor tuas ψ tuas om. EA furiouse LMueller suppleuit coll. Med. u. 139 ||

c'	Rhoetea sonent litora planctu habitansque cauis montibus Echo non ut solita est extrema breuis uerba remittat: saeuile manus: totos reddat Troiae gemitus. [audiat omnis pontus et aether.]	110 113 116 114 115
d'	Pulsu pectus tundite uasto. non sum sòlito contenta sono.	F. XXIII
e'	HECTORA FLEMVS.	
A' a	HEC. Tibi nostra ferit dextra lacertos umerosque ferit tibi sanguineos. [Tibi nostra caput dextera pulsat.] tibi maternis ubera palmis laniata iacent. fluat et multo sanguine manet quamcumque tuo funere feci rupta cicatrix.	120 125
a'	Columen patriae mora fatorum tu praesidium Phrygibus fessis tu murus eras umerisque tuis stetit illa decem fulta per annos. tecum cecidit summusque dies Hectoris idem patriaeque fuit.	130
C a	Vertite planctus. Priamo uestros fundite fletus. satis Hector habet.	135

115 Audiat o. p. et aether Saeuite manus ω *deleto*
u. 115 transposui 116 || 117 pulsu p. t. uasto E Thu. pulsu
uasto t. p. A || 120 HEC. haec tibi n. E Haec tibi
n. Thu. CHO. Tibi n. A || 124 Lania E || 125 fluat E Thu.
fluit A || manet E Thu. manat A || 129 frigibus E ||
134 HEC. Vertite A HEC. om. E Thu. || 135 uestro ϕ ||
///fundite E ||

b	CHO. Accipe rector Phrygiae planctus accipe fletus bis capte senex. nil Troia semel te rege tulit dardana graio moenia ferro bis pulsari bisque pharetras passa herculeas.	139 141 140 142 ^a 142 ^b
b'	Post elatos Hecubae partus regumque gregem postrema pater funera cludis magnoque Ioui uictima caesus sigea premis litora truncus.	145
a'	HEC. Alio lacrimas flectite uestras: Non est Priami miseranda mei mors Iliades.	150
a	FELIX PRIAMVS dicite cunctae. non ille duos uidet Atridas nec fallacem cernit Vlixem. non argolici praeda triumphi subiecta feret colla tropaeis.	151 155
a'	Non adsuetas ad sceptra manus posterga dabit currusque sequens agamemnonios aurea dextra uincula gestans latis fiet pompa Mycenis.	160
a	CHO. FELIX PRIAMVS dicimus omnes. liber manes uudit ad imos	164 152

138 captae E || u. 140 post u. 141 transposui || bis
pulsari A bis pulsari uidit E Thu. bis pulsata mg. Bas. ||
143 post te latos E || 144 regumque gregem E regumque
rogos A || 147 Sigaea E || 148 Ilio R 10 al' Ilio R mg. ||
149 miseranda literae ise in ras. m. sec. E || me E me
Thu. || 151 cunct//e E || 152—154 hinc relegauit || 155 uidet E
t. IGron. Thu. uidit A || 160 poterga Thu. || 163 latis E Thu. A
laetis ψ || uu. 152—154 huc transposui ||

nec feret umquam	15
uicta Graium ceruice iugum	15
secum excedens sua regna tulit.	16

a' Nunc elysiis [<i>nemoris tutis</i>] errat in umbris	17
interque pias felix animas	
Hectora quaerit. FELIX PRIAMVS	
felix quisquis bello moriens	
omnia secum consumpta tulit.	17

TALTHYBIVS. CHORVS.

a O longa Danais semper in portu mora seu petere bellum petere seu patriam uolunt.	15
a' CHO. Quae causa ratibus faciat et Danais moram effare, reduces quis deus claudat uias.	
b TAL. Pauet animus, artus horridus quassat tremor, maiora ueris monstra uix capiunt fidem: uidi ipse uidi. summa iam Titan iuga stringebat ortu, uicerat noctem dies, cum subito caeca terra mugitu fremens concussa totos traxit eximo sinus.	17
b' Mouere siluae capita et excelsum nemus fragore uasto tonuit et lucus sacer, idaea ruptis saxa ceciderunt iugis et scissa uallis aperit immensos specus	18
nec terra solum tremuit: et pontus suum	18
adesse Achillen sensit ac strauit uada.	18

154 uincta εΑ uicta *Thu. ψ* || 166 elysiis *scripsi*
elysiī ω || *nemoris tutis deleui tutus A* || 170 tulit *E Thu. ΜΕ*
uidet A || CHORVS) TROADVM add. *A om. Eψ* greco-
rum add. G || 171 O *E* Quam *A* || 174 Effare edoce quis *E* i
178 ortu *E* ortus *A* || 180 totos *E* Mog. caecos *A* || sinus
EΜεg sonos *A* || post u. 183 interposui u. 186 Tum ω Et
scripsi || uallis *E* tellus *A* || 184 Nec terra solum *E* Nec
sola tellus A ||

- b *Tum hiatus Erebi perium ad superos iter
tellure fracta praebet ac tumulum leuat.
emicuit ingens umbra thessalici ducis
threicia qualis arma pro ludens tuis
iam Troia fatis strauit aut neptunium
cana nitentem percultit iuuenem coma.* 187
- b' *Aut cum inter acies marte uiolento furens
corporibus amnes clausit et quaerens iter
tardus cruento Xanthus errauit uado
aut cum superbo uictor in curru stetit
egitque habenas Hectorem et Troiam trahens.
inpleuit omne litus irati sonus:* Q. III 195
F. XXV
- b *'Ite ite inertes. manibus meis debitos
auferte honores. soluite ingratas moras
per nostra ituri maria. non paruo luit
iras Achillis Graecia et magno luet.
desponsa nostris cineribus Polyxena
Pyrrhi manu mactetur et tumulum riget.'* 200
- b' *Haec fatus alta nocte diuulsit diem
repetensque Ditem mersus ingentem specum
coeunte terra iunxit. inmoti iacent
tranquilla pelagi, uentus abiecit minas
placidumque fluctu murmurat leni mare,
Tritonum ab alto cecinit hymenaeum chorus.* 205
210

PYRRHVS. AGAMEMNON. CALCHAS.

- a^o *Cum laeta pelago uela redditurus dares,
excidit Achilles cuius unius manu*

187 Et ω Tum *scripsi* || 190 Traicia ψ || pro ludens E
ψ? praeludens A || 192 cana) a corr. ex e ut uidetur E ||
195 cruentu E' || 199 Ite semel E || manibus meis de-
bitos E' debitos man. meis E² A debitos que manibus
Detrio manibus que debitos Henneberger || 200 Afferte E ψ
Auferte A || moras suprascr. m. sec. R14 rates ω || 201
luit E luet A || 202 et E at A ac Mog. || 203 polixene ψ ||
205 nocte diuisit E ψ diuulsit *scripsi* uoce dimisit A || 207
immota E || 210 Tritonum EME Triton A || chorus EME
choro A || 211 PYRRH. om. ε A ||

- inpulsa Troia [*corruit tandem solo
breui repensans*], quicquid adiecit morae
illo remoto, dubia quo caderet stetit. 215
- a Velis licet quod petitur ac properes dare,
sero es daturus. iam suum cuncti duces
tulere pretium. quae minor merces potest
tantae dari uirtutis? an meruit parum
- a' Qui fugere bellum iussus et longa sedens
aevum senecta ducere ac pylii senis
transcendere annos fassus est armis uirum
falsasque uestes exuit matris dolos? 220
- a'' Inhospitali Telephus regno inpotens
dum Mysiae ferocis introitus negat,
rudem cruento regio dextram inbuit
fortemque eandem sensit et mitem manum. 225
- b Cecidere Thebae. uidit Eetion capi
sua regna uictus. clade subuersa est pari
apposita celso parua Lyrnesos iugo
captaque tellus nobilis Briseide 230
et causa litis regibus Chryse iacet,
- b' Et nota fama Tenedos et quae pascuo
secunda pingui thracios nutrit greges
Syros fretumque Lesbos aegeum secans
et cara Phoebo Cilla. quid quas adluit
uernis Caycus gurgitem attollens aquis? 235
- b'' Haec tanta clades gentium ac tantus pauor
sparsae tot urbes turbinis uasti modo
alterius essent gloria ac summum decus? 240

213 corruit — repensans exhibet A, non agnoscit E ||
ante u. 215 in A legitur u. 235 || 219 uirtuti ω uirtutis
scripsi || an is α is om. Eψ || 221 ducere E degere A ||
pylli E || 222 223 T. a. exuit matris dolos F. u. fassus est
armis uirum: commutaui hemistichia posteriora || exuit EA
exueus Scaligerana || 228 etlongapi E echion uel ethion ψ ||
230 Apposita EA Imposita Scriuerius || Σ hysmenos α
E³ mg. || 234 mittit ME || 235 hoc loco legitur E, ante u. 215
A || Scyros EA correxit Petitus || 236 cara E Mog. R10
saera A || scilla ψ || 237 calchus (sed mg. m. tertia Σ cai-
cus) E || 240 gloriae s. d. IGrön. ||

- iter est Achilli. sic meus uenit pater
et tanta gessit bella, dum bellum parat.
- a' Vt alia sileam merita, non unus satis
Hector fuisset? Ilium uicit pater,
uos diruistis. inclitas laudes iuuat
et facta magni clara genitoris sequi. 245
- a' Iacuit peremptus Hector ante oculos patris
patruique Memnon cuius ob luctum parens
pallente maestum protulit uultu diem, 249
didicisque Achilles et dea gnatos mori. 251
- a'' Tum saeuia Amazon ultimus cecidit metus
suique uictor operis exemplum horruit. 252
debes Achilli, merita si digne aestimas,
etsi ex Mycenis uirginem atque Argis petat. 253
- a'' Dubitatur etiam? placita nunc subito improbas
gnatamque Priami Pelei gnato ferum
mactare credis? at tuam gnatam parens
Heleneae inmolasti: solita iam et facta expeto. 255
- a AGAM. Iuuenile uitium est regere non posse impetum.
Pyrrh. aetatis alios feruor hic primus rapit, 260
Pyrrhum paternus.
- Agam.* spiritus quondam trucis
minasque tumidi lentoſ Aeacidae tuli. F. XXVI
- a' Pyrrh. Quo plura possis, plura patienter seras.
Agam. quid caede dira nobiles clari ducis
adspergus umbras? noscere hoc primum decet
quid facere uictor debeat uictus pati. 265

241 achilli ψ Achillis $A\epsilon$ || 246 facta magni clara E
clara magni facta A magna ψ || 248 patruique $E\Lambda E\psi$ pari-
terque $A(\alpha?)$ || u. 250 post u. 252 *traieci*, post u. 251 *eundem*
transposuerat *NHs.* || 251 dea $E\Lambda E\psi$ deis α || 252 saeuia E
uersa A || metus E timor A || 254 Etsi ex m. $E\psi$ ex om. α ||
255 nunc E nec A || improbas E probas A || 256 Patriam-
que gnatam E Priamique natam A Gnatamque Priami
scripsi || uu. 259—301 *Agamemnonis sunt* ω *sed Pyrrho dedi*
uu. 260 261^a *Scaligero auctore* u. 263 *Lipsii sententiam secu-*
tus || 260 primus E primae A || 261 trucis E truces A || 264
nobiles .. umbras $E\psi$ nobilem .. umbram α ||

- b Violenta nemo imperia continuit diu,
moderata durant quoque fortuna altius
euexit ac leuavit humanas opes,
hoc se magis suppressimere felicem decet
uariosque casus tremere metuentem deos
nimium fauentes. magna momento obrui
uincendo didici. 27
- b' Troia nos tumidos facit
nimium ac feroceſ? ſtamus hoc Danai loco
unde illa cecidit. fateor aliquando inpotens
regno ac superbis altius memet tuli,
ſed fregit illos ſpiritus haec quae dare
potuſſet aliis cauſa fortunae fauor. 27
- a [Tu me ſuperbum Priame tu timidum facis.]
ego eſſe quicquam ſceptra niſi uano putem
fulgore tectum nomen et falſo comam
uincluſ decentem? caſus haec rapiet breuis
nec mille forſan ratibus aut annis decem. 28
- a' Non omnibus fortuna tam lenta inminet.
equidem fatebor (pace dixiſſe hoc tua
argiuſ tellus liceat) adfligi Phrygas
uincique uolui, ruere et aequari ſolo
Troiam arcuſſem. 29
- b Sed regi frenis nequit
et ira et ardens hostis et uictoria
comiſſa nocti. quicquid indignum aut ferum
cuiquam uideri potuit, hoc fecit dolor
tenebraeque per quaſ ipſe ſe inritat furor
gladiuſque felix cuius infecti ſemel
uaecors libido eſt. 29
- b' Quicquid euersae potest
ſuperelle Troiae maneat: exactum ſatis
poenarum et ultra eſt. regia ut uirgo occidat 29

273 timidos Lips. Mog. facit εψ facis A || 278 aliis E
aliī A || 279 ειεci. || timidum ω tumidum nescio quis || 282
tegentem ψ || hoc ψ || rapiet EA rapit ψ || 285 hoc dixiſſe
ψ || 288 Etiam ω Troiam Swoboda || arguissem ω arcuſſem
Lipsius || 292 ipſe ſe A (α?) ſe om. E ipſe om. ψ ||

tumuloque donum detur et cineres riget
 et facinus atrox caëdis ut thalamos uocent?
 non patiar. in me culpa cunctorum redit
 [qui non uetat peccare, cum possit, iubet.]

300

a PYRRH. Nullumne Achillis praemium manes ferent?

AGAM. ferent et illum laudibus cuncti canent
 magnumque terrae nomen ignotae audient.

a' Quod si leuatur sanguine infuso cinis,
 opima phrygii colla caedantur gregis
 fluatque nulli flebilis matri crux.

305

a'' Quis iste mos est quando in inferias homo est
 inpensus hominis? detrahe inuidiam tuo
 odiumque patri quem coli poena iubes.

b PYRRH. O tumide rerum dum secundarum status
 extollit animos, timide cum increuit metus.
 regum tyranne iamne flammatum geris
 amore subito pectus ac ueneris nouae?
 solusne totiens spolia de nobis feres?
 hac dextra Achilli uictimam reddam suam.

315

b' Quam si negas retinesque maiorem dabo
 dignamque quam det Pyrrhus. et nimium diu
 a caede nostra regia cessat manus
 paremque poscit Priamus.

AGAM. haud equidem nego
 hoc esse Pyrrhi maximum in bello decus
 saeuo peremptus ense quod Priamus iacet
 supplex paternus.

320

c PYRRH. Suplices nostri patris
 hostesque eosdem nouimus. Priamus tamen
 praesens rogauit, tu graui pauidus metu
 nec ad rogandum fortis Aiaci preces
 Ithacoque mandas clausus atque hostem tremens. F. XXVII

297 tumultoque E || donum εψ dono α || 298 uocent E
 uocem A || 300 deleui || 304 ^a leuatur (*lit. a m. tertia*) E || 306
 flebilis εψ flebili α || 307 homo est εA || 308 hominis E t.
IGron. Mog. homini A homo i. homini est Bo. || 311 estollit
 E || increuit E increpuit A || 313 subito εψ solito A ||

SENECAE TRAG.

16

c' AGAM. At non timebat tunc tuus fateor parens
 interque caedes Graeciae atque uastas rates
 segnis iacebat belli et armorum inmemor
 leui canoram uerberans plectro chelyn.

33

c'' PYRRH. Tunc magnus Hector arma contemnens tua
 cantus Achillis timuit et tanto in metu
 naualibus pax alta thessalicis fuit.

AGAM. nempe isdem in istis Thessali naualibus
 pax alta rursus Hectoris patri fuit.

33

a PYRRH. Est regis alti spiritum regi dare.

AGAM. cur dextra regis spiritum eripuit tua?

a' PYRRH. Mortem misericors saepe pro uita dabit.

AGAM. et nunc misericors uirgines busto petis?

a PYRRH. Iamne inmolari uirgines credis nefas?

34

AGAM. praeferre patriam liberis regem decet.

a' PYRRH. Lex nulla capto parcit aut poenam impedit.

AGAM. quod non uelat lex, hoc uelat fieri pudor.

a'' PYRRH. Quodcumque libuit facere uictori, licet.

34

AGAM. minimum decet libere cui multum licet.

b PYRRH. His ista iactas quos decem annorum graui
 regno subactos Pyrrhus exsoluit iugo?

b' AGAM. Hos Scyros animos ...

PYRRH. scelere quae fratrum caret.

AGAM. inclusa fluctu?

PYRRH. nempe cognati maris.

b'' Agam.

Pyrrh. Atrei et Thyestae nobilem noui domuin.

35

b AGAM. Ex uirginis concepte furtiuo stupro,
 et ex Achille nate sed nondum viro ...

b' PYRRH. Illo ex Achille genere qui mundum suo
 sparsus per omne caelitum regnum tenet.

*post u. 327 unius uersus lacunam statuit GR. || 328 uastas
 ψ || 334 thessali E thessalis A || 339 Et E At A || 348 Sy-
 rus E Scyros A || post u. 349 Agamemnonis orationem ex-
 cidiisse suspicatus u. 350 PYRRH. addidi. || 354 omnem α ||*

- [*Thetide aequora umbras Aeaco caelum Ioue.*] 355
b'' AGAM. Illo ex Achille qui manu Paridis iacet...
PYRRH. quem nec deorum comminus quisquam petit.
- c AGAM.** Conpescere equidem uerba et audacem male
 poteram domare, sed meus captis quoque
 scit parcere ensis. potius interpres deum 360
 Calchas uocetur. fata si poscent, dabo.
- d Tu** qui pelasgae uincla soluisti ratis
 morasque belli, rite qui reseras polum,
 cui uiscerum secreta, cui mundi fragor
 et stella longa semitam flamma trahens
 dat signa fati, cuius ingenti mihi
 mercede constant ora, quid iubeat deus
 effare Calchas nosque consilio rege. 365
- c' CAL.** Dant fata Danais quo solent pretio niam.
 mactanda virgo est thessali busto ducis,
 sed quo iugari thessalae cultu solent
 inoidesue uel mycenaee nurus, 370
- d' Pyrrhus** parenti coniugem tradat suo.
 sic rite dabitur. non tamen nostras tenet
 haec una puppes causa, nobilior tuo
 Polyxene cruore debetur cruar 375
 quem fata quaerunt: turre de summa cadat
 Priami nepos hectoreus et letum oppetat.
 tum mille uelis impletat classis freta.

CHORVS.

- a Verum est, an timidos fabula decipit,** 380
 umbras corporibus uiuere conditis:

*u. 355 sustuli || aequora E aequor A || 358 malo ω male
 scripti cum R 14 || 361 poscent E poscent A || 362 rati ω ratis
 Bo. 'quaedam schedae' Detr. || 363 belli E bellis A || arte ω
 rite scripti || 366 dat Eψ dant A || 368 Calchas E calcas R 14
 Calcha A || 369 pacto R || 372 Ionide suę E Ionidesue A Ioi-
 desue Heusinger Inoidesue scripti || 376 Polyxene Eψ Poly-
 xena A || 377 dura reclusum cadat ψ || 378 Priamo E Priami A ||*

cum coniunx oculis inposuit manum
supremusque dies solibus obstitit
et tristis cineres urna cohercuit?
non prodest animam tradere funeri,
sed restat miseris uiuere longius?

385

- b An toti morimur nullaque pars manet
nostrī, cum profugo spiritus halitu
immixtus nebulis cessit in aera
et nudum tetigit subdita fax latus?

F. XXVIII 390

- b' Quicquid sol oriens quicquid et occidens
nouit, caeruleis Oceanus fretis
quicquid bis ueniens bis fugiens lauat,
aetas pegaseo conripiet gradu.

- b Quo bissena uolant sidera turbine,
quo cursu properat uoluere saecula
astrorum dominus, quo properat modo
obliquis Hecate currere flexibus:

395

- b' Hoc omnes petimus fata nec amplius
iuratos superis qui tetigit lacus,
usquam est. ut calidis fumus ab ignibus.
uanescit spatium per breve sordidus,

400

- b'' Ut nubes grauidas quas modo uidimus
arctoi Boreae dissicit impetus:
sic hic quo regimur spiritus efflueret.

405

384 tristes *E* tristes *A* || 387 An *A* ac (c *in ras.*) *E* ||
390 subita *ψ* || 393 bis ueniens et f. *E* (uel f. *E t. IGrōn.*)
bis u. bis f. *Henneberger* uel u. uel f. *A* || labat *E* || 395

Bis quo^s (s *deleto tertia m.*) *E* || uocant *E'* corr. *E* ||
396 noluere secula *E* secula uoluere *A* || 398 aecate *E* ||
399 Hoc ε Haec *A* || 402 sordibus *ψ* || 404 dissipat *E*
dissicit *ME* dissipat *A* ||

[*post mortem nihil est, ipsaque mors nihil,
uelocis spatii meta nouissima.*]

spem ponant audi, solliciti metum.

408

- a' Tempus nos aidum deuorat et chaos. 411
 quaeris quo iaceas post obitum loco? 409
 quo non nata iacent. 410
 [*mors indiuidua est noxia corpori
nec parcens animae.*] Taenarā et aspero
 regnum sub domino limen et obsidens
 custos non facilis Cerberus ostio
 rumores uacui uerbaque inania
 et par sollicito fabula somnio. 415

ANDROMACHA. SENEX. ASTYANAX TACITVS.

- a Quid maesta Phrygiae turba laceratae comas
 miserumque tunsae pectus effuso genas
 fletu rigatis? leuia perpessae sumus 420
 si flenda patimur. Ilium uobis modo,
 mihi cecidit olim, cum ferus curru incito
 mea membra raperet et graui gemeret sono
 peliacus axis pondere hectoreo tremens.
 a' Tunc obruta atque euersa quodcumque accidit 425
 torpens malis rigensque sine sensu fero.
 iam erepta Danais coniugem sequerer meum,
 nisi hic teneret: hic meos animos domat

406 407 *deleui coll. Plauti Captiu. 741—743 Tertullianum
(de anima c. 42, de resurrectione carnis c. 1) respexisse hunc
locum contendit GR. diss. p. 11 sed mihi non persuasit.* || 409 410
*post u. 417 in fine cantici positi sed lineolis non liquet qua
manu adscriptis suo loco restituti E utrumque transposui post*
*u. 411 || iaceant ψ || 412 413^a *deleui ego et GR.* || taena-
ret E || 415 hostio Eψ || ASTIANAX E TACITVS addidi.
 VLYSSES A || 418 ANDR. om. EA || laceratae E lacera-
tis A || manus ψ || 425 quodcumque accidit E Troia con-
cidit A || 426 fero E feror A ||*

morię prohibet, cogit hic aliquid deos
adhuc rogare, tempus aerumnae addidit.
hic mihi malorum maximum fructum abstulit
nihil timere.

430

- a Prosperis rebus locus
ereptus omnis, dira qua ueniant habent.
miserrimum est timere cum spores nihil.
SEN. quis te repens conmouit afflictam metus? 433
ANDR. exoritur aliquod maius ex magno malum.
nondum ruentis Ilii fatum stetit.
SEN. et quas reperiet, ut uelit, clades deus?
a' ANDR. Stygis profundaे claustra et obscuri specus
laxantur et, ne desit euersis metus, 44
hostes ab imo conditi Dite exeunt.
solisne retro pergium est Danaïs iter?
certe aequa mors est. turbat atque agitat Phrygas
communis iste terror, hic proprie meum
exterret animum noctis horrendae sopor. 44
a'' SEN. Quae uisa portas? effer in medium metus.
ANDR. partes fere nox *ima* transierat duas
clarumque septem uerterant stellae iugum,
ignota tandem uenit afflictæ quies
breuisque fessis somnus obrepdit genis,
si somnus ille est mentis attonitae stupor: 45
cum subito nostros Hector ante oculos stetit.
a Non qualis ultro bella in Argiuos ferens
graias petebat facibus idaeis rates
nec caede multa qualis in Danaos furens F. XXVIII 4
uera ex Achille spolia simulato tulit,
non ille uultus flammeum intendens iubar,

429 aliquos ψ || 436 aliquid A aliquid εψ || 438 rep-
periet E || uu. 439—445 Andromachæ sunt EA 442 443^a
Seni dedit Scaliger quem refutat Gron. 439—443^a Seni con-
tinuat Bo. || 439 Stygis profunde ERg Stygii profundi A ||
441 imo EA || dite E tumulo A || 446 portas E portent A
portant ψ || 447 nox iam E nox alma A nox ima scripsi ||
455 multa E uasta A || Danaïs ψ || 457 intendens Eψ
incendens A ||

sed fessus ac deiectus et fletu grauis
similisque *maesto* squalida obiectus coma.

a' Iuuat tamen uidisse. tum quassans caput,
'dispelle somnos' inquit 'et gnatum eripe
o fida coniunx. lateat: haec una est salus.
omittre fletus. Troia quod cecidit gemis?
utinam iaceret tota. festina amoue
quocumque nostrae paruulam stirpem domus.' 460

b Mihi gelidus horror ac tremor somnum expulit;
oculosque nunc huc pauida nunc illuc ferens
oblita nati misera quaesiui Hectorem.
fallax per ipsos umbra complexus abit.

c O gnate magni certa progenies patris
spes una Phrygibus unica adflictae domus
ueterisque suboles sanguinis nimium incliti
nimiumque patri similis: hos uultus meus
habebat Hector, talis incessu fuit
habitue talis, sic tulit fortes manus,
sic celsus umeris fronte sic torua minax
ceruice fusam dissipans iacta comam, 470

c' [O gnate sero Phrygibus o matri cito]
eritne tempus illud ac felix dies
quo troici defensor et uindex soli
rediuiua ponas Pergama et sparsos fuga
ciues reducas nomen et patriae suum
Phrygibusque reddas? sed mei fati memor
tam magna timeo uota. quod captis sat est, 475

*uu. 458 459 desunt E || 459 nostro A scripsi ma esto
coll. Verg. A. II 270. || excidisse unum uersum suspicor ante
u. 460. || 461 Dispelle E Depelle A || 466 expulit E ex-
cutit A sequitur Octaviae auctor u. 123 Tunc tremor et in-
gens executit somnos pauor. || 471 Spes uita ψ || 477 facta
ER iactat GR. lata A || 478 uersum delendum censeo. ||
o E at A om. Voss. ψ et Bo. || 481 Rediuiua A Rediuiua
E || poenas E || 482 Cuae E || 483 prigibusque E || fati
mei E t. Gron. || memor E Lips. ex ME ut uidetur g? im-
memor A ||*

- uiuamus. heu me qui locus fidus meo
erit timori quaque te sede occulam? 485
- d Arx illa pollens opibus et muris deum
gentes per omnes clara et inuidiae grauis
nunc puluis altus, strata sunt flamma omnia,
superestque uasta ex urbe ne tantum quidem
quo lateat infans. quem locum fraudi legam? 490
- e Est tumulus ingens coniugis cari sacer,
uerendus hosti mole quem immensa parens
opibusque magnis struxit in luctus suos
rex non auarus: optume credam patri. —
sudor per artus frigidus totos cadit:
omen tremesco misera feralis loci. 495
- f SEN. Haec causa multos una ab interitu arcuit
credi perisse.
- Andr.* uix spei quicquam est super:
graue pondus illum magna nobilitas premit. 500
- SEN. ne prodat aliquis, amoue testes doli.
ANDR. Si quaerit hostis?
- SEN. urbe in euersa perit.
ANDR. quid proderit latuisse reddituro in manus?
SEN. uictor feroce impetus primos habet.
ANDR. quid quod latere sine metu magno nequit?
SEN. miser occupet praesidia, securus legat. 505
- d' ANDR. Quis te locus quae regio seducta inuia
tuto reponet? quis feret trepidis opem?
quis proteget? qui semper etiam nunc tuos
Hector tuere, coniugis furtum piae
serua et fideli cinere uicturum excipe. 510

485 qui *E* quis *A* || 488 grauis *E* capax *A* || 498 ar-
guit *ψ* || 499 credit *E* || ANDR. *om. EA addidit Raphelen-
gius.* (*'Florentinus totum: Ne prodat aliquis, amoue Seni
tribuit, in prioribus Andromacha relinquit Vix spei quid-
quam est super, Seni assignat Graue pondus.'* *Gronouins
parum recte.*) || 500 AND. *E om. A* || 501 SEN. Ne pro-
dat aliquis | Amoue testes doli *E A*. Ne prodat aliquis.
Se. amoue testes doli. *A* || 506 Misero α || 510 furtum ω
sortem *Bo.* ||

e' Succede tumulo gnate. quid retro fugis
 turrisque latebras spernis? agnosco indolem.
 pudet timere. spiritus magnos *fuga*
 animosque ueteres, sume quos casus dedit.
 en intuere turba quae simus super:
famulus puer captiuia : cedendum est malis.

515

e'' Sanctas parentis conditi sedes age
 aude subire. fata si miseros iuuant
 habes salutem, fata si uitam negant
 habes sepulcrum.

520

SEN. *claustra commissum tegunt,*
 quem ne tuus producat in medium timor,
 procul hinc recede teque diuersam amoue.

F. XXX

g ANDR. Leuius solet timere qui proprius timet:
 sed, si placet, referamus hinc alio pedem.

525

g' SEN. Cohibe parumper ora questusque opprime:
 gressus nefandos dux Cephallanum adnouet.

a ANDR. Dehisce tellus tuque coniunx ultimo
 specu reuulsam scinde te~~H~~urem et Stygis
 sinu profundo conde depositum meum.
 ade~~s~~t Vlices et quidem dubio gradu
 uultuque: nectit pectore astus callidos.

530

VЛИХЕС. ANDROMACHA.

a' Durae minister sortis hoc primum peto,
 ut ore quamuis uerba dicantur meo
 non esse credas nostra: Graiorum omnium
 procerumque uox est petere quos seras domos
 hectorea suboles prohibet. hanc fata expetunt.

535

b Sollicita Danaos pacis incertae fides

513 turrisque *E* turpesque *A* || 514 fuge *EA* fug a
NHs. || 527 Tumulus *ω* *F* amulus *uel* *V* etulus *Iortinus* *Tre-*
mulus *With.* || 519 misero *E* || *an* misero fauent? || 527
cephallanum *E* *ceffallanum* *ψ* *Cephalenum* *A* || 529 et
stygis *E* et *om.* *A* || VЛIXES · ANDROMACHA *E* *om.* *A* ||
 533 VL. *EA* ||

semper tenebit, semper a tergo timor
respicere coget arma nec poni sinet,
dum Phrygibus animos gnatus euersis dabit
Andromacha uester.

540

ANDR. augur haec Calchas canit?

VL. et si taceret augur haec Calchas, tamen
dicebat Hector cuius et stirpem horreo.

[generosa in ortus semina exurgunt suos.]

545

b' Sic ille magni paruuſ armenti comes
primisque nondum cornibus findens cutem
ceruice subito celsus et fronte arduus
gregem paternum ducit ac pecori imperat.
quae tenera caeso uirga de truncō stetit,
par ipsa matri tempore exiguo subit
umbrasque terris reddit et caelo nemus.

550

c' Sic male relictus igne de magno cinis
uires resumit. est quidem iniustus dolor
rerum aestimator, si tamen tecum exigas,
ueniam dabis quod bella post hiemes decem
totidemque messes iam senex miles timet
aliasque clades rursus ac numquam bene
Troiam iacentem.

555

c' Magna res Danaos mouet
futurus Hector: libera Graios metu.
haec una naues causa deductas tenet,
his classis haeret. neue crudelem putet
quod sorte iussus Hectoris gnatum petam:
petissem Oresten. patere quod uictor tulit.

560

d ANDR. Vtinam quidem esſes gnate materna in manu 565
nossemque quis te casus ereptum mihi

542 Andromacha *om.* ψ || AN. uester augur *A* AND.
Hec uester augur ψ AN. *om.* E || Andromacha uester.
AND. Augur Henneberger. Andromacha sospes. GR. *an*
AND. Dexter? || 543 VL. *A* *om.* E At si ψ || haec caecas E
hoc Calchas *A* et calcas ψ || 545 *sustuti* || 555 *executias* E
t. IGrön. (?) || 556 hiemes E annos *A* || 557 messes εΜΕ men-
ses *A* || 560 libera nos hoc m. *A* l. graios m. ΕΜΕ ||

teneret aut quae regio. non hostilibus
 confossa telis pectus aut uinculis manus
 secantibus praestricta, non acri latus
 utrumque flamma cincta maternam fidem
 umquam exuissem. 570

d' Gnate quis te nunc locus
 fortuna quae possedit? errore auio
 uagus arua lustras? uastus an patriae uapor
 conripuit artus? saeuus an uictor tuo
 lusit cruento? numquid inmanis ferae
 morsu peremptus pascis idaeas aues? 575

e VL. Simulata remoue uerba: non facile est tibi
 decipere Vlixen: uicimus matrum dolos
 etiam dearum. cassa consilia amoue.
 ubi natus est? 580

ANDR. ubi Hector? ubi cuncti Phryges?
 ubi Priamus? unum quaeris, ego quaero omnia.

e' VL. Coacta dices sponte quod fari abnui.
 ANDR. tuta est perire quae potest debet cupit.
 VL. magnifica uerba mors prope admota excutit.
 ANDR. si uis Vlxe cogere Andromacham metu,
 uitam minare: nam mori uotum est mihi. 585

f VL. Verberibus igni morte cruciatu eloqui
 quodcumque celas adiget inuitam dolor
 et pectore imo condita arcana eruet.
 necessitas plus posse quam pietas solet. 590

d ANDR. Propone flamas funera et diras mali
 doloris artes et famem et saeuam sitim
 uariasque pestes undique et ferrum inditum
 uisceribus ustis carceris caeci luem
 et quicquid audet uictor iratus timens — 595

568 aut *A* ^c *E* || uinculis *E* || 571 o add. *E*³ || 572
 possidet ψ || 586 nam *EA* iam ψ || 587 igni ē igne *A* ||
 post u. 590 interponitur u. 596 (*non addita personae nota*) ψ
(hic et iterum suo loco legitur in G) || 591 uulnera *EA* funera
scripsi cf. u. 726 uerbera NHs. || 592 artes famen *E* ||
 594 lūm *E* || 595 timens *E* t. *IGron. R10 mg.* tumens *A* ||

- d' VL. Stulta est fides celare quod prodas statim.
 ANDR. animosa nulos mater admittit metus.
 VL. hic ipse quo nunc contumax perstas amor
 consulere paruis liberis Danaos mouet.
 post arma tam longinqua post annos decem 600
 minus timerem quos facit Calchas metus,
 si mihi timerem: bella Telemacho paras.
- e'' ANDR. Inuita Vlices gaudium Danais dabo:
 dandum est. fatere quos premis luctus dolor.
 gaudete Atridae tuque laetifica, ut soles, 605
 refer Pelasgī: Hectoris proles obit.
 VL. et esse uerum hoc qua probas Danais fide?
- f ANDR. Ita quod minari maximum uictor potest
 contingat et me fata maturo exitu
 facilique soluant ac meo condant solo
 et patria tellus Hectorem leuiter premat, 610
- f' Ut luce caruit. inter extinctos iacet
 datusque tumulo debita exanimis tulit.
 VL. expleta fata stirpe sublata Hectoris
 solidamque pacem laetus ad Danaos feram — 615
- d Quid agis Vlide? Danaidae credent tibi?
 tu cui? parenti. fingit an quisquam hoc parens
 nec abominandae mortis auspiciū pauet?
 auspicia metuunt qui nihil maius timent.
 fidem adligauit iureiurando suam. 620
 si peierat, timere quid grauius potest?
- d' Nunc aduoca astus anime nunc fraudes dolos,

596 VL. *A extra uersum E om. ψ || hic legitur uersus EA R 14 II Pall. supra ante u. 591 ψ transposuit post u. 597 Raphelengius || 597 AND. E om. A VL. R || admittit E admitis A || 598 VLI. E om. A || pertinax R || 599 mouet pr. m. ut uidetur E ψ monet A || 600 tam om. E || 601 facit E facis A || 603 AND. om. a || Inuita EME Immiti A || ulixes (eraso s?) E Vlyssi AME || ac Danais A ac om. E || 605 soles (tit. es m. sec.) E || 609 ita me Swoboda || 611 patriam E || 612 caruit EA caret ut ME luce cassus nonnulli codd. t. NHs. || 616 danai dic E D. da NHs. Danaidae A || 617 quisquam E quidquam A || hoc E om. A || 621 perierat ψ ||*

nunc totum Vlixen. ueritas numquam perit.
scrutare matrem. maeret inlacrimat gemit.

Sed et huc et illuc anxiōs gressus refert 625
missasque uoces aure sollicita excipit:
magis haec timet quam maeret. ingenio est opus. —

g Alios parentes adloqui in luctu decet,
tibi gratulandum est misera quod gnato cares
quem mors manebat saeuia praecipitem datum 630
e turre lapsis sola quae muris manet.

ANDR. reliquit animus membra quatiuntur labant
torpetque uinctus frigido sanguis gelu.

VL. intremuit: hac hac parte quaerendum est mihi.
matrem timor detexit: iterabo metum. 635

g' Ite ite celeres, fraude materna abditum
hostem pelasgi nominis pestem ultimam
ubicumque latitat erutam in medium date.
bene est: tenetur. perge festina attrahe —
quid respicis trepidasque? iam certe perit. 640

ANDR. utinam timerem. solitus ex longo est metus

dediscit animus sero quod didicit diu.

g VL. Lustrare quoniam debitum muris puer
sacrum antecessit nec potest uatem sequi
meliore fato raptus: hoc Calchas ait 645
modo piari posse reddituras rates,
si placet undas Hectoris sparsi cinis
ac tumulus imo totus aequetur solo.
nunc ille quoniam debitam effugit necem,
erit admouenda sedibus sacris manus.

F. XXXII 650

623 Nunc *E* Et *A* || perit *E* latet *A* || 625 Et ε*A* Sed ψ
Sed et Bo. || 627 haec ε*A* hoc ψ*Bo.* || 632 AN. extra uersum.
E || Reliquid *E* Reliquit *A* cf. *Herc.* II 841 Destituit animus
membra. Deliquit *Scaliger* Me liquit *Scriueriana* || 634 Intre-
muit *Eψ* En tr. *A* || hac semel *E* || 636 ite semel *E* || 637 pe-
lasgii *E* || post u. 641 excidisse uersum censeo ante, h. u. GR.
υοξ timerem mendō affecta uidetur. || 642 sicre *E* sero *A* ||
643 Lustrare *E* || 644 uatem *A* uxtem *E* || 648 sequetur
E || 650 edibus *ψ* ||

g' ANDR. Quid agimus? animum distrabit geminus timor:

[*hinc natus illinc coniugis sacri cinis.*]

pars utra uincet? testor inmites deos
deosque ueros coniugis manes mei
non aliud Hector in meo gnato mihi
placere quam te. uiuat, ut possit tuos
referre uultus. prorutus tumulo cinis
mergetur? ossa fluctibus spargi sinam
disiecta uastis? potius hic mortem oppetat. —

655

h Poteris nefandae deditum mater neci

660

uidere? poteris celsa per fastigia
missum rotari? potero perpetiar feram,
dum non meus post fata uictoris manu
iactetur Hector. hic suam poenam potest
sentire, at illum fata iam in tuto locant. —

665

h' Quid fluctuaris? statue quem poenae extrahas.

670

ingrata dubitas? Hector est illinc tuus —
erras: utrumque est Hector, hic sensus potens
forsan futurus ulti exticti patris —
utriusque parcii non potest: quidnam facis?
serua e duobus anime quem Danai timent.

g VL. Responsa peragam: funditus busta eruam.

ANDR. quae uendidistis?

VL. pergam et e summo aggere
traham sepultra.

ANDR. caelitum appello fidem
fidemque Achillis. Pyrrhe genitoris tui
munus tuere.

675

VL. tumulus hic campo statim
toto iacebit.

ANDR. fuerat hoc prorsus nefas
Danais inausum. templa uiolastis deos
etiam fauentes, busta transierat furor.

652 *deleni* || *sacri E cari A* || 653 *vincet* ε *vincit A* ||
657 *proruptus ψ* || 662 *perpetiar E* (*sic!*) || 667 *illinc EA*
illic ψ || 668 *sensus Eψ sensu A* || *postet E* || 669 *forsam*
E || 674 *Trahām lit. T primo atram. deinde minio picta E* ||

- g' Resistam, inermis offeram armatis manus. 680
 dabit ira uires. qualis argolicas ferox
 turmas Amazon strauit aut qualis deo
 percussa maenas entheo siluas gradu
 armata thyrso terret atque expers sui
 uulnus dedit nec sensit, in medios ruam 685
 tumuloque cineris socia defenso cadam.
- g VL. Cessatis et uos flebilis clamor mouet
 furorque cassus seminae? iussa ocios
 peragite.
- ANDR. me me sternite hic ferro prius.
 repellor? heu me. rumpe fatorum moras,
 molire terras Hector, ut Vlixen domes. 690
 uel umbra satis es. arma concussit manu.
 iaculatur ignes. cernitis Danai Hectorem
 an sola video?
- VL funditus cuncta eruam.
- g' ANDR. Quid agis? ruina pariter et gnatum et virum 695
 prosternis una? forsitan Danaos prece
 placare poteris. conditum illidet statim
 inmane busti pondus. intereat miser
 ubicumque potius: ne pater gnatum obruat
 prematque patrem gnatus. — ad genua accido 700
 supplex Vlide quamque nullius pedes
 nouere dextram, pedibus admoueo tuis. 702
 [misero datur quodcumque, fortunae datur.] 706
- a Sic te reuusat coniugis sanctae torus
 annosque, dum te recipit, extendat suos
 Laerta. sic te iuuenis excipiat tuus
 et uota uincens uestra felici indole

Quat. III 710

*ante u. 680 unum uersum perisse puto. || 680 inermis E
 inermes A || 683 ethneo ψ || 686 Tumultoque E || 688 ca-
 sus E cassus A || 690 Repellor Eψg? Repells A || heu
 me Eψg? Auernum A animum ψ || 692 Velis ψ || satis
 es A satis est εψ || 693 Iaculetur ψ || 694 eruam ER 10mg.
 erue A || 695 mater ω pariter IGron. || 697 illidet Et. IGron.
 elidet A || uu. 703—705 post 711 traieci, u. 706 deleui. || 709
 accipiat E t. IGron. exhibeat NHs. || 710 nostra ψ ||*

aetate auum transcendat ingenio patrem.	F. XXXIII	711
a' Miserere matris et preces placidus pias patiensque recipe quoque te celsum altius		703
superi leuarunt, mitius lapsos preme.		704
miserere matris: unicum adflictae mihi solamen hic est.		705
VL.	exhibe gnatum et roga.	712
a ANDR. Huc e latebris procede tuis fleibile matris furtum miserae. —		715
a' Hic est hic est terror Vlices mille carinis.		
b Submitte manus dominique pedes supplice dextra stratus adora nec turpe puta		720
quicquid miseros fortuna iubet.		
c Pone ex animo reges atauos magnique senis iura per omnis incluta terras, excidat Hector.		
c' Gere captiuum positoque genu, si tua nondum funera sentis, matris fletus imitare tuae.		725
d Vedit pueri regis lacrimas et Troia prior paruusque minas trucis Alcidiae flexit Priamus.		730
e Ille ille ferox cuius uastis uiribus omnes cessere ferae qui perfracto limine Ditis caecum retro patefecit iter:		
e' Hostis parui uictus lacrimis 'Suscipe' dixit 'rector habenas patrioque sede celsus solio, sed sceptr'a fide meliore tene.'		735

713 hic *A* hoc *Scaligerana* || ANDROMACHA *A* ANDROMACHE · VLIXES *R* 10 *om.* *E* || 714 AND. *E* *om.* *A* || 716 hic est hic est *E* hic puer hic est *A* || 717 Vlixe *ω* Vlices *scripsi* || 726 funera *Eψ* uulnera *A* || 729 minax *E¹* corr. *E²* ||

- a'** Hoc fuit illo uictore capi.
discite mites Herculis iras. 740
an sola placent Herculis arma?
- b'** Iacet ante pedes non minor illo
supplice supplex uitamque petit.
regnum Troiae,
quocumque uolet fortuna ferat. 745
- a** VL. Matris quidem me maeror attonitae mouet,
magis pelasgae me tamen matres mouent,
quarum iste magnos crescit in luctus puer.
ANDR. has has ruinas urbis in cinerem datas
hic excitabit? hae manus Troiam erigent? 750
nullas habet spes Troia, si tales habet.
non sic iacemus Troes, ut cuiquam metus
possimus esse. —
- a** Spiritus genitor facit —
sed nempe fractus. ipse post Troiam pater
posuisset animos, magna quos frangunt mala. 755
si poena petitur, quae peti grauior potest?
famulare collo nobili subeat iugum,
seruire liceat. aliquis hoc regi negat?
VL. non hoc Vlices, sed negat Calchas tibi.
- b** ANDR. O machinator fraudis et scelerum artifex 760
uirtute cuius bellica nemo occidit,
dolis et astu maleficae mentis iacent
etiam Pelasgi, uatem et insontes deos
praetendis? hoc est pectoris facinus tui?
- b'** Nocturne miles fortis in pueri necem
iam solus audes aliquid et claro die. 765
VL. uirtus Vlices Danaidis nota est satis

VLYSSES · ANDROMACHA · ASTYANAX *A om. E R 10.* || 746 VLI. *om. A* || 749 Has has *E* An has *A* || 754
fractus E tractus A || 757 subdat *E* subeat *A* || 760 et se. *E o sc. A* || 766 e claro *E* et cl. *A* || 767 danais nota *Eψ nota Danais & Danaidis g? Heinsianus maior m. pr. ||*

nimisque Phrygibus. non uacat uanis diem
conterere uerbis: ancoras classis leget.

c ANDR. Breuem moram largire, dum officium parens 770
gnato supremum reddo et amplexu ultimo
auidos dolores satio.

VL. misereri tui
utinam liceret. quod tamen solum licet,
tempus moramque dabimus. arbitrio tuo
inplere lacrimis: fletus aerumnas leuat. 775

d ANDR. O dulce pignus. o decus lapsae domus F. XXXIII
[summumque Troiae funus. o Danaum timor.]
genetricis o spes uana cui demens ego
laudes parentis bellicas annos aui
medios precabar. uota destituit deus. 780
iliaca non tu sceptrta regali potens
gestabis aula iura nec populis dabis
uictasque gentes sub tuum mittes iugum,
non graia caedes terga, non Pyrrhum trahes.

d' Non arma tenera patria tractabis manu 785
sparsaque passim saltibus latis feras
audax sequeris nec stato lustri die
solemne referens troici lusus sacrum
puer citatas nobilis turmas ages,
non inter aras mobili uelox pede 790
reuocante flexo concitos cornu modos
barbarica prisco templa saltatu coles. —

e O marte diro tristius leti genus.
flebilius aliquid Hectoris magni nece
muri uidebunt. 795

VL. rumpe iam fletus parens.

768 phrygibus (u m. sec. uel tert.) E || 769 leget E
legat ψ legit A || 770 AN. extra uersum alia ut uidetur
m. E || 771 amplexus E || 772 dolore E || 775 leuet NHs. ||
776 detus E || 777 deleui. || 779 aui A atque E || 785 parua ω
patria Swoboda an prima? || 787 statuto ψ || 788 re-
feres ψ || lusus E lustri A ludi R || 792 Barbara E ||
793 morte dira ω marte diro scripsi coll. uu. 794 1068 ||

magnus sibi ipse non facit finem dolor.

ANDR. lacrimis Vixe parua quam petimus mora est.
concede, opacos ut mea condam manu
uiuentis oculos. —

- b Occidis paruuus quidem
sed iam timendus. Troia te expectat tua. 800
i uade liber, liberos Troas uide. —
miserere mater. — quid meos retines sinus
manusque matris? cassa praesidia occupas.
- b' Fremitu leonis qualis audito tener
timidum iuuencus applicat matri latus,
at ille saeuus matre summota loco 805
praedam minorem morsibus uastis tenens
frangit uehitque: talis e nostro sinu
te rapiet hostis.
- a Oscula et fletus puer
lacerosque crines excipe et plenus mei
occurre patri. pauca maternae tamen
perfer querelae uerba: si manes habent
curas priores nec perit flammis amor,
seruire graio pateris Andromachen uiro
cru delis Hector? lensus et segnis iaces. 810
- a' Rediit Achilles. sume nunc iterum comas
et sume lacrimas [quicquid e misero uiri
funere relictum est] sume quae reddas tuo
oscula parenti. matris hanc solacium
relinque uestem: tumulus hanc tetigit meus
manesque cari. siquid hic cineris latet, 815

796 ipse ε ipsi A || 798 paucos E paruos A patrios
Bo. scripsi opacos || 802 AST. Miserere mater AND. Quid ω
AST. et AND. *deleuit GR.* || 806 leo ω loco R NHs. coll.
Med. 927 discessit loco. || 807 premens A tenens E ||
809 pariet E || 814 uiro Eψ iugo ψ || 817 quicquid e mi-
sero uiri in ras. atramento m. sec. sed ductibus m. pr. E ||
817^b 818^a *deleui.* || 819 solatio ε A solacium R solatia
NHs. || 821 siquid E quidquid A ||

- scrutabor ore.

VL. nullus est flendi modus:
abripite propere classis argolicae moram.

CHORVS.

a Quae uocat sedes habitanda captas?
thessali montes et opaca Tempe
an uiros tellus dare militares
aptior Phthie meliorque fetu
fortis armenti lapidosa Trachin
an maris uasti domitrix Iolcos?
parua Gyrtone sterilisque Tricce
an frequens riuis leuibus Mothone
quae sub ossaeis latebrosa siluis
misit infestos Troiae ruinis
non semel arcus?

a'

— · — — — · · — — — —

quasque perfundit subiturus aequor
segnibus terras Titaressos undis?
Pelion regnum Prothoi superbum
tertius caelo gradus? hic recumbens
montis exesi spatiösus antro
iam trucis Chiron pueri magister
tinnulas plectro feriente chordas
tum quoque ingentes acuebat iras
bella canendo.

823 Abripete *E¹* corr. *E¹* || *canticum uu.* 824—870
stitui *Obss.* p. 10—18 || 827 et hieme *E* Pthie α phitie
ed. Lugd.? || meliorue *Bo.* || 828 armenti $\epsilon\psi$ armentis
trache ψ || 829 maris *in ras.* *E²* || Iolchos *A* iol
 $\epsilon\psi$ || 831 cortinis *E* Gortyne *A* cortine ψ Gyrtone *Gro*
tripce *E* Trice *A* corr. *Delrius cont. Homero.* || 832 rusu
riuis *E t. Gron. R 10 m. pr.* ruscis *A* ψ rutis ψ || mothone
Methone *A* || 833 oetaeis ϵ Oethaeis *A* echatis ψ osse
scripsi. || 839 Protei *A* prothoi *E* ψ || 843 plecto *E* ||
Tunc ω Tum *Bo.* || uerberat iras ψ ||

a	An ferax uarii lapidis Carystos? an premens litus maris inquieti semper Euripo properante Chalcis? quolibet uento facilis Calydnae ac carens numquam Gonoessa uento quaeque formidat Borean Enispe? arctica pendens Peparethos ora an sacris gaudens tacitis Eleusin? numquid Aiacis Salamina saeui?	850
	an maris lati sinuosa Troezen	FXXXV 838
	— . — ?	
a'	Vrbibus centum spatiosa Crete	830
	Olenos tectis habitata raris? uirgini Pleuron inimica diuae	836
	aut fera notam ad Calydonia uersa	837
	— uocor — . — . —	855
	— . — . — . — . —	
	Bessan et Scarphen? Pylon an senilem? Pharin an Pisas Iouis et coronis	858
	Elida claram?	860
a''	Quolibet tristes miseras procella mittat et donet cuicumque terrae, dum luem tantam Troiae atque Achiuis	

846 uarii *Eψ* rari *A* || 847 latus *E* *t.* *IGron.* || 849 calydnae *E* Echidnae *A* || 850 An ω Ac Bo. || gono essa ε Genoessa *A* || 851 formidat *E* formidant *A* || borea nenispe *E* Enispae *A* enipse ψ etrupe *R* || 852 attica ω arctica *scripti cum Delrio.* || 853 eleusin *E* eleusim *R* Eleusis *A* || 854 ueri ω ueram *Scaliger Delrius scripti saeui.* || 858 spatiosa *E* spatiosa *A* || 837 Virginī *E* Virginis *A* || pleuron *E* Pleuros *A* || 855 Aut *Eψ* An *A* || ad ... uocor suppleui saeuia ω uersa *scripti.* || 858 scarpen *Eψ* Scarphen *A* || phylonan selinem *E* physon an elmen *E* *t.* *IGron.* selmen *g* || 859 pisas *ER* ipas ψ Pisam *A* || coronos *E^l* corr. *E^l* || 861 tristes *E* tristis *A* ||

quae tulit Sparte procul absit, absit
 Argos et saeui Pelopis Mycenaes,
 Neritos parua breuior Zacintho
 et nocens saxis Ithace dolosis.
 quod manet fatum dominusue quis te
 aut quibus terris Hecabe uidendam
 ducet? in cuius moriere regno

865

— · · — — ?

870

HELENA. ANDROMACHA. HECVBA.

a Quicumque hymen funestus inlaetabilis
 lamenta caedes sanguinem gemitus habet,
 est auspice Helena dignus. euersis quoque
 nocere cogor Phrygibus. ego Pyrrhi toros
 narrare falsos iubeor, ego cultus dare
 habitusque graios. arte capietur mea
 meaque fraude concidet Paridis soror.

875

a' Fallatur. ipsi leuius hoc equidem reor.
 quid iussa cessas agere? ad auctorem redit
 sceleris coacti culpa. — dardaniae domus
 generosa uirgo melius afflictos deus
 respicere coepit teque felici parat
 dotare thalamo. tale coniugium tibi
 non ipsa sospes Troia non Priamus daret:

878

880

a'' Nam te pelasgae maximum gentis decus
 ad sancta lecti iura legitimi petit
 cui regna campi lata thessalici patent.
 te magna Tethys teque tot pelagi deae

885

866 breuiter *E* || zachintho *E* Zacintho *A* iacintho *ψ* ||
 869 hecuba *EG* Hecube *A* Hecabe *Bo*. || 871 hymen// *E*
Valerius Probus Inst. art. p. 47. 10 L. ‘Seneca in Hecuba:
 Quicumque hymen funestus inlaetabilis.’ || 878 Fallatnr *E*
R10 mg. R11 mg. Fallantur *g* Fraudetur *A* Fidenter *ψ* ||
 u. 879 post u. 947 transposui. || 880 auctorē *E* authorem *A*
 autores *ψ* || 882 melius *E* melior *A* || 887 post u. 888
traiciendum suspicabatur Swoboda. || 888 patent *E* *Heins.*
minor iacent A || 889 tethis *E* Thetis *A* ||

- placidumque numen aequoris tumidi Thetis 890
 suam uocabunt, te datam Pyrrho socer
 Peleus nurum uocabit et Nereus nurum.
- b Depone cultus squalidos, festos cape,
 dedisce captam, deprime horrentis comas
 crinemque docta patere distingui manu. 895
 hic forsitan te casus excelso magis
 solio reponet. profuit multis capi.
- b' ANDR. Hoc derat unum Phrygibus euersis malum
 gaudere. flagrant strata passim Pergama.
 o coniugale tempus. an quisquam audeat
 negare? quisquam dubius ad thalamos eat
 quo^s Helena suadet pestis exitium lues
 utriusque populi.
- b Cernis hos tumulos ducum
 et nuda totis ossa quae passim iacent
 inhumata campis? haec hymen sparsit tuus. F. XXXVI
 900
 tibi fluxit Asiae, fluxit Europae cruor,
 cum dimicantes lenta prospiceres uiros
 incerta uoti.
- b' Perge, thalamos appara.
 taedis quid opus est quidue solemni face,
 quid igne? thalamis Troia praelucet nouis.
 celebrate Pyrrhi Troades conubia,
 celebrate digne: planctus et gemitus sonet. 910
- c HEL. Ratione quamuis careat et flecti neget
 magnus dolor sociosque nonnumquam sui
 maeroris ipsos oderit: causam tamen 915
 possum tueri iudice infesto meam
 grauiora passa. luget Andromacha Hectorem
 et Hecuba Priamum, solus occulte Paris

890 thetis ε Tethys *A* || 898 derat *E*^l lit. ε supra add.
E^g || 901 deuius *E* || 903 cernis hoc *E* t. *IGron.* || 905
 haecymen *E* || 907 lenta *Mψ* laeta *EA* || 908 perge et
 t. ψ || 910 nobis *E* || 912 digne *Eψ* digni *A* || sonet *E*
 sonent *A* || 913 necti ψ || 918 soli at occulte *Swoboda* ||

luggedus Helenae.

- c' Durum et inuisum et graue est
seruitia ferre, patior hoc olim iugum 920
annis decem captiva. prostratum Ilium est,
uersi penates. perdere est patriam graue,
grauius timere. uos leuat tanti mali
comitatus, in me uictor et uictus furit.
- d Quam quisque famulam traheret, incerto diu 925
casu pependit, me meus traxit statim
sine sorte dominus. causa bellorum sui
tantaue Teucris cladis. hoc uerum puta.
- d' Spartana uestra puppe si secui freta,
si rapta phrygiis praeda remigibus sui 930
deditque donum iudici uictrix dea:
ignosce Paridi. iudicem iratum mea
habitura causa est:
- d'' Ista Menelaum manent
arbitria. nunc hanc luctibus paulum tuis
Andromacha omissis flecte: uix lacrimas queo 935
retinere.
- ANDR. quantum est Helena quod lacrimat malum.
- c Cur lacrimat autem? fare quos Ithacus dolos
quae scelera nectat. utrum ab idaeis iugis
iactanda uirgo est arcis an celsae edito
mittenda saxo? num per has uastum in mare 940
uoluenda rupes latere quas scisso leuat
altum uadoso Sigeon spectans sinu?
- c' Dic fare quicquid subdolo uultu tegis.
leuiora mala sunt cuncta quam Priami gener

919 Helenae est *Aε* es *ψ* est *om.* ed. *Fern.* || durum
inuisum *om.* et *ψ* || 924 uictor et uictus *E R14* (*at interpres*
cum A) uictus et uictor *A* || 926 trahit *E* || 928 tantaue
E || 929 puppe uestra *E* puppis uestra *A* || secui *E* secuit *A*
uestra puppe *IGron.* || si *εA* que *ψ* || 930 Sin *εA* Si *ψ* ||
932 mea *E ME IPal.* puta *A cf.* 928 || 933 mille nauium *E*
Menelaum *A* || 934 arbitrix *E* || 935 flete *E* || 942 uadoso *E*
uadosos *A* || sigaeo *E* sigeon *A* || sinum *E* sinus *A E t.*
Gron. sinu *Gron.* ||

ibaeque Pyrrhus. fare quam poenam pares,	945
ome et unum hoc deme nostris cladibus	
paratas perpeti mortem uides.	947
nda mors est sine metu mortis mori.	879
EL. Vtinam iuberet me quoque interpres deum	948
mpere ense lucis inuisae moras,	
lchillis ante busta furibunda manu	950
lere Pyrrhi fata comitantem tua	
xene miseranda quam tradi sibi	
'emque Achilles ante mactari suum,	
o maritus ut sit Elysio, iubet.	
NDR. Vide ut animus ingens laetus audierit necem.	955
s decoros regiae uestis petit	
moueri crinibus patitur manum.	
em putabat illud, hoc thalamos putat.	
isera luctu mater auditu stupet,	
acta mens subcubuit. adsurge adleua	960
um et cadentem misera firma spiritum.	
iam tenuis anima uinculo pendet leui.	
mum est quod Hecubam facere felicem potest.	
t reuixit. prima m̄s miseros fugit.	
adhuc Achilles uiuit in poenas Phrygum,	965
c rebellat. o manum Paridis leuem.	
ipse nostrum sanguinem ac tumulus sitit.	
o turba felix latera cingebat mea,	
bar in tot oscula et totum gregem	F. XXXVII
ere matrem. sola nunc haec est super	970
n comes leuamen afflictæ quies.	
totus Hecubae fetus, hac sola uocor	
ioce mater. dura et infelix age	
re anima. denique hoc unum mihi	

46 τ̄ nunc ψ || 879 sors NHs. || 952 Polyxenae E
 tene ψ Polyxena A || 953 achilles E || 954 iubet E
 b supra add. tertia manu.) || 963 potest felicem fa-
 ψ || 969 et Eψ in ψ et in A || 972 fletus ψ ||

remitte funus.	975
f' Andr. Inrigat fletus genas imberque uicto subitus e uultu cadit.	976
ANDR. nos Hecuba nos nos Hecuba lugendae sumus quas mota classis huc et huc sparsas feret, hanc cara tellus sedibus patrii teget.	979 980
g HEL. Magis inuidebis, si tuam sortem scies. ANDR. an aliqua poenae pars meae ignota est mihi? HEL. uersata dominos urna captiuis dedit. ANDR. cui famula trador? ede. quem dominum uoco?	985
HEL. te sorte prima scyrius iuuenis tulit. ANDR. Cassandra felix quam furor sorti eximit HEC. Phoebusque.	988
h HEL. Regum hanc maximus rector tenet. HEC. Laetare gaude gnata. quam uellet tuos Cassandra thalamos, uellet Andromache tuos. — estne aliquis Hecubam qui suam dici uelit? HEL. Ithaco obtigisti praeda nolenti breuis.	977 978 989 990
g' HEC. Quis tam inpotens ac durus et iniquae ferus sortitor urnae regibus reges dedit? quis tam sinister diuidit captas deus? quis arbiter crudelis et miseris grauis elgere dominos nescit et [saeua manu dat iniqua miseris fata? quis] matrem Hectoris armis Achillis miscet? ad Vlixen uocor.	995
h' Nunc uicta nunc captiuia nunc cunctis mihi obsessa uideor cladibus. domini pudet non seruitutis. Hectoris spolium feret qui tulit Achillis? sterilis et saeuia fretis	1000

975 Demitte *E* || AND. suppleui. || uu. 977 978 post
u. 988 transposuit HEC. nomine ex u. 989 adsumpto GR. ||
ante u. 979 excidisse unum uersum indicaui. || Non illa nos
GR. || 981 patriis eψ patris A || 982 scies Eψ scias A ||
985 trador E tradar A || quem a d. uocor NHs. || 986
schirius ψ || 987 sorti E sorte A || 988 HEC. E om. A ||
989 HEC. o del. GR. || 991 potens ψ || durus Eψ di-
rus A || u. 994 ante 993 ponendum censebat Delrius. ||

inclusa tellus non capit tumulos meos.

g" Duc duc Vlide. nil moror, dominum sequor.

mea sequentur fata: non pelago quies

tranquilla ueniet, saeuiet uentis mare,

1005

et bella et ignis et mea et Priami mala.

dumque ista ueniunt, interim hoc poenae loco est:

sortem occupaui, praemium eripui tibi.

h" Sed en citato Pyrrhus accurrit gradu

uultuque toruo. Pyrrhe quid cessas? age

1010

reclude ferro pectus et Achillis tui

coniunge soceros. perge mactator senum:

et hic decet te sanguis. abreptam trahe.

h" Maculate superos caede funesta deos,

maculate manes. quid precer uobis? precor

1015

his digna sacris aequora. hoc classi accidat

toti pelasgae, ratibus hoc mille accidat,

meae precabor, cum uehar, quicquid rati.

CHORVS.

a Dulce maerenti populus dolentum,

dulce maerentis resonare gentes.

1020

lentius luctus lacrimaeque mordent

turba quas fletu similis frequentat.

semper a semper dolor est malignus:

gaudet in multos sua fata mitti

1002 non capit Eψ num c. A nunc ψ || 1004 sequentur εA sequantur ψ || uu. 1004—1008 post u. || 1018 transponendos esse coniecit Scaliger. || 1005 ueniet saeuiet E ueniat. saeuiat A || 1007. uenient E uenient A ueniant R || hoc poenae loco est E haec poena in loco est A hoc poena in l. e. ψ || 1008 eripui tibi E eripuit mihi A || 1009 incitato ω en citato scripsi. || 1010 pyrrhi E || 1013 trahe E Voss. trahit A || 1015 precer Eψ preces α || 1020 Dulce lamentis res. A Dulce et maerentes res. E || 1021 Lentius A Lenius ε || 1022 similis E simili A || frequentant ed. Basil. ψ frequentat εA || 1023 semper ah semper om. ψ | est malignus E ipse magnus A et magnus ψ ||

- seque non solum placuisse poenae.
ferre quam sortem patiuntur omnes
nemo recusat. 1025
- a' Dulce in immensis posito ruinis
neminem laetos habuisse uultus.
nemo se credet miserum, licet sit.
tolle felices, remouete multo
diuites auro, remouete centum
rura qui scindunt opulenta bubus:
pauperi surgent animi iacentes.
est miser nemo nisi comparatus. 1027
- b Ille deplorat queriturque fatum
qui secans fluctum rate singulari
nudus in portus cecidit petitos.
aequior casum tulit et procellas
mille qui ponto pariter carinas
obrui uidit tabulaque litus
naufraga, terris mare cum coactis
fluctibus corus prohibet reuerti. 1034
- b' Questus est Hellen cecidisse Phrixus,
cum gregis ductor radiante uillo
aureo fratrem simul et sororem
sustulit tergo medioque iactum
fecit in ponto, tenuit querelas
et uir et Pyrrha, mare cum uiderent
et nihil praeter mare cum uiderent
unici terris homines relictii. 1035

1025 placuisse *Eψ* patuisse *A* || *Ante u.* 1028 *inter-*
posui uu. 1034 1035. || 1034 en imm. *E* in mensis *ψ* in
imm. *A* || 1028 *credet E credit A* || 1029 *remouete E* *re-*
moneto A || 1030 *remouete E* *remoueto A* || 1031 *scindunt e*
scindant A || *bubus ε bobus A* || 1032 *recentes ψ* || 1042
Naufraga terris mare E N. spargi m. A || *coactos E¹* *corr.*
E¹ || 1044 *hellem ψ* || 1047 *iactum medioque (corr. 2 uel*
3 m.) E || 1049 *pyrrha EA coniunx ci. Raphelengius* ||
1050 *meritum E mare cum A* || *totum uersum om. ψ* ||

- c Soluet hunc quesum lacrimasque nostras
 sparget huc illuc agitata classis
 et tuba iussi dare uela nautae,
 cum simul uentis properante remo
 prenderint altum fugientque litus.
 quis status mentis miseris ubi omnis
 terra decrescat pelagusque crescat,
 celsa cum longe latitabit Ide? 1055
- c' Tum puer matri genetrixque nato
 Troia qua *squaler* regione monstrans
 dicet et longe digito notabit:
 Ilium est illic ubi fumus alte
 serpit in caelum nebulaeque turpes.
 Troes hoc signo patriam uidebunt. 1060
 Troes hoc signo patriam uidebunt. 1065
-
- · — — · — — —
 — · — — · — — —
 — · — — — — — —
- NVNTIVS. HECVBA. ANDROMACHA.
- α O dura fata saeuia miseranda horrida:
 quod tam ferum tam triste bis quinis scelus
 Mars uidit annis? quid prius referens gemam
 tuosne potius an tuos luctus anus?
 α' HEC. Quoscumque luctus fleueris, flebis meos. 1070
-

1052 questum *EA* cetum ψ *Scaliger* || 1055 simul *E* se-
 mel *A* || 1056 fugientque *EA* fugietque ψ || 1058 de-
 cresscet *E* || 1061 iaceat ϵA stabat *GR.* *squaler* scripsi. ||
 1063 illuc *E* illic *A* || *Val. Probus inst. art. p. 75, 3 L.*
Seneca in *Hecuba* hendecasyllabo in sapphico uersu:
 'Ilium e. illic ubi f. alte' || *post u. 1065 excidisse duos*
hendecasyllabos cum adonio mihi persuasum est. idem cen-
suit GR. || NVNTIVS · HECVBA · ANDROMACHA *E* ψ
 NVNTIVS · ANDROMACHA · HECVBA *A* || 1066 dura *E* ψ
 dira *A* || 1067 bisseris ψ || 1068 quid $\epsilon \psi$ quod *A* ||

- sua quemque tantum, me omnium clades premit.
 mihi cuncta pereunt, quisquis est Hecubae est miser. 1
 expon e seriem caedis et duplex nefas. 1
- α'' NVNT. Mactata uirgo est, missus e muris puer, 1
 sed uterque letum mente generosa tulit. 1
- ANDR. persequere: gaudet magnus aerumnas dolor 1
 tractare totas. ede et enarra omnia.
- a NVNT. Est una magna turris e Troia super
 adsueta Priamo cuius e fastigio
 summisque pinnis arbiter belli sedens. 1
 regebat acies. turre in hac blando sinu
 fouens nepotem, cum metu uersos graui
 Danaos fugaret Hector et ferro et face,
 paterna pueru bella monstrabat senex.
- a' Haec nota quondam turris et muri decus
 nunc saeuia cautes undique adfusa ducum
 plebisque turba cingitur, totum coit
 ratibus relictis uulgus. his collis procul
 aciem patenti liberam praebet loco,
 his alta rupes cuius * in cacumine 1
 erecta summo turba librauit pedes.
- b Hunc pinus illum laurus hunc fagus gerit
 et tota populo silua suspenso tremit.
 extrema montis ille praerupti petit,
 semusta at ille tecta uel saxum inminens 1
 muri cadentis pressit atque aliquis — nefas —
 tumulo ferus spectator hectoreo sedet.

1072 hecuba est *E* Hecubae est *A* hecube (*om. est*)
 ψ || post *u.* 1072 *interposui* *u.* 1075 *auctore GR.* || 1076 Per-
 sequere *E R 14* (*non adstipulante Treuetho*) Prosequere *A* ||
magnus ae. dolor E animus ae. meus A || 1077 enarra
E || 1078 una *EA* magna magna turris *E* uoce una *deleta*
magna magna JGroz. summa magna? *coll. u.* 377 || 1086
adfusa E affusa ψ *effusa A* || 1089 patenti *eA* patente ψ ||
 1090 e cacumine *A* in cac. *E* e fastigio *GLangius prob.*
GR. || 1091 summos *A* summo *E* || 1092 gerit *EM* tegit *A*
regit IPal. || 1096 pressit *E* ψ pressat *A* ||

Per spatia late plena sublimi gradu
incedit Ithacus paruulum dextra trahens
Priami nepotem nec gradu segni puer
ad alta pergit moenia. ut summa stetit
pro turre, uultus huc et huc acres tulit:

Intrepidus animo qualis ingentis ferae
paruus tenerque fetus et nondum potens
saeuire dente iam tamen tollit minas
morsusque inanes temptat atque animis tumet.
sic ille dextra prensus hostili puer.

Ferox superne mouerat uulgum ac duces
ipsumque Vlixen. non flet e turba omnium
qui fletur ac dum uerba fatidici et preces
concepit Vlices uatis et saeuos ciet
ad sacra superos, sponte desiluit sua
in media Priami regna. —

ANDR. Quis Colchus hoc, quis sedis incertae Scytha
commisit? aut quae caspium cingens mare
gens iuris expers ausa? non Busiridis
puerilis aras sanguis adspersit feri
nec parua gregibus membra Diomedes suis
epulanda posuit. quis tuos artus leget
tumuloque tradet?

NVNT. Quos enim praeceps locus
reliquit artus? ossa disiecta et graui
elisa casu signa clari corporis
et ora et illas nobiles patris notas
confudit imam pondus ad terram datum,
soluta ceruix silicis impulsu caput

F. XXXVIII

1100

1105

1110

1115

1120

1125

1100 hand gradu ψ || 1103 intrepidos E || 1104 sed E
et A || 1106 animis E ψ animus α || 1108 superbe ω su-
perne DHs. ‘potes et ferox superbis’ DHs. || uulgus ψ ||
1112 desiluit e ψ dissiluit A || 1113 male adtextum in editis
quibusdam: non trepidus puer. || 1114 hoc e haec A || 1119
teget ω leget Heusinger || 1121 disiecta (an disgesta?) E
disiecta A || et om. A || 1123 nobiles E ψ nobilis A || 1125
impulu EME R m. sec. incursu ψ incussu A ||

ruptum cerebro penitus expresso. iacet
deforme corpus.

ANDR. sic quoque est similis patri.

d NVNT. Praecepit ut altis cecidit e muris puer
fleuitque Achiuum turba quod fecit nefas
idem ille populus aliud ad facinus redit
tumulumque Achillis: cuius extreum latus
rhoetea leni uerberant fluctu uada.

d' Auersa cingit campus et cliuo leui
erecta medium uallis includens locum
crescit theatri more. concursus frequens
inpletuit omne litus: hi classis moram
hac morte solui rentur, hi stirpem hostium
gaudent recidi.

e Magna pars uulgi leuis
odit scelus spectatque nec Troes minus
suum frequentant funus et pauidi metu
partem ruentis ultimam Troiae uident:
cum subito thalami more praecedunt faces
et pronuba illi Tyndaris maestum caput
demissa.

e' Tali nubat Hermione modo,
Phryges precantur. sic uiro turpis suo
reddatur Helene. terror attonitos tenet
utrosque populos. ipsa deictos gerit
uultus pudore, sed tamen fulgent genae
magisque solito splendet extremus decor.

f Vt esse Phoebi dulcius lumen solet
iamiam cadentis astra cum repetunt uices

111

112

114

114

115

1126 excusso ψ expresso ϵA || 1127 sic E hic A || 1129
Fleuit (*om. que*) ψ Fleuit ad g id G || 1131 cuius E huic
 A || 1132 Rhretea E || 1133 Auersa $EG?$ Aduersa A || 1136
moram E moras A || 1139 peccatq; ψ || 1143 Et $E R 10$
It A || illi EA illic Scaligerana || 1144 modo $E\psi$ face α ||
1146 helene ϵ Helena A || tenet E mouet A || 1151 Iam
semel tantum E ||

- premiturque dubius nocte uicina dies.
 stupet omne uulgus, *ut fere cuncti magis*
peritura laudant. hos mouet formae decus
hos mollis aetas bos uagae rerum uices 1155
mouet animus omnes fortis et leto obuius.
- Pyrrhum antecedit. omnium mentes tremunt,
 mirantur ac miserantur. *ut primum ardui*
sublime montis tetigit atque alte editus
iujuenis paterni uertice in busti stetit: 1160
audax uirago non tulit retro gradum,
conuersa ad ictum stat truci uultu ferox
[tam fortis animus omnium mentes ferit] F. XXXX
nouumque monstrum est Pyrrhus ad caudem piger.
- Vt dextrâ ferrum penitus exacta abdidit: 1165
subitus recepta morte prorupit crux
per uulnus ingens. nec tamen moriens adhuc
deponit animos: cecidit ut Achilli grauem
factura terram prona et irato impetu.
- Vterque fleuit coetus et timidum Phryges 1170
misere gemitum, clarius uictor gemit.
hic ordo sacri. non stetit fusus crux
humoue summa fluxit: abduxit statim
saeuusque totum sanguinem tumulus bibt.
- HEC. Ite ite Danai, petite iam tuti domos, 1175
optata uelis maria diffusis secet
secura classis: concidit uirgo ac puer,
bellum peractum est. quo meas lacrimas feram?
ubi hanc anilis expuam leti moram?
gnatam an nepotem, coniugem an patriam fleam? 1180

1153 et effert E et fere E^t. Gron. A ut fere Gruter
DNHsii || 1154 Vt peritura α Peritura (om. Vt) E Colon.
Perituram Mψ || 1158 Mirantur ac miserantur EME Mis-
 erentur ac mirantur A Miserantur ac m. Mog. || 1159 edi-
 tus EA edito Scaligerana || 1163 deleui *conl.* u. 1056 ||
 1169 Fractura ψ || 1170 egetus E coetus A || et Eψ at A ||
 1173 abduxit ω obduxit Muretus Scaliger || 1176 secet A
 repeatet E ||

e' An omnia an me sola? mors uotum meum
 infantibus uiolenta uirginibus uenis,
 ubique properas saeuia, me solam times
 uitasper gladios inter ac tela et faces.

[*quaesita tota nocte cupientem fugis.*]

118

non hostis aut ruina non ignis meos
 absumpsit artus: quam prope a Priamo steti.

β NVNT. Repetite celeri maria captiuae gradu.
 iam uela puppis laxat et classis mouet.

1181 solam? (*cum interrogandi nota*) E solam ψ sola A ||
 1183 Vbiue E Vbiueunque A || u. 1185 deleui || 1187 a
 priamo Eψ ac Priamo A || steti E R 14 stetit A || 1188 N.
 (i. e. NVNT.) A om. E || MARCI · LVCII · ANNEI · SENE-
 CAE · | TROADES EXPLICI||T · INCIPIVNT | PHOE-
 NISSAE E Explicit trag. VI que fertur hec uba. Incipit
 septima que medea dicitur. *codex lugdunensis n. 370.* Marci
 Lucij Anee (e corr. in i) Senece Troas tragedia sexta feli-
 citer | explicit die Sabati XXIII^{lo} Iunij MCCCLXXXIX^o
 post depo|pulacionem ciuitatis V'one anno primo. R ||

L. ANNAEI SENECAE

M E D E A

PERSONAE

I MEDEA

II IASON

CREO

III NVTRIX

NVNTIVS

CHORVS CORINTHIORVM

SCENA CORINTHI

MEDEA.

Di coniugales tu que genialis tori
Lucina custos quaeque domituram freta
Tiphyn nouam frenare docuisti ratem,
et tu profundi saeue dominator maris
clarumque Titan diuidens orbi diem
tacitisque praebens concium sacris iubar
Hecate triformis,

5

Quosque iurauit mihi
deos Iason quoque Medeae magis
fas est precari noctis aeternae chaos
auersa superis regna manesque inpios
dominumque regni tristis et dominam fide
meliore raptam uoce non fausta precor.

10

Nunc nunc adeste. sceleris ultrices deae
crinem solutis squalidae serpentibus
atram cruentis manibus amplexae facem
adeste thalamis horridae quondam meis
quales stetisisti. coniugi letum nouae
letumque socero et regiae stirpi date.

15

Mihi peius aliquid quod precer sponso malum:

INCIPIT · MEDEA *E* Marci Lucij Anei Senece Medea
Tragedia Septima feliciter Incipit *R*

2 domitorem freti *A* domituram freta *E* || 10 aduersa *A*
auersa *E* || 13 adeste adeste *A* nunc nunc adeste *E* ||
19 aliquid *A* aliquid *E* *v* uoci malum subicit notam interrogacionis *E* *t. Gron.* me peius a. q. p. sp. malum? *ci. Gron.* ||

- uiuat, per urbes erret ignotas egens 20
 exul pauens inuisus incerti laris,
 me coniugem optet, limen alienum expetat
 iam notus hospes, quoque non aliud queam
 peius precari, liberos similes patri
 similesque matri. parta iam parta ultio est:
 peperi. querelas uerbaque incassum sero. — 25
- b' Non ibo in hostes? manibus excutiam faces
 caeloque lucem? spectat hoc nostri sator
 Sol generis et spectatur et curru insidens
 per solita puri spatia decurrit poli?
 non redit in ortus et remetitur diem?
 da da per auras curribus patriis uehi.
 committe habenas genitor et flagrantibus
 ignifera loris tribue moderari iuga. 30
- [*gemino Corinthos litori opponens moras
 cremata flammis maria committet duo.*] 35
- a Hoc restat unum, pronubam thalamo feram
 ut ipsa pinum postque sacrificas preces
 caedam dicatis uictimas altaribus.
 per uiscera ipsa quaere suppicio uiam.
 si uiuis anime si quid antiqui tibi
 remanet uigoris, pelle femineos metus.
 [*et inhospitalem Caucasum mente indue*] 40
- a' Quodcumque uidit Pontus aut Phasis nefas,
 uidebit Isthmos. effera ignota horrida
 tremenda caelo pariter ac terris mala 45

20 errat *E* (e supers. 2 m.) erret *A* || 25 pariat *E* ||
 uitio *E* || 29 spectator *A* spectatur *ME?* ε || currus *E* || 30
 curui *ME* || 31 nunc *ME* num *A* non ψε || re//metitur
 (d eras.) *E* || 32 patris *A* patriis ci. *Lips.* ε || 35 36 uersus
 hoc loco ineptos uncis inclusi. nescio an ponendi sint post
 u. 147. cf. *Ouid. met. VII. 395:* flagrantemque domum
 regis mare uidet utrumque. || committat *Aε* committet ci.
Lips. || 37 prenubam *Eψ* pronubam *A* || 43 causasum *E*
 (c spscr. m. 3) uersum deleui. || 44 phasis aut pontus *A*
 pontus a. ph. *E* ||

mens intus agitat, uulnera et caudem et uagum
funus per artus. leuia memorauit nimis:
haec uirgo feci, grauior exurgat dolor.

a Maiora iam me scelera post partus decent: 50
accingere ira teque in exitium para
furore toto. paria. narrentur tua
repudia thalamis. quo uirum linquis modo?
hoc quo secuta es. rumpe iam segnes moras:
quae scelere parta est, scelere linquenda est domus. 55

CHORVS.

a Ad regum thalamos numine prospero
qui caelum superi quiue regunt fretum
adsint cum populis rite fauentibus.

b Primum sceptriferis colla tonantibus 60
taurus celsa ferat tergore candido,
Lucinam niuei semina corporis
intemtata iugo placet et aspera.

b' Martis sanguineas quae cohabet manus,
quae dat belligeris foedera gentibus 65
et cornu retinet diuite copiam,
donetur tenera mitior hostia.

b Et tu qui facibus legitimis ades
noctem discutiens auspice dextera,
huc incede gradu marcidus ebrio
praecingens roseo tempora uinculo. 70

47 uagos α || 53 linques *A* linquis εψ || 55 pacta *MEψ*
parta *EA* || scelere rumpetur fides *M* sc. linquetur (lin-
quatur ψ) domus *A* sc. linquenda est domus *E* || 59 pri-
mus *A* primum *E* || 61 feminam *E* || 62 placet. et asperi ω
corr. *R.P. coll. Verg. Georg. III. 56:* aut iuga detractans
interdumque aspera cornu. ||

b' *Et tu quae gemini praeuia temporis
tarde stella redis semper amantibus:
te matres auidae te cupiunt nurus
quamprimum radios spargere lucidos.*

α *Vincit uirgineus decor
longe cecropias nurus,
et quas Taygeti iugis
exercet iuuenum modo
muris quod caret oppidum
et quas aonius latex
Alpheosque sacer lauat.*

75

80

α' *Cedent aesonio duci
[si forma uelit adspici]
proles fulminis improbi
aptat qui iuga tigribus,
nec non qui tripodas mouet
frater virginis asperae,
cedet Castore cum suo
Pollux caestibus aptior.*

85

β *Sic sic caelicolae precor
uincat femina coniuges,
uir longe superet uiros.*

90

b⁹
haec cum femineo constitit in choro:
unius facies praenitet omnibus.

F. LII

b *Sic cum sole perit sidereus decor
et densi latitant Pleiadum greges,*

95

77 et quae A et quas ε || 78 exercent A exercet ε ||
82 post u. 83 legitur in A, hoc loco in E, deleui cum R.P. ||
90 celicola E (litt. icol a m. 2 in ras.) || 92 longe ut
superat M longe superet Aε || 93 lacunam statuit R.P. || 94
unius E (prius u in ras.) || 95 syderibus A sidereus E ||

cum Phoebe solidum lumine non suo
orbem circuitis cornibus alligat.

Ostro sic niueus puniceo color
perfusus rubuit, sic nitidum iubar
pastor luce noua roscidus adspicit

[*ereptus thalamis Phasidos horridis*]

Effrenae solitus pectora coniugis
inuita trepidus prendere dextera
felix aeoliam conripe uirginem
nunc primum soceris sponse uolentibus.

Concesso iuuenes ludite iurgio.
hinc illinc iuuenes mittite carmina.
rara est in dominos iusta licentia.

Candida thyrsigeri proles generosa Lyaei,
multifidam iam tempus erat succendere pinum,
excute solemnem digitis marcentibus ignem.

Festa dicax fundat conuitia fescenninus,
soluat turba iocos. tacitis eat illa tenebris,
si qua peregrino nubit fugitiua marito.

100

105

110

115

MEDEA. NVTRIX.

Occidimus, aures pepulit hymenaeus meas.
ix ipsa tantum uix adhuc credo malum.

97 solitum *A* solidum *E* || 99 phoeniceo *A* puniceo *E* ||
101 uersum intercidisse *ci.*, sequentem del. coll. u. 16 R.P. || 102
hasidos *A* phasidis *Eψ* || horridis *A* horridus *ψ* horridi *E* ||
106 aoniam prendito *A* aeoliam corripe *E* || 106 soceris
ponte *A* sponse *ψ* socero sponsae *E* || 109 dominos corr.
z domonos *E¹* || ista *ci.* *DHs.* || 114 locos *E* || 115 fugi-
ura *ψ* fugitiua *AE* ||

hoc facere Iason potuit? erepto patre
patria atque regno sedibus solam exteris
deserere? durus merita contempsit mea
qui scelere flamas uiderat uinci et mare?
adeone credit omne consumptum nefas?

120

a' Incerta uaecors mente uaesana feror
partes in omnes, unde me ulcisci queam?
utinam esset illi frater. est coniunx: in hanc
ferrum exigatur. — hoc meis satis est malis?
si quod pelasgae si quod urbis barbarae
nouere facinus quod tuae ignorant manus,
nunc est parandum. sceler'a te hortentur tua
et cuncta redeant:

125

a' Inclitum regni decus
raptum et nefandae uirginis paruus comes
diuisus ense funus ingestum patri
sparsu'ique ponto corpus et Peliae senis
decocta aeno membra. funestum inpie
quam saepe fudi sanguinem. et nullum scelus
irata feci, saeuit infelix amor.

130

a Quid tamen Iason potuit alieni arbitri
iurisque factus? — debuit ferro obuium
offerre pectus. — melius ah melius dolor
furiouse loquere. si potest uiuat meus
ut fuit Iason, si minus, uiuat tamen
memorque nostri muneri parcat meo

140

a' Culpa est Creontis tota qui sceptro inpotens
coniugia soluit quique genetricem abstrahit
gnatis et arto pignore adstrictam fidem

145

118 haec *A* hoc *E* || 122 credit *A* credet *E* || 123 non
sana *A* uesana *E* || 126 haec *a* hoc *ψε* || 129 patrandum
ci. Bo. || 132 incestum *A* infestum *ψ* ingestum *E* || 136
uidi *E* fudi *A* || at *a* || 136 post feci duo hemistichia de-
esse putat *DHs.* || 139 afferre *E* offerre *A* || ac *E* ah *A* ||
142 m. nostri. muneri parcam meo *ci. Gron. lacunam de-*
tuit R.P. ||

dirimit. petatur solus hic, poenas luat
quas debet. alto cinere cumulabo domum.
uidebit atrum uerticem flammis agi
Malea longas nauibus flectens moras.

NVTR. Sile obsecro questusque secreto abditos 150
manda dolori. grauia quisquis uulnera
patiente et aequo mutus animo pertulit,
referre potuit. ira quae tegitur nocet,
professa perdunt odia uindictae locum.

MED. Leuis est dolor qui capere consilium potest 155
et clepere sese, magna non latitant mala.
libet ire contra.

NVTR. siste furialem impetum F. LIII
alumna: uix te tacita defendit quies.

MED. fortuna fortes metuit, ignauos premit.

α **NVTR.** Tunc est probanda si locum uirtus habet. 160
 α' **MED.** numquam potest non esse uirtutis locus.

β **NVTR.** spes nulla rebus monstrat afflictis uiam.

β' **MED.** qui nil potest sperare, desperet nihil.

γ **NVTR.** abierte Colchi, coniugis nulla est fides
nihilque superest opibus e tantis tibi. 165

γ' **MED.** Medea superest, hic mare et terras uides
ferrumque et ignes et deos et fulmina.

α **NVTR.** Rex est timendus.

MED. rex meus fuerat pater.

α' **NVTR.** non metuis arma?

MED. sint licet terra edita.

β **NVTR.** moriere.

MED. cupio.

NVTR. profuge.

MED. paenituit fugae. 170

149 neectens ci. Nhs. || 152 motus *A* mutus *E* || 154
product ψ perdunt *EA* || 156 om. ψ (*G R 14 Pall. uett.*)
158 ante h. u. in *E* MED. scriptum erat sed a m. 1. del. ||
160 nunc ψ tunc $\alpha\epsilon$ || 162 rebus monstrat *E* ψ monstrat
rebus *A* || 170 fugae medea *E* ||

- β' Medea fugiam?
 NVTR. mater es.
 MED. cui sim uides.
- β' NVTR. profugere dubitas?
 MED. fugiam, at ulciscar prius.
- γ NVTR. uindex sequetur.
 MED. forsitan inueniam moram.
 NVTR. conpesce uerba, parce iam demens minis
 animosque minue: tempori aptari decet.
- d MED. Fortuna opes auferre non animum potest.
 sed cuius ictu regius cardo strepit?
 ipse est pelasgo tumidus imperio Creo.

175

CREO IDEM.

- a CR. Medea Colchi noxium Aeetae genus
 nondum meis exportat e regnis pedem? 180
 molitur aliquid: nota fraus nota est manus.
- a' Cui parcer illa quemue securum sinet?
 abolere propere pessimam ferro luem
 equidem parabam, precibus euicit gener.
- a'' Concessa uita est, liberet fines metu
 abeatque tuta. fert gradum contra ferox
 minaxque nostros propius adfatus petit. 185
- b^o Arcete famuli tactu et accessu procul.
 iubete sileat. regium imperium pati
 aliquando discat. uade ueloci uia
 monstrumque saeuum horribile iamdudum auehe.
- a MED. Quod crimen aut quae culpa multatur fuga?
 CR. quae causa pellat innocens mulier rogat.

171 MED. fiam E Medea fugiam A || NV. teipsam
 uide. ME. fugiam? AE || 172 fugiam sed E f. et ψ f. at α,
 173 moras A morā E || CREO · IDEAI · E CREON · ME-
 DEA · A CREO · IDEM scripsi. || 179 oete (uel oethe) ψ
 aetae E² in ras. Aeetae α || 180 e om. E || 181 minus E ||
 187 effatus α || 190 ualde E || fuga ci. Bo. ||

- MED. si iudicas cognosce, si regnas iube.
 a' CR. A equum atque iniquum regis imperium feras.
 MED. iniqua numquam regna perpetuo manent. 195
 CR. i querere Colchis.
 MED. redeo. qui aduexit ferat.
 a CR. Vox constituto sera decreto uenit.
 MED. qui statuit aliquid parte inaudita altera:
 a equum licet statuerit, haud aequus fuit.
 a' CR. Auditus a te Pelia supplicium tulit? 200

 sed fare; causae detur egregiae locus.
- a MED. Difficile quam sit animum ab ira flectere
 iam concitatum quamque regale hoc putet
 sceptris superbas quisquis admouit manus,
 qua coepit ire, regia didici mea. 205
 a' Quamuis enim sim clade miseranda obruta
 expulsa supplex sola deserta undique
 adflicta: quondam nobili fulsi patre
 auoque clarum Sole deduxi genus. 210
 b Quod cum que placidis flexibus Phasis rigat
 pontusque quicquid scythicus a tergo uidet
 palustribus qua maria dulcescunt aquis,
 armata peltis quicquid exterret cohors
 inclusa ripis uidua thermodontiis: 215
 b' Hoc omne noster genitor imperio regit.
 generosa felix decore regali potens
 fulsi. petebant tunc meos thalamos proci
 qui nunc petuntur. rabida fortuna ac leuis
 praecepsque regno eripuit exilio dedit. F. LIII
 c Confide regnis, cum leuis magnas opes
 hoc ferat et illuc casus. hoc reges habent 220

197 IQVAERERE Rescr. || auxit α || 198 nox Μψ || .
 post 200 uersum intercidisse suspicor. || 201 audiit et a te ci.
 Gron. || pelias Εψ Pelia α || 204 caput Μψ putet Αε ||
 213 durescunt Ε dulcescunt Α || 214 exercet Μψ exter-
 ret Εα || 218 uiri Α proci Ε || 219 tunc Ε || rapida Α
 rabida Ε RABIDA Rescr. || 220 et exilio Εψ ex. et α ||

magnificum et ingens nulla quod rapiat dies,
prodesse miseris, supplices fido lare
protegere. solum hoc colchico regno extuli
decus illud ingens gloriae florem inclitum
praesidia achiuae gentis et prolem deum
seruasse memet.

225

c Munus est Orpheus meum
[qui saxa cantu mulcet et silvas trahit]
geminumque munus Castor et Pollux meum est
satique Borea quique trans Pontum quoque
summota Lynceus lumine inmissio uidet
omnesque Minya: nam ducem taceo ducum
pro quo nihil debetur, hunc nulli inproto:
uobis reuexi ceteros, unum mihi.

230

d Incesse nunc et cuncta flagitia ingere.
fatebor: obici crimen hoc solum potest
Argo reuersa. uirgini placeat pudor
paterque placeat: tota cum ducibus ruet
pelasga tellus, hic tuus primum gener
tauri ferocis ore flammanti occidet.

235

e Fortuna causam quae uolet nostram premat,
non paenitet seruasse tot regum decus.
quodcumque culpa praemium ex omni tuli,
hoc est penes te. si placet: damnia ream,
sed redde crimen. sum nocens fateor Creo.

240

e' Talem sciebas esse, cum genua attigi
fidemque supplex praesidis dextra peti.

245

223 rapiet α || 226 graeciae $A\epsilon$ gloriae $\psi E t. Gr.$ ||
 229 *deleui* || 230 geminique *ci. NHs.* || *uerba* meum est *mihi*
suspecta. || 233 ducum taceo ducem A ducem //| taceo
 ducum E (*in ras. d erat*) || 234 nullum puto E nulli im-
 puto A || 236 flamina ME flamma ψ flagitia AE || 240
 primus A primum E || 241 FEROCISORE · FRAGLANTE
Rescr. f. o. flagranti A f. o. flammanti E || 242 qua A
 quae $E\psi$ || 244 tulit E tuli A || 248 petijque supplex α
 fidemque suppl. $\psi\epsilon ME$ || dextrae fidem α dextre pecij ψME
 dextrapeti E ||

te iam miseriis angulum ac sedem rogo
latebrasque uiles. urbe si pelli placet
detur remotus aliquis in regnis locus.

250

CR. Non esse me qui sceptra violentus geram
nec qui superbo miserias calcem pede,
testatus equidem uideor haut clare parum
generum exulem legendō et afflictum et graui
terrore pauidum quippe *quem* poenae expedit
letoque Acastus regna thessalica optinens.

255

Senio trementem debili atque aeuo grauem
patrem peremptum queritur et caesi senis
discissa membra, cum dolo captae tuo
piae sorores inpium auderent nefas.

260

Potest Iason, si tuam causam amoues;
suam tueri: nullus innocuum cruor
contaminauit, asuit ferro manus
proculque uestro purus a coetu stetit.

265

Tu tu malorum machinatrix facinorum,
cui feminea nequitia ad audenda omnia
robur uirile est, nulla famae memoria,
egredere purga regna letales simul
tecum aufer herbas. libera ciues metu.
alia sedens tellure sollicita deos.

270

MED. Profugere cogis? redde fugienti ratem
uel redde comitem. fugere cur solam iubes?
non sola ueni. bella si metuis pati:
utrumque regno pelle. cur sontes duos
distinguis? illi Pelia non nobis iacet.

275

249 terra hac *A* terram *E* terrae *ci. Gron.* te iam
ci. Henneberger. || et *A* ac *E* || 252 uiolenter *A* uiolen-
tus *E* || 255 afflictā (corr. ex afflictet) *E'* || 256 quippe te
p. *A* quē p. *E* quippe *quem* *ci. Gron.* || 260 discisca *E* ||
coepit *E* || 265 prorsusque *α* || 266 sed tu malorum *A*
TVTVMAL.. Rescr. tu tu malorum *E* || 267 feminea cui
ci. Bo. feminae *ci. R.P.* || audendum *A* audenda *E* || 268
uirile robur *A* ROBVR VIRILE EST Rescr. robur uirile
est *E* || memoria est *α* uerba nulla famae memoria uix
sana puto. || 276 pelias *E* Pelia *A* ||

- e' Fugam rapinasque adice desertum patrem
lacerumque fratrem, quicquid etiamnunc nouas
docet maritus coniuges: non est meum. 280
totiens nocens sum facta, sed numquam mihi.
CR. iam exisse decuit. quid seris fando moras?
- h^o MED. Supplex recedens illud extreumum precor,
ne culpa natos matris insontes trahat.
CR. uade: hos paterno ut genitor excipiam sinu. F. LV 285
- i MED. Per ego auspicatos regii thalami toros
per spes futuras perque regnorum status
fortuna uaria dubia quos agitat uice,
precor: breuem largire fugienti moram,
dum extrema natis mater infigo oscula
fortasse moriens. 290
- h CR. Fraudibus tempus petis.
MED. quae fraus timerit tempore exiguo potest?
CR. nullum ad nocendum tempus angustum est malis.
- h' MED. Paruumne miserae temporis lacrimis negas?
CR. etsi repugnat precibus infixus timor,
unus parando dabitur exilio dies. 295
- i' MED. nimis est, recidas aliquid ex isto licet
et ipsa propero.
CR. capite supplicium lues
clarum priusquam Phoebus attollat diem,
nisi cedis Isthmo. sacra me thalami uocant,
uocat precari festus Hymenaeo dies. 30

CHORVS.

A a Audax nimium qui freta primus
Rate tam fragili perfida rupit,

277 rapinas A rapinasque ε || 278 nouam α nouas ψ
nota E nouus ci. Bo. || 279 conuoces E coniuges ψ coniugem α || 293 parumne Aε paruumne ci. Bo. || 294 in-
felix A infixus E || 296 nimis est et ex hoc aliquid abscidas
licet A n. e. recidas aliquid existoliceτ E || 297 Cr. et
ipsa propera cap. s. l. A et ipsa propero | Cr. cap. s. l. ε ||
298 clarus A clarum E || 300 om. E ||

- terrasque suas post terga uidens
animam leuibus credidit auris
dubioque secans aequora cursu
potuit tenui fidere ligno. 305
[*inter uitae mortisque uias
nimium gracili limite ducto.*] 308
- Candida nostri saecula patres
uidere procul fraude remota.
sua quisque piger litora tangens
patrioque senex factus in aruo
paruo diues, nisi quas tulerat
natale solum, non norat opes. 329
334
- Non dum quisquam sidera norat
stellisque quibus pingitur aether
non erat usus, non dum pluuias
hyadas poterat uitare ratis. 309
310
- Non oleniae lumina caprae
nec quae sequitur flectitque senex
attica tardus plastra Bootes,
non dum boreas, non dum zephyrus
nomen habebant. 315
- Ausus Tiphys
pandere uasto carbasa ponto
legesque nouas scribere uentis:
nunc lina sinu tendere toto,
nunc prolato
pede transuersos captare notos, 320

301 *Diomedes art. gramm. l. III p. 511 K.* (cf. p. 517)
*inapaesticum choricum habemus in Seneca, audax nimium
 ii freta primus.* || 307 308 *deleui. post u. 308 uersus 329—*
M reuocauit; inter uu. 317 et 318 inserendos putauerat R.P. ||
 11 pliadas *A* pluuias *E* || 312 poterant *A* poterat *E* ||
tes A ratis E || 313 sidera *A* lumina *E* || 314 non *A*
ec E || defletque *EMEψ* flectitque *A* cf. de hac scriptura
ennebergerum l. c. p. 7—10. || 315 arctica *A* attica *E* ||
 2 *praelato* *α* *prolato* *εψ* ||

- b' Nunc antemnas medio tutas
 ponere malo, 325^a
 nunc in summo religare loco, 325^b
 cum iam totos auidus nimium
 nauita flatus optat et alto
 rubicunda tremunt sipara uelo. 328
- B c Bene dissaepti foedera mundi 335
 traxit in unum thessala pinus
 iussitque pati uerbera pontum
 partemque metus fieri nostri
 m a r e s e p o s i t u m .
 dedit illa graues improba poenas 340
 per tam longos ducta timores:
- c' Cum duo montes hinc atque illinc
 claustra profundi subito impulsu
 uelut aetherio gemerent sonitu
 nubesque ipsas spargeret atras
 m a r e d e p r e n s u m . 345
 palluit audax Tiphys et omnes
 labente manu misit habenas.
 [Orpheus tacuit torpente lyra
 ipsaque uocem perdidit Argo.] F. LVI 350
- d Quid cum sieuli virgo Pelori
 rabidos utero succincta canes
 omnes pariter soluit hiatus?
 quis non totos horruit artus
 totiens uno latrante malo? 355
- d' Quid cum ausonium dirae pestes
 uoce canora mare mulcerent?
 cum pieria resonans cithara

343 claustra profundi | hinc atque illinc ω transpossi
hemistichia. || impulsi *ct.* Gron. || 345 conmutati *hemistichia.*
 pergeret astra *M*E spargeret astra *A* spargeret astris *E*
 spargeret atra *scripsi.* || 348 349 delendos duxit R.P. ||
 355 imo α uno ϵ *M* ψ ||

solitam cantu retinere ratem 360
 paene coegit Sirena sequi 361
 thracius Orpheus. 359

Quod fuit huius pretium cursus? 362
 aurea pellis
 maiusque mari Medea malum,
 merces prima digna carina. 365

Nunc iam cessit pontus et omnes
 patitur leges.
 non palladia compacta manu
 regum referens inclita remos
 quaeritur Arg o. 370

Quaelibet altum cumba pererrat.
 terminus omnis motus et urbes
 muros terra posuere noua. 373
 perius orbis 375
 nil qua fuerat sede reliquit. 374
 [Indus gelidum potat Araxen,
 Albin Persae Rhenumque bibunt.] 376

Venient annis saecula seris
 quibus Oceanus uincula rerum
 lax et et ingens pateat tellus 380
 Tethisque nouos detegat orbes
 nec sit terris ultima Thule.

NVTRIX. MEDEA.

Alumna celerem quo rapis tectis pedem?
 siste et iras conprime ac retine impetum.
 Incerta qualis entheos gressus tulit 385
 m iam recepto maenas insanit deo

359 transp. R.P. || 360 rates A ratem E || 362 hui E
 us A || 369 remis A remos e || 372 metus E notus a
 tus ψ || 373 nouos A noua E nouas E t. Gron. || 374 posui
 t 375. || 376 377 eiecit R.P. || 381 tiphsque A thetisque E ||
 pentheos E entheos A || cursus A gressus E ||

- Pindi niualis uertice aut Nysae iugis
furoris ore signa lymphati gerens: 389
- b' Talis recursat huc et huc motu effero:
flammata facies spiritum ex alto citat
proclamat oculos uberi fletu rigat
renidet. omnis specimen adfectus capit. 388
- b Haeret minatur aestuat queritur gemit
quo pondus animi uergat ubi ponat minas.
ubi se iste fluctus franget? exundat furor. 390
- b' Non facile secum uersat aut medium scelus:
se uincet, irae nouimus ueteris notas.
magnum aliquit instat efferum inmane inpium:
uultum furoris cerno. di fallant metum.
- c MED. Si quaeris odio misera quem statuas modum, 400
imitare amorem. regias egone ut faces
inulta patiar? segnis hic ibit dies
tanto petitus ambitu tanto datus?
- d Dum terra caelum media libratum feret
nitidusque certas mundus euoluet uices 405
numerusque harenis derit et solem dies
noctem sequentur astra, dum siccas polus
uersabit arctos flumina in pontum cadent:
- d' Numquam meus cessabit in poenas furor
crescitque semper. quae ferarum inmanitas
quae Scylla quae Charybdis ausonium mare
siculumque sorbens quaeue anhelantem premens
titana tantis Aetna feruebit minis? 410

387 iugalis *A* niualis *εR* || *uu.* 388 389 *commutando*
putau. || 391 o superi oculos *A* oculos uberi *E* || 392
omne *ci.* *NHs.* || *ante u.* 394 *uersum periisse*, *id quod censuit*
R.P., *docet scriptura codicis E u. seq.* || 394 quo pondus istud
uerget ubi ponet *A* quo pondus animi uergat ubi ponat *E* ||
396 aut induit scelus *M* || 397 se iungit *E* se uincet
A || 401 *imitare E imitare A* || 411 ionium *A* auso-
nium *E* || 412 quaeque *A* quaeue *E* || 413 ferruescit *ci.*
Lips. ||

- c' Non rapidus amnis non procellosum mare
 pontusue coro saevis aut uis ignium 415
 adiuta flatu possit inhibere impetum
 irasque nostras: sternam et euertam omnia. Quat. VII
- d Timuit Creontem ac bella thessalici ducis? F. LVII
 amor timere neminem uerus potest.
 sed cesserit coactus et dederit manus: 420
 adire certe coniugem extremo adloqui
 sermone potuit, hoc quoque extimuit ferox.
- d' Laxare certe tempus inmitis fugae
 genero licebat: liberis unus dies
 datus est duobus. — non queror tempus breue: 425
 multum patebit. faciet hic faciet dies
 quod nullus umquam taceat. inuadam deos
 et cuncta quatiam.
- c" NVTR. Recipe turbatum malis
 era pectus. animum mitiga.
 MED. sola est quies
 mecum ruina cuncta si uideo obruta. 430
 mecum omnia abeant. trahere cum pereas libet.
- a' NVTR. Quam multa sint timenda si perstas uide
 nemo potentes aggredi tutus potest.

IASON. IDEM.

- a O dura fata semper et sortem asperam
 cum saeuit et cum parcit ex aequo mala 485
 remedia quotiens inuenit nobis deus
 periculis peiora. si uellem fidem

415 pontusque *A* pontusue *E* || 420 coniuctus *A* co-
 actus *E* || 421 et coniugem *A* coniugem. et *E* et *om. Bo.* ||
 425 est *E* *om. A* || 426 hic dies faciet *E* (*transpositus 2*
uel 3 m.) hic faciet dies *A* || 428 reprime *conieci.* || 433
 potentem *E* potentes *A* || IASON · IDEM *E* (*cf. u. 571 sqq.*)
 IASON · MEDEA *A* || 435 exaequat *ci. Gron.* || malum *A*
 mala *E* || 436 toties *A* quotiens *E* || 437 uellem uicem *ci.*
Gron. ||

praestare meritis coniugis: leto fuit
caput obferendum, si mori nolle: fide
misero carendum. non timor uicit fidem
sed trepida pietas: quippe sequeretur nece
proles parentem.

440

a' Os sancta si caelum incolis
Iustitia numen inuoco ac testor tuum,
gnati patrem uicere. quin ipsam quoque
etsi ferox est corde nec patiens iugi
consulere natis malle quam thalamis reor.
constituit animus precibus iratam aggredi.
atque ecce uiso memet exiluit furit:
fert odia prae se totus in uultu est dolor.'

445

b^o MED. Fugimus Iason fugimus. hoc non est nouum
mutare sedes, causa fugiendi noua est:
pro te solebam fugere. discedo exeo
penatibus profugere quam cogis tuis.

a Ad quos remittis? Phasin et Colchos petam
patriumque regnum quaeque fraternus cruor
perfudit arua? quas peti terras iubes?
quae maria monstras? pontici fauces freti
per quas reuexi nobilem regum manum
adulterum secuta per Symplegadas?
paruamne Iolcon thessala an Tempe petam?
quascumque aperui tibi uias clausi mihi.

455

a' Quo me remittis? exul exilium imperas
nec das. eatur. regius iussit gener:
nihil recuso. dira supplicia ingere:
merui. cruentis paelicem poenis premat
regalis ira uinculis oneret manus
clausamque saxo noctis aeternae obruat:

460

465

439 nolim *A* nolle: *E* || 440 carendum est *A* est
om. E || uincit uirum *A* uicit (*t. Gr.*) fidem *E* || 441 necem *A*
neci *E* nece *Gron.* || 442 parentum *ω* parentem *Gron.* || 456
Quintilianus IX. 2. 8: 'ut Medea apud Senecam: quas peti
terras iubes?' || 458 nobilis *r.* manus *A* nobilem *r.* manum
E || 459 adulterum *E* || 460 colchon *ψ* colchon *ΕR* iolcon *α* ||
ante paepetam *E* an tempe petam *A* || 462 exuli *A* exul *E* ||

minora meritis patiar. — ingratum caput.	468
tibi patria cessit tibi pater frater pudor.	491
c Reuoluat animus igneos tauri halitus	469
· · · · ·	
interque saeuos gentis indomitae metus	470
[<i>armifero in aruo flammeum Aeetae pecus</i>]	
hostisque subiti tela: cum iussu meo	
terrigena miles mutua caede occidit.	
c Adice expetita spolia phrixei arietis	
somnoque iussum lumina ignoto dare	475
insomne monstrum, traditum fratrem neci	
et scelere in uno non semel factum scelus	
iussasque natas fraude deceptas mea	
secare membra non reuicturi senis.	
d Alienā quaerens regna deserui mea.	F. LVIII 480
per spes tuorum liberum et certum larem,	
per uicta monstra, per manus pro te quibus	
numquam pepercī perque praeteritos metus,	
per caelum et undas coniugi testes mei	
miserere. redde supplici felix uicem.	
d' Ex opibus illis quas procul raptas Scythaē	485
usque a perustis Indiae populis agunt	
quas quia referta uix domus gazas capit	
ornamus auro nemora, nil exul tuli	
nisi fratri artus, hos quoque inpendi tibi,	490
hac dote nupsi. redde fugienti sua.	492
e IAS. Perimere cum te uellet infestus Creo	
lacrimis meis euictus exilium dedit.	
MED. poenam putabam, munus ut uideo est fuga.	495

491 *huc reuocandum censuit R.P. || tibi frater E tibi om.*
A || 470 referque ci. Henneberger, lacunam statuit R.P. || 471
oethe uel oete ψ aetae E Aeetae α hunc u. ante 469 ponen-
dam esse censem Henneberger, ego delendum duxi. || 475 sum-
moque E somnoque A || 478 ausasque ci. NHs. || 480 aliena
sequens ψ alienaque sequens α aliena querens E || 487
petunt A agunt E || 488 quasque referta ψ referta quas-
que A quas quia referta E || 491 conlocavi ante u. 469. ||

e' IAS. Dum licet abire profuge teque hinc eripe:
gravis ira regum est semper.

MED. hoc suades mihi,
praestas Creusae: paelicem inuisam amoues.

f IAS. Medea amores obicit?

MED. et caedem et dolos.

IAS. Obicere tandem quod potest crimen mihi?

500

MED. quodcumque feci.

IAS. restat hoc unum insuper,
tuis ut etiam sceleribus fiam nocens.

f' MED. Tu a illa tu a sunt illa: cui prodest scelus,
is fecit. omnes coniugem infamem arguant:
solus tuere, solus insontem uoca.

505

tibi innocens sit quisquis est pro te nocens.

g IAS. Ingrata uita est cuius acceptae pudet.

g' MED. Retinenda non est cuius acceptae pudet.

h IAS. Quin potius ira concitum pectus doma.
placare natis.

510

MED. abdico eiuro abnuo.
meis Creusa liberis fratres dabit?

h' IAS. Regina natis exulum afflictis potens.

MED. non ueniat umquam tam malus miseris dies,
qui prole foeda misceat prolem inclitam.

[*Phoebi nepotes Sisyphi nepotibus.*]

515

h IAS. Quid misera meque teque in exitium trahis?
abscede quaeso.

MED. supplicem audiuit Creo.

IAS. quid facere possim loquere.

MED. pro me? uel scelus.

h' IAS. Hinc rex et illinc.

MED. est et his maior metus:

Medea. nos conflige. certeinus sine,

520

499 mores E amores A || obijcis A obicit ψε || 500
obijcere crimen quod potes tandem mihi A obicere tandem
quod potest crimen michi E || 512 IAS. om. A || 513 MED.
om. A || malus A malus corr. ex malis E' || 515 *deleui uersum*
uitio deformem. || 516 exilium Eψ exitium α || 520 confi-
gere ω conflige α (i. e. confer, compara cf. *Bad. ad h. l.*) ||

- sit pretium Iason.
- IAS. cedo defessus malis.
- h Et ipsa casus saepe iam expertos time.
- MED. fortuna semper omnis infra me stetit.
- IAS. Acastus instat —
- MED. propior est hostis Creo.
- h' Vtrumque profuge. non ut in sacerum manus
armes nec ut te caede cognata inquines 525
Medea cogit: innocens mecum fuge.
- i IAS. Et quis resistet gemina si bella ingrauant
Creo atque Acastus arma si iungunt sua?
- i' MED. His adice Colchos adice et Aeeten ducem 530
Scytha Pelasgis iunge: demersos dabo.
- k IAS. Alta extimesco sceptra.
- MED. ne cupias uide.
- k' IAS. Suspecta ne sint longa conloquia amputa.
- l MED. Nunc summe toto Iuppiter caelo tonat.
intende dextram. uindice flammas para 535
omnemque ruptis nubibus mundum quate.
- l' Nec diligentia tela librentur manu
uel me uel istum: quisquis e nobis cadet
nocens peribit, non potest in nos tuum
errare fulmen. F. LVIII
- m IAS. Sana meditari incipe
et placida fare. si quod ex socii domo
potest fugam leuare: solamen pete.
- MED. contemnere animus regias ut scis opes
potest soletque, liberos tantum fugae
habere comites liceat in quorum sinu 545
lacrimas profundam. te noui gnat manent.
- m' IAS. Parere precibus cupere me fateor tuis,

523 intra A infra ER || 524 MED. E om. A || 525
MED. utr. A MED. om. E || nolo A non E || 528 in-
gruant A ingrauant E || 529 iungant Aε iungunt scripsi. ||
530 adice Aeeten A adice et aetem E || 537 manum E
manu A || 538 in me A uel me E || 541 si quid A si
quod Eψ ||

- pietas uetat: namque istud ut possim pati
non ipse memet cogat et rex et sacer.
haec causa uitae est hoc perusti pectoris
curis leuamen, spiritu citius queam
carere membris luce. 550
- MED. sic gnatos amat?
bene est: tenetur, uulneri patuit locus. —
- o Suprema certe liceat abeuntem loqui
mandata, liceat ultimum amplexum dare:
gratum est et illud. uoce iam extrema peto
ne si qua noster dubius effudit dolor
maneant in animo uerba. melioris tibi
memoria nostri sedeat, haec irae data
oblitterentur. 560
- IAS. omnia ex animo expuli
precorque et ipsa feruidam ut mentem regas
placideque tractes: miserias lenit quies.
- p MED. Discessit. itane est? uadis oblitus mei
et tot meorum facinorum? excidimus tibi?
numquam excidemus. hoc age omnis aduoca
uires et artes. fructus est scelerum tibi
nullum scelus putare. uix fraudi est locus:
p' Timemur, hac aggredere qua nemo potest
quicquam timere. perge. nunc aude incipe
quicquid potest Medea quicquid non potest.
tu fida nutrix socia maeroris mei
uariique casus misera consilia adiuua. 570
- o Est palla nobis munus aetherium domus
decusque regni pignus Aeetae datum
a Sole generis, est et auro textili 575

548 haud possum *A* ut possim *E* || 549 non si ipse *A*
non ipse *E* || 552 si hic natos *A* signatos *E* || 558 melior
tibi *ψ* sed melior tibi *A* melioris tibi *E* || 559 subeat *A*
sedeat *E* || 561 ipse *E* *ψ* ipsa *A* || 565 excides *E* excide-
mus *A* || 568 quam *α* (qua *ind. err.*) || 570 potes *A* potest *E* ||
Medea *om. E* || potes *A* potest *E* || 573 etherei *ψ* aetheriae *α*
aetherium *E* || 574 oete *uel* oethe *ψ* aete *E* Aeetae *α* ||
575 gemmis *A* generis *E* ||

monile fulgens quodque gemmarum nitor
 distinguit aurum quo solent cingi comae.
 haec nostra nati dona nubenti ferant
 sed ante diris inlita ac tincta artibus.
 uocetur Hecate. sacra letifica appara:
 statuantur arae flamma iam tectis sonet.

580

CHORVS.

- ^{a⁰} Nulla uis flammae tumidiue uenti
 tanta nec teli metuenda torti
 quanta cum coniunx uiduata taedis
 ardet et odit. 585
- ^a Non ubi hibernos nebulosus imbreſ
 austre aduexit properatque torrens
 hister et iunctos uetat esse pontes
 ac uagus errat.
- ^{a'} Non ubi inpellit Rhodanus profundum,
 aut ubi in riuos niuibus solutis
 sole iam forti medioque uere
 tabuit Haemus. 590
- ^{a''} Caecus est ignis stimulatus ira
 nec regi curat patiturue frenos,
 haut timet mortem: cupit ire in ipsos
 obuius enses. 595
- ^{a⁰} Parcite o diui. ueniam precamur
 uiuat ut tutus mare qui subegit.
 sed surit uinci dominus profundi
 regna secunda. F. LX
 600

576 qui que cf. Gron. || 580 luctifica A loetifica E ||
 581 struantur A statuantur E || 582 tumidiue A tumidiue E || 584 taetlis E || 590 pellit E impellit A || 599 qui E supra lin. ||

- a Ausus aeternos agitare currus
inmemor metae iuuenis paternae
quos polo sparsit furiosus ignes
ipse recepit.
- a' Constitit nulli uia nota magno.
uade qua tutum populo priori,
rumpe nec sacro uiolente sancta
foedera mundi.
- b^o Quisquis audacis tetigit carinae
nobiles remos nemorisque sacri
Pelion densa spoliauit umbra,
quisquis intrauit scopulos uagantes
et tot emensus pelagi labores
barbara funem religauit ora
raptor externi redditurus auri:
exitu diro temerata ponti
iura piauit.
- b Exigit poenas mare prouocatum.
Tiphys in primis domitor profundi
liquit indocto regimen magistro:
litore externo procul a paternis
occidens regnis tumuloque uili
tectus ignotas iacet inter umbras.
Aulis amissi memor inde regis
portibus lentis retinet carinas
stare querentes.
- b' Ille uocali genitus Camena,
cuius ad chordas modulante plectro
restitut torrens siluere uenti,

608 sancti uiolenta mundi *A* sacro uiolente sancti
sacro *mihi suspectum*. || 609 foedera sacra *A* foedera mu
E || 611 mobiles *ci. Gron.* nemoris sacrati *A* nemo
que sacri *ψE* || 622 extremo *Bo. cum cod. mogunt.* ||
auris amissae *A* aulis amissi ε || reges *A* regis ε || 626
rīna α || 630 silue reuertenti *E* siluere uenti *A* ||

cui suo cantu uolucris relicto
 adfuit tota comitante silua,
 thracios sparsus iacuit per agros.
 at caput tristi fluitavit Hebro:
 contigit notam Styga Tartarumque
 non redditurus.

635

Strauit Alcides Aquilone natos,
 patre Neptuno genitum necauit
 sumere inuersas solitum figuras:
 ipse post terrae pelagique pacem,
 post feri Ditis palefacta regna,
 uiuus ardenti recubans in Oeta
 praebuit saeuis sua membra flammis
 tabe consumptus gemini cruoris
 munere nuptae.

640

645

Strauit Ancaeum violentus ictu
 saetiger. fratrem Melagre matris
 inpius mactas: morerisque dextra
 matris iratae. meruere cuncti
 morte quod crimen tener expiauit
 Herculi magno puer inrepertus?
 raptus heu tutas puer inter undas.
 ite nunc fortes perarate pontum
 fonte timendo.

650

Idmonem quamuis bene fata nosset
 condidit *pestis libycis harenis*.
 omnibus uerax sibi falsus uni
 concidit Mopsus caruitque Thebis.

655

631 uolucres *E* uolucris *A* || 634 ad caput tractu
 ractus *ψ*) fluialis hebri *A* ad caput tristis fluitavit
ebri E corr. Gron. || 639 innumerāς *ω* inuersas *scripti*
coniectura Burmanni. || 644 prioris *E* cruoris *A* || 646
 atheum *ψ* antaeum *E* Ancaeum *α* || 647 fratres *A* fra-
 tem *E* || 652 est *A* heu *E* ‘inrepertus, raptus — undas?’
ie distinxit Bad. || 654 sorte timenda *A* ponte timendo *E*
corr. Gron. || 656 serpens *A* sepi *E corr. R.P.* || 658 mor-
 us *E* Mopsus *A* ||

ille si uere cecinit futura:
 exul errabit Thetidis maritus,
 fulmine et ponto moriens Oileus
 — · — — patrioque pendet
 criminē poenas.

b' Igne fallaci nociturus Argis
 Nauplius praeceps cadet in profundum.
 coniugis fatum redimens pheraei
 uxor impendes animam marito.
 ipse qui praedam spoliumque iussit
 aureum prima reuehi carina
 arsit accenso Pelias aeno.
 [ustus angustas uagus inter undas]
 iam satis diui mare vindicasti:
 parcite iusso.

NVTRIX.

a Pauet animus horret magna pernicies adest.
 inmane quantum augescit et semet dolor
 accedit ipse uimque praeteritam integrat.
 uidi furentem saepe et aggressam deos
 caelum trahentem, maius his maius parat
 Medea monstrum.

a' Namque ut attonito gradu
 euasit et penetrale funestum attigit:
 totas opes effudit et quicquid diu

660 errauit *Aε* errabit *ci. Grut.* || 664 *huc reuo*
R.P. || 661 ille *E* igne *A* || 662 cadit *Aε* cadet *ci. Gr*
 663 patrio pendit criminē poenas *A* patrioque pend&
 mine poenas *E* prius sapphici hemistichium intercidisse
R.P. || 666 impendit *A* impendens *E corr. Gron.* ||
 ustus ω arsit *scripti.* *hunc u. tollendum esse censem R.*
 670 arsit ω ustus *scripti.* uersum eieci. || 672 iusso *Aε* uin
 diuo *ci. Lips.* || NVTRIX · MEDEA *Eψ NVTRIX*
 674 augessit *E* || 677 caelo *ci. Nhs.* ||

etiam ipsa timuit promit atque omnem explicat
turbam malorum: arcana secreta abdita.

- b Et triste laeva conprecans sacrum manu
pestes uocat quascumque feruentis creat
harena Libyae quasque perpetua niue
Taurus cohercet frigore arctoo rigens
et omne monstrum
tracta magicis cantibus
squamifera latebris turba desertis adest. 685
- b' Hic saeuia serpens corpus inmensum trahit
trifidamque linguam exertat et quaerit quibus
mortifera ueniat, carmine auditu stupet
tumidumque nodis corpus aggestis plicat
cogitque in orbes. 'parua sunt' inquit 'mala
et uile telum est ima quod tellus creat:
caelo petam uenena. iam tempus est
aliquid mouere fraude vulgari altius. 690
- c Huc ille uasti more torrentis iacens
descendat anguis cuius inmensos duae
maior minorque sentiunt nodos ferae
[maior pelasgis apta sidoniis minor]
pressasque tandem soluat ophiucus manus
uirusque fundat. adsit ad cantus meos
lacessere ausus gemina Python numina. 700
- c' Et hydra et omnis redeat herculea manu
succisa serpens caede se reparans sua.
tu quoque relictis peruigil Colchis ades
sopite primum cantibus serpens meis.'
postquam euocauit omne serpentum genus:
congerit in unum frugis infastiae mala: 705

683 en *scripserim* || complicans *A* comprecans *E* || 684
feruenti *EA* feruentis *R* 14 || 686 arcto oriens *E* || 687 *lacu-*
nam significauit auctore R.P. || 688 sqamea *A* squamifera *E* ||
689 sera *A* saeuia *Eg* || 690 querens *A* quaerit *E* || 695 iam
nunc tempus *A* iam tempus *E* iam iam t. *E* t. *Gr.* || 700
cieci. || 702 FANDAT Rescr. || 704 manus *E* manu *A* || 705 sede
E C. DE Rescr. caede *A* || 709 INFAVTAE Rescr. ||

- c Quaecumque generat inuius saxis Eryx, 710
 quae fert opertis hieme perpetua iugis
 sparsus cruore Caucasus promethei
 [pharetraque pugnax Medus aut Parthi leues]
 et quis sagittas diuites Arabes linunt
 aut quos sub axe frigido sucos legunt 715
 lucis Suebae nobiles hyrcaniis.
- c' Quodcumque tellus uere nidifico creat
 aut rigida cum iam bruma decussit decus
 nemorum et niuali cuncta constrinxit gelu,
 quodcumque gramen flore mortifero uiret 720
 dirusue tortis sucus in radicibus
 causas nocendi gignit: attractat manu.
- c Haemonius illas contulit pestes Athos
 has Pindus ingens illa Pangaei iugis
 teneram cruenta falce depositum comam,
 haec passa ferrum est dum parat Phoebus diem F.LXXI 725
 illius alta nocte succisus frutex,
 at huius ungue secta cantato seges. 732
 733
- c' Has aluit altum gurgitem Tigris premens 726
 Danuuins illas has per arentes plagas
 tepidis Hydaspes gemmifer currens aquis

 nomenque terris qui dedit Baetis suis
 besperia pulsans maria languenti uado. 730
- c'' Mortifera carpit gramina ac serpentium
 saniem exprimit miscetque et obscenas aues
 maestique cor bubonis et raucae strigis
 execta uiuae viscera. haec scelerum artifex 734

710 inuiis ci. Gron. || 712 sparsas E sparsus A || 713
 del. R.P. post 714 posuerat Gron. || Parthus leuis A parthi
 leues E || 714 qui Eψ queis α || 715 quo E quos A ||
 716 sueui A suebae E || herciniis A hyrcaneis uel herca-
 neis ψ hyrcaniis E || 717 quotcumque E || 718 discussit EA
 corr. Gron. || 721 uirusque E dirusue A || 724 panchei E
 pangaei A || 731—733 huic loco restituit R.P. || 728 GEMMI-
 FERICVRRENS Rescr. uersum intercidisse uidit R.P. || 734
 ac om. E ||

discreta ponit: his rapax uis ignium
his gelida pigri frigoris glacies inest.

- d Addit uenenis uerba non illis minus metuenda. sonuit ecce uaesano gradu canitque. mundus uocibus primis tremit. 740

MEDEA.

- α Conprecor uulgus silentum uosque ferales deos et chaos caecum atque opacam Dilis umbrosi domum, Tartari ripis ligatos squalidae mortis specus. 745 supplicis animae remissis currite ad thalamos nouos.
 α' Rota resistat membra torquens, tangat Ixion humum. Tantalus securus undas hauriat Pirenidas. 748 · uos quoque urnis quas foratis inritus ludit labor Danaides coite: uestras hic dies quaerit manus:
 α'' Grauior uni poena sedeat coniugis socero mei. lubricus per saxa retro Sisyphum uoluat lapis. 750 nunc meis uocata sacris noctium sidus ueni pessimos induita uultus fronte non una minax. 753
- a Tibi more gentis uinculo soluens comam secreta nudo nemora lustraui pede et euocaui nubibus siccis aquas egique ad imum maria et Oceanus graues interius undas aestibus uictis dedit. 755
 α' Die relicto Phoebus in medio stetit hyadesque nostris cantibus motae labant pariterque mundus lege confusa aetheris et solem et astra uidit et uetitum mare teligistis ursae. temporum flexi uices. 759 771 772 760

738 dis *E* || 740 istis α illis *Eψ* || 743 uos precor *A* comprecor *E* || 747 oxyon *E* || 751 752 transposuit *Bo.* || 757 rupibus ci. *NHs. Bad.* confert *Luc. IV. 331:* siccis uultus in nubibus haerent. || 751 uosque quas urnis *A* uos quoque urnis quas ε || 749 grauior pena *ψ* grauiorque pena α grauior uni poena *E* || 771 772 huc reuocauit *R.P.* //

- a Aestiua tellus floruit cantu meo,
coacta messem uidit hibernam Ceres.
violentia Phasis uertit in fontem uada
et Hister in tot ora diuisus truces
compressit undas omnibus ripis piger. 765
- a' Sonuere fluctus tumuit insanum mare
tacente uento. nemoris antiqui domus
amisit umbras uocis imperio meae. 770
- adesse sacris tempus est Phoebe tuis. 773
- b Tibi haec cruenta sera texuntur manu
nouena quae serpens ligat: 775
tibi haec Typhoeus membra quae discors tulit
qui regna concussit Iouis.
- b' Vectoris istic perfidi sanguis inest
quem Nessus expirans dedit.
oetaeus isto cinere defecit rogus
qui uirus herculeum bibt. 780
- b Piae sororis inpiiae matris facem
ultricis Althaeae uides.
reliquit istas inuio plumas specu
Harpyia dum Zeten fugit. 785
- b' His adice pinnas sauciae Stymphalidos
lernaea passae spicula.
sonuistis arae. tripodas agnosco meos
fauente commotos dea.
- a Video Triuiae currus agiles
non quo s pleno lucida uultu
pernox agitat, 790

763 horruit *ci. Markland.* || 764 messem coacta *A*
coacta messem *E* || 769 antiqui domus *A* antiqui decus
domus *E* || 770 umbram *A* umbras *E* || 776 qui *A* quae *E*
dissors *ci. NHs.* || 778 sanies *ci. Scaliger.* At sanguis ultima
producta legitur *Tib. I. 6. 67. Ou. met. XII. 127. Pescen-*
nius Niger ap. Spartanum c. VIII || 785 ^a h//pyia *E* || se-
tum *A* zeten *E* || 788 a. e. (*a. e. t. Gr.*) *E* arae *A* ||

- sed quo s facie lurida maesta,
 cum thessalicis uexata minis
 caelum freno propiore legit. 795
- b Sic face tristem pallida lucem
 funde per auras.
 horrore nouo terre populos
 inque auxilium Dictynna tuum
 pretiosa sonent aera Corinthi. F. LXIII
 800
- c Tibi sanguineo caespite sacrum
 solemne damus.
 tibi de medio rapta sepulchro
 fax nocturnos sustulit ignes,
 tibi mota caput
 flexa uoces ceruice dedi, 805
- c' Tibi funereo de more iacens
 passos cingit uitta capillos,
 tibi iactatur
 tristis stygia ramus ab unda,
 tibi nudato pectore maenas
 sacro feriam bracchia cultro. 810
- d Manet noster sanguis ad aras.
 adsuesce manus stringere ferrum
 carosque pati posse cruores.
 sacrum laticem percussa dedi. 815
- e Quodsi nimium saepe uocari
 quereris: uotis ignosce precor,
 causa uocandi
 Persei tuos saepius arcus
 una atque eadem semper Iason. 820
- e' Tu nunc uestes tinge Creusa e,
 quas cum primum sumpserit, imas
 urat serpens flamma medullas.
 ignis fuluo
 latet obscurus clusus in auro, 825

793 metat E moesta A || 799 inquaue E || 808 uincit A
 cingit E || 821 eadem est A est om. e || 823 iinmas E ||
 826 clusus in auro latet obscurus (obscura E) & hemistichia
 transposui auctore R.P. ||

- f Quem mihi caeli qui furga luit
uiscere feto,
dedit et docuit
condere uires arte Prometheus. 830
- f Dedit et tenui sulfure tectos
Mulciber ignes,
et uiuacis fulgura flammæ
de cognato Phaethonte tuli,
- e Habeo flamas 836
usto tauri gutture raptas, 837
habeo mediae dona Chimaerae 835
quæ permixto felle Medusæ 838
tacitum iussi seruare malum.
- b Adde uenenis 840
stimulos He c a t e donisque meis
semina flammæ condita serua
fallant uisus tactusque ferant
meet in pectus uenasque calor,
- a Stillent artus ossaque fumient 845
uincatque suas
flagrante coma noua nupta faces.
uota tenentur: ter latratus
audax He c a t e dedit et sacros
edidit ignes face luctifera. 850

Peracta uis est omnis: Huc gnatos uoca,
pretiosa per quos dona nubenti feras.
ite ite natu matris infaustæ genus
placate uobis munere et multa prece
dominam ac nouercam. uadite et celeres domum 855
referte gressus: ultimo amplexu ut fruar.

829 artem A arte E || 830 at tenuit A et tenui e ||
835 habeo mediae dona Chimaerae (clymerae E) | habeo
flamas. usto Tauri | gutture raptas . quas permixto (per-
mixto A) o ordinem restituit, quæ (838) scripsit R.P. ||
845 stillet E || 850 lucifera E || 855 et A ac E ||

CHORVS.

- a Quonam cruenta Maenas
praeceps amore saeuo
rapitur? quod inpotenti
facinus parat furore? 860
- b Vultus citatus ira
riget et caput feroci
quatiens superba motu
regi minatur ultro.
quis credat exulem? 865
- a Flagrant genae rubentes,
pallor fugat ruborem:
nullum uagante forma
seruat diu colorem. F. LXIII
- c Huc fert pedes et illuc,
ut tigris orba natis
cursu furente lustrat
gangeticum nemus. 870
- a' Frenare nescit iras
Medea non amores,
nunc ira amorque causam
iunxere: quid sequetur? 875
- a' Quando efferet pelasgis
nefanda Colchis aruis
gressum metuque soluet
regnum simulque reges? 880

861 ~~e~~ccexcatus E citatus A || 865 exulantem α exu-
lem Eψ || 873 gantici cum E gangeticum A nemus. sic α
sic om. Eψ ||

b' Nunc Phoebe mitte currus
 nullo morante loro.
 nox condat alma lucem,
 mergat diem timendum
 dux noctis Hesperus.

885

NVNTIVS. CHORVS. NVTRIX. MEDEA. IASON.

a NVNT. Periere cuncta. concidit regni status.
 gnata atque genitor cinere permixto iacent.
 CHO. qua fraude capti?

NVNT. qua solent reges capi:
 dohis.

CHO. in illis esse quis potuit dolus?

890

NVNT. et ipse miror uixque iam facto malo
 potuisse fieri credo.

CHO. quis cladis modus?

a' NVNT. Auidus per omnem regiae partem furit
 ut iussus ignis: iam domus tota occidit,
 urbi timetur.

CHO. unda flamas opprimat.

895

NVNT. et hoc in ista clade mirandum accidit:
 alit unda flamas quoque prohibetur magis,
 magis ardet ignis, ipsa praesidia occupat.

b NVTR. Effer citatum sede pelopea gradum
 Medea. praeceps quaslibet terras pete.

900

b' MED. Egone ut recedam? si profugissem prius:
 ad hoc redirem. nuptias specto nouas.

c Quid anime cessas? sequere felicem impetum
 pars ultionis ista qua gaudes quota est?
 amas adhuc furiosa si satis est tibi

905

886 hesperus ω hesperugo ed. *Lugdunensis*? || NVNTIVS.
 CHORVS. MEDEA. IASON E NVNCIVS. CHORVS.
 NVTRIX. MEDEA. IASON A || 890 CHO. donis in illis E
 Donis. CHO. in illis A || 894 in missus ci. Gron. || 899
 NVTR. A om. E || pelopeia A pelopea E ||

caeles Iason: quaere poenarum genus
haut usitatum iamque sic temet para :
Fas omne cedat, abeat expulsus pudor.
ui n dicta leuis est quam ferunt purae manus :
incumbe in iras teque languentem excita
penitusque ueteres pectore ex imo impetus
violentus hauri. quicquid admissum est adhuc ,
pietas uocetur.

910

Hoc age et faxo sciant
quam leuia fuerint quamque uulgaris notae
quae conmodauit sceler a. prolusit dolor
per ista noster. quid manus poterant rudes
audere magnum? quid puellaris furor?
Medea nunc sum , creuit ingenium malis.

915

Iuuat iuuat rapuisse fraternum caput,
artus iuuat secuisse et arcano patrem
spoliasse sacro , iuuat in exitium senis
armasse natas. quaere materiam dolor :
ad omne facinus non rudem dextram adferes.

920

Quo te igitur ira mittis, aut quae perfido
intendis hosti tela ? nescio quid ferox
decreuit animus intus et nondum sibi
audet fateri. stulta properauit nimis

925

Ex paetice utinam liberos hostis meus
aliquos haberet. quicquid ex illo tuum est ,
Creusa peperit. placuit hoc poenae genus
meritoque placuit: ultimum, agnosco, scelus
anime parandum est. liberi quondam mei
uos pro paternis sceleribus poenas date. —

930

906 c//elebs (a eras.) E || qu//ere (a eras.) E p//enarum
(e eras.) E || 907 haustu citatum E haud usitatum A ||
909 paruae A purae E || 912 adhuc est E est adhuc A ||
914 not//e (a eras.?) E || 915 praelusit A prolusit e || 920
ortus E || 921 exitum E || 927 lacunam statui cum R.P. ||
929 aliquot & aliquos ψε || 930 pepirit E || 931 magno A
agnosco E || 932 animo Ae anime ci. Gron. || parendum E
parandum A patrandum cf. Gron. ||

- e Cor pepulit horror membra torpescunt gelu
pectusque tremuit. ira discessit loco 935
materque tota coniuge expulsa redit.
egone ut meorum liberum ac prolis meae
fundam cruento? melius a demens furor.
incognitum istud facinus ac dirum nefas Quat. VIII F. LXV
a me quoque absit. quod scelus miseri luent? 940
- e' Scelus est Iason genitor, est maius scelus
Medea mater. — occidant. non sunt mei. —
pereant? mei sunt, crimine et culpa carent. —
sunt innocentes fateor: et frater fuit.
quid anime titubas? ora quid lacrimae rigant 945
uariamque nunc huc ira nunc illuc amor
diducit, anceps aestus incertam rapit?
- f Vt saeuia rapidi bella cum uenti gerunt
utrimque fluctus maria discordes agunt
dubiumque feruet pelagus: haut aliter meum
cor fluctuatur. ira pietatem fugat
iramque pietas. cede pietati dolor. 950
- g Huc cara proles, unicum adflictae domus
solamen, huc uos ferte et infusos mihi
coniungite artus. habeat incolumes pater,
dum et mater habeat. — urguet exilium ac fuga. 955
- f' Iam iam meo rapientur auulsi e sinu.
flentes gementes oculis pereant patri,
periere matri. rursus increscit dolor
et feruet odium. repetit inuioram manum
antiqua Erinnys. ira qua ducis sequor. 960
- g' Utinam superbae turba Tantalidos meo
exisset utero bisque septenos parens

937 ac delendum censem Bo. || 938 ah demens A ah
om. E || 946 huc sup. lin. E || 947 deducit E diducit A ||
950 pelagus feruet A feruet pelagus E || 957 euulsi sinu A
(e sinu ψ) auulsi e sinu E || 958 gementes oculis ψ E
t. Gr. gem. sed oculis α osculis ΜΕ occulis μ. ex Pall.
oculus ci. IGron. || 959 matris A matri E || 960 inuisam Ae
corr. Gron. || 961 mentis ira A erinis ira E ||

- gnatos tulissem. sterilis in poenas fui.
fratri patrique quod sat est, peperi duos. 965
- h Quonam ista tendit turba furiarum inpotens?
quem quaerit aut quo flammeos ictus parat?
aut cui cruentas agmen infernum faces
intentat? ingens anguis excusso sonat
tortus flagello. quem trabe infesta petit 970
Megaera? cuius umbra dispersis uenit
incerta membris? frater est. poenas petit.
- i Dabimus, sed omnes. fige luminibus faces.
lania. perure. pectus en furiis patet. —
discedere a me frater ultrices deas 975
manesque ad imos ire securas iube:
mihi me relinque et utere hac frater manu
quae strinxitensem. uictima manes tuos
placamus ista.
- h' Quid repens adfert sonus?
parantur arma meque in exitium petunt.
excelsa nostrae tecta condescendam domus
caede inchoata. perge tu mecum comes.
tuum quoque ipsa corpus hinc mecum aueham.
nunc hoc age anime. non in occulto tibi est
perdenda uirtus, approba populo manum. 980
- k IAS. Quicumque regum cladibus fidus doles
concurre, ut ipsam sceleris auctorem horridi
capiamus, huc huc fortis armiferi cohors
conferte tela. uertite ex imo domum.
- i' MED. Iam iam recepi sceptra germanum patrem 990
spoliumque Colchi pecudis auratae tenent.
rediere regna. rapta uirginitas redit.
o placida tandem numina. o festum diem.

967 squameos *ci. Bo.* || rictus *ci. Hs.* || 969 ign san-
guis *E* ingens *A* || 977 relinquere utere *E* || 979
placamus *Ae* placemus *Ortel.* || 983 ipse *A* ipsa. *E* || auehe *A*
aueham *E* || 985 perpenda *E* || 986 regum es *A* es om. *E* ||
dolens *A* doles *E* || 988 armigeri *A* armiferi *E* || 990
recipi *E* || 993 nomina *E* ||

o nuptiale. uade: perfectum est scelus,
uindicta nondum. perage dum faciunt manus.

995

h Quid nunc moraris anime? quid dubitas? potes.

iam cecidit ira. paenitet facti pudet.

quid misera feci? misera paeniteat licet,

feci. — uoluptas magna me inuitam subit

et ecce crescit. derat hoc unum mihi,

spectator iste. nihil adhuc facti reor,

quicquid sine isto fecimus sceleris, perit.

1000

h' IAS. En ipsa tecti parte praecipi inminet.

huc rapiat ignes aliquis, ut flammis cadat

suis perusta.

1005

MED. congere extremum tuis

gnatis Iason funus ac tumulum strue:

coniunx sacerque iusta iam functis habent

a me sepulti. gnatus hic fatum tulit,

hic te uidente dabitur exitio pari.

k IAS. Per numen omne perque communes fugas

1010

torosque quos non nostra uiolauit fides,

iam parce nato. si quod est crimen, meum est:

me dedo morti, noxiump macta caput.

k' MED. Hac qua recusas qua doles, ferrum exigam.

1015

i nunc superbe, uirginum thalamos pete.

relinque matres.

IAS. unus est poenae satis.

MED. si posset una caede satiari haec manus:

nullam petisset.

k' Vt duos perimam: tamen

1020

nimum est dolori numerus angustus meo.

in matre si quod pignus etiamnunc latet,

scrutabor ense uiscera et ferro extraham.

994 est scelus *A* scelus est *E* || 996 potens *E* potens *A*
 potes *ψ* || 999 magna me et inuitam *E* et *om.* *A* magna et
 inuitam *ci. Henneberger.* || 1001 ipse *A* iste *E* || factum *A*
 facti *E* || 1013 dede *A* dedo *E* || 1017 satiari manus *A*
 satiari a manus *E* corr. *Gron.* ||

k IAS. Iam perage coeptum facinus — haut ultra
precor —

moramque saltem supplicis dona meis.

MED. perfruere lento scelere ne propera dolor.
meus dies est: tempore accepto utimur.

1025

1 IAS. Infesta memet perime.

MED. misereri iubes.
bene est: peractum est. plura non habui dolor
quae tibi litarem. lumina huc tumida adleua
ingrate Iason. coniugem agnoscis tuam?
sic fugere soleo: patuit in caelum uia:

1030

1' Squamosa gemini colla serpentes iugo
submissa praebent. recipe iam gnatos parens.
ego inter auras aliti curru uehar.

IAS. per alta uade spatia sublimi aetheris.
testare nulos esse qua ueheris deos.

1035

1022 perge *E* || 1024 scelere *A* sceleri *E* || 1034 uadit α
uade $\psi\epsilon$ uades *ci. Bo.* || aetheris *MEA* aetheri *E* || MARCI ·
LVCII · ANNEI · SENECAE · MEDEA · EXPLICIT · IN-
CIPIT · PHAEDRA. *E* Explicit Medea tragedia septima
feliciter die scd'o Iullij MCCCLXXXXJ. dum do' Iohannes
aucuth hostilit' militaret ut alias scriptu β est territoriu β
cremonese. ~ *R* ||

I N C E R T I

A G A M E M N O

PERSONAE

I CLYTEMESTRA
II THYESTIS VMBRA
AEGISTHVS
AGAMEMNO
STROPHIVS
III CASSANDRA
IIII NVTRIX
EVRYBATES
ELECTRA
ORESTES } TACITI
PYLADES }
CHORVS I MYCENAEARVM
CHORVS II ILIADVM
SCAENA MYCENIS

THYESTIS VMBRA.

Opaca linquens Ditis inferni loca
adsum profundo Tartari emissus specu
incertus utras oderim sedes magis:
fugio Thyestes inferos, superos fugo.
inhorret animus et pauor membra excutit:
uideo paternos immo frateruos lares.

5

Hoc est uetustum pelopiae limen domus.
hinc auspicari regium capiti decus
mos est Pelasgis, hoc sedent alti toro
quibus superba sceptr'a gestantur manu.
locus hic habenda curiae, hic epulis locus.

10

Liber reuerti. nonne uel tristes lacus
incolere satius? nonne custodem Stygis
trigemina nigris colla iactantem iubis
ubi ille celeri corpus euinctus rota
in se refertur, ubi per aduersum inritus
redeunte totiens luditur saxo labor,

15

INCIPIT | AGAMEMNO · THYESTIS · VM|BRA E
Marci Lucij Anei Senece Agamenonia Tragedia octaua
feliciter Incipit. R

Vmbra Thiestis loquitur R Vmbra Thiestis G Thyestes A || 5 In horret E En horret A Heu h. R || 9 alte E || 13 Ad colere Bo. || 14 Trigemina EA Terg. ψ || nigris A nimis E || 15 rota EA rote ψ ||

Vbi tondet ales auida fecundum iecur
et inter undas feruida exustus siti
aquas fugaces ore decepto appetit
poenas daturus caelitum dapibus graues?

F. CIII

20

Sed ille nostrae pars quota est culpae senex?
reputemus omnes quos ob infandas manus
quaesitor urna gnosius uersat reos:
uincam Thyestes sceleribus cunctos meis,
a fratre uincar. liberis plenus tribus
in me sepultis uiscera exedi mea.

25

Nec hactenus fortuna maculauit patrem,
sed maius aliud ausa commisso scelus,
gnatae nefandos petere concubitus iubet.
non pauidus hausি dicta, sed cepi nefas.

30

Ergo ut per omnis liberos irem parentes,
coacta fatis gnata fert uterum grauem
me patre dignum. uersa natura est retro.
auo parentem pro nefas patri uirum
gnatis nepotes miscui nocti diem.

35

Sed sera tandem respicit fessos malis
post fata demum sortis incertae fides:
rex ille regum ductor Agamemnon ducum
cuius secutae mille uexillum rates
iliaca uelis maria texerunt suis,
post decima Phoebi lustra deuicto Ilio
adest daturus coniugi iugulum suaे.

40

Iamiam natabit sanguine alterno domus.
enses securem tela diuisum graui
ictu bipennis regium video caput.
iam scelera prope sunt iam dolus caedes crux.

45

Parantur epulæ. causa natalis tui
Aegisthe uenit. quid pudor uultus grauat,
quid dextra dubio trepida consilio labat,

50

23 repetamus ψ || 35 Auo nepotem ψ A. parentem
EMERA || 38 incertae *EME* incestae A || 42 decima E
dena ψ bina α || 45 securem E secures A || 48 tuus NHs. |

quid ipse temet consulis torques rogas
an deceat hoc te? respice ad matrem: decet.

Sed cur repente noctis aestiuae uices
hiberna longa spatia producunt mora
aut quid cadentes detinet stellas polo?
Phoebum moramur. redde iam mundo diem.

55

CHORVS.

a O regnorum magnis fallax
fortuna bonis in praecipiti
dubioque locas nimis excelsos.
numquam placidam sceptra quietem
certumue sui tenuere diem,
alia ex aliis cura fatigat
uexatque animos noua tempestas.

60

b' Non sic libycis syrtibus aequor
furit alternos uoluere fluctus,
non Euxini turget ab imis
conmota uadis
unda niuali uicina polo,
ubi caeruleis inmunis aquis
lucida uersat plaustra Bootes.

65

b Vt praecipites regum casus
fortuna rotat.
metui cupiunt metuique timent.
non nox illis alma recessus
praebet tutos, non curarum
sommus domitor pectora soluit.

70

75

51 timet *E* || 52 ad e Ortel. at *A* an ψ || 56 reddo
Gron. || 57 O om. ψ || 59 D. l. excelsos nimis *E* nimis ex-
cellos *LMueller.* D. nimis excelsa locas *A* excelsa nimis
Bo. || 62 ex aliis o ex alia *Regiomontani liber* || 63 uexat
(om. que) *E* || 66 euxini) eu in ras. *E³* ||

- b' Quas non arces scelus alternum
dedit in p raeceps, inopia quas non
arma fatigant? iura pudorque
et coniugii sacrata fides 80
fugiunt aulas. sequitur tristis
sanguinolenta Bellona manu,
- c Quaeque superbos urit Erinys
nimias semper comitata domos,
quas in planum quaelibet hora F. CIII 85
tulit ex alto.
licet arma uacent cessentque doli,
sidunt ipso pondere magna
ceditque oner fortuna suo.
- d Vela secundis inflata notis
uentos nimium timuere suos.
nubibus ipsis inserta caput
turris pluuiio uapulat austro
densasque nemus spargens umbras
annosa uidet robora frangi. 95
- e Feriunt celos fulmina colles,
corpora morbis maiora patent
et cum in pastus armenta uagos
uilia currant,
placet in uulnus maxima ceruix.
quicquid in altum 100
fortuna tulit, ruitura leuat.
- d' Modicis rebus longius aeuum est.
felix mediae quisquis turbae
sorte quietus 105

80 fides) e in ras. E² || 81 Faciunt E || 84 Nimias EM
Tumidas A || 85 quaelibet EA qual. ψRg || 88 onore Rψ ||
97 patent) e in ras. E² || 99 currant ERgψ currant A || 104
quisquis mediae E || 105 Sorte EMERmg. IPal. Parte A ||

aura stringit litora tuta
 timidusque mari credere cumbam
 remo terras propiore legit.

CLYTEMESTRA. NVTRIX.

Quid segnis anime tuta consilia expetis?
 quid fluctuaris? clausa iam melior uia est. 110
 licuit pudicos coniugis quondam toros
 et sceptr'a casta uidua tutari fide.
 periere mores ius decus pietas fides
 et qui redire, cum perit, nescit pudor.
 da frena et omnem prona nequitiam incita:
 per sceler'a semper sceleribus tutum est iter. 115

Tecum ipsa nunc euolue femineos dolos,
 quod ulla coniunx perfida atque inpos sui
 amore caeco, quod nouercales manus
 ausae, quod ardens inpia virgo face 120
 phasiaca fugiens regna thessalica trabe:
 ferrum uenena. uel mycenaeas domos
 coniuncta socio profuge furtiu'a rate.
 quid timida loqueris furt'a et exilium et fugas?
 soror ista fecit. te decet maius nefas. 125

NVTR. Regina Danaum et inclitum Ledae genus
 quid tacita uersas quidue consilii inpotens
 tumido feroce impetus animo geris?
 licet ipsa sileas, totus in uultu est dolor.
 proin quicquid est, da tempus ac spatium tibi. 130
 quod ratio non quit, saepe sanauit mora.

Clytemestra ubique *ERG* || 109 anime) e in ras. *E²* ||
 112 uidua ε *Regiomontani liber* iuncta *A* || 121 th. graue
E || 122 micaeneas domos *E* miceneam domum *G* Mycenaea
 domo *A* *versus om. g* || 125 Soror *E* *Ge. Fabricius Sors A* ||
 126 et om. ε || 127 consilia *E* || 130 Proinde quicquid ω
 Proin quid α Proin quicquid *Lipsius* || 131 non quit *E*
 nequit ψ nequit α ||

CLYT. Maiora cruciant quam ut moras possim pati.
 flammae medullas et cor exurunt meum,
 mixtus dolori subdidit stimulus timor,
 inuidia pulsat pectus. hinc animum iugo
 premit cupidus turpis et uinci uetat
 et inter istas mentis obsessae faces
 fessus quidem et deuictus et pessum datus
 pudor rebellat.

135

Fluctibus uariis agor,
 ut, cum hinc profundum uentus hinc aestus rapit, 140
 incerta dubitat unda cui cedat malo.
 proinde omisi regimen e manibus meis.
 quocumque me ira, quo dolor, quo spes feret,
 hoc ire pergam. fluctibus dedimus ratem.

Vbi animus errat, optimum est casum sequi. 145
 NVTR. caeca est temeritas quae petit casum ducem.

CLYT. Cui ultima est fortuna, quid dubiam timet?
 NVTR. tuta est latetque culpa, si pateris, tua.

CLYT. Perlucet omne regiae uitium domus.
 NVTR. piget prioris et nouum crimen struis? 150

CLYT. Res est profecto stulta nequitiae modus. Quat. XIII
 NVTR. quod metuit, auget qui scelus scelere obruit. F. CV

CLYT. Et ferrum et ignis saepe medicinae loco est.
 NVTR. extrema primo nemo temptauit loco.

CLYT. Rapienda rebus in malis praeceps uia est. 155
 NVTR. at te reflectat coniugi nomen sacrum.

CLYT. Decem per annos uidua respiciam uirum?
 NVTR. meminisse debes sobolis ex illo tuae.

132 ut om. E q. m. p. ut pati NHs. || 134 Iixtus (*sed i in u mutato m. sec.*) E || 135 pectus) cecus E || 138 deuictus E deuictus ψ deiectus α || 139 uagor R || 144 Hoc E Huc A || dedimus E dedam ψ dedi α || 147 quid α quis Bo. || dubiam E Lips. Pal. dubium A || 152 metuit Eψ meruit α || obruit Eψ obstruit α || 155 Rapienda E aliquot Deliani Capienda α || 156 coniugii εA coniugis Burdegal. ||

CLYT. Evidem et iugales filiae memini faces
et generum Achillem. praestitit matri fidem.

160

NVTR. Redemit illa classis inmotae moras
et maria pigro fixa languore inpullit.

CLYT. Piget doletque. Tyndaris caeli genus
lustrale classi doricae peperi caput.

reuoluit animus virginis thalamos meae
quos ille dignos pelopia fecit domo,
cum stetit ad aras ore sacrifico pater.

165

Quam nuptiales. horruit Calchas suae
responsa uocis et recedentes focos.

o scelera semper sceleribus uincens domus.
cruore uentos emimus, bellum nece.

170

NVTR. sed uela pariter mille fecerunt rates.

CLYT. Non est soluta prospero classis deo:
eiecit Aulis inpias portu rates.

sic auspicatus bella non melius gerit.

175

[*amore captiae captus inmotus prece*]

zminthea tenuit spolia phoebei senis
ardore sacrae virginis iam tum furens.

Non illum Achilles flexit indomitus minis,
non ille solus fata qui mundi uidet

180

in nos fidelis augur in captas leuis,

non populus aeger et relucentes rogi.

inter ruentis Graeciae stragem ultimam

sine hoste uictus marcat ac Veneri uacat

reparatque amores

185

Neue desertus foret

159 Et quidem ER || 161 *Clytemestrae dant nonnulli*
Pall. || 162 *lango E langore A* || 163 Piget doletque *E*
Pudet pigetque A || 164 *peperi E g peperit A* || 167 *sacrifico EA sacrilego ψ* || 168 *Quam E Quasi A* || 172 NVTR.
A om. E ψ || *bella E uela A* || 173 CLYT. *A om. E ψ* ||
 174 *alio E Aulis A* || 176 *post u. 177 R 10 deleui propter*
uu. 178 190 192 || 177 *senis E R mg. m. pr. ducis A* || 178
Ardorem ψ || *tantum ψ* || *ferens ψ* || 179 *indomitiss α* ||

a paelite umquam barbara caelebs torus,
ablatam Achilli diligit Lyrnesida
nec rapere puduit e sinu auulsam uiri.

En Paridis hostem. nunc nouum uulnus gerens
amore phrygiae uatis incensus furit
et post tropaea troica ac uersum Ilium
captae maritus remeat et Priami gener.

Accingere anime: bella non leuia apparas.
scelus occupandum est. pigra quem expectas diem?
pelopia phrygiae sceptra dum teneant nurus?
an te morantur uirgines uiduae domi
patrique Orestes similis? horum te mala
uentura moueant turbo quis rerum inminet.

Quid misera cessas? en adest gnatis tuis
furens nouerca. per tuum, si aliter nequit,
latus exigatur ensis et perimat duos.
misce cruentum, perde pereundo uirum.
mors misera non est conmori cum quo uelis.

NVTR. Regina freна temet et siste impetum
et quanta tempes, cogita. uictor uenit
Asiae ferocis ultior Europae, trahit
captiuа Pergama et diu uictos Phrygas.
hunc fraude nunc conaris et furto aggredi.

Quem non Achilles ense uiolauit fero,
quamuis procacem toruuus armasset manum,
non melior Ajax morte decreta furens,
non sola Danais Hector et bello mora,
non tela Paridis certa, non Memnon niger
non Xanthus armis corpora inmixta aggerans
fluctusque Simois caede purpureos agens,

186 barbara celebs *E* Regiomontani liber *R* mg. pr. m. b-
ac c. *NHs.* uel suus caelebs *A* || 187 Lyrnesida *E* Briseida
briseidam ψ || 188 auulsam *E* uulsaм *A* || 189 Hem
En rapidis *E* || 200 aliter *E* IPal. aliud *A* aliquid ψ || 20
perde perfunde *E* || 205 tempes *E* tentas *A* || 208 et furt
E ME Regiomontani liber. insana aggr. *A* || 214 immixtis
immixta *E* ψ || gerens ω aggerens *IGron.* aggera
scripsi ||

non niuea proles Cycnus aequorei dei,
 non bellico Thressa cum Rheso phalanx,
 non picta pharetras et securigera manu
 peltata Amazon: hunc domi reducem paras
 mactare et aras caede maculare inopia?

F. CVI
220

Victrix inultum Graecia hoc facinus feret?
 equos et arma classibusque horrens fretum
 propone et alto sanguine exundans solum
 et tota captae fata dardaniae domus
 regesta Danais. comprime adfectus truces
 mentemque tibimet ipsa pacifica tuam.

225

AEGISTHVS. CLYTEMESTRA. NVTRIX.

Quod tempus animo semper ac mente horru,
 adest profecto rebus extremum meis.
 quid terga uertis anime? quid primo impetu
 deponis arma? crede perniciem tibi
 et dira saeuos fata moliri deos.
 oppone cunctis uile suppliciis caput
 ferrumque et ignes pectore aduerso excipe.
 Aegisthe non est poena sic nato mori.

230

Tu nos pericli socia tu Leda sata
 comitare tantum: sanguinem reddet tibi
 ignauus iste ductor ac fortis pater.
 sed quid trementes circuit pallor genas,
 iacensque uultus languido optutu stupet?

235

CLYT. Amor iugalis uincit ac flectit retro.
 referamur illuc, unde non decuit prius
 abire. uel nunc casta repetatur fides.

240

221 Victrix *E* Vlrix *A* || 223 Propone e R Basil. mg.
Praepone A || 226 ipsa) p in ras. *E* || NVTRIX add. *E*
om. A || 230 permitti tibi *E* || 234 CLY. *A* om. *E* || 235
AEG. A om. *E* || 239 uultus e Lipsius uultu *A* || optutus *E*
obtutus A obtutu Lipsius. || 241 Referemus *E* Referamur
I Gron. Remeemus *A* || 242 sed nunc *EA* uel nunc in optimo
t. Gron. ||

nam sera numquam est ad bonos mores uia.
quem paenitet peccasse, paene est innocens.

AEG. Quo raperis amens? credis aut speras tibi
Agamemnonis fidele coniugium? ut nihil
subesset animo quod graues faceret metus,
tamen superba et inpotens flatu nimis
fortuna magno spiritus tumidos daret.

Grauis ille sociis stante adhuc Troia fuit.
quid rere ad animum suapte natura trucem
Troiam addidisse? rex Mycenarum fuit,
ueniet tyrannus: prospera animos efferunt.
effusa circa paelicum quanto uenit
turba apparatu. sola sed turba eminet
tenetque regem famula ueridici dei.

Feresne thalami uicta consortem tui?
at illa nolet. ultimum est nuptiae malum
palam maritam possidens paelex domum.
nec regna socium ferre nec taedae sciunt.

CLYT. Aegisthe quid me rursus in praeceps agis
iramque flammis iam residentem incitas?
permisit aliquid uictor in captam sibi:
nec coniugem hoc respicere nec dominam decet.

Lex alia solio est alia priuato in toro.
quid quod seueras ferre me leges uiro
non patitur animus turpis admissi memor.
det ille ueniam facile cui uenia est opus.

AEG. Ita est? pacisci mutuam ueniam licet?
ignota tibi sunt iura regnorum haut noua.
nobis maligni iudices aequi sibi

244 poenae α || 255 sola sed turba eminet *E* sola
sed longe em. *A* turba sed longe em. *ME* || 256 regnum *ME* ||
258 nollet *E* || 259 marita *ex corr. pr. m.* *E* mariti *A*
maritam *NHs.* || 261 CLY: *A* om. *E* *sed Cl. add. E³* ||
agis *E* rapis *A* || 262 incitas *E* *Voss.* ψ excitas α || 263
aliquis *E* aliquid *A* || captam *EA* captas *Mog.* || 264 Non
— non — *o. v. l.* *Deir.* || 265 solio *EA* socio ψ || priuata *E*
priuato *A* || in toro *E* ψ in om. *A* || 270 aut *E R Ortgl.*
haud *A* ||

**id esse regni maximum pignus putant,
si quicquid aliis non licet, solis licet.**

CLYT. Ignouit Helenae: iuncta Menelao redit
quae Europam et Asiam paribus adflxit malis.

AEG. sed nulla Atriden uenere furtiuua abstulit
nec cepit animum coniugi obstrictum suae.
iam crimen ille quaerit et causas parat.

nihil esse crede turpe commissum tibi:
quid honesta prodest uita flagitio uacans
ubi dominus odit? fit nocens, non quaeritur.

**Spartamne repetes spreta et Eurotan tuum
patriasque sedes profuga? non dant exitum
repudia reguni. spe metus falsa leuas.**

CLYT. Delicta nouit nemo nisi fidus mea.
AEG. non intrat umquam regium limen fides.

CLYT. Opibus merebor, ut fidem pretio obligem.
AEG. pretio parata uincitur pretio fides.

NVT. Surgit residuus pristinae mentis pudor.
quid obstrepis, quid uoce blandiloqua mala
consilia dictas? scilicet nubet tibi
regum relicto rege generosa exuli?

AEG. et cur Atrida uideor, inferior tibi
gnatus Thyestae?

NVT. si parum est, adde et nepos.
AEG. auctore Phoebo gignor. haud generis pudet.

NVT. Phoebum nefande stirpis auctorem uocas
quem nocte subita frena reuocantem sua
caelo expulstis? quid deos probro addimus?
subripere doctus fraude genialis toros

279 Nichil *E* Nil *A* || 280 uacans *E* carens *A* || 282
Spartam *E* Sparten *A* || ne *EA* num ψ || et euro tantum *E*
Eurotan tuum *Gron.* et a tanto uiro *A* || 284 metus *E*
metum *A* || 289 294 296 NVT. *E* CLYT. *A* || 291 nubet *EA*
nubam *Voss.* || 292 generoso *E* generosa *A* || 296 nefande *E*
nefanda e α || 298 addimus *E* aduocas *A* || 299 Sub rupe
reductus *E* Surripere doctus *A* || genialis *E* geniales ψ
genitales α || tori *E* toros *A* ||

quem uenere tantum scimus inlicita uirum,
fasesse propere ac dedecus nostrae domus
asporta ab oculis: haec uacat regi uiro.

300

AEG. Exilia mihi sunt haud noua. adsueui malis.
si tu imperas regina, non tantum domo
Argisue cedo, nil moror iussu tuo
aperire ferro pectus aerumnis graue.

305

CLYT. Siquidem hoc cruenta Tyndaris fieri sinam.
quae iuncta peccat, debet et culpae fidem.
secede mecum potius, ut rerum statum
dubium ac minacem iuncta consilia explicit.

310

CHORVS.

a	Canite o pubes inclita Phoebum	311
	
	quaeque Erasini gelidos fontes	319
	quaeque Eurotan	320
	quaeque uirenti tacitum ripa	
	bibis Ismenon:	
	quam fatorum praescia Manto	
	sata Tiresia	
	latonigenas monuit sacris	325
	celebrare deos.	326
a'	Tibi festa caput turba coronat	312
	
	tibi uirgineas laurum quatiens	
	de more comas	
	innuba fundit	
		315

301 Fasesse *E* Secede *A* || ac *E om. A* || nostrae *E*
 clarae *A* || 302 regia *Eψ* regi ac *A* regi et *R* regi uiro
scripsi. || 307 sinam) am syll. *detersa E* || 308 iuncta *Mog.*
inuita eA || *Ordinem uu.* 312—316 (Tibi festa — inachia)
 319—326 (Quaeque — deos) *conmutauit lacunis indicatis post*
uu. 311 312 315 316 || 319. quaeque Eurotae gelidos fontes
(deletis uocibus quaeque Erasini) *coniecerat GR.* || 325 sa-
cri E *sacris A* || 315 fudit *E* fundit *A* ||

- stirps inachia. 316

 arcus uictor pace relata 327
 Phoebe relaxa.
- b** Vmeroque graues leuibus telis
 pone pharetras 330
 resonetque manu pulsa citata
 uocale chelys.
 nil acre uelim magnumque modis
 intonet altis,
 sed quale soles leuiore lyra
 flectere carmen 335
 simplex, lusus cum docta tuos
 Musa recenset.
- b'** Licet et chorda grauiore sones
 quale canebas, 340
 cum Titanas fulmine uictos
 uidere dei
 uel cum montes montibus altis
 superinpositi
 struxere gradus trucibus monstris,
 stetit inposita 345
 Pelion Ossa, pinifer ambos
 pressit Olympus. F. CVIII
- c** Ades o magni [soror et coniunx] consors sceptri
 regia Iuno:
 tua te colimus turba Mycenae. 350
 tu sollicitum

316 stirpis inachiae *E* stirpis *g* stirps Inachia *A* ||
 317 318 ante 323 ponendos esse censuerat *GR.*, post u. 377
transposid || 327 pace relata *om. ψ* || 337 lusus *EA* usus *ψ*
uersus ψ || 339 sonos *E* || 341 f. uictos uidere dei *EME*
f misso fregere dei *A* || 349 soror et coniunx *deleut* ||

supplexque tui nūminis Argos
 sola tueris,
 tu bella manu pacemque regis,

 tu nunc laurus agamemnonias
 accipe uictrix.

355

c' Tibi multifora tibia buxo
 solemne canit,
 tibi fila mouent docta puellae
 carmine molli,
 tibi uotiuam matres graiae
 lampada iactant,
 ad tua coniunx candida tauri
 delubra cadit
 nescia aratri nullo collum
 signata iugo.

360

d Tu que o magni gnata tonantis
 inclita Pallas
 quae dardanias cuspide turres
 saepe petisti,
 te permixto matrona minor
 maiorque choro
 colit et reserat ueniente dea
 templa sacerdos.
 tibi nexilibus turba coronis
 redimita uenit.

370

375

377

d' Tu quoque nostros thebais hospes
 comitare choros.

317

318

* * *

*post 355 lacunam statui. || 356 laurus E lauros A clas-
 ros ψ || agamemnonias ε Agamemnonios A || 365 cadet E
 cadit A || 370 cuspide turres | Sepe petisti E saepe pe-
 tisti | Cuspide turres A || 317 thebana manus A thebais
 hospes EM de Venere haec intellegenda cf. Pausanias VIII
 16, 2 || uu. 378—381 post u. 398 transposuit ||*

e	Et te Triuiam nota memores uoce precamur. tu maternam sistere Delon Lucina iubes huc atque illuc prius errantem Cyclada uentis. nunc iam stabilis fixa terras radice tenet, respuit auras religatque rates adsueta sequi.	382 385 390
e'	Tu Tantalidos funera matris uictrix numeras. stat nunc Sipyli uertice summo flebile saxum et adhuc lacrimas marmorá fundunt antiqua nouas. [maesta aeternum marmora manant] tibi grandaeui lassique senes compote uoto reddunt grates libantque manu uina trementi.	395 398 378 381
f	Colit impense femina uirque numen geminum tu que ante omnis pater ac rector fulmine pollens cuius nutu simul extremi tremuere poli,	399 400

382 triuiam nota E Triuia grata A || 386 errante E ||
 394 sypili EA siphili ψ sisiphi ψ || 395 flebile saxum et
 adhuc lacrimas on. g || 396 Et adhuc lacrimas marmorá
 fundunt | Antiqua nouas | Lacrimas maesta aeternum |
 Marmorá manant E et eodem fere modo. R1011 G g VPall.
 fundunt) sudant Coloniensis. manant) mittunt IIPall. R11
 R10 suprascr. 'Possit suspicari adscriptum orae fuisse Ouidii
 uersum M. VI 312' Gron. sustuli posteriora || 379 Priscianus
 inst. l. VI 68 'Seneca in Phaedra: Hippolyte me nunc
 compotem uoto facis. in Agam. [in eadem libri. corr.
 Welcker.] Compote uoto.' || 401 teque ψ ||

generis nostri Iuppiter auctor
 cape dona libens
 abauusque tuam non degenerem
 respice prolem.

405

Sed ecce uasto concitus miles gradu
 manifesta properat signa laetitiae ferens
 namque hasta summo lauream ferro gerit
 fidusque regi semper Eurybates adest.

410

F. CVIII

EVRYBATES. CLYTEMESTRA. CHORVS.

Delubra et aras caelitum et patrios lares
 post longa fessus spatia uix credens mihi
 supplex adoro. uota superis soluite:
 telluris altum remeat argolicae decus
 tandem ad penates uictor Agamemnon suos.

415

CLYT. Felix ad aures nuntius uenit meas.
 ubinam petitus per decem coniunx mihi
 annos moratur? pelagus an terras premit?
 EVR. incolumis auctus gloria laude inclitus
 reducem expetito litori inpressit pedem.

420

CLYT. Sacris colamus prosperum tandem diem
 et si propitiis attamen lentoſ deos.
 tu pande uiuat coniugis frater mei
 et pande teneat quas soror sedes mea.
 EVR. meliora uotis posco et obtestor deos:
 nam certa fari sors maris dubii uetat.

425

Vt sparsa tumidum classis exceptit mare,
 ratis uidere socia non potuit ratem.
 quin ipse Atrides aequore immenso uagus
 grauiora pelago damna quam bello tulit
 remeatque uicto similis exiguaſ trahens
 lacerasque uictor classe de tanta rates.

430

406 caede *E* cape *A* || 410 ferens *E* gerens *A* ||
 CHORVS add. *E om. A* ||

CLYT. Effare, casus qui rates hausit meas , 435
aut quae maris fortuna dispulerit duces?

EVR. Acerba fatu poscis, infaustum iubes
miscere laeto nuntium. refugit loqui
mens aegra tantis atque inhorrescit malis.

CLYT. Ex pro me. clades scire qui refugit suas , 440
grauat timorem. dubia plus torquent mala.

EVR. Vt Pergamum omne dorica cecidit face,
diuisa praeda est. maria properantes petunt.
iamque ense fessum miles exonerat latus.
neglecta summas scuta per puppes iacent, 445
ad militares remus aptatur manus
omnisque nimium longa properanti mora est.

Signum recursus regia ut fulsit rate
et clara lentum remigem monuit tuba ,
aurata primas prora designat uias
aperitque cursus mille quos puppes secent. 450

Hinc aura primo lenis inpellit rates
adlapsa uelis. unda uix actu leni
tranquilla zephyri mollis adflatu tremit
splendetque classe pelagus et pariter latet. 455
iuuat uidere nuda Troiae litora ,
iuuat relicti sola Sigei loca.

Properat iuuentus omnis adductos simul
lentare remos, adiuuat uentos manu
et ualida nisu bracchia alterno mouet.
sulcata uibrant aequora et latera increpant
dirimuntque canae caerulum spumae mare. 460

Vt aura plenos fortior tendit sinus,

435 Effare casus quis rates hausit meas E Quis fare
nostras hauserit casus rates A || 436 dispulerit ω dispule-
rat Bo. || 437 iube ns Bo. || 445 summa E || 449 remigem
E Regiom. IPal. mg.. remigen R regimen A || mouit E
monuit E t. Gron. Regiom. plerique Delriani euomit R Mog.
emouit Voss. ψ emouit α || 450 designat EME signauit A ||
453 actu leui E tactu leuis A || 454 Tranquillo ψ ||

posuere tonsas. credita est uento rates
fususque transtris miles aut terras procul,
quantum recedunt uela, fugientes notat
aut bella narrat Hectoris fortis minas
currusque et empto redditum corpus rogo
sparsum cruore regis herceum Iouem.

465

Tum qui iacente reciprocus ludit salo
tumidumque pando transilit dorso mare
tyrrhenus omni piscis exultat freto
agitatque gyros et comes lateri adnatat
anteire naues laetus et rursus sequi.
nunc prima tangens rostra lasciuit chorus,
millesimam nunc ambit et lustrat ratem.

470

475

Iam litus omne tegitur et campi latent
et dubia parent montis idaei iuga.
et id quod unum peruicax acies uidet,
iliacus atra fumus appetet nota.
iam lassa Titan colla releuabat iugo,
in astra iam lux prona, iam praeceps dies:

F. CX

480

Exigua nubes sordido crescens globo
nitidum cadentis inquinat Phoebi iubar.
suspecta uarius occidens fecit freta.
nox prima caelum sparserat stellis, iacent
deserta uento uela. tum murmur graue
maiora minitans collibus summis cedit
tractuque longo litus ac petrae gemunt.

485

Agitata uentis unda uenturis tumet.
cum subito luna conditur, stellae latent,
in astra pontus tollitur, caelum perit.
nec una nox est: densa tenebris obruit

490

464 rates *E* ratis *A* || 465 miles *E* Regiom. nauita *A* ||
469 hercaeum *E* Herceum α herculeum ψ || 470 Tunc *E*
Tum *A* || 472 omni *E* ψ omnis *A* || 473 Agitatque *E* Agit-
que *A* || 477 omnē *E* corr. *E* || 478 parent *EA* patent ψ ||
479 Et id *E* Et iam *A* || 491 subito luna *E* ψ luna su-
bito *AME* || latent *EME* cadunt *A* || 493 Nec una nox est *EA*
Nec est nox una uel Nec est una nox ψ || tenebras α ||
tenebris scripsi tenebrarum *NHs.* ||

- caligo et omni luce subducta fretum
 caelumque miscet. undique incumbunt simul
 rapiuntque pelagus infimo euersum solo
 aduersus euro zephyrus et boreae notus. 495
- Sua quisque mittit tela et infesti fretum
 emoliuntur. turbo conuoluit mare:
 strymonius altas aquilo contorquet niues
 libycusque harenas auster ad syrtes agit. 500
 nec manet in austro: fit grauis nimbis notus,
 imbre auget undas, eurus orientem mouet
 nabataea quatiens regna et eoos sinus.
- Quid rabidus ora corus oceano exerens? 505
 muhdum reuelli sedibus totum suis
 ipsosque rupto crederes caelo deos
 decidere et atrum rebus induci chaos.
 uento resistit aestus et uentus retro
 aestum reuoluit. non capit sese mare
 undasque miscent imber et fluctus suas. 510
- Nec hoc leuamen denique aerumnis datur
 uidere saltem et nosse quo pereant malo:
 premunt tenebrae lumina et dirae Stygis
 inferna nox est. excidunt ignes tamen
 et nube dirum fulmen elisa micat
 miserisque lucis tanta dulcedo est malae:
 hoc lumen optant. 515
- Ipsa se classis premit
 et prora prorae nocuit et lateri latus.
 illam dehiscens pontus in praeceps rapit
 hauritque et alto redditam reuomit mari, 520

496 Rapuitque ψ || infimum euerso polo *E* infimo
 euersum solo *A* || 497 Aduerso *E¹* || 498 mittit *E R Hein-*
sianus mittunt *A* || 501 ad *E ME II Pall. g? Germanicus ac A* ||
 504 ete o os (*prius o m. tert.*) *E* || sonus *E¹* sinus *E³* || 505
rabidus E rapidus A || 506 reuelli *E* reuelli *A* || 507 ru-
 ptos *g raptos R* || 508 Decedere *E* || 512 datur *E* datum
 est *A* est *om. R* || 517 male (*sc. optant*) *Bo.* || 521 mare ω
 mari *Gron. et NHs.* ||

haec onere sedit, illa conuulsum latus
 submittit undis, fluctus hanc decimus tegit,
 haec lacera et omni decoro populato leuis
 fluitat nec illi uela nec tonsae manent
 nec rectus altas malus antemas ferens,
 sed trunca toto puppis ionio natat.

525

Nil ratio et usus audebat, ars cessit malis.
 tenet horror artus, omnis officio stupet
 nauita relicto, remus effugit manus.
 in uota miseros ultimus cogit timor
 eademque superos Troes et Danai rogant.

530

Quid fata possunt. inuidet Pyrrhus patri,
 Aiaci Vlices, Hectori Atrides minor,
 Agamemno Priamo. quisquis ad Troiam iacet,
 felix uocatur, cadere qui meruit gradu,
 quem fama seruat, uicta quem tellus tegit.

535

Nil nobile ausus pontus atque undae ferent?
 ignaua fortes fata consumunt viros?
 perdenda mors est? quisquis es nondum malis
 satiate tantis caelitum, tandem tuum
 numen serena. cladibus nostris daret
 uel Troia lacrimas. odia si durant tua
 placetque mitti doricum exitio genus,
 quid hos simul perire nobiscum iuuat
 quibus perimus? sistite infestum mare:
 uehit ista Danaos classis et Troas uehit.

540

F. CXI

545

Nec plura possunt, occupat uocem mare.
 ecce alia clades. fulmine irati Iouis

522 sedit εΑ sedit ψ || 524 latera Ε || populata ψ ||
 527 trunca Ε Regiom IPal. G? truncata IPal. structa ψ
 fracta ΑΜΕ || puppis εΑ turpis ψ || 528 ars cessit malis Ε
 in magnis malis Α || 535 Agamemnon priamo Ε Aga-
 menon pr. ψ corr. Gron. Priamo Agamemnon α || 536
 meruit ΕΑ potuit ψ || gradu Ε manu Α || 537 tegit ΕΑ
 premit Fabricius || 538 ferunt Ε R10 suprascr. ferent Α ||
 539 consumunt R10 || 540 Perdenda Εψ Pudenda Α || 546
 p. et sistite Ε sistito Bo. || 547 et troas uehit εΜΕ et T.
 simul Α ||

armata Pallas quicquid aut hasta minax
 aut aegide et furore gorgoneo potest,
 aut igne patrio temptat et caelo nouae
 spirant procellae.

550

Solus inuictus malis
 luctatur A i a x. uela cogentem hunc sua
 tento rudente flamma perstrinxit cadens.
 libratur aliud fulmen. hoc toto impetu
 certum reducta Pallas excussit manu
 imitata patrem. transit Aiacem et ratem
 ratisque partem secum et Aiacem tulit.

555

Nil ille motus ardua ut cautes salo
 ambustus extat, dirimit insanum mare
 fluctusque rumpit pectore et nauem manu
 complexus in se traxit et caeco mari
 conlucet A i a x. omne resplendet fretum.
 tandem occupata rupe furibundum intonat
 superasse nunc se pelagus atque ignes. iuuat
 uicisse caelum Palladem fulmen mare.

560

Non me fugavit bellici terror dei
 et Hectorem una solus et Martem tuli
 phoebea nec me tela pepulerunt gradu.
 cum Phrygibus istos uicimus. tene horream?
 aliena inerti tela mittis dextera.
 quid si ipse mittat?

570

Plura cum auderet furens,
 tridente rupem subruit pulsam pater
 Neptunus imis exerens undis caput
 soluitque montem quem cadens secum tulit
 terraque et igne uictus et pelago iacet.

575

551 aut furore e A et Gron. ed. 1661. || 555 Tento E
 Tenso A || 557 Tortum Iouianus Pontanus ex cod. ut vide-
 tur. || 559 et magis E et Aiakis A et Aiacem Pontanus.
 Mog. || 563 in se ω ipse Bo. || 565 furibundus R g Mog. ||
 566 nunc se A se om. E || 571 tene horream EM tandem
 h. A || 572 Alienā inertī tela pepulerunt gradu E Al. i.
 tela mitti dextera A t. mittis dextera ME tela perden-
 tem manu Gron. iaculantem uel mittentem manu
 NHs. || 577 Terra) corr. ex torra E ||

Nos alia maior naufragos pestis uocat.
est humilis unda scruepis mendax uadis
ubi saxa rapidis clausa uerticibus tegit
fallax Caphereus. aestuat scopulis fretum
feruetque semper fluctus alterna uice.

580

Arx inminet praerupta quae spectat mare
utrimque geminum. Pelopis hinc oras tui
et Isthmon arto qui recuruatus solo
ionia iungi maria phrixeis uelat,
hinc scelere Lemnon nobilem, hinc Chalcodona
tardamque ratibus Aulin. hanc arcem occupat
Palamedis ille genitor et clarum manu
lumen nefanda uertice e summo efferens
in saxa dicit persida classem face.

585

Haerent acutis rupibus fixae rates.
has inopis undae breuia conminuunt uada.
pars uehitur huius prima, pars scopulo sedet,
hanc alia retro spatia relegentem ferit
et fracta frangit. iam timent terram rates
et maria malunt. cecidit in lucem furor.
postquam litatum est Ilio, Phoebus redit
et damna noctis tristis ostendit dies.

590

CLYT. Vtrumne doleam laeter an reducem uirum? 600
remeasse laetor, uulnus at regni graue
lugere cogor. redde iam Grais pater
altisona quatiens regna placatos deos.

580 uerticibus *Eψ* uorticibus *A* || 581 chaphereus *E*
Caphareus A || 583 arsx *E* || 586 leninon *E* || nobilem et
calchedona *E* n. hinc calcedona *ψ* n. et hinc *ψ* n. et
hinc Chalcida α n. hinc Chalcodona *IGron.* || 588 artem
E || 590 e summo ε*R* ex s. *A* || 591 dicit ε*A* duxit *Gron*
ed. 1661. || 597 Et maria malunt *E IPal.* Maluntque maria
ME IPal. Ortel. Voluntque maria *A* Voluntque maria *ψ* |
cecidit *Eψ* cedit *A* || in lucem *Eψ* in luctum α || 598 P
l. est illo phoebus redit *E* Ilio *Gron.* illico *Besseliu-*
P. l. est, Phoebus in lucem redit *A* || 600 doleam an lae-
taere red. u. *E* d. laeter an r. u. *A* || 601 laetor ε-
laeter *ψ* || et *E* at *A* || 602 graia EA graia *ψ* ||

Nunc omne laeta fronde ueletur caput,
sacrifica dulces tibia effundat modos
et niuea magnas uictima ante aras cadat.

605

Sed ecce turba tristis incomptae comas
Iliades adsunt quas super celso gradu
effrena phoebas entheas laurus quatit.

F. CXII

CHORVS ILIADVM. CASSANDRA.

a Heu quam dulce malum mentibus additum
uitae dirus amor, cum pateat mal*i*
effugium et miseros libera mors uocet
portus aeterna placidus quiete.

610

b Nullus hunc terror (*quati*) inpotentis
— . — — — . nec procella
(*saeua*) fortunae mouet aut iniqui
flamma tonantis.

615

b' Alta pax — — . . . nullos
ciuium coetus timet aut *inanis*
— . uictoris . . — . iras

620

604 fronte *E* fronde *A* || uelletur *α* || 609 entheas *εA*
eritheas *ψ* || CHORVS ILIADVM *E* Ch. troyanorum *G*
CHORVS *A* CASSANDRA *EA* CASANDRA *R om.* *ψ* ||

E CHO. Heu quam dulce malum mortalibus additum

610

Vitae dirus amor: cum pateat malis
Effugium et miseros libera mors uocet
Portus aeterna placidus quiete.

Nullus hunc terror nec impotentis

615

Procella fortunae mouet aut iniqui
Flamma tonantis.

Paxalta nullos ciuium coetos

Timet aut minas uictoris iras

*uersum finiri linea lata, cohaerere cum sequenti arcu signifi-
catur. quae in contextu dedi, partim sunt mea partim Slobodae. ||*
610 Quam mortalibus heu d. m. a. *α* || 611 durus *ψ* || 614
impotens *A* || 616 mouet *A* || iniqui *A* || post u. 617 inseren-
dos *GR. putat uu.* 628—633 || 619 coetus *A* || minaces *A* ni-
mias *R 12* ||

- , (Non) — — — , non maria asperis
 insana coris, non acies feras
 (non) puluerem nubemque motam
 barbaricis equitum cateruis. 624
- b Omne perrumpet . . — seuerus
 — . contemptor leuium deorum 628
- · — — — · — —
 — · — —
- b' Qui uidet uultus Acherontis atri
 qui(que) non tristis Styga tristem (adire)
 audet et uitae . . — — —
 ponere finem. 630
- c' Par ille regi, par superis erit
- — · — — — · — —
 — — · — — — · — —
 — · — — — · — —
- B O quam miserum est nescire mori 635
-
- E Non maria asperis insana choris 621
 Non aties feras pulueram ue nubem
 Mota barbaricis equitum cateruis, 624
 Nonurbe cum tota populos cadentes 625
 Hostica muros populante flamma
 Indomitumue bellum.
 Perrumpet omne seruitium contemtor
 Leuium deorum
 Qui uultus acherontis atri qui styga tristem
 Non tristis uidet audetque uitae 63
 Ponere finem. par ille regi par superis erit.
 O quam miserum est
 Nescire mori.
- 621 coris *A* choris ψ || 622 acies *A* || -que *A* || 623
 motam *A* || 627 ue om. ψ || bellum. *A* || 628 omne | Solus
 contemtor. *A* || 630 Ille qui *G* || atri | *A* || tristem. *A* :
 631 uidet | *A* || uitae. *A* || 633 finem | *A* || 635 est. *A* ||

- a Vidimus (*Troes*) patriam ruentem 636
 nocte funesta . . — . — — 637
 [non] urbe cum tota populos cadentes 625
 hostica muros populante flamma 626
 — . — — indomitumque bellum, 627
 dorici cum — raperetis ignes 638
 dardana tecta.
- b Illa non armis *neque* uicta bello. 640
rurus *Alcidae* cecidit pharetra
 Pelei quam non Thetidisque natus
 uicit — — — . . — —
 (qui)que *Pelidae* nimium feroci
 carus acceptis *radians* (*in*) armis 645
Troades fudit . . — · (*turbas*)
 falsus Achilles.
- b' [Aut cum] Ipse Pelides animos fero ces
 sustulit luctu celeremque saltu
Troades summis timuere muris. 650
 perdidit [*in malis*] summum decus — — —
 fortiter uinci . . — — —
-
- E Vidimus patriam ruentem nocte funesta 636
 Cum dardana tecta dorici raperetis ignes.
 Non illa bello uicta non armis. 640
 Vt quondam herculea cecidit pharetra
 Quam non pelei thetidisque natus
 Carusque pelidae nimium feroci uicit
 Acceptis cum fulsit armis fuditque troas 645
 Falsus achilles.
 Aut cum ipse pelid o s animos fero ces.
 Sustulit luctu
 Celeremque saltu *Troades* summis 650
 Timuere muris. perdidit inmalis
 Extremum decus fortiter uinci.
- 638 raperetis A raperetis ψ || 640 nec A non R12 ||
 644 feroci | Vicit A || 645 armis | A || Troas A || 648 peli-
 des A || luctu A || 649 saltu | A || summis A || 650 mu-
 ris | A || malis A || 651 decus | A || uinci A ||

unius noctis peritura furto.
 Troia bis quinis (*Danaum furori*)
 restitit annis.

655

a' Vidimus (*Troes*) simulata dona
 molis immensae Danaumque [*fatale*] munus
 duximus nostra . . — (*in urbem*)
 creduli dextra tremuitque saepe
 limine in primo sonipes cauernis
 conditos reges . . — · gestans
 bellaque (*saeua*)

660

c' — — — · — — et licuit dolos
 uersare ut ipsi — · — · —
 — — · — — — · — —
 fraude sua caderent Pelasgi.

665

c' Saepe commotae sonuere parmae.
 (*rumor heus*) aures tacitumque murmur
 percussit (*nostras*) fremuitque (*dirum*)
 subdolo parens male — · — —
 Pyrrhus Vlxi.

670

E Restitit quinis bis annis unius noctis
 Peritur a furto.
 Vidimus simulata dona molis immensae
 Danaumque fatale munus duximus
 Nostra creduli dextra tremuitque saepe
 Limine in primo sonipes cauernis
 Conditos reges bellumque gestans.
 Et licuit dolos uersare ut ipsi fraude sua
 Caderent pelasgi saepe commotae.
 Sonuere parmae tacitumque murmur
 Percussit aures et fremuit male subdolo
 Parens pyrrus ulixi.

655

660

665

670

654 *sqq.* bis quinis *Et. Ribbeckio* || Fortiter uinci, restitit
 annis | Troia bisquinis unius n. p. fato *A* || noctis | *R 12* ||
 furto *Meg* || 658 duximus, *A* || nostra | *A* || 663 uer-
 sare dolos ut ipsi | *A* || F. sua capti cad. Pelasgi | S. com-
 motae son. parmae | T. murmur perc. aures | et f. m. subdolo
 parens | Pyrrhus Vlyssi *A* || subdolo *R 12* || *Et f. m. s.*
p. p. ulixi ψ ||

- a Secura metus troica pubes**
 sacros gaudet tangere funes.
hinc aequaeui gregis Astyanax,
hinc haemonio desponsa rogo
 ducunt turmas,
haec femineas ille uiriles. 675
- a' Festa e matres**
 uotiua ferunt munera diuis,
festi patres adeunt aras,
 unus tota est uultus in urbe:
et quod numquam post hectoreos
 uidimus igues, laeta est Hecabe. 680
- b Quid nunc primum dolor infelix**
quidue extremum deflere paras?
 moenia diuum fabricata manu
 diruta nostra
an templa deos super usta suos? 685
- b' Non uacat istis lacrimare malis:**
te magne parens flent Iliades.
uidi uidi
 senis in iugulo | telum Pyrrhi
 uix exiguo sanguine tingi. Quat. XIII 690
 F. CXIII
- CAS. Cohibete lacrimas omne quas tempus petet**
Troades et ipsae uestra lamentabili
lugete gemitu funera. aerumnae meae
socium recusant. cladibus questus meis
remouete. nostris ipsa sufficiam malis. 695
- c CHO. Lacrimas lacrimis miscere iuuat.**
magis exurunt

671 metus εψ metu A || 680 u. t. u. in urbe est Bo. ||
 682 hecubaē E Hecube A hecuba R10 Hecabe Bo. || 684
 deferre E || 689 flectent E || 693 petit ψ ||

quos secretae lacerant curae.
 iuuat in medium deflere suos.
 nec tu quamvis dura uirago
 patiensque mali
 poteris tantas flere ruinas.

d Non quae uerno mobile carmen
 ramo cantat tristis aedon
 Ityn in uarios modulata sonos,
 non quae tectis bistonis ales
 residens summis
 in pia diri surta mariti
 garrula narrat lugere tuam
 poterit digne conquesta domum.

d' Licet ipse uelit
 clarus niveos inter olores
 Histrum cycnus Tanainque colens
 extrema loqui
 licet alcyones Ceyca suum
 fluctu leuiter plangente sonent,
 cum tranquillo male confisae
 credunt iterum pelago audaces:
 [fetusque suos
nido pauidae titubante fouent.]

c' Non si molles imitata uiros
 tristis laceret bracchia tecum
 quae turritae turba parenti
 pectora rauco concita buxo
 furit ut phrygium lugeat Attin,

702 nec tu *E* nec enim *A* || 704 ferre ci. *GR.* ||
 mobile *E* nobile *A* || 706 aedom *E* aedon *A* edonis
 708 bistonos *E* bistonis *A* || 709 summis *MEA* siluis
 711 narrat *EME* deflet *A* || 713 ipsa *E* || 715 tanaimq*t*
 Tanainque *Bo.* || 721 722 *deleui* || 726 pectora *E*
 pectore *A* || buxo *EMER* buxum *A* || 727 Furit *E* I
MEA || atin *E* Atym *A* Attin *Gron.* ||

non est lacrimis Cassandra modus,
quia quae patimur uicere modum.
[miseris colendos maxime superos putem]

729

731

CAS. Vicere nostra iam metus omnis mala.
equidem nec ulla caelites placo prece
nec si uelint saeuire, quo noceant habent.
fortuna uires ipsa consumpsit suas.

735

Quae patria restat quis pater quae iam soror?
bibere tumuli sanguinem atque arae meum.
quid illa felix turba fraterni greges?
exhausta nempe regia miseri senes
uacua relicti totque per thalamos uident
praeter Lacaenam ceteras uiduas nurus.

740

Tot illa regum mater et regimen Phrygum
secunda in ignes Hecuba fatorum nouas
experta leges induit uultus ferros:
circa ruinas rabida latrauit suas
Troiae superstes Hectori Priamo sibi.

745

CHO. Silet repente phoebas et pallor genas
creberque totum possidet corpus tremor,
stetere uitiae, mollis horrescit coma,
anhela corda murmure inclusu fremunt,
incerta nutant lumina et uersi retro
torquentur oculi, rursus inmites rigent.
nunc leuat in auras altior solito caput
graditurque celsa, nunc reluctantis parat
reserare fauces, uerba nunc clauso male
custodit ore maenas inpatiens dei.

750

755

CAS. Quid me furoris incitam stimulis noui,

u. 730 post 795 transposuit Swoboda || u. 731 in marg.
adscr. R deleut cont. u. 733 || CAS. E om. A || putē E
reor A || 732 CAS. A om. E || nostrā E || 738 fra-
trum ψ || gregis ω greges IGrön. || 739 exhaustu E ||
regia ER regiam A || senes E senis A || 740 uacua E ua-
cuam A || 747 phoeba E || 751 micant ψ || CASANDRA
supra u. 757 R ||

quid mentis inopem sacra Parnasi iuga
rapitis? recede Phoebe, iam non sum tua.
extingue flamas pectori infixas meo.
cui nunc uagor uaesana, cui bacchor furens?
iam Troia cecidit. falsa quid uates agor?

F. CXIIW

Vbi sum? fugit lux alma et obscurat genas
nox alta et aether abditus tenebris latet.
sed ecce gemino sole praefulget dies
geminumque duplices Argos attollit domos.
idaea cerno nemora. fatalis sedet
inter potentes arbiter pastor deas.
timete reges moneo furtiuum genus.
agrestis ille alumnus euertet domum.

Quid ista uaecors tela feminea manu
destricta praefert? quem petit dextra virum
Lacaena cultu ferrum amazonium gerens?
quaes uersat oculos alia nunc facies meos?
victor ferarum colla sublimis iacet
ignobili sub dente marmaricus leo
morsus cruentos passus audacis leae.

Quid me uocatis sospitem solam e meis
umbrae meorum? te sequor tota pater
Troia sepulte. frater auxilium Phrygum
terrorque Danaum, non ego antiquum decus
uideo aut calentes ratibus exustis manus,
sed lacera membra et saucios uinclo graui

762 ago ω agor NHs. || 764 abditus Eψ abditis ψ ob-
ditus A || 765 praefulget EA perfulget Rg || 766 S. Ald-
helius de septenario (p. 588 Mai): Lucius Anneus Seneca
in sexto uolumine tetrametro brachycatalecto sic ait:
'geminumque d. A. attollit domus.' et infra: 'dubia l. c.
f. attollite' (u. 824) || 767 Idaecerno E || 768 patentes
DHs. || 769 Timete EA Timere ψ || 772 Destricta E Di-
stricta A || 773 uultu E cultu A ritu et Amazonidum
L.Mueller. || 774 alia εψ alta A || 775 sublimis E uexa-
tus A || 779 te sequor tota A testis uel tota E || 780
sepulte Eψ sepulta A || 782 ratibus exustis A rupta
bustis E || 783 membra et laceros uinclo graui A membra
connectens uinculo graui E ||

- lacertos. te sequor nimium cito
gresse Achilli Troile. incertos geris
hobe uultus coniugis munus nouae.
uat per ipsos ingredi stygios lacus,
t uidere Tartari saeuum canem
ique regna Ditis. haec hodie rates
gethontis atri regias animas uehet
mque uictricemque. uos umbrae precor,
a superis unda te pariter precor,
rate paulum terga nigrantis poli,
ut Mycenae turba prospiciat Phrygum.
late miseri: fata se uertunt retro. 795
. sed cur sacratas deripis capiti infulas? 730
- s. Instant sorores squalidae,
anguinea iactant uerbera. 796
- Fert laeuia semustas faces
turgentque pallentes genae
et uestis atri funeris
exesa cingit ilia. 800
- Strepuntque nocturni metus
et ossa uasti corporis
corrupta longinquo situ
palude limosa iacent. 805
- En ecce defessus senex
ad ora ludentes aquas

84 Illos lacertos *E* Fortes lacertos *A* || te sequor
m cito *A* te sequitur tuum cito *E* || 785 Troile *A*
E || 786 Deiphoebe *EA* Deiphobe *ψ corr. ed.*
? || 787 post 788 posuit *Bo. cum ed. Fern.* || 787 tar-
/seuum (s. in. ras. m. sec.) *E* || 789 rates *E* ratis *A* ||
ehit *Eg* uehet *A* || 730 deripis *E* diripis *A* || *CAS.*
da. || dimetris *E* tetrametris *A* || 797 sanguinea ω
inea *NHs. conl. Herc. I u. 88.* || 798 semustas *E¹* *A* se-
as *ψ* || 799 turgentque *EME* ardentque *A* || 800 En
arcte funebris *NHs.* || 803 En ossa *NHs.* || 806
En *GR.* ||

non captat oblitus sitim
maestus futuro funere.

Exultat et ponit gradus
pater decoros Dardanus.

CHO. Iam peruagatus ipse se fregit furor
caditque flexo qualis ante aras genu
ceruice taurus uulnus incertum gerens.
releuemus artus. en deos tandem suos
uictrice lauru cinctus Agamemnon adit
et festa coniunx obuios illi tulit
gressus reditque iuncta concordi gradu.

AGAMEMNO. CASSANDRA.

Tandem reuertor sospes ad patrios lares.
o cara salue terra. tibi tot barbarae
dedere gentes spolia, tibi felix diu
potentis Asiae Troia submisit manus.

Quid ista uates corpus effusa ac tremens
dubia labat ceruice? famuli attollite,
refouete gelido latice. iam recipit diem
marcente uisu.

Suscita sensus tuos,
optatus ille portus aerumnis adest,

Festus dies est.
CAS. festus et Troiae fuit.

808 sitim *E* sitis *A* || 809 furore *E¹* corr. *E²* ||
TROIANORVM Coloniensis. CHORVS ψ CH. s
A om. E || 813 genu *E* gradu *A* || 814 incer
cisa *A* || 815 endeos *E* entheos *A* eritheos ψ || 81
lauro *A* || 817 Et festa coniux *EME* Coniuxquo
obuias ut uidetur *E* || 823 Quid *E* Cur *A* || 824 *S*
de septenario (p. 588 Mai) uid. ad u. 766. ||

AGAM. Veneremur aras.

CAS. cecidit ante aras pater.

AGAM. Iouem precemur pariter.

CAS. herceum Iouem? 830

AGAM. Credis uidere te Ilium?

CAS. et Priamum simul.

AGAM. Hic Troia non est.

CAS. Helena ubi est, Troiam puto.

AGAM. Ne metue dominam famula.

CAS. libertas adest.

AGAM. Secura uiue.

CAS. mihi mori est securitas.

AGAM. Nullum est periculum tibimet. 835

CAS. at magnum tibi.

AGAM. Victor timere quid potest?

CAS. quod non timet.

AGAM. Hanc fida famuli turba dum excutiat deum,
retinete, ne quid inpotens peccet furor.

At te pater qui saeva torques fulmina
pellisque nubes, sidera et terras regis,
ad quem triumphi spolia uictores ferunt,
et te sororem cuncta pollutis uiri
argolica Iuno pecore uotiuo libens
Arabumque donis supplice et fibra colam.

* * *

830 herceum *E* Herceum *A* herculeum *ψ* || 831 et *delen-*
dum censem *GR.* || 832 Vbi Helena est *ω* *H.* ubi est *BSchm.* ||
834 mihi mori est *E* mors mihi est *A* || 835 periculum *ψ* ||
magnum tibi est *A* est *om. E* || 842 cuncti pollutis *NHs.* ||
post u. 844 totam scaenam interisse suspicor. ||

CHORVS. CASSANDRA.

a	Argos * [<i>nobilibus nobile ciuibus</i>]
Argos iratae <i>placitum nouercae</i>
semper ingentes (<i>genetrix</i>) alumnos
educas — — numerum deorum
inparem aequasti · · — — —
	845
b	— · — (<i>civis</i>) tuus ille (<i>quondam</i>)
— · bis seno meruit labore
allegi caelo (<i>superumque mensae</i>)
magnus Alcides cui lege mundi
Iuppiter rupta geminavit horas	850

E

CHORVS. CASSANDRA.

Argos nobilibus nobile ciuibus
 Argos iratae carum nouercae
 Semper ingentes alumnos
 Educas. numerum deorum
 Imparem aequasti. tuus ille
 Bissero meruit labore
 Allegi caelo.
 Magnus Alcides cui lege
 mundi
 Iuppiter rupta geminavit horas

A

CHORVS.

Argos nobilibus nobile ciui- 845
 bus,
 Argos iratae carum nouer-
 cae,
 Semper ingentes educas alu-
 mnos
 Imparem aequasti numerum
 deorum.
 Tuus ille bisseno meruit la- 850
 bore
 Allegi coelo magnus Alcides
 Cui lege mundi Iuppiter
 rupta

CHORVS GRAECORVM α CHORVS ψ || 848 nu-
 merο α || 850 ille om. ψ || 852 allegi ψ || 853 Ippiter
 E t. Ribb. ||

roscidae noctis celeresque iussit
tardius currus agitare Phoebum
et tuas lente remeare bigas
pallida Phoebe.

855

(*Paruit iussis*) retulitque gressum
nomen alternis (*uicibus diei*)
stella quae mutat . . — . — —
seque mirata est . . — . — —
Hesperum dici . . — . — —
ad uices Aurora mouet suetas
— . — — caput et relabens
in (*sinus rursus*) posuit senilis
colla marita.

860

— . — — — . . sensit ortus
sensit occasus . . — — —

865

E

Roscidae noctis iussitque
phoebum
Tardius celeres agitare cur-
rus
Et tuas lente remeare bigas
Pallida phoebe.
Retulit pedem nomen alter-
nis
Stella quae mutat seque mi-
rata est
Hesperum dici. aurora mo-
uet
Ad solitas uices
Caput et relabens imposuit
seni
Collum marito.
Sensit ortus sensit occasus

A

Roscidae noctis geminauit 855
horas
Iussitque Phoebum tardius
celeres
Agitare currus et tuas lente
Remeare bigas candida
Phoebe.
Retulit que pedem alternis 860
nomen
Stella quae mutat seque mi-
rata est
Hesperum dici. Aurora mouit
Ad solitas uices caput et 865
relabens
Imposuit senis humero
mariti.
Sensit ortus, sensit occasus

858 pallida *ME R12 g?* || 864 865 ad uices Eos soli-
tas. — — | mouit auratum caput et rel. ci. GR. \\\
SENECAE TRAG.

Herculem nasci. uiolentus ille
nocte non una poterat creari.
substitut mundus tibi concitatus
o puer (*magnus*) subiture caelum.

c Te sensit arto — Nemeae (*timor*)
pressus lacerto fulmineus leo

— — . — — — — — —
ceruaque Parrhasis — — —

c' Arcadi sensit populator agri
— · — — — gemuitque taurus
dictaea linquens — · — —
horridus arua · — — —

d Morte fecundum domuit draconem
stipite incusso uetuitque collo
— — — — pereunte nasci

E Herculem nasci.
Violentus ille
Nocte non una poterat creari.
Tibi concitatus substitut mundus,
O puer subiture caelum.
Te sensit nemeus arto
Pressus lacerto fulmineus leo
Ceruaque parra his.
Sensit arcadii populator agri
Gemuitque taurus dictaea linquens
Horridus arua.
Morte fecundum domuit draconem
Vetuitque collo pereunte nasci

870 nasci || 871 potuit ψ || 873 O p. magnum 874
α G || 874 nemeus ψ Nemeaeus α || 876 Parrhasis A //

— . — — — geminosque fratres
pectore ex uno tria monstra natos
fregit insultans —
— —

— — . — — —
duxitque ad ortus hesperium pecus
Gerionae spolium triformis.

Egit — . . . — threicum gregem,
quem non strymonii gramine fluminis
Hebriue ripis — . . . —
pauit — tyrannus.
890

Hospitum dirus stabulis cruentum
praebuit saeuis —
— . — tinxit — crudos
ultimos rictus —
sanguis aurigae —
— —

Geminosque fratres pectore ex uno
Tria monstra natos stipite incusso
Fregit insultans duxitque ad ortus
Hesperium pecus geryone
Spolium triformis.
884

Egit threicum gregem quem non
Strimonii gramine fluminis hebriue
Ripis pauit tyrannus.
890
Hospitum dirus stabulis cruentum
Prebuit saeuis trinxitque crudos
Ultimos rictus sanguis aurigae
895

885 ab uno *A* ab imo ψ ab uno ex imo *R12* || 887
xitque ψ que om. *A* || hesperiumque ψ || gerionis *E*
Ribb. ψ Geryonei *A* || 889 Threicum *A* tracieum ψ ||
gem | Quem non st. g. f. | Hebriue r. p. t. | *A sed R12*
| *E* || 895 crudus ψ cruentos ψ || 896 Ultimus *A* ||

f	— uidit — — Hippolyte ferox — pectore — — e medio rapi [<i>spolium et</i>] — nube percussa sagittis — — . — Stymphalis alto decidit — — — caelo	900
f'	Arborque pomis fertilis aureis — — . — extimuit manus insueta carpi — — — — — . — fugitque in auras — . — leuiore ramo.	905
g	— . audiuist sonitum . — — frigidus custos crepetante lamna nescius somni . — — — linqueret cum iam nemus omne fuluo. plenus Alcides uacuum metallo.	910
g'	Tractus ad caelum canis inferorum — . — — — triplici catena — . — — tacuit nec ullo	915
E	Vidit hyppolite ferox Pectore e medio rapi Spolium et sagittis Nube percussa stymphalis alto Cecidit caelo. Arborque pomis fertilis aureis Extimuit manus insueta carpi Fugitque in auras leuiore ramo. Audiuit sonitum crepe tante lamna Frigidus custos nescius somni Linqueret cum iam nemus omne fuluo Plenus alcides uacuum metallo. Tractus ad caelum canis inferorum Triplici catena tacuit nec ullo	898 900 905 910 915

899 rapi A || 900 sagittas A sagittis g || 902 Decidit A
 Cecidit quidam Delriani. || 909 crepitante A || flamma A
 lamna etiam Coloniensis || 911 fuluo add. sec. uel tertia
 manu E ||

ore latrauit . . — . — —
lucis ignotae metuens colorem.

a'' Succidit mendax duce te . — —
Dardani — — domus — . — —
et (*tuos*) arcus iterum timendos
sensit — — — duce te . — —
concidit — — totidem diebus
Troia quot — — (*Danaum furori*)
(*restitutus*) annis.

920

CAS. Res agitur intus magna par annis decem.
eheu quid hoc est? anime consurge et cape
preium furoris: uicimus uicti Phryges.
bene est, resurgis Troia. traxisti iacens
pares Mycenas, terga dat uictor tuus.

925

Tam clara numquam prouidae mentis furor
ostendit oculis: uideo et intersum et fruor.
imago uisus dubia non fallit meos.

930

Spectemus. epulae regia instructae domo
quales fuerunt ultimae Phrygibus dapes
celebrantur. ostro lectus iliaco nitet
merumque in auro ueteris Assaraci trahunt.

935

Latrauit ore lucis ignotae
Metuens colorem.

916

Te duce succedit mendax
Dardaniae domus et sensit arcus.
Iterum timendo te duce concidit
Totidem diebus troia quot annis.

920

917 M. colorem te duce succedit | M. d. d. | Et s. a.
i. timendos | Te d. c. t. d. | T. q. a. A sed R 12 plane
ut E uersus distinguit ||

925 per annos E par annis A || 926 Eheu εA Heu ψ ||
quid est hoc R || anima E anime A || 928 resurgit ER
resurgis A || 929 parens E pares A || 930 pudor ψ || 931
i. et fruor A et om. E || 933 Spectemus E Spectamus A ||
936 Assarici A assaraci ε R G? g? || traunt E ||

*En ipse picta ueste sublimis iacet
Priami superbas corpore exuias gerens.
detrahere cultus uxoris hostiles iubet,
induere potius coniugis fidae manu
textos amictus.*

940

*horreo atque animo tremo.
regemne perimet exul et adulteri uirum?
uenere fata, sanguinem extremae dapes
domini uidebunt et cruor baccho incidet.*

*Mortifera uinctum perfidae tradet neci
induta uestis: exitum manibus negant
caputque laxi et inuici cludent sinus.
haurit trementi semiuir dextra latus
nec penitus egit: uulnere in medio stupet.*

945

*At ille ut altis hispidus siluis aper
cum casse uinctus temptat egressus tamen
artatque motu uincula et incassum furit,
cupid fluentes undique et caecos sinus
disicere et hostem quaerit implicitus suum.*

950

*Armat bipenni Tyndaris dextram furens
qualisque ad aras colla taurorum prius
designat oculis ante quam ferro petat:
sic huc et illuc inpiam librat manum.
habet, peractum est. pendet exigua male
caput amputatum parte et hinc truncu cruor
exundat, illinc ora cum fremitu iacent.*

955

*Nondum recedunt. ille iam exanime inpetit
laceratque corpus, illa fodientem adiuuat,
uterque tanto scelere respondet suis:
est hic Thyestae gnatus haec Helenae soror.
stat ecce Titan dubius emerito die
suane currat an thyestea uia.*

F. CXVII

960

937 Et ω En NHs. || 945 perfid& E^1 || 946 negat ω
negant NHs. || 947 inuli E inuici A || 949 egit E agit ψ
adgit A || 956 prius ω prius *Ascensus* || 962 exanime E
exanimem A || petit ω impetit NHs. || 965 Est hic E Hic
est A || Thyeste EA Thyestae Gron. ||

ELECTRA FVGIENS. ORESTES TACITVS.

- Fuge o paternae mortis auxilium unicum,
fuge et scelestas hostium uita manus.
euersa domus est funditus, regna occidunt. 970
Quis iste celeres concitus currus agit?
germane uultus ueste furabor tuos.
quid anime demens refugis? externos times,
domus timenda est. pone iam trepidos metus
Oresta, amici fida praesidia intuor. 975

STROPHIVS. ELECTRA. ORESTES PYLADES
TACITI.

- Phocide relicta Strophius elea inclutus
palma reuertor. causa ueniendi fuit
gratari amico cuius inpulsum manu
cecedit decenni marte concussum Ilium.
Quaenam ista lacrimis lugubrem uultum rigat 980
pauetque maesta? regium agnosco genus.
Electra fletus causa quae laeta in domo est?
EL. Pater peremptus scelere materno iacet,
comes paternae quaeritur gnatus neci,
Aegisthus arces uenere quaesitas tenet. 985
STROPH. O nulla longi temporis felicitas.

ELECTRA · FVGIENS · ORESTES TACITVS *E*
ELECTRA *A* || 968 ELE. *E om. A* || 969 Fuge et sc. ε ψ?
Fuge scel. *Fabricius* Fugito *A* || uita *E* euita *A* || 971 Quis
iste hospes concitus c. a. *E* Q. iste celeres concitus c.
a. *A* Hospes quis iste concitus c. a. *Gron.* || 973 Quid *E* *E*
Quos *A* || externos times *E* externos metus *M* ext. fugis *A* ||
975 horesta ψ ubique. || STROPHIVS · ELECTRA · ORE-
STES *E* PYLADES TACITI addidi (cf. u. 999.) STRO-
PHILVS · ELECTRA *A* (at STROPHIVS *R*) || 976 STR.
E om. A || Strophius *E R1110* Strophilus *A* || indutus *E*
inlytus *A* || 979 Ilium ε *A* || 982 fletus *E* luctus *A* ||

EL. per te parentis memoriam obtestor mei
per sceptrta terris nota per dubios deos,
recipe hunc Oresten ac pium furtum occule.

STROPH. Etsi timendum caesus Agamemnon docet, 990
aggrediar et te Oresta furabor libens.

[*fidem secunda poscunt, aduersa exigunt.*] 995
cape hoc decorum ludicri certaminis
insigne frontis. laeua uictricem tenens
frondem uirenti protegat ramo caput
et ista donum palma pisaei Iouis
uelamen eadem praestet atque omen tibi.

Tuque o paternis adsidens frenis comes
condisce Pylade patris exemplo fidem.
uos Graecia nunc teste ueloces equi
infida cursu fugite praecipi loca. 1000

EL. Excessit abiit. currus effreno impetu
effugit aciem. tuta iam opperiar meos
hostes et ultro uulneri opponam caput.

Adest cruenta coniugis uictrix sui 1005
et signa caedis ueste maculata gerit.
manus recenti sanguine etiamnunc madent
uultusque prae se scelera truculenti ferunt.
concedam ad aras. patere me uittis tuis
Cassandra iungi paria metuentem tibi.

1010

CLYTEMESTRA. ELECTRA. AEGISTHVS.

CASSANDRA.

Hostis parentis inpium atque audax caput
quo more coetus publicos uirgo petis?
EL. adulterorum uirgo deserui domum.

990 quid sit *E* caesus *A* || 992 secundam *E* corr. *E*³
secunda *A* Poscunt f. s. at a. e. α *deleui* || 996 donum
EME Noricus Gronouii demum *A* || 1002 habuit *E* || 1007
etiamnunc *Eψ* etiamnum α ||

CLYT. Quis esse credat uirginem?

EL. gnatam tuam.

CLYT. modestius cum matre.

EL. pietatem doces. 1015

CLYT. Animos uiriles corde tumefacto geris,
sed agere domita feminam disces malo.

EL. nisi forte fallor feminas ferrum decet.

CLYT. Et esse demens te parem nobis putas?

EL. uobis? quis iste est alter Agamemnon tuus?
ut uidua loquere, uir caret uita tuus. 1020

CLYT. Indomita posthac uirginis uerba inpliae
regina frangam. citius interea mihi
edissere, ubi sit gnatus, ubi frater tuus. F. CXVIII

EL. Extra Mycenas.

CLYT. redde nunc gnatum mihi. 1025

EL. et tu parentem redde.

CLYT. quo latitat loco?

EL. Tuto quietus regna non metuens noua.
dixi, parenti satis.

Clyt. at iratae parum.
morieris hodie.

EL. dummodo hac moriar manu.

Recedo ab aris. siue te iugulo iuuat
mersisse ferrum, praebeo iugulum tibi,
seu more pecudum colla resecari placet,
intenta ceruix uulnus expectat tuum.
scelus paratum est. caede respersam uiri
atque obsoletam sanguine hoc dextram ablue. 1035

1015 Pietatem EA Eia tandem ψ || 1017 semitam E
feminam A || 1018 Nisi E Ni A || 1020 Vobis EME Nobis A ||
u. 1021 abest ME Ortel., post 1023 (Regina — mihi) posi-
tus A, recte conlocant E Mog. g || Vt Eψ Tu A || 1022
posthac E post haec A || 1023 citius EA mitius ψ || EL.
Interea mihi | A EL. om. Eψ || 1025 Extra E Exit ||
1027 noua) a deterso E || 1028 CLY. Dixi parenti satis
atiratae (auratae t. Gron.) parum E CLY. om. A Iustae
p. s. at iratae p. A CLYT. At iratae Bo. || 1031 tibi E
uolens A || 1034 paratum est E G Mog. peractum est A ||
1035 obsoletam εA absoletam ψ ||

CLYT. Consors pericli pariter ac regni mei
Aegisthe gradere. gnata genetricem in pie
probris lacessit, occulit fratrem abditum.
AEG. furibunda virgo uocis infandae sonum
et aure uerba indigna materna opprime.

1040

EL. Etiam monebit sceleris infandi artifex
per scelera natus nomen ambiguum suis
idem sororis gnatus et patris nepos?

CLYT. Aegisthe cessas inpium ferro caput
demetere? fratrem reddat aut animam statim.

1045

EL. Concede mortem.

1052

AEG. si recusares darem.
rudis est tyrannus morte qui poenam exigit.

EL. mortem aliquid ultra est?

AEG. uita, si cupias mori.

1055

Abripite famuli monstrum et auectam procul
ultra Mycenas ultimo in regni angulo
uincite saeptam nocte tenebrosi specus,
ut inquietam uirginem carcer domet.

1058

Abstrusa caeco carcere et saxo exigat
aeuum et per omnes torta poenarum modos.
referre quem nunc occulit forsan uoleat
inops egens inclusa paedore obruta.
uidua ante thalamos exul inuisa omnibus
aethere negato sero succumbet malis.

1046

1050

1051

CLYT. At ista poenas capite persoluet suo
capliua coniunx regii paelex tori.
trahite, ut sequatur coniugem erectum mihi.

1059

1060

CAS. Ne trahite. uestros ipsa praecedam gradus.

1037 gradere *E R II Pal.* gaudes *A* || gnatam *E* || 1038
occulit fratrem abditum *E* abd. fr. occ. *A* || 1042 natus *Eψ*
nactus A || *uu.* 1046—1051 *post u.* 1058 *traieci auctore Delrio.* ||
1052^b AEG. ε ψ? *IPal.* CLY. *A* || 1054 Morte *E ed. Basil.*
Mortem *A* || 1054^b AEG. ε *g?* *IPal.* CLY. *A* || 1055 CLY.
ε *g?* *om. A* || Abripite εψ Arripite *A* || 1056 *mecenas E* ||
1046 AEG. ε *g?* *IPal.* *om. A* || 1047 et per *E* et *om. A* ||
1048 *forsam E* || 1049 *obsita A obruta E* || 1059 CLY. *E*
om. A || *ipsa E* *ista A* || *persoluet Eψ persoluat A* ||

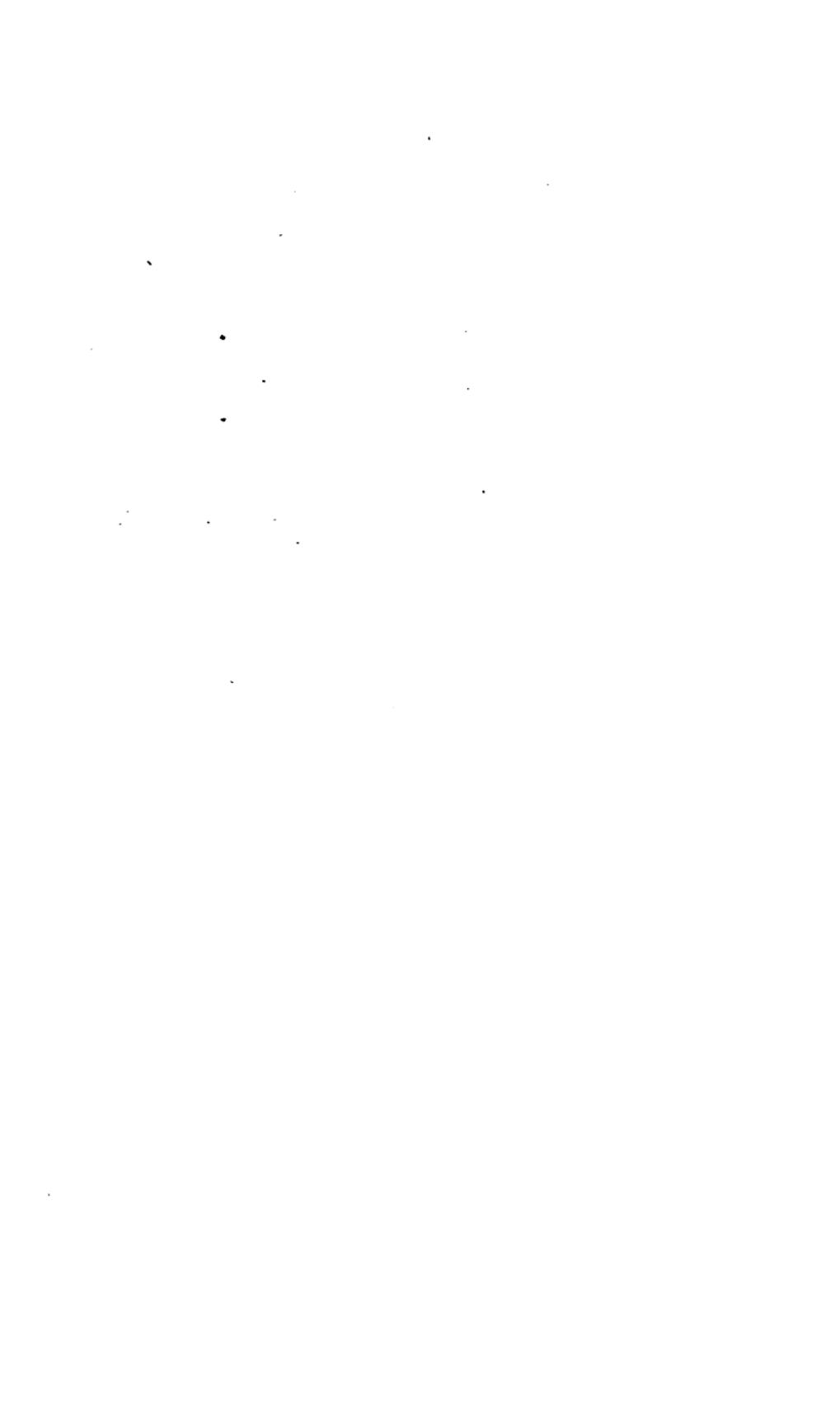
perferre prima nuntium Phrygibus meis
 propero repletum ratibus euersis mare
 captas Mycenas mille ductorem ducum,
 ut paria fata troicis lueret malis,
 perisse dono feminae stupro dolo.

1065

Nihil moramur, rapite. quin grates ago.
 tantum iuuat uixisse post Troiam, iuuat.
LCYT. furiosa morere.

CAS. ueniet et uobis furor. 1070

1066 lueret *EME* tulerit *A* || 1069 Tantum *E* Iam
 iam *A* || 1070 Furiosa *E* Furibunda *A* || MARCI · LVCII ·
ANNEI · SENECAE · | AGAMEMNON · EXPLICIT · IN-
 CIPIT | THYESTES · *E* || Explicit Agamenonia Tragedia
octaua feliciter die **VIII** | Iullij 1391. dum do' Ioh'es au-
 cuth cum gentibꝫ ligę zc nupie | se paduaꝫ transtulisset
 cum maxima iumentoruꝫ preda. | Marci Lucij Anei Senece
 Octauia Tragedia nona Incipit. *R* ||

I N C E R T I

HERCVLES [OETAEVS]

PERSONAE

I HERCVLES
II IOLE
DEANIRA
III NVTRIX
ALCMENA
I. HYLLVS
NVNTIVS
PHILOCTETES }
LICHAS } TACITI

CHORVS I OECHALIARVM VIRGINVM

CHORVS II AETOLARVM MVLIERVM

SCAENA I AD OECHALIAM

II TRACHINE ATQVE IN OETA MONTE

Sator deorum cuius excussum manu
 utraequ Phoebi sentiunt fulmen domus,
 secure regna. protuli pacem tibi.
 quacumque Nereus porrigi terras uetat
 non est tonandum. perfidi reges iacent
 saeui tyranni. fregimus quicquid fuit
 tibi fulminandum. sed mihi caelum parens
 adhuc negatur? parui certe Ioue
 ubique dignus teque testata est meum
 patrem nouerca. quid tamen nectis moras?
 numquid timemur? numquid inpositum sibi
 non poterit Atlas ferre cum caelo Herculem?
 2 quid astra genitor quid negas? mors me tibi
 certe remisit, omne concessit malum
 quod terra genuit pontus aer inferi.
 nullus per urbes errat argolicas leo,
 Stymphalis icta est, Maenali nulla est fera,

5 10 15

HERCVLES *E V Voss.* Mors Herculis (?) cod. lugduno-bataeus n. 373 HERCVLES OETAEV^S A

INCI^P HERCVLES *E* Incipit quae dicitur Hercules
(et hoc rubrica) Voss. || 1 excelsum ψ || 14 concessit εΜΕ
IPal. R13 concesset *IPal.* cum cessit Ε g cum cesseret A
 cum esset ψ cessat (*om. cum uel con*) R || 15 Quodcumque
 terra ψ || 16 arcadias EA argolicas *IGron.* ||

sparsit peremptus aureum serpens nemus
 et hydra vires posuit et notos Hebro
 crux pingues hospitum fregi greges
 hostisque traxi spolia thermodontiae.
 uidi silentum fata nec tantum redi,
 sed trepidus atrum Cerberum uidit dies
 et ille solem. nullus Antaeus Libys
 animam resumit, cecidit ante aras suas
 Busiris, una est Geryon sparsus manu
 taurusque populis horridus centum pauor.
 quodcumque tellus genuit infesta occidit
 meaque fusum est dextera. iratis deis
 non licuit esse. si negat mundus feras
 animum nouerca, redde nunc gnato patrem
 uel astra forti. nec pelo ut monstres iter:
 permitte tantum genitor, inueniam uiam.
 uel si times ne terra concipiat feras,
 3 properet malum quodcumque, dum terra Herculem
 habet uidetque: nam quis inuadet mala
 aut quis per urbes rursus argolicas erit
 Iunonis odio dignus? — in tutum meas
 laudes redegli, nulla me tellus silet. Quat. X
 me sensit ursae frigidum scythicae genus
 Indusque Phoebo subditus cancro Libys.
 te clare Titan testor, occurri tibi
 quacumque fulges nec meos lux prosequi
 potuit triumphos. solis excessi uices
 infraque nostras substitit metas dies.
 natura cessit, terra defecit gradum,

20 fregi *E Dehriani* fudi *A* || 22 silentum *E*
 tem ψ || tantum $\epsilon\psi$ tamen *A* || 26 una geryon (*om.*)
 28 infesta *E\psi* infestum *A* || 29 fusum est *E\psi* est on
 tis *E* || 30 si *E Voss. Lipsius ex AE* ut uidetur. si
 coercia *E* (*sed coercam t. NHs.*) nouerca *A* an dor
 terca? || 34 terra ω foeta *NHs.* || 35 terra ω an la
 hercules *ms. Colon.* || 39 redegli *E* recepi *A* || 40
 ψ *Scaliger* scythicae *E* Scythicae *A* || 41 cancri
 fraque ω Intraque *Gron.* || 46 defecit ϵA dese

lassata prior est nox et extremum chaos .
 in me incucurrit. inde ad hunc orbem redi
 nemo unde retro. tulimus oceani minas
 nec ulla ualuit quatere tempestas ratem 50
 quamcumque pressi. pars quota est quam prosequor ?
 iam uacuus aether non potest odio tuae
 sufficere nuptae quasque deuincam feras
 tellus timet concipere nec monstra inuenit.
 ferae negantur ? Hercules monstri loco 55
 iam coepit esse: quanta enim fregi mala ,
 quot scelera nudus. quicquid inmane obstitit,
 solae manus strauere. nec iuuenis feras
 timui nec infans. quicquid est iussum , leue est
 nec ulla nobis segnis inluxit dies. 60
 o quanta fudi monstra quae nullus mihi
 rex imperavit. institit uirtus mihi
 Iunone peior. sed quid inpauidum genus
 fecisse prodest ? non habent pacem dei :
 purgata tellus omnis in caelo uidet 65
 quodcumque timuit: transtulit Iuno feras.
 ambit peremptus cancer ardente plagam
 Libyaeque sidus fertur et messes alit.
 annum fugacem tradit Astraeae leo ,
 at ipse iactans feruidam collo iubam 70
 austrum madentem siccata et nimbos rapit.

47 Laxata per me nox A L. per me est nox R Lassata
 prior est nox E Laxata peior nox Gron. Lassata
 per me. Nox GR. || 48 incucurrit E incurrit ψ cucurrit A ||
 49 Unde omne retro est E Unde nemo retro ψ (retro
 est R) U. retro nemo α Nemo unde retro scripsi cum
 Ascensio || 51 Quacumque R13 || pressit E || perseus mei E
 unde Nereus mei ci. NHs. || quam prosequor A || 52 uagus E
 uacuus A uarius scripserim conl. uu. 65 72 || potuit E ||
 54^b 55^a absunt GR10 || 56 quanta nunc fregi ω q. con-
 fregi Delr. q. enim f. Bo. quanta adhuc ci. GR. || 59
 leue est εA est om. ψ || 64 Fregisse E Fecisse A || 68 fer-
 tur et m. ω fertilis m. NHs. || menses E messes A || 69
 fugacem E Voss. IPari. fugasem Gronouianus fugatae A ||
 70 ipse E ille A || celo E ψ collo α cf. Herc. I u. 953 ||
 71 rapit E trahit A ||

inuasit omnis ecce iam caelum fera
 meque antecessit. uictor e terris meos
 specto labores. astra portentis prius
 ferisque Iuno tribuit, ut caelum mihi
 faceret timendum. sparserit mundum licet
 caelumque terris peius ac leuius Styge
 irata faciat, dabitur Alcidae locus. 75
 si post feras post bella post stygium canem
 nondum astra merui: siculus hesperium latus
 tangat Pelorus, [una iam tellus erit.
 illinc fugabo] maria si iungi iubes,
 committat undas Isthmos et iuncto salo
 noua ferantur atticae puppes uia.
 mutetur orbis, uallibus currat nouis
 Hister nouasque Tanais accipiat uias.
 da da tuendos Iuppiter saltem deos.
 illa licebit fulmen a parte auferas
 ego quam tuebor. siue glacielem polum
 seu me tueri feruidam partem iubes,
 hac esse superos parte securos puta. 85
 cirrhaea Paean templa et aetheriam domum
 serpente caeso meruit. a quotiens iacet
 Python in hydra. Bacchus et Perseus deis
 iam se intulere, sed quota est mundi plaga
 oriens subactus aut quota est Gorgon fera. 95
 quis astra natus laudibus meruit suis
 ex te el nouerca? quem tuli mundum peto.
 sed tu comes laboris herculei Licha
 perfer triumphos Euryti uictos lares
 stratumque regnum. uos pecus rapite ocios 100

76 Faceret ER Laceret Voss. faciat A || 77 peius ac
 leuius E peius ac peius A || 80 Haud (om. dum?) E Non-
 dum A || 81 una iam t. EΛEψ una si t. R13 et una iam
 t. R10 et una sic t. Ortel. ut una iam α || erit EΛEψ
 era t α || haec uerba Una iam tellus erit. Illinc fugabo de-
 leui. || 93 O quotiens E at q. A a scripti. || 99 Lyca A ||
 100 Perfer E Voss. ψ Praeser α || labores E ||

qua *petra pollens arce cenaei Iouis*
austro timendum spectat euboicum mare.

CHORVS.

Par ille est superis cui pariter dies
 et fortuna fuit. mortis habet uices
 lente cum trahitur uita gementibus.
 quisquis sub pedibus fata rapacia
 et puppem posuit fluminis ultimi,
 non captiua dabit bracchia uinculis
 nec pompa ue niet nobile ferculum.
 [numquam est ille miser cui facile est mori.]

F. CXXXVIII

105

Illum si medio decipiat ratis
 ponto, cum borean expulit africus
 aut eurus zephyrum: quae mare diuidunt
 non puppis lacerae fragmina conligit,
 ut litus medio speret in aequore.
 uitam qui poterit reddere protinus,
 solus non poterit naufragium pati.

110

115

Nos turpis macies et lacrimae tenent
 et crinis patrio puluere sordidus.
 nos non flamma rapax, non fragor obruit
 [felices sequeris mors, miseros fugis.]

120

102 templa ω (tela R) || pollens E tollens A || ara ω
 acra Scaliger acta Rutgersius area Schultingius ora Bo.
 scripsi qua petra pollens arce c. I. conl. Herc. II 783
 Ag. 562 Oed. fr. 67 || 103 Austro E Voss. ME ψ Astro A ||
 CHORVS EA || 108 fluminis ER luminis ψ liminis A ||
 u. 111 deleui || 113 borean ϵ A boream ψ || 114 eurus in
 ras. E² || cum EA qui Bo. quae scripsi. || 116 Ut EA
 AVt g Aut Bo. || modio E medio A || speret EA sperat
 Mog. Bo. || 118 non poterit naufragium pati E naufr. non
 pot. pati A || u. 122 deleto lacunam aliquot uersuum statui.
 proodum aut stropharum bb' aut cc' uu. 119 sqq. contineri
 sententia docet. ||

b Stamus. nunc patrius messibus heu locus
et siluis dabitur lapsaque sordidae
fient templa casae. iam gelidus Dolops
hac ducet pecudes qua tepet obrutus .
stratae qui superest Oechaliae cinis.

125

b' Illo thessalicus pastor in oppido
indocta referens carmina fistula
cantu nostra canet tempora flebili
et dum pauca deus saecula contrahet,
quaeretur, patriae quis fuerit locus.

130

c Felix incolui non steriles focos
nec iejuna soli iugera thessali.
ad Trachina uocor saxa rigentia
et dumeta iugis horrida torridis
[uix gratum pecori montiuago nemus.]

135

c' At si quas melior sors famulas uocat,
illas aut uolucer transferet Inachus
aut dircaeae colent moenia, qua fugit
Ismenos tenui flumine languidus.
[hic mater tumidi nupserat Herculis.]

140

c Quae cautes Scythiae, quis genuit lapis?
num Titana ferum te Rhodope tulit,
te praeruptus Athos, te fera Caspias
quae uirgata tibi praebuit ubera?

145

123 nec εΑ nunc ψ || patriis messibus E patriae moe-
nibus A patrius Swoboda || heu εΑ hic Bo. || fort. focus
scribendum. || 124 Et EA At Scaliger. || 126 patet E tepet A
127 superest=echaliae E Oecaliae A etholie ψ || 131 con-
trahet R contrahit A || 133 focos E locos A || 135 Adtro-
china E Ad Trachyna A cartina ψ || 137 deleui || 139 trans-
fert ψ || 140 fugit Aε fluit εΜψ || 140 colent εΑ colunt ψ ||
141 Ismenon E Hismenon R13 Ismenos A || 142 deleui
At m. t. hic n. H. Swoboda. || 144 ferum=terhodope (lite-
rae ter in ras. m. pr.) E ferum quidam Pall. al' ferum R
ferunt? te Rh. A || 145 caspias E Caspia A caseta ψ ||

- c' Falsa est de geminis fabula noctibus,
aether cum tenuit sidera longius,
conmisitque uices lucifer hespero
et solem uetus Delia tardior. 150
- d Nullis uulneribus peruia membra sunt.
ferrum sentit hebes, lentior est chalybs.
in nudo gladius corpore frangitur
et saxum resilit fataque neglegit
et martem indomito pectore prouocat. 155
- e Non illum poterant figere cuspides,
non arcus scythica tensus harundine,
non quae tela gerit Sarmata frigidus
aut qui soliferae suppositus plagae
uicino Batanae uulnera dirigit
Parthus gnosiacis certior ictibus. 160
- d' Muros Oechaliae corpore propulit.
nil obstare ualet. uincere quod parat
iam uictum est. quota pars uulnere concidit?
pro fato patuit uultus iniquior
et uidisse sat est herculeas minas. 165
- e' Qui uastus Briareus, qui tumidus Gyas
supra thessalicum constituit aggerem

148 contenuit uel continuit ψ || 150 solem E R (m in ras.) Cruser. soles A || 151 membra EME monstra A || 152 sentit EME sensit A || 155 mortem ω mar tem scriptum || corpore ω pectore LMueller || 160 uicino) ultima uocis litera quae uidetur o fuisse lineolis deleta supra scriptum o m. tertia E uicino A uicinus ψ || nabatae E Nabathae A Batanae ex Stephano Byz. reposui. || 162 oecaliae E Oechaliae A etholie ψ || 165 patuit E Mog. R 13 potuit AME || 166 uidisse e ME uicisse A || herculeas minas e MR Herculeis minis A || 167 Quis ... quis E Qui ... qui A || gigans E gigas ψ Gyges α Gyas Delrio || 168 Subter thessalicum stetit (stetit t. Gron.) aggerem E Supra Thessalicos constitit aggeres A quum stetit Gron. ||

caeloque inseruit uipereas manus,
hoc uultu riguit? commoda cladibus
magnis magna patent. nil superest mali.
iratum miserae uidimus Herculem.

F. CXXXVIII 17

IOLE.

a At ego infelix non templa suis
conlapsa deis sparsosue focos,
natis mixtos arsisse patres
hominique deos templa sepulcris,
nullum querimur commune malum.
alio nostras fortuna uocat
lacrimas, alias flere ruinas
mea fata iubent.

17

quae prima querar? quae summa gemam?
pariter cunctos | deflere iuuat
nec plura dedit pectora tellus,
ut digna sonent uerbera fatis.

18

F. CLVIII

a' Me uel sypylum flebile saxum
singite superi
uel in Eridani ponite ripis,
ubi maesta sonat
phaethontiadum silua sororum.
me uel siculis addite saxis,
ubi fata gemam thessala Siren

18

19

169 Caeloque *E* Celo ut ψ Vt caelo α || insereret ω
inseruit *Gron.* || minas *E* manus *A* || 172 miseri *E* mise-
rae *A* || IOLE *EA* Iole Chorus *R13* || 180 Mea ω Me
Raphelengius || 182 cuncta *A om.* *E* scripei cunctos || 182—
228 suo loco omissi continentur folio minore a quaternione
alieno quod est intermissum inter fol. *CLVIII* et *CLX* *E* ||
184 satis *E* (fatis *t. Gron.*) planctu *A* || 185 siphum *E*
(Sypylum *t. Gron.*) Sipyli *A* sisiphi ψ || 186 fingite *EME*
figit e *R* figite *Delrio* figat *A* || 189 phoetontia dum *E*
phet. ψ corr. α || silua *E* turba *A* || 191 gemam *E* gemit *A* ||
sirene *E* ||

uel in edonas tollite siluas
 qualis natum daulias ales
 solet ismaria flere sub umbra.
 formam lacrimis aptate meis
 resonetque malis aspera Trachin.

195

a'' Cyprias lacrimas Myrrha tuetur,
 raptum coniunx Ceyca gemit,
 sibi Tantalis est facta superstes,
 fugit uultus Philomela suos
 natumque sonat flebilis Atthis.
 cur mea nondum
 capiunt uolucres bracchia plumas?
 felix felix
 cum silua domus nostra feretur
 patrioque sedens ales in agro
 referam querulo murmure casus
 uolucremque lolen fama loquetur.

200

205

b Vidi uidi
 miseranda mei fata parentis,
 cum letifero stipite pulsus
 tota iacuit sparsus in aula.
 pro si tumulum fata dedissent,
 quotiens genitor quaerendus eras.

210

b' Potuine tuam spectare necem
 nondum teneras uestite genas

215

192 edonias *EA* edonas *E* *t. Gron.* || ponite *E* tol-
 lite *A* || 193 daulias *EA* daunias *ψ* || 197 Cypria *E* Cy-
 prias *A* || myrtha *E* || 200 fylomela *E* philomena *ψ corr. α* ||
 201 atthis *E* Itym *A* || 206 sedes *E* || 207 casus *EME*
 questus *A* || 208 fama *E* 'in meo' Lipsius (*quod de Orte-
 llano quo etiam Raphelelius est usus, non de ME intelle-
 gendum*) turba *A* || 210 fama *E* fata *A* || 211 laetifero *E*
 letifero *A* luctifero *R* || 213 Pro *om.* *E* ||

necdum fortis sanguine Toxeu?
quid uestra queror fata parentes
quos in tutum mors aequa tulit?
mea me lacrimas fortuna rogat.

221

c Iamiam dominae captiuia colus
fusosque legam. pro saeue decor
formaue mortem paritura mihi,
tibi cuncta domus concidit uni,
dum me genitor negat Alcidae
atque herculeus socer esse timet.
sed iam dominae tecta petantur.

225

CHORVS.

c' Quid regna tui clara parentis
proauosque tuos respicis amens
fugiat uultus fortuna prior.
felix quisquis nouit famulum
regemque pati
[uultusque suos uariare potest]
rapuit uires pondusque malis
casus animo qui tulit aequo.

F. CXXXVIII n. 14

230

232

217 fortis *E* fortis *A* || toxum *E* Thoxeu *A* toxeu ψ
thoseu *R* texeu *g* theseu *G* Mog. || 218 queror *E* que-
rar *A* || 220 om. *R* 10 13 || 221 colus *E* colus *A* || 222 saeue
E Colon. *IPal.* scaeue *M* saepe *A* || decor *EM* dolor *A* ||
224 concipit *E* concidit *A* contigit ψ || CHORVS *A* om.
E || 228 CH. *E* om. *A* || 229 Casusque *E* Proauosque *A* ||
231 Felix *E* *IPal.* *g?* Patiens *A* Sapiens *DHs.* || Bis h. u.
exhibit Mog. sic: Felix q. n. f. r. pati Vultusque s. u. p.
Patiens q. n. f. r. pati Pepulit et q. s. || 233 Vultusque
suos uariare potest *E R g?* Basil. mg. Fabricii liber Mog.
IPal. t. Grut. totus uersus abest *A* deleui. || 234 rapuit
uires *ER* pepulit uires ψ uires pepulit α || mali *EA* malo
Gron. malis *Bo.* || post mali add. nec seruit inops scripti
Lugdunenses Deltrii. ||

NVTRIX. DEIANIRA. LICHAS TACITVS.

O quam cruentus feminas stimulat furor,
cum patuit una paelici et nuptae domus.
Scylla et Charybdis sicula contorquens freta
minus est timenda, nulla non melior fera est.
namque ut reluxit paelicis captae decus 240
et fulsit Iole qualis innubis dies
purisue clarum noctibus sidus micat:
stetit furenti similis ac toruum intuens
herculea coniunx, feta ut armenia iacens
sub rupe tigris hoste conspecto exilit 245
aut iussa thyrsum quatere conceptum furens
maenas Lyaeum dubia quo gressus ferat.
haesit parumper, tum per herculeos lares
attonita fertur, tota uix satis est domus,
incurrit errat sistit. in uoltus dolor 250
processit omnis, pectori paene intimo
nihil est relicum. fletus insequitur minas
nec unus habitus durat aut uno furit
contenta uoltu: nunc inardescunt genae,
pallor ruborem pellit et formas dolor 255
errat per omnes: queritur inplorat gemit.
sonuere postes: ecce praecipiti gradu
secreta mentis ore confuso exerit.
DEIAN. quamcumque partem sedis aetheriae premis
coniunx tonantis, mitte in Alciden feram 260
quae mihi satis sit. si qua secundum caput
palude tota uastior serpens mouet,

NVTRIX · DEIANIRA EA LICHAE nomen addidi cum
edd. || 236 NVT. E Nutrix R om. A || furor E dolor A ||
240 decus ω decor NHs. conl. u. 222 || 241 in nubes E || 242
Purisue clarum EME Purumue claris A || 244 fera Rg ||
armenia EME Lugd. mg. Ascensius armento A || 246 fe-
rens ω furens scripsi. || 247 ferat E agat A || 249 Attonita
fertur E Lymphata rapitur A || 252 minas E genas A ||
258 exferit E || 259 Quamcūque Eψ Quacunque A ||

ignara uinci, si quid excessit feras
inmane dirum horribile quo uiso Hercules
auertat oculos: *huc specu inmenso exeat.*
uel si ferae negantur: hanc animam precor
conuerte in aliud. quodlibet possum malum
hac mente fieri. conmoda effigiem mihi
parem dolori: non capit pectus minas.
quid excutis telluris extremae sinus
orbemque uersas? quid rogas Ditem mala?
omnes in isto pectore inuenies feras
quas timuit: odiis accipe hoc telum tuis:
age dum nouerca perdere Alciden potes:
profer manus quocumque. quid cessas dea?
utere furente. quod iubes fieri nefas?
reperi. quid haeres? ipsa iam cesses licet,
haec ira satis est.

NVTR. pectoris sani parum
alumna questus conprime et flamas doma.
frena dolorem. coniugem ostende Herculis. F. CXXXX 280
DEIAN. Iole meis captiuia germanos dabit
natis Iouisque fiet ex famula nurus?
num flamma cursus pariter et torrens feret
et ursa pontum sicca caeruleum bibet?
non ibo inulta. gesseris caelum licet
totusque pacem debeat mundus tibi:
est aliquid hydra potius iratae dolor
nuptiae. quis ignis tantus in caelum furit
ardentis Aetnae? quicquid est uictum tibi

264 quod *E* quo *A* || Herculis *Eⁱ* corr. *Eⁱ* || 265 hoc ω
huc *NHs.* || specu *EA* sinu ψ || 267 aliquod *EA* aliquid ψ
aliud *NHs.* || possum ω possit α || 272 inuenies *E Delriani*
inuenias *A* || 273 timuit *E* timeat *A* || 274 Ego sum ω
Aequum NHs. *Age dum scripsi.* || 275 Perfer *EA* Profer
Basil. *mq.* Fer fer uel Offer *NHs.* || 276 fieri ω fiet *A* ||
277 Reperi *EA* Peperi ψ || 278 fati est *E* satis est *A* || 281
Iole *EA* Illi ψ || 282 ex *EA* in *ind. err.* || 283 Num ϵR
Pall. omnes Non *A* || feret *EA* ferent *Pall.* ut uidetur. ||
286 michi *E* tibi *A* || 287 potius $\epsilon \psi$ peius *A* || 289 q. in-
uictum tibi *IIPal.* q. inuictum est tibi *Scaliger* ||

- hic uincet animus, capta praeripiet toros? 290
 adhuc timebam monstra, iam nullum est malum.
 cessere pestes, in locum uenit ferae
 inuisa paelex. summe pro rector deum
 et clare Titan Herculis tantum fui
 coniunx timentis. uota quae superis tuli,
 cessere captae, paelici felix fui. 295
 illi meas audistis o superi preces.
 incolumis illi remeat. o nulla dolor
 contente poena quaere supplicia horrida
 incogitata infanda. Iunonem doce 300
 quid odia ualeant: nescit irasci satis.
 pro me gerezas bella, propter me uagas
 Achelous undas sanguine infecit suo,
 cum lenta serpens fieret, in taurum trucem
 nunc flecteret serpente deposita minas,
 ut mille in hoste uinceres uno feras. 305
 iam displicemus, capta praelata est mihi.
 non praferetur: qui dies thalami ultimus
 nostri est futurus, hic erit uitae tuae.
 quid hoc? recedit animus et ponit minas,
 iam cessat ira. quid miser langues dolor? 310
 perdis furorem, coniugis tacitae fidem
 mihi reddis iterum. quid uetas flamas ali?
 quid frangis ignes? hunc mihi serua impetum. —
 pares eramus, non erat uotis opus. 315
 aderit nouerca quae manus nostras regat
 nec inuocata.
- NVTR. quod paras demens scelus?
 perimes maritum cuius extremus dies
 primusque laudes nouit et caelo tenus
 erecta terras fama suppositas habet? 320

293 protector ω proh rector *Lipsius*. || 306 Et ω Vt
scripsi. || 308 perferetur *Bo*. || 310 recedit ω resedit
Wuestemannus || 311 cessit ϵA cecidit uel cessat *Iortinus* ||
 312 tacitae *E* sanctae *A* || 315 patres *E* pares *A* || eri-
 mus *E R 10 11* eramus *A* || erit ϵA erat *R Bo*. ||

rogos in istos terra consurget parens
 domusque socii prima et aetolum genus
 sternetur omne, saxa iam dudum ac faces
 in te ferentur, uindicem tellus suum
 defendet omnis. una quot poenas dabis?
 effugere terras crede et humanum genus
 te posse, fulmen genitor Alcidae gerit.
 iam iam minaces ire per caelum faces
 specta et tonantem fulmine excusso diem.
 mortem quoque ipsam quam putas tutam time:
 dominatur illic patruus Alcidae tui.
 quocumque perges misera cognatos deos
illi uidebis.

325

DEIAN. maximum fieri scelus
 et ipsa fateor, sed dolor fieri iubet.

330

NVTR. moriere.

335

DEIAN. moriar Herculis nempe incluti
 coniunx nec ullus nocte discussa dies
 uiduam notabit nec meos paelex toros
 captiuia capiet. ante ab occasu dies
 nascetur, Indos ante glacialis polus
 Scythasue tepida Phoebus inficiet rota
 quam me relictam thessalae adspiciant nurus.
 meo iugales sanguine extingua faces.
 aut pereat aut me perimat. elisis feris
 et coniugem addat. inter herculeos licet
 me quoque labores numeret: Alcidae toros

340

F. CXXXXI

345

321 Angor inistos *E* Rogos in istos *A* || lare^s *E* pa-
 rents *A* || 323 Sternetur omne, saxa iam dudum ac faces |
 Inte ferentur, uindicem tellus suum | Defendet *E* *M* *g*
IPal. Fabricii liber. (saxa i. et faces *M*? saeuia iam dudum
 faces *Fabricianus*) Sternetur omne . nam tuum gens Hercu-
 lem | Defendit *A* (nam dudum genus Herculem *G*) || 325
 Defendet *e* *Fabricianus* *Mog. Pall.* Defendit *A* *g* || 329 Specto
NHs. || 333 Illic ω Illi *Gron.* || 335 NVN. *E* || nempe *om.* *E* ||
 339 indos *E* Indis *A* || glatialis polus *EM* (glacialis) gla-
 cialeml polum *A* || 340 inficiet *E* afficiet *A* || 341 inspiciant *E*
 aspiciant *A* ||

- moritura certe corpore amplectar meo.
 ire ire ad umbras Herculis nuptam libet
 sed non inultam. si quid e nostro Hercule
 concepit Iole: manibus auellam meis
 ante et per ipsas paelicem inuadam faces. 350
 mē nuptiali uictimam feriat die
 infestus, Iolen dum supra exanimem ruam.
 felix iacet, quicumque, quos odit, premit.
 NVTR. quid ipsa flamas pascis et uastum foues
 ultro dolorem misera? quid cassum times? 355
 dilexit Iolen nempe, cum staret parens
 regisque natam peteret. en famulae in locum
 regina cecidit: perdidit uires amor
 ulcusque ab illo traxit infelix statu.
 inlícita amantur, excidit quicquid licet. 360
 DEIAN. fortuna amorem peior inflamat magis.
 amat uel ipsum, quod caret patrio lare,
 quod nudus auro crinis et gemma iacet,
 ipsas misericors forsitan aerumnas amat.
 NVTR. hoc usitatum est Herculi, captas amat. 365
 dilecta Priami nempe dardanii soror
 concessa famula est. adice quot nuptas prius
 quot uirgines dilexit: errauit uagus.
 arcadia nempe uirgo palladios choros

347 herculis *E* Herculī *AME* || nuptam (nubtam *t. Gron.*)
E *Basil.* *mg.* iunctam *ψ* uictam *A* || 348 e nostro *εg?* ex
 nostro *A* || 349 auellam *E* ‘alit’ *t. Commelino.* euellam *A* ||
 355 casum *ω* cassum *edd. Venetae et Herbib. Lipsius.* ||
 356 cum staret parens *E* dum starent lares *A* || 357 in
 famulae *A* enim fam. *E* en famulae in locum *scripsi.* ||
 359 Vulcumque uel Vultumque *E g* || ab illo *ω* || status *εA*
 statu *R 10 11* || Vultumque anilem *t. i. status Gron.*
cont. u. 397. Multumque ab illa carpsit *i. status NHs.*
Vulnusque uel Vlcusque ab illo *t. i. status LMueller*
Cultumque ab illa t. i. status ego antea et GR. Vlcus-
 que ab illo *t. i. statu scripsi.* || 362 ipsum *ε g?* *ME* ipsam
A || 365 *om. sed in mg. adscr. m. sec. uel tertia. E* || 366
priami εRA priamo uel primo *ψ* || dardani *E* || 367 famula
Eψ famulo *A* ||

dum nectit Auge, uim stupri passa excidit
nullamque amoris retinet herculei notam.
referam quid alias? nempe Thespiades uacant
breuique in illas arsit Alcides face.
hospes Timoli lydiam fouit nurum
et amore captus ad leues sedit colos
udum feroci stamen intorquens manu. 370
nempe illa ceruix spolia deposuit ferae
crinemque mitra pressit et famulus stetit
hirtam sabaea marcidus myrrha comam.
ubique caluit, sed leui caluit face,
haerere amantes post uagos ignes solent. 380
famulamne et hostis praeferet natam tibi?
DEIAN. ut alta siluas forma uernantes habet
quas nemore nudo primus inuestit tepor,
at cum solutos expulit boreas notos
et saeuia totas bruma decussit comas, 385
deforme solis adspicis truncis nemus:
sic nostra longum forma percurrents iter
deperdit aliquid semper et fulget minus
nec illa uenus est. quicquid in nobis fuit
olim petitum cecidit et partu labat
materque multum rapuit ex illo mihi, 390
aetas citato senior *inrupit* gradu.
uides ut altum famula non perdat decus?
cessere cultus penitus et paedor sedet,
tamen per ipsas fulget aerumnas decor

371 herculis *E* Herculei *A* || 372 nempe thespides
uacant *E* mene Thespiades uocant *A* || 373 in illis *NHs.* ||
375 Meroque *NHs.* *conl. u.* 575 || 376 Colum feroci *E*
Vnum f. *A* *Vdum f.* *GCanter* || 377 Nemeaea ceruix *NHs.* ||
381 NVT. Haerere (*puncta m. sec. uel tert.*) *E* *uersus*
Deianirae est *A* Nutrici dedit *Lipsius*. || 382 Nutricis
nota praefixa *A om.* *E* || Famulam nec et h. *E* || galatam *E* ||
383 alia *NHs.* || habet *E* alit *A* || 385 expulit *εA* extulit *R*
VPall. excutit *R* 10 || 387 solis *E* *ME ψ* foliis *α* || aspicit *E*
aspicis *A* || 390 Nec illa uenus est *E* Malisque minus est *A* ||
391 pariter *E* partu *A* || 393 Metas *E* Aetas *A* || eripuit *ω* (*se-*
nio eripuit *R*) *irrupit NHs.* || 395 uultus *εA* cultus *DHs.* ||

- que ab illa casus et fatum graue
regna traxit. hic meum pectus timor
ix lacescit, hic rapit somnos pauor.
eclara totis gentibus coniunx eram
amosque nostros inuido uoto nurus
ibat omnis: [quaeue mens quicquam deos
bat ullos. nuribus argolicis fuit
isura uoti.] quem Ioui sacerum parem
ix habebo? quis sub hoc mundo mihi
itur maritus? ipse qui Alcidae imperat
bus suis me iungat Eurystheus licet,
us est toris creuisse regnantis, leue est,
illa cecidit quae uiro caret Hercule. F. CXXXXII
400
405
- R. conciliat animos coniugum partus fere. 410
AN. sic ipse forsitan diuidet partus toros.
R. famula illa trahitur interim donum tibi.
AN. hunc quem per urbes ire praeclarum uides
iuia tergo spolia gestantem ferae,
regna miseris donat et celsis rapit
a grauatus horridam claua manum,
is triumphos ultimi Seres canunt
uisquis alias orbe conposito iacet:

398 hic E hinc A || 399 hic hinc A || 401 uoto E
A || 402 obtabat E || queue mens E ME g IPal. IDelria-
Mog. (que mens) R 10 mg. (al'q ne meus) quae tumens
i. quo nimis A quae nimis ψ || quicquam uel quid-
n E ME g Mog. R 10 mg. quisquam idem Pal. quisq; R
ill. quisquis A || 403 fuit E g fui A || 402^b 403 404^a
nxi. || 404 M. uoti iuno. quem sacerum parem E
oti. quem Ioui sacerum parem A || 405 qui E quis A ||
toris EME toros A || carnisse EME meruisse A cre-
scripsi. || regnante E regnante ME regnantis A ||
Alte iam c. E Alte illa c. A || desunt in E qui secuntur
KIII uersus a u. 410 usque ad 442 defic h' ml'tum mg.
|| 410 coniugium R || 412 illa om. R do/num R do-
g || 413 Hic A Hunc Voss. et IV alii t. Gron. G? g? ||
uiua A fulua NHs. uicta Gron. rigida ego opima
|| 418 concepto A concepto ψ consumpto Grotius et
. || confecto (uel orbis incertus) Gron. composito
conposito scripsi. ||

leuis est nec illum gloriae stimulat decor.
 errat per orbem, non ut aequetur Ioui
 nec ut per urbes magnus argolicas eat,
 quod amet requirit, uirginum thalamos petit.
 si qua est negata rapitur, in populos furit,
 nuptas ruinis quaerit et uitium inpotens
 uirtus uocatur. cecidit Oechalia inclita
 unusque Titan uidit atque unus dies
 stantem et cadentem. causa bellandi est amor.
 totiens timebit, Herculi natam parens
 quotiens negabit: hostis est quisquis sacer
 fieri recusat, si gener non est, furit.
 post haec quid istas innocens seruo manus,
 donec furentem simulet ac saeuia manu
 intendat arcus meque natumque opprimat?
 sic coniuges expellit Alcides suas,
 haec sunt repudia. nec potest fieri nocens:
 terris uideri sceleribus causam suis
 fecit nouercam. quid stupes segnis furor?
 scelus occupandum est. perage, dum feruet manus.
 NVTR. perimes maritum?

DEIAN. paelicis certe meae.

NVTR. at Ioue creatum.

DEIAN. nempe et Alcmena satum.

NVTR. ferrone?

DEIAN. ferro.

NVTR. si nequis?

DEIAN. perimam dolo.

NVTR. quis iste furor est?

DEIAN. quem meus coniunx docet.

419 post 420 transp. NHs. Vilis nec illum NHs. ||
 423 Si qua est neg. ω || capitul A Pall. uetustiores R 1011
 G g rapitur A ind. err. (α?) et in p. f. R || 425 etholia ψ ||
 429 quotiens sacer ω quisquis sacer NHs. contl. Herc. I
 u. 1174 || 430 non fit furit NHs. furit A R g? Mog. ferit ϕ
 fecit Pall. uetustiores. || 432 stimulet α (typographi sphalma)
 mg. Bas. || 438 perge ω perage scripsi. || 440 nempe alc.
 (om. et) R ||

NVTR. Quem nec nouerca potuit, hunc perimes uirum?
 DEIAN. caelstis ira quos premit, miseros facit,
 humana nulos.

445

NVTR. parce miseranda et time.

DEIAN. contempsit omnes ille qui mortem prius.
 libet ire in enses.

NVTR. maior admisso tuus
 alumna dolor est: culpa ius proprium exigat.
 cur saeuia modicis statuis? ut laesa es dole.
 DEIAN. leue esse credis paelicis nuptae malum?
 quicquid dolorem pascit, hoc nimium puta.

450

NVTR. amorne clari fugit Alcidae tibi?
 DEIAN. non fugit altrix, remanet et penitus sedet
 fixus medullis crede, sed magnus dolor
 iratus amor est.

455

NVTR. artibus magicis fera
 coniugia nuptae precibus admixtis ligant.
 uernare iussi frigore in medio nemus
 missumque fulmen stare, concussi fretum
 cessante uento, turbidum explicui mare
 et sicca tellus fontibus patuit nouis,
 habuere motum saxa, discussi fores:
 umbrae stetitis et mea iussi prece
 manes loq. 4ntur. sonuit infernus canis,
 mare te. rā cælum et tartarus seruit mihi,
 nox media solem uidit et noctem dies

460

465

443 potuit ε ME IPal. uetusior et schidae Burdegal.
 peremit α perimit ψ || 445^b 446 447^a (NVTR. Parce —
 in enses) absent E d'fic h' E² mg. || 448 culpa proprius E
 culpa par odium A par pretium Gron. prope ius Bo.
 ius proprium scripsi. || exigat EA exigit IPal. u. l. Detr. ||
 449 modicis EMEψ modice α || laesæs EME passa es A
 om. g || 450 pelicem Gron. || 451 Nutrix RG quidam Pall.
 om. εA || hoc E id A hunc Bo. || nimium εA minimum RG
 Villerianus || 452 NVT. εA om. G R10 11. || 455 fare E
 fere A uaga Gron. fera scripsi an feræ? || 458 mixtum-
 que E missumque A || fulmen E fulmen A || 463 nouit E
 sonuit A || 464 om. E d'fic · 1 · v mg. E³ || uu. 464 465
 commutavit Bo. ||

nihilque leges ad meos cantus tenent:
 flectemus illum, carmina inuenient iter.
 DEIAN. quas Pontus herbas generat aut quae thessala
 sub rupe Pindus alit: ubi inueniam malum
 cui cedat ille? carmine in terras mago
 descendat astris luna desertis licet
 et bruma messes uideat et cantu fugax
 stet deprehensum fulmen et uersa nlice
 medius coactis ferueat stellis dies:
 non flectet illum.

NVTR. uicit et superos amor.
 DEIAN. uincetur uni forsan et spolium dabit
 amorque summus fiet Alcidae labor.
 sed te per omne caelitum numen precor,
 per hunc timorem: quicquid arcani apparo
 penitus recondas et fidem tacitam exprimas. 480
 NVTR. quid istud est quod esse secretum petis?
 DEIAN. non tela sunt non arma non ignis minax.
 NVTR. praestare fateor posse me tacitam fidem,
 si scelere careat: interim scelus est fides.
 DEIAN. circumspice agendum, ne quis arcana aucepit 485
 partemque in omnem uultus inquirens eat.
 NVTR. en locus ab omni tutus arbitrio uacat.
 DEIAN. est in remoto regiae sedis loco
 arcana tacitus nostra defendens specus.
 non ille primos accipit soles locus, 490
 non ille seros, cum ferens Titan diem

466 legis Nhs. || tenet IPal. Scaliger || 468 quas eA
 que ψ || 469 aluit E aut A alit scripsi. || 470 cedat eA
 cedet ψ? || 471 in astra E astris A || discedat licet E
 desertis licet A || 473 Stet E ME G? Heinsianus maior Sit A
 aduersa E et uersa A || 474 ferueat E ME Heinsianus maior
 fulixerit R fugerit A || 475 unum eA uirum R g Basil. mg.
 illum GR. || 475^b NVT. A om. E || 476 DEI. A om. E
 480 fidem tacitam E fide tacita A || exprimas E pre-
 mas A || 481 petis E iubes A || 482 minax E minae A
 non ignis non mine ψ || 484 Sed sc. c. R || 485 occuperet
 aucepit Scaliger || 487 arbitrio E Pall. arbitro A || 488
 regiae sedis eME sedis egregiae A || 489 specus eA locus ψ |

lassum rubenti mergit oceano diem,
 illic amoris pignus herculei latet.
 altrix fatebor: auctor est Nessus mali
 quem grauida Nephele thessalo genuit duci, 495
 qua trepidus astris inserit Pindus caput
 ultraque nubes Othrys eductus riget.
 namque ut subactus Herculis clava horridi
 Achelous omnis facilis in species dari
 tandem peractis omnibus patuit feris
 unoque turpe subdidit cornu caput: 500
 me coniugem dum uictor Alcides habet,
 repetebat Argos. forte per campos uagus
 Euenos altum gurgitem in pontum ferens
 iam paene summus turbidus siluis erat.
 transire Nessus uerticem solitus uadis
 pretium poposcit meque iam dorso ferens,
 qua iungit hominem spina deficiens equo,
 frangebat ipsas fluminis tumidi minas. F. CXXXXIII
 iam totus undis Nessus exierat ferox
 medioque adhuc errabat Alcides uado
 uasto rapacem uerticem scindens gradu.
 at ille ut esse uidit Alciden procul:
 'tu praeda nobis' inquit 'et coniunx eris.'
 prouehitur undis: inque complexus ruens
 gressum citabat. non tenent undae Herculem: 515

492 Lassum n. m. o. diem *E* Lassam n. m. o. ro-
 tam *A* || 493 Illinc *E* Illic *A* || 494 auctor est nessus *E*
Nessus est auctor A || 495 nefele *E* nubes *A* || 496 tre-
 pidus *EME* celsus *A* || 497 rubet *E* riget *A* || 499 species *E* ||
 501 turpe *EME* turpis *A* || 504 Euenos *E* Euenus *A* He-
 benus *ψ* || g. et pontum *ME* || 505 Iam poene *E* Iam pene *A*
 Par paene *Gron.* et *NHs.* || summis *ω* summus *scripsi* ||
 siluis *E* ripis *A* || 506 uagus *E* uagum *A* uadis *ME* || 507
 tergo *R* || 510 totus *εψ* totis *A* || an fere? || 513 At *ER*
Ast A || 515 Prohibetur *ω* Pruehitur *NHs.* || meque com-
 plexus *E* meque complexam *A* || ferens *EA* foris *g* m.
 complexus furens *GR.* m. complexu ferens *NHs.* inque
 complexus ruens *scripsi* *conl.* *Phaed.* u. 713 ||

οξ*

'infide uector' inquit 'inmixti licet
 Ganges et Hister uallibus iunctis eant,
 uincemus ambos, consequar telo fugam.'
 praecessit arcus uerba. cum longum ferens
 harundo uulnus tenuit haerentem fugam
 mortemque fixit: ille iam quaerens diem
 tabo fluentem uolneris dextra excipit
 traditque nobis ungulae insertam suae
 quam forte saeuia sciderat auolsam manu.
 tum uerba moriens addit. 'hoc' inquit 'magae
 dixere amorem posse defigi malo,
 hoc docta Mycale thessalas docuit nurus
 unam inter omnis luna quam sequitur magas
 astris relictis. inlitas uestes dabis
 hac' inquit 'ipsa tabe, si paelex tuos
 inuisa thalamos tulerit et coniunx leuis
 aliam parenti dederit altisono nurum.
 hoc nulla lux conspiciat, hoc tenebrae tegant
 tantum remotae: sic potens uires suas
 sanguis tenebit.' uerba deprendit quies
 mortemque lassis impulit membris sopor.
 tu quam meis admittit arcanis fides,
 perge, ut nitentem uirus in uestem datum

5:

534

535

517 uictor *E* uector *A* || immixtus *Eψ* immixti *A* ||
 518 Ganger *E* || 519 ambos ε*A* ambo *Bo.* || consequar ε*A*
 consequitur ψ || 520 tum ω cum *Bo.* || u. 520 om. *R10*
 (adscr. tamen in *mg.*) u. 521 om. *G.* uterque et 520 et 521 in
mg. add. *R* || 523 tabum fluentem *E* tabem fluentis *A* ta-
 bem fluentem *Burmannus* tabum fluentum *LMueller* tabo
 fluentem scripti (*sc. harundinem*) || 524 ungulae i. suaε *EM*
 ungula i. sua *A* || insertum *E* t. *Gron.* insertam ε*ME* in-
 fertam *g* || 526 Tunc *E* Tum *A* || 528 Mychale *A* mich-
 uel micale ψ Mycale ε *Ge.Fabricius* || docuit ε*ME* monuit *A*
 mouit ψ || 529 magas *E* magam *A* || 534 conspiciat ε
 aspiciat 'o. u. l.' t. *Delrio.* || 535 Tantum ω Antri uel
 Tectum uel Tacitum *conl.* u. 489 uel Tatum *NHs.* || 536
 deprendit ε*ψ* deprehendit *A* || 537 impulit *E* intulit *A* ||
 539 nitentē u. in uestē datum *E* nitentes u. in uestes sa-
 tum *A* ||

- mentem per artus adeat et tacitum *intumas* intret medullas. 540
- NVTR. ocius iussa exsequar
alumna, precibus tu deum inuictum aduoca
qui certa tenera tela dimittit manu.
- DEIAN. te deprecor quem mundus et superi timent
et aequor et qui fulmen aetnaeum quatissimende matri te aliger saeuae puer: 545
intende certa spiculum uelox manu
non ex sagittis leuibus, ex umero precor
deprome grauius quod tuae nondum manus
misere in aliquem: non leui telo est opus, 550
ut amare possit Hercules. rigida manu
intende et arcum cornibus iunctis para.
nunc nunc sagittam prome qua quondam horridum
Iouem petisti, fulmine abiecto deus
cum fronte subita tumuit et rabidum mare 555
taurus puellae uestor assyriae scidit.
inmitte amorem. uincat exempla omnia.
amare discat coniugem. si quas decor
Ioles inussit pectori herculeo faces,
extingue totas: perbibat flamas mei. 560
tu fulminantem saeue domuisti Iouem,
tu furua nigri sceptra gestantem poli
turbae ducem maioris et dominum Stygis:

540 mentemque RG lente uel sensim NHs. || tacitus
mas E tacitus imas g Heinstanus minor tactus imas ME
tactus sinus A tactum cicius al' sinus R tactu intimas
Lipsius tacitum intumas Gron. et NHs. || 541 Intret ad
m. E ad om. A || 544 Te deprecor E Te te precor A ||
545 quatit ω quatiss Bo. || 546 te aliger E teliger A || 548
ex s. ω || ex umero E e numero A || 549 Grauide prome E
Grauiore profer A Deprome grauius scripti || 551 rigidas
manus εA rigida manu NHs. || 553 condam E || horridū E
horridus A || 555 subita εA subito Ascensius || tumuit (uit
in ras. pr. m.) Eψ timuit A || rabidum E rapidum A ||
556 exscidit E scidit A || 558 coniugem E coniuges A || 559
Ioles inussit E Immisit Ioles A || 560 totus E t. NHs.
Extingue. Totus perbibat NHs. totas εA || formam mei
ME || 561 saepe εA saeue scripti. || 562 furua εA fulua ψ ||

tuque o nouerca grauior irata deus
 cape hunc triumphum solus et uince Herculem.
 NVTR. prolata uis est quaeque palladia colu
 lassauit omnem texta famularum manum.
DEIAN. nunc congeratur uirus et uestis bibat
 herculea pestem, precibus augebo malum.
NVTR. in tempore ipso nauus occurrit Lichas.
DEIAN. uelanda uis est dira ne pateat doli.
 o quod superbae non habent umquam domus
 fidele semper regibus nomen Licha
 cape hos amictus nostra quos neuit manus, F. CXXXXI
 dum uagus in orbe fertur et uictus mero 5
 tenet feroci lydiam gremio nurum.
 nunc poscit Iolen. sed iecur fors horridum
 flectam merendo: merita uicerunt malos.
 non ante coniunx induat uestes iube
 quam ture flamas pascat et placet deos 58
 cana rigentem populo cinctus comam.
 ipsa in penates regios gressus feram
 precibusque amoris horridi matrem colam.
 uos quas paternis expulit comites focis
 Calydoniae deflete lugendam uicem. 585

564 Tuqueo *E* Tu que (*om. o*) *ψ* Tu qui *A* (*α?*)
 nouerca es grauior *A* (*α?*) es *om.* *E* *ψ* || 565 et uince *E*
 euince *A* || 566 colu ε*A* colo (*o in ras.*) *R* colus *ψ* || 567
 tela *Gron.* || fabularum *E* famularem *A* famularum *NHs.*
 manus *E* manum *A* || *uu.* 568—571 Nutricis sunt ω Deia-
 nirae dedit *uu.* 568 569 et 571 *Snoboda* || 568 congeratur
EMR congregetur *A* || et *ER* ut *A* || 570 Intempore *E* φ
E tempore *A* || nouus *E* gnauus *A* nauus *NHs.* totus *u.*
om. *R* || 571 Celanda uis est ω Velandia uis est *scripti*.
 dira ne pateat doli *E* illa ne pateant mala *A* dira ne pa-
 teant doli *NHs.* || 572 DEI. ω || 575 orbem ε*A* orbe *NHs.* ||
 577 Dum *E* Nunc *A* || forsitan *E* fors *A* || 578 merendo *ER*
 emerendo *A* || merita uicerunt *ER* (*utramque uocem in*
ras.) merita uincunt et *m.* *A* *m.* uicere et *m.* *NHs.* || 579
 coniunx i. uestes *E* uestes i. coniunx *A* || 580 pascat et
 placet *E* spargat et poscat *A* || 581 cinctus *E* uinctus *A*
 582 in pen. *E* ad pen. *A* || 584 expulit *E* extuli *A* || 585
 deflendam uicem *E* lugendas uices *A* ||

CHORVS.

a **Flemus casus Oenei tuos**
comitum primos turba per annos,
flemus dubios
 . . — . — ueneranda toros.

b **Nos Acheloi tecum solitae**
pulsare uadum, quom iam tumidas 590
uere peracto poneret undas
gracilique gradu serperet aequor
nec praecipitem uolueret amnem
flauus rupta fronte Lycormas.

[*Nos palladias ire per aras*
et uirgineos celebrare choros,] 595
 b' **Nos cadmeis orgia ferre**
tecum solitae condita cistis,
quom iam pulso sidere brumae
tertia soles euocat aestas 600
et spiciferae concessa deae
attica mystas cludit Eleusin.

a' **Nunc quoque casum quemcumque times**
fidas comites accipe fatis:

CHORVS EA || 586 ^eōnee E Oenei A || 588^b excidit
hemistichium. || ueneranda E miseranda A || 590 quum E
 cum A quom scripsi. || 591 om. et in mg. m. sec. add. E ||
 592 Gracilisque gradusēperet aequo E G. uado serperet
 aequo A Gracilique gradu serperet aequor scripsi an
 Gracilisque g. sternēret aequor (*cf. Verg. A. VIII*
 86 ss.)? || 594 rupto E rapido A || fonte EA ponte Bo.
 rupta fronte scripsi et fronte est in R10 || lycornas E g
 licornas G corr. A || 595 596 utrumque deleui. || 595 palla-
 das E || 599 quum E cum A quom scripsi || 601 spicē-
 fere E || 602 Attica Eψ Actica A Athica ψ || Eleusin E
 Eleusis A || 603 casum quemcumque E fatum quodecim-
 que A ||

nam rara fides
ubi iam melior fortuna ruit.

605

c Tu quicumque es qui scepira tenes,
licet omne tua vulgus in aula
centum pariter limina pulset:
quom tot populis stipatus eas,
in tot populis uix una fides.

610

c' Tenet auratum limen Erinys
et quom magnae patuere fores,
intrant fraudes cautique doli
ferrumque latens cumque in populos
prodire paras, comes inuidia est.

615

c'' Noctem quotiens submouet eos,
regem totiens credite nasci.
quota pars moritur tempore fati.
quos felices Cynthia uidit,
uidit miseros enata dies.

618

643

641

d^o Pauci reges non regna colunt,
plures fulgor concitat aulae.
cupit hic regi proximus ipsi
clarus latus ire per urbes:
urit miserum gloria pectus.

619

620

d Cupit hic gazis inplere famem
nec tamen omnis

625

607 qui regna t. R || 608 auia E aula A || 610 'al. In
tot' Commelinus Quem E Cum A Quom scripsi || stipatus
eas in ras. m. sec. E 'abest hic u. a uelustioribus' Comme-
linus. || 611 Intot EA Cum tot ψ || populos E g (ex corr.) ||
612 teneat E || 613 quom E cum A || 616 parant ω paras
GR. || 618 post h. u. uu. 643—645 conlocaui || 645 abitura A
vltima g enata E renata NHs. an elata? || 620 conci-
tat E g? conuocat A || 622 clarus EA clarusque ψ || totas E
latas A E t. Gron. laetas Gron. ||

plaga gemmiferi sufficit Histri 626
 nec quae zephyro subdita tellus 628
 stupet aurato
 flumine clarum radiare Tagum, 630
 nec tota sitim Lydia uincit: 627

Nec si totus seruiat Hermus 631
 ruraque diues iungat Hydaspes
 intraque suos currere fines
 spectet toto flumine Gangen.
 auidis auidis natura parum est. 635

Colithic reges regumque lares,
 non ut presso uomere semper
 numquam cessen curuus arator
 uel mille secent arua coloni
 solas optat quas ponat opes.

640

Colithic reges, calcet ut omnes
 perdatque alios nullumque leuet,
 tantum ut noceat, cupit esse potens.

Quat. XVIII
 F. CXXXXV
 643

Rarum est felix idemque senex.
 caespes tyrio mollior ostro
 solet in pauidos ducere somnos,
 aurea rumpunt tecta quietem
 vigilesque trahit purpura noctes.

647

650

626 Histri) Indi *Iortinus* Austri *NHs.* et *Heringa* Eur
Is. || 627 *transposui ante u.* 631 || 629 *claro R* || 631
brus *ω* *Hermus Delrio* || 632 *iungat E cingat A* ||
 Extraque *E* Intraque *A* || 634 *spectet eA Spectent*
 || 636 *reges eA regem erratum Scaligeranae uidetur esse* ||
 || *secent arua A se centaraia sed statim corr. E'* || 640
a *it E ponat Gron.* donet *A* || 642 *alios E edd. Fer*
idi et Caietani aliquos A || *post u.* 643 *interisse II uersus*
et. ||

- O si pateant pectora ditum.
quanto intus sublimis agat
fortuna metus. bruttia coro
puisante fretum lenior unda est. 655
auræ miscet pocula sanguis. 661
- Pectora pauper secura gerit
teuer et patula pocula fago,
sed non trepida tenet illa manu.
carvit dicties uilesque cibos,
ser nos strictos respicit enses. 656
660
- Comans medico nupta marito
non disposito clara monili
gestat pelagi dona rubentis
ne; gemmiferas detrahit aures 662
inapis eoa lectus in unda 665
- Nec sidonio mollis aeno
repetita babit lana ruboris
nec maeonia distinguit acu
quæ phoebeis subditus euris
legit eois Ser arboribus. 670
- Quaelibet herbae tinxere colos
quas indoctae neuere manus,
— — — — —
sed non dubios fouet illa toros.
- Sequitur dira lampade Eriny
quarum populi coluere diem. 675

653 agit eA agat R || 655 lenior E mitior A post h. u.
656 auct. a. 661 || 657 tenet e patula A t. et p. R t. patula
om. e ac. et E || 658 illa E ipsa A ipse R g || 668 ru-
boris sed statim pr. m. mutauit E rubores A || 671 Legut
auctiose a. arboribus ser E Ser arboribus A seres arb. ψ
seges arb. g. 672 colos E' A || ante u. 674 interisse unum
v. i. d. 676 Quarum Eψ Quorum α ||

nec sibi felix pauper habetur,
nisi felices cecidisse uidet.

- g** Quisquis medium defugit iter
stabilis numquam tramite currit. 680
dum petit unum praebere diem
patrio que puer constitit axe
nec per solitum decurrit iter,
sed phoebeis ignota secat 685
sidera flammis errante rota,
secum pariter perdidit orbem.
- g'** Medium caeli dum sulcat iter:
tenuit placidas Daedalus oras
nullique dedit nomina ponto,
sed dum uolucres uincere ueras 690
Icarus audet
patriasque puer despicit alas
Phoeboque uolat proximus ipsi,
dedit ignoto nomina ponto.
- h^o** Male pensantur magna ruinis. 695
felix alias magnusque sonet,
me nulla uocet turba potentem.
- h** Stringat tenuis litora puppis
nec magna meas aura phaselos
iubeat medium scindere pontum. 700

680 currit *E* curret *A* || 682 patrioque p. constitut
axe *E* patriosque p. concitat axes *A* || 683 decurrit *E* *g*?
percurrit *A* || 687 dum εψ? cum *A* || sulcat *E* pergit *A*
peregrit g peregrat R peregerat uel percurrat uel pur-
gat ψ || 688 placidas *E* *M* pr. m.? placitas *Gron.* latias
A M m. sec. Secuit p. D. auras *GR.* || 690 Dum licet
R || 696 sonet *E* uolet *A* || 697 uocent uerba *E* uocet
turba *A* || potentem ε*A* potentum ψ || 699 meas *E* ψ?
meos *A* ||

h' **Transit tutos fortuna sinus
medio que rates quaerit in alto
quarum feriunt sipara nubes.**

h **Sed quid paido territa uultu
qualis Baccho saucia maenas
fertur tumido regina gradu ?**

h' **Quae te rursus fortuna rotat
miseranda? refer. licet ipsa neges:
uultus loquitur quodcumque tegis.**

705
F. CXXXVI

DEIANIRA. NVTRIX.

Vagus per artus errat *exanguis* tremor, 710
erectus horret crinis, impulsis adhuc
stat terror animis et cor altonitum salit
pauidumque trepidis palpitat uenis iecur.
ut fractus austro pontus etiamnum tumet,
quamuis quiescat languidus uentis dies: 711
ita mens adhuc uexatur excusso metu.
semel profecto premere felices deus
cum coepit, urget. hos habent magna exitus.
NVT. quis tam inpotens miseranda te casus rotat?

703 *sipara* *E* *suppara* *A* *supa* *g* || 705 *maenas* *E* *menas* *Heinsianus* *maior* *Thyas* *A* || 706 *Fertur medio* *E* *M*
Fertur tumido *scripsi* *dubio* *IGr.* *rapido* *A* *grauido* *Heinsianus* *maior* *m. pr.* *trepido* *Raphelengius* || 709 *tegis* *ε* *M*
negas *A* || DEIANIRA · NVTRIX *E* DEIANIRA · CHORVS *A* *et per totam scaenam* *quae in* *E Nutricis in A*
Chori sunt partes. *Ilus add. R* || 710 *deya.* *R personae nota om.* *EA* || *excusso* *E* *excussos* *A* *ex anguis* *scripsi ex Herc.*
I 418 || 714 *fractus ε A* *fretus ψ* || *etiamnum ε etiam-*
nunc A || 715 *languidus E R Mog.* *languidis A* *tuentis ε*
err. typ. || 716 *excusso ε A* *excussa ψ* *expulso NHs.* ||
717 NVT. *E nota om.* *A* || *Semel E g?* *Simul A* || *pro-*
mere E premere A || 718 *Hos h. m. e. Nutrici dedit Swo-*
boda. || 719 CH. *A nota abest E Choro dedit Swoboda.* ||
miseranda EA o misera ed. Lugdunensis? ||

DEIAN. ut missa palla est tabe nessea inlita thalamisque maerens intuli gressum meis :	720
nescio quid animus timuit. <i>an</i> fraudem struit ? libet experiri. solibus virus ferum	
flammisque Nessus sanguinem ostendi arcuit.	
hic ipse fraudes esse praemonuit dolus.	725
et forte nulla nube respersus iubar	
laxabat ardens feruidum Titan diem.	727
medios in ignes solis et claram facem	729
quo tincta fuerat palla uestisque inlita	730
abiectus horret sanguis et Phoebi coma	
tepefactus arsit. uix queo monstrum eloqui ,	732
uix ora solui patitur etiamnum timor.	728
niues ut eurus soluit aut tepidus notus	733
quas uere primo lubricus perdit Mimans	
utque euolutos frangit ionio salo	735
opposita fluctus Leucas et lassus tumor	
in litore ipso spumat aut caelestibus	
aspersa tepida tura laxantur foci :	
sic languet omne uellus et perdit comas	
dumque ista miror , causa mirandi perit.	740

721 merens *E* demens *A* amens *ψ* || 722 et fr. *ω*
an *scripti*. || struit *Eψ* a struit *α* strui *Gron.* || 724 ostendi
E R Ortel. Mog. offendit A || arguit *EA* arcuit *Ortel.* 'uetuit'
interpretis palatini scholion. || 725 dolus *E* deus *A* || 726
Et ω Vt DHs. || respersum *E* respersus *A* || 728 post 732
traieci || 729 et claram *A* eiceram *E* et aetheriam *NHs.* ||
731 Abiectus h. sanguis *EA* Abiectum h. virus *R Mog.*
Basil. mg. Pall. quidam (abiectum uel abiecta) *quidam v. l.*
Delrii || comam *Eψ* coma *A* || 732 Tepefactum *Mog. idem*
Pall. || astris *E g IPall.* ardet *A* arsit *scripti* || uix
quoque monstrum eloctor *E* quoque est m. *E t. NHs.*
uix queo m. eloqui *A* || 733 ut e. s. aut *A* et e. s. et *E*
et e. s. aut (?) *g* ut e. s. ac *R* ut *E. s.* ut *Bad.* || 734
lucidus *E* lubricus *A* || minas *E R 10* minax *R minās G g*
Mimas A Mimas scripti || 735 euolutos *E* euolutos *A*
inuolutos *Scaligerana* || 736 lassus *Eψ* lapsus *A* || 738 te-
rido *E* tepidis *A* tepida *scripti* || 739 uellus *E* virus *A* ||
comas *EME* comam *A* || 740 post *u.* 742 *transp. Bo.* || 740
ipsa *EA* ista *NHs.* ||

quin ipsa tellus spumeos motus agit
et quicquid illa tabe contactum est labat.

[*tumensque tacita sequitur et quassat caput.*]

NVTR. natum pauentem cerno et ardentí pede
gressus ferentem. prome quid portes noui.

745

HYLLVS ET IDEM.

I profuge quaere, si quid ulterius patet
terrís freto sideribus oceano inferis.

ultra labores mater Alcidae fuge.

DEIAN. nescio quod animus grande praesagit malum.

HYL. regna triumpha templa Iunonis pete:
haec tibi patent, delubra paeclusa omnia.

DEIAN. effare quis me casus insontem premat.

HYL. decus illud orbis atque praesidium unicum
quem fata terris in locum dederant Iouis,
o mater abiit. membra et herculeos toros
urit lues nescio qua. qui domuit feras

75

ille ille uictor uincitur maeget dolet.

75

741 metus ψ || 743 Tumensque tacita | quassat caput
(sequitur et om.) E T. t. s. e. q. c. A Timensque *Mog.*
'Hic desiderantur aliquot uersus qui nullibi extant' *Auantius*
in ind. errat., transposuit h. u. post u. 745 Bo. (Timens quid
ista s. e. q. c.), inter u. 1006 et 1007 *Delrio*, *delendum cen-*
sui || uu. 744 745 *absunt E personae nota om. A Nutri-*
dedit GR. || HYLLVS . ET IDEM E HYLLVS . DEIA-
NIRA . NVTRIX A continuatur scaena R || 746 Illus R nota
om. εA || profuge om. ψ || 749 Nescio quid R || uu. 750 751
leguntur E ME IPal. *Mog.* *Ortel.* G g R 10 desiderantur A R |
750 Personae nota abest ME R 10 G? g non liquet de ceteris
codd. Hyllus dedit Lipsius || Regna triumpha ε Lipsius *Regina*
triumphi ME Mog. G g R 10 *Regia editio uetustissima qua*
utebatur Gruterus an reges tyrannos (conl. uu. 882 1300)? |
752 d'ya R 10 (*i. e. DEIANIRA*) om. εA || quis EA qui
Bo. || 755 habuit E abiit ψ obiit A || 756 nescio qua E
Raphelengius nescio que ψ ignota Gruter. Nessea α || 757
Ille ille A Ille semel E Mille ille NHs. ||

quid quaeris ultra?

DEIAN. miserias properant suas

audire miseri. fare: quo posita in statu

iam nostra domus est? o lares miseri lares

760

nunc uidua nunc expulsa nunc feror obruta.

HYL. non sola maeres Herculem, toto iacet

mundo gemendus. fata neu mater tua

priuata credas: iam genus totum obstrepit,

765

hunc ecce luctum quem gemis cuncti gemunt,

commune terris omnibus pateris malum.

luctum occupasti: prima non sola Herculem

miseranda maeres.

DEIAN. quam prope a leto tamen

ede ede quaeso iaceat Alcides meus.

HYL. mors refugit illum uicta quae in regno suo

770

semel est nec audent fata tam uastum nefas

F. CXXXXVII

admittere. ipsas forsitan trepida colos

Clotho manu proiecit et fata Herculis

timet peragere. pro diem infandum diem.

hocne ille summo magnus Alcides erit?

775

DEIAN. ad fata et umbras atque peiorem polum

praecedere illum dicis an possum prior

mortem occupare? fare, si nondum occidit.

HYL. euboica tellus uertice inmenso tumens

780

pulsatur omni latere, phrixum mare

scindit Caphereus, seruit hoc austro latus,

at qua niuosi patitur aquilonis minas,

762 herculē *E* Hercules *A* || totoque *E* toto *A* toti
Ascensius || 763 nec *Eψ* ne *A* ne *u GR.* || 764 credis *E*
credas A || 765 Nunc eccluctu *Eg* Hunc heiulatu *A*
Hunc eiulatum G Ascensius Nunc hocce luctu *NHs.* Hunc
ecce luctum GR. || cuncta *E* cuncti *A* || 767 herculem *εψ*
Hercule A || 772 *A* mittere *α err. typ.* || colos *EA* || 773
fata E fatum *A* || 775 Hoccine *E* Hocne *A* || ille *εA*
illo ψ || erit *Eψ* iit *α* || 776 DEI. *E G? om. A* || 777 Pro-
cedere α uitiose || P. tu illum *ψ* tu *om. EA* || an *ω*
ah s. at Gruter. || 778 morte *R* || 780 latere *E ME* parte *A* ||
phrixum E || 781 caphereus *E* Caphareus *A* ||

Euripus undas flectit instabilis uagas
 septemque cursus uoluit et totidem refert,
 dum lassa Titan mergit oceano iuga. 786
 hic rupe celsa nulla quam nubes ferit
 annosa fulgent templa cenaei Iouis.
 ut stetit ad aras omne uotiuum pecus
 totumque tauris gemuit auratis nemus:
 spolium leonis sordidum tabo exuit 790
 posuitque clauae pondus et pharetra grauis
 laxauit umeros. ueste zum fulgens tua
 cana reuinctus populo horrentem comam
 succendit aras. ‘accipe has’ inquit ‘focis
 non false messis genitor et largo sacer 795
 splendescat ignis ture quod Phoebum colens
 diues sabaeis conligit truncis Arabs. —
 pacata tellus’ inquit ‘et caelum et freta:
 feris subactis omnibus uictor redi.
 depone fulmen.’ gemitus in medias preces 800
 stupente et ipso cecidit, hinc caelum horrido
 clamore compleat. qualis impressa fugax
 taurus bipenni uolnus et telum ferens
 delubra uasto trepida mugitu replet
 aut quale mundo fulmen emissum tonat: 804
 sic ille gemitu sidera et pontum ferit,
 et uasta Chalcis sonuit et uoces Cyclas

783 instabilis uagas *EME* instabiles uagus *A* || 784
 uoluit *EME* flectit *A* || 785 lassa t. m. o. iuga *A* lassa t.
 m. o. iubar *E* ψ lapsus t. m. o. iubar *R* quidam *Pall.*
 (lapsus uel lassus) lassum t. m. o. iubar ψ *e. g. Mog. R10*
 mergit *E* *t. Gron.* mergat *A* || 787 caenae iouis *E* || 789
 tauris *g.* auratis *E IPal.* tantis *g.* armentis *A* || 791 *gra-*
ues ϵ ψ ? *grauis A* *graui u. l. Detr.* || 792 dum *E* tunc *A*
tum Bo. || 795 falsae messis *E* false messes *A* *f. genitor*
messes R || 797 truncus *E* truncis *A* || 798 *h. u. deest E* ||
 801 hinc *E IPal.* ψ ? hic *A* || 803 bipenni ϵ *A* bipenne
 ψ || *uulnus altero u in ras. E²* || 804 tepida *E* trepida *A*
 806 gemitu *ER* gemitus *A* || 807 calchis *E* *chalcis M*
 Calpe *A* ||

mnis, hinc petrae capherides,
 ie uoces reddit herculeas nemus.
 uidemus. uulgus antiquam putat
 edisse: tum fugam famuli petunt. 810
 ltus ignea torquens face
 er omnes sequitur et quaerit Lichan.
 s aras ille tremebundum manu
 metu consumpsit et paruum sui 815
 eliquit. dumque tremebundum manu]
 dauer 'hac manu hac' inquit 'ferar
 ctus? Herculem perimit Lichas?
 clades: Hercules perimit Lichan.
 uinentur: fiat hic summus labor.' 820
 nissus fertur et nubes uago
 ruore. talis in caelum exilit
 getica iussa dimitti manu
 i Cydon excussit, inferius tamen
 gient. truncus in pontum cadit, 825
 eruix, funus ambesum iacet.

d
 Excipit E Excepit A || capherides E || 809 reddit
 811 tunc eA tum Bo. || 812 uultus altero u in ras.
 3 sequitur et quaerit E quaerit et sequitur A ||
 7 Lycam A || 814 tremebunda ω deletis uersibus
 tremebundum reposui. || 815 816 ad mg. adscr.
 hoc loco desunt sed leguntur post u. 830 (et sae-
 g (nota adposita uerum ordinem scriba cod. g re-
 15 paruum E parum A paulum A ind. err. quidam
 | 816 tremebundum E tremebundum A trem-
 fremebundus manu NHs. || 817 aç m. ac inquit
 hac m. inquit hac feram ME hac m. te inquit
 m. inquit te f. A || 818 uinctus E uictus ME A ||
 erimit ME A || lychas E Lycas ME A || 819 cladis E
 || herculis E Hercules A || peremit E perimit A
 10 || lichan E Lycam A || 820 Facta E Fata A ||
 ur E inquinantur A || fiat E fiet A || 823 iussa Eψ
 325 Et tela fugient. truncus in p. c. E (Sed et
 et NHs. Et illa fugiet uel Ea tela fugient Bo.)
 truncu corpus in p. c. A (al' caput add. R) || 826
 t. Gron. unde uertex ci. Gron. In saxa uersus (i. e.
 unus a. i. NHs. ambobus ω funus ambesum
 Vergil. A. VIII 491 funus lacerum Phaedra u. 1275

'resistite' inquit: 'non furor mentem abstulit,
furore grauius istud atque ira malum est.
in me iuuat saeuire.' uix pestem indicat
et saeuit: artus ipse dilacerat suos
et membra uasta carpit auellens manu:
exuere amictus quaerit. hoc solum Herculem
non posse uidi, trahere conatus tamen
et membra traxit: corporis palla horridi
pars est et ipsam uestibus miscet cutem.
nec causa dirae cladis in medio patet,
sed causa tamen est. uixque sufficiens malo
nunc ore terram languidus prono premit,
nunc poscit undas, unda non uincit malum.
fluctisona quaerit litora et pontum occupat:
famularis illum retinet errantem manus.

830

835

841

F.CXXXVIII

DEIAN. o sortem acerbam. fuimus Alcidae pares.

HYL. nunc puppis illum litore euboico refert
austerque lenis pondus herculeum rapit.

DEIAN. destituit animus membra, nox oculos premit. 845
quid anime cessas? quid stupes? factum est scelus.

natum reposcit Iuppiter Iuno aemulum,
reddendus orbi est. quod potes redde exhibe,
eat per artus ensis exactus meos.

sic sic agendum est. — tam leuis poenas manus
tantis reposcit? redde fulminibus precor
nurum scelestam. nec leui telo manus

850

(membrum) multo uulnere ambesum undique (*sic A abruptum E*) || 827 Desistite R || 828 ira'st malum *Delrio.* ||
831 capita uellens E carpit auellens A || 835 Parum est E
Pars est A || ipsam Eg? ipsa A || uestis immiscet ω uestibus
miscet scripti || 837 sed causa tanto est uisque s. m.
NHs. uisque et *Gron.* ci. || 838 premit E ferit A || 840
Fluctisona E ME R Et nota A || 842 Deianirae dedi, Hylli
est ω || 843 ferit E uehit *Gron.* ferens *NHs.* refert A ||
845 DEI. E Lipsius (*ex ME?*) om. A || 846 DEI. A om. E
factum est scelus E R Lipsius (*ex ME*) est om. A || 848
potest ω potes *Gron.* || redde E reddi A || 849 exactos E
exactus A || 851 Tantas εA Tanta R Tantis Lipsius Tua
te *NHs.* conl. *Oed.* 957. || redde E ψ tolle A perde Raphe-
lengius || precor E socer A ||

- tur: illud fulmen exiliat polo
 nisi fuisset genitus Alcides tibi,
 am cremasses: pestem ut insolitam feri
 nouerca potius irata malum. 855
 e telum quale in errantem prius
 thonta missum est: perdidi sola Herculem
 sa populos. — quid rogas telum deos?
 parce socero, coniugem Alcidæ necem
 e pudeat. haec erit uoto manus:
 petatur. occupa ferrum ocios. —
 leinde ferrum? quicquid ad mortem trahit
 i est abunde: rupe ab aetheria ferar.
 haec renatum prima quae poscit diem
 eligatur, corpus hinc mitti placet. 865
 pta cautes scindat et partem mei
 omne saxum, pendeant lacerae manus
 que rubeat asperi montis latus.
 una mors est leuis, at extendi potest.
 re nescis anime cui telo incubes? 870
 m esset utinam fixus in thalamis meis
 ileus ensis. huic decet ferro inmori. —
 berire dextera nobis sat est?
 gentes. saxa et immensas faces
 etur orbis, nulla non certet manus.
 pite tela: uindicem uestrum abstuli.
-

54 nisi E ni A || 855 cremassis E || 856 Et tu n. po-
 . m. E Et ut n. peius i. m. A ceterum cf. u. 564. ||
 hetonta Eψ corr. A || sola herculem E ME R in solo
 le NHs. cont. u. 1845. erepto Hercule A || 861 haec
 hoc A || uoto E ME Germanicus Gronouii uotum A ||
 εA maius ψ || 862 occupatiā E || 863 Cur deinde E
 s ex Orteliano ut uidetur. g? Cur? deme A demens ψ
 n R Mog. al. Pall. an Reconde f.? || ad mortem E
 A || trahi α err. typ. || 866 Oeta A Oceano E || 867
 ta) p m. sec. E || 869 asperi εA asperum R || montis
 ponti R Mog. G R 10 || 870 at A et E || 872 thalamos E
 nis A || 875 Colligit Ortel. || immensas E ingentes R
 as A || 876 nulla non E nulla nunc A || ccesset ω
 concesset Gron. nulla non certet scripsit. ||

- inpune saeui sceptra iam reges gerent,
 inpune iam nascetur indomitum malum,
 reddentur arae cernere adsuetae hostiam
 similem colenti. sceleribus feci uiam,
 ego uos tyrannis regibus monstris feris
 saeuisque rapto uindice opposui deis.
 cessas tonantis socia? non spargis facem
 imitata fratrem et mittis ereptam Ioui 880
 meque ipsa perdis? laus tibi erepta incluta est
 ingens triumphus: aemuli Iuno tui
 mortem occupauit.
- HYL. quid domum impulsam trahis?
 erroris est hoc omne quodcumque est nefas.
 haud est nocens quicumque non sponte est nocens. 885
 DEIAN. quicumque fato ignoscit et parcit sibi
 errare meruit: morte damnari placet.
 HYL. nocens uideri qui mori quaerit cupit.
 DEIAN. mors innocentes sola deceptos facit.
 HYL. Titana fugies? 895
 DEIAN. ipse me Titan fugit.
 HYL. uitam relinquens?
 DEIAN. miseram, ut Alciden sequar.
 HYL. superest et auras ille caelestes trahit.
 DEIAN. uinci Hercules cum potuit, hinc coepit mori.
 HYL. natum relinquens fataque abrumpes tua?

878 gerant *E* gerent *A* gerunt *ψ* || 878 879 uteque
deest G solus *u.* 879 *om. R* 10 || 881 colenti *ω* inmolanti
GR. sed uid. *Herc. I* 903 || 883 exposui *R NHs.* || 885 ere-
tam E || *a u.* 888 *ad u.* 928 *cum Hyllo loquitur Deianira E*
cum Nutrice A || 889 est hic *ER* est hoc *Scaliger esto*
hoc NHs. istic *ψ* istuc *A* || 891 fato *εψ* facto *α Bo.* || ut
parcat Gron. || 893 qui mori quaerit *E* mortem querit *R*
qui petit mortem A morte petit *g* || 895 fugiens *E* fu-
gies A || ipse me Titan *f.* *A* thiestem titan *f.* *E* || 896
 HYL. Vitam relinquens misera. DEI. Vt *a. s. E N* (*i.e.*
Nutrix) *V.* relinquens misera. De. at *A. s. A* DEI. Mis-
eram ut A. s. Gron. (*Vt ER o. u. l.* *Delrio* At *A* Et *R* 10
At A. sequar om. g || 897 et *A* ut *E* ||

- DEIAN. quamcumque natus sepelit haec uixit diu. 900
 HYL. uirum sequeris.
- DEIAN. praegredi castae solent.
 HYL. si te ipsa damnas, scelere te misera arguis. F. CXXXXVIII
- DEIAN. nemo nocens sibi ipse poenas abrogat.
 HYL. multis remissa est uita quorum error nocens
 non dextra fuerat. fata quis damnat sua? 905
 DEIAN. quicumque fata iniqua sortitus fuit.
 HYL. hic ipse Megaren nempe confixam suis
 strauit sagittis atque natorum indolem
 lernaea figens tela furibunda manu.
 ter parricida factus ignouit tamen 910
 sibi: nam furoris fonte cinyphio scelus
 sub axe libyco tersit et dextram abluit.
 quo misera pergis? cur tuas damnas manus?
 DEIAN. damnat meas deuictus Alcides manus:
 placet scelus punire. 915
 HYL. si noui Herculem:
 aderit cruenti forsitan uictor mali
 dolorque fractus cedet Alcidae tuo.
 DEIAN. exedit artus uirus ut fama est hydrae,
 immensa pestis coniugis membra abstulit.
 HYL. serpentis illi uirus euictae autumas 920

900 Quacumque *E* Quicunque *R* Quaecunque *A*
 Quamcumque *Scaliger* || natus *E* natum *A* || haec ε*A*
 hic *R* || 902 scelere *EA* sceleris *ME* ψ sceleris et misera
 uel miseram arguis *NHs*. || 903 abrogat *E* irrogat *A* ||
 905 fata *Eψ* facta α || 906 fuit *ER* fugit *A* || 907 Ipse
 hic ψ || megere nempe ophiniā *E* Megaram nempe con-
 fixam *A* ophioniam finxit librarius ut supra u. 895 Thye-
 sten. Megaren Gron. || 908 indolem ε*A* indoles ψ || 909
 figens *EME* flectens *A* || 911 non *E* nam *A* || furori *E*
 furoris *A* || fonte) feroce *Gg* || 912 axi *E* || dextram *E* ||
 913 cur *E* quid *A* || 915 Placet scelus punire *ER* Fra-
 dum placet punire *A* || 919 920 desunt sed in mg. m. sec.
adscripta sunt haec: HYL. Serpentis illud | uirus ut fam |
 est ydrae *E* || 919 Immensa *A* Immersa *Mog. Lipsius.*
 Immissa *NHs*. || 920 illud *A* illi *R g ψ* || enectae *E*
 euictae *R* ||

haut posse uinci, qui malum et uiuum tulit?
 elisit hydram, dente cum infixo stetit
 media palude uictor effuso obrutus
 artus ueneno. sanguis hunc Nessi opprimet
 qui uicit ipsas horridi Nessi manus?

925

DEIAN. frustra tenetur ille qui statuit mori.
 proinde lucem fugere decretum est mihi.
 uixit satis quicumque cum Alcide occidit.

NVTR. per has aniles ecce te supplex comas
 atque ubera ista paene materna obsecro:
 depone tumidas pectoris lassi minas

930

mortisque dirae expelle decretum horridum

DEIAN. quicumque misero forte dissuadet mori
 crudelis ille est. interim poena est mori,
 sed saepe donum: pluribus ueniae fuit.

935

NVTR. defende saltem dexteram infelix tuam:
 fraudisque facinus esse non nuptae sciant.

DEIAN. defendar illic: inferi absolucent ream,
 a me ipsa damnor. purget has Pluton manus.

940

stabo ante ripas immemor Lethe tuas
 et umbra tristis coniugem excipiam meum.
 sed tu nigrantis regna qui torques poli

para laborem. sclera quae quisque ausus est,
 hic uincit error, [Iuno non ausa Herculem
 eripere terris] horridam poenam para.

945

921 qua *E* qui *A* post h. u. iterum leguntur haec: Serpentis illud uirus ut fama est ydre *g* || 922 dente cum fixo tenens *E* dente cum infixo stetit *A* d. cum fixo trucem *N/l*s. an confixo tenens? || 925 horridi *EA* horridas *ψ* horridus *NHs*. || 926 tenentur *E* tenetur *A* || 929 hic quoque **HYL.** *E* NVT. *A* || ecce om. *R* || 931 lassi *E* laesi *A* || 933 suadet *E* dissuadet *A* || 934 illi *α* || 935 NVT. *A* om. *E* || donum pluribus *E* d. in pl. *A* || ueniae fuit ea uenia obfuit *Grotius* an uenia a fuit? || 936 NVN. *E* om. *A* || dextram *ψ* || 937 sciant *E* scias *A* sciat *M* *ψ* || 938 absolucent *E* soluent *A* || 939 pluton *E* Pluto *A* || 944 uincit *E* uicit *A* uincit *GR.* || 944^b 945^a (Iuno — terris) totum hoc mihi suspectum ut alieno loco positum' *Delrio.* deleui. || 944 ausa Herculem est *A* ausa est herculem *R* est om. *E* ||

ceruix cesset et nostros lapis
 umeros. me uagus fugiat latex
 e fallax unda deludat sitim.
 ianus praebere turbinibus tuis
 ique regem thessaluin torques rota. 950
 auidus hinc et hinc uultur fibras.
 ia Danais: has ego explebo uices:
 ianes. recipe me comitem tibi
 coniunx. peior haec peior tuo
 dextra est scelere, seu mater nocens, 955
 soror es. adde me comitem tuis
 coniunx sceleribus. natam tuam
 mater recipe. nunc ueram tui
 prolem. quid tamen tantum manus
 abstulerunt? claudite Elysium mihi
 ique fidae coniuges nemoris sacri
 netis. si qua respersit manus
 ore nec memor castae facis
 ruenta Belis *in ferro* stetit:
 ias agnoscat et laudet manus. 965
 dire coniugem turba libet,
 la fugiet turba tam diras manus.
 coniunx innocens animus mihi
 manus est. pro nimis mens credula
 se fallax atque semiferi doli. F. CL 970
 cupiens paelici eripui mihi.
 Titani tuque quae blanda tenes

deludat *E MER* decipiatur *A* || 952 Vacet ω Vacat
gius et DHs. coll. Herc. I 504 || 953 tibi *ER* tui *A* ||
E haec *A* || tuo *E* tua *A* || 955 Vtroke *ER* Vtra-
 dextera *E* || 955^b 956^a (scelere — soror es) *desunt*
uid. *ad u.* 977 || 956 soror es *E* s. est *A* || 958
E || tui *ER* tuam *A* || 960 adstulerunt *E* ||
 i *e A* fides ψ || 964 cruentas *R* || bella cum ferro *E*
c. I 265 Belias ferro *A* Belis *in ferro Gron.* ||
 oscat *E* cognoscat *A* || 966 In hac *E* In hanc *A* ||
 coniugem *E* coniugum *A* || turba *E* turbam *A* ||
 et *A* Et (*om. Sed*) *E* || 969 res *E* mens *A* || 970
 nanque *A* || doli *E* dolis *A* || ~

in luce miseros uita: cariturae Hercule
 lux uilis ista est. exigam poenas tibi
 reddamque uitam. fata an extendo mea
 mortemque coniunx ad tuas seruo manus?
 virtusne superest aliqua et armatae manus
 intendere arcum tela missurum ualent
 an arma cessant teque languenti manu
 non audit arcus? si potes letum dare
 animose coniunx, dexteram expecto tuam:
 mors differatnr. frange ut insontem Lichan,
 alias in urbes sparge et ignotum tibi
 inmitte in orbem. perde ut Arcadiae nefas
 et quicquid aliud cessit. a bellis tamen
 coniunx redisti.

975

980

985

HYL. parce iam mater precor.
 ignosce fatis. error a culpa uacat.

DEIAN. si uera pietas Hylle quaerenda est tibi:
 iam perime matrem. trepida quid renuit manus?
 quid ora flectis? haec erit pietas scelus?
 ignaue dubitas? Herculem eripui tibi,

9

973 cariturae εψ caritura α || 974 Lux illa sistat Ε
 Lux uilis ista est Α (est om. R10) Lux ista satis ε=τ
 uel L. i. restat quae exigat Gron. Lux ista sit σατ
 IGron. || exigat E exigam Α || sibi E tibi Α || 975 fat=τ
 an E fatane Α || extendo Eψ extendam α || 976 ad tua Σ
 ER in tuas Α || seruo ER Delriani plerie seruem Α !!
 977 et armata manus E Με g Germanicus et armatae ma-
 nus ... ualent Lipsius Sarmatica et manus Α || post u. 977
 interposita sunt haec: Seu (Sed R) dira soror est (est
 soror /) adde me comitem tuis R g R10 G uid. ad u. 955 !!
 978 missurum Α misserorum E g || ualent ε g? ualet Α ||
 979 An arma ε ΜΕ R al. Pall. Nun arma α Num ψ Nunc
 Pall. || 980 Non audit ε ΜΕ R ψ? Nun audit α Num ψ
 arcu si E || potes ε R Lipsius (ΜΕ?) potest Α || letum E
 letum R g? IPal. telum Α || 981 Animose ε R Lipsius (ΜΕ?)
 Animosa Α || 984 Inmitte E Emitte Α || 985 cessit E re-
 stitit Α || ab illis ω et ab illis Gron. a bellis Bo. a bel-
 uis ipse conieceram. || 986 haec uerba parce iam mater
 precor desunt E || 989 trepida E pauida Α || renuit E tre-
 muit Α || 990 haec E hoc Α || 991 eripui tibi E ||

c peremis dextra cui debes patri
 iantem. maius eripui decus
 e tribui. si tibi ignotum est nefas:
 lisce. seu tibi iugulo placet
 ferrum siue maternum libet
 uterum: mater intrepidum tibi
 animum. non erit tantum scelus
 ctum: dextera sternar tua,
 e nostra. natus Alcide times? 995
 perages iussa nec frangens mala
 r orbem, si qua nasceretur fera:]
 arenem. dexteram intrepidam para.
 e plenum pectus aerumnis: feri.
 nitto. dexterae parcent tuae 1000
 es ipsae. uerberum crepuit sonus.
 ista torquens angue uibrato comam
 us hirtas squalidis pinnas quatit?
 flagranti dira persequeris face
 poenas poscis Alcidæ? dabo.
 erorum dira sedere arbitri? 1005
 eclusas carceris video fores.
 saxum inmane detritis gerit
 r umeris? ecce iam uictus lapis

extera E || 994 in luce ε A in det. NHs. || 998
 totum A || 999 1000 desiderantur in E || 1001 per-
 perages R || franges E R frangens ME peragens
 ras. || 1002 abest E cf. infra u. 1333 || 1003 Refe-
 reras A || 1005 parcent E parcant A parcunt R
 am ψ || 1006 interposuit post h. u. Delrius u. 743
 e tacita sequitur et quassans caput. || 1007 an-
 ue A igne NHs. cf. Herc. I 87 || uipereo ω scripsi
 rato conl. Herc. I 793 || 1008 hastas E hirtas
 is A || piñas ε pennas ψ || 1009 Quid me flagranti
 uid me flagrante dira A Q. dira me flagrante
 || 1010 poscis E poscit A || alcidae E Alcides A ||
 E diua A || 1012 Sed ecce diras A S. e. dira E
 eclusas Tartari video fores Bo. (reductas
 dent, reclusas c. u. f. LMueller || 1013 de-
 detritus ψ || 1014 uictus E R 10 uectus A ||

quaerit relabi. membra quis quaſitur rota? 1015
hic ecce pallens dira Tisiphone stetit,
caſam reſoſcit. parce uerberibus precor
Megaera parce. ſuſtine ſtygias faces:
ſcelus eſt amoris. ſed quid hoc? tellus labat
et aula tectis creuit excuſſis. minax 1020
unde iſte coetus? totus in uoltus meos
decurrit orbis, hinc et hinc populi fremunt
totusque poſcit uindicem mundus ſuum.
iam parcite urbes. — quo fugam praeceps agam?
mors ſola portus dabitur aerumnis meis. 1025
teſtor nitentis flammeam Phoebi rotam
ſuperoſque teſtor: Herculem in terris adhuc
moritura linquo.
HYL. fugit altonita ei mihi.
peracta iam pars matris eſt: ſtatiuit mori
nunc noſtra ſupererit mortis auferre impetum. 1030
o misera pietas. ſi mori matrem uetas:
patri eſt ſceleſtus. ſi mori pateris: tamen
in matre peccas. urget hinc illinc nefas.
inhibenda tamen eſt uerum et eripiam ſcelus.

CHORVS.

F. CL

a Verum eſt quod cecinit ſacer 1035
thressae ſub Rhodopes iugis

1015 queritur E teritur NHs. quaſtitur ſcripti praebet A || rotae e A rota NHs. || 1016 patiens E pallens A || theſiphone ψ || 1017 reſoſcit E popoſcit A || 1020 creuit E crepuſit A || excuſſis e JE IPal. excepſit A || 1025 erumnis meis E G? aerumnis locus A loco R g IPal. Germanicus laetus IPal. || 1027 in terris E in om. A || 1028 ei E hei A || 1029 et E eſt A || 1030 aufero Lipsius an aufer? || 1032
Matri a err. typ. || 1033 peccas ^surget E peccas ſurget g p. ſurget A urget Gron. || ſcelus E nefas A || 1034 uerum et E ſerum LMueller pergam et A || a u. 1135 ad u. 1134 bini uerſus coniuncti E || 1036 Rodopes E A Rodope ψ ||

aptans pieriam chelyn
Orpheus Calliopae genus
aeternum fieri nihil.

Illi stetit ad modos 1040
torrentis rapidi fragor
oblicusque sequi fugam
amisit liquor impetum.

[*et dum fluminibus mora est,*
defecisse putant Getae 1045
Hebrum Bistones ultimi.] 1046

Abrupit scopulos Athos 1052
Centauros obiter ferens
et iuxta Rhodopen stetit
laxatam niue candidus. 1055

Aduexit uolucrem nemus 1047
et silua residens uenit,
aut si qua aera peruolat,
auditis uaga cantibus 1050
ales deficiens cadit. 1051

Et quercum fugiens suam 1056
ad uatem properat Dryas,

)37 aptans *E* tangens *A* || pieriam *E* *ME* Threia
4 || 1042 Oblitusque ω Oblicusque scripsi *conl. Horat.*
, 11 || fugam *E* fugas *A* fugax *Lipsius* sui fugax
1044—1046 *deleui consentiente AGoebelio.* || 1045 ge-
gete $\equiv R$ Geten *A* || *conmutauit strophas a' b'* (uu. 1047—
1052—1055) || 1052 Abrupit *E* Abrupit *A* || 1053
uros obiter *E* ψ Centauris obitum α Centauros
tes *NHs.* || 1054 rhodopen *E* *ME* *R al. Pall. Marmita*
pe *A* || 1055 lassatam *E* Laxatam *Bo.* Laxata *A* ||
us ϵA cautibus *al. Pall.* candidus *g Pall. quidam Bo.* ||
ioluere *E* uolucres *A* uolucrem ψ || 1048 Et silua
s uehit *Scaliger* || 1049 siqua *EA* si quae *Scali-*
|| aere *E* aera *A* ||

ad cantus ueniunt tuos
ipsis cum latebris serae.

b' *Iuxtaque inpauidum pecus
sedit marmaricus leo
nec dammae trepidant lupos
et serpens latebras fugit.
[tunc oblitera ueneni.]*

c° *Quin per taenarias fores
manes cum tacitos adit
maerentem feriens chelyn,
cantu tartara flebili
et tristes Erebi deos
uicit nec timuit Stygis
iuratos superis lacus.*

c *Haesit non stabilis rota
uicto languida turbine,
increuit Tityi iecur,
dum cantus uolucres tenet
et uinci lapis inprobus,*

et uatem potuit sequi.

c' *Auditio quoque carmine
inferni ratis aequoris
nullo remigio uenit.
tum primum stygius senex*

1058 tuos *E* suos *R* g suis *A* || 1059 Ipsis *ER* Ipsae *A* ||
 1064 Tunc oblitera ueneni ω T. o. mali sui *edd. princeps et
lugdunensis. deleui adscriptum ex Sili l. III 301. idem statuit
de hoc u. GR.* || 1065 Quin ε *A* Qui ψ || 1066 cum tacitos *EM
IIPall. Germanicus contacitos R commonitos A* || 1070 Vicit
ER Vicit *Bo.* Mouit *A* || 1075 cantu *E Ascensius cantus
A* || uolucres ε *A* uolucrem *Ortel.* || reuocauit huc uu. 1085 1086
qui cum unius uersus iactura infra inrepserunt || 1076 Auditio ω
Aurito Clerkius Adiuto NHs. || nauita ω carmine *scripsi.* ||
 1079 stygius *E R* (*supra adscr.*) *g Phrygius A* ||

- 1080
- undis stantibus inmemor
excussit rabidam sitim
nec poniis adhibet manus.
- d Sic cum linqueret inferos
Orpheus carmina *temperans*,
consumptos iterum deae
supplent Eurydices colus.
- d' Sed dum respicit inmemor
nec credens sibi redditam
Orpheus Eurydice n sequi,
cantus praemia perdidit,
- d Quae nata est iterum, perit.
tunc solamina cantibus
quaerens flebilibus modis
haec Orpheus cecinit Getis:
- d Leges in superos datas
et qui tempora digerens
quattor praecipitis deus
anni dispositu uices :
- d' — — — . . — —
— — — . . — —
nulli non audi colus
Parcas stamina nectere.

1081 Excessit *E* Exclusit *NHs.* || rabi-
dam *E A* rapidam ψ || 1083 Sic cum inquirens inferos *E*
Sed cum linqueret inferos A Quin cum *NHs.* || 1084 fun-
deret *E* fundens *A* funditans *Gron.* diuidens *Bentleius*
carmina *temperans* *repetii ex Boetii l. III c. 12, 21.* ||
1087 Consumptos *E* Consumptas *A* || 1089 *Sed eA Et R* ||
1090 Nec *eA* Non *R* || 1093 Quonam est *E* Quae nata
est *A* || 1094 Tunc ω Tum *Bo.* || 1096 Has *With.* || 1098—
1100 (Et qui — uices) *Rutgersius transponendos censuit post*
u. 1113 probante et Gron. et With. et GR || 1098 Ex quo
Bo. || digerit *E* digerens *A* || 1099 Quattuor *E* Quatuor *A*
Certas With. || praecipites *E* praecipitis *A* || *ante u. 1101*
duo uersiculi interciderunt || 1101 audi colus *E* aidas
colo *A* aidas polo ψ || 1102 Parcat *E* Parcas *A* ||

d' Quod natum est, poterit mori.

uati credere thracio
deuictus iubet Hercules.

1105

f Iamiam legibus obrutis
mundo cum ueniet dies:
australis polus obret
quicquid per Libyam iacet
et sparsus Garamans tenet.

111

f' Arctous polus obret
quicquid subiacet axibus
et siccus Boreas ferit.
amiso trepidus polo
Titan exultet diem.

11

g Caeli regia concidens
ortus atque obitus trahet
atque omnis pariter deos
perdet mors aliqua et chaos.

11

g' Discedet via tartari,
fractis ut pateat polis
et mors fata nouissima
in se constituet sibi.

11

11

11

g Quis mundum capiet locus?
an quod diuidit aethera
a terris spatium sat est
et mundi nimium malis?

11

11

*post u. 1103 unus uersus desideratur || 1104 traicio ψ ||
1105 Me uictus R || 1106 regibus E legibus A || ob-
ruptis R || 1108 obruit E obret A || 1111 Arctos E Arctous
A || 1114 Amiso E Amisum A || 1116 concidens E con-
cidet A || 1117 Ortos E Ortus R IPal. g? Certos A || 1119
nox alia NHs. || post h. u. interponi iussi uu. 1123 1124. ||
1123 Discede E Discedet A || 1124 Fractis E Stratis A ||
1127 Et mundi niuieum est malis E Et mumdi (uitium a)
nimium malis A numinum G ||*

g Quis tantum capiet nefas
fati? qui superis locus
Pontum tartara sidera
regna unus capiet tria?

1130

h Sed quis non modicus fragor
aures attonitas moquet?
— — — . —
est est herculeus sonus.

HERCVLES.

Conuerte Titan clare anhelantes equos.
emitte noctem: pereat hic mundo dies
quo morior, atra nube inhorrescat polus.
obsta nouercae. nunc pater caecum chaos
reddi decebat, hinc et hinc compagibus
ruptis uterque debuit frangi polus.

1135

quid parcis astris? Herculem amittis pater.
nunc partem in omnem Iuppiter specta poli,
ne quis gigas thessalica iaculetur iuga
et fiat Othrys pondus Encelado leue.

1140

laxabit atri carceris iam iam fores
Pluton superbis, uincula excutiet patri
caelumque reddet. ille qui pro fulmine

1145

1129 Fratrum ē *ME* Fatum ψ Fati *A* (*R IPal.*) || qui *E*
quis *A* || superis *E A* superus *ed. Paris. a. 1515.* Qui t. c.
n. Fati quis supere st locus? *Bo.* Quis t. c. n. Fati, quis,
Superi, locus *Gron.* || 1130 tartara sidera *E* sidera Tar-
tara *A* || post u. 1133 sine dubio excidit uersiculus. || HERCV-
LES *Eψ CHORVS add. A* || 1135 HER. *E om. A* || 1137
morior *ER* moriar *A* || 1138 obsta ē ψ obstat α obstet *Mog.* ||
nouerca *E A* nouerce ψ nouerca e *Lipsius.* || caelo *E* cae-
lum *A* tetrum *R* || 1139 hinc hinc *E* || 1141 amitis α err.
typ. || 1142 partem in omnem *E R Regiomontanus.* parte in
omni *A* p. ab omni *Delrius conl. Herc. I 1209* || spectat *E*
specta *A* || 1143 Nec quis *E* || 1145 Laxabit ē *A* laxauit ψ ||
1147 deest *E* || Caeloque *A* Celumque ψ (*R g*) ||

tuisque facibus natus in terris eram,
ad Styga reuertor. surget Enceladus ferox
mittetque quo nunc premitur in superos onus.
regnum omne genitor aetheris dubium tibi
mors nostra faciet. ante quam spolium tui
caelum omne fiat, conde me tota pater
mundi ruina. frange quem·perdis polum.

1150

F. CIL

CHORVS.

a	Non uana times nate tonantis:
iam te caeli regna sequentur.
iam thessalicam Pelion Ossam
premet et Pindo congestus Athos
nemus aethereis inseret astris.	1153
1154
1155
a'	Vincet scopulos inde Typhoeus
et tyrrhenam feret Inarimen,
feret aetnaeos inde caminos
scindetque latus montis aperti,
nondum Enceladus fulmine uictus.	1160
1161

HERCVLES.

Ego qui relicta morte contempta Styge
per media Lethes stagna cum spolio redi
quo paene lapsis excidit Titan equis,	1162

1148 natus in terris *E A* in terris natus ψ || erat *E*
eram *A* || 1150 Montemque *E* Mittetque *A* || onus ω || 1153
faciat *E* fiat *A* || 1154 premis *E* perdis *A* || CHORVS *E* ψ
om. A || 1155 Chori nota praefixa *A om. E* ψ || u. 1161 *huc re-*
uocauit || regna *E* signa *A* || 1156 Nunc *ER* Iam *A* || thessa-
licam p. ossam *ER* Thessalica P. Ossa *A* || 1159 tipheus ψ ||
1160 tyrrheam *E* || in arimen *ER* || HERCVLES *E* ψ *om. A* || 1165 Herculis nota praefixa *A om. E* ψ || 1166 stagna
 ϵ *A* stadia ψ || 1167 Quo poenae lassis *E* Quo pene lapsis *R*
Cum pene lassis *ME* (lapsis corr. Lipsius) Cum pene tre-
pidis *A fort.* Quom p. lapsus cont. *Herc. I u. 60.* ||

ego quem deorum regna senserunt tria
 morior nec ullus per meum stridet latus
 transmissus ensis, haut meae telum necis
 saxum est nec instat montis abrupti latus
 aut totus Othrys, non truci rictu gigans
 Pindo cadauer obruit toto meum:
 sine hoste uincor quodque me torquet magis
 o misera uirtus, summus Alcidae dies
 nullum malum prosternit, inpendo ei mihi
 in nulla uitam facta. pro mundi arbiter
 superique quondam dexteræ testes meae
 pro cuncta tellus, Herculem uestrum placet
 perire inertem? dirus o nobis pudor
 o turpe fatum. femina herculeæ necis
 auctor feretur, morior Alcides quibus?
 inuicta si me cadere feminea manu
 uoluere fata perque tam turpes colus
 mea mors cucurrit: cadere potuissem ei mihi
 Iunonis odio: feminae caderem minis
 sed caelum habentis. si nimis superi fuit:
 1170
 1175
 1180
 1185

1170 aut *E G* haud *A* || 1171 *abest E* || *instar A* *instat R Delrius.* aut meae titulus necis *Saxum* nec *instat m. a. l. NHs.* || *abruptum Bo.* || 1172 *Est totus athos E* Aut totus Othrys *A* || nec *E t. Gron.* non *A* || *rictu E* *uultu A* || *gygans E Gigas A Gyges Raphelengius.* || 1175 *summis E* *summus A* || 1176 *impendo ei mihi E* *impendo hei mihi ME* *impendo male A* || 1177 *facta e A fata ψ (R g)* || 1178 *quondam meae E (?) testes meae A* || 1179 *herculem uīm* *placet E* *Herculis uestri placet A* || 1180 *Morte ferire E* *Morte feriari Gron.* H. u. h a c p. *Morte interire uel morte* *hac perire NHs.* *Mortem perire A* *Perire inertem LMuel-*
ler || 1182 *morior a. quibus E auctor A. quibus? A horror*
A. q. NHs. || 1183 *Iniqua uel Inuita NHs.* || 1184 *quodque*
tam turpe scelus E *perque t. t. colos A* *terque t. t. c. ψ* ||
 1185 *potuisset mihi E* *potuissem mihi A p. hei mihi*
Lipsius. || 1186 *Iunonis odio* *cadere potuissem nimis E*
 I. o. *feminae caderem minis A* *manu NHs. conl.* 1189
 1322 || 1187 *si nimis e ψ sin nimis Gruter* *sed nimis A* ||
superi E superis A ||

scythico sub axe genita domuisset meas
 uires Amazon. feminae cuius manu
 Iunonis hostis uincor? hinc grauior tui
 nouerca pudor est. quid diem hunc laetum uocas?
 quid tale tellus genuit iratae tibi?
 mortalis odia femina excessit tua.
 adhuc furebas esse te Alcidae inparem:
 uicta es duobus: pudeat irarum deos.
 utinam meo cruro satiasset suos
 nemeaea rictus pestis aut centum anguibus
 uallatus hydram tabe pauisse mea.
 utinam suissem praeda Centauris datus
 aut inter umbras uinctus aeterno miser
 saxo sederem, spolia cum traxi ultima
 fato stupente. nunc ab inferna Styge
 lucem recepi, Ditis euici moras,
 ubique mors me fugit. ut telo inclitae
 mortis carerem tot ferae uictae iacent.
 non me triformis sole conspecto canis
 ad Styga reduxit, non sub hesperio polo
 hibera uicit turba pastoris feri,
 non gemina serpens, perdidi ei mortem mihi
 totiens honestam, titulus extremus quis est?

1190

1195

1200

1205

1210

1190 hic g. tibi *Gron.* || 1191 laetum *A* talem *E* ||
 1194 ferebas *ω* furebas *Gruter et NHs.* fremebas *Lip-*
sius || 1197 Nemea *ω corr. α* || 1198 Velatus *R* || patui-
 set meas *E* pauisse mea *A* || 1200 uinctus *E III Deltriani*
uictus A || 1202 facto *E* fato *A* || nunc *ε ψ* tunc *A* || 1203
lucis E ditis *A* || erui *E* euici *A* Diem recepi lucis emerui
Gron. Ditis erupi *NHs.* D. et rupi *LMueller* D. en rupi
GR. euerti *conieceram.* || 1204 mors me *E* me mors *A* ||
 leto *EA* telo *ME* titulo *NHs.* || inditę *E* inclito *A* || 1206
 Mortis *E* Fortis *A* || o ferae *ω* pro ferae *α* || uictae
 ferae *E* uictae o ferae *A* tot ferae uictae iacent *GR.*
conl. uu. 1245 1299 || 1206 iole *E* sole *A* || conspectu *E*
 conspecto *A* || 1207 A stiga *E* Ad Styga *A* || 1209 perdidi
 et mortem michi *E* perdidi mortem hei mihi *A* ||

CHORVS.

str. Viden ut laudis conscientia uirtus
 non lethaeos horreat amnes?
[pudet auctoris, non morte dolet.]
 cupis extre^{mum} finire diem
 uasta tumidi mole gigantis
 et montiferum Titana pati
 rabidaeque necem debere ferae,
 sed tua causa est miseranda magis,
 quod nulla fera est nullusque gigas:
 iam quis dignus necis herculeae
 superest auctor nisi dextra tui?

Quat. XVIII
 F. CLIII 1215
 1220

HERCVLES.

Heu qualis intus scorpios, quis feruida
 plaga reuulsus cancer infixus meas
 urit medullas? sanguinis quondam capax
 tumidi rigor pulmonis arentes fibras
 distendit, ardet felle siccato iecur
 totumque lentus sanguinem uexat uapor.

1225

CHORVS *Eψ* || 1211 *Chori nota A om. E ψ* || 1213
abest G deleui || 1214 *Cupit εA Cupis Bo.* || 1215 *Vasta*
tumidi E al’ tumidi suprascr. R uasta pressus A || *morte E*
mole A || *gigantis E suprascr. al’ tis R gigantum A* ||
 1216 *mortiferum E R m. pr. montiferum IIIPall. R m. sec.*
antiqui codd. Delrii monstriferum A || 1218 *Sed E Si A* ||
tua ε A tue (ε in ras.) R Si c. tuae est m. necis Scabi-
ger. || 1219 *fera est A est om. E* || 1220 *Nam quis E*
Iam quis A || 1221 *tui ε A tu a Ascensius* || HERCVLES
E ψ om. A || 1222 *Herculis nota praefixa A om. E ψ* ||
Heu qualis E ME Heu quis ψ Ehu quis α Eheu uel Heu
heu Gruterus || *scorpios E scorpius A* || 1223 *reuulsus EME*
reuērsus A || 1225 *iecur ε A cor en NHs. ecce cor Bo.*
decus Gron. uigor Bad. rigor scripsi || 1226 *d/scendit*
(eraso e) R || 1227 *sanguine uexat E sanguinem auexit A* ||

primam cutem consumpsit, hinc aditum nefas
in membra fecit, abstulit costis latus,
exedit artus penitus et totas malum 1230
hausit medullas: ossibus uacuis sedet.
nec ossa durant ipsa, sed compagibus
discussa ruptis mole conlapsa fluunt.
defecit ingens corpus et pesti satis
herculea non sunt membra. pro quantum est malum 1235
quod esse uastum fateor. o dirum nefas.
en cernite urbes cernite ex illo Hercule
quid iam supersit. Herculem agnoscis pater?
hisne ego lacertis colla nemeaei mali
elisa pressi? tensus hac arcus manu 1241
astris ab ipsis depulit Stymphalidas?
his ego citatam gressibus uici feram
radiante clarum fronte gestantem caput?
his fracta Calpe manibus, his cessit fretum,
his tot ferae tot scelera tot reges iacent? 124
his mundus umeris sedit? haec moles mea est?
haecne illa ceruix? hasne ego opposui moras
caelo ruenti? quis mea custos manu
trahetur ultra stygius? ubi uires prius

1228 aditum *E* abditum *R* aditus *A* || *haec uerba: hinc*
a. n. i. m. fecit desunt G R 10. ‘*Cruserianus non habet hos*
uersus hinc — iecur, sicuti nec binos qui praecedunt.’ || 1229
pestis *E* *g* *quidam Pall.* costis *A* || latus *εΜ IPal.* iecur *A* ||
1230 costas *E* totas *A* tostas *NHs.* || malum) l’ uirus
superscr. *R* || 1232 durant ossa *E* (?) durant ipsa *A* || 1234
pestis atest *E* pesti satis *A* || 1237 Incernite *E* En cer-
nite *A* || 1238 Quid iam *A* Quid *om.* iam *E* || agnoscit *E*
agnoscis *A* || 1239 Hisne ω His *GFabricius* || colla *E* spo-
lia *A* || nemeae mala *E* nemeaei mali *A* nemei ψ || 1241
depulit *E* *ME* detulit *A* || 1243 Radiata *E* Radiante *A* ||
1244 carpent *E* calpe *A* || elisi *E* elisit *A* emisit *Gron.*
his cessit *scripti* *conl.* *Herc.* I u. 960 Perdomita tellus,
tumida cesserunt freta. his exit *GR.* || ferum *E* fretum
A || 1246 mea *E* *R g?* mei *A* ea *IGron.* || 1247 hasne *E*
has *A* || manus *ε A* moras *Gron.* || 1248 quis mea *E* cuius
o *A* || 1249 ubi uires *E* o uires *A* (|| prius) *patris Bo.* ||

in me sepultae? quid patrem appello Iouem? 1250
 quid per tonantem vindico caelum miser?
 iamiam meus credetur Amphitryon pater.
 quaecumque pestis uiscere in nostro lates
 procede: quid me uulnere occulto petis?
 quis me sub axe frigido pontus Scythes, 1255
 quae pigra Tethys meruit aut Maurum trahens
 hibera Calpe litus? o dirum malum,
 utrumne serpens squalido cristam situ
 uibrans an aliquod es mihi ignotum malum?
 numquid crux genita lernaeae ferae 1260
 an te reliquit stygius in terris canis?
 omne es malum nullumque. quis uoltus tibi est?
 concede saltem scire quo peream malo.
[quaecumque pestis siue quaecumque es fera:]
 palam timeris. quis tibi in medias locum 1265
 fecit medullas? ecce direpta cute
 uiscera manus detexit, ulterior tamen
 inuenta latebra est. o malum simile Herculi.
 unde iste fletus? unde in has lacrimae genas?
 inuictus olim uoltus et numquam malis 1270

1251 vindico *E* uendico *A* || miser *E* mihi *A* || vindico caelo miser *NHs.* || 1252 Amphitryon *Eψ* Amphitryo *A* || abest *h. u. G* || 1253 uisceribus in nostris *E* uiscere in nostro *A* || 1255 quis me *E* quis te *A* || 1256 meruit *E* genuit *A* || trahens *E* premens *A* || 1257 Eraclia penitus *E* Ibera Calpe litus *A* || 1258 squalido *E* squalidum *A* || crista *E* crista *A* || caput ω situ scripsi || *u.* 1258 abest *G* || 1259 abest *E G* || aliquod est mihi *A* aliquod es *Bo. cum Delrio a. et m. Gruter.* || 1260 crux *E* crux es *A* cr. gen. est *R* || ferens *E* ferae *A* || 1261 requirit *E* reliquit *A* || 1263 scire me malum *E* scire quo peream malo *A* || 1264 siue *E* saeuia *A* || es fera *E R IPal. Cruser. Lipsius* es effera *ψ* effera es α es *om. Pall.* || deleui *conl. u.* 1253 || 1265 timeris *E* timeres *A* tumeres uel timori es *IPontanus.* || 1266 direpta ω || 1268 l. est esto m. *E* l. est o m. *A* || simul et *E* simile *A* || 1269 unde in has lacrimas gerit *E* *u.* in has lacrimae genas *A* || 1270 et numquam εψ est nunquam *A* || magis *E* malis *A* ||

lacrimas suis praebere consuetus, pudet,
iam flere didicit. quis dies fletum Herculis
quae terra uidit? siccus aerumnas tuli.
tibi illa uirtus quae tot elisit mala,
tibi cessit uni. prima *tu* ante omnis mihi 1275
fletum abstulisti. durior saxo horrido
et chalybe uoltus et uaga Symplegade
rictus meos infregit et lacrimam expulit.
flentem gementem summe pro rector poli
me terra uidit quodque me torquet magis 1280
nouerca uidit. urit ecce iterum fibras,
incaluit ardor. unde nunc fulmen mihi?
F. CLIII

CHORVS.

ant. Quid non possit superare dolor?
quondam getico durior Haemo
nec parrhasio lenior axe 1285
saeuo cessit membra dolori
fessumque mouet per colla caput.
[*latus alterno pondere flectit.*] fletum uirtus saepe resorbet.
sic arctoas laxare niues
quamuis tepido sidere Titan 1290
non tamen audet uincitque faces
solis adulti glaciale iubar.

1271 consueris pudis *E* consuetus pudet *A* pudor *sche-*
dae Delrianae || 1273 *pr. m. in mg. adscr. G* || 1274 *abest E* ||
1275 *prima et ω prima tu NHs. primo Scaligerana prima*
in aerumnis mihi Gron. prima tu prima hunc mihi
NHs. || 1277 *uagis tympfalida E uaga Symplegade A* ||
1278 *Rictus ε A Ritus R NHs. conl. Stat. Theb. XII 535* ||
expulit E extulit A || 1279 *summa Scaliger* || *proreector E M*
Cantabrigiensis protector A prospectator ψ || CHORVS *E R*
om. A || 1283 *Chori nota praeaf. A om. E R* || 1285 *parnasio*
E ψ Parrhasio A || *lentior ε A lenior D et NHs. Et P.*
lentior Gron. || 1287 *mouet E mouens A* || 1288 *delevi* ||
1289 *resorbet E Lipsius (ME?) resoluit A* || 1292 *uincitque*
E ψ uicitque α || *faces EA nefas ψ* || 1293 *adusti •*
adulti Zinzerlingius cf. Petronius c. 119 u. 148 ||

HERCVLES. ALCMENA.

conuerte uoltus ad meas clades pater.
 quam ad tuas confugit Alcides manus,
 cum per artus hydra secundum meos
 it explicaret. inter infernos lacus
 essus atra nocte cum fato steti
 inuocauit. tot feras uici horridas
 s tyrannos nec tamen uoltus meos
 stra torsi: semper haec nobis manus
 m spopondit. nulla pro per me sacro
 iere caelo fulmina, hic aliquid dies
 re iussit. primus audieris preces
 ique summus. unicum fulmen peto.
 nta crede: non minus caelum mihi
 rere potui, dum patrem uerum puto,
 > pepercit. siue crudelis pater
 es misericors: conmoda nato manu
 erante mortem et occupa hanc laudem tibi.
 si piget manusque detrectat nefas:
 te siculo uertice ardentes pater
 has in me qui manus Pindo ferat
 > e Ossa qui me monte prorupto opprimat.
 mpat Erebi claustra, me stricto petat

1295

1300

1305

1310

1315

HERCVLES · ALCMENA *E A* HERCVLES *R utrum-*
m. ψ || 1297 explicaret *E ψ* implicaret *α ex Danielis*
 || 1298 ob sessus *NHs. at cf. Herc. I 286* || 1300
E non *A* || 1302 propter me *E A* me propter *NHs.*
 ne (*om. pro*) *R* pro per me *scripsi* || 1303 aliquod
 || 1304 audieris *E* audierit *A* audiuit *R ms. Delriū* ||
caelum E ME uerum *A* || 1309 manum *ω* manu *scripsi* ||
 Properante morte *E* Propera ante mortem *A* Pro-
 mque mortem *I Gron.* Properato mortem *Gron.* Pro-
 ado mortem *NHs.* || 1311 detractat *ψ* || 1313 manus
 > ferat *E* manu Pindum ferant *A* || 1314 Aut ossa *E*
 e ossa *ψ* Ante Ossa *A* || proscripto *E* prorupto *NHs.*
 cto *A* || opprimat *E* opprimant *A* || 1315 Abrumpat *E*
 mpe et *A* ||

Bellona ferro. mitte Gradium trucem.
armetur in me dirus: est frater quidem
sed ex nouerca. tu quoque Alcidae soror
tantum ex parente cuspidem in fratrem tuum
iaculare Pallas. supplices tendo manus
ad te nouerca: sparge tu saltem precor
telum. perire feminae possum manu.

132

iam fracta iam satiata quid parcis? minas
quid quaeris ultra? supplicem Alciden uides.
et nulla tellus nulla me uidit fera

132

te deprecantem. nunc mihi irata quidem
opus est nouerca: nunc tuus cessat dolor?
nunc odia ponis? parcis ubi uotum est mori?
o terra et urbes non facem quisquam Herculi
non arma tradet? tela subtrahitis mihi?

133

ita nulla saeuas terra concipiat feras
post me sepulto nec meas umquam manus
inploret orbis: [si qua nascentur mala,
nasceretur odium] undique infelix caput
mactate saxis, uincite aerumnas meas.
ingrate cessas orbis? excidimus tibi?
adhuc malis ferisque suppositus fores,
nisi me tulisses. uindicem uestri malis
eripite populi. tempus hoc uobis datur

133

1317 est *E* ψ et α || 1322 possum ϵ *R Pall.* possim *A*
1323 pascis ω parcis minis *Gron.* parcis? minas *scripsi.* ||
1326 Te de precante *E* Te te precantem *A* || 1326 irata
pater *E* irata quidem || 1327 num *E* nunc *A* || 1328 Nom
(corr. pr. m.) *E* Nunc *A* || 1329 terra *E* terrae || 1332 sepulto *E*
sepultum *A* post me. Sepulti *NHs.* || 1333 nascentur
mala *E* nasceretur fera *A* || 1334 Nasceretur odium *E* Na-
scatur alias *A* || undique ω || Nascantur o cius *Bad.*
Iunonis odio *NHs.* Nascantur hodie aut undique *Gron.*
Nascentur alio uindice *GR.* || 1333^b 1334 1335 1336^a de-
sunt *G* *uu.* 1333^b 1334^a *huc ex errore transpositos suspicor*
ex Hercule I, ubi post u. 940^a uel 941^a *deesse duo hemisti-*
chia eandem sententiam efficientia conieci. || 1335 Mactare *E*
Mactate *A* || 1338 uestris *E* uestri *NHs.* || 1339 Eripite *E*
Lipsius Excipite *A* ||

pensare merita. mors erit pretium omnium. 1340
 ALCM. quas misera terras mater Alcidae petam ?
 ubi natus ubinam ? certa si uisus notat,
 reclinis ecce. corde anhelante aestuat,
 gemit: peractum est. membra complecti ultima
 o nate liceat, spiritus fugiens meo
 legatur ore. bracchia amplexu cape. 1345
 ubi membra sunt? ubi illa quae mundum tulit
 stelligera ceruix? quis tibi exiguam tui
 partem reliquit?

HERC. Herculem spectas quidem
 mater sed umbram et uile nescio quid mei:
 agnosce mater, ora quid flectis retro
 uoltumque mergis? Herculem dici tuum
 partum erubescis? 1350

ALCM. quis feram mundus nouam
 quae terra genuit quodue tam dirum nefas
 de te triumphat? uictor herculeus quis est?

HERC. nuptae iacentem cernis Alciden dolis.

ALCM. quis tantus est qui uincat Alciden dolus?

HERC. cuicunque mater femina irata est satis

ALCM. et unde in artus pestis aut ossa incidit?

HERC. aditum uenenis palla feminea addidit. 1360

1340 Pensare *E* Pensate *A* || Alcmena Hercules *R* Alcmena. Hercules. Ylus *G om.* *EA* || 1341 Alcmena *R* Alcmenae *not a praef.* *E A* || 1342 Vbi intus (*om. est*) *E* Vbi natus est *A* || 1343 Reclinis *E A* Recliuis *ψ* || anhelante *E* anhelanti *A* || 1344 ultimum *Bo.* || 1346 brachia et amplexus cape *E* br. in a. c. *A* brachia amplexu *Grotius* bracchia, amplexus cape *GR. fort.* bracchia in planctus date || 1348 tui^a (*a pr. m.*) *E* || 1349 Partem reliquid | Quis feram mundus nouam | HER. Herculem spectas quidem *E* || 1350 umbram et uile *E* (*umbret uile E t. Gr.*) *ME* umbrae simile *A* | mee *R* || 1352 mergis *E* uergis *NHs.* maerens *A* || 1355 uictor herculeus *E A* uictor Herculis *GFabricius ex antiquis conf. u.* 1484 Herculis uictor *Scriueriana* || 1358 Cuicunque m. femina irata sat est *E* est satis *GR.* Quicunque m. feminae iratae sat est *A* || 1359 Et *E R At A* || 1360 feminea *E R* femineis *A* || dedit ω addidit *scripti.* ||

ALCM. ubinam ista palla est? membra nudata intuor.
HERC. consumpta mecum est.

- ALCM. tantane inuenta est lues?
HERC. o mater hydram et mille cum Lerna feras 1361
errare mediis crede uisceribus meis. 136.
quae tanta nubes flamna sicanias secat, 136.
quae Lemnos ardens, quae plaga igniferi poli
uetans flagranti currere in zona diem?
in ipsa me iactate pro comites freta
mediosque in amnes. — qui sat est Hister mihi?
non ipse terris maior Oceanus meos 1370
franget uapores, omnis in nostris malis
deficiet umor, omnis arescit latex.
quid rector Erebi me remittebas Ioui?
decuit teneri. redde me tenebris tuis.
qualem subactis Herculem ostendes /eris? 1375
nihil inde ducam, quid times iterum Herculem?
inuade mors nec trepidat: iam possum mori.
ALCM. conpesce lacrimas saltem et aerumnas doma
malisque tantis Herculem indomitum refer
mortemque differ. quos soles uince inferos. 1380
HERC. si me catenis horridus uinctum suis
praeberet auidae Caucasus uolucri dapem:
Scythia gemente flebilis gemitus mihi

1361 ipsa ε A ista Bo. || 1363 et 1364 commutauit GFab-
bricius Regiomontani librum secutus. non consentiunt EA || 1364
Lernae e Bo. || 1363 crede ER credo A || 1365 secat E
secans GR. bibit A || 1366 igniferi E ignifera ME (?)
inferi R inferni A || 1367 uetat E uetans A || 1369 qui E
quis A || 1371 franget ε A frangit Scaligerana frangat
NHs. || 1374 teneri E tenere A || 1375 Qualem — ostendit
des E Talem — ostende A || subactum R || inferis ε
feris scripsi an delendus h. u.? || 1376 Nichil inducam E Ni-
chil inde ducam R Nil inde ducam A || 1377 ne trepidat E
nec tr. R non tr. A || iam uotum est mori NHs. || 1378
erumpna E aerumnas A || 1380 differ E uince A || quod ε A
quos R || 1382 aliquae casus E aquilae Gron. auidae Cau-
casus A || 1383 Scithie E Sithiae (ae ex a facto) R Scy-
thia A || gemente ε Delrio gementem A rigente NHs. ||

- non extitisset. si uagae Symplegades
 utraque premerent rupe: redeuntis minas
 ferrem ruinae. Pindus incumbat mihi 1385
 atque Haemus et qui thracios fluctus Athos
 frangit Iouisque fulmen excutiens Mimans.
 non ipse si in me mater hic mundus ruat
 superque nostros flagret incensus toros
 phoebeus axis, degener mentem Herculis 1390
 clamor domaret. mille decurrant ferae
 pariterque lacerent, hinc feris clangoribus
 aetheria me Stymphalis hinc taurus minax
 ceruice tota pulset et quicquid syvit
 solum quoque ingens surgat hinc illinc simul 1395
 artusque nostros dirus immittat Sinis,
 sparsus silebo. non ferae excutient mihi
 non arma gemitus, nil quod inpelli potest.
 ALCM. non uirus artus nate femineum coquit,
 sed dura series operis et longus tibi 1400
 pauit cruentos forsitan morbos labor.
 HERC. ubi morbus ubinam? destne adhuc aliquid mali
 in orbe? mecum ueniat. — huc aliquis mihi
 intendat arcus. — nuda sufficiet manus. 1405

1385 Vtreque *E* Vtraque *A* Vtrinque *ψ* || rupae redeuntis *E* rupe redeuntis *A* rupes *ψ* || 1388 iouisque f. excutiens minas *EME* Mim as *Lipsius* tonantis f. excipiens Iouis *A* || 1390 toros *E* rogos *A* || 1393 fera *E* feris *A* || 1395 fuit *E* *ψ* furit *α* || 1396 ingens *om.* *E* (magis *E* *t.* *Gron.*) || urgeat *E* surgat *A* || hinc et illinc *E* et *om.* *A* || nemus *E* fremens *A* simul *Gron.* frequens *NHs.* || 1397 Artusque in astra *NHs.* || durus *E* dirus *A* || immittat *E* emittat *Valkenaer* imminuat *A* || cinis *E* Sinis *Gron.* dolor *A* || 1399 nichil *E* *R* nil *A* || 1400 quoquit *E* || 1401 durus serpens *ψ* || tibi *om.* *E* || 1402 Pauit *E* Fauet *A* Fouit *NHs.* Fouetur *R* *Mog.* || cruentos ε cruentis *A* || morbos *E* morbis *A* || labor *E* dolor *A* || 1403—1406^a Vbi morbus ubinam est desine adhuc aliqui*) mali | In orbe mecum ueniat huc aliquis michi | Intendat arcus**) n. s. m. |

*) aliquid *t.* *Gron.* **) arcum *E* *t.* *NHs.*

procedat agendum.

- ALCM. ei mihi sensum quoque
excussit iste nimius impulsu dolor. F. CLV
- remouete quaeso tela et infestas precor
rapite hinc sagittas: igne suffuso genae
scelus minantur. quas petam latebras anus? 141
[dolor iste furor est: Herculem solus domat. —
cur deinde latebras aut fugam uaecors petam?] .
- obire forti meruit Alcmene manu.
uel scelere pereat antequam letum mihi
ignauus aliquis mandat ac turpis manus 141
de me triumphat. ecce lassatas malis
dolore fessas adligat uenas sopor
grauique anhelum pectus impulsu quatit.
fauete superi. si mihi natum inclutum
miserae negastis: uindicem saltem precor
seruate terris. abeat excussus dolor
corpusque uires reperet herculeum suas.

Procedat agendum *E* Vbi mors? ubi illa? *) testis est ali-
quis mali? | Intendat arcus' n. s. m. | In orbe mecum **)
ueniat' huc aliquis mihi | Procedat agendum huc. ***) *A*
scripsi destne || aliquid mali *Gron.* || mecum pereat *GR.*
cf. u. 1175 || 1406^b *Ei E Eh g Hei A* Et ψ *Vae GR.* ||
sensum *E g?* sensus *A* || 1407 ille ε *A* illi *Bo.* iste *R* ||
impulsans *E IPal. g Lipsius impussans ME* impulsus *A* im-
pulsum *Bo.* impulsu *Detrio cf. u. 1418* || 1409 suffuso *E ψ*
suffusae *A* || 1410 quas etiam latebras anus *E* qua (quas
Coloniensis) fuga latebras petam *A* || 1411 1412 uteque ab-
est *G Colon., in mg. adscripti a librarti manu R deleui* *cont.*
uu. 1787 1801 || 1411 solus herculem *E ψ* Herculem solus *A* ||
1412 latebras ε ψ lachrymas *A* || 1413 meruit *E A* memi-
nit ψ || alcmena *E Alcmene A* || 1414 *Vt E Vel A* || 1415
mandat *E* mandet *A* || 1416 triumphat *E* triumphet *A* ||
lassatus ω lassatas *GR.* || 1417 Sopor *E* Sopore *A* |
dolor ω || Dolore — sopor *scripsi cont. Herc. I u. 1079*
Herc. II 1433 || 1418 anhelum ε *A* anelo ψ || impulsu ε *A*
impulsum *A* || 1419 inclutae *E* inclytum *A* || 1420 negastis *E*
negastis *A* || 1421 abest *E* ||

*) ubi ista est *R* **) mecum *om. ψ* ***) *huc add. α, om. Eψ*

HYLLVS. ALCMENA. HERCVLES. PHILOCTETES
TACITVS.

- Pro lux acerba pro capax scelerum dies.
 nurus tonantis occidit, natus iacet,
 nepos supersum. scelere materno hic perit, 1425
 fraude illa capta est. quis per annorum uices
 totoque in aevo poterit aerumnas senex
 referre tantas? unus eripuit dies
 parentem utrumque. cetera ut sileam mala
 parcamque fatis: Herculem amitto patrem. 1430
 ALCM. conpesce uoces inclutum Alcidae genus
 miseraeque fato similis Alcmeneae nepos:
 longus dolorem forsitan uincet sopor.
 sed ecce lassam deserit mentem quies
 redditque morbo corpus et luctus mihi. 1435
 HERC. quid hoc? rigenti cernitur Trachin iugo,
en inter astra positus euasi genus
 mortale tandem. quis mihi caelum parat?
 te te pater iam video. placatam quoque
 specto nouercam. qui sonus nostras ferit
 caelestis aures? Iuno me generum uocat. 1440
 video nitentem regiam clari aetheris,
 Phoebique tritam flammea zonam rota. —
 cubile uideo noctis. hinc tenebrae uocant.
 quid hoc? quis arcem cludit et ab ipsis pater 1445
 deducit astris? ora phoebeus modo

PHIL. TAC. om. ω || 1423 dies *E* Raphelengius dolor
A || 1425 materno ω Centauri uel Nessaeo *NHs. cont.*
u. 1472 || 1428 tanta se *E* tantas *A* || eripuit *ER* eripiet *A* ||
 1432 fato εψ nato *A* patri *Gron.* || 1435 Reditque *RGR.* ||
luctum E luctus *A* || 1436 trachio *E* || 1437 At inter *AR*
 Aut inter ψ (*g*) Inter (*om. particula*) *E* An *Bo.* En *NHs.* ||
 1440 qui εψ quis *A* || 1442 1443 desunt *E* || 1442 nitentem
A R intentam ψ (*g*) intensam *ME* || 1444 tenebrae uocant *E* uocat *g* tenebras uocat *A* || 1445 axem ε*A* arcem
scripsi. || et ab *A* et *om. E* ab *om. IPal.* || 1446 deducit *E*
deducor A || modo al' mea *R* ||

- afflabat axis: tam prope a caelo fui,
Trachina video. quis mihi terras dedit?
Oete modo infra steterat, ac totus fuit
suppositus orbis: quam bene excideras dolor. 1450
haec Hylle dona matris hoc munus parat. 1452
utinam liceret stipite ingestu inpiam
effringere animam quale amazonium malum
circa niualis Caucasi domui latus. 1455
- o cara Megara tune, cum furerem, mihi
coniunx fuisti? stipitem atque arcus date.
dextra inquinetur: laudibus maculam inprimam:
summus legatur semina herculeus labor. 1460
HYL. conpesce diras genitor irarum minas,
cogis fateri ... parce et hanc uocem occupa. 1451
habet peractum est, quas petis poenas dedit:
sua perempta dextera mater iacet. 1461
- HERC. rati dolores, manibus irati Herculis
occidere meruit, perdidit comitem Lichas.
saeuire in ipsum corpus exanime impetus
atque ira cogit. cur minis nostris caret?
ipsum cadauer pabulum accipient ferae.
HYL. plus misera laeso doluit, hinc aliquid quoque
detrahere uelles. occidit dextra sua.
tuo dolori plura quam poscis tulit. 1470

1447 Afflauat *E* || iam *E* tam *A* quam *NHs. cont.*
Herc. I 983 *Tro. 1187* || celo *E ME* letō *A* || fui ε *ME A*
fuit ψ || 1449 Oete modo inferas te peracto tutus fuit *E*
Oete *Gron.* Modo nempe me infra steterat ac totus mihi *A*
me om. ψ infra me *R* steterant *R G* || 1450 tam ω iam
NHs. quam *scripsi contl. Phaed. 598* || 1451 post u. 1460
traiecit *Raphelengius.* || 1452 Hoc *E* Haec *A* || ille *E R 10 g*
yle *R G* *Hylle A* || 1454 quali *Gron.* || 1456 clara ε *A*
cara *NHs.* || megera *E* ψ Megara *A* || tum *E* tune *A* ||
1458 macula membris *E* maculam inprimam *A* || 1463 Recti
dolor es *E* Caeci dolores *A* Cassi dolores *NHs.* Aucti
dolores *LMueller* Recte dolori est *Bo.* Rati dolores *scripsi*
contl. u. 1460 (irarum minas) *et u. 1470* (tuo dolori) || 1464
perdidit *E* perdidit *A* || licha *E* Lycas *A* || 1465 exanimē *E* ||
1468 hinc *E* ψ huic *A* || 1469 dextera *E* || 1470 dolori *E*
dolore *A* || poscas *NHs.* ||

sed non cruentae sceleribus nuptae iaces
 nec fraude matris, Nessus hos struxit dolos
 ictus sagittis qui tuis uitam expuit.
 cruore tincta est palla semiferi pater
 Nessusque nunc has exigit poenas sibi.

1475

HERC. habet peractum est, fata se nostra expli-
 cant.

F. CLVII

lux ista summa est: quercus hanc sortem mihi
 fatidica quondam dederat et parnassio
 cirrhaea quatiens templa mugitu nemus:

'dextra perempti uictor Alcide uiri
 olim iacebis, hic tibi emenso freta
 terrasque et umbras finis extremus datur.'
 nil querimur ultra: decuit hunc finem dari,
 ne quis superstes Herculi uictor foret.

1480

nunc mors legatur clara memoranda incluta
 me digna prorsus: nobilem hunc faciam diem.

1485

caedatur omnis silua et oetaeum nemus
 concipiat ignes, Herculem accipiat rogus
 sed ante mortem. tu genus poeantium
 hoc triste nobis iuuenis officium appara.

1490

herculea totum flamma succendat diem.
 ad te preces nunc Hylle supremas fero.
 est clara captas inter in uoltu genus
 regnumque referens Euryto uirgo edita

Iole, tuis hanc facibus et thalamis para.

1495

1473 expulit ε A exspuit *Delrio* extulit ψ || 1475
 HER. R 10 G om. ε A || 1476 HER. ε A om. R 10 G || pater
 actum est E peractum est A || fata q. n. e. Lux i. s. est
absunt haec ψ nostra se ψ || 1477 hanc summam E ψ hanc
 sortem A || 1480 Dextera perhemptus E Dextra perempti
 A || 1483 Nichil E Nil A || 1484 herculi E Herculis A ||
 1488 Concipiat ignes E Suscipiat ignis A Suscipiat
 ignem ψ || nemus E rogus A || 1489 te E tu A || 1492
 ALC. E om. A || 1493 in uoltu E incultum ME ψ incli-
 tum g incultas A Oechalias *Scaliger* || 1494 Regnum-
 que E ψ Regumque α err. typ. Regemque *Scaliger* ||
 1495 talamis E thalamis R flammis A ||

uictor cruentus abstuli patriam lares
nihilque miserae praeter Alciden dedi,
et iste rapitur. penset aerumnas suas,
Iouis nepotem foueat et natum Herculis.
tibi illa pariat quicquid ex nobis habet.

150

tuque ipsa planctus pone funereos precor
o cara genetrix, uiuit Alcides tibi:

uirtute nostra paelicem feci tuam
credi nouercam. siue nascente Hercule

nox illa certa est siue mortalis meus

151

pater est, licet sit falsa progenies mei,

materna culpa casset et crimen Iouis:

merui parentem: contuli caelo decus.

natura me concepit in laudes Iouis.

quin ipse quamquam Iuppiter credi meus

151

pater esse gaudet. parce iam lacrimis parens:

superba matres inter argolicas eris.

quid tale Iuno genuit? aetherium gerens

sceptrum et tonanti nupta mortali tamen

caelum tenens inuidit: Alciden suum

151

dici esse uoluit. perage nunc Titan uices

solus relictus: ille qui uester comes

ubique fueram, tartara et manes peto.

hanc tamen ad imos perferam laudem inclutam,

1496 HER. *E om. A* || patriam lares ε *ME* patrio a
lare *A* a patro extuli lare *R* || 1498 Et ipsa *E* Et ipse
'o. u. l.' *Delr.* Et iste *A* || tuas *NHs.* || 1501 funereos *E*
funebres *A* || 1502 clara ε *A* cara *NHs.* || uiuit *E* uiuet *A* ||
tibi *E* tuus *A* || 1503 nostrā *E* nostra *A* || 1504 nascente
herculē *E* nascente Hercule *A* || 1505 Nox ε *A* Non ψ ||
1506 mei *E R* mihi *A* || 1507 abest *E* || 1508 1509 *desunt*
G g || 1510 quam *E* quamquam ψ quaque *A* quoque *R* ||
1511 lacrimis parens *E* *ME R* lacrimis meis *A* || 1513 Quid
tale iuno genuit *E* Q. t. genuit peperit (*om. iuno*) *ME* Q. t.
Iuno peperit *A* || 1516 Dici esse ω Dici, esse *Bo.* Dici ipse
uel Dici e c e *NHs.* ipse *Dixisse conieceram, sed uid. Teren-*
tius Heaut. u. 106 Ego te meum esse dici tantisper uolo
et u. 270 anus Quae est dicta mater esse ei antehac,
non fuit. || 1516 1517 *connutati R* || 1517 noster *R* *Mog.* ||
relictas NHs. || 1518 Vbicunque *R* || 1519 indutam *E* ||

quod nulla pestis fudit Alciden palam
omnemque pestem uicit Alcides palam.

1520

CHORVS.

- a O decus mundi radiate Titan
cuius ad primos Hecate uapores
lassa nocturnae leuat ora bigae,
dic sub Aurora positis Sabaeis,
dic sub occasu positis Hiberis. 1525
- b Quique sub plaustro patiuntur ursae
qui que feruenti qua tiuntur axe,
dic ad aeternos properare manes
Herculem et regnum canis inquieti
unde non umquam remeauit ullus. 1530
- a' Sume quos nubes radios sequantur,
pallidus maestas speculare terras
et caput turpes nebulae pererrent.
quando pro Titan ubi quo sub axe
Herculem in terris alium sequeris? 1535
- b Quas manus orbis miser inuocabit,
thraciae si quis Rodopes alumnus
durior terris Helices niuosae
pascet humano stabulum cruento? 1537
1542
F. CLVIII
1544

1520 fudit E uicit A || 1521 Omemque (*sic*) E omnesque
pestes Bo. || CHORVS A om. E || 1522 CHO. E om. A ||
1527 1528 conmutati A recto ordine E R || 1528 feruenti
qua tiuntur axe E feruentem patiuntur axem A || 1529 Dic
sub aet. E Dic ad aet. A || 1531 non numquam E non
unquam A || rem. inde E rem. ullus A || 1533 Squalidus
NHs. ex Ouid. M. II 381. || 1535 quo sub axe E R ME quoque
summo A || 1537 inuocabit E inuocabis A || post h. u. re-
posui uu. 1542—1544 || 1544 Sparget e A Pascet Gron.
conl. u. 1539 || pabulum R ||

- b' Si qua sub Lerna numerosa pestis
sparget in centum rabiem dracones,
Arcadum si quis populis uetustas
fecerit siluas aper inquietas. 1538
- b'' Quis dabit pacem populo timenti,
si quid irati superi per urbes
iusserint nasci? iacet omnibus par
quem parem tellus genuit tonanti. 1541
- a Planctus immensas resonet per urbes
et comas nullo cohibente nodo
feminae exertos feriant lacertos
solaque obductis foribus deorum
templa securae pateant nouercae. 1550
- b Vadis ad Lethen stygiumque litus
unde te nullae referent carinae,
uadis ad manes miserandus unde
morte deuicta tuleras triumphum? 1555
- b' V m b r a nudatis uenies lacertis
languido uultu tenuique collo,
te que non solum feret illa puppis 1560
- b Non tamen uilis eris inter umbras
Aeaconque inter geminosque Cretas
facta discernens feriens tyrannos.

1538 lerna *E* terra *A* || 1539 incentum *E* intentam *A* ||
dracones *E* draconis *A* || 1540 populis uetustas *E* (uetu-
stis *E* t. Gron.) populi uetusti *A* || 1549 immensas *E* *A*
imensus *G* intensas *E* *g*. intensus *ψ* (*R g*) || 1551 Feminae
e. feriant *E* Femina e. feriat *A* || 1558 ueniens *E*
uenies *A* || 1559 tenuique *E* trepidoque *A* || 1560 post h. u.
unius u. lacunam esse statui. || 1562 Aeacosque *E* *ψ* Aeacum-
que *A* Aeaco n que Gron. || 1563 facta *E* *ψ* fata *ME A* || discer-
nens *EMEA* discernes *ψ* || feriens *E* ferier *ME* feri *ψ* fieri *A* ||
tyrannos *EME* tyranni *A* || excidit ultimus strophae b uersus. ||

- b' Parcite o duras inhibete dextras:
laudis est purum tenuisse ferrum
dumque regnabas minimum procellis
in tuas urbes licuisse fati. 1565
- b Sed locum uirtus habet inter astra:
sedis arcloae spatium tenebis
an grauis Titan ubi promit aestus?
an sub occasu tepido nitebis, 1570
- b' Vnde conmisso resonare ponto
audies Calpen? loca quae sereni
deprimes caeli? quis erit recepto
tutus Alcide locus inter astra? 1575
- b'' Horrido tantum procul a leone
det pater sedes calidoque cancero:
ne tuo uultu tremefacta leges
astra conturbent trepidetque Titan.
- a Vere dum flores uenient tepenti
[et comam siluis hienes recident]
uel comam siluis reuocabit aestas
pomaque autumno fugiente cedent,
nulla te terris rapiet uetustas.
tu comes Phoebo comes ibis astris. 1580

1564 o duces *E G* o dices *A* o dites *ed. Basil.* *R*
(om. o) *g?* inmites *Heinsianus minor* audaces *I Gron.* o duras *scripti*. || 1566 Cumque *E* Dumque *A* || minus in p. *E* minimum *A* nimium *R* || procellis *E* cruentis *A* || 1567 fatis *E* *ψ* fati *Gron.* factis *A* || quae secuntur a u. 1568 usque ad finem chori desiderantur in *E* || 1568 Sed *A* Sin *Grotius* || 1570 grauis *A* graues *R* || 1571 rapido *Mog.* || 1573 loca quae *A* loca *q̄3* (sed delete *3*) *R* locaq̄3 *G g R 10* || 1574 recepto *A* (*R*) recepti *ψ* (*g Mog.*) || 1575 Alcide *A* Alcida *Gron.* || 1576 tantum *A* tamen *R* || 1580 uenient *ψ* (*g*) uenient *A* (*R*) || 1581 recidunt *ψ* (*g*) recident *A* (*R*) || *h. u. sustuti* || 1582 olim *damnaui* || 1583 cadent *ψ* cadunt *ψ* cadent *R* cedent *A* (*g?*) ||

- a' Ante nascetur seges in profundo
uel fretum dulci resonabit unda,
ante descendet glacialis ursae
sidus et ponto uetito fruetur
quam tu as laudes populi quiescant. 159
- b Te pater rerum miseri precamur:
nulla nascatur fera, nulla pestis,
non duces saeuos miseranda tellus
horreat, nulla dominetur aula
- b' Qui putet solum decus esse regni
semper intensem tenuisse ferrum.
si quid in terris iterum timetur,
uindice terrae petimus relictæ. 159
- b En quid hoc? mundus tonat. ecce maeret
maeret Alciden pater. an deorum
clamor an uox est timidae nouercae
Hercule et uiso fugit astra Iuno? 160
- b' Pressus an pondus titubauit Atlas?
an magis diri tremuere manes
Herculem et uisum canis inferorum
fugit abruptis trepidus catenis? 160

1588 discedet *A* (*R?*) descendet *ψ* (*g?*) desidet *NHs.* ||
1589 obruetur *NHs.* || 1594 Habeat nec ulla dominetur aula
A sapphicorum hemisticchia posteriora his uerbis contineri ali-
quando suspicatus sum. Habeat nulla *Mog. g?* Horreat
nulla d. a. *Lipsius* || 1595 potest *A* putat *R* putat (at in ras.)
R 10 putet *Mog. g?* putent ms. *Raphelengii.* || 1596 inten-
sum *A* impensum *ME R g ψ* intensem uel intentum *NHs.* ||
1599 En *A* (*R m. pr.*) Hen *ψ* Hem *ψ* (*g*) Heu *ME ψ* |
sonat *A* tonat *Lipsius* || maeret abest *ψ* (*R g*) || 1600 Al-
cidae *A* alcidem *ψ* (*R g*) || 1601 timidae *A* tumidae *mg.*
Basil. || 1602 an uiso *ω* *scripsi* et uiso || 1603 Lassus *A* *Fes-*
sus G F assus GR. Passus ed. Fernandi cf. Thy. 933 magnum

... fracti pondera regni non inflexa ceruice pati. *Pres-*
sus scripsi. ||

b" Fallimur: laeto uenit ecce uoltu
quem tulit Poeans umerisque tela
gestat et notas populis pharetras
Herculis heres.

1610

CHORVS. NVNTIVS.

Effare casus iuuenis herculeos precor,
uoltune quonam tulerit Alcides necem.
NVNT. quo nemo uitam.

CHOR. laetus adeone ultimos
inuasit ignes?

NVNT. esse iam flamas nihil
ostendit ille qui sub hoc mundo Hercules
inmune *nil reliquit.* en domita omnia.

1615

CHOR. inter uapores quis fuit fortis locus?

NVNT. quod unum in orbe uicerat nondum malum
et flamma uicta est, haec quoque accessit feris,
inter labores ignis herculeos abit.

1620

CHOR. edissere agedum flamma quo uicta est modo?

NVNT. ut omnis Oeten maesta conripuit manus:

*h*uic fagus umbras perdit et toto iacet
succisa truncu, flectit hic pinum ferox
astris minantem et nube de media uocat,
ruitura cautem mouit et siluam tulit

1625

1608 Poeas *A* peans ψ (*R g*) || humerisque *A R* humi-
lisque ψ (*g*) || NVNTIVS · CHORVS *E* CHORVS · PHI-
LOTETES *R* NVTRIX · PHILOCTETES *A* (*add. alcmena*
G) *et sic per totam scaenam.* || 1612 Voltune *E* Voltu-
que *A* || 1614 essetam *E* esse iam *A* || 1615 sub hoc
mundo *E* sub occasu *A* || 1616 Immune uinci? (*sic*) liquit
en domita omnia *E* Imma ne *nil reliquit Gron.* e domita
NHs. coll. Herc. I 960 (perdomita tellus) Virtute uinci indo-
mita docuit omnia ψ V. u. docuit indomita omnia α ? ||
1618 orbē *E* orbe *A* || uicerat *E* uenerat *A* || 1623 Hic *E*
Hinc *A* Huic *Gron.* || toto ϵ *R* tota *A* || 1624 flectit hic *E*
flexit hinc *A* || 1626 cautem *E* cautes *A* || tulit *E* trahit *A* ||

secum minorem. chaonis quondam loquax
 stat uasta late quercus et Phoebum uetat
 ultraque totum porrigit ramos nemus,
 gemit illa multo uolnere impresso minax 1630
 frangitque cuneos, resilit incussus chalybs
 uolnusque ferrum patitur et *rigidum est* parum.
 conmota tandem est, tum cadens latam sui
 duxit ruinam. protinus radios locus
 admisit omnis: sedibus pulsae suis 1635
 uolucres pererrant nemore succiso diem
 quaeruntque lassis garrulae pinnis domos.
 iamque omnis arbor sonuit et sacrae quoque
 sensere quercus horridam ferro manum
 nullique priscum profuit luco nemus. 1640
 aggeritur omnis silua et alternae trabes
 in astra tollunt Herculi angustum rogom:
 paritura flamas pinus et robur tenax
 et breuior ilex, *alba* se complet rogo
 populea silua frontis herculeae decus. 1645
 at ille, ut ingens nemore sub nasamonio

1628 uasta late *E R Lipsius* lata uasti *A* || poenas
 uocat *E* Phoebum uetat *A* || 1629 totos ε *A* totum *Raphe-*
lengius || 1631 incussus *E* excussus *A* || 1632 patitur frigi-
 dus parum *E* p. et truncum fugit *A* ut rigidum parum
Gron. et rigidum est parum *Bo.* || 1633 tandem est *A* est
om. *E* || tum *E R* tunc *A* || candens *E* || latam sui *E M*
 lenta mora *A* || 1634 nemus al' locus *R* || 1635 omnis *E R*
(superscr.) omnes *A* || 1636 diem ε *A* domus ψ || 1637 ne-
 mus *E A* domos *Mog.* || 1639 horridam ^u*pr. m. corr. E* |
 1640 luco *E* ligno *A* || Nihilque p. p. luco decus *NHs.* ||
 1641 aeternae *E* alternae *A* || 1642 anguste *E* angustae
NHs. angustum *A* angustum *Scaligerana* || 1643 Rapitura *E*
Raptura NHs. Paritura *scripsi* *conl. Quid. M. XV* 347
Rapit alta A Rapitque alta ψ || 1644 silua se complet
 rogo *E* silua contexit pyram *A* silua sed complet rogos
Bo. *alba* *scripsi* || 1645 salua *Bo.* || frondis ε *A* frontis
NHs. || eschulee uel hesculee ψ || nemus ε *A* decus *NHs.* ||
 1646 Huc ille *NHs.* ||

aeger reclini pectore inmugit leo,
fertur — quis illum credat ad flamas rapi?

uoltus petentis astra non ignes erat.

F. CL VIII

ut pressit Oeten ac suis oculis rogum

1650

lustrauit omnem: fregit inpositus trabes,
arcus poposcit. ‘accipe haec’ inquit ‘sate
Poeante dona, munus Alcidae cape.

has hydra sensit, his iacent Stymphalides
et quicquid aliud eminus uici malum.

1655

*His utere felix iuuenis, has numquam inritas
mittes in hostem, siue de media uoles
auferre uolucres nube: descendant aues
et certa praedae tela de caelo fluent.*

nec fallat umquam dexteram hic arcus tuam:
librare telum didicit et certam dare
fugam sagittis, ipsa non fallunt iter
emissa neruo tela. tu tantum precor

1660

accommoda ignes et facem extremam mihi. —
hic nodus’ inquit ‘nulla quem cepit manus,
mecum per ignes flagret. hoc telum Herculem
tantum sequetur. hoc quoque acciperes,’ ait

1665

1647 Agere *E* Aeger *A* || immugit *E* admugit *A* || 1648
Fertus? (*sic*) *E* || 1649 erat *E* erant *A* || 1650 oeten ε ψ
Oetan *A**) || 1651 omnem *E* omnes *A* || 1652 Arcus popo-
scit *E* Arcumque poscit *A* || 1653 dona et munus *E A* et
del. ed. Lugd.? *tela*, m. *A.* tui *GR.* || 1654 sentit *statim*
corr. E || 1655 malum ω fudi manu Victrice. *GR.* || 1656
Victrice felix iuuenis has n. i. *E* Virtute felix iuuenis
has n. i. *M* Virtute felix iuuenis has enim n. i. *R* Victure
felix. has enim n. i. *A* (*g*) His utere *NHs.* || 1657 ho-
stem *E* hostes *A* || 1659 certam ψ || preda *E* praedae
Gron. praedam *A* || fluent *E* ferent *A* || 1662 tela neruo *E*
neruo tela *A* || 1664 Age commoda *NHs.* || ignes *A* ignē *E* ||
1664^b 1665 1666^a (et facem — flagret) *desunt g* || 1665
cepit *E* capiet *A* || 1666 per ignes *E R* 10 m. sec. II uel
III Pall. peringens *NHs.* per ignem *A* || hoc telum sequatur
R h. t. sequax *g* ‘*m. s. u.*’ *t.* *Commelino* || 1667 Tan-
tum ε *A* Nam cur *R* ‘*m. s. u.*’ *Commelini* || sequetur *EA*
sequatur ‘*m. s. u.*’ *Commelini* *g* || hoc ε *A* hunc ψ (*R g*) ||

*) *Lactantium ad Statii Theb. IIII 158 attulisse haec uerba ‘Ut
pressit Oeten’ Welckerus contendit p. 1448 (‘Hercules eo loco cui Pre-
stition nomen est’ *Lactantius*)*

- ' si ferre posses. adiuuet domini rogum.'
 tum rigida secum spolia nemeaei mali
 arsura poscit. latuit in spolio rogus. 1670
- ingemuit omnis turba nec lacrimas dolor
 cuiquam remisit. mater in luctum furens
 diduxit aidum pectus atque utero tenus
 exerta uasto uerbere in planctus *ruit*,
 superosque et ipsum uocibus pulsans Iouem 1671
 inpleuit omnem uoce feminea locum.
- ' deforme letum mater herculeum facis:
 conpesce lacrimas' inquit. 'introrsus dolor
 funereus abeat. Iuno cur laetum diem
 te flente ducat? paelicis gaudet suae
 spectare lacrimas. comprime infirmum iecur
 mater: nefas est ubera atque uterum tibi
 laniare qui me genuit.' et dirum fremens
 qualis per urbes duxit argolicas canem,
 cum uictor Erebi Dite contempto redit 1681
 tremente fato, talis incubuit rogo.
 quis sic triumphans laetus in curru stetit
 uictor, quis illo gentibus uoltu dedit
 leges tyrannus? quanta pax habitum tulit.
 haesere lacrimae, cecidit impulsus dolor
 nobis quoque ipsis, nemo periturum ingemit,
 iam flere pudor est. ipsa quam sexus iubet
 maerere siccis haesit Alcmene genis 1682

1668 regum *E* rogum *A* || 1669 nemaei *E* nemei *ψ*
corr. α || 1671 *Iengemuit R* || 1673 Deduxit *E* Diduxit *A* ||
 auido *E* || 1674 uasto uerbere *E* uastos ubera *A* || plactus
E || furit *E* ferit *A* *ruit Gron. et NHs.* || 1676 feminea *E* *A*
funerea NHs. conl. u. 1501 || 1678^b 1679^a (introrsus d. F.
abeat) haec om. R10 G || 1679 Femineus *E* *A* Funereus
scripsi. || loetum *E* || 1681 comprime *E* *A* contine *ψ* (*R*
Mog.) || firmum *ψ* || 1683 me om. *E* || 1685 contemptor *E*
contempto A || 1686 Tremento statim *corr. e superscr. E'* ||
 1689 habitum *E* obitum *A* obitus *ψ* (*Rg*) || hab. tenet *GR.* ||
 1690 Cessere *NHs. propter u. 1693* || impulsus *E* expul-
 sus *A* || 1691 puerum *E* peritum *NHs. morituro A* ||
 1693 alcmenae *E* alcmene *R* Alcmene *A* ||

stetitque nato paene iam similis parens.

CHOR. nullasne in astra misit ad superos preces
arsurus aut in uota respexit Iouem? 1695

PHIL. iacuit sui securus et caelum intuens
quaesiuit oculis, arce an ex aliqua pater
despicere illum. tum manus tendens ait:

'quacumque parte prospicis natum pater,
te te precor quem nocte commissa dies
quaesiuit unus, si meas laudes canit 1700

utrumque Phoebi litus et Scythiae genus
et omnis ardens ora quam torret dies,
si pace tellus plena, si nullae gemunt

urbes nec aras innias quisquam inquinat,
si scelerata desunt: spiritum admitte hunc precor 1705

in astra. non me mortis infernae locus
nec maesta nigri regna conterrent Iouis,
sed ire ad illos umbra quos uici deos

pater erubesco. nube discussa diem
pande, ut deorum uoltus ardenter Herculem
spectet. licet tu sidera et mundum neges,

ultra pater: cogere. si uoces dolor
abstulerit ellas: pande tum stygios lacus 1715

1694 Stetit (*om. que*) α err. typ. || 1695 ad sup. ϵA
aut sup. ψ (*R g*) || 1696 Arsurus *om. E* || 1700 desideratur
E || 1701 Te te pater *E* Iste est pater *A* Te te precor
uel Te deprecor *GR.* || 1702 canis *E* canit *A* || 1703 ab-
est *E* || latus *R* || Scythaes α err. typ. || 1704 amens ore *E*
ardens ora *A* || qui *E* quam *A* || 1705 Siparce *E* Si pace *A* ||
mille ψ || 1706 impius *Raphelengius*. || 1707 amitte *E*
admitti *A* admitte *Gron.* || huno \ddot{p} cor *E* hunc pater *GR. uid.*
ad u. 1701 || 1708 \tilde{n} *E* nec *A* || noctis uel sortis *NHs.* || 1709
conterrent ϵA conturbant *Mog.* || 1712 Parere (*Pacere t.*
NHs.) atr. minus nigro sed m. satis antiqua. primo spatum ua-
cuam fuisse uidetur *E* Pande *A* || uulgus uel coetus *NHs.* ||
ut — spectet *om. G* || 1713 licet *om. E* || 1714 Ulro pater *om.*
sed ante cogere spatum uacuum XII literarum E || 1715 ab-
stulerit—— it ulla pange tune stigios lacus *E* (*quae*
minoribus literis descripsi sunt recentioris manus. *quae* etiam
ab *ex at*, pange uidetur effecisse *ex tange*). abstulerit abesse
testatur *NHs.* Abstulerit ellas. pande tum *A* (*tamen* Ψ) ||

s d tam

et redde fatis. approba natum prius:	
ut dignus astris uidear, hic faciet dies.	F. CLX
leue est quod actum est. Herculem hic genitor dies	
inueniet aut damnabit.' haec postquam edidit,	1718
flammas poposcit. 'hoc age Alcidae comes	172
non segnis' inquit: 'conripe oetaeam facem.	172
nouerca cernat quo feram flamas modo.	172
quid dextra tremuit? num manus pauida impium	172
scelus refugit? redde iam pharetras mibi	
ignaue iners inermis. en nostros manus	
quaе tendat arcus. quid sedet pallor genis?	
animo faces inuade quo Alciden uides	
uoltu iacere. respice arsurum miser.	
uocat ecce iam me genitor et pandit polos.	
uenio	173
uenio pater' uoltusque non idem fuit.	
tremente pinum dextera ardenter impuli.	
refugit ignis et reluctantur faces	
et membra uitant, sed recedentem Hercules	
insequitur ignem. Caucasum aut Pindum aut Athon	173
ardere credas: nullus erumpit sonus,	

1718 'herculem hic genitor dies E Herculem genitor
 prius A || 1719 Inueniet aut (an t. Gron. et NHs.) damnabit E Inuenit an damnauit A || hec postquam edidit E
 (hec g postquam ψ al' edidit mg. R10) hoc postque ad-
 didit A || 1720 abest E post u. 1722 transposuit Gron. |
 flammas A lacrimas R || 1722 oetaean E ethneam R
 Oetheam A || 1723 pauidum et impium E pauida im-
 pium A || 1725 Thy. u. 176 Ignuae iners eneruis ||
 en εg? Lipsius est A || 1726 quid sedet E quis sedet A
 qui Bo. Bad. || 1728 1729 Voltu iacere genitor et pandit
 deos sed add. in mg. m. pr.: Vocab ecce me genitor et pan-
 dit deos E (desunt igitur haec: respice arsurum miser)
 Vocab etiam ME Vultu iacere, respice arsurum miser.
 Rogat ecce iam me genitor, et pandit polos A || 1730 Ve-
 nio uenio pater E g Venio pater A || 'Mirum ni ante haec
 uerba Vultusque n. i. f. uersus unus et alter desideraretur'
 Gron. || 1732 Trementē E || impulit E impuli A || 1733
 luctantur E reluctantur A || 1734 uitat E uitant A ||
 1735 athon ε ψ Atho A || 1736 cernas E credas A || ir-
 rumpit E erumpit ψ erupit A ||

m ingemescit ignis. o durum iecur.
 on in illo positus inmanis rogo
 isset ipse quique conuulsum solo
 uit umeris Ossan Enceladus ferox, 1740
 le medias inter exurgens faces
 istus ac laniatus intrepidus rigens
 c es parens herculea, sic stare ad regum
 iter' inquit, 'sic decet fleri Herculem.'
 uapores positus et flammae minas 1745
 tus inconcussus in neutrum latus
 epa torquens membra adhortatur monet
 aliquid ardens. omnibus fortē addidit
 um ministris, urere ardētem putes.
 t omne uolgus, uix habent flammae fidem:
 placida frons est tanta maiestas uiro. 1750
 properat uri cumque iam fortē datum
 atis pensauit, igniferas trabes
 inde traxit minima quas flamma occupat
 que in ignes uertit et qua plurimus 1755
 lat ignis, repedat intrepidus ferox.
 ora flammis inplet. ast illi graues
 e barbae cumque iam uoltum minax
 eret ignis, lamberent flammae caput:
 pressit oculos. sed quid hanc maestam intuor 1760

737 o dirum it E ad durum iecur A || 1738 im-
nis E || 1739 concussam E conuulsum A ||
 Ast E At A || exurgens A exurens A || 1742 ruens E
s scripsi rubens A || 1743 Nunc ē E es NHs. Nunc
 herculem E Herculea A || 1744 stare E fleri A flere
 efferri NHs. unde ferri Bad. || 1745 uapore E ua-
 A || 1747 torrens E torquens Gron. flectens A ||
 forte E fortē A || 1749 ardēte E ardētem A ||
 poterat uti E properat uri A || tam NHs. || 1753
 uis pr. m. statim corr. E || 1754 nimia ē A minima
 s || quis E quas A qua// R || 1755 ignes E ignem A ||
 E R qua A || pluribus E plurimus A || 1756 repedit E
 at *scripsi* recipit A || 1757 Tunc E Nunc A || ast ē A
 || 1758 desideratur E || uultum A uultu ψ (R g) ||
 ignis ē A ignes ψ (R g) || lamberunt R || 1760 abest
 ē A om. ψ (R) hanc NE g? ||

sinu gerentem? reliquias magni Herculis
cineremque iactans squalida Alcmene gemit.

ALCMENA. HYLLVS.

Timete superi fata: tam paruuſ cinis
herculeus. huc huc ille decreuit gigans.
o quanta Titan ad nihil moles abit.
anilis heu me recipit Alcidēn ſinus.
hic tumulus illi eſt. ecce uix totam Hercules
compleuit urnam. quam leue eſt pondus mihi
cui totus aether pondus incubuit leue.
ad tartara olim regnaque o nate ultima
rediturus ibas, quando ab inferna Styge
remeabis iterum? non ut et ſolitum trahas
rurusque Theseus debeat lucem tibi,
ſed quando ſolus? mundus in poſitus tuas
conpescet umbras teque tartareus canis
inhibere poterit? quando taenarias foreſ
pulsabis? aut quas mater ad fauces agar,
qua mors adiutur? — uadis ad manes iter
habiturus unum. quid diem queſtu tero?
quid misera duras uita? quid lucem hanc tenes?
quem parere rurus Herculem poſſum loui?

1762 Cineremque *E ME* Carinamque *g* Crinemque *A* ||
iactans ε *A* tractans *Bo.* uectans *Gron.* gestans *GR.* ||
ſqualidum ω ſqualida *Gron.* || gemuit *E* || ALCMENA ·
HYLLVS *E* ALCMENA · PHILOCTETES *A* || 1763 ALC.
E om. *A* || 1764 huc huc *E* eſt huc *A* || 1765 ad nihil *E*
in nihil *A* || 1766 recipit *E* cepit ψ coepit α || 1767 ille *E*
illi *A* || toton *E* totam *A* || 1768 leue eſt *A om.* eſt *E* ||
1772 ut et *Eψ* uti α || ſolitum *E* ſpolium *A* || 1773 Rurus-
que *E R g* Rurſumque *A* || 1774 mundus *E g?* ignis *A* || 1776
taenarias *E* trenarias *R* Taenareas *A* trenareas *ψ* || 1777
aut *E ah A* || quas) qua *Gron.* || faces *E* fauces *A* ||
1780 Quid sera *NHs.* || 1781 Q. parare poſſum *E (?)*
Q. parare rurus *A* ||

- quis me parentem natus Alcmena suam
tantus uocabit? o nimis felix nimis
thebane coniunx tartari intrasti loca
florente nato teque uenientem inferi
timuere forsan, quod pater tantum Herculis 1785
uel falsus aderas. quas petam terras anus
inuisa saeuis regibus, si quis tamen
rex est relictus saeuus? ei miserae mihi.
quicumque caesos ingemit natus patres 1790
a me petet supplicia, me cuncti obruent.
si quis minor Busiris, aut si quis minor
Antaeus orbem feruidae terret plagae:
ego praeda ducar. si quis Ismarius greges
Thracis cruenti uindicat: carpent greges 1795
mea membra diri. forsitan poenas petet
irata Iuno: totus ^{*}armetur dolor,
secura uicto tandem ab Alcide uacat,
paelex supersum, antiqua supplicia expetat.
ne parere possem, fecit hic natus mihi. 1800
utero timenda quae petam Alcmene loca?
quis me locus quae regio quae mundi plaga
defendet aut quas mater in latebras agar
ubique per te nota? si patriam petam

1782 Quis me *ea* Quis nam *Gron.* Q. enim *uel* Q. iam
aliquando conieci. Q. te p. n. Alcmene s. *NHs.* || alcmene
E Alcmenam *A* Alcmena *scripsi.* || 1784 tartarea *E*
Tartari *A* || 1790 ingemuit natus *E* ingemit *NHs.* inge-
munt nati *A* || 1791 peti *E* petet *E* *t.* *NHs.* petent *A* pe-
tunt *ψ* || 1793 urbē *E* urbes *A* orbem *NHs.* || feruidae *E*
perfidae *A* || terre *E* terret *Gron.* terrent *A* || 1794 isma-
rius *E* Ismarios *A* || ^sregis *E* greges *A* || 1795 *abest* *E* (*in*
mg. adscr. m. sec.) || trhaces *E* || uindicant *E* uindicans *A*
uindicat *R* || partem gregis *E* || 1796 uri *E* duri *ψ*
diri *A* || petit *E* petet *A* || 1797 uretur *ω* *scripsi* armetur
an *iteretur?* || 1799 a qua supplicia *E* de qua suppl. *ψ*
supplicia de qua *α* digna s. *Bo.* sera s. *GR.* antiqua
scripsi *cont.* *Oed. fr. u. 37* || expetet *E* (expetat *E* *t.* *NHs.*
et *Gron.*) exigat *A* || 1800 possim *E* possem *A* || 1801 Vtero
timenda *E* timenda e *NHs.* timendo *Bad.* Vterum timen-
dum *A* || 1804 per te *E* certe *A* || sed *E* si *A* ||

- laresque miseros: Argos Eurystheus tenet. 180
 marita Thebas regna et Ismenon petam
 thalamosque nostros in quibus quondam Iouem
 dilecta uidi? pro nimis felix nimis
 si fulminantem et ipsa sensisse Iouem.
 utinam meis uisceribus Alcides foret 181
 ereptus infans. nunc datum est miserae datum
 uidere natum laude certantem Ioui:
ut et hoc daretur scire, quid fatum mihi
 eripere posset. quis memor uiuet tui
 o nate populus? omne iam ingratum est genus. 182
 petam Cleonas? Arcadum populos petam
 meritisque terras nobiles quaeram tuis?
 hic dira serpens cecidit, hic ales fera,
 hic rex cruentus, hic tua fractus manu
 qui te sepulto possidet caelum leo. 183
 si grata terra est, populus Alcmenen tuam
 defendat omnis. thracias gentes petam
 Hebrique populos? haec quoque est meritis tuis
 defensa tellus: stabula cum regno iacent,
 hic pax cruento rege prostrato data est: 184

1805 Argos *om.* *E* || 1806 Marita thebae regnat isme-
 non petam *E* Orbata Thebas regnum et Hismenum pe-
 tam *A* (hismenium *R* hismeneum *R10* hysmenum *Gg*)
 M. Thebas regna et *NHs.* Thebes *Bo.* || 1808 pro felix
 nimis (*altero* nimis *om.*) *E* || 1810 acides *E* post foret in
mg. adscr. l m. pr. E || 1811 Exceptus *E* *Mog.* Executus *A*
Esectus R *Eiectus G* (*cf. Herc. I 461* *E* matris utero ful-
 mine *eiectus puer*) Exemptus *Gron.* *scripsi* *E* *reuptus*
cont. Ouid. M. III 310 || nunc d. est tempus datum est *E*
 nunc d. est miserae mihi *A* || 1812—1815 *desiderantur E* ||
 1813 Et hoc *A* *Et//o// R10* Vt hoc *NHs.* Vt et hoc *Gron.* ||
 quod *A* quid *NHs.* || mihi *A* nichil *ψ* || 1815 nam *ψ*
 iam *α* || 1816 Arc. an pop. *A* an *om.* *E* || 1817 Meritis-
 que *A* que *om.* *E* || terras nobiles *E* terram nobilem *A*
Lernam nobilem quondam tuis DHs. Lernam n. ac
Thracen tuis 'nisi excidisse uersum unum atque alterum
opinamur' NHs. || 1821 alcmena *E* Alcmenam *A* || 1824
Emensa tellus NHs. || 1825 Hic pax cauendo regero-
 strato *E* H. p. cruento rege prostrato *A* ||

ubi enim negata est? quod tibi infelix anus
 quaeram sepulcrum? de tuis totus rogis
 contendat orbis. reliquias magni Herculis
 quis populus aut quae templa quae gentes colent?
 quis iam petet, quis poscet Alcmenes onus?
 quae tibi sepulchra gnate, quis tumulus sat est?
 hic totus orbis, fama erit titulus tibi.
 quid anime trepidas? Herculis cineres tenes.
 complectere ossa: reliquiae auxilium dabunt,
 erunt sat *haec* praesidia: terrebunt tuae
 reges uel umbrae.

1830

HYL. debitos nato quidem
 conpesce fletus mater Alcidae incluti.
 non est gemendus nec graui urgendus *prece*
 uirtute quisquis abstulit fatis iter.
 aeterna uirtus Herculem fleri uetat.

1835

fortes uetant maerere degeneres iubent.

1840

ALCM. sedabo questus? uindice amiso patent
 terra atque pelagus quaeque purpureus dies
 utrimque clara spectat oceano rota.
 quot misera in uno condidi natos parens?
 regno carebam, regna sed poteram dare.
 una inter omnes terra quas matres gerit

1845

1826 negata est ε *ME R g?* est *om. A* Vni negata
Gron. || 1827 rogus *E* rogis *A* || 1828 urbis *E* orbis *A* ||
 1829 quae gentes *om. E* || rogant *E* colet *A* || 1830 Quis
 quis petit *E* Quis iam petet *A* || poscit *E* poscet *A* || alc-
 mene *R g* || 1831 tumulus *EA* titulus *IPal. g* || 1832 titu-
 lus *E* tumulus *A* || 1833 tenes *E* ψ tene α || 1834 Com-
 plectere ε *A* Complectar *Gron.* || 1835 satis pr. ε *A* sat
haec pr. *Gron.* Haec sunt satis pr. *NHs.* || 1836^b **HYL.** *E*
PHI. *A* || nati *E* nato *A* || 1838 nece ε *A* *prece Peerlkampius*
LMueller || 1841 uetant — iubent *E* uetat — iubet *A*
 ueta — iube *Gron.* || 1842 uindice amiso *E* uindicem
 amisi *A* || parens *EA* patens *Bo.* patent *scripsi* || 1843
 1844 1845 *desunt G* || 1843 **HYL.** *E* *om. A* || Terra atque
 pelagus queque *E* Terrae atque pelagi queaque *A* || 1844
 Vtrumque ε *A* Vtrumque *scripsi* || oceano *E* Oceanum *A*
 Ab utroque c. sp. Oceanō r. *Gron.* || 1845 Quod *E* Quo
A || in uno *A* tu nunc *E* || condidit *E* condidi *A* || na-
 tos ε *A* nato ψ (*Mog. R g*) || 1846 **ALC.** *E* *om. A* ||

uotis pepercι, nil ego a superis peti
 incolume nato : quid dare herculeus mihi
 non poterat ardor? quis deus quidquam mihi
 negare poterat? uota in hac fuerant manu :
 quicquid negaret Iuppiter daret Hercules.
 quid tale genetrix ulla mortalis tulit?
 defleuit aliqua mater et toto stetit
 succisa fetu bisque septenos rogos 185
 deplanxit una: gregibus aequari meus
 quot ille poterat? matribus miseris adhuc
 exemplar ingens derat, Alcmene dabo.
 cessate matres, pertinax si quas dolor
 adhuc iubet lugere quas luctus grauis CLXI
 in saxa uertit. cedite his cunctae malis.
 agedum senile pectus o miserae manus
 pulsate. tune funeri tanto sat es
 grandaeua anus defecta quam totus breui
 iam quaeret orbis? expedi in planctus tamen
 defessa quamquam bracchia. inuidiam ut deis
 lugendo facias, aduoca in planctus genus. 186
 186

CHORVS. ALCMENA.

Flete Alcmenen
magnique Iouis plangite natum

1848 nichil *E* nil *A* || 1849 quid *A* q *E* || 1850 deus
 et quid *om. E* || 1853 genetrix *om. E* || una *E* ulla *A* || 1855
 fletu *E* foetu *A* || uixque *E* bisque *A* || greges ω gregis
LMueller rogos scripsi || 1856 Declausit *E* Deplanxit *A* ||
 aequare *E* aequari *A* || meus ε *A* meis ψ || 1857 Quid ille?
 (*sic*) *E* Quot ille *A* || 1858 dabo *E* dabis *g* dabit *A* || 1863
 et una ω at u. *Bo.* an u. *NHs.* pulsate et ubera. fun.
GR. scripsi tune — es || 1864 manus *E* anus *A* || quam *E*
 quod *A* || breui ε *A* breuis ψ (*R g*) || 1865 Iam quaeret ω
 quod t. b. Anquiret *Gron.* quam t. b. Sequetur *NHs.*
conl. u. 762 defecta? iam t. b. Queretur *GR.* quod t. b. Iam
 ploret *LMueller* || 1866 b. ut inuidiam *EA* b. inuidiam ut
 d. *Scriueriana* || 1867 aduoca ut in planetus *E* aduoca in
 planetum *A* || ALCMENA R ALCMENA SOLA α Planctus
 Alcmenae *G haec om. E ψ* || CHORVS addidi. || 1868 CHO.
E om. A || alcmenae *E* Alcmenen *A* ||

cui concepto lux una perit,	1870
noctesque duas contulit eos:	
ipsa quiddam plus luce perit.	
tota e pariter plangite gentes	
quarum saeuos ille tyrannos	
iussit stygias penetrare domos	1875
populisque madens ponere ferrum.	
fletum meritis reddite tantis.	1877
a' ALCM. Fleat Alciden caerula Crete	1879
magno tellus cara tonanti.	1880
centum populi bracchia pulsent.	1881
totus totus personet orbis.	1878
nunc Curetes nunc Corybantes	1882
arma idaea quassate manu:	
armis illum lugere decet.	
nunc nunc funus plangite uestrum :	1885
iacet Alcides	
non minor ipso Creta tonante.	
b CHOR. Flete herculeos Arcades obitus	
nondum Phoebe nascente genus.	
iuga Parthenii nemaeaque sonent	
feriatque grauis Maenala planctus.	1890
magno Alcidae poscite fletum.	
stratus uestris saetiger agris	

1871 eosus *E R G* Eos *A* || 1872 qd amplius *E* quid-dam plus *A* || 1876 madens *E* ψ mandens *A* (*g*) || 1878 *transposuſ post u.* 1881 || 1879 ALC. *E om.* *A* || 1880 cara tonanti *E* clara tonante *A* || 1885 uerum *A* urum *E* || 1888 CHO. addidi. || 1889 Phoebo ω Phoebe DHs. *conl.* *Phaed.* *u.* 786 || 1890 Iuga partheni *E g IPal.* Iuga sparten ψ (*R*) I. spartes ψ Spartem iuga ψ Et iuga Spartaes α || 1891 Feriatque *E* ψ Feriantque α || grauis *A* graues *eg* || 1892 Magno Alcidae poscite gemitu *E* Magno poscite alciden gemitu ψ (*R g*) Poscite magno Alciden gemitu α Gemitu Alciden poscite magno *B Schm.* fletum scripsi. promise GR. || 1893 agris *E* oris *A* ||

alesque sequi iussa sagittas
totum pennis celata diem.

181

b' *ALCM.* Flete Argolicae flete Cleonae:

hic terrentem
moenia quondam uestra leonem
fregit nostri dextera nati.
date Bistoniae uerbera matres,
gelidusque sonet planctibus Hebrus,
[*flete Alciden,*,]
quod non stabulis nascitur infans
nec uestra greges uiscera carpunt.

190

c Fleat Antaeo libera tellus
et rapta fero plaga Geryonae.

190

• • — • — • — • —
• • — • — • — • —
mecum miserae plangite gentes.
audiat ictus utraque Tethys.

c' Vos quoque mundi turba citati
flete herculeos numina casus:
uestrum Alcides ceruice meus
mundum superi caelumque tulit,
cum stelligeri uestor Olympi
pondere liber spirauit Atlans.

191

d Vbi nunc uestrae Iuppiter arcis?
ubi promissi regia mundi?

191

1895 uelata ω c elata *RKuenstler* cf. *Herc.* I u. 247
Horat. C. S. 9 || 1896 *ALCM.* addidi || argolicae $E\psi$ Argolici
 α || 1900 bistoniae E Sithoniae A || natis E matres A || 1902
 deleui fort. transponendus erat ante u. 1905 || 1908 uesticar
 $E A$ nescitur *IPal.* nascitur *Ortel.* *IPal.* *Lipstus* || 1905 aeth-
 naeo E Antaeo A || tellus et E || 1906 Rapta (*om.* Et) E ||
 strophae c duo uersus desiderantur. || 1907 mecum Hespe-
 rize p. g. *NHs.* || 1908 thehys E (*sic*) Tethys A || 1912 Mundii
 E Mundum A || 1914 strauit E spirauit A || 1915 uestrae $\epsilon\psi$
 nostrae A || arcis E arces A || 1916 Vbi pr. r. m. abest E ||

nempe Alcides mortalis obit
 nempe sepultus. quotiens telis
 facibusque tuis ille pepercit.
 quotiens ignis spargendus erat.
 in me saltem iaculare facem
 Semelenque puta.

1920

d' Iamne elysias o nate domus,
 iam litus habes?

F. CLXIII 1925

ad quos populos . . — . —
 natura uocat?
 an post raptum Styx atra canem
 . . — . — praeclusit iter
 teque in primo limine Ditis
 fata morantur?

1930

e Quis nunc umbras nate tumultus
 manesque tenet?

1935

fugit abducta nauita cumba
 et Centauris thessala motis
 ferit attonitos ungula manes
 anguesque suos
 hydra sub undas territa mersit
 teque labores o nate timent?

e' Fallor fallor uaesana furens
 nec te manes umbrae que timent:
 non argolico rapta leoni

1940

1917 mortalis o. n. sepultus haec om. g || abit E obit
 A || 1918 totiens GR. || stellis E telis A quo ciens tellus |
 Nempe alcides mortis obit g || 1922 tuam E puta A || 1926
 At quod (quos t. NHs. et sic g) populos | An post raptum |
 Natura uocat | Styx atra (r pr. m.) canem praeclusit iter |
 Teque etc. E iam l. h., ad quod populos | Natura uocat?
 an post raptum | Styx atra canem praeclusit iter | Teque
 etc. A || duo strophae d' hemistichia uidentur intercidisse ||
 1937 sub undas E ψ sub undis α || 1939 Fallor semel
 E || furens E parens A || 1940 tenent E timent A ||

fulua pellis contecta iuba
 laeuos operit dura lacertos,
 uallantque ferae tempora *malaे*.
 donum pharetrae cessere tuae
 telaque mittet iam dextra minor :

1945

- f Vadis inermis nate per umbras
 ad quas semper mansurus eras.

VOX HERCVLIS ET IDEM.

Quid me tenentem regna siderei poli
 caeloque tandem redditum planctu iubes
 sentire fatum? parce: iam uirtus mihi
 in astra et ipsos fecit ad superos iter.

1950

- a ALCM. Vnde sonus trepidas aures ferit?
 unde meas inhibet lacrimas fragor?
 agnosco agnosco: uictum est chaos.
- a' A Styge nate redi iterum mihi,
 fractaque non semel est mors horrida.
 uicisti rursus mortis loca.
- b Peruius est Acheron iam languidus
 et remeare licet soli tibi
 nec te fata tenent post funera.

1955

1958

1960

1942 contempta E contenta G g contecta A || 1943
 Saeuos E Laeuos A || 1944 ferae t gentes E (i.e. genae
reponni malaе) feri t. dentes A || 1945 fecere E cessere
 A || 1946 'totum carmen abest a Mog.' Delr. || 1948 eris e A
 eas NHs. eras scripsi. || VOX · HERCVLIS · ET IDEM E
 Vmbra Herculis. Alcmena G HERCVLES · ALCMENA A ||
 1949 HERC. Rom. EA || 1950 redditum E R g redditum
 A || planetu A tantū E || 1951 iam E nam A || 1953 Vnde
 unde s. E || 1955 Agnosco semel positum E || esse E est A ||
 1958 rursus e A rursum Bo. || mortis E noctis A eterne
 add. R mg. || 1959 post u. 1963 traeci || 1960 abest E ||

- b' An tibi p̄aeclusit Pluton iter 1963
 puppis et infernae uada tristia: 1959
 et pauidus regni metuit sibi? 1964
- c Certe ego te uidi flagrantibus 1965
 inpositum siluis, cum plurimus
 in caelum fureret flammae metus.
- c' Arsisti. cur te cur ultima
 non tenuere tuas umbras loca?
 quid timuere tui manes precor? 1970
[umbra quoque es Diti nimis horrida?]

HERC. Non me gementis stagna Cocytii tenent
 nec puppis umbras furua transuexit meas:
 iam parce mater questibus. manes semel
 umbrasque uidi, quicquid in nobis tui 1975
 mortale fuerat ignis euictus tulit,
 paterna caelo pars data est flammis tua.
 proinde planctus pone quos nato paret
 genetrix inertis, luctus in turpes eat.
 uirtus in astra tendit in mortem timor. 1980
 praesens ab astris mater Alcides cano
 poenas cruentus iam tibi Eurystheus dabit.
 curru superbū uesta transcendes caput.
 me iam decet subire caelestem plagam:

1963 plutoniger *E* Pluton iter *A* || 1966 plurimus *E*
 pluribus *A* || 1967 fureret *E* furerent *A* || metus *E* impe-
 tūs *NHs.* minis *A* || 1968 cur te cur u. *E* certe uerum
 u. *A* || 1971 est e *A* es *Gron.* et *NHs.* || ditis *E* Diti *A* ||
deleui h. u. || 1972 gementis *E* rigentis ψ rigentes α || 1973
 Nec *E R* Non *A* || fulua *E* ψ furua α || meas om. *E* ||
 1976 euictus *E* euictum *NHs.* inuictus *A* inuictus ψ || 1977
 pars d. e. f. tua absunt *E* || 1978 et 1979 desunt *R Mog.*
II Pall. nec agnoscit scholasta palatinus, in tertio habentur
 sed additum margini: ‘*Vacant*’. quartus Palatinorum solum
 agnoscit haec: Proinde p. p. Virtus in astra etc. adsunt in
 reliquis *Pall.* *R 10 G g ME Egui.* || 1978 pater ω paret
Lipsius || 1979 Meretrix *ME* || eat e *IPal.* eas *A* || 1980 etiam
 hic om. *Mog.* || 1983 transcendes *E* ψ transcendet ψ tran-
 scendens *A* || 1984 disset *E* decet *A* ||

inferna uici rursus Alcides loca.

198

ALCM. mane parumper. — cessit, ex oculis abit,
in astra fertur. fallor an uoltus putat
uidisse natum? misera mens incredula est.
es numen et te mundus aeternum tenet:
credo triumphis. regna Thebarum petam
nouumque templis additum numen canam.

199

str. CHOR. Numquam stygias fertur ad umbras

inclita uirtus.

F. CLXIII

uiuunt fortes quos lethaeos

1995

saeua per amnes neç fata trahent,

sed cum summas exiget horas

consumpta dies:

iter ad superos gloria pandet.

ant. Sed tu domitor magne ferarum

2000

orbisque simul pacator ades.

nunc quoque nostras respice terras

et siqua nouo belua uoltu

quatiens populos terrore graui:

tu fulminibus frange trisulcis.

fortius ipso genitore tuo

2005

fulmina mittas.

1985 Interna E Inferna A || uici E uinco A uito ϕ
(R g) || 1986 precessit E cessit A || 1989 Is numen E (atram.
minus nigro sed delet. ix mum.) || aeternum E ME R IPal.
aeternus A || 1990 credo E credo A Io triumph e Lipsius
Credo triumphas Scaliger || CHORVS A om. E || 1992 CHO.
E om. A || 1994 uiuunt E uiuite A || Vos E quos scripsi
Nec A || 1995 sola E saeuia A || Nec ε Vos A || 1998 pa-
gens E pandet A || 2000 abest E || 2001 aspice E respice A ||
2003 quatients E quatiet A || 2006 mitte E mittes ϕ (g)
mittens α mittas IPal. Fulmina mittas deo gracias: ~ R ||
MARCI. LVCII | ANNAEI SENECAE. | HERCVLES. | EX-
PLICIT ∴ E Explicant Tragedie Seneca feliciter per me
bartolomeūz | notař de cauaiono de Sc̄to firmo Veroñ Sc̄pte
z cōplete | (mg. atro colore '1391') XXV Iullij MCCCLXXXI°.
(sic) Anno Vno · mense Vno · post deppl'aciōež | Ciuitatis
Verone. R ||

I N C E R T I

O C T A V I A

PERSONAE

I OCTAVIA
POPPAEA
II NERO
III NVTRIX OCTAVIAE
NVTRIX POPPÆAE
SENECA
III MATER NERONIS
PRAEFECTVS
NVNTIVS
CHORVS ROMANORVM I
CHORVS ROMANORVM II
SCAENA ROMAE
ANNO V. C. DCCCXV

NVTRIX.

Fulgore primo captus et fragili bono
fallacis aulae quisquis attonitus stupet:
subito labantis eccē fortunae impetu
modo praepotentem cernat euersam domum
stirpemque Claudi cuius imperio fuit
subiectus orbis, paruit liber diu
Oceanus et recepit inuitus rates.
en qui *Britannis* primus imposuit iugum
ignota et ante classibus texit freta
interque gentes barbaras tutus fuit
et saeva maria, coniugis scelere occidit,

35

40

45

Lucii anni senece Agamenon explicit. Incipit octauia eiusdem seu claudius ymo nero in populum romanum. Et proloquitur octauia conquerens de aduersitate sua in suorum exicio. Et haec est ^a trag. C Lutij Agnei Senece Cordubensis Octauia incipit. V Senece poete tragediar³ liber octauus qui agamemnon dicitur hic explicit et eiusdem nonus qui octauia nominatur Incipit. G Marci Lucij Anei Senece Octauia Tragedia Nona Incipit R11 In R13 R12 g (B?) deest inscriptio. Argumentum fabulae in R13 praemissum hisce incipit: NON ne tragedia que dicitur octauia.

Prologum (u. 35—57) suo loco restituit RP. NVTRIX A R13 om. G R12.10 nutrix secum C || 35 facilis A fragili R13 (cf. Sen. Troad. 5) || 37 sub ymo latentis R13 sub imo lat. V sub uno lat. C subito lat. A subito labantis Raphelengius || 40 patuit R13 || 42 en A Et R13 || ora tanaes A ora tanaes V ora traes R13 Britanis Scatiger || iugo A R13 iugo corr. ex iuga C iugum Ultrai. || Britannos p. i. iugo ci. Bo. || 48 tantis & corr. Lipstus || casibus (spcr. classibus) C || freta (sps. l. tetra) C || 44 intraque V ||

mox illa gnati cuius extinctus iacet
 frater uenenis. mae^ret infelix soror
 eademque coniunx nec graues luctus ualet
 ira coacta tegere. crudelis uiri
 secreta refugit semper atque ira pari 50
 ardent mariti, mutua flagrant face.
 animum dolentis nostra solatur fides
 pietasque frustra: reddit immittis dolor
 consilia uana nec regi mentis potest
 generosus ardor sed malis uires capit. 55
 heu quam nefandum prospicit noster timor
 scelus quod utinam numen auertat deum. 57

OCTAVIA.

Iam uaga caelo sidera fulgens 1
 Aurora fugat.
 surgit Titan radiante coma
 mundoque diem reddit clarum.

Age tot tantis onerata malis
 repe^te assuetos iam tibi questus 5
 atque aequoreas uince Alcyonas

47 ueiens *supscr.* uenenis *C* neronis *V* || 48 nec *sup.*
lin. *R12* || graues *om.* *R12* || 50 Quē secreto *R13* que
 secreta *C q3^a* *V* Secreta (*om. quae*) *A non sanum puto.* tegere
 crud. u. quae (ira) scelerā *ci. Bo.* || ira pari *R13* odio
 pari *A* || 50 ardens *A R13* amens *Vlt.* ardent *RP.* || mariti
A R13 maritus *Gron.?* || flagrat *A R13* flagrant *Gron.* ||
 53 mittit (mictit *V* mitit *R13* mutat *B R12*) immittis dolor
 consilia nostra (*in C sprs. l. uana*) *A R13* reddit immittis
 dolor consilia (*scil. nostra*) uana *scripsi.* nostra *glossema*
uidetur esse. nectit *ci. RP.* || 54 tegi *R12* || 55 uerba sed
 malis uires capit. heu quam nefandum prospicit noster
 timor. scelus *in marg.* *C* malis *ω* magis *RP.* || 57 auertat *A*
 adūtat *R12* || OCTAVIA *A om.* *R13 C* || 1 caelo *om.* *R11*
 (*sed in marg. al' celo*) celso (*supscr. l' celo*) *C* || 3 surgit
 que *V* || 4 modoque *R12* || 5 Age tot annis *R13 R12 B* (*in*
mg. l'tantis) age tot tantis *V C Mog. Pall.* eia age tan
 tis *α* ||

uince et uolucres Pandionias:
grauior namque his fortuna tua est.

Semper genitrix deflenda mihi
prima meorum causa malorum
tristes questus natae exaudi,
si quis remanet sensus in umbris.

Vtinam ante manu grandaeua sua
mea rupisset stamina Clotho,
tua quam maerens uulnera uidi
oraque foedo sparsa crux.

O lux semper funesta mihi,
tempore ab illo
nox es tenebris inuisa magis.
tulimus saeuiae iussa nouercae
hostilem animum uultusque truces.

Illa illa meis tristis Erinys
thalamis stygios praetulit ignes
teque extinxit miserande pater
modo cui totus paruit orbis
ultra oceanum
cuique Britanni terga dedere
ducibus nostris ante ignoti
iurisque sui.

Coniugis heu me pater insidiis
oppresse iaces

8 et om. *V R12* || 9 namque his grauior conieceram de
Sen. trag. auct. p. 4, sed causa transponendi tollitur dinetro
constituto. || tua est *A* est om. *R13* || 10 semperque *C* || 12
nate questus *R13* || 13 remanet *C* in *mg. suprascr. in* || 16 tua
quam *A R13* tuaque *V* || 20 lux est *A R13* nox est *R12*
Vltrat. nox es *Bo.* || inuisa meis *ci. Swoboda.* || 25 Meque
R13 || 28 dederunt *BSchm.* sed cf. u. 791 ||

seruitque domus cum prole tua
capta tyranno.

34

O mea nullis aequanda malis
fortuna. licet repetam luctus
Electra tuos.
tibi maerenti caesum licuit
fle re parentem,
scelus ulcisci uindice fratre,
tua quem pietas hosti rapuit
textaque fides.

58

60

65

Me crudeli sorte parentes
raptos prohibet lugere timor
fratrisque necem deflere uetat
in quo fuerat spes una mihi
totque malorum breue solamen.
nunc in luctus seruata meos
magni resto nominis umbra.

70

NVTRIX. OCTAVIA.

Vox en nostras perculit aures
tristis alumnae.
cessat thalamis inferre gradus
tarda senectus?

75

OCT. Excipe nostras lacrimas nutrix
testis nostri fida doloris.

*supra u. 58: Octauia. Nutrix R13 A (B V C sed in B
Octauia a 2 m.), om. R12 || 62 patrem R12 || 70 totque A
tot R13 || 71 iluctus B || 72 al' tanti R12 in mg. nescio an
recte. || NVTRIX · OCTAVIA om. o || 73 uox en eo uox heu
plerique libri impressi || in marg. Nu R13 || 75 cesset B R12
C V cesses codd. Gruteri praeter unum cessat A cessit R13
haesit RP. at cf. adn. ad u. 687 ||*

NVTR. quis te tantis soluet curis
miseranda dies?

80

OCT. Qui me stygias mittet ad undas.
NVTR. omina quaeso sint ista procul.
OCT. non uota meos tua nunc casus
sed fata regunt.

NVTR. Dabit afflictae meliora deus
tempora mitis.
tu modo blando uince obsequio
placata uirum.

85

OCT. Vincam saeuos ante leones
tigresque truces
fera quam saeui corda tyranni.
odit genitos sanguine claro,
spernit superos hominesque simul
nec fortunam capit ipse suam
quam dedit illi per scelus ingens
infanda parens.

90

Licet ingratum dirae pudeat
munere matris
hoc imperium cepisse, licet
tantum munus morte rependat:
feret hunc titulum post fata tamen
femina longo semper in aeuo.

95

100

79 *Nutricis nomen om. R 13 || 81 undas R 13 B (sed l' umbras B in mg.) umbras A || nutricis et Octaviae nomina uel conuata uel prorsus omissa per totam hanc scaenam R 13 || 81 cf. Herc. II 1992 || 82 omina o omnia α || 83 meos tua nunc casus A meos n cassus Nu R 13 || 84 sed fata A sed mea uota C sed ~~mea~~ uota V sed fata (ante fata uox mea erasa est. in mg. al' uota) R 12 sed uota R 13 || 88 placida V || 89 saeuos A R 13 fuluos B || 92 sanguine claro A R 13 cōsanguineo claros (sed ult. lit. o et s eras.) R 12 || 93 spernit superbos humilesque (spernitque V) o corr. Delrio. || 97 dicere V || 99 inpiū R 13 || 100 rependit R 13 || 101 huc R 13 ||*

NVTR. Animi retine uerba furentis,
temere emissam comprime uocem.

OCT. Toleranda quamuis patiar: haud umquam queant 105
nisi morte tristi nostra finiri mala.

genitrice caesa per scelus rapto patre
orbata fratre miseriis luctu obruta
maerore pressa coniugi inuisa ac meae
subiecta famulae luce non grata fruor

110

trepidante semper corde non mortis metu
sed sceleris. absit crimen a fatis meis,
mori iuuabit: poena iam grauior nece est
uidere tumidos et truces miserae mihi
uultus tyranni iungere atque hosti oscula,

115

timere nutus cuius obsequium meus
haud ferre posset fata post fratris dolor

scelere interempti cuius imperium tenet
et sorte gaudet auctor infandae necis.

120

quam saepe tristis umbra germani meis
offertur oculis membra cum soluit quies
et flexa fletu lumina oppressit sopor.

modo facibus atris armat infirmas manus
oculosque et ora fratris infestus petit.

modo trepidus idem refugit in thalamos meos.

125

104 OCTAVIA · NVTRIX *A om. R10 R12 R13* || 105
quamuis *ω* qua euis *ci. Lipsius* haud *A* aut *R13* toleranda
qua euis pater er, at numquam queunt *ci. Gron.* ne fanda
qua euis patiar? haud *u. q. ipse tentauit*. || 106 tristi nostra
finiri *A* nrā tristi finire *R13* || 109 opressa *R13* || 110 lucem *C*
furor *C* || 111 uersus in mg. legitur *R12* || 113 nam *A R13*
nc B ‘nunc in duob. ms.’ *Detr.* iam *ci. RP.* || 114 et timere *V*
miserae *A* miserere *C* miserie *R13* || 115 at (*om. que*) *C* ||
117 fata post *A* post fata *V* tanta post *R13* || 119
morte *ω* sorte *Lipsius.* infandae *A* nefande *R12 R13 V* ||
121 offertur *A R13* affertur *B R12* || cum soluit quies *A*
non s. q. *R13* consoluit sopor *Parisinus 8033* || 122 fessa *A*
flexa *R13 C V* || oppressit *A R13* pressit *V* eu3 oppressit
R12 || 124 oculos (*om. que*) *R12* || et *om. C* || 125 meos *om.*
R12 ||

prosequitur hostis atque inherenti mihi
 uiolentus ensem per latus nostrum rapit.
 tunc tremor et ingens excutit somnos pauor
 renouatque luctus et metus miserae mihi.
 adice his superbam paelicem nostrae domus 130
 spoliis nitentem, cuius in munus suam
 stygiae parentem natus imposuit rati
 quam dira post naufragia superato mari
 ferro interemit saeuior pelagi fretis.
 quae spes salutis post nefas tantum mihi ? 135
 inimica uictrix imminet thalamis meis
 odioque nostri flagrat et pretium stupri
 iustae maritum coniugis captat caput.
 emergere umbris, affer auxilium tuae
 natae inuocanti genitor aul stygios sinus 140
 tellure rupta pande quo praeceps ferar.
 NVTR. frustra parentis inuocas manes tui
 miseranda frustra nulla cui prolis suae
 manet inter umbras cura, qui nato suo
 praeferre potuit sanguine alieno satum
 genitamque fratriis coniugem captus sibi 145
 toris nefandis flebili iunxit face.
 hinc orta series facinorum caedes doli

126 prosequitur R13 persequitur A || inherenti A
 R13 merenti R12 incerti (spscr. l'inherit) C corr. NHs. ||
 127 per latus castum ci. RP. cont. Sen. Phaed. 712 || 128
 tum Ritter || somnos A sonos B R13 || 129 miserae A
 miserere C milzie R13 || 131 cinis (uel omis) in muis
 R13 || 133 dira A om. R13 || superato A supasto R13 su-
 to
 perando C || 136 uictrix A nutrix R12 (in mg.) R13 || 137
 et om. V sup. lin. C in mg. l' maiti B in marg. || 139 emergere
 undis o Emerge te undis Lippstus, Emerge ab umbris
 Gron., Emerge tenebris Withofus, corr. NHs. || et fer A
 confer R13 et fer supscr. l'affter C || 141 ferar A feror R13 ||
 post u. 144 repetitus legitur u. 132 B || 146 genitamque fratriis
 A R13 genitumque C gnatamque ci. NHs. genitamque fra-
 tre ci. Lipsius || fratriis ante captus repetitum sed linea deletum
 R13 || captis C captus A pactus RP. || 147 dolis. coniece-
 ram. ||

regni cupidus sanguinis dira et sitis:
 mactata socii concidit thalamis gener
 uictima, tuis ne fieret hymenaeis potens. 15
 pro facinus ingens. feminae est munus datus
 Silanus et crux foedauit suo
 patrios penates criminis ficti reus.
 intravit hostis hei mihi captam domum
 dolis nouercae principis factus gener
 idemque natus iuuenis infandi ingenii
 scelerum capacis dira cui genitrix faciem
 accedit et te iunxit inuitam metu.
 tantoque uictrix facta successu ferox 15
 ausa imminere est orbis imperio sacri.
 quis tot referre facinorum formas potest
 et spes nefandas feminae et blandos dolos
 regnum potentis per gradus scelerum omnium?
 tunc sancta pietas extulit trepidos gradus
 uacuamque Erinys saeva funesto pede
 intravit aulam, polluit stygia face
 sacros penates, iura naturae furens
 fasque omne rupit: miscuit coniuux uiro

149 diri sitis A dira sitis R13 dira et sitis scripsi cum
 NHs. || 151 tuis n. f. hymenaeis potens (himineus petēs R12)
 ω tui n. f. hymenaei p. NHs. tui n. f. hymenaeis p. Ritter ||
 152 In C haec leguntur: proh facinus. et crux foedauit suo.
 iuxta in mg.: ingens femine est munus datus. et suo fedauit silanus. || 154 factus A facti B C ME R13 V ficti Lips. ||

155 hei A heu R13 om. R12 || 157 infandi C nefandi G
 R11 13 inf. A || 158 scelerumque capax R12 13 V scelerumque
l. ne

rum capax C scelerum capax cod. turonensis. capax scelerumque α (capaxque scelerum ind. err.) scelerisque capax
 B scelerum capaxque LMueller scelerum capacis scripsi
 ex coni. RP. coll. Oed. fragm. 159 || 162 tot om. R13 ||

163 nefandas A infandas R13 infanda^s (ult. lit. a corr.
 ex e) C in mg. ne || 164 potenter C B gradum A R13 gradus
 'in uno antiquo codice' Detrio. || 168 fures R13 || 169
 miscuit R13 ||

- uenena saeuia. cecidit atque eadem sui
mox scelere nati. tu quoque extinctus iaces 170
deflende nobis semper infelix puer
modo sidus orbis columen augustae domus
Britannice heu me. nunc leuis tantum cinis
et tristis umbra saeuia cui lacrimas tulit
etiam nouerca, cum rogis artus tuos 175
dedit cremandos membraque et uultus deo
similes uolanti quos furens flamma abstulit.
OCT. extinguat et me, ne manu nostra cadat.
NVTR. natura non tantas dedit uires tibi. 180
OCT. dolor ira maeror miseriae luctus dabunt.
NVTR. uince obsequendo potius immitem uirum.
OCT. ut fratrem adeptum scelere restituat mihi?
NVTR. incolumis ut sis ipsa, labentem ut domum
genitoris olim sobole restitua tua. 185
OCT. expectat aliam principis sobolem domus,
me dira miseri fata germani trahunt.
NVTR. confirmet animum ciuium tantus fauor.
OCT. solatur iste nostra, non releuat mala.
NVTR. uis magna populi est. 190
OCT. principis maior tamen.

170 cecidit *suprascr.* l'occidit C ceciditque atque B ||
171 tu quoque A tuq; R13 || 173 fidus R13 || colum-
nes C || 175 dedit ω tulit *scripti cum Bad.* || 176 rogiōs
(prius o ex alia lit. corr.) C || 177 et om. C 'In libro Regio-
montani post h. u. haec uerba adscripta erant: *Hic desunt*
XXX uersus, secundum aliquos; sed nihil deesse credo.' *Fabri-*
cius. || 178 ferenſ flamma C VR12 feruida Vltrai. flamma
feruens & ferues quos flama R13 unde RP restituit: quos fu-
renſ flamma. || 179 mea cadat R13 nostra (sps. mea) cadat
C || 180 natura non uires dedit tantas tibi A natura nō tan-
tas (*spatium uacuum*) R13 n. tantas non d. Bo. cum Fern.
Caiet. || 183 adeptum R13 || rescit *supscr.* l'restituat C ||
184 scis C labentem (t in ras.) C || 186 expectet A ex-
pectes C expectas R13 expectat B? G? || 187 dira A R13
dira C || 188 fauor A furor V furor fauor R12 || fu fauor
(fu *lineola transfix.*) R13 || 189 solatur A solator V so-
lato R13 || releuat A reuelet C ||

- NVTR.** respiciet ipse coniugem.
OCT. paelex uetat.
- NVTR.** inuisa cunctis nempe.
OCT. sed cara est viro.
- NVTR.** nondum uxor est.
OCT. iam fiet et genitrix simul.
- NVTR.** iuuenilis ardor impetu primo surit,
langescit idem facile nec durat diu
in uenere turpi ceu leuis flammea uapor:
amor perennis coniugis castae manet.
uiolare prima quae toros ausa est tuos
animumque domini famula possedit diu,
iam metuit eadem. 195
- OCT.** nempe praelatam sibi.
- NVTR.** subiecta et humiliis atque monimenta extruit
quibus timorem fassa testatur suum.
et hanc leuis fallaxque destituit deus
uoluer Cupido. sit licet forma eminens
opibus superba: gaudium capiet breue. 200
- OCT.** iungentur ante saeuia sideribus freta
et ignis undae tartaro tristi polus
lux alma tenebris roscidae nocti dies 202

191 respiciet *A R13* respicit *C R12* || Elex *R13* || uetat
bis C || 192 cara *A* cura *R13* sacra *C* || 195 durat *om. V* ||
196 iuuenere *C* || 198 uiolare prima quae toros ausa est
tuos *A* uiolare tuos q̄ p̄ma ausa ē thoros *R13* || 199 domui
C || 200 metuit *A R13* metuit *G* metuit metuit *C* || Oct. *om.*
ω restituit Ritter || 120 Nut. scripsit Ritter, *om. ω* || 202
faſſa *C* faſſa *R11* faſſa *A R13* faſſa non incorruptum puto.
fort. insana. lassa uel cassa RP. || 203 et hanc leuis
fallaxque *A* felix erasum ante leuis *R12* que *om. R13* ||
destituet *A* destituit *C* distituit *R13* || 204 licet sit *R12* ||
205 capiat *C* || de uu. 206—226 wide ad u. 277 || 227 saeuia
A om. R13 R12 V C || 228 ignis unde *C* || tartareo *R12* ||
tristis *C* ||

- quam cum scelesti coniugis mente impia
mens nostrā semper fratris extincti memor. 230
utinam nefandi principis dirum caput
obruere flammis caelitum rector paret
qui saepe terras fulmine infesto quatit
mentesque nostras ignibus terret sacris 235
nouisque monstris. uidimus caelo iubar
ardens cometam pandere infastam facem
qua plaustra tardus noctis aeternae uice
regit bootes frigore arctoo rigens.
en ipse diro spiritu saeui ducis 240
polluitur aether. gentibus clades nouas
minantur astra quae regit dux impius.
non tam ferum Typhona neglecto Ioue
irata tellus edidit quondam parens.
haec grauior illo pestis: hic hostis deum 245
hominumque templis expulit superos suis
ciuesque patria. spiritum fratri abstulit,
hausit cruentem matris et lucem uidet
fruiturque uita noxiā atque animam trahit.
pro summe genitor tela cur frustra iacis 250
inuicta totiens temere regali manu?
in tam nocentem dextra cur cessat tua?
utinam suorum facinorum poenas luat,
[*Nero insitius Domitio genitus patre,*]]

l. funestam

231 menor R13 || 235 tenet R13 || 237 infestam C in-
faustam NHs. cf. Ou. her. VI 46 || 238 qua plaustra A R13
l. plaustra
quaīn B palustra C || aeterna α eterne R12 13 C V B
cf. Herc. 928 || 239 boetes ω bootes α || frigido ω frigore
ci. Pontanus (cf. Med. 683 frigore arctoo rigens Oed. 559.
Lucan. VIII 363. X 250) || 240 en A R13 et B || 242 mīnat-
tur R13 || quas A que corr. ex quas R12 que VC q R13 ||
l. impius
ipsius C || 243 typhona A tiphonē R13 || 247 praeter uocem
Ciues deest totus uersus R13 || 251 inuita C || 254 nero nisi
diuo R12 13 B C nero n̄ diuo V nero nisi duo ME insidiuo
R11 g 'm. s. o. et interpres' Commel. nero ipse diuo α
Nero insitius ci. Lips. genere insitius ci. Scaliger.

orbis tyrannus quem premit turpi iugo morumque uitiiis nomen augustum inquinat. NVTR. indignus ille fateor est thalamis tuis: sed cede fatis atque fortunae tuae alumna quaeso neue violentam noua iram mariti. forsitan uindex deus existet aliquis laetus et ueniet dies.	255
OCT. graui deorum nostra iam pridem domus urgetur ira prima quam pressit Venus furore miserae dira genitricis meae: quae nupta demens nupsit incesta face oblita iusti coniugi legum immemor.	260
illo soluta crine succincta anguibus ultrix Erinys uenit ad stygios toros raptasque thalamis sanguine extinxit faces.	265
incendit ira principis pectus truci caedem in nefandam. cecidit infelix parens heu nostra ferro meque perpetuo obruit extincta luctu. coniugem traxit suum	270
natumque ad umbras, prodidit lapsam domum. NVTR. renouare luctus parce cum fletu pios manes parentis neue sollicita tuae graues furoris quae sui poenas dedit.	275

iste insituus ci. Gron. odium deorum ci. RP. Nero
insituio scripsi. uersum pro interposito habendum esse mihi
persuasi. || 257 NVT. om. R13 || est A et R13 || 258 cede A
lenta

ecce R13 || 259 uiolenti moue A uio moue C uiolenta moue
R12 uiolentam moue B V R11 uiolenta noue R13 uiolentam noua ci. RP. (conl. Liu. XXVI. 19. 2 ne excitet
rursus nouetque iram.) || 260 forsitan corr. ex forsitan C
uindax R13 || 263 primač psit R13 || 264 misjie (i. e. mi-
serie) R13 misero ci. NHs. || dira A R13 dura B R12 dura
iam V || 266 nostri coniugis A iusti coniugi R13 Basil.
mg. || 267 illo soluta A insoluta R13 illos s. ci. RP. || an-
guibus A ambiguis R12 || 268 ultrix A Victrix R13 ||
269 extinxit A R13 extraxit R12 || 271 pat̄rens R12
l. horruit
272 obruit C || 273 taxit R13 traxit cett. codd. trusit a
274 prodidit A R13 perdidit ME 'libri quidam' Bad. || 276
manesque R12 || uene R13 ut uidetur. ||

CHORVS.

Passa est similes ipsa dolores 206
 regina deum,
 cum se formas uertit in omnes
 dominus caeli diuumque pater
 et modo pennas sumpsit oloris 210
 modo sidonii cornua tauri,
 aureus idem fulsìt in imbri.

[*Patio residet Bacchus Olympo,*
fulgent caelo sidera Ledae,
deus Alcides possidet Heben 215
nec Iunonis iam timet iras
cuius gener est qui fuit hostis.]

Vicit sapiens tamen obsequium
 coniugis altae pressusque dolor:
 sola tonantem tenet aetherio 220
 secura toro maxima Iuno
 nec mortali captus forma
 deserit altam Iupiter aulam.

Tu quoque terris altera Iuno
 soror Augusti 225
 coniunxque graues uince dolores.

Sententiam RP. secutus uu. 206—226 adscripto chori nomine huc reuocauí, chori carmen in codicibus perperam hoc loco positum (278—387) in fine secundi actus (post u. 603) conlocauí, ubi canticum desiderauit Delrio. || CHORVS om. ω Nutrix V || 207 deumque V || 212 fulsít A fulxit R13 fulxit l. umbris C fluxit BM || in om. R12 || imbre R13 ymbri C || uu. 213—217 huic loco ineptos uncis saepsi. || 213 fulgent celo sydera lede | patro residet bacchus olympo A patro res. t b. o. | fulgent c. s. l. R13 || 216 iram V || 218 uicit R12 || tandem Ritter. || 220 hetereo R13 || uu. 222—224 (non mortali — altera Iuno) textu omissos in marg. adscr. rec. m. R12 || 226 uincere B ||

SENECA.

Quid me potens fortuna fallaci <i>nimir</i>	388
blandita uultu sorte contentum mea	
alte extulisti, graius ut ruerem edita	390
receptus arce totque prospicerem metus?	
melius latebam procul ab inuidiae malis	
remotus inter corsici rupes maris,	
ubi liber animus et sui iuris mihi	
semper uacabat studia recolenti mea.	395
o quam iuuabat, quo nihil maius parens	
natura genuit operis immensi artifex,	
caelum intueri solis et currus sacros	
[<i>mundique motus solis alternas uices</i>]	
orbemque Phoebes astra quem cingunt uaga	400
lateque fulgens aetheris magni decus.	
qui si senescit tantus in caecum chaos	
casurus iterum: nunc adest mundo dies	
supremus ille qui premat genus impium	
caeli ruina, rursus ut stirpem nouam	405
generet renascens melior, ut quondam tulit	
iuuenis tenente regna Saturno poli.	
tunc illa uirgo numinis magni dea	
iustitia caelo missa cum sancta fide	

SENECA *A* Act'. S's. Seneca. *R13* Seneca. Nero
V || 388 mihi *ω* diu *ci. NHs.* *nimir* *scripsi e coni.* Gruteri
390 grauis *C R12 13* || 391 Deceptor *R13* || arte *C* :
prospicerem *A* respicerem *R12 13* || 392 inuide *C* || 394
et sup. lin. *C* || 395 in mg. legitur *R12* || 396 nil *R12* ||
397 gemit (*sps. l.* genuit *C* || 398 solis *A* molis *ci. Bad.*
solus *R13* || currus sacros *A R13* cursus sacros *C R12 B?*
sacros currus *V* || uu. 398^b 399^a *deleuit Delrio* || 399 *uncis*
inclusit Ritter || 401 etherisque *R12* || 402 qui se se nescit
A R13 corr. Scaliger || 403 adest mundo *A R13 adsit celo*
R12 || 405 ut stirpem *A* et stirpem *R13* ut gentem *V* ||
406 molior *C* || 408 uirgo *om. R13* || numīs (*i. e. numinis*)
R13 nominis A ||

terrae regebat mitis humanum genus. 410
 non bella norant non tubae fremitus truces
 non arma gentes, cingere assuerant suas
 muris nec urbēs. perium cunctis iter,
 communis usus omnium rerum fuit.
 et ipsa tellus laeta secundos sinus 415
 pandebat ultro tam piis felix parēns
 et tuta alumnis. alia sed soboles minus
 conspecta mitis. tertium solers genus
 nouas ad artes extitit sanctum lamen.
 mox inquietum quod sequi cursu feras 420
 auderet acres, fluctibus tectos graues
 extrahere pisces rete, uel calamo leui
 decipere uolucres, crate uel *texta pecus*
 tenere *laetum*, premere subiectos iugo
 tauros feroce, uomere immunem prius 425
 sulcare terram laesa quae fruges suas
 interior alte condidit sacro sinu.
 sed in parentis uiscera intravit suae
 deterior aetas: eruit ferrum graue
 aurumque saevas mox et armauit manus. 430
 partita fines regna constituit, nouas
 extruxit urbes, tecta defendit suis
 aliena telis aut petit praedae imminens.

410 terra C B R12 13 *Vltri*. terras α (V?) terris uel
 terrae ci. Bo. || 411 fremitus tube R12 || 417 et uta R13 ||
418 post mitis nonnulla intercidisse suspicor || tertium sed
 V || 419 sanum ci. LMueller (sanctum i. e. non sceleratum.
Ou. met. I. 127: non scelerata tamen.) || 420 cursu
 cursu C || 421 audet C audent V || 422 rheti C || 423 decipere
 uolucres crate uel calamo aut (aut om. B) leui | tenere la-
 queo premere subiectos iugo A decipere uolucres crate
 (*spatium uacuum*) | tenere laqueo. pmere subiectos iugo R13
 lacunam suppleuit RP. ex Horat. epod. II 45: claudensque
 textis cratibus laetum pecus. || 425 uulnere ω uo-
 mere margo ed. basil. || 427 interior B C V R13 interi⁹
 l. eruit
 (⁹ in ras. syllabae or) R12 interius α || 429 exuit C || 430
 l. constituit
 seuā C || 431 construit C || d tecta R13 || 432 Extrāxit C ||
 433 perit R13 ||

neglecta terras fugit et mores feros
 hominum et cruenta caede pollutas manus 435
 Astraea uirgo siderum magnum decus.
 cupido belli creuit atque auri fames.
 totum per orbem maximum exortum est malum
 luxuria pestis blanda, cui uires dedit
 roburque longum tempus atque error grauis. 440
 collecta uitia tot per aetates diu
 in nos redundant. saeculo premimur graui
 quo scelera regnant, saeuit impietas furens,
 turpi libido uenere dominatur potens,
 luxuria uictrix orbis immensas opes 445
 iampridem auaris manibus ut perdat rapit.
 sed ecce gressu fertur attonito Nero
 trucique uultu. quid ferat mente horreo.

NERO. PRAEFECTVS. SENECA.

Perage imperata: mitte qui Plauti mihi
 Sillaque caesi referat abscissum caput. 450
 PRAEF. iussa haud morabor: castra confestim petam.
 SEN. in nihil propinquos temere constitui decet.
 NERO. iusto esse facile est cui uacat pectus metu.
 SEN. magnum timoris remedium clementia est.
 NERO. extinguere hostem maxima est uirtus ducis. 455
 SEN. seruare ciues maior est patriae patri.

434 terra corr. ex terras V || 435 et om. ω restituunt Ascensius et Bo. e codice ultrai. || 436 sidereum V ||
 441 per tot ω tot per RP. || ge regnant R13 || NERO.
 PRAEFECTVS · SENECA A Nero · seneca · prefectus V
 nero R12 l3a ps act). Nero pfcūs Seneca R13 || 449 perage
 R12 || 4a plauti R13 || 450 abscissum A abssum R12 ab-
 scisum R13 V C || 453 iustum A iusto R13 C || est om. R13 ||
 455 maxima est uirtus ducis A magna ducis uirtus (om.
 est) R13 ||

- NERO. praecipere mitem conuenit pueris senem.
 SEN. regenda magis est feruida adolescentia.
 NERO. aetate in hac sat esse consilii reor.
 SEN. ut facta superi comprobent semper tua. 460
 NERO. stulte uerebor esse cum faciam deos.
 SEN. hoc plus uerere quod licet tantum tibi.
 NERO. fortuna nostra cuncta permittit mihi.
 SEN. crede obsequenti parcus. leuis est dea.
 NERO. inertis est nescire quid liceat sibi. 465
 SEN. id facere laus est quod decet, non quod licet.
 NERO. calcat iacentem uulgus.
 SEN. inuisum opprimit.
 NERO. ferrum tuetur principem.
 SEN. melius fides.
 NERO. decet timeri Caesarem.
 SEN. at plus diligi.
 NERO. metuant necesse est...
 SEN. quicquid exprimitur graue est. 470
 NERO. iussisque nostris pareant.
 SEN. iusta impera.
 NERO. statuam ipse.
 SEN. quae consensus efficiat rata.
 NERO. * despectus? ensis faciet.
 SEN. hoc absit nefas.
-

^{1.} pueris
 457 prius C || 458 est magis C || 459 satis ω sat
L Mueller et BSchm. || 460 fata C || 461 esse A R13 ipse
 'in uno ms. (Pal.) defenditque schol.' *Commelinus* || 462 ue
 rere tantum quod V || 463 permittat R13 || 464 parcus A
 partis B R12 pecus uel pens R13 || 465 incertis C ne
 scire dea quid R12 || 467 SEN. om. R13 || 468 SE ferum
 R13 || et melius C et om. A || Inuisum (om. personae nota)
 R13 || 469 Ac (om. SEN.) plus R13 at plus A at tollendum
 esse conieci. || 470 SE metuant R13 || est Quicquid (om. per
 sonae nota) R13 || 471 iussis (om. que) C || SEN. om. R13 ||
 impara in ras. V impia R13 || 472 SE Statuam ipse Que c.
 R13 || efficiat A faciat R13 || 473 despectus ensis ω ('ms.
 omnes' *Grut.* *Commel.* 'omnes quos uidi codices' *Detrio.*) de
 tactus siue conspectus ensis ci. *Lips.* destrictus ensis ci.

NERO. an patiar ultra sanguinem nostrum peti
inultus et contemptus ut subito opprimar?

475

exilia non fregere summotos procul

Plautum atque Sillam pertinax quorum furor
armat ministros sceleris in caedem meam.

absentium cum maneat etiam ingens fauor
in urbe nostra qui fouet spes exulum,

480

tollantur hostes ense suspecti mihi.

inuisa coniunx pereat et carum sibi

fratrem sequatur. quicquid excelsum est cadat.

SEN. pulcrum eminere est inter illustres uiros,

485

consulere patriae parcere afflictis fera

caede abstinere tempus atque irae dare

orbi quietem saeculo pacem suo.

haec summa uirtus, petitur hac caelum uia.

sic ille patriae primus Augustus parens

complexus astra est colitur et templis deus.

490

illum tamen fortuna iactauit diu

terra marique per graues belli uices,

hostes parentis donec oppressit sui.

tibi numen incruenta summisit suum

495

et dedit habenas imperi facili manu

nutuque terras maria subiecit tuo.

inuidia tristis uicta consensu pio.

Raphel. despectus? (scil. consensus) ensis Bo. consensus?
ensis ci. RP. || faciet. Hoc (om. SEN.) R 13 || 474 SE an patiar
R 13 || ultro C || 475 inuictus nostri codices et Pall. inuitus &
inuisus et inuitus in mss. se legisse testatur Fabricius. inultus
ci. Raphel. cf. Med. 399 || contentus R 13 || opprimar A op̄māt
(ultima litera utrum t sit an r non satis adparet.) R 13 || 476
non A uix V || 477 quorum pertinax C || 479 absentium A
absentum CR 12 13 || 480 quid foret R 13 || 481 tollerantur V
suspensi R 12 || 482 inuixa R 13 || ut carum & et carum & |
484 NE R 13 || est eminere R 13 eminere est A || 487 Vrbi
R 13 || 491 NE. illum V || 492 Terra R 13 || 493 hostes corr.
ex hostem C || oppressit sui A cōpressit tūi sui R 12 || 494
SE. tibi V || incruenta A incruenta fortuna R 12 || summi-
^{l. submisit}
sit A submisit R 12 B sumpsit C sumisit R 13 || sui R 13
496 nutuque A nutuique V R 12 13 ||

cessit senatus atque iudicium patrum plebisque uotis equitis accensus fauor.	498 ^a 499 ^b
tu pacis auctor generis humani arbiter electus orbem <i>iam sacro auspicio</i> regis,	499 ^a 498 ^b
patriae parens, quod nomen ut serues petit suosque ciues Roma commendat tibi.	500
NERO. munus deorum est ipsa quod seruit mihi Roma et senatus quodque ab inuitis preces	505
humilesque uoces exprimit nostri metus. seruare ciues principi et patriae graues claro tumentes genere quae dementia est, cum liceat una uoce suspectos sibi mori iubere? Brutus in caedem ducis	510
a quo salutem tulerat armavit manus. inuictus acie gentium domitor Ioui aequatus alto saepe per honorum gradus	

498 499 cessit senatus equitis accensus fauor | plebisque uotum (uotum est α uotis R13 ME C V mss. Commelini. Mog.) atque iudicium patrum est (est om. α parum [om. est] unus ex Pall. teste Grut.) ω cessit: senatus, equitis accensus fauor: Plebisque uotis atque iudicio patrum *ci. Lips.* cessit cohortis. equitis accessit fauor P. uotis α . iudicio patrum *ci. Gron.* cessit; senatus eq. acc. f. Plebisque uotum est adque iudicium patris *ci. Bo.* cessit senatus, equitis accensus fauor | plebisque uotum es atque iud. patrum *ci. RP.* *equidem restituendum putauit turbatum hemisticthiorum ordinem. nescio an scribendum sit:* cessit senatus atque iudicio patrum | plebisque uotis equitis accessit fauor. || 501 electus orbem specie (spē R13) sacra regis R13 C V electus "sapientia sacra regis" orbem R12 el. o. sapientia sacra r. B Mog. un. ex Pall. el. o. specie sacra r. G un. ex Pall. el. o. tu sacra specie r. α spiritu sacro *ci. Grut.* tu sacro auspicio *ci. NHs.* iam sacra specie *ci. Bo.* iam sacro auspicio *scripti.* || 502 patriae parens A patrieque p. B parens paciere C || 503 recomendant C || 504 Senecae h. u. dat R13 || seuit (sprscr. l' seruit) C || 505 imis (sprscr. inuitis) C inuictis R12 || 506 humiles (om. que) R13 || nos ter C || 507 ciues A R13 uiros C V R12 Mog. || 508 claros C || 509 una uoce A uiua uoce VC una (uel uiua) uoce R13 || 512 inuictus corr. ex inuentus C || domitor gentium R13 || 513 altos ω alto RP. || saepe A R13 sepe (sprscr. l. semper) C semp per R12 paene *ci. NHs.* ||

Caesar nefando ciuum scelere occidit.
 quantum cruoris Roma non uidit sui
 lacerata totiens. ille qui meruit pia
 uirtute caelum diuus Augustus uiros
 quot interemis nobiles iuuenes senes
 sparsos per orbem, cum suos mortis metu
 fugerent penates et trium ferrum ducum
 tabula notante deditos tristi neci?
 exposita rostris capita caesorum patres
 uidere maesti. flere nec licuit suos,
 non gemere dira tabe polluto foro
 stillante sanie per putres vultus graui.
 nec finis hic cruoris aut caedis stetit:
 pauere uolucres et feras saeuas diu
 tristes Philippi. hausit et siculum mare
 classes uirosque *caede perdentes* suos.
 concussus orbis uiribus magnis ducum.
 superatus acie puppibus Nilum petit
 fugae paratis, ipse periturus breui

 hausit cruorem incesta romani ducis
 Aegyptus iterum, nunc leues umbras tegit.
 illuc sepultum est impie gestum diu

513

520

525

530

535

515 *roma non o Roma tunc a* || 518 *quod R13* || 519
 sparsos *A R13* sparsosque *C* sparsique *in marg.* l' sparsos *B*
 sparsit que *R12 metus B* || 520 fugent *C* fugere *V* ferrum *A*
 ferocius *R13* || 521 notante *A* natante *V* note *R13* || 522
 rostris capita caesorum patres *A* cesorum capita rostris pa-
 triis *R13* || 524 nec *V* || rabe *R13* || ferro *C* foro corr. ex
 ferro *B* || 525 ull'tus *R13* || 526 nec cedis *V* || 527 suas fe-
 ras *R12* || 528 philippi hausit etiam *A* philipi hausit et
R12 R13 C ph. mersit et ci. Gron. exhausit Bo. cum Ascensio-
sorbsit NHs. rapuit coniceram, sed rectius RP. statuere
uidetur periisse ante hausit duo hemistichia. || 529 uirosque
 saepe (saepe om. *R12*) caedentes suos o uirosque saepe
 per caudem suis ci. *NHs.* uirosque *caede perdentes* suos
 scripsi. || 530 est orbis *V* || 532 *intercidisse censeo uersum quo*
Antonii facta erat mentio. || 533 Se. hausit *V* || incesta ro-
 mani ducis *A* ictestu romai decus ducis (decus linea dele-
 tum) *R13* || 534 umbra *R13* || 535 sepulcrum *R12* ||

bellum. condidit tandem suos
 ssus enses uictor hebetatos feris
 ibus et continuit imperium metus.
 fideque militis tutus fuit
 e nati factus eximia deus 540
 ata consecratus et templis datus.
 ioque manebunt astra, si saeuo prior
 occuparo quicquid infestum est mihi
 que nostram sobole fundaro domum.
 implebit aulam stirpe caelesti tuam
 ata diuo claudiae gentis decus 545
 i fratriis more Iunonis toros.
 . incesta genitrix detrahit generi fidem
 sque numquam coniugis iunctus mihi.
 teneris in annis haud satis clara est fides,
 e uictus cum tegit flamas amor. 550
 . hoc equidem et ipse credidi frustra diu,
 esta quamuis pectore insociabili
 que signa proderent odium mei.
 n quod ardens statuit ulcisci dolor 555
 nque thalamis coniugem inueni meis
 e atque forma uicta cui cedat Venus
 ue coniunx et ferox armis dea.
 probitas fidesque coniugis mores pudor

6 NE condidit *V* || 538 metu α metus *C B V R12 13* ||
 ilitus *R13* || 540 decus (*sprscr. l. deus*) *C* || 541 con-
 ns (u *ex o factum*) *R13* || templis deus *V* || 542 sic
 || priorum *VC* || 543 occupato *R13 B* || est om. *R13* ||
 gnaque nostram *A* dignamque nostra *V* || fundaro *A*
 o corr. *ex fundato B* fondaro *R12 fundata R13* || 545
 h. u., *Senecae u. 547 adsignat R13* || implebit *AR13*
 it *B C* inpleuit *V* || 549 iunctus *A* uictus *R13* || 550
 is est *R13* || teneris (*sprscr. est*) *C* || 552 ab h. u. usque
 03 personarum notae desiderantur *R13* || hoc equidem
 e *A* hoc ip̄e equidem *R13* || 553 insociabili *A* insa-
 BCVR13 insacrabali *R12* || 555 tandem quod ar-
 a t. q. urgens *B R12* (*in marg. al' ardens R12*) tan-
 e *V* tandemque adurgens ci. *RP.* || 557 cedat *A* cedet
 credent *C* cedit *Vltri*. || 558 uersus mihi suspectus. ||

placeant marito: sola perpetuo manent.
subiecta nulli mentis atque animi bona.
florem decoris singuli carpunt dies.

560

NERO. omnes in unam contulit laudes deus
talemque nasci fata uoluerunt mihi.

SEN. recedet a te temere, ne credas, amor.

NERO. quem summouere fulminis dominus nequit
caeli tyrannum saeuia qui penetrat freta
Ditisque regna detrahit superos polo?

SEN. uolucrem esse amorem fingit immitem deum
mortalis error armat et telis manus
arcusque sacros instruit saeuia face
genitumque credit Venere Vulcano satum.
uis magna mentis blandus atque animi calor
amor est. iuventa gignitur luxu otio,
nutritur inter laeta fortunae bona.

quem si souere atque alere desistas, cadit
breuique uires perdit extinctus suas.

NERO. hanc esse uitiae maximam causam reor
per quam uoluptas oritur. interitu caret
cum procreetur semper humanum genus
amore grato qui truces mulcet feras.
hic mihi iugales paeferat taedas deus
iungatque nostris igne Poppaeam toris.

SEN. uix sustinere posset hos thalamos dolor

560 perpetua R13 || 561 meritis (spr scr. l. mentis) C ||
562 capuit R13 || 563 decus R13 || 564 fact a (c linea del.)
R12 || 565 recedat ω recedet ci. Bo. || 566 f ulminis A R13
sublimis C || 568 Disq3 R13 detrahitque V || 569 SEN.
om. V || 570 SE. mortalis V || armatus B || 571 instruit A
R13 instituit V || 572 uenere et C || sato s atum R12 || 573
set uis V color C || 574 iuuentae α || luxu A lusu R13 (cf.
Phaed. 211) || 578 NERO om. ω add. Delrio || 579 oritur C ||
580 gn̄s R13 || 581 truces A tristes R13 || 582 Nero hic
A || 583 iungatque R12 13 V iugatque B C iugetque α ||
584 possem B deoς dolor R12 dolor ω deus α ||

- fidesque populi sancta nec pietas sinat. 585
 NERO. prohibebor unus facere quod cunctis licet?
 SEN. maiora semper populus a summo exigit.
 NERO. libet experiri, uiribus fractis meis
 an cedat animis temere conceptus furor.
 SEN. obsequere potius ciuibus placidus tuis. 590
 NERO. male imperatur cum regit uulnus duces.
 SEN. nil impetrare cum ualet iuste dolet.
 NERO. exprimere ius est ferre quod nequeunt preces?
 SEN. negare durum est.
 NERO. principem cogi nefas.
 SEN. remittat ipse.
 NERO. fama sed uictum feret. 595
 SEN. leuis atque uana.
 NERO. sit licet, multos notat.
 SEN. excelsa metuit.
 NERO. non minus carpit tamen.
 SEN. facile opprimetur. merita te diui patris
 etasque frangat coniugis probitas pudor.
 NERO. desiste tandem iam grauis nimium mihi
 nstare. liceat facere quod Seneca improbat. 600
 n ipse populi uota iam pridem moror,
 um portet utero pignus et partem mei.
 uin destinamus proximum thalamis diem? 604

585 uidere A Videi R13 fidesque conieci cum NHs.
 udor que ci RP. || sin^a C || 586 prohibebor A R13 pro-
 bebor B V || 587 populus semper A semper populus B
 13 || exigit (i.e. exigitur) R13 || 588 pluribus (lit. plu linea
 eleiae et sprscr. ui) C || fractus A fractus R1213 B || 589
 nscedat R13 an se deat RP. || animo V || ceptor R13 |
 auor α furor α cf. 784 concepta rabies temere. || 592 Nichil
 || 593 ferre A ferro corr. ex ferre B ferro R12 V fere
 13 || 594 durum A R13 dirum B || 595 permittat A remittat
 13 remittat ME set uictum fama V ferret C || 596 licet
 t V || 598 té mérita V || 599 frangant A frangit eog R13
 angat R12 (corr. ex frangant) Pall. || 602 et ipse A en
 se R1213 || nota C || iam om. V || moror corr. ex me-
 or B || 604 proximum B C R1213 proximis V prox-
 iam α ||

CHORVS.

Quae fama modo uenit ad aures utinam falso iactata fidem frustra totiens credita perdat, nec noua coniunx nostri thalamos principis intret teneatque suos nupta penates claudia proles.	2
Edat partu pignora pacis qua tranquillus gaudeat orbis seruetque decus Roma aeternum.	28
Fratri thalamos sortita tenet maxima Iuno : soror Augusti sociata toris cur a patria pellitur aula ? sancta quid illi prodest pietas diuusque pater ? quid uirginitas castusque pudor ?	290
Nos quoque nostri sumus immemores post fata ducis cuius stirpem prodimus eheu suadente metu.	295
Virtus quondam uera priorum romana fuit uerumque genus Martis in illis sanguisque uiris.	300

278 *uide ad u. 277* || Chorus *V R1213 B chorus rome C*
chorus romanorum A || 279 *hemistichia 279^a 280^b transposi*
auctore RP. || 283 *Rupta R13* || 286 *quis Ritter* || 290 *augusti*
soror augusti (soror augusti add. m. 2) C || *sociata A* ¹
tita R13 || 291 *aura C* || 297 *prodimus euo B C V R1213*
prodimus saeuo A *prodimus aegro conieceram* *prod. e heu*
uel heu me ci. RP. *e heu LMueller* || 298 *uera priorum vir-*
thus quondam A R13 uirtus q. uera pr. B R12 uerba C || 300
martisque C ||

- Illi reges hac expulerant
urbe superbos
ultique tuos sunt bene manes
[*uirgo dextra caesa parentis,*
ne seruitum paterere graue et
improba ferret praemia uictrix
cruda libido. 305
te quoque bellum triste secutum]
mactata tua miseranda manu
nata Lucreti 310
stuprum saeui passa tyranni.
- Dedit infandi sceleris poenas
cum Tarquinio Tullia coniunx
quae per caesi membra parentis
egit saeuos impia currus 315
lacerosque seni violenta rogos
nata negauit.
- Haec quoque nati uidere nefas
saecula magnum, 320
cum tyrrhenum rate ferali
princeps captam fraude parentem
misit in aequor.
- Properant placidos linquere portus
iussi nautae, 325
resonant remis pulsata freta:
fertur in altum properata ratis

302 expulerant *AR 13* expulerunt *V* || 304 utilique *R 13*
unes bene *R 13* || uersus 305—309 *interpolatos esse pro-*
re studui de Sen. trag. auct. p. 4 Virgintae commemratio
et Swobodae suspicionem mouit. || 306 paterer *R 13* || 307
proba ω nec proba *Bo.* || 308 dira *A* cruda *R 13* ||
3 securum est *A R 13* est om. *C R 12* || 314 targno *R 13*
quino *R 12* || 316 egit seueros *R 12* || 317 laceroque *A*
seuerosque *R 12 R 13 C* || 319 hec ω hoc α || nati *B C V R 12*
tu *R 13* (*unde natum ci. RP.*) nostra α || 320 secula
R 13 scelera *Pall. plerique.* || magnum ω maius *Grotius.* ||
4 resonat *R 13* || 325 Iusu uel Iusti *R 13* || 327 profecta
2 *B C* prouecta α properata *R 13* ||

SENECAE TRAG.

quae resoluto robore labens
pressa dehiscit sorbetque mare.

Tollitur ingens clamor ad astra
cum femineo mixtus planctu.
mors ante oculos dira uagatur.
quaerit leti sibi quisque fugam:
alii lacerae puppis tabulis
haerent nudi fluctusque secant,
repetunt alii littora nantes,
multos mergunt fata profundo.
scindit uestes Augusta suas
laceratque comas
rigat et maestis fletibus ora.

330

335

340

Postquam spes est nulla salutis:
ardens ira iam uicta malis:
'haec' exclamat 'mihi pro tanto
munere reddis praemia nate?
hac sum fateor digna carina,
quae te genui quae tibi lucem
atque imperium nomenque dedi
Caesaris amens.

345

Exere uultus Acheronte tuos
poenisque meis pascere coniunx:
ego causa tuae miserande necis,
natoque tuo funeris auctor.
en ut merui ferar ad manes
inhumata tuos
obruta saeuis aequoris undis?

350

355

^{re}
328 que soluto C || 332 negatur R 12 || 334 latere C ||
335 secat R 13 || 338 Angusta R 13 || 339 laceratque A
lacerat R 13 || 340 rigāt ī mestis V || 344 munera C || nate
premia reddis R 12 reddit premia natx R 13 reddit (tradis C)
pr. nate A || 347 nomenque A nomen R 13 || 350 que om.
R 13 || 352 actor R 12 || 353 feror ci. NHs. ||

Feriunt fluctus ora loquentis.
 ruit in pelagus
 rursumque salo pressa resurgit.
 pellit palmis cogente metu
 fata et cedit fessa labori.

360

Mansit tacitis in pectoribus
 spreta tristi iam morte fides:
 multi dominae ferre auxilium
 pelago fractis viribus ardent
 brachia quamvis lenta trahentes,
 uoce hortantur manibusque leuant.

365

Quid tibi saeui fugisse maris
 profuit undas?
 ferro es nati moritura tui,
 cuius facinus [*uix posteritas*]
 tarde semper saecula credent.

370

Furit ereptam pelagoque dolet
 uiuere matrem
 impius ingens geminatque nefas:
 ruit in miserae fata parentis
 patiturque moram sceleris nullam.

375

Missus peragit iussa satelles:
 reserat dominae pectora ferro.
 caedis moriens illa ministrum

358 rursusque *C V* rursumque *A R13* || 359 palmis
 3 || 360 fataq₃ et *R13* || 362 morti *R13* || 363 ferre et *C* ||
 4 audent *A R13* ardent *R12 g* || 365 trahentem *A R13*
 hentes *B* trahentē corr. ex trahentes *R12* || 367 quic-
 id *C* || 369 ex *C* || 370 uix post. atrox capiet ci. *RP*.
 uerba uix posteritas deleui. (cf. *Thy.* 192. 754) || secula
 dunt *C R13* s. credent *B V R12* secula credet *g* cre-
 la credet *a* || 372 pelago atque *Ritter* || 374 que om.
 3 || 375 miserie *C* misse *R13* mise fata *R12* || 376 que
R13 || 379 mories *R13* ||

rogat infelix,
utero dirum condat ut ensem.

'Hic est hic est fodiendus' ait
'ferro monstrum qui tale tulit.'
post hanc uocem
cum supremo mixtam gemitu
animam tandem per fera tristem
uulnera reddit.

380

385

387

AGRIPPINA.

Tellure erupta Tartaro gressum extuli
stygiam cruenta p[re]ferens dextra faciem
thalamis scelestis. nubat his flammis meo
Poppaea nato iuncta, quas uindex manus
dolorque matris uertet ad tristes regos.
manet inter umbras impiae caedis mihi
semper memoria, manibus nostris grauis
adhuc inultis reddita et meritis meis
funesta merces puppis et pretium imperi
nox illa qua naufragia defleui mea.
comitum necem natique crudelis nefas
deflere uotum fuerat. haud tempus datum est
lacrimis sed ingens scelere geminavit nefas.
erepta pelago | foeda uulneribus sacros

605

610

615

618^a620^a 618^b

381 ut in *V* || 382 hic est hic fod. *B* || Actus terci^o.
Mat' Neronis *R13* Agripa *R12* mater neronis *C V* Agripina
mater neronis *B* Umbra Agrepine *R11* || 605 extuli *A*
extulit *R13* || 606 pacem *C* || 608 iuncta nato *R13* || 609
matris uertit (uertat *Mog.*) *A* nr[as] fitet *R13* || ad tristes
A R13 in tr. *R12* || 612 inultis corr. ex inuictis *V* || 613
p
pupis *C* || 614 uox *C B R12 R13* nox *A* || que (sprscr. l. qua)
C || 615 necemque *R12* || 616 617 desunt *V* || 617 scelere &
scelera & || 618 hemisticthiorum 620^a 621^a 618^a ordinem resti-
tuit *RP.* ||

intra penates spiritum effudi grauem
 nec odia nati | sanguine extinxi meo
 perempta ferro | , saeuit in nomen ferus
 matris tyrannus: obrui meritum cupid.
 simulacra titulos destruit mortis metu
 totum per orbem quem dedit poenam in meam
 puero regendum noster infelix amor. 625
 extinctus umbras agitat infestus meas
 flammisque uultus noxios coniunx petit,
 instat minatur imputat fatum mihi
 tumulumque nati, poscit auctorem necis.
 iam parce: dabitur. tempus haud longum peto: 630
 ultrix Erinys impio dignum parat
 letum tyranno uerbera et turpem fugam
 poenasque, quis et Tantali uincat sitim,
 dirum laborem Sisyphi Tityi alitem
 Ixionisque membra rapientem rotam. 635
 licet extruat marmoribus atque auro tegat
 superbus aulam, limen armatae ducis
 seruent cohortes, mittat immensas opes
 exhaustus orbis, supplices dextram petant
 Parthi cruentam, regna diuicias ferant:
 ueniet dies tempusque quo reddit suis 640
 animam nocentem sceleribus iugulum hostibus
 desertus ac destructus et cunctis egens.
 heu quo labor quo uota ceciderunt mea?

619 intra *A* R13 inter *R*12 || 620 extingxi *C* || 621 in
 me ferus *V* || 624 in penam (in add. m. 2) *V* || 625 geren-
 dum ^{I. nr} *C* || 626 extinctas *R*12 || infestus amo. meas *C* ||
 626 que om. *C* || 629 nati *A* nasci *C G g* ulcisci *V R*13
Mog. Vltr. (in *V ex alia uoce correctum*). || posit autore*z*
*R*13 auctore corr. ex auctorē *V* poscit ulcisci nece m uel
 p. ultorem necis *ci. RP.* || 630 parte *R*12 pce *R*12 || puto
*R*12 || 631 parcit *V* || 636 marboribus *B* || 638 I mensas
^u
*R*13 in mensas *R*12 || 639 exhaustis *C* || petent *R*13 pe-
 tant *A* || 641 reddit *V* || 643 et *A* ac *R*13 || ac cunctis
*C R*12 *Mog.* et c. *A R*13 ||

quo te furor prouexit attonitum tuus
et fata nate cedat ut tantis malis
genitricis ira quae tuo scelere occidit?
utinam antequam te paruulum in lucem edidi
aluique saeuiae nostra lacerassent ferae
uiscera. sine ullo scelere sine sensu innocens
mecum occidisses, iunctus atque haerens mihi
semper quietam cerneret sedem inferum,
proauos patremque nominis magni uiros
quos nunc pudor luctusque perpetuus manet
ex te nefande meque quae talem tuli.
quid tegere cesso Tartaro uultus meos
nouerca coniunx mater infelix meis?

645

650

655

OCTAVIA. CHORVS.

Parcite lacrimis urbis festo
laetoque die:
ne tantus amor nostrique fauor
principis acres suscitet iras
uobisque ego sim causa malorum.
non hoc primum pectora uulnus
mea senserunt, grauiora tuli.
dabit hic nostris finem curis
uel morte dies.

660

665

645 peruexit *C* || 647 genitrix *V* || 648 utinam *C* te
om. *B* || edidi *A* *R13* dedi *B* *R12* l'edidi in *marg.* *B* || 649
saeuiae nostra *A* sceua nostre *V* seu corr. ex sepe *C* ||
649 650 in *R13* sic habentur: aluique seu ullo scelere sine
sensu innocens (*ceteris omissis*) || 651 meus *A R13* mecum
R12 IIIPall. || uictus *R13* || haerens mihi *A* herens m̄
l'meus *B* || 652 quietem *C* || 653 proauos patremque *A* p.
ptemq; *R13* patrem paruosque *C* auos patremque *V* || 654
manent *V* || 655 me que talem *C* || 656. quid tege! ceso *C* ||
OCTAVIA · CHORVS *A* S'a pars chor⁹ octavia *R13* :
659 die corr. ex diem *R12* || 660 nosterque (*sprscr.* l. nr) *C* ||
662 nobis que *C* || 663 ul'tns *R13* || 666 mortem *B* in
marg. ||

Non ego saeui cernere cogor
 coniugis ora,
 non inuisos intrare mihi
 thalamos famulae.
 soror Augusti non uxor ero.
 absint tandem tristes poenae
 letique metus.

670

CHOR. Scelerum diri miseranda uiri
 potes heu demens sperare memor?
 hos ad thalamos seruata diu
 uictima tandem funesta cades.
 sed quid patrios saepe penates
 respicis uidis confusa genis?
 propera tectis efferre gradus,
 linque cruentam principis aulam.

675

En illuxit suspecta diu
 fama totiens iactata dies.
 cessit thalamis
 Claudia diri pulsa Neronis
 quos iam uictrix Poppaea tenet,
 cessat pietas dum nostra graui
 oppressa metu-segnisque dolor.

685

Vbi romani uis est populi,
 quae saepe duces fregit claros
 dedit inuictae leges patriae

690

667 seue ω saeui α || cogor ω cogar α || 671 in
 marg. adscr. a pr. m. R12 || augst' R13 || 672 tantum ω tan-
 dem scripsi || tristesque R12 || 674 Choro dedit Ritter, ad-
 stipulatur cod. C || cho. socerum diri C socerum diri (om.
 cho) A R13 soror o diri B soror diu un. ex Pall. uel so-
 cerum uel scelerum B in mg. scelerum diri g II Pall. Ortel. ||
 675 hoc B VR12 hic R13 haec A heu scripsi e coni.
 Lips. || spernere C || 677 cedes R13 || 682 CHOR. ω del.
 Ritter || 687 cesit R13 || 688 compressa A oppsa R13 ||
 dolor noster V || 690 qui corr. ex que R12 || fregit claros
 quae saepe duces A q sepe claros fregit duces R13 quae
 saepe duces fregit claros scripsi ||

fasces dignis ciuibus olim,
iussit bellum pacemque feras
gentes domuit,
captos reges carcere clausit?

695

Grauis en oculis undique nostris
iam Poppaeae fulget imago
iuncta Neroni.

affligat humo violenta manus
similes nimium uultus dominae
ipsamque toris detrahant altis.
petat infelix nox et flammis
telisque feris principis aulam.

700

NVTRIX. POPPAEA.

Quo trepida gressum coniugis thalamis tui
effers alumna quodue secretum petis
turbata uultu? cur genae fletu madent?
certe petitus precibus et uotis dies
nostris refulsit. Caesari iuncta es tuo
taeda iugali quem tuus cepit decor
et culpa Senecae, tradidit uinctum tibi
genitrix amoris maximum numen Venus.
o qualis altos quanta pressisti toros
residens in aula. uidit attonitus tuam

705

710

697 fulgent *R13* || 699 Afigat *R13* affigat *A* affi-
gat *Eguianus*. cf. 809 || iugo *V* || 702 infelix *ω* infestis
Grotius mox et *A* nox e *R13* || NVTRIX · POPPAEA *A*
2^a ps Nutrix popea *R13* Nutrix *R12* nutrix popee *C* ||
704 thalami *R13* || 705 quoue *CV* || 706 cur *A* tue *R13* ||
manant *C R12 R13* manent *G* madent *α* (*V B?*) || 707 ecce
petitus *V* || 708 Rostris *R13* || iuncta suo (es *interpretis est*)
R12 iuncta es tuo *A R13* || 709 regali *R13* || 710 et culpa
senecae *ω* et culpa nuptiae *ci. Gron.* nec culta Senecae
Bo. genetrixque amoris tradidit uinctum tibi culpata Se-
neca, max. n. V. *ci. RP.* cf. *uu. 443. 568* || iunctam *C* || 711
Senitrixque *R13* || 712 Equalis *C* ||

vi

- formam senatus, tura cum superis dares
sacrasque grato spargeres aras mero 715
uelata summum flammeo tenui caput.
et ipse lateri iunctus atque haerens tuo
sublimis inter ciuim laeta omina
incessit habitu atque ore laetitiam gerens
princeps superbo. talis emersam freto 720
spumante Peleus coniugem accepit Thetin
quorum toros celebrasse caelestes ferunt
pelagique numen omne consensu pari.
quae subita uultus causa mutauit tuos?
quid pallor iste quid ferant lacrimae doce. 725
POP. confusa tristi proximae noctis metu
uisuque nutrix mente turbata feror
defecta sensu. laeta nam postquam dies
sideribus atrae cessit et nocti polus
inter Neronis iuncta complexus mei 730
somno resoluor. nec diu placida frui
quiete licuit: uisa nam thalamos meos
celebrare turba est maesta, resolutis comis
matres latinae flebiles planctus dabant.
inter tubarum saepe terribilem sonum 735
sparsam crux coniugis genitrix mei
uultu minaci saeuia quatiebat facem.
quam dum sequor coacta praesenti metu:
diducta subito patuit ingenti mihi
tellus hiatu, lata quo praeceps toros 740

714 formam corr. ex fortunam *V* || 715 sacrasque *A*
que *om.* *R*12 Et sacras *R*13 grata ^o*C* || spargens *C* || *u.* 715
bis legitur *R*13 || 716 tenui flameo *R*13 || 718 omnia *V R*12 *R*13
(*oīā*) omina *V* agmina 'unus antiquus cod.' *Delrio* || 720 ah
mersam *V* || 722 talamos *R*12 || 724 subdita *R*13 || 724 quis
pallor *C* || 728 sideribus atris ω sideribus, atrae ci. *R P.* ||
729 meis *R*13 || 731 resoluo *R*12 || 735 turbarum *R*12 ||
sompnum *C* fel sonum *R*13 || 736 sparsam *B C R*12 (*V?*)
sparsa α Spsaqj *R*13 || genitrix *A* nutrix *R*13 || 737 saeuia *A*
seuā *R*13 || 738 plenti *R*13 || 739 diducta *A* subducta *V B*
^a
(*sed in marg. ul' diducta B*) || 740 hitu *R*13 ||

cerno iugales pariter et miror meos
 in quis residi fessa. uenientem intuor
 comitante turba coniugem quondam meum
 natumque. properat pelere complexus meos
Crispinus intermissa libare oscula: 745
 irrupit inter tecta cum trepidus mea
 ensemque iugulo condidit saeum Nero.
 tandem quietem magnus excussit tremor
[quatit ora et artus horridus nostros tremor]
 pulsatque pectus. continent uocem timor 750
 quam nunc fides pietasque produxit tua.
 heu quid minantur inferum manes mihi
 aut quem cruorem coniugis uidi mei?
 NVTR. quaecumque mentis agitat infestus uigor
 ea per quietem sacer et arcanus refert 755
 ueloxque sensus. coniugem thalamos rogos
 uidisse te miraris amplexu noui
 haerens mariti? sed mouent laeto die
 pulsata palmis pectora et fusae comae.
 Octauiae discidia planxerunt sacros 760

742 in quis *A* in quibus *V* || resedi *A* rescidi *R13*

residi *RP.* || intuor *A* intueor *C B R12* intuor *V* || 742—744
⁹
 in marg. adscr. sunt in *R12* || 743 cum comitante *C* || tan-
 dem meum *B* || 745 Pristinos et *C* pristinus et *B* Pristinus
R 12 13 pristinos *V* *Crispinus* et *a* || *a* oscula *R13* || 746
 intrumpit *V* || intra *A* inter *R12 13 B* || tum *A* dum *R13*
 trepidus *A R13* rapidus *B Suet. Ner.* 49: trepidanter — fer-
 rum iugulo adegit. || mea *ω* Nero *Gruterus* || 747 condit *R13*
 saeum Nero *A R13* ferum iugulo nero *R12* ferrum nero sed
 in marg. uel seum *B* saeum meo *Grut. sed haec ad Nero-*
nis mortem spectare recte contendunt et T. Bad. et F. Vaterus.
Poppaeam ictu calcis a Nerone occisam esse tradit Suet. Ner.
 35. || 748 timor *ω* tremor restituit *RP.* ex *u. seq.* || 749
 uersum et *RP* et mihi suspectum deleui. omittitur in textu codicis
B, in marg. adscriptus est a m. 2 || ^tmor *C* || 750 pulsat (om.
 que) *C R12* || 754 Nutricis notam om. *R13* || intentus ci.
Gron. infectus ci. *RP.* || 757 mis mirarcis *R12* (litterae
 mis et c lineolis deletae) || 758 marti *C* || leta *B R12* laeto
A || 760 desidia *B R13* discidia *V R12 C* ||

- inter penates fratris et patrium larem.
 fax illa quam secuta es Augustae manu
 praelata clarum nomen inuidia tibi
 partum ominatur. inferum sedes toros
 stabiles futuros spondet aeternae domus 765
 iugulo quod ensem condidit princeps tuus:
 bella haud mouebit, pace sed ferrum teget.
 recollige animum, recipe laetitiam precor
 timore pulso. redde te thalamis tuis.
- POP. delubra et aras petere constitui sacras
 caesis litare uictimis numen deum,
 ut expientur noctis et somni minae
 terrorque in hostes redeat attonitus meos.
i uota pro me suscipe et precibus piis 770
 superos adora mandat ut praesens metus. 775

CHORVS.

Si uera loquax fama tonantis
 furta et gratos narrat amores,
 quem modo Ledae pressisse sinum
 tectum plumis pennisque ferunt,
 modo per fluctus raptam Europen
 taurum tergo portasse trucem:

Quae regit et nunc deseret astra,
 petet amplexus Poppaea tuos
 quos et Ledae praeferre potest

761 inter ω intra α || 762 secuto R13 || angusta R13 ||
 764 ^cominatur C || 766 quod sprscr. quem C qj R1213 || tuus
 ω tuo Lipsius 'codd. nonn.' NHs. uide ad u. 747 || 767 haud
 corr. ex aut R12 uersum om. V || 772 expient R13 || minax
 R13 || 774 et uota ω tu nota Gron. i, uota scripsi cum NHs. ||
 775 manet ut A maneat ut V R1213 mandat ut scripsi e
 coni. NHs. emanet ut ci. Ritter || 776 loquar C loquor A R12
 loquā R13 loquax α (V?) || 777 narret C || 778 que modo
 C R13 quemodo corr. ex quimodo V || 779 pulmis R13 ||
 ferum C R13 in marg. B R12 ferunt A || 782 deserit C ||
 783 peret R13 petet corr. ex perit V ||

et tibi quondam cui miranti
fuluo Danae fulsit in auro.

785

Formam Sparte iactet alumnae
licet et phrygius praenitia pastor:
uincet uultus haec Tyndaridos
qui mouerunt horrida bella
phrygiaeque solo regna dedere.

790

Sed quis gressu ruit attonito,
ecquid portat pectore anhelo?

NVNTIVS. CHORVS.

Quicumque tectis miles exultat ducis,
defendat aulam cui furor populi imminet:
trepidi cohortes, ecce, praefecti trahunt
praesidia ad urbis, uicta nec cecidit metu
concepta rabies temere sed uires capit.

795

CHOR. quis iste mentes agitat attonitas furor?

NVNT. Octauiae fauore percussa agmina,
en efferata per nefas ingens ruunt.

800

CHOR. quid ausa facere quoue consilio doce.

NVNT. reddere penates Claudioe ciues parant
torosque fratris debitam partem imperi.

CHOR. quos iam tenet Poppaea concordi face?

805

785 mranti R13 || 786 daphne R13 dannhe C dampne
R12 dapne V dane B Danae α || fluxit A fulxit R13 ^{‘al.}
fulsит’ Commelin. || 787 formam corr. ex fortunam V || iacet
C || 793 aut quid ω e c quid scripsi. || pectore portat ω portat
p. LMueller || Act⁹ qntus Nūcius chorus R13 Nuncius R12
Nuncius chorus C || 794 exultat A R13 exaltat V cf. Verg.
Aen. XI 661. || 796 cohortes R12 || 797 ab urbis R13 ad
urbes C || cecidit R13 cedit A || 799 attonitus A attonitos
R12 attonitas R13 || 800 furore ω fauore Gron. percussa V
R12 R13 pulsa C percussa α || 801 et efferata A Eeferata
R13 et om. B V nunc eff. Bo. cum Vitrai. en ci. RP. ||
802 quid est ausa R12 || cōscilio R13 || 803 Edere R13 diui ω
ciues ci. RP. || 805 fide A face R13 quos nā tenet cōcordi
fide (*supra* tenet interpres addidit popea) R12 ||

NVNT. hic urit animos pertinax nimium fauor
et in furorem temere praecipites agit.
quaecumque claro marmore effigies stetit
aut aere fulgens ora Poppaeae gerens 810
afflita uulgi manibus et saeuo iacet
euersa ferro, membra per partes trahunt
deducta laqueis, obruunt turpi diu
calcata caeno. uerba conueniunt feris
immixta factis quae timor recipit meus.
sepire flammis principis sedem parant
populi nisi irae coniugem reddat nouam 815
reddat penates Claudioe uictus suos.
ut noscat ipse ciuium motus mea
uoce haud morabor iussa praefecti exequi.

CHORVS.

Quid fera frustra bella mouetis?
inuicta gerit tela Cupido. 820
flammis uestros obret ignes,
quibus extinxit fulmina saepe
captumque Iouem caelo traxit.
laesi tristes dabitis poenas
sanguine uestro. 825

Non est patiens feruidus irae
facilisque regi:

806 ruit *B* || furor ω fauor *Grotius* || 807 p̄cipitatos
R 13 || 808 quiq̄*z* *R 13* stetit effigies *V* || 809 ara ω aere
Lips. || 811 pp̄tes corr. ex pp̄tes *V* || trahuunt *R 12* || 811
diducta *A* seducta *V* deducta *R 13* (*C?*) *IVPall.* || obruitur
R 13 || 813 Θεατα Calcata *R 13* || 814 recipit *A R 13*
recepit *V* reticet *ci. Detrio* rapuit *ci. RP.* || 815 se-
pellire *V* sopire *R 13* sepire *A* || 815 irae om. *R 13* || red-
dat ω dedit *Grotius* || 817 uinctus *C* || 818 mea uoce *C* ||
819 haud (om. uoce) *C* aut *R 13* || 819 noua scaena *R 13*
continuatur *A* || 822 nostros *B* || 823 quis *R 13* || 824 tela
(*linea del.*) traxit *V* || 825 del. dabitis mi penas *R 13* || 825
nostro *B* || 828 facilique *R 13* ||

ille ferocem iussit Achillem
pulsare lyram.
fregit Danaos, fregit Atridem.
regna euerdit Priami, claras
diruit urbes.

Et nunc animus quid ferat horret
uis immitis uiolenta dei.

830

835

NERO.

O lenta nimium militis nostri manus
et ira patiens post nefas tantum mea,
quod non cruor ciuilis accensas faces
extinguit in nos caede nec populi madet
funerea Roma quae uiros tales tulit.
et illa cui me ciuium subicit furor
suspecta coniunx et soror semper mihi,
tandem dolori spiritum reddat meo
iramque nostram sanguine extinguat suo.
admissa sed iam morte puniri parum est,
grauiora meruit impium plebis scelus:
mox tecta flammis concidant urbis meis,
ignes ruinae noxiun populum premant
turpisque egestas saeuia cum luctu fames.
exsultat ingens saeculi nostri bonis
corrupta turba nec capit clementiam
ingrata nostram ferre nec pacem potest.
sed inquieta rapitur hinc audacia,
hinc temeritate fertur in praeceps sua.

840

843

845

846

841

842

847

850

832 regna corr. ex regina R12 || claras om. R13 circuit sprscr. l. diruit C || NERO. ω || 837 tantum nefas C R12 tanct. neph. V nefas tantum A R13 || 838 quid R12 || 839 in uos R13 || ne V || 840 funesta R12 || uiro R13 || 841 pulri R13 || 841 842 post u. 846 conlocandos putaui. || 843 et illa ω at illa Bo. || subiecit A subicit R13 V Pall. || 845 dedat R13 || 849 rictu ci. RP. cf. Herc. 695 Thy. 5. || 851 carpit C || 853 hinc R13 || 854 hinc R13 ||

malis domanda est et graui semper iugo
premenda, ne quid simile tentare audeat
contraque sanctos coniugis uultus meae
attollere oculos. fracta per poenas metu
parere discet principis nutu sui.
sed adesse cerno rara quem pietas uirum
fidesque castris nota praeposuit meis.

855

860

PRAEFECTVS. NERO.

Populi furorem caede paucorum diu
qui restiterunt temere compressum affero.
NERO. et hoc sat est? sic miles audisti ducem?
compescis? haec uindicta debetur mihi?

865

PRAEF. cecidere motus impio ferro duces.
NERO. quid illa turba petere quae flammis meos
ausa est penates, principi legem dare,
abstrahere nostris coniugem caram toris,
uiolare quantum licuit incesta manu

870

et uoce dira? debita poena uacat?

PRAEF. poenam dolor constituet in ciues tuos?

NERO. constituet aetas nulla quam famae eximat.

PRAEF. qua temperet nos ira non noster timor.

NERO. iram explicauit prima quae meruit meam.

875

PRAEF. quam poscat ede: nostra ne parcat manus.

NERO. caedem sororis poscit et dirum caput.

PRAEF. horrore uinctum trepidus astrinxit rigor.

857 meos R13 || 858 facta B || 859 nutu A nutui
R12 13 Mog. nutu V || PRAEFECTVS · NERO A om. V
Act⁹ gnt⁹ pfcus nero R13 prefect⁹ R12 || 865 haec A h'
R13 || 866 PRAEF. om. R13 || metus ω motus α || impio

A R13 impii C || duces C || 867—884 praefecti et Nero^{is}
notae interse commutatae R13 || 869 tantam toris ME caram
t. A R13 || 874 nos ira ω non ira α || 875 expectabit R13 VC
expectet R12 expiabit α explicabit B explicauit scripsi.
expediuit ci. RP. || 876 possit R12 || 878 uictum ω uinctum
Raphelengius ||

- NERO. parere dubitas.
 PRAEF. cur meam damnas fidem?
 NERO. quid parcis hosti?
 PRAEF. femina hoc nomen capit? 880
 NERO. si scelera cepit.
 PRAEF. estne qui sontem arguat?
 NERO. populi furor.
 PRAEF. quis regere dementes ualeat?
 NERO. quis concitare potuit?
 PRAEF. haud quemquam reor.
 NERO. mulier dedit natura cui prouum malo
 autium ad nocendum pectus instruxit dolis, 885
 PRAEF. sed uim negauit.
 NERO. ut ne inexpugnabilis
 esset sed aegras frangeret uires timor
 uel poena, quae tam sera damnatam premit
 diu nocentem. tolle consilium ac preces
 et imperata perage: deuictam rate 890
 procul in remotum litus interimi iube:
 tandem ut residat pectoris nostri timor.

CHORVS. OCTAVIA.

- a O funestus multis populi
 dirusque fauor,
 qui cum flatu uela secundo 895
-

879 mea R12 || 880 quod A quod corr. ex quid R12
 quid R13 cur B || 881 Si corr. ex S₃ (i. e. sed) V cepit C
 q R13 || 882 dēm̄tas R13 || 883 quis A R13 qui Mog. un.
 ex Pall. || 884 dedit sprscr. l' reddit C dat R13 || 885 ni-
 tendum C istruxit B || 886 uerba sed uim negauit praef-
 fecto dedi auctore RP. || 887 regras R13 || 888 tam ω iam
 Bo. || dāpnata R13 || 890 rate procul V || 891 urbe R13
 892 residet R12 in ras. || tumor A timor C B R12 13
 (B in marg. uel tumor) || CHORVS. OCTAVIA A R13
 chorus R12 || 893 O Funesti C (multns B ||

ratis impleuit uexitque procul,
languidus idem
deserit alto saeuoque mari.

- a' Fleuit Gracchos miseranda parens, 900
perdidit ingens
quos plebis amor nimiusque fauor
genere illustres
pietate fide lingua claros
pectore fortis legibus acres.
- a'' Te quoque Liui simili leto 905
fortuna dedit,
quem neque fasces texere sui
nec laeta domus.
plura referre prohibet praesens
exempla dolor. 910
- b Modo cui patriam reddere ciues
aulam et fratris uoluere toros,
nunc ad poenam ferrumque trahi
flentem miseram cernere possunt.
- b' Bene paupertas humili tecto 915
contenta latet:
quatiunt altas saepe procellae,
atque euertit fortuna domos.

897 idde3 R13 || 899 gnatos A R13 gratos G R10 al'
gracos R10 in marg. gracos uel gracos Pall. tres Grut.
teste || 905 lenis A leuis C B V R1213 Liui ita quoque
Pall. aliquot et Colon. Gruterus || simili corr. ex similis V
sil'i loco R13 || 907 faces C || tui α || 908 tecta ω saepa
uel tuta ci. NHs. laeta RP. || 909 refenrγ R13 ||
pns R13 || 913 letumque A ferug3 R13 || 914 possunt
R1213 V B possis A || 916 contecta V || 918 aut ω at-
que Bo. ||

c OCT. Quo me trahitis? quoque tyrannus
 aut exilium regina iubet,
 si mibi uitam fracta remittit
 tot iam nostris euicta malis?
 si caede mea cumulare parat
 luctus nostros:
 inuidet etiam cur in patria
 mihi saeva mori?

920

925

d Sed iam spes est nulla salutis:
 fratri cerno miseranda ratem.
 hac en cuius uecta carina
 quondam genitrix
 nunc et thalamis expulsa soror
 miseranda uehar.

930

c' Nullum pietas nunc numen habet
 nec sunt superi.
 regnat mundo tristis Erinys.
 quis mea digne deflere potest
 mala? quae lacrimis nostris questus
 reddet aëdon?
 cuius pennas utinam miserae
 mihi fata darent.

935

940

d' Fugerem luctus ablata meos
 penna uolucri procul et coetus
 hominum tristes caedemque feram.

919 quodue *A* quo ue *R13 R10 G g* || 920 fortuna &
 regina *ω* || 921 mihi *om. R13* fractam *C* || 922 annis *sprscr.*
nris R12 nrás R13 euicta ω et uicta Gron. || 923 sin *ci.*
Gron. || 924 nostros *A uros R13* || 925 ~~ar~~ etiam *C* || 927
confer u. 341 || 929 haec est *A* hac est *C R13* hac en *ci.*
RP. || 933 ne pietas numen *V* || 938 rederet *R13* red-
 deret
 dent *C edon ω aedon α* || 940 fata corr. *ex facta R12* ||
 941 ablata *A alta R13 alata R12 elata ci. RP.* || 943
 cedonque *R13* ||

sola in uacuo nemore et tenui
ramo possem querulo pendens
gutturē maestum fundere murmur.

945

HOR. Regitur fatis mortale genus
nec sibi quisquam spondere potest
firmum et stabile . . — . —
pro quam casus uoluit uarios
semper nobis metuenda dies.
animum firment exempla tuum
iam multa domus quae nostra tulit.
quid saeuior est fortuna tibi?

950

Tu mihi primum tot natorum
memoranda parens
nata Agrippae nurus Augusti
Caesaris uxor
cuius nomen clarum toto
fulsit in orbe.

955

960

Vtero totiens enixa graui
pignora pacis,
mox exilium uerbera saeuas
passa catenas
funera luctus tandem letum
cruciata diu.

965

944 sola in uacuo *A* sola uacuo in *V* sola τ uacuo
13 || 945 pendens querulo possem *A* possem q. pend.
13 || 947 Chor. m. 2 add. *C* || 948 quisquam *R1213 C V*
 idquam *A* || 949 monometrum intercidisse puto. || 950 per
 am *A* p q; *R13* p casus que *R12* per quemⁱ *C* pro
 e. prob) quam casus u. uarios (*cont. Verg. Aen. I.*
) uel perquam casus u. u. ci. *RP.* || nec sibi quisquam
 p. firmam et stabilem Parcam, casus ci. *Bo.* || uoluit
R1213 C uoluit *A* || 953 nr̄a *R13* nostra *G R11* ue-
 a *A* || 955 principium *V* || 956 meōrāda *V in ras.* || 957
 ḡt̄ *R13* || 959 tu cuius *V* || 965 uulnera ci. *I Gron.* ||
 ctus sprscr. luctus *C* ||

fº **Felix thalamis Liuia Drusi**
 natisque serum ruit in facinus
 poenamque suam.
Iulia matris fata secuta
 post longa tamen tempora ferro
 caesa est quamuis crimine nullo.

970

f **Quid non potuit**
 quondam genitrix tua quae rexit
 principis aulam
 cara marito partuque potens?
 eadem famulo subiecta suo
 cecidit diri militis ense.

975

f' **Quid cui licuit regnum in caelum**
 sperare parens tanta Neronis?
 non funesta uiolata manu
 remigis ante
 mox et ferro lacerata diu,
 iacuit saeui uictima nati?

980

g **OCT. Me quoque tristes**
 mittet ad umbras ferus et manes
 ecce tyrannus.

985

g' **Quid iam frustra miseranda moror?**
 rapite ad letum
 quis ius in nos fortuna dedit.

990

967 *ī*fālīx *R13* || 970 *secuta est R13* || 971 tem-
 pōra tempora *V* || 974 *texit sprscr. rexit C* || 978 *diri A*
diu R13 || 979 *celo V* || 980 *uiolata A uiolenta R13*
B in marg. || 983 *an mox V* || 984 *saeui iacuit A iacuit*
seui R13 || 985 *OCT. om. R12* || 986 *mittet R13* || *manes*
corr. ex manz C inmanis V totus uersus in marg. adscr. est
a 2 m. B || 988 *quid iam A quidā R13* || 990 *quis ius in nos*
A R13 q in nos ius V ius quis in nos B quibus in nos
ius Vltrai. ||

- h** **T**estor superos —
quid agis demens? parce precari
quis inuisa es numina diuum.
- h'** **T**artara testor
Erebique deas scelerum ultrices 995
et te genitor
dignum tali morte et poena,
non inuisa est mors ista mihi.
- g''** **A**rmate ratem date uela fretis
uentisque petat puppis rector 1000
pandatariae litora terrae.
- i CHOR.** **L**enes aurae zephyrique leues
tectam quondam nube aetheria
qui uexistis raptam saeuiae
uirginis aris Iphigeniam, 1005
hanc quoque tristi procul a poena
portate precor tempa ad Triuiae.
- i'** **V**rbe est nostra mitior Aulis
et **T**aurorum barbara tellus:
hos�itis illic caede litatur 1010
numen superum.
ciuiis gaudet Roma cruore.

991 post h. u. dimetrum cum monometro periisse suspit-
cor. || 992 ageris C || prece sprscr. l. parce C || 993 Quis i-
uissa R 13 || 994 tartari V || 997 tantali R 12 || 1001 tandem
pharie ω nisi quod unus e Pall. Grut. teste tandem funeste.
p andatariae ci. Lips. || 1002 leues R 12 13 post aurae ra-
sura unius lit. C que om. V || 1003 etherea R 13 C || 1004
qui uexisti C || 1007 portare C || 1008 uestra R 12 (e in ras.) ||
1009 maurorum ω corr. Lips. || 1011 munere superum C ||
1012 cuius CV cuius R 13 cuius A cu^t gaudet roma cruore
cuius R 12 || Lucij Marci Anei Senece Octauia Tragedia nonā
feliciter Explicit die XIIIII mensis Iullii MCCCLXXXIº:
— R 11 Lucij anneei senece cordubensis octauia explicit
tragedia nona. Sequitur a tergo decima et ultima que her-
cules oetheus nuncupatur et exitus eius. C Senece poete
tragediarum liber nonus qui octauia dicitur Explicit. De-
cimus autem qui hercules otheus noīatur hic Incipit. G.

I. INDEX

NOMINVM ET RERVM.

Tragoediarum ordo et signa:

H	Hercules I (furens)	1
T	Thyestes	57
Ofr.	Oedipi fragmentum	101
Pfr.	Phoenissarum fragmentum	117
P	Phaedra	131
O	Oedipus	181
Tr	Troades	227
M	Medea	275
A	Agamemnon	317
HII	Hercules II (oetaeus)	365
Oct.	Octavia	455

Absyrtus nefandae uirginis
paruus comes diuisus ense,
funus ingestum patri spar-
sumque ponto corpus M 131
—3

Abydo opposita Sestos Pfr. 249
Acastus regna thessalica opti-
nens leto expetit (*Iasonem*)
M 257 A. instat 524 A. et
Creo arma iungunt 529

Acharneus durus P 23*

Achelous undas sanguine infe-
cit suo HII 308 mutatus in
serpentem et taurum HII
304 Herculis claua sub-
actus HII 498 omnis faci-
lis in species dari HII 499
Acheloi uadum HII 589
sqq. tertius trames caua

conuale serpens tangit er-
rantes aquas (*Acheloi*) O 288
Acheron O 591 Acheron
languidus HII 1960 maestus
T 17 Acheron inuius re-
nauigari H 719 Acheron-
tis atri uultus A 630 con-
dere Acherontis plagis P
1209 Acheronte toto nos-
tege T 1020 Acheron-
te exere uultus tuos Oct.
349 Acheronte in imo P
103

Achilles Tr 212 251 816 965 A
179 209 Achillis Tr 301
332 675 950 953 997 1001
1011 1131 Achilli (*gen.*)
Tr 241 Achilli (*dat.*) A 187
785 Tr 253 315 1168 pon-

- tus suum adesse Achillen sensit Tr 185 emicuit umbra thessalici ducis Tr 189 sqq. iras Achillis Tr 202 despensa nostris cineribus Polyxena Tr 203 cantus Achillis Tr 332 ex Achille nate sed nondum uiro Tr 352 illo ex Achille Tr 353 356 Achillis *facta recenset Pyrrhus* Tr 220—254 Achillis *laudes* Tr 220 sqq. falsas uestes exuit Tr 223 Achillem lyram pulsare iussit Cupido Oct. 829 Achillem generum (*Clytemestrae*) A 160 trucis pueri magister Chiron Tr 842 in Agamemnonem toruum armauit manum A 210 Achillis *bustum describitur* Tr 1131 saevus tumulus Tr 1174 Achilles falsus (*Patroclus*) A 647 simulatus Tr 456 u. *Aeacides Pelides thessalus*
- Achium** turba Tr 1129 Achiuus Tr 863 achiuae gentis praesidia M 227
- Actaeon** citus O 777 cadmei nepotis O 772 Actaeon suis noua praeda canibus Ofr. 14 O 772—784
- actaei generis decus P 908 actaeae genti ueneranda Pallas 1158 actaea arua H 1171
- Acte** famula Oct. 110 670 prima Octauiae toros uiolare ausa 198 monumenta extruit 202
- Admetus** u. *perhaecus*
- Adrastus** gentes suas septemque regna ad auxilium trahit genero Pfr. 13—15
- Adrasti gener 12 u. *Polynices*
- Adria** u. *Hadria*
- adynata** H 377 *sqq.* T 476—482 P 576—581 Oct. 227 —229 HII 283 338 s. 518 1586 *sqq.* — HII 472
- Aeacidae** Tr 262 cf. Tr 46 u. *Achilles*
- Aeacis*** Tr 46
- Aeacus** Thetidis socer H 738
- Aeaco*** Tr 355 *Aeacon* HII 1562
- Aeetae** flammeum pecus M 471* *palla* Aeetae pignus datum a Sole generis 574
- Aeetae** Colchi genus 179
- Aeeten** ducem adice 530
- aegaeum** fretum Tr 235 ae-gaeo ponto O 499 ae-gaea freta Ofr. 313
- AEgei** coniunx Medea P 571
- AEGISTHVS (II)** A *Aegisthe* 234 261 1037 1044 causa natalis tui Aegisthe ueniet A 48 furtuum genus A 769 nomen ambiguum suis A 1042 Thyestae gnatus A 965 gnatus Thyestae — et nepos A 294 idem sororis gnatus et patris nepos A 1043 auctore Phoebo gignor A 295 agrestis ille alumnus A 770 exul A 292 exul et adulter A 942 semiuir A 948 Clytemestrae socius A 123 *Aegisthus* arces uenere quaesitas tenet A 985 consors pericli et regni mei A 1036 sceleris infandi artifex A 1041
- Aegyptus** incesta iterum hau-sit cruentem romani ducis Oct. 534 illic sepultum bellum ciuile 535 — cruentae regis *Aegypti* nurus H 502 u. *Danaides*
- aeolius** senex P 1240 u. *Sisyphus*. aeolia uirgo M 105 u. *Creusa*

- aesonius** dux M 82 *u. Iason*
aestates P 533—565 Oct. 408
 —440 ultima T 881 pegaso gradu Tr 394
- Aethiopas** binos H 38
- Aetna** feruens T 583 Aetna premens titana M 413 ignis ardentis Aetnae Hii 289 tota Aetna Ceres filiam quaesinit H 664 *u. siculus vertex*. aetnaeum antrum P 107 aetnaeum fulmen 161 Hii 545 aetnaeis iugis 195 aetnaeos caminos Hii 1162 caminis aetnaeis H 106
- AETOLARVM VIRGINVM CHORVS** II Hii aetolum genus Hii 322
- AGAMEMNO** (II) A Tr Agamemno A 535 Agamemnon A 417 816 T 325 Agamemnonis A 246 Agamemnon regum rex A 292 mille ductor ducum A 1065 rex regum ductor ducum A 39 regum tyranne Tr 312 regum maximus rector Tr 988 adest datus coniungi ingulum suae A 43 ardore (*Chryseidis*) furens A 178 amores eius narrat Clytemnestra A 173—192 uictor Asiae ferocis, ultor Europae A 206 ignauus iste ductor ac fortis pater A 237 ignouit Helenae A 274 nulla Atriden uenere furtiva absulit A 276 telluris altum argolicae decus A 416 confertur cum marmarico leone A 776 deos suos adit A 816 quis iste est alter Agamemnon tuus A 1020 caesus Agamemnon docet timendum A 990 peremptus scelere materno iacet A 983 caesus parens Oct. 61 *u. Atrides. agamemnios currus* Tr 161 agamemnonias laurus A 356
- Agave** felix Pfr. 1 *cf. Ofr.* 15 —18 Agaue furibunda O 629 Agaue O 954 *u. Cadmeides cadmea mater*
- Agenoris** natus O 731 *u. Cadmus*
- Agrippae** nata nurus Augusti Oct. 957 *u. Agrippina*
- Agrippina** Germanici *uxor*, nata Agrippae, nurus Augusti, Caesaris *uxor* Oct. 955—966 Agrippina *Claudi uxoris* MATER NERONIS (III) Oct. parens Neronis Oct. 980 736 gnati sceletere occidit 46 171 979—84 rati stygiae imposuit natus 132 eius naufragium describitur 319—366 *cf.* 613 614 929 caedes eius 377—387 *cf.* 618 —21 nouercae dolis capti domus 156 Neroni facem accedit, Octauiam iunxit inuitam 159 successu ferrox orbis imperio ausa imminere 161 eius spes nefandae et blandidoliregnum petentis per gradus sceleurum omnium 162—164 miscuit uiro uenena 169 poenis meis pascere coniunx: ego causa tuae necis, nato funeris auctor 352 — saeuia nouerca 21 infanda parens 96 dira mater 97 dira genitrix 158 nouerca coniunx mater infelix meis 657 Augusta 338 762 *u. Claudius Nero*
- Ajax** melior morte decreta fuens Agamemnonem non uolauit ense A 211. Aiacis Salamina saeui* Tr 854 Aiaci preces Ithacoque mandat

- Agamemno** Tr 325 — **Ajax** (*Oileus*) A 553 564 **Aeacis*** Tr 46 **Aiaci** A 534 **Aiacem** A 559 *bis.* *eius fatum narratur* A 553—577 fulmine et ponto moriens *Oileus* M 664
- Alani** T 630
- Albin** bibunt *Persae* M 377*
- Alcestis** u. *pheraeus*
- Alcides** H 107 509 774 822 1066 801* HII 378 434 502 511 769 775 854 914 1182 1295 1502 1521 1612 1810 1911 1917 1981 1985 P 851 M 637 A 853 912 Oct. 215* **Alcidae** (*gen.*) H 361 444 513 639 962 Tr 730 (A 641) HII 327 331 345 452 477 748 860 1175 1318 1341 1653 1721 1837 **Alcidae** (*dat.*) H 84 810 HII 78 225 406 842 917 1010 1194 1892 **Alciden** HII 1324 1356 1357 1497 1515 1520 1600 1727 1761 1879 1902 260 274 513 896 P 857 **Alcide** (*woc.*) H 188 425 1350 HII 1480 P 1226 **Alcide** (*abl.*) H 402 HII 928 1000 1575 1798 **magnus** *Alcides* A 853 **patet*** *Alcidae* H 208 **Alcidae** **soror** HII 1318 **uictor** *Alcidae* H 1175 **summus** *Alcidae* **dies** HII 1175 **Alcidae** **genus** HII 1431 **Alcidae** **minas** **flexit** *Priamus* Tr 730 u. *Hercules*
- ALCMENA** (III) HII **Alcmenae** HII 1413 1692 1800 1858 H 21 **Alcmenae** (*gen.*) HII 1432 **Alcmenes** HII 1830 **Alcmenen** HII 1821 1868 **Alemena** (*abl.*) HII 440 **Alemena** **genitus** H 531 **gnatus** **Alcmena** H 777 **natus** **Alcmena** HII 1782 **natus** (**Al-**
- cmena**) H 23 **mater** **Herculis** HII 142 **o cara** **genetrix** HII 1502 **superba** **materes** **inter argolicas** **eris** HII 1512 **ne parere** **possem** **fecit** **hic natus mihi** HII 1800 **currū** **superbum** **uecta** **transcendes** **caput** (*Eurysthei*) HII 1982
- Aleyones** **Ceyca** **suum** **sonant**, **tranquillo** **male** **confisae** A 717 **coniunx** **Ceyca** **ge-** **mit** HII 198 **Alcyonae** **se-** **quoreas** **uince** Oct. 7
- Alpheos** **sacer** T 117 M 81 **Alphei** **celeris** **ripa** P 513 **lucidus** **gelido** **flumine**, **sta-** **dio** **notus** **olympico** T 130. 1* **elei** **amnis** **gelidum** **na-** **dum** O 289
- Althaea** **mater** HII 958 u. *Me-* *leager.* **piae** **sororis** **inpiæ** **matris** **facem** **ultricis** **Al-** *thaea* **uides** M 783
- Amazon** **scythico** **sub axe** **ge-** **nita** HII 1189 **tunc** **saeua** **Amazon** **ultimus** **cedicit** **metus** Tr 252 **qualis** **argoli-** **cas** **ferox** **turmas** **Amazon** **strait** Tr 681 **Amazon** **picta** **pharetras** **et securi-** **gera** **manu** **peltata** A 219 **quae** **uagos** **uicina** **prospiciens** **Scytha** **ripam** **cater-** **uis** **ponticam** **uiduis** **ferit** Tr 13 **trucibus** **puellis** O 488 **quae** **uiduis** **gentibus** **imperat** **aurato** **religans** **ilia** **balteo** H 546—550 **armata** **peltis** **cohors** **inclusa** **ripis** **thermodontiis** M 214 **ther-** **modontiacae** **cateruae** O 490 u. *Hippolyte* *Antiope* *Penthesilea* *thermodontius*. **amazonium** **ferrum** A 773 **amazonium** **malum** **circa** **Caucasi** **latus** HII 1454 **amazonium** **genus** P 237

Amor. genitum Venere Vulcano satum credit mortalis error Oct. 571 Amoris horridi matrem HII 583 (*Amorem*) mundus et superi timent et aequor HII 544 qui fulmen aetnaeum quatis 545 timende matri saeuae aliger puer 546 Amoris spiculum 547 Iouem domuit 561 Ditem 562 deum inuictum aduoca qui certa tenera tela dimittit manu 542 *deprecatur* Amorem *Deianira* 544 *sqq.* amor defigi potest (magis) malis 527 amor uicit superos 475 amor summus Alcidae labor 477 amor dirus uitaè A 611. — Cupido. Venerem uocat matrem P 280 geminus P 280 O 513 inpotens flammis et sagittis P 281 lasciuus puer et renidens 282 puer inmitis 341 uolucer 191 Oct. 204 leuis fallaxque deus Oct. 203 omni in terra pollet P 190 inuicta gerit tela Oct. 820 caeli tyranus, freta penetrat Ditisque regna Oct. 565—7 caelo pariter et terris grauis P 199 captum Iouem caelo traxit Oct. 823 Iouem flammis torret P 192 Gradivus eius faces sensit 193 Vulcanus 194—196 Phoebus 197—9 iuuenes senes uirgines 295—8 superi 299 300 bestiae 346—58 Achillem lyram pulsare iussit Oct. 829 fregit Danaos Atridem, Priamiregna euerit 831—3 deus P 190 Oct. 582 *de eius potentia confer* P 190—199 279—365 Oct. 820—833 — falsum esse nu-

men a libidine fictum P 200 *sqq.* similiter Oct. 568 *sqq.*

Amphion manu laeva chelyn sustinens O 625 saxa dulci sono traxit O 625 cuiusque muros gnatus Amphion Ioue struxit H 266 ciuitas que Amphionis* H 272 Amphionis moles Pfr. 204 (*u. Thebae*) amphionios canes O 181 amphonia caede* O 496

AMPHITRYON (II) H Amphitryon HII 1252 thebane coniunx HII 1784 pater Herculis uel falsus HII 1786 uerus Alcidæ sator (*a Lyco dictus*) H 361 pater Alcidæ* H 208 falsum ac non mini turpem tuo remoue parentem H 1035 siue me auctorem uocas seu tu parentem H 1254 per tui noninis semper mihi numen secundum H 1191 perimes parentem? H 1270 genitor H 1275 1302 1321 pater H 1279 1317 1322

Amyclas graias Tr 70
Ancaeum strait saetiger M 646

ANDROMACHA (I) Tr Andromache 978 Andromacha 541 917 Andromacham 585 Andromachen 814 Andromacha (*voc.*) 935 Hectoris coniugia 59 Andromacha simplex cum filio 714—45

Antaeus Libys H 486 nullus Antaeus Libys animam resumit HII 24 Antaeo libera tellus HII 1905 si quis minor Antaeus HII 1793 Libyaæ dominos H 1178

Antenoris coniugem Tr 60 *u.*
Theano

- ANTIGONE** (II) Ofr. Pfr. pietas inclitae sororis Pfr. 175
- Antiope** barbara P 232 icta
Thesei manu cecidit P 935*
u. Theseus Hippolytus
- Antonius** *u. notam ad Oct.* *u.*
532 Nilum petit Oct. 531 *u.*
Aegyptus
- aonius** latex M 80 **aoniām***
uirginem M 105 *u. aeolius*
- Aphidnae** P 25
- Apollo** *u. Phoebus Titan*
- Aquilonē** natos strauit Alcides
M 637 *uid. Boreas uenti.*
- Arabs** diuite silua P 72 **Ara-**
bēs diutes M 714 diues
Arabs Phoebum colens tus
conligit Hii 797 **Arabēs**
odoris quicquid arboribus
legunt H 914 *uid. Indos.*
Arabēs beatos ciunami si-
luis O 117 **Arabūm** donis
A 844
- Arames** gelidus M 376* P 62 ni-
ueum quisquis frangit Ara-
xen O 434
- arbores herbae.** alnus O 553
amomum T 952 baccar* O
421 buxum A 358 726 ci-
nami siluae O 117 cupres-
sus O 545 T 654 fagus Tr
1092 Hii 1623 dumeta H
135 P 524 fagus Tr 1092
Hii 1623 fraga P 524 frugis
infaustae mala M 709 *u. ce-*
res. gramen M 734 A 890
hedera O 420 461 corym-
bus O 407 herbae magicae
u. sacra. ilex T 654 O 543
Hii 1644 laurus Tr 1092
O 551 phoebea O 233 459
O 16 A 609 — A 313 356 H
832 myrtus paphia O 552
myrrha Hii 379 *cf.* 197
nardus H 473 olea H 917
ornus H 1052 pinus O 745
Tr 1092 Hii 1624 1643 O
- 554 A 347 p. Cybebae Tr 72
platanus O 458 poma A 903
Hii 1082 1583 P 523 *u. He-*
sperides Tantalus. populus
Hii 1845 *u. Hercules.* quer-
cus T 656 Hii 1056 1477
1628 1639 O 548 *u. chao-*
nius. robur Hii 1643 A 95
O 588 744 ruscus* Tr 832
taxus T 654 O 568 H 674
thymus O 508 tilia O 551
tura O 309 A 844 T 687
463 H 913 Oct. 714 Hii
738 etc. *u. sacrae res.* uitis
O 158 462 pampinea serta
O 436 *u. bacchus*
- Arcades** ueteres P 794 (*u.*
luna) **Arcades** nondum
Phoebe nascente genus Hii
1889 **Arcadūm** populi Hii
1540 1816 **Arcadūm** sidus
O 485 *u. Bootes.* — **arca-**
des* ursae H 130 **Arca-**
diae nefas Hii 984 — **Ar-**
cadi agri populator A 877
arcadia uirgo (Auge) Hii
370 **arcadia** nemora H
233
- arctica ora** Tr 852 **plaustra***
M 315
- arctos** *u. sidera* **arcteus** polus
Hii 1111 sedis arctoae
spatium Hii 1569 arctoi
Boreae Tr 404 arctoo fri-
gore M 686 Oct. 239 **ar-**
ctoas niues O 619 Hii 1290
arctoum licet Maeotis in
me gelida transfundat mare
H 1333
- Areopagūs**. facere innocen-
tes tecta quae superos so-
lent H 1351
- Argiuos** Tr 453 — **argiu-**
tellus Tr 286 **argiuā pa-**
laestra H 1131 **arginae**
inpotens dominator urbis H
1188
- Argo uocem perdidit** M 350*

- Argo palladia** compacta
manu regum referens in-
clita remos M 370 reuersa
M 238 noua ratis M 3 thes-
sala pinus 336 improba poe-
nas dedit 340 prima carina
365 audax carina 610
- argolico** leoni HII 1941 argo-
lici triumphi Tr 157 ar-
golica Iuno A 843 ar-
golica tellus T 185 ar-
golicae telluris A 416
argolicae opes T 404
matres argolicas HII 1512
argolicae nurus Pfr. 214
nuribus argolicis* HII 403
argolicas turmas Tr 681
cateruae Ofr. 58 argoli-
cae Cleonae HII 1896 ar-
golicas classes H 7 per
urbes argolicas H 59
HII 16* 87 421 1684
- Argos** T 411 Tr 865 A 766
HII 1805 Argos achaicum
T 122 Argos et Sparte
T 627 Alcides repebat
Argos HII 503 Argos
supplex Iunonis A 353 Argos
nobile ciuibus* A 845
Argos iratae novercae A
846 nouerca* O 498 nu-
merum deorum inparem ae-
quasti A 849 Argos uicti-
mas alias dabit (*Eurysthēum*)
H 1043 Argos mouet in
arma Polynices Ofr. 283
Argis nociturus Nauplius
M 661 ad Argos alta uia
P 1066 Argi nobiles ti-
ment ueterem sitim T 119
ut Argos regat ex parte
dominus T 298 Argis
Tr 254
- Ariadne.** Ariadnae mitis pa-
ter P 250 et longa curua
fila collegit uia P 658 so-
ror (*Phaedrae*) fila neuisset
670 soror quacumque side-
- rea poli in parte fulges 672
uirginem (cressam) O 501
puellae sera gnostiaceae H
18 u. *Phaedra Minos*
- arma Pfr. 137 HII 482 arcus
HII 552 157 a. Phoebi A
327 u. *Hercules* — ballista P
543 balteus H 547 bipen-
nis A 46 955 HII 802 cae-
stus H 1132 capulum P
908 Pfr. 118 O 956 claua
— stipes — nodus — robur
O 790 u. *Hercules* clipeus
Pfr. 108 119 coryti H 1134
culter M 812 P 57 cuspis
HII 156 1320 A 370 ensis
Pfr. 106 128 A 45 HII 660
u. *Hercules* falx M 725 fa-
ces Tr 1083 1184 ferrum
Tr 1083 etc. gaesum P 116
galea Pfr. 110 119 gladius
Pfr. 269 201 HII 153 Tr 1083
harundo P 823 HII 823 ha-
sta Pfr. 107 hostile P 405 ia-
culum P 821 neruus HII 1163
etc. orbis* Pfr. 147 parma
A 666 pelta P 411 H 549
M 214 A 219 pharetra P
404 M 713* A 327 sqq. ro-
bur (uenabulum) P 54 sa-
gitta M 714 Pfr. 66 HII 548
saxum HII 1171 1335 scu-
tum A 445 securis A 45 218
spiculum A 45 telum A 45
HII 158 HII 482 t. missile P
52 tridens A 575 uagina Pfr.
105 uenabulum u. robur
- armenia sub rupe HII 244 sil-
ua T 732
- Asclepios** u. *epidaurius*
- Asiam** A 275 Asiae Tr 906
Asiae pollutis Tr 7 Asiae
potentis A 822 Asiae fe-
rocis A 206
- Assaragi** domus Tr 17 Assa-
raciueteris A 936
- assyrio odore uacet crinis P
401 assyria tellus 92 as-

- syrio regi possessa loca**
 Ofr. 124 *u. Cadmus.* puel-
 lae assyriae HII 556
- Astraea** uirgosiderum magnum
 decus Oct. 436 *Astraeae*
 annum fugacem tradit leo
 HII 69 matris genus
Astraeae u. Somnus H1073
- ASTYANAX** tacitvs Tr Astyanax
 aequaeui gregis du-
 cit turmas A 673 futurus
 Hector Tr 560 *u.* 668 fu-
 turus ultor extincti patris
 Tr 669 *Ulixi traditus* Tr
 823 Priami nepos hecto-
 reus Tr 378 nostrae domus
 paruulum stirpem Tr 465
*eius sortem queritur Andro-
 mache* Tr 470 *sqq.* spes una
 Phrygibus Tr 471 patri si-
 milis Tr 473—477 troici
 defensor et uindex soli Tr
 480 hectorea suboles Tr 537
 Hectoris proles Tr 606 He-
 ctoris stirps Tr 614 feble
 matris furtum Tr 715 de-
 cus lapsae domus Tr 776
 sumnum Troiae funus* Tr
 777 Danaum timor* Tr 777
- ATHENIS** scaena P *Athenae*
 fida famulorum manus P 733
 audite *Athenae* 1200
- Athos** HII 1052 1388 praeruptus
 Athos HII 145 Pindo con-
 gestus HII 1157 haemonius
 M 723 Caucasum Pindum
 Athon HII 1735
- Atlans** pressus* an pondus ti-
 tubauit? HII 1603 stelligeri
 uctor Olympi Atlans HII
 1914 numquid inpositum
 sibi non poterit Atlans
 ferre cum caelo Herculem?
 HII 11
- Atlantides** illinc timendum ra-
 tibus ac ponto gregem pas-
 sim uagantes exerunt H 11
- ATREVS (II)** T Atreus ira-
 tus T 180 facinus dignum
 Atreo T 271 cur inno-
 cens uersatur Atreus? T
 281 Atreus occurret T
 412 Atreu 513 Atreus
 ferus acer nec potens men-
 tistruculentus T 547 Atreus
 furens T 683 Atreus in-
 motus T 704 Atreus di-
 rus T 712 Atreus saeuit
 737 Atreus *Thyestis libe-
 ros inmolans* T 641—788 a
 fratre Thyestes uictus A 25
 Atrei Tr 350
- Atrides** A 431 Atriden A 276
 Atridem fregit cupido Oct.
 831 Atrida (*abl.*) A 293
u. Agamennon Atrides mi-
 nor A 534 *u. Menelaus* Atri-
 dae Tr 605 duos Atri-
 das Tr 155
- Athis** natum sonat HII 201
 Atthidum chorus P 111
u. Philomela Procne Itys.
- Attica.** nostra te tellus manet
 H 1348 (*Theseus Herculi di-
 cit*) illic solutam caede Gra-
 dius manum restituet ar-
 mis, illa te Alcide uocant,
 facere innocentestecta quae
 superos solent H 1349 at-
 ticum solum P 408 attica
 plausta M 315 attici my-
 stae H 851 atticae pup-
 pes H 84 attica Eleusin
 HII 602
- Attin phrygium** A 727
- Auerni** pallidi fauces P 1210
 Auerno magis fleble hos-
 pitium 1156
- aues** ales O 618 951 Tityi A 18
 uolucres HII 1636 Prom-
 thei HII 1382 aues O 460
 obscenae M 735 accipiter
 O 924 aedon A 706 H 149
 Oct. 938 alcyones Oct. 7
 A 717 HII 198 bubo M 736
 H 691 hirundo A 708 cy-

- enus A 713 P 307 olor A 713
 Oct. 210 strix M 736 H 692
 nultur H 691 P 1242 H_{II}
 951 u. *Tityos*
Auge arcadia virgo ab Hercule stuprata H_{II} 370
Augei stabuli labor H 252
Augustus diuus Oct. 517 parens 489 deus 490 templis datus 541 cf. 491—3 516—21 536—41 957 u. *Nero*.
Augusta u. *Agrippina*. augusta domus Oct. 173 a. nomen 256
Aulis A 174 amissi regis memor retinet carinas M 626
Aulis mitior Roma Oct. 1008 **Aulin** tardam ratibus A 588
Aurora ad uices suetas* mouet caput etq. A 864 u. *Tithonus*. Memnonis parens pallente vultu protulit maestum diem Tr 248 u. *Memnon*. sub Aurora positis Sabaeis H_{II} 1525 Auroram inter et Hesperum H 887 Aurora genetrix roscida primae lucis T 818 auroram uidetsol occidens T 824 Aurora sidera fugat Oct. 2
Ausonias H 380 — ausonium mare M 356 411
auster u. uenti. — australis polus H_{II} 1108
Autonee u. *Cadmeides* cadmeae matres
Bacchis lacer Pentheus O 630 Cadmeis Bacchis* H 134
Bacchi O 406 491* Bacchum O 478 498 Baccho O 515
Bacche O 113 412 Bacchi parens H 16 u. *Semele* nitidi Bacchi matertera O 451 u. *Ino* cognatus
Bacchi (*Palaemon*) O 454
u. *Palaemon* de Bacchi laudibus carmen populare O 407—521 lucidum caeli decus O 409 (Lyae) O 409 uirgineum caput O 413 vultu sidereo O 414 religata frons hedera et baccare* 421 tyria mitra O 419 effusi crines O 422 reuocati adducto nodo O 423 simulata virgo O 426 cultus molles sinus laxi fluidum syrma 429 aurato curru O 430 leones 431 Silenus 435 mystae 437 Bassarides 438 Baccho gratum solum Phocidos O 283 Thebani comites Bacchi extremos usque ad Indos O 114 Baccho saucia maenas H_{II} 705 e matris utero fulmina eiectus puer H 461 (cf. H_{II} 1810: utinam meis visceribus Alcides foret ereptus infans) mox fulminanti proximus patristetit* H 462 Bacchus non erubescit effusos tener sparsisse crines H 476 mitra ferocem barbara frontem premens H 475 manu molli leuem uibrans thyrum H 477 parum fortis gradu auro decorum syrma barbarico trahit ibid. Bacchus et Bacchi parens adiere superos H 16 Bacchus deis se intulit H_{II} 94 nec in astra lenta ueniet ut Bacchus uia (Hercules) H 66 Lycurgi domitor et rubri maris H 907 tectam uirente cuspidem thyrso gerens ibid. Bacchi dona O 328 Bacchi lucos H 1293 Bacchus curas exoneret P 453 patrio residet Olympo Oct. 213* Baccho nota iuga Tmoli Pfr. 240

- tellus bacchi ferax H 701
 uitis plena suo baccho
 brachia curuant O 158 crux
 or baccho incidet A 944—
 cui bacchor furens (*Cassandra*)? A 761 — Bromius P
 768 — Iaccho ogygio O 443
 158* — Liber P 761 intonsa
 iuuenis coma, tigres cuspide
 territans, mitra cohibens
 cornigerum caput 762—4
 proles fulminis improbi ap-
 pat qui iuga tigribus M 84 —
 Lyaeus. Lyaei thrysigeri
 proles M 110 Lyaei for-
 monsi O 521 Lyaeum con-
 ceptum furens maenas H 11
 247 — Nycteli iussu* O 504
Baetus M 729
 barbara tellus P 171 barba-
 rae urbes M 127 barbara
 ora M 615 paclice bar-
 bara A 186 barbara mi-
 tra H 475 barbarae gentes
 A 820 — auro decorum syrma
 barbarico H 479 bar-
 barica templo Tr 792 bar-
 baricis equitum cateruis
 A 624
Bassaridum cohors Bacchum
 comitata O 438
Batanae* uicino uulnera diri-
 git Parthus H 11 160
Belias* u. *Belis*.
Belis* H 11 964
Bellona H 11 1316 Bellona tri-
 stis sanguinolenta manu A 82
bellum Bella H 699 bel-
 lum ciuile Of. 355 Oct. 509
 — 535 ciuile nefas O 769
 u. *Sparti* inpium Of. 290
 fratum *ibid.* 362 O 771
 septena Pfr. 29 dotale *ibid.*
 148 belli fortuna Pfr. 267
 — miles Pfr. 31 266 274 P
 541 Oct. 836 lixa Pfr. 235
 — grex hostilis Pfr. 181
 exercitus Pfr. 188 acies
 A 622 frons prima Pfr.
 phalanx thressa A 9
 turmae aequaeui gregis
 673 cateruae Pfr. 1
 c. thermodontiacae O
 equitum cateruae barba-
 cae A 624 equites P
 thorum O 118 equitatus
 uis Pfr. 183 cohors O
 cohortes *praetorianae*: t
 pidi praefecti cohortes t
 hunt ad urbis praesidia C
 796 armatae cohortes
 men ducis seruent Oct.
 quicumque tectis milese
 tat ducis Oct. 794 sig
 Pfr. 36 53 54 179 sig
 Bacchi O 116 aquila I
 28 uexilla nomen duc
 aurea clarum nota pr
 scriptum ferunt Pfr. 38
 xillum A 40 signifer Pfr
 — bucina classicum
 tuus tuba u. instrume
 musica. clamor hostieu
 757 hostilis fremit Pfr.
 — induiae exiguae I
 123 — exuuiae A 938
 1190 spolia A 821
 275 — triumphi pra
 Tr 157 Pfr. 216 spolia
 Iouem ferunt uictores A
 triumphus, triumphi H 11
 100 417 565 750* 1557 1
 triumphans in curru
 uictor Tr 196 H 11 1687 h
 summo lauream ferro g
 A 411 uictrice lauru
 ctus Agamemnon deos
 adit A 816 palma Pfr.
 tropaea A 191 subi
 feret colla tropaeis Ta
 pompa O 126 163 pon
 nobile ferculum H 11 11
 currus sequens agamer
 nios Tr 161 — iugum Tr
 famulare iugum Tr 757
 nus posterga dabit (ui)

Tr 160 uincula Hii 109
etc. Lex nulla capto par-
 cit aut poenam impedit
 Tr 342 *sed u.* 343 cultus
 squalidi captae, horrentes
 comae Tr 893 supplices
 Tr 322 tibi Troia submi-
 sit manus A 822 uictorem
 posito suspiciens genu H 550
 ore deiecto petiere terram
 O 488 supplex ad genua
 accido dextram pedibus ad-
 moueo tuis Tr 702 *sqq.* —
 praeda diuisa A 443 do-
 minum sortitur urna Tr 57
 62 984 sors Tr 982 986
 987 927 sortitor urnae Tr
 982 dominae captiuina colus
 fusosque legam Hii 221 sup-
 plicia: rogus H 512 518

Bessan Tr 858

Bistomes ultimi* Hii 1046 — sta-
 bula bistonii gregis H 230
 bistoniae matres Hii 1900
Boeotis nomen genti de boue
 tradidit (Cadmus) O 739
 boeotios agros Ofr. 130*
 — boeota loca O 679 —

Bootes *u.* sidera

Borea sati M 231 *u.* Aquilo venti
Briareus uastus Hii 167

Briseide capta Tr 231

Britanni ante ignoti inrisquesui
 terga dedere Oct. 28 **Britan-**
nis* primus imposuit iugum
Claudius 42. — **Britannice**
 extintus iaces Oct. 174 ex-
 tinetus uenenis Oct. 46 231
 natus Clandi 144 frater Octa-
 uiae 68 108 117 187 frater
 Neronis 247 umbra eius 120
 — 127 *u.* **Claudius Agrippina**

Bromius *u.* **Bacchus**

bruttius pontus T 578 bruttia
 unda Hii 655

Bratus in caudem ducis a quo
 salutem tulerat armavit ma-
 nus Oct. 510

SENECAE TRAG.

Busiris cecidit ante aras suas
 Hii 25 Busiridis feri
 aras non adspersit puerilis
 sanguis Tr 1117 qui hospiti-
 ali caede manantes foci
 bibere iustum sanguinem
 Busiridis H 488 si quis mi-
 nor Busiris Hii 1792 arae
 cernere adsuetae hostiam
 similem colenti Hii 880 nec
 aras inpias quisquam in-
 quinat Hii 1706 Libyae do-
 minos H 1178 *u.* **Antaeus**

Cadmus Pfr. 285 Cadmi pro-
 les O 110 Pfr. 286 Cadmi
 domus semper cruore co-
 gnato laeta O 639 Cadmi
 nobilis stirpem ultimam H
 260 sidonio hospiti O 728 in-
 gens* natus Agenoris O 731
 Cadmi errores O 731 *sqq.*
 larem regis aduenae tyrium
 921 tornum subrigens crista
 caput illyrica Cadmus re-
 gna permensus fuga longas
 reliquit corporis tracti no-
 tas* H 397 Cadmi nemus
 Ofr. 125 assyrius rex uoca-
 tur ibd. 124 — Cadmeides
 (*in inferis*) H 762 *u.* **Agae**
Ino Autonee. — ead meia
 Ino O 452 cadmea mater
u. **Agae** O 1028 cadmeas
 inter matres O 440 cad-
 mea a proles H 272 cadmei
 nepotis O 772 cadmea pro-
 genies Pfr. 30 cadmea
 prata ibd. 184 cadmeum
 nemus O 177 cadmeis in-
 clusa Bacchis dumeta H 134
 cadmeis cistis condita or-
 gia Hii 597 cadmeis Thebis
 O 237 cadmeae genti O 29
Caesar ciuium scelere occidit
 Oct. 513 *u.* **Nero Brutus Iup-**
piter
Calais *u.* **Boreas Aquilo**

- CALCHAS** (III) Tr Calchas augur Calchas Tr 542 543 Calchas Tr 601 645 759 A 168 uatem Tr 763 Calchas interpres deum Tr 361 948 Calchas (*voc.*) Tr 368 solus fata qui mundi uidet in nos fidelis augur, in captas leuis A 178
- Calliope** genus *Orpheus* HII 1038
- Calpe** hibera HII 1257 fracta Calpe HII 1244 Calpe commisso ponto resonans HII 1573 Calpe* *u. Chalcis* HII 807
- Calydnae** quolibet uento faciles Tr 849
- Calydona** fera uersa* notam Tr 855 — *Calydoniae Deianirae comites* HII 585
- Camena** uocalis M 628
- Cantus** carmen, cantus carmen HII 1075 1076 1084 1092 *u. Orpheus.* cantus flebilis HII 1068 *cf.* 1095 canere laudes HII 1702 Tr 302 bella canit Chiron Tr 845 canere=praedicare HII 1981 1991. cantus magici M 687 carmen magicum M 691 carmina thessalica P 799 *u. luna* carmen magicum uoluit Tireisia et d cantat O 574 canit rursus O 580 carmen letale T 692 carmen (*Sphingis*) O 98 102 250 sociale* carmen Phoebus cantat O 510 carmina (*fescennini*) M 108 populare carmen O 406 carmen simplex—acre A 333 mobile (*ae-donis*) A 705 carmina temperans* HII 1084 carmine molli fila mouent doctapueliae A 361 aedon Ityn in uarios modulata sonos A 705 dulci sono saxa trahens Amphion O 625 modi dulces A 605 flebiles HII 1095 lusus (*Phoebi*) A 337 —
- Caphereus** HII 781 fallax A 581 — petrae Capherides HII 808
- Caryostos** ferax uarii lapidis Tr 846
- caspium** mare Tr 1115 rupes caspiae (*Promethei scopuli*) HII 213 caspia iuga T 374 — caspias fera (*tigris*) HII 145
- CASSANDRA** (III) A Cassandra Tr 61 987 978 A 1010 Cassandra Tr 37 Cassandra (*voc.*) A 728 phrygiae uatis A 190 furens nouerca futura A 200 Cassandrae furor A 747—811 geminum solem geminum Argos uidet enthea A 766 Agamemnonem dominum sortita Tr 988 famula ueridici dei A 256 phoebas Tr 34 dura uirago A 702 captiva coniunx regii paelex tori A 1060 poenas capita persoluet suo A 1059
- Castaliae** sanctae O 280 — castalii fontis sancta lympha O 234 castalium nemus O 727
- Castore** cum suo Pollux M 88 Castor et Pollux M 230 *u. Leda* — castorea manus P 818
- Caucasum** Pindum Athos HII 1735 ninalis Caucasus HII 1455 horridus Caucasus HII 1382 Caucasus abruptum latus HII 216 Caucasus inhospitalis T 1052 M 43* Promethei crux sparsus M 712 ingens P 1143
- Caycus** Tr 237
- cecropiae** terrae T 1053 cecropiae montis iuga P 2 cecropiae nurus M 76

- cenaei** annosi templa Louis H_{II} 787 petra pollens arce* **cena ei** Louis H_{II} 102
- Centauri** truces — Lapithaeque in inferis H 782 **Centaurs** H_{II} 1199 1934 rapiam dextra plena Centauris iuga H_{II} 974 Centauros H_{II} 1053
- Cephalanum** dux Tr 527 u. *Vlices*
- Cerberus** Tr 415 Cerbero H 60 1231 Cerberum H 1340 triceps Cerberus catenas mouit graues O 594 atrum Cerberum uidit dies H_{II} 23 canis inferorum H_{II} 1605 A 913 stygius canis H 787 P 228 stygium canem H_{II} 79 *describitur* H 787 sqq. **Tartari** saeum canem - A 788 tartareus canis H 653 H_{II} 1775 atrum canem H 59 tetra monstri colla H 61 post raptum canem Tisiphone portam uacantem clausit opposita face H 991 canis abstractus P 852 sonuit infernus canis H_{II} 463 triformis canis H_{II} 1206 regnum canis inquieti H_{II} 1530 canis H 59 canem O 174 custos stygius H_{II} 1249 custodem Stygis trigemina nigris colla iactantem iubis A 13 custos carceris diri T 16 obidentem claustra lethaei lacus O 573 qualis duxit per urbes argolicas canem H_{II} 1684 Cerberus qui colla gerit uincta catenis imo latitans antro H 1114 triplici catena uinctus ab Hercule tacuit A 914 spolia ultima H_{II} 1201
- Ceres** Ofr. 219 Pfr. 9 M 764 **Cereris** P 381 Cereri Pfr. 246 frugifera Ofr. 219 coacta messem hibernam uidit M 764 grata Gargara Pfr. 246 spiciferae deae H_{II} 601 secretam Cererem H 849 tibi frugum potens secreta reddam sacra, tibi muta fide longas Eleusin tacita iactabit faces H 306 sacris tacitis gaudens Eleusin Tr 853 *Cereris sacra describuntur* H 846—851 — tellus cereris ferax H 701 *ceres* adulta O 49 *cererem* coquant colla leonis P 978 teritia falce decubuit Pfr. 9 nulla eius cura P 381
- Ceyca** suum sonant Alcyones A 717 raptum coniunx Ceyca gemit H_{II} 198 u. *Alcyones*
- Chalcedona** u. *Chalcodona*
- Chalcis** Tr 848 uasta Chalcis H_{II} 807
- Chalcodona*** (*acc.*) A 587 **chaonias** arbores O 746 — chaonis quondam loquax querucus H_{II} 1628 u. *Dodona*
- chaos** Tr 411 H 1115 mors aliqua et chaos H 1119 chaos atrum A 508 caecum chaos O 585 H_{II} 1138 M 744 Oct. 402 chaos densum H 865 auidum chaos H 681 extreum chaos H_{II} 47 noctis aeternae chaos H 614 M 9 chaos dirum P 1247 chaos deforme T 834 inane T 1013 uictum est chaos H_{II} 1955
- Charon** *describitur* H 768 sqq. *nominatur* H 775 portitor H 772 nauita H 778 H_{II} 1933 qui turbida flumina seruat capaci cumba durus senio nauita crudo uix adsiduo bracchia conto lassata re-

- dicti fonsus tuum nectare
nuncam O 157—172 non tot
pugnare vobis transiret H
inf. *Thermon* macte: Pale-
stinaeque sunt rases A 196
litteris ratis negotioris Hui
2167 pugnare interne uada
macta Hui 1968 illa puppis
Hui 1967 pugnare feruia Hui 1973
- Charybdis** rugas resonant han-
num mare I 361 *Chary-*
bdis resonant mare si-
stenteque actives M 411
negla et *Charybdis* Hui
238
- Chiron** medice dona M 835
- Chiron** medicus pueri magister
Tr 342 nictat sub Osse Pe-
lum *Chiron* suum H 976
- Chiron** sides T 864
- CHORVS** Thebanorum HO Co-
rinthiorum M serum my-
cenaeorum T ciuium athe-
niensem et Cressarum v.
279) P Troadum Tr chorū
II Mycenaearum et Iliadum
A oechaliarum virginum et
aetolarum mulierum Hui Ro-
manorum alter Octaniae al-
ter Poppaeae Oct. desidera-
tur Ofr. Pfr.
- Chryse** causa litis regibus Tr
232 — phoebei senis A 177
sacrae virginis A 178
- Cilla** cara Phoebo Tr 236
- cinyphio** fonte Hercules scelus
expiauit Hui 910
- cirrhaea** tempa Paean meruit
Hui 92 **cirrhaea** tempa
quatiens nemus Hui 1479
- uatis** cirrhæae O 273
- u. Delphi Phœbus*
- Cithaeron** H 984 quicquid Ci-
thaeron uertice celso ui-
det* H 339 *Cithaeronis*
iuga H 1293 T 117 *Cithae-*
ron notum oceano pecus
pauit H 238 *Cithaeronis*
- macoso sub iugo O 829 sub
Cithaeronis plaga O 865
- Cithaeron* laetus O 866
- sacer *Cithaeron* O 495
- 352 feras tuas immite uel
rabidos canes O 953 *Cithae-*
ron qua praeerupta proten-
dit inga Ofr. 13 *Cithaeron*
sedes meas redde ibd. 31 *Ci-*
thaeron noxius ibd. 256
- Cladina** Claudi stirps Oct. 39
- Britannis iugum imposuit 43
- cui Britanni terga dedere
28 nato praetulit sanguine
alieno satum genitamque
fratris coniugem sibi iunxit
144—147 coniugis scelere
occidit 45 coniugis insidiis
oppressus 31 cf. 95 107 ge-
nitor Octaviae 140 142 996 s.
- Neronis pater diuus 293 598
- u. Agrippina.* — *Claudia u.*
Octavia — *claudia* gens.
claudiae gentis decus Oct.
546 (*u. Octavia*) *claudia* pro-
les 284 (*u. Octavia*). — domus
deorum ira urgetur 262 s. do-
mum lapsam prodidit Mes-
salina 274 domus nouercae
dolis capta 155 domus ty-
ranno seruit 34
- Cleonas** Hui 1816 argolicae
- Cleonae** Hui 1896 — cleo-
naeum caput (*leonis*) H 802
- Clotho** *u. Parcae*
- CLYTEMESTRA** (I) A regina
A 304 regina Danaum A 126
- decem per annos uidua A
157 Tyndaris caeli genus
A 163 Tyndaris furena A
955 cruenta Tyndaris A 307
- Leda sata A 235 inclitum
Leda genus A 126 Helenæ
soror A 125 965 andacis
leae A 777 *Lacaena* cultu
A 773 festa coniunx A 817
- cruenta coniugis uictrix sui
A 1005

- Cocytii** gementis stagna Hii
1792 palus inertiae Cocytii
H 690 turba ... faciet uela
inerti Cocytio H 874
- Colchi** M 164 991 Colchis 196
706 Colchos 454 530 —
colchide nouerca maius
malum P 705 nefanda Col-
chis M 879 — Colchus
Tr 1114 Medea Colchi
noxium Aeetae genus M 179
colchus Phasis P 915 —
colchico regno M 225
- Corinthos** M 35 * CORINTHI
scaena M Corinthi aera
M 800 Corinthos maris
gemini premens fauces T 269
— isthmi corinthii regna
et portus gemini et mare
dissidens T 124 s. geminum
mare T 181 bimaris Sisyphi
terras O 286 — CORIN-
THIVS SENEX (III) O corin-
thius populus O 805
cornicium mare Oct. 393
- Corybantes** et Curetes Hii 1882
- CREO** (II) O (Jocastae frater)
Creo O 207 209 germane
nostrae coniugis O 214 Creo
O 403 ad quem secundum
regna respiciunt mea *ibid.*
Creo de sua condicione loqui-
tur O 700 *sqq.* Herculis sacer :
umbrae Creontis H 499
Creonti H 647 CREO rex
Corinthi (II) M Creo M 178
246 493 517 524 529 Creon-
tis 143 Creontem 418 —
tumidus pelasgo imperio 178
coniugia soluit 144 Creo et
Acastus arma iungunt 529
- Creta** Hii 1887 caerula Crete
tellus cara magno tonanti Hii
1879 centum populi Hii 1881
- Creta** dominatrix freti P 90
- Cretae** centum populi P 155
centum populis (*Creta*) H 234
taurus populis centum pauor
- Hii 27 urbibus centum spa-
tiosa Crete Tr 830 — gemi-
nos Cretas Hii 1562 u. Mi-
nos Rhadamanys Hii 1562
- Cretes** pugnaces P 35 doc-
iles spicula figere 822 —
cresius taurus biforis
P 1181 — CRESSAE P 279
- Cressa** P 182 (cressam)
uirginem O 501 — creti-
cum fretum P 669 — cre-
taeae ceruae P 65
- Creusa** M 511 Creusae 498
Creusae uestes 822
Creusa peperit 930 uirgo
aeolia M 105
- Crispinus** coniunx quondam Pop-
paeae Oct. 743 Crispinus
oscula petere properat 745
- Cupido** u. *Amor*
- Curetes** et Corybantes Hii 1882
- Cybeae** matris Tr 72 *cf.* 792 phry-
nenus matris Cybeles P
1144 turritae parentis A725 *sqq.*
- Cyclas** omnis Hii 807 Cyclas
noua P 1030 Cyclada Delon
A 387 Cyclades motae T 595
- Cyclops** ferus T 582 Cyclo-
pum sacrae turres T 407 —
cyclopia saxa (Mycena-
rum) H 1002
- Cynclus** H 490 Cynclus niuea
proles aequorei dei A 216
neptunium iuuenem Achil-
les percudit Tr 191 cana-
nitentem coma Tr 192
- Cydon** harundo quam C. ex-
cussit Hii 824
- Cyllaron** spartanum flectere po-
teris P 819
- Cynthia** u. *Luna*
- cypriasis*** lacrimas Myrrha tue-
tur Hii 197
- Dacum** * u. Zalacum
- Daedalus** Hii 688 P 125 Daed-
alus callidus senex O 921
potens arte mopsopia P 126 —
daedalea claustra P 1180

- Dahae** sparsi T 370 **Dahae**
Parthis equitem minati T
603
- Danae** fulsit iu auro Iuppiter
Oct. 786 *cf.* 212 *u.* *Iuppiter*
- Danais** deest una numero H 504
uacet una **Danais** H II 952
- Danaides** urnis quas foratis
inritus ludit labor M 751
- Danaides** H 761 cruentae
regis Aegypti nurus H 502
- Danai** Tr 274 671 693 1175
(*voc.*) A 532 **Danaum** (*gen.*)
Tr 777 A 654* 657 781 regina
Danaum A 126 **Danaum**
fatale munus* A 657
- Danais** (*dat.*) Tr 62 369
427 442 603 607 678 A 212
225 o longa **Danais** semper
in portu mora Tr 171 *u.*
173 **Danaos** Tr 455 538
559 599 615 696 1083 A 547
- Danaos** fregit Cupido Oct.
831 — **Danaidae** Tr 616
- Danaidis** Tr 767
- Danuuius** M 727 **Danuuui** uadum T 376
- Dardanus** pater exultat et ponit gradus decoros A 811
- Dardani*** mendax domus A 918 — **dardana** tecta A 639 **dardana** moenia Tr 141 — **Pelopis dardanii** H 1172 **dardanii** Priami H II 366 spolia **dardania** Tr 27 **dardaniae** domus Tr 881 A 224 **dardanias** turres A 370
- daulis** parens sororque T 275 — **daulias*** ales H II 193
- daunias** *u.* **daulias**
- DEIANIRA** (II) H II Oenei H II 586 *u.* *Oeneus.* herculea coniunx H II 244 **Herculis** nuptam H II 347 nurus tonantis H II 1424 nurus scelestae H II 852 mater
- (*Hylli*) H II 748-755 regina H II 706
- Deiphobe** incertos geris uultus coniugis munus nouae (Helenae) A 786
- Delon** maternam A 384 *cf.* H 457 mobilis tellus H 15
- Cyclada** errantem A 387 terra errante H 457 sistere eam iussit **Lucina** A 384—391 — pastor pheraeos **Delius** pauit greges H 455 *u.* *Phoebus.* — **Delia** *u.* *Luna.*
- Delphis** fidem praestiti Ofr. 259 *u.* *cirrhaeus parnassius* H II 1479 **delphico** deo O 218 **delphico** admonitu O 821 **delphicae laurus** O 16
- Deucalion** uir (*Pyrrhae*) Tr 1049
- Diana** *u.* *Luna*
dictaea arua A 880
- Dictynna** *u.* *Luna*
- Diomedes** non parua gregibus membra suis epulanda posuit Tr 1118 currus truces
- Thracis** cruenti H 1177 greges **Thracis** cruenti H II 1795
- thraciae si quis Rhodopes alumnus pascethumano stabulum cruore H II 1544 stabula A 893 auriga A 897 notos Hebro greges H II 20 — **Diomedes** *Tydei filius:* Ithacic comes nocturnus Tr 239
- Dirce** O 42 729 **Dirce*** feira (*tellus thebana*) H 19
- Dirce** sacra latet Ofr. 126
- aonius latex M 80 nobilis
- Dirces nemus*** H 920 **Dircen** ismenida O 238 turbatam sanguine **Dircen** O 180 — **dircae a uallis** inriguae loca O 544 *desribuntur* O 543—560 **dircae a moenia** H II 140 dente **dircae o** O 601
- Dia** P 959 **Diti** O 791 P 227

- 1227 Hrr 1971 Ditis Ofr. 234
M 641 744 Diti nunciet
Lycus me iam redisse H 643
Ditem Tr 206 Hrr 271
Ditis in placabile numen
O 399 aeternus Ofr. 234
horridus P 959 ferus M 641
tertiae regem sortis H 837
tertiae sortis loca H 613
u. *inferi* paria sortitus
Ioui* H 53 diro Ioui H 612
limen inferni Louis H 47
rex infernus P 960 rector.
Erebi Hrr 1373 Stygis domi-
nus Hrr 563 mortis domi-
nus H 569 mortis arbiter
H 586 tenebrarum potens
O 889 rector umbrarum O
890 qui manes regit O 562
P 1249 qui rex populis plu-
ribus imperat H 564 tur-
bae ducem maioris Hrr 563
opaca qui regit sceptro
loca H 711 aspero sub domi-
no regnum Tr 414 — *Dis*
et Proserpina uteque domi-
nus H 809 sedens ute-
que solio dominus H 809
tristes deos H 615 umbra-
rum dominos H 574 lacri-
mis difficiles dei H 582 ira-
tos reges H 1144 ire ad
illos quos uicit deos *Her-*
cles erubescit Hrr 1710 —
Ditis regnum describitur a
Theseo H 666 *sqq.* Ditis
audi regna A 789 Ditis
regna patefacta M 641 regni
tristis dominus M 11 regni
tenacis dominus et tacitae
Stygis P 633 maesta nigri
regna Louis Hrr 1709 domi-
nantem regno capaci H
662 Ditis inferni opaca
loca A 1 cf. H 711 ab imo
Dite Tr 441 imo Ditis e
regno* H 95 — in primo
limine Ditis Hrr 1929 per-
fracto limine Ditis Tr 733
Ditis inuisi domus H 668
auari Ditis domus H 786
Ditis regia atque ingens
domus *describitur* H 721 *sqq.*
regia Ditis H 594 595 —
Ditis morae Hrr 1203 Ditis
carcer apertum T 805
Ditis umbrosi domus opaca
M 744 qui carentis luce dis-
ponis domos O 260 furua
nigri sceptra gestantem
poli Hrr 562 dira maiestas
dei *describitur* H 726 telum
tergemina cuspide praefe-
rens H 567 effugit tenui
uulnere saucius et mortis
dominus pertimuit mori
H 568 frons torua H 727
pestiferae manus H 566
Dite domito* H 51 Dite
contempto Hrr 1685 uicti re-
gis H48 *eum Amor domuit* Hrr
562 — populis Ditis O 586
Ditis feri exangue uulgas
O 610 famulae Ditis u. *Fu-*
riae. patruus Alcidae H 765
Hrr 331 — Pluton Hrr 1963
placidus P 636 superbus
Hrr 1146 purget has manus
Hrr 939
- Dodona** quercus fatidica Hrr
1477 u. *chaonius*
- Dolops** gelidus Hrr 125
- Domitio** patre genitus Oct.
254 *
- doris tellus gigante excusso
tremens H 81 — doricae
classi A 164 dorica face
A 442 doricum genus A
544 dorici ignes A 638
- Drusus** u. *Livia*
- dryas querum fugiens suam
Hrr 1057 dryades lasci-
uae nemorum deae P 792

- Echo habitans cauis montibus** Tr 111
- edoni Pangaei** O 439 edonas siluas HII 192
- Election uictus** Tr 228
- ELECTRA (III)** A Electra A 982 hostis parentis A 1011 inpium atque audax caput A 1011 Electra Oct. 60—65
- eleum ad tonantem** H 844 elei amnis (*Alphei*) O 289 elea palma A 976
- Eleusin** sacris gaudens tacitis Tr 853 tacita iactabit facies H 306 mystas cludit HII 602 dona quarta Triptolemi secat P 846 *ad sacra eleusinia spectant* P 111 112
- Elin** Ofr. 129* Elida Iouis coronis claram Tr 860
- Elissus** u. *Ilissus*
- Elysium** HII 960 — nemoris elysii loca H 748 elysiis [nemoris tutis] in umbris Tr 166 campo elysio Tr 954 elysias domus HII 1923
- Enceladus** ferox HII 1149 Enceladus Ossan umeris in posuit HII 1740 Enceladus nondum fulmine uictus HII 1163 anhelantem premens Aetna titana M 413 ne fiat Othrys pondus Encelado leue HII 1144
- Enispe** formidat borean Tr 851
- Enna*** u. H 664
- eos** HII 1871 noctem submouet eos HII 617 — eoo mari H 25 eoi freni T 816 turis eoi O 309 eoa in unda HII 666 eois campis O 115 eeos sinus A 504 eoae terrae O 432
- epidauri dei rupes** P 1031
- equus troianus** u. *Troia*
- Erasini** gelidos fontes A 319
- Erebi** O 415 HII 1069 Erebo H 54* 1232 O 398 534 rector Erebi HII 1373 u. *Dis* uictor Erebi HII 1685
- Erebi claustra HII 1315
- Erebi profundi claustra O 161 hiatus Erebi Tr 187 tenebris tuis (rector Erebi) HII 1374 Erebi deae Oct. 995 u. *furiae*
- Eridani** HII 187
- Erinyes** u. *furiae*
- Erymanthi** iugis H 282
- Eryx** Herculis caestibus fractus H 486 Eryci iunctus Antaeus *ibid.* — *Eryxmons* O 613
- Eryx inuius saxis M 710 — *Erycina* P 204 u. *Venus*
- ETEOCLES (III)** Pfr. regia habitet superba Pfr. 230 nullas ferat poenas? 282 graves soluet sc. p. 283 turbae exulum se ascribat 291
- euboicum** mare HII 103 litore euboico H 843 euboica tellus HII 779 unda euboica H 382
- Euenos** per campos uagus HII 504
- Eumenides** u. *furiae*
- Euripus** instabilis undas flectit HII 783 septem cursus uoluit et totidem refert HII 784 semper Euripo properante Tr 848 Euripus uicibus alternis fugax* H 381
- Europae** ulti Agamemnon A 206 Europae crnor Helenae fluxit Tr 906 Europam Helena malis adfixit A 275 — European raptam Oct. 780 tyriae Europae (*sidus*) H 9 puellae assyriae HII 556

- Eurotas** Of. 128* *Eurotan.* HII 1007 *dircaeus* *draco* O 743 *Herculis gemini angues* H 221 *lernaeus* *draco* HII 1539 A 881 HII 17 94 H 226 M 704 H 533 *Python Phoebi draco* H 459 HII 92 *Hesperidum* A 909 *Achelous serpens factus* HII 304 *Colchus draco* M 706 *Briarei uiperae manus* HII 169 *Cerberi* H 790 s. 816 *taurus u. Achelous* HII 304 501 *cresius* HII 27 A 878 *Europae* HII 556 *Zethi iuuencus* O 623 *AEetae* M 469 s. 241 *marinus* P 1045 1086 1090 — M 837 *tauri palear* P 1053 *tigris* O 950 *caspias* HII 145 — 245 P 352 M 871 T 708 O 950 *uri* P 70 *bisontes* P 69 *ursi?* Q 152 — *uolucres u. aues belua ponti* P 359 *uulgus aequoreum* P 965 *monstra ponti* P 1213 *caerulei maris* P 1169 cf. 1025 1043 *u. taurus. delphin* O 473 A 470 — 476 *physeter* P 1039 *pistrix* P 1058 *fescenninus* M 113 *Fides sancta* Oct. 409 *Fortuna dea leuis* Oct. 464 **FURIA** (III) T *furiarum turba* M 966 *furiarum comitatus u. inferi. clusa furiarum loca* H 1228 *furiis age penates* T 24 *furiarum agmina dira* T 78 *dira cohors* T 250 *familiae Ditis* H 100 *turba sororum* O 161 *sorores* H 110 *sorores squallidae* A 796—801 *anguinea** *iactant uerbera* A 797 *ardentem incitae concutite pinum* H 100 *fert laeua semustas faces* A 798 *uestis atri funeralis* A 800 *sceleris ultrices deae* M 13—15 *Erebi deae scelerum ultri-*
- Eurotas** Of. 128* *Eurotan.* A 282 320 **EURYBATES** (III) A *Eurybates* A 412 **Eurydices** HII 1088 *Eurydices* HII 1091 H 575 581 585 **Eurystheus** H 78 530 884 HII 1805 *argiuiae inpotens dominator urbis* HII 188 *cruentus* *Eurystheus* HII 1982 *curru superbum uesta transcedes caput* (*Eurysthei Alcmena*) HII 1983 *natus Eurystheus properante partu* H 834 *qui Alcidae imperat* *Eurystheus* HII 407 *hoc nullus Eurystheus iubet* H 483 **Euryti** *uictos lares* HII 100 u. H 481 not. *Euryto* *uirgo edita Iole* HII 1494 *parens cum staret* HII 356 *regis natam* HII 357 **Euxini** *unda* A 66 **ferae** Tr 1104 O 953 *belua* HII 2002 *aper* A 951 P 355 *u. Hercules Ancaeus saetiger* HII 1893 M 647 *cancer u. sidera canes* O 953 *ceruus* O 773 *u. Actaeon.* O 150 P 350 *ceruae cretaeae* P 65 *u. Hercules dammae* HII 1062 P 66 580 *lucae boues* P 360 *leo marmaricus* A 776 HII 1061 *nasamonius* HII 1647 *leones poeni* P 356 — Tr 804 T 732 Oct. 89 O 97 151 431 940 *lea* A 777 *u. Bacchus Hercules sidera lupi* P 580 HII 1062 O 150 *scorpions* HII 1222 *u. sidera serpentum* *omne genus* M 708 — *anguis coluber* *draco* *hydra* *uipera* H 790 1 — *serpens* HII 1063 1258 O 153 M 689 — 705 707 734 775 *Megaerae* HII 1007 *dircaeus* *draco* O 743 *Herculis gemini angues* H 221 *lernaeus* *draco* HII 1539 A 881 HII 17 94 H 226 M 704 H 533 *Python Phoebi draco* H 459 HII 92 *Hesperidum* A 909 *Achelous serpens factus* HII 304 *Colchus draco* M 706 *Briarei uiperae manus* HII 169 *Cerberi* H 790 s. 816 *taurus u. Achelous* HII 304 501 *cresius* HII 27 A 878 *Europae* HII 556 *Zethi iuuencus* O 623 *AEetae* M 469 s. 241 *marinus* P 1045 1086 1090 — M 837 *tauri palear* P 1053 *tigris* O 950 *caspias* HII 145 — 245 P 352 M 871 T 708 O 950 *uri* P 70 *bisontes* P 69 *ursi?* Q 152 — *uolucres u. aues belua ponti* P 359 *uulgus aequoreum* P 965 *monstra ponti* P 1213 *caerulei maris* P 1169 cf. 1025 1043 *u. taurus. delphin* O 473 A 470 — 476 *physeter* P 1039 *pistrix* P 1058 *fescenninus* M 113 *Fides sancta* Oct. 409 *Fortuna dea leuis* Oct. 464 **FURIA** (III) T *furiarum turba* M 966 *furiarum comitatus u. inferi. clusa furiarum loca* H 1228 *furiis age penates* T 24 *furiarum agmina dira* T 78 *dira cohors* T 250 *familiae Ditis* H 100 *turba sororum* O 161 *sorores* H 110 *sorores squallidae* A 796—801 *anguinea** *iactant uerbera* A 797 *ardentem incitae concutite pinum* H 100 *fert laeua semustas faces* A 798 *uestis atri funeralis* A 800 *sceleris ultrices deae* M 13—15 *Erebi deae scelerum ultri-*

- ces Oct. 995 agmen infernum M 968 pectus furis patet M 974 — furialis M 157 T 94 — Eumenides H 87 ignem flammeae spar-gant comae H 87 uiperea uerbera incutiant H 88 uerberum crepit sonus Hii 1006
- Eri n y e s.** Erinys antiqua M 961 E. thalamis stygiis ignes praetulit Oct. 24 E. saeuia 166 ultrix 268 631 tristis 935 torua O 603 discors T 251 discordem deam H 93 nimias semper comitata domos A 83 flammifera Erinys uerbere excusso sonat rogisque adustas sudes in ora tendit H 987 Erinys pronubas thalami traham toruum* sonantes uerbera O 658 E. tenet auratum limen Hii 612 E. sequitur dira lampade Hii 675 Megaera M 971 agmen horrendum angibus M. ducat H 101 uastam rogo flagrante conripiat trabem H 103 torquens angue uibrato* commam Hii 1007 parce uerberibus sustine stygias fa-ces Hii 1018 dira Hii 1011 flagranti face persequitur *ibid.* temporibus hirtas* squa-lidis pinnas quatit Hii 1008 geminas faces quatiens T 252 umbra detestabilis T 24 Tisiphone dira Hii 1016 saeuia H 989 caput serpentibus nullata portam uacan-tem (*Tartari*) face opposita clausit *ibid.*
- gaetuli leones** P 64
- Ganges et Hister** Hii 518 Ganges dives auro Hii 684 quibit Gangen O 433 — gan-geneticum nemus M 873 gan-
- geticae siluae T 707 tigris gangatica O 464
- Garamans** sparsus Hii 1110 Garamans inops P 73
- Gargara** Cereri grata Pfr. 246
- Gelonus** dispersos O 487
- Germanicus** u. Caesaris uxor Oct. 958
- Geryon** H 491 Geryon spar-sus Hii 26 fero Geryonae Hii 1906 pastoris feri Hii 1208 pastor triforis li-toris tartesii H 236 gemini fratres pectore ex uno tria monstra nati A 885 Gery-onae triforis A 888 Ge-ryonae pecus H 1177
- Getae** campis uagi P 172 Ge-tae* Hii 1045 Getas ul-tra nullus metatur ager T 462 Getis Hii 1096 — ge-tico Haemo Hii 1284 ge-tica manu Hii 823 geti-cas sagittas O 476
- gigans** truci rictu Hii 1172 ille gigans (*Hercules*) Hii 1764 nullus gigans Hii 1219 ne quis gigans thessalica iacu-leturiuga Hii 1143 to midigi-gantis uasta moles Hii 1215 cf. 167* giganta crede Hii 1306 tellus gigante doris excusso tremens H 81 feros gigantas O 91 gigan-tes arma pestiferi mouent H 981—986 gigantes ni-cti bellum temptant T 806 g. montibus pares T. 1088 ossa uasti corporis palude limosa iacent A 803 u. Ti-tyos Cithaeron Pallene Tempe Pindus Oete Mimans
- gnosius** Minos H 737 gno-sius rex O 913 quae sitor gnosius A 24 monstri gno-sii P 657 — puellae serta gnosiacae H 18 gnosia-cis ictibus Hii 161

- Goneessa** numquam uento ca-
rens Tr 850
- Gorgon** Hii 96 — gorgoneo
furore A 551
- Gortyne** u. *Gyrtone**
- Gracchi** Oct. 899—904
- Gradinius** u. *Mars*
- Graecia** Tr 202 Graeciae A
183 Graecia (*abl.*) A 1000
- Graecia** uictrix A 221 in-
ter caedes Graeciae at-
que uastas rates Tr 328
- mille rates Agamemnonis
uexillum secutae A 40 172
- Tr 27 283 1017 millesimam
ratem A 476 mille puppes
- A 451 mille uelis inpleat
classis freta Tr 379 mille
carinis Tr 717 Graeciae
populi Ofr. 325 (*u. Polyni-
ces*) Graeciae omne ro-
bur Pfr. 265 Graeciae* flos
inclitus M 226
- Graiorum** omnium procerum-
que Tr 535 Graium decus
- 623 Grais A 602 Graios
- Tr 560 graio uiro Tr 814
- graio ferro Tr 141 gra-
ium iugum Tr 154 cultus
- graios Tr 876 graiae
- matres A 362 graias ra-
tes Tr 454 graias Amy-
clas Tr 70 graia tellus P
- 914 graio in ore 668 gra-
iae urbes Ofr. 284 graii
- reges Pfr. 11 graia terga
- Tr 784
- Gyas*** tumidus Hii 167
- Gyges*** *u. not. ad* Hii 167 1172
- Gyrtone*** parua Tr 831
- Hadriae** uentosi tumor T 362
- haemonius** Athos M 723 haem-
onio rogo (*Achillis*) A 674
- neruo haemonio T 863
- Haemus** M 593 Haemus Pin-
dus Athos Hii 1387 getico
- Haemo** Hii 1284
- Halcyones** *u. Alcyones*
- Harpyia** saeui regis obseruans
famem Pfr. 63 plumas reli-
quit H. dum Zeten fugit M
785
- Heben** deus Alcides possidet
Oct. 215*
- Hebrus** gelidus Hii 1901 He-
brus tristis M 634 Hebre-
ripis A 891 Hebrei popu-
los Hii 1823 Hebro Hii
20 Hebrum* Hii 1046 *u.*
- Hermus**
- Hecate** *u. Luna*
- Hector** Tr 136 244 247 331 452
474 510 544 580 655 664 667
668 691 724 815 1083 He-
ctoris Tr 133 335 563 606
614 647 794 996 1000 He-
ctori A 534 746 Hector-
rem Tr 197 468 569 611 693
917 Hectora Tr 168 He-
ctora flemus Tr 98 119 col-
lumen patriae, mora fato-
rum, praesidium, murus Tr
128 *sqq.* auxilium Phrygum
tertorque Danaum A 781
- Hector non sola Danais et
bello mora A 212 Hectoris
fortis minas A 467 cur-
rus et empto redditum cor-
pus rogo A 468 Hectoris
coniugia *u. Andromache* Tr
59 futurus Hector *u. Asty-
anax* Tr 560 tumulus Tr
492—497 quem parens stru-
xit Tr 498 turris latebrae
- Tr 513 claustra sepulcri
- Tr 521 Hectoris umbra
apparet *Andromachae* Tr
452 nultus incessus habi-
tus describitur Tr 473—477
- celsus umeris Tr 476 fronte
torua minax Tr 476 fusam
dissipans comam Tr 477 —
hectoreos ignes A 681
- Priami nepos hectoreus
- Tr 378 hectorea suboles

- Tr 537 pondere hectoreo
 Tr 424 hectoreo tamulo
 Tr 1097
- HECVBA** (II) Tr Hecuba
 Tr 918 Hecabe Tr 869*
 A 682 Hecubae (*gen.*) Tr
 143 944 972 Hecubae
 (*dat.*) Tr 1072 Hecubam
 Tr 963 989 Hecuba (*voc.*)
 Tr 979 *bis* Hecuba gra-
 uida, nana uates ante Cas-
 sandram Tr 36 liberum ma-
 gni greges Tr 32 fecunda
 in ignes A 743 regimen
 Phrygum A 742 induit ul-
 tus feros (*canis*) A 744 sibi
 superstes A 746
- HELENA** (III) Tr Helena
 Tr 936 A 832 Helene Tr
 1146 Helenae A 274 Tr
 258 919 Helenae soror A
 965 soror Clytemestrae A
 125 426 auspice Helena Tr
 873 annis decem captiva Tr
 921 Lacaena A 741 Tyn-
 daris Tr 1143 Tyndar-
 os uultus uincet Poppaea
 Oct. 789 *cf.* 790s. uultus incer-
 tos geris Deiphobe coniugis
 munus nouae A 786 luestanta
 Troiae atque Achiuis Tr 863
 pestis exiitium lues utriusque
 populi Tr 902 alumnae for-
 mam Sparte iactet Oct. 787
 Heleni coniugem Tr 60
 Helices niuosae Hii 1543
 Helle pauida T 854 Hellen
 Tr 1044
- Heniochus** Caucasi rupem ba-
 bitans T 1053
- herceum Iouem A 469 830
- HERCVLES** (I) H Hii Hercu-
 les Hii 264 551 819 898 1105
 1615 1734 1767 1852 Her-
 culis H 115 443 1048 1162
 1302 1320 Hii 773 1272 1391
 1463 1499 1761 1786 1828
 1833 Herculi H 41 120
- 428 Hii 1484 1462 Her-
 culem H 646 965 1225 1284
 A 870 Hii 12 35 516 565
 762 767 818 832 858 915 944*
 991 1027 1141 1179 1238
 1349 1352 1375 1376 1379
 1411* 1430 1488 1530 1536
 1605 1712 1718 1744 1781
 1840 Hercule H 1018 1170
 1246 Hii 409 973 1237 1504
 1602 — herculeae Thebae
 O 770 H 278 parens hercu-
 lea Hii 1743 herculeus so-
 cer Hii 226 — herculeae
 domus H 635 herculeam
 domum H 355 per hercu-
 leos lares Hii 248 — tela
 herculea H 996 hercu-
 leus labor H 1223 hercu-
 leo furto Of. 317 hercu-
 leus ardor Hii 1849 amoris
 herculei Hii 371 493 somno
 herculeo H 1159 hercu-
 leus sonus Hii 1134 sonitus
 herculei gradus H 527 uoces
 herculeas Hii 809 —
 pondus herculeum Hii 844
 corpus h. Hii 1422 pectori
 herculeo Hii 559 collo her-
 culeo H 72 herculea manu
 H 886 manibus herculeis
 H 1039 herculeis palmis H
 1107 lacertis herculeis H
 229 membra et herculeos
 toros Hii 755 herculea
 membra Hii 1235 hercu-
 leos toros P 815 herculeas
 umbras H 880 frontis her-
 culeae Hii 1645 — uictor
 herculeus Hii 1355 her-
 culeum uirus M 781 her-
 culea flamma Hii 1491
 herculeus cinis Hii 1764
 herculeae necis Hii 1171
 1220 herculeos obitus
 Hii 1888 casus herculeos
 Hii 1611 1910 — Hercules
 deus H 39 Graium deus

H 623 Thebarum salus 626
 firmamen, columen 1257 de-
 cus orbis et praesidium Hii
 754 regna donat miseris et
 celsis rapit Hii 415 par-
 tonanti Hii 1548 1887 gi-
 gans 1764 numen 1989 Ioue
 creatus 440 cf. 1155 H 902
 928 fortius ipso genitore
 fulmina mittas Hii 2005 to-
 nantem adorat H 918 frater
 quisquis incolit caelum meus
 non ex nouerca frater H 911
 u. H 6 sqq. preces concipit
 Ioue Herculeque dignas H
 931—43 Iouis nepotes (*Her-
 culis liberi*) H 1211 Alcme-
 na satus Hii 440 P 322 In-
 nonis hostis Hii 1190 Iuno-
 nis aemulus 847887 magnus
 M 651 etc. laudes magni
Herculis H 833 celebrantur H
 834—898 A 845—924 fama
 Hii 320 triumphi Hii 417
 natales H 24 834 1166 A
 854 868 sqq. Hii 147 1505
 1701 1870 infantis aetas:
 H 58 gemina serpens H 219
 Hii 1209 iuuenis H 44 co-
 mae horrentes H 472 Hii
 793 stantes H 897 hirta
 Hii 378 rigens Hii 581 bar-
 ba e graues Hii 1758 frons
 placida 1751 maiestas ibid.
 pax habitum tulit 1689 mi-
 nae vultus vires describun-
 tur Hii 143—172 iratus Hii
 172 mites irae Tr 740 po-
 pulus cana dilecta Herculi
 H 898 916 Hii 581 793 1645
 uestis Hii 569 palla fe-
 minea Hii 1360 semiferi
 crux tincta 1474 arma
 Tr 741 enumerantur H 1236
 —41 1123—28 tela H 996
 1057 1304 H. leone et hy-
 dra armatus H 45 cleona-
 um caput 801 spolium leo-
 nis H 469 1158 Hii 790 414
 377 1669 P 323 332 lernaea
 tela Hii 909 H 1203 arcus
 H 995 sqq. 1202 sqq. Hii 433
 520 978 1240 1726 non semel
 infesti Troiae Tr 142834 A 641
 920 Philoctetae dedit mo-
 riens Hii 1608 1652 1945 pha-
 retrra A 641 Hii 791 1724 etc.
 P 322 harundo H 1307 Hii
 521 ensis H 1236* Hii 873
 caestus H 485 clava H 470
 1029 P 328 Hii 417 498 ro-
 bur H 804 stipes H 1034
 1090 1126 Hii 1453 pondera
 1092 robur H 804 robora
 1128* nodus Hii 1665 Her-
 culis facta H 481—491
 defensi dei H 448 Teu-
 thrantis euersi domus H
 481 Eryx, Antaeus H 485
 Busiris H 488 Cycnus H
 490 M 638 s. Geryon 491
 Aquilone nati M 637 ha-
 sit syrtium uadis et puppe
 fixa maria superauit pedes
 323 sqq. bello cum peteres
 nestoream Pylon H 564 Dis
 cum Hercule conseruit ma-
 nus H 565 uindex mundi
 Hii 324 877 883 1023 1339
 1420 1598 1842 orbis pac-
 tor 2000 domitor H 623 in-
 immune nil reliquit Hii 1616
 emensus freta terras umbras
 1482 fregit mala Hii 56 cf. 35
 scelera 57 omnem pestem
 1521 monstra Hii 54 fe-
 ras 34 54 1206 1375* do-
 mitor ferarum 1999 reges
 1788 s. tyranni 1874 ty-
 ranni reges monstra ferae
 saeuidei 882 abellis* redisti
 985 Hercules timens Hii
 273 295 1265 H 45 797 labor
 bisenus H 1289 A 851 la-
 borum numerus H 836 socia
 Pallas 904 comes Licha Hii

INDEX

- 99 dura series operis et
longus labor H 1401 herculei labores H 344 1323
1459 1620 cf. H 316 ultra
labores Alcidæ fuge H 748 noti labores H 1143 la-
bores timent H 1938 in-
mune caelum dignus Alcidæ labor H 962 eat ad la-
bores hic quoque herculeus labor H 1323 inter
labores ignis herculeos
abit H 1620 inter herc.
lab. me numeret H 344
summus legatur femina
herc. labor H 477 labor
summus fiat Alcidæ Lyceus*
H 639 (*Lichas*) fiat summus
labor H 820 — *recensentur*
labores XII H 219—252 H 16—27 A 874—924 *magna*
ex parte H 531—553 1239—
49 H 1816—25 1893—1937
cf. 1868 *sqq.* *pauci* H 1177 s.
H 291 1206—9 1296—1300
1537—1544 1654 1792—6
primus en noster labor leo
H 949 H 16 1197 A 874
cerua H 17 1243 aper H 984
1541 1893 hydra H 262 287 854 918 *sqq.* 1198
1260 1364 1538 1937 ama-
zonium malum H 1454 me-
dius aether tua tela sense-
rat H 1117 cesserunt freta
H 960 H 1244* caelum
tulit H 69 429 1108 H 98
1246 1347 1769 P 334 ex
inferis rediit cum spolio H 596—833 H 1166 1380 1685
1770 1985 ei Theseus lucem
debuit H 1773 H. patituri-
gum H 436 amor herculeus H 371 493 Omphale
H 374 576 H 469 M 322—336
captas amat H 365 *sqq.* nu-
ptias et uirgines 367 Priami
soror H 366 uagi amores
eius 367 *sqq.* u. *Auge The- spiades.* furor H 944 *sqq.*
liberos et Megaram coniu-
gem interficit 992 999 1013
1028 1029 *ad planctum hor- tatur chorus* H 1106—28 ma-
nus tersit fonte cinyphio H 910
cf. H 432 810 907—
910 1411 1456 nouercales
manus H 1243 coniunx u.
Megara Deianira H 280 294
318 336 347 — 282 433 — u.
Hyllus 302 918 1473 u. *Nes- sus* Lichan peremit H 1819
quercus hanc sortem mihi
fatidica quondam dederat
et nemus (parnassium) H 1477 *sqq.* Hercules in
Oetau. H 11 M 642—645 rogi
H 11 1487 *sqq.* 1622 1642 pre-
ces supremae H 1492 pa-
terna pars caelo data, flam-
mis materna H 1997 cine-
rem Herculis iactans Al-
cemene 1762 inter astra po-
situs H 1952 1575 comi-
tes H 1368 Philoctetes
1721 Titanis ipse comes 1517
1585 ministri H 1749 turba
1671 uolcus 1750
hercyniae siluae u. *hyrcaniae*
M 716
Hermione Tr 1144
*Hermus** rapidus Pfr. 245 to-
tus *Hermus** (*dives auro*)
H 631 u. *Hebrus*
Hesione dilecta Priami darda-
ni soror concessa famula
est Herculi H 366
Hesperus A 863 Auroram in-
ter et *Hesperum* H 887
commisit uices lucifer He-
spero H 149 *Hesperus*
faciet diem. Ofr. 87 dux noctis
M 886 nuntius noctis P 759
stella gemini temporis pra-
uia M 72 — *Hesperugo**
u. *adn.* ad M 886 — *Vesper*

- nuntius horae T 795
 esperia Tethys P 579
 hesperios ortus O 793
 periae rotae flexura T
 iesperiae metae P 291
 eria maria M 730 he-
 ii maris extrema tel-
 H 1147 zephyro sub-
 tellus Hri 628 hespe-
 n latus (*Italiae*) Hri 80
 is hesperiae H 235
 esperio polo Hri 1207
 perium pecus (Geryo-
 A 887— Hesperides
 utes deceptis referat
 sororibus H 535 au-
 nemus Hri 18 poma
 3 serpens peremptus
 .8
 sub occasu positi Hri
 hibera Calpe Hri
 hibera turba (*Ge-
 s*) Hri 1208 hibera
 (*Tagi*) H 1332
 te ferox A 898
HYTVS (II) P Hippo-
 pater P 103 animus
 ctabilis 234 exosus
 feminae nomen fugit,
 is annos caelibii uitae
 , conubia uitat 235—7
 245 animus tristis et
 ctabilis 276 iuuenis fe-
 277 inmitis uiri mens
 278 seuerimater Hip-
 ti P 406* Hippolyti
 us rigens *ibd.* 421 pe-
 ferum 423 toruus auer-
 erox 423 truculentus
 uester et uitae inscius
Hippolytus (*matrem*
 s) 596 Hippolyte
 54 718 1177 Hippo-
 lis stupri raptor 734
 itibus similis P 665—8
 s torua uiriliter 806
 splendida 808 frons
 breuior coma 811 her-
 culeos toros aequat 815 to-
 ros latior belligeri Martis
 816 Hippolyti comas ri-
 gidas (*non uincet Liber*) 766
 frenis castoreamobilior ma-
 nu spartanum poteris fle-
 ctere Cyllaron 818. 9 facta
 maiestas, habitus horrens
 prisca appetens, morum se-
 nium triste, adfectus graues
 924. 5 siluarum incola ef-
 feratus castus rudis 930 s.
Hister Hri 1369 Hister ual-
 libus currat nouis Hri 86
 Hister Alanis fugam prae-
 bens T 629 in Histro P 63
 Hister torrens M 588 Hi-
 ster in tot ora diuisus M 766
 gemmiferi Histrī Hri 626
 Histrum colens cycnus A
 715
Hybla O 614
Hydaspes diunes Hri 632 Hy-
 daspes gemmifer M 728
Hylas puertener, Herculi ma-
 gno inreptus, raptus inter
 undas M 650—652
HYLLVS (III) Hri Hylle Hri
 988 1452 1492 natus Alcide
 Hri 1000 natus (*Deianirae*)
 Hri 899 900 Louis nepotem et
 natum Herculis Hri 1499 ne-
 pos tonantis Hri 1425 inclu-
 tum Alcidae genus Hri 1431
hymen funestus Tr 871 hy-
 men tuus (*Helena*) Tr 905—
 hymenaeus aures pepulit
 M 116 hymenaeo M 300
 qui facibus legitimis ades
 M 67 cecinit hymenaeum
 Tritonum chorus Tr 210 hy-
 menaeum proloqui pudet
 Ofr. 262 tuis ne fieret hy-
 menaeis potens Oct. 151
Hymetti dulcis rupes P 24
hyrcani saltus P 75 hyrcan-
 niis lucis Suebae M 716
 hyrcana tellus T 631.

- Iacchus u. Bacchus*
- IASON** II. M Iason M 8118137
 141 262 450 521 821 906 941
 1029 1006 generum legit Creo
 exulem afflictum quem leto
 expedit Acastus 255 — *7 cf.* 240
 caelebs 906 genitor 941 in-
 gratus 1029 dux aesonius 82
 dux ducum 233 thessalicus
 dux 418 mare quisubegit 599
 causa uocandae Hecatae 821
- Icarus** HII 691 O 913 *sqq.* ignoto
 ponto nomina dedit HII 694
 puer O 918 928 nomen eri-
 puit freto O 919 alitem no-
 uam* O 923 (*icarius*) pon-
 tus HII 694
- Ide** Tr 73 fatalis Ide Paridis
 domus Tr 66 celsa Ide Tr
 1059 — idaei montis A 478
 ab idaeis iugis Tr 938
 idaea saxa Tr 183 idaea
 niues Pfr. 247 idaea nem-
 mora A 767 facibus idaeis
 Tr 454 idaea aues Tr 576
 rupis idaea specu H 464
 idaea manus (*Curetes*) HII
 1883 idaeus leo O 463
- Idmonem** quamuis bene fata
 nosset condidit pestis* li-
 bycis harenis M 655 — 6
- Ilium** Tr 31 244 421 921 1063
 A 191 831 Ilii Tr 437 Ilio
 A 42 598* lento Ilium
 Tr 22 Ilium decenni marte
 concussum A 979 *u. Troia* —
 iliaca sceptra Tr 781 fa-
 uilla iliaca Tr 21 iliacus
 fumus A 480 iliaca maria
 A 41 iliaco ostro A 934
- ILIADES** (chorus II) A Iliades
 A 608 689 Tr 150 *u. Troades*
- Ilissus** leuis P 14 Elisso niueo
 corpus fouet 512
- illyrica regna Cadmus permen-
 sus fuga H 397*
- Inachus** uolucr HII 139 Ina-
 chi antiqui genus* T 337
- phoronides latuere uenae T
 115 *s.* — inachia stirps A
 316 inachius murus Pfr. 82
- Inarimen** tyrrhenam HII 1160
cf. T 809
- Indus** Phoebo subditus HII 41
 Indus Phoebi proprioris T
 602 Indos ante glacialis
 polus inficit HII 339 nudos
 Indos O 123 Indus Ara-
 xen potat M 376* extre-
 mos usque ad Indos O 114
 quicquid Indorum seges
 H 913 *u. Arabes.* — India
 decolor P 353 thysigera
 761 Indiae populi perusti
 M 487 — indici maris do-
 num auris deducat P 400
- inferi** amnes per igneos
 P 1183 amnis ora adiuens
 P 1241 *u. Tantalus.* flumi-
 nia ultimi HII 108 a fonte
 discors manat hinc uno la-
 tex H 715 inferni ratis
 aequoris HII 1077 stat
 nigro pelagus gurgite lan-
 guidum H 558 puppis in-
 fernaue uada tristia HII
 1959 abditum profundum
 O 590 infernos lacus HII
 1297 tristes lacus A 12 tor-
 pentes lacus O 596 P 1211
 iuratos superis lacus Tr 400
u. Acheron Cocytus Lethe
Styx — inferorum arbitri
 sedere HII 1011 *cf.* 1562
 iuridici H 585 quaesitor
 inferis non unus H 735
 quos ob infandas manus
 quaesitor urna gnosius ner-
 sat reos A 24 — inferorum
 carcer H 1229 careeris
 fores HII 1012 1145 do-
 mus nocte perpetua silens P
 226 carentis luce domos O
 260 caecum retro patef-
 cit iter (Alcides) Tr 734
 claustra et specus (*Stygis*)

Tr 489 — canis, custos
u. Cerberus — discordem
deam quam munit ingens
montis oppositi specus H 93
u. furiae discors latex H
715 Dolor* O 665 fren-
dans Dolor H 697 Dolor ra-
bidus O 1082 — exilium H
1281 nocentum exilia H 93
Error H 96 1102* Fames
maesta tabido rictu iacens
H 695 — fato stupente
H 1202 tremente fato H 11
6168 inter infernos lacus
cum fato steti H 1298 ne-
fas fata H 1128 silentum
fata H 1122 post fata Tr
663 nec te fata tenent post
funera H 11962 timete su-
peri fata H 11763 redde
me fatis H 11716 auidum
fatum O 416 quid iuuat
dirum properare fatum H
871 saeuo rapiente fato O
126 fata rapacia H 1107
Fata uiolenta O 1081 fata
ignaua A 539 fata uici H
616 Fatum rumpe manu
H 570 rumpe fatorum mo-
ras, molire terras Tr 690
— feralis loci omen tre-
mesco Tr 497 turba fera-
lis H 1153 — discussi fo-
res H 11461 taenarias fo-
res H 11065 taenarias
fores pulsabis H 111776
portam uacantem (*Tartari*)
Tisiphone clausit H 991 —
Funus H 697 — furia-
rum comitatus H 66 *sqq.*
694—700 O 603—7 *cf.* co-
mitatus Oedipo dignus O 665
s. 1080—3 — Furor H 96
1104 Furor caecus O 603
— Horror O 604 — ad
imos H 11519 inferi
H 11785 tristibus inferis
H 570 tristes Erebi deos

H 11069 pallentes deos O
597 praecipites actus ad
inferos H 651 inferorum
sedes infausta T 1 infer-
rum sedes Oct. 652 infer-
nae sedes Ofr. 207 *s.* in-
ferna loca H 11985 in-
ferni specus amnisque no-
tus T 105 *s.* inferna facies
O 49 — Inpietas H 96
— Labor* O 665 labor
(*Deianirae parandus in in-
feris*) H 11943 Sisyphos
Ixion H 111013—1015 Ti-
tyos Sisyphus Tantalus H 11
1072 *sqq.* Ixion Sisyphos
Tityos Tantalus A 15—21
Sisyphus Tantalus Ixion
Tityos Danaides H 11946—
952 Ixion Sisyphos Tanta-
los Tityos Danaides Cad-
meides mensae phineae H
754—763 — Letum* O 665
— limen Ditis H 111929
limen obsidens Cerberus
Tr 414 custos non facili
ostio Cerberus Tr 415 —
Luctus O 605 ater Luctus
H 698 — Lues* O 665 —
Macies O 1082 — Metus
O 607 metus H 697 strepunt
nocturni metus A 802 —
Morbus O 606 Morbi tre-
mor horridus O 1081 —
Mors* O 665 mors H 11
1119 1120 sacra dirae mor-
tis H 56 mors uicta H 11
770 morte denicta H 111557
fracta non semel est mors
horrida H 111957 *s.* reli-
cta morte H 111165 mor-
tem time: dominatur illic
patruus Alcidae H 11330
mortis loca H 111958 mor-
tis infernae locus H 111708
mortis locus ipsa morte pe-
ior H 710 squalidae mortis
specus M 745 — inferna nox

- A 514 nocte discussa inferum* H 50 noctis aeternae chaos H 614 quicquid atra nocte possessum latet 286 noctem ueram O 598 lassata prior est nox* H 11 47 nocturni metus strepunt A 802 — Pauor H 697 — Pestis atra O 1082 — noctis aeternae plaga P 843 sontiplaga decreta turbae H 1230 — deterior polus H 611 ad fata et umbras atque peiorum polum H 776 terga nigrantis poli A 793 nigrantis regna qui torques poli H 11 942 nigri poli H 11 562 polus uasto manes carcere umbrans P 844 — atri regio populi* H 1111 qui rex populis pluribus imperat H 564 regno capaci H 662 turbae maioris H 11 563 — Pudor serus conscos vultus tegit H 696 — ramus tristis stygia ab unda M 810 — regna superis auersa M 10 regnum tenax P 633 — inde unde omne retro H 11 49 unde non umquam remanuit ullus H 11 1531 — Scelus H 96 — Senectus O 607 iners Senectus adiuuat baculo gradum H 700 — simulacra inferna H 1152 — silentum fata H 11 22 tristi silentem nubilo domum H 624 silentum uulgus M 743 — sopor segnis H 694 — sortis tertiae loca H 613 tertiae regem sortis H 837 — supersticio inferum T 678 Taenara et Cerberus rumores uacui, fabula par sollicito somnio, uerba inania Tr 413 *sqq.* — Tabes* O 665 — rerum terminos tecum efferens H 294 — ultima loca H 11 1969 regna ultima H 11 1770 puppem fluminis ultimi H 11 108 — umbrae, animae u. manes exangue uulgas Ditis O 611 — urna recipit populos citatos H 193
- Ino cadmeia O 452 matertera Bacchi O 451 ponti regna tenet *ibid.*, Nereidum choris cingitur O 452 Ino praeceps mendose legebatur Ofr. 23 *sed spectant ad eam et Altum eius uu.* 23—25 — inoa* rupes *ibid.* — inoides* nurus Tr 372
- IOCASTA (II)** O (I) Pfr. soror (*Creontis*) O 684 Iocasta uaecors O 1027 uterum capacem qui uirum et gnatos tulit O 1061 iacet perempta O 1062
- Iolces maris uasti domitrix Tr 829 Iolcon paruam M 460
- IOLE (II)** H 11 Iole H 11 241 349 Iolen 208 356 Euryto uirgo edita Iole H 11 1495 regis nata H 11 357 regina *ibid.* *eam* Hercules poscit H 11 577 famulae in locum cecidit H 11 357 captiuia 281 famula 282 382 394 412 paellex 350 439 paelicis captae decus 240 decor Ioles 559 *Hyllo traditur ab Hercule* 1495 parentis fata queritur qui letifero stipite pulsus tota iacuit sparsus in aula 210 *sqq.* parentes in tutum mors aqua tulit 219 Toxeus frater 217
- ionio toto (*sc. mari*) A 527 ionium mare O 616 Pfr. 248 ionia maria A 586 ionioso H 11 735 ionio pelago T 478 ionius sinus P 1021 ioniae naues T 143 —

urus *u. inoides*
 . r apta saeuae uirgini
 s Oct. 1005 tuam gnara
 ens Helenae immo
 ne 258 iugales filiae
 et generum Achillem
 ustrale caput doricae
 A 164 *sqq.*
 r ifera curuata picta
 320 *s.*
 si quis greges Thra
 enti uindicat Hii 1793
 ia sub umbra 194
 tenuis O 42 Isme
 nui flumine languidus
 1 Ismenos rapidus
 ducens uada Of. 116
 id Ismenos rigat H
 uisquis Ismeni loca
 I 1170 (*u. actaea arua*,
 regna.) Ismenon
 306 Ismenon tac
 irenti ripa A 322 —
 id a Dirce O 238
lister
 uod cingit mare Pfr.
 thmos M 45 Isth
) quae duobus terra
 mitur fretis P 1033
 us corinthius T 124
 os diuidens uicina
 112 *s.* bina scin
 sthmos exilis freta*
 Isthmos arto recur
 solo A 585 Isth
 das committat Hii 83
 esperium latus Pelog
 at Hii 80
 mens* T 587 Itha
 is dolosis nocens Tr
 erilis et saeuis fretis
 tellus Tr 1001 —
 us *u. Ulixes*
 5 Hii 201* *u. Athis*
 Caesar *u. Caesar.* —
 Oct. 970—72
 H Iuno H 109 619
 Hii 847 887 944* 1441

1513 1602 1679 1797 Iu
 nonem Hii 300 dea Hii
 275 maximi coniunx Louis
 H 1041 soror tonantis H
 1 soror cuncta pollutis
 uiri A 842 tonanti nupta
 Hii 1504 aetherium gerens
 sceptrum Hii 1504 tonantis
 socia Hii 884 magni
 consors sceptri, soror et
 coniunx* A 348 nouerca
 Hii 9 31 98 274 316 437
 443 564 856 1138 1191 1281
 1318 1321 1326 1440 1504
 1553 1601 1720 H 21 112
 912 1208 teneo nouercam
 H 1023 templa Iunonis
 Hii 750 templa securae nou
 ercae Hii 1553 nouerca
 irata (*Herculis*) A 846 ira
 tam nouercam (*Bacchi*) O
 424 Iuno argolica A 843
 Iuno regia A 348 Mycenis
 culta A 350 supplex tui nu
 minis Argos tueris A 353
 bella pacemque regit A 355
 uictrix A 357 tibia solemne
 canit Iunoni A 358 fila
 docta mouent puellae car
 mine molli A 360 tibi lamp
 pada uotiuam iactant ma
 tres graiae A 362 candida
 iuuenca inmolatur nescia
 aratri A 364 Iunonis odio
 H 451 610 Hii 38 1186 hoc
 nulla Iuno iubet H 483
 una uetante H 968 Iunoni
 hostis Hii 1190 infesta
 Iuno H 218 (Iuno) uidua
 H 3 Iuno feras transtulit
 (*in caelum*) Hii 66 Iuno
 astra portentis ferisque tri
 buit Hii 75 fugit astra Hii
 1602 uirtus (*Herculis*) Iu
 none peior Hii 63 non ausa
 est Herculem eripere terris
 Hii 944 non spargis facem
 imitata fratrem et mittis

- eruptam Ioui? Hii 885 paelicem (*Alcmenae*) Hii 1503
 generum uocat Herculem Hii 1441 Iuno maxima Oct. 221 289 Iunonis irae* Oct. 216 Iunonis more 547 Octauia terris altera Iuno 224 regina deum Oct. 207 coniugis altae obsequium Oct. 218
Iuppiter. Iuppiter Hii 87 847 1142 1510 1852 1915 Ofr. 59 P 1145 M 534 Iuppiter Oct. 223 Iouis H 79 1041 1388 P 134 1143 M 777 Ioui H 927 Hii 420 493 494 885 1373 1781 1812 Tr 146 Oct. 512 Iouem H 2 1024 Hii 554 1250 1675 1696 1807 1808 Oct. 823 Ioue H 118 932 936 Hii 8 440 Tr 355* Oct. 243 maximus mundi parens P 474 summus deus 631 diuum rector atque hominum 688 creator caelitum 896 gubernator poli 911 igniferi rector Olympi 968 caelitum rector Oct. 233 summus genitor 250 summus M 534 dominus caeli diuumque pater Oct. 209 qui caelum nebulasque dicit P 305 fulminis dominus 566 reuulso mundo tonans Ofr. 59 caelo eum traxit Cupido Oct. 823 formas se uertit in omnes 207 formas induit minores P 304 oloris pennas sumpsit Oct. 210 tectus plumis penنسque 779 sidonii tauri cornua sumpsit 311 taurus trux 781 iuuencus P 308 aureus fulsit in imbris Oct. 212 786 ales P 306 — *u. Danae Leda Europa Iuno.* tonans Oct. 220 776 tonantis H 1 918 1015 Hii 1155 1424 tonanti Hii 1514 1548 1880 tonantem Hii 993 1251 tonante Hii 1887 magni tonantis A 368 iniqui tonantis A 617 eleum ad tonantem H 844 soror tonantis H 1 coniunx tonantis Hii 260 tonantis socia Hii 884 nurus natus nepos tonantis Hii 1424 tonantibus sceptriferas taurus colla ferat M 59 pater rerum Hii 1591 diuum parens H 268 magnus dinorum parens T 90 sator deorum Hii 1 P 162 diuum sator O 1050 deorum ductor H 303 pro caelestium rector parensque H 520 pater ac rector A 400 caelestum arbiter parensque H 602 pro mundi arbiter Hii 1177 summe pro rector deum Hii 293 summe pro rector poli Hii 1279 summus caeli rector aetheriae potens dominator aulae T 1081 Ofr. 59 altisonus P 1143 qui caelum nebulasque dicit P 305 uicina petit 1146 neglectus Oct. 243 deserit altam aulam mortali forma captus 223 — Phaedra louis progenies P 134 Bacchus proles improbi fulminis M 84 Iouis qui regna concussit M 777 Ioui aequatus Caesar Oct. 513 — tonantis fulta et grati amores Oct. 776 regnum aetheris Hii 1151 pater altisona quatiens regna A 603 pater qui sidera et terras regis A 840 ad quem triumphi spolia uictores ferunt A 841 cuncta pollensa A 842 tu penes quem iura praecepitis poli O 253 — Iouis cenaei Hii 102 cenaei Iouis annosa tempora Hii 787 Iouem herceum A 830 Iouem herceum spar-

- sum crurore A 469 Iouis
coronis claram Elida Tr 860
eleum ad tonantem H 844
Iouis pisaei palma A 996—
Iouis fulmen H 1188 ful-
men facesque H 1148 tela
faces ignis H 1919 cuius
excussis tremunt humana
telis H 521 fulmen genitor
Alcidae gerit H 11327 mi-
naces ire per caelum faces
specta et tonantem fulmine
excuso diem H 11328 ful-
minantem Iouem H 11561
nultus Iouis fulminantis H
728 fulmine pollens A 400
mundum concitans corusca
saeua tela iaculatur manu
O 1051 fulminanti patri*
H 462 quid qui gubernat
astræ, qui nubes quatit non
latuit infans rupis idæae
specu? H 463 Iuppiter
telum posuit coruscum* O
514 — Iouis irati A 549
crimen Iouis H 11507 1509
in locum Iouis H 11754 —
Iouem iugo turpi pressum
(Iunonis) H 1024 Iouis
furta O 732 praedonem de-
um* O 734 paelices H 4sqq.
I. in taurum conuersus H 11
554 u. Europa. gnatus Am-
phion Ioue H 266 The-
bas non semel caelo relicto
uenit H 269 generis nostri
Iuppiter auctor A 405 aba-
uus A 407 — astra promittit
pater H 964 patrem pro-
bauui H 36 Ioue esse geni-
tum 118 genitor 122 H 1133
1151 patri H 51 patris 971
Ioue genitus 118 Ioue na-
tus 796 natus Iouis H 11
1869 Saturnum auum dicit
Hercules H 972 parenti al-
tisono H 1153 teque te-
stata est meum patrem no-
- uerca H 119 quis natus ex
te (Iuppiter) et nouerca H 11
97 Iouis nurus Iole fiet?
H 11282 Deianirae sacer
H 11860 auum Hylli H 11
993 Iouis nepotem H 11
1499 mentimur Iouem H
450 quid uiolas Iouem? H
451 — inferni Iouis H 47
diro Ioui H 612 paria sor-
titum Ioui H 53 u. Dis. nu-
bilo Ioue* O 45
- Iustitia virgo numinis magni
dea Oct. 409 sancta M 442
Ixion H 754 1015 A 15 Ixio-
nis labores: rota membra
celeri differens cursu T 8
Ixion humum tangat, rota
membra torquens resistat M
747 Ixionis rota Oct. 635
thessalus dux Nessi pater ex
Nephela H 11495 regem
thessalam H 11950 Perithoi
pater P 1244
- Labdaci penates H 499 Lab-
daci clara domus Of. 53 —
Labdacidas O 724
- labyrinthus daedalea clau-
stra P 1180 monstri gnosii
domus caeca 657
- Lacaena (*Clytemestra*) A 773
Lacaenam (*Helenam*) A 741
- Lachesis O 1007 u. Parcae
- Laertes* pauper T 587 La-
erta (nom.) Tr 709
- Laius O 261 636 795 Laio O
864 Laium O 222 678 786
loquitur O 639—671 ab Oe-
dipo imperfectus O 789—804
Of. 260 Laius sanguineum
gerens insigne regni
rapti furit Of. 41 poenarum
suarum arbitrum uocat Oedi-
pus ibd. 166
- Lapithae et Centauri multo in
bella succensi mero apud
inferos H 783

- lares T 264 O 703 HII 1496
 1805 larem tyrium *Cadmi* H 921 tota cum lari-
 bus* suis dominisque te-
 cta H 1294 dum starent la-
 res* HII 356 in istos la-
 res* HII 321 caret patrio-
 lare HII 362 lar patrius
 Oct. 761 lares patrios A
 413 819 lares paternos im-
 mo fraternalis A 6 fidi la-
 res O 262 cognati laris
 O 685 lare secreto tutoque
 H 200 exiguo lare Pfr. 232
 lares miseri lares HII 760
 Euryti uictos lares HII 100
 per herculeos lares fertur
 HII 248 lar regius P 871
 alienus Pfr. 149 lares ma-
 culati Ofr. 344
 latinae matres Oct. 734
 Latona quem profuga mater
 terra errante edidit H 457
 — latonigenas deos A
 325 letoa* uates O 234
 Leda sinum pressisse Oct. 778
 Ledae 784 Ledae sidera
 214 Ledae genus A 126
 Leda sata (*Clytemestra*) A
 235
 Lemnos ardens HII 1366 Le-
 mnnon scelere nobilem A
 587
 Lerna HII 1364 sub Lerna
 HII 1538 Lerna gelida P
 515 Lerna retro cessit T
 115 Lernae monstra H 245
 — lernaeus labos *apud in-*
fers H 785 lernaeae fe-
 rae HII 1260 lernaeae ne-
 ce tincta tela H 1202 ler-
 naea tela H 1241 HII 909
 lernaeae spicula M 787
 Lesbos Tr 235 — lesbia mixta
 odoro cum thymo* O 508
 Lethe describitur H 684 ad
 Lethen HII 1554 ratis Le-
 then bibit H 781 per media
 Lethes stagna HII 1166
 Lethes unda miseris grata
 P 1211 stabo ante ripas,
 inmemor Lethe, tuas HII
 940 — lethaeos amnes
 HII 1212 1994 claustra le-
 thaei* lacus O 573 le-
 thaeo profundo abditus P
 152 — lethaea* uates u.
 letous
 letous u. *Latona*
 Leucas opposita fluctus frangit
 HII 735 — Leucaten ferit
 spuma* P 1023
 Liber u. *Bacchus*
 per Libyam HII 1109 Liby-
 ae dominos u. *Bustiris An-*
taeus H 1178 Libyae si-
 dus (*cancer*) HII 68 Liby-
 ae feruentis harena M 685
 — libycæ syrtis fretum
 T 292 libycis harenis M
 656 libycis syrtibus A 64
 sub axe libyco HII 912 li-
 bycus leo O 940 libycus
 auster A 501 — Antaeus Li-
 bys H 486 HII 24 cancro
 subditus Libys HII 41
LICHAS TACITVS HII Li-
 chas HII 818 1464 Li-
 chan HII 813 819 982 Li-
 cha HII 573 nannus occur-
 rit Lichas HII 570 Li-
 chas ab Hercule peremptus
 HII 819 comes laboris her-
 culei Licha HII 99
Liuius Drusus. Te quoque Liu-
 leto fortuna dedit quem ne-
 que fasces texere sui nec
 laeta* domus Oct. 905—908
 Liuia felix thalamis Drusi
 Oct. 967—9
 Lucas boues P 360
 Lucifer P 760 post Luciferi
 meatus O 762 Lucifer
 matutinos ortus dum praet-
 dicet O 519 commisit ui-

ces lucifer hespero Hii
149 — Phosphorus H 128

Lucina u. Luna

Lucreti nata mactata Oct. 311

ludi spectacula. Olympia A 977
993 ludicrum certamen
Tr 860 Trocillusus sac-
crum Ta 788 — ad noui
theatri ludos H 843
theatri more uallis crescit
(amphitheatri) Tr 1135 —
spectator Tr 1097 erecta
summos turba librauit pedes
Tr 1091 hanc pinus illam lau-
rus hunc fagus gerit etc. Tr
1092 sgg. — habet pera-
ctum est A 959 Hii 1461
1476 bene habet p. est O
1020 · bene est A 928 per-
actum est Hii 1344

Luna. obscuri dea clara mundi
currus fratri tradit P 314
sidus post ueteres Arcades
editum 794 Hippolytum de-
spiciens currus non poterit
flectere, nuper rubuit 795 s.
cf. 798—802 solliciti nu-
mine turbido tractam thes-
salicis carminibus rati tin-
nitus dedimus 798—800 sae-
uae uirginis arae Oct. 1005
uirginis deae agreste numen
P 413 regina nemorum 414
arquitenens dea 717 dea
noctium 801 noctium sidus
pessimos induita uultus fron-
te non una minax M 753 s. di-
ua uirago P 58 uirgo aspera
M 87 cf. P 58—89 — **Lucina**
genialis tori custos M 2 Lu-
cinam femina (*bos*) placet
61 tu maternam sistere De-
lon **Lucina** iubes A 385—
Phoebe currus mitte M 882
Phoebe uultus P 662 Ph.
rubicunda 755 Ph. solidum
non suo orbem circuitis cor-
nibus adligat M 98 **Phoe-**

bes orbis Oct. 400 **Phoebe**
sacris tuis adesse M 773 no-
ctiuaga **Phoebe** O 258 pal-
lida **Phoebe** A 868 eius bi-
gae A 857 Arcades nondum
Phoebe* nascente genus Hii
1889 **Phoebi** soror O 44 so-
ror fratri semper occurrentis
O 257 — Diana P 77 uirgini
Pleuron inimica diuae Tr
837 nimium saeui diua pudori-
s O 784 uirginei eius artus
O 783 — **Dictynna** M 799 —
Hecate triformis P 420 M
7 cf. 745 tacitis sacris con-
scium iubar praebens M 6
Hecate uocetur M 580 H. ue-
nenis stimulos adde 841 au-
dax H. ter latratus dedit 849
magna dea caeli sidus no-
ctis decus P 417 s. obliquis
flexibus currrens Tr 398 le-
uat ora bigae Hii 1524 He-
cates turba latrauit, ter-
nalles sonuere O 582 — Tri-
uiae currus agiles M 790—5
Tr. ad tempa Oct. 1007
Triuiam A 382 Tantali-
dos funera uictrix numeras
A 393 tibi grandaeui senes
grates reddunt atque uina
libant A 380 — Persei M
820 — Cynthia quos felices
uidit, uidit miserosabitura
dies Hii 644 — Delia tar-
dior Hii 150 — luna phoe-
beis obuia flammis T 841
digerit umbras T 828 sequi-
tur unam Mycalem magam
Hii 529 luna carmine ma-
ga descendat licet Hii 471
alias luna concipiat feras
H 83 luna conditur A 491
l. plena O 518 luna nocti
timores demens T 842

Lyaeus u. Bacchus

Lycia tuta crebris portibus Pfr.
251

- Lycormas** flauus Hii 594
Lyceurgi securigeri O 478 Ly-
 curgi domitor (*Bacchus*) H
 907
LYCVS (I) H a u. 336 Lycus
 H 335 639 643 647 Lyci
 1188 terram cecidit ore H
 899 Lyci nefandum semen
 proles regis inimici H 993
 quis Lycus regnum optinet
 H 1168 exul Lycus H 278
 ignarum exulem H 273
Lydia diti regno ferox P 331
 Lydia (*auro diues*) Hii 627
 — lydius Pactolos O 474
 lydiam nurum Hii 374 576
Lynceus qui trans pontum sub-
 mota uidet M 232
Lyrnesos parua apposita celso
 iugo Tr 230 — Lyrnesida
 ablata Achilli A 187
Macetum* Tempe H 985
Maeander H 688 Maeandros
 laetis aruis flectit errantes
 aquas Pfr. 244 — Ilissus
 maeandros per inaequa-
 les amne maligno radit ste-
 riles harenas P 16
Maenali Hii 17 Maenali per-
 nix fera H 226 — Maenala
 Hii 1891 — maenalium
 suem H 233
 maeonia acu Hii 669
Maeotis P 724 O 482 Mae-
 otis gelida H 1334 — Mae-
 otis (*Amazon*) P 409
Malea nauibus flectens moras
 M 149
 manes umbrae animae. manes
 (*inferi dei*) Tr 1015 tartara
 et manes Hii 1518 Sty-
 ga et manes H 90 laxate
 manes Hii 953 manes re-
 motos H 839 manes tacitos
 Hii 1066 aeternos manes
 Hii 1529 diri tremuere ma-
- nes Hii 1604 maestos ma-
 nes H 189 attonitos manes
 Hii 1935 manes imi H 55
 Tr 152 ibit ad manes H 873
 ad manes O 128 Hii 1556
 1778 manes O 572 (*bis*) 581
 manibus mors gentes in-
 numeras intulit H 560 ma-
 nes loquuntur Hii 463 ul-
 tant T 670 si manes habent
 curas priores nec perit flam-
 mis amor Tr 812 manes
 cari Tr 821 Achillis manes
 Tr 301 manibus meis de-
 bitos honores Tr 199 deos
 ueros coniugis manes mei
 Tr 654 tui manes Tr 31
 Hii 1970 manes eruptos
 restitue P 1228 m. inpii M
 10 — umbras manesque
 Hii 1932 manes umbrae-
 que Hii 1940 manes um-
 brasque Hii 1975 — uerum
 est umbras uinere corpori-
 bus conditis Tr 381 foedus
 umbrarum H 49 ruptocar-
 cere umbrarum H 57 um-
 bras leues O 576 tenaces
 H 683 umbrae nocentes P
 1238 umbra tristis Hii 941
 infernis umbris H 1345 in-
 ter umbras H 1200 um-
 brae stetistis Hii 462 um-
 brae minores (*Hecuba liberi*) Tr 32 nobiles clari-
 ducis umbras Tr 265 um-
 bra nudatis uenies lacertis
 languido uultu tenuique
 collo Hii 1558 non uili in-
 ter umbras Hii 1567 meas
 umbras (*Hercules ait*) Hii
 1973 umbrae meorum A
 778 uos umbrae precor A
 791 cf. leuis turba Phrygum
 A 794 — Animae M 746
 animae trementes O 622
 inter pias animas Tr 167
 animas regias uictamque

- uictricemque uehet ratis
A 790
- MANTO** (III) O Manto O 294
Manto fatorum praescia
A 323
- Marathon** P 18 — aper* *mara-*
thonius P 30 31
- mare pelagus pontus** ge-
mino mari pulsata Pelopis
regna H 1171 mare sanguineum T 373 rubri maris
domitor Bacchus H 907 ru-
bri litoris uada T 371 litus
pelagi rubentis intravit
Bacchus O 120 pelagi
dona rubentis H II 664
- marmaricus** leo A 776 H II 1061
- Mars** Tr 1068 Martem A 569
Mars saevis Pfr. 165 de-
cernit quodcumque 268 bel-
liger P 816 sanguineus 473
Martis catenae P 130 (*u.*
Venus) Martis sanguineas
quae cohibet manus M 63
Martis incerti uices Pfr.
264 *Martis genus* Oct. 300 —
aperto marte an insidiis ia-
cett? O 279 marte violento
Tr 193 marte inpio O 659
decenni marte A 979 marte* diro tristius leti genus
Tr 793 saxum martem* in-
domito corpore prouocat H II
155 — Mauors bellicus in-
uenit artes nouas P 558
Mauors sanguinem re-
centem cupiens T 557 Ma-
uortis O 90 — Gradius
belliger P 193 illic solutam
caede G. manum restituet
armis H 1349 Gradiuum
trucem H II 1316
- Massagetes** qui lactea pocula
sanguine miscet O 477
- Mauors u. Mars**
- Maurorum tellus u. Tauri.** mau-
rum litus H II 1256
- MEDEA** (I) M P 572 M 166
- 179 499 520 527 570 678 900
918 942 coniunx Aegei P
571 Colchis nouerca 705 ne-
fanda Colchis M 879 Colchi
noxium Aeetae genus 179
Sole auo genus deduxit 210
monstrum saeum horribile
191 machinatrix facinorum
cui feminea nequitia uirile
robur 266—8 maius mari
malum 364 scelerum artifex
737 cruenta maenas M 857—
877 phasiaca coniunx H II
954 ardens inopia uirgo face
A 120
- medentes** cadunt O 70 polluto
animo mederi nemo queat
H 1268 ferrum et ignis
saepe medicinae loco est
A 153 extrema primo nemo
temptauit loco A 154 ubi
turpis est medicina sa-
nari piget O 530
- Medus** T 602 Medus pharetra
pugnax* M 713
- Medusae** fellis M 838
- Megaera u. furiae**
- MEGARA** (III) H Megarā H
351 Megarā (*nom.*) 206
1014 Megaram 1022 Me-
garen strait sagittis (*Her-
cules*) H II 907 cara Me-
gara H II 1456 parentis
sanguine fratrumque ge-
mina caede adspersa Lyci
manus H 376 patria abstu-
listi regna germanos larem
patrem H 883
- Meleagre** fratrem mactas, mo-
reris dextra matris M 647
- Melicertes u. Ino**
- Memnon** Tr 248 Memnon
niger A 213 cf. Tr 10 *u. Au-
rrora*
- Menelaus** T 327 Menelao A
274 Menelaum Tr 933
Atrides minor A 534 frater
coniugis mei A 425

- Merope** Polybo sociata O 276
674 non uera Oedipi parens
823
- Messalina** genitrix defenda
Oct. 10 caesa 107 genitrix
miserae furor 264 nupta
demens nupsit incesta face
265 ferro cecidit 272 con-
iugem traxit ad umbras,
prodidit lapsam domum 273
4 furoris sui graues poenas
dedit 277 incesta genitrix
548 rexit principis aulam
cara marito partuque pot-
tens, cecidit famulo sub-
iecta militis ense 974—8.
- Methone** *u. Mothone*
- Mimans** saeuit horrendum H
986 lubricus Mimans HII
734 Mimans* Iouis fulmen
excutiens HII 1388 *u. gi-*
gantes
- Minerva** *u. Pallas*
- Minos** T 23 regno lato premit
maria populisque reddit iura
centenis P 155 mitis Ariadnae
pater 250 domus sorores
una conripuit duas P
673 gnosius Minos H 737
gnosium regem O 913 quae-
sitor gnosius A 24 geminos
Cretas HII 1563 — Minois
nulla leui amore defuncta
P 132 (*u. Venus*) — Minotaurus *u. Pasiphae Phaedra.* ambiguum infans uultu
truci P 700 cresius taurus
biformis P 1181 monstri
gnosii domus caeca P 657
- Minya** omnes M 233 — Miny-
eides* O 493
- Molossi** acres P 34
- Mopsopia** P 1285 — mopsopia
ars *u. Daedalus*
- Mopsus** omnibus uerax sibi fal-
sus uni concidit M 657—8
- mors funus. Mors Tr 1181
mors indiuidua Tr 412 me-
- ta Tr 407 portus A 613 HII
1025 audios hiatus pandit
O 165 audis dentibus H
560 perdenda A 534 offici-
cium supremum parens
gnato reddo Tr 770 opa-
cos ut mea condam manu
uiuentis oculos 798 *u. que-*
rella Andromachae 799—822
— coniunx oculis inpositus
manum Tr 382 — alios pa-
rentes ad loqui in luctu de-
cet Tr 628 matris hanc
solacium relinque uestem
Tr 819 luctu acerbo fu-
nera et questu carent O 56
squalore et lugubribus amicta
coniunx, foedo paedore ob-
siti nati H 630 planetus
nato parat genetrix inertii
HII 1978 *cf.* 1841 ipsa quam
sexus iubet maerere HII
1692 noce feminea HII 1676
dolor funereus* HII 1679
planetus funereus HII 1501
u. Tr 418 HII 120 184 1549
sqq. 1672 1674 1682 1863
planetus exempla: H 1106—
1128 Tr 64 67 — 170 HII
1672 1868 *sqq.* exequiae
O 63 longus ordo agminis
maesti O 128 *sqq.* rogus
regius P 1286 Herculis HII
1487 *sqq.* liberorum Hercu-
lis H 1238 1241 ultimi ignes
HII 1614 trabes igniferae
HII 1753 alternae 1641 fax
O 55 faces HII 1741 fax
extrema HII 1664 subdia
Tr 390 pinus ardens HII
1732 urna tristis cineres
cohercuit Tr 384 *u. HII* 1768
inferias dedi Ofri. 172 in
inferias hominis homo in-
pensus Tr 307 leuatur san-
guine infuso cinis Tr 304
sqq. iusta facere Tr 65 O
997 solue P 1254 persolui

O 1020 bustum Tr 370
 339 tumulus Hii 1767 1831
 O 66 sedes sacrae Tr 650
 sepulchrum Hii 1827 1831
 grauis tellus inpio capiti
 incubet P 1289 titulus
 extremus Hii 1210 1832
 Oct. 101 623 simulacra
 Oct. 623 — laqueo uitam
 finire P 264 laqueis deduc-
 ta membra Oct. 812

Mothone frequens riuis Tr 832
Mulciber u. Vulcanus

mundus, mundi partes,
caelum. Lugeat aether ma-
 gnusque parens aetheris
 alti H 1059 tempa summi
 aetheris H 3 quod diuidit
 aethera a terris spatium
 Hii 1125 uacuus aether
 Hii 52 sedis aetheriae
 Hii 259 aetheriam do-
 mum meruit Paean Hii 92
 — ubi quo sub axe Hii 1535
 qui feruenti quatuntur axe
 Hii 1528 sub axe libyco 912
 sub axe frigido 285 1255
 parrhasio axe Hii 1285
 scythico sub axe 1188 —
 caelo ruenti 1248 — sa-
 cro caelo 1303 (*caelum*)
 spolium Iouis 1152 caeli
 regna Hii 1161 caeli re-
 gia Hii 1116 uestrae Iuppiter
 arcis Hii 1915 quis
 arcem cludit? Hii 1445
 arce an ex aliqua pater
 despiceret illum Hii 1699
 arces caelitum ac summas
 domos O 48 laxat fores
 (*caeti*) H 967 ianuam mun-
 di traho H 969 — caelico-
 lae O 392 M 90 caelites
 P 612 637 caelitum 896
 Oct. 233 monitu caelitum
 O 243 — et quas reperiet,
 ut uelit, clades deus? Tr 438
 melius afflictos deus re-

spicere coepit Tr 882 om-
 nis deos Hii 1118 cum
 clara deos optulerit dies
 H 590 pudeat irarum deos
 Hii 1195 deorum clamor
 Hii 1600 omnis deorum
 coetus H 967 deorum uol-
 tus Hii 1712 leues deos
 Tr 2 leuium deorum A 629
 faciles dei O 202 si propi-
 tios attamen lentos deos A
 424 quis tam sinister deus
 Tr 993 exprome cuius ca-
 pite placemus deos? O 522
 deorum numerum inparem
 aequauit Argos A 848 (*Me-
 gara*) tristi uestis obtenu-
 caput uelata iuxta praesi-
 des adstat deos H 360
 praesides piorum T 1106
 uindices T 1114 dei coniu-
 gales T 1107 di coniugales
 M 1 penetrales deos O
 269 dei asperi et pugnaces
 P 813 tot pelagi deae Tr
 890 ferales dei M 743 T 668
 deos ueros coniugis ma-
 nes mei Tr 654 famuli dei:
 Delius Bacchus Iuppiter
 H 454 deos suos Agame-
 mnon adit A 815 Iuppiter
 Phoebus Phoebe Neptunus
 Dis *hos precatur Oedipus* O
 253—260 Phoebus Iuno Pal-
 las Venus (?) Lucina Iuppi-
 ter: *Chorus eos colit* A 311—
 408 Pallas Bacchus Phoebus
 Phoebe Iuppiter: *Hercules
 adorat* H 904—918 — dies
 ater Tr 21 totum diem her-
 eulea flamma succendat Hii
 1491 stymphalis totum pen-
 nis celata⁴ diem Hii 1895—
 totus mundus Hii 1023 quis
 mundum capiet locus? Hii
 1122 sub hoc mundo Hii
 1615 totus mundus (*omnes
 populi*) Hii 1023 tota mundi

- ruina HII 1154 si negat
 mundus feras HII 34
 Achilles genere suo mundum tenet sparsus per omne caelitum regnum Tr 353—5
 nihil leges (*mundi*) tenent HII 466 lege mundi rupta A 853 legibus obrutis HII 1106 leges in superos datas HII 1097 mundus (= *caelum*) HII 1989 onus omne media parte quod mundi sedet dirimitque superos HII 1300 mundum caelumque tulit Hercules HII 1912 sidera et mundum HII 1713 mundus tonat* HII 1599 substitit mundus tibi concitatus A 872 annosi mundi O 516 mundo primo O 116 regia mundi HII 1916 ianua mundi H 969—natura P 967 O 25 964 — numina O 204 deorum numen Tr 28 te per omne caelitum numen precor HII 478 mundi citati turba numina HII 1909 numen supernum P 934 pro numinum uis summa H 520 numinum imperio O 251 saeuia numina O 75 solet ira certis numinum ostendi notis O 335 es numen HII 1989 nouum numen templis additum HII 1991 *u. Hercules.* — omnis ardens ora quam torret dies HII 1704 arctica* ora Tr 852 — caeli plagas O 993 caelestem plagam HII 1984 quis locus quae regio quae mundi plaga HII 1802 eoae plaga uasta terrae O 432 feruida plaga HII 1222 orbem* feruidae plagae HII 1793 feruidam partem (*caeli*) HII 90 ambit peremptus cancer ar-
 dentem plagam HII 67 soliferae suppositus plagae HII 159 quae plaga igniferi poli HII 1366 plaga gemmiferi Histri HII 626 rupta fero plaga Geryonae HII 1906 — occasus HII 378 cubile noctis HII 1444 ante ab occasu dies nascetur 338 sub occasu tepido HII 1571 sub occasu positis Hiberis HII 1526 occidens uarius A 485 quota est mundi plaga orians subactus HII 96 orientem mouet eurus A 503 ortus H 378 sub ortu solis H 1146 obitus et ortus H 1066 ortus atque obitus HII 1117 et quod occasus uidet et quod ortus H 875 ortum an occasum petes? H 1337 ortus A 868 occasus A 869 utrumque Phoebi litus HII 1703—polus HII 1137 partem in omnem poli HII 1142 genitor pandit polos H 1729 reseras polum H 968 polus stellifer P 793 regna siderei poli HII 1949 iura praecipitis poli O 253 frange polum HII 1154 glacialis polus HII 339 glacialem polum HII 89 niuali polo uicina unda Euxini A 68 arctous polus HII 1111 australis polus HII 1108 sub hesperio polo HII 1207 extremi poli A 403 conpagibus ruptis uterque debuit frangi polus HII 1140 fractis polis HII 1124—deorum regna tria HII 1168 pontum tartara sidera, regna tria HII 1130 tria regna aether atri regio populi unda H 1121 terra pontus Erebus Tr 179—187 terra

pelagus quaeque purpureus
· dies utrimque* clara spe-
ctat oceano rota HII 1844
omne caelitum regnum: ae-
quora umbras caelum* Tr
355 tellus caelum freta HII
798 freta terras umbras HII
1481 omnis pontus et ae-
ther* Tr 115 terra pontus
aer inferi HII 15 mare terra
caelum tartarus HII 464
ferris freto sideribus oceano
inferis HII 747 — supera
loca P 150 supera con-
uexa P 225 o superi HII
297 superos deos Tr 1014
iter ad superos (*i. e. ad diem
ex inferis*) O 586 ad supe-
ros (*i. e. ad caelestes deos*)
H . . . fauete superi HII
1419 superos testor HII
1027 in astra misit ad su-
peros preces HII 1695
superi testes sceleris Tr
53 irati superi HII 1546
superi inferique O 787 —
Phoebi zonam HII 1443 fla-
grantia in zona HII 1367

Musa docta Phoebi lusus re-
censet A 338
musica instrumenta bucina
tertia signum mittit T 799
buxus raucus A 726 *u. tibia*
chelys canora (*Achillis*) Tr
330 (*Amphionis*) O 625
(*Phoebi*) A 332 (*Orphei*) pie-
ria HII 1037 maerens 1067
chorda M 629 A 839 tinnu-
lae Tr 843 fila docta A 360
cithara M 358 Pfr. 207*
classicorum murmur T
574 reflexo classicum cornu
O 753 *u. bellum* cornu O 753
fistula indocta HII 129 li-
tui strepentis stridor T 575
striduli cantus O 753 lyra
A 335 plectrum Tr 330
843 M 629 tibia multifora

buxo solemne canit A 358
sacrifica A 605 tuba e uo-
cales T 659 fremitus tru-
ces Oct. 411 terribilis so-
nus Oct. 735 tuba iussi dare
uela nautae Tr 1054 tuba
clara remigem monuit A 449
tympani sonus non uirilis
H 473 tinnitus *u. luna*

Mycale docta maga HII 528

MYCENIS scaena T A Myce-
nae Tr 865 Mycenarum
A 252 Mycenis H 1002
Mycenas A 794 929 1025
1056 1065 pelopiae domus
descriptio A 7—11 arces A
985 ultimo in regni angulo
A 1056 Mycenis relictis
bellicum totus canat popu-
lus T 188 per M. crepuere
arma ciuilis belli T 561—2
non uertis Mycenas? T
1015 cyclopia saxa H 1002
ruinam eis minatur Hercules ibid.
Mycenae tua (*Iu-
nonis*) turba A 350 latis
Mycenis Tr 163 ex My-
cenis Tr 254 — myce-
naeas domos A 122 my-
cenaeae nurus Tr 372

Myrrha cyprias lacrimas tue-
tur HII 197 — myrrha HII
379

Myrtillus deceptor domini occi-
dit T 140

myrtoi maris spolia T 660

Mysiae ferocis Tr 225

Nabatae* *u. Batanae** — na-
bataea regna A 504

naides improbae formosos so-
litae claudere fontibus P 788

nasamonio sub nemore HII 1646

Natura magna parens deum P
967 leges ratas in uno Oe-
dipoda uertit O 964 naturae
iura O 25

navis maritimae res. rates

- (nom. sing.) A 789 regia rate
 signum recursus fulsit A 448
 cumba M 371 A 106 pha-
 selos Hii 699 — prora pro-
 rae nocet et lateri latus A
 519 aurata prora primas de-
 signat uias aperitque cursus
 A 450 puppis Hii 678 etc.
 transtris fusus miles A
 465 — remus ad militares
 manus aptatur A 446 re-
 mos adductos simul lentare
 properat inuentus A 458 re-
 mo propiore A 106 remus*
 O 461 tonsae A 464 525
 — malus rectus A 526 ma-
 lo antemnas ponere M 324
 carchesia O 462 an-
 temnas medio malo ponere
 M 324 in summo loco reli-
 gare 325 malus antemnas
 ferens A 526 — uela O 906
 uelo tremunt sipara M 328
 aura lenis adlapsa uelis A
 452 lina tendere M 321
 sinus plenos fortior aura
 tendit A 463 fugientia car-
 basa O 473 sipara Hii
 703 rubicunda M 328 —
 funem religauit ora M 615
 pede prolato notos captare
 M 323 rudente tento uela
 cogere A 555 — tuba clara
 lentum remigem monuit A
 449 tuba iussi dare uela
 nautae Tr 1054 — remi-
 ges A 449 nauita stupet
 A 529 — naufragium Hii
 118 Tr 1036 *sqq.* Oct. 614
 Graecorum classis naufraga
 A 485—599 nil ratio et
 usus audet, ars cessit ma-
 lis A 528 nauis lacera et
 omni decore populato leuis
 fluitat A 524 tabula nau-
 fraga Tr 1042 — fluctus
 decimus A 523 — litora
 stringere A 106 Hii 698 —
- portum mari datura moles
 H 1052 cf. T 460 longa in
 portu mora Tr 171 — na-
 ualia Tr 333 s. classi-
 bus piscari T 459
- Nauplius** igne fallaci nociturus
 Argis cadet in profundum
 M 661 — 2 perfida face clas-
 sem Graecorum in saxa du-
 cit A 589
- Naxos** aegaeo ponto redimita
 O 499
- Nemeae** inga Hii 1890 Ne-
 meae timor H 228 A 874*
 — nemeaei leonis O 40
 nemeaea pestis Hii 1197
 nemeaei mali Hii 1239
 1669
- Nephele** Nessum genuit *Ixioni*
 Hii 495
- Neptune** pater O 270 Neptu-
 nus pater tridente rupem
 subruit A 575 Neptuno
 genitus M 638 genitor ae-
 quoreus P 950 genitor irae
 facilis adsensor 1216 tumi-
 dus 966 regnator freti 953
 qui secundum fluctibus re-
 gnum mouet 912 profundi
 saeuus dominator M 4 do-
 minus profundi furit uinci
 regna secunda M 600 —
 uentorum potens aequor per
 altum caerulos currus agit
 O 258 secundo maria qui
 sceptro regis H 603 regen-
 tem maria H 519 — neptu-
 nium iuuenem (*Cycnum*) Tr
 191
- Nereus** O 456 Tr 892 Hii 4
 Nereus rostris perius P
 93 Nerea caeruleum O 520
 — Nereidum grex caeru-
 lus rex Cupidinis sentit spi-
 cula P 344 Nereidum cho-
 ris O 452
- Neritos** breuior Zaczyntho Tr
 866

- NERO** (II) Oct. Neronis MATER
 (III) *ibid.* Nero 254* 447
 747 Neronis 730 980 Ne-
 roni 698 — insitius Domi-
 tio patre genitus 254* pa-
 cis auctor generis humani
 arbiter electus, patriae pa-
 rents 499 501 intravit hostis
 domum 155 iuuenis infandi
 ingenicui genitrix facem ac-
 cedit 157—8 *Agripinae*
opera imperium nactus 624
 —5 95—6 348 munere ma-
 tris imperium cepisse pudet
 98—9 sanguine alieno sa-
 tus 145 auctor necis *Britan-*
nici 119 247 parentem sty-
 giae rati imposuit 132 *cf.* 248
ad eius mortem spectant 631
 —643 747 766 (ensem iugulo
 trepidus condit 746—7 red-
 dit iugulum hostibus 642
 uerbera, turpis fuga 632 si-
 tis 633) — templis expulit
 superos, ciues patria 246
 orbis tyrannus 255 *cf.* 34 91
 crudelis uiri secreta 49 ne-
 fandi principis dirum caput
 232 grauior Typhone pestis
 245 hostis deum hominum-
 que 245 — Caesar *uocatur*
 469 708 Caesaris no-
 men *ei dedit* *Agrippina* 348
Caesaris uxor (*Octavia*)
 958 Caesarem decet ti-
 meri 469 — Augustus *uo-*
catur 225 290 671
- Nessus** HII 506 510 724 1472
 1475 Nessi HII 924 925
Nessus quem Nephele ge-
 nuit thessalo duci HII 495
 meque dorso ferens qua iungit
 hominem spina deficiens
 equo HII 508 *moriens lo-*
quitur HII 526 Nesse fal-
 lax HII 970 Nessus expi-
 rans M 779 uectoris perfidi
 sanguis 778 infide uector
- HII 517 semiferi HII 970
 1474 — tabe nessea HII
 720 lues nessea* HII
 756 nestoream Pylon H 565
- Nilus** H 1330 Nilum petit
 Antonius Oct. 531 Nilo te-
 pente O 619
- Niobe** u. *Tantalis*
- Nubes*** u. *Nephele* HII 495
- NVNTIUS** (III) O TR T P M
 (III) HII Oct.
- nuptiae** aedes festas ornat
 mater Pfr. 145 coniugale
 tempus Tr 900 coniugis
 fides HII 312 conubia ce-
 lebrate Tr 911 quo iugari
 thessalae cultu solent in-
 oidesue* uel mycenaee nu-
 rus Tr 371 dona *quae dat*
 socer Pfr. 147 ignes prae-
 ferre Oct. 24 thalami more
 praecedunt faces Tr 1142
 faces iugales A 159 taedis,
 solemni face, igne Tr 909
 ignis Oct. 583 igne* solemni
 O 509 per ipsas faces HII
 350 nuptiales Oedipodae fa-
 ces H 500 Polybi faces O
 276 Eurysthei HII 407 tuis
 facibus et thalamis hanc
 para HII 1495 laetas faces
 uitta sua reuinxit *mater* Pfr.
 145 pinus pronuba M 37
 taedae H 497 A 260 O 513
 Ofri. 263 taedas iugales
 deus praeferit Oct. 582 hy-
 menaeus u. *hymen sociale**
 carmen O 510 lecti legi-
 timi iura Tr 887 genialis
 torus M 1 torus iugalis O
 674 Oct. 740 toro uiduo P
 456 dubii tori HII 588 tori
 nefandi dicuntur *nuptiae*
cum fratribus filia Oct. 147
 licentia et ioci M 107
 114 u. *fescenninus* carmina

- M 108 maritales oculi O
 977 munus regale quod
 nouis thalamis parem H 432
 nuptiali die me uictimam
 feriat H II 351 paelex u.
Iuppiter Iole Cassandra po-
 scit Iolen *Hercules* H II 577
 pronuba Tyndaris Tr 1142
 pronubae thalami O 657 pi-
 nus pronuba M 37 repudi-
 a M 53 A 284 H II 435 tha-
 lami raptor P 635 socia
 872 arbitria Pfr. 234 in tha-
 lamos Oedipi deducta mater
 Of. 270 errasse thalamis
 Pfr. 153 thalamis consu-
 lere M 446 thalamis adeste
 M 16 ad regum thalamos
 adsint superi M 56 thalamos
 patris et gnati miscere
 P 176 thalami Polyxenae
 falsi Tr 871 *sqq.* Iphige-
 niae A 165 thalamos appara
 Tr 908 thalamis nouis quo
 parem regale manus H 432
 thalami more praecedunt
 faces et pronuba Tr 1142
 si paelex thalamos tulerit
 H II 532 dies thalami ulti-
 mus H II 308 in thalamos
 ducit parens Pfr. 143
- NVTRIX** (III) P M H II (III)
 A (III) altera Octauiae al-
 tera Poppaeae Oct.
- Nyctelius* u. *Bacchus*
nymphae u. *dryades naias*
Nysae iugis M 387 — *nysae* is
thyrsis O 407
- Oceanus** O 517 P 725 1038 1171
 M 379 758 Oct. 41 *oceani*
plagae P 939 *oceano* H 26
 1148 H II 785 1844 P 966 A 505
oceanus terris maior H II
 1370 *oceanus* caeruleis
 fretis bis ueniens bis* fu-
 giens Tr 392 *oceani* mi-
 nias H II 49 rubenti *oce-
 a-*
- no Titan diem mergit H II
 492 notum *oceano* pecus
 H 238 Hercules fecit *oce-
 a* niam H 242
- OCTAVIA** (I) Oct. Octauiae
 760 800 claudiae gentis de-
 cus 546 claudia proles 284
Neronis soror et coniunx 48
 terris altera Iuno soror Au-
 gusti coniunxque 224—6 so-
 ror Augusti pellitur 291 Au-
 gusti soror non uxor 671
 suspecta coniunx et soror
 spiritum reddat 844 inuita
Neroni iuncta 159 famulæ
 subiecta 110 eius caput ca-
 ptat *Poppaea* 138 *eius* vir-
 ginitas castusque pudor 294
 discidia 760 *eius* fauore
 percussa agmina 800 de-
 uectam in remotum litus in-
 terimi iubet Nero 890—1 —
Claudia thalamis Neronis
 pulsa 685 *Claudia* e pena-
 tes reddere cives parant 803
cf. 817 u. *Claudius Messalina*
odrysia domus T 272
- OECHALIARVM VIRGINVMCHO-
 RVS** I H II — ad *OECHALIAM*
 scaena I H II cecidit *Oe-
 chalia inclita* H II 425 *Oe-
 chaliae* H II 127 162
- OEDIPVS** (I) O Of. Oedi-
 pus Pfr. 192 O 937 Of. 313
(producta ultima) infastus
 hospes O 80 hospes gerit
 thebana regna O 268 mea-
 tam grauia regna O 691 sae-
 culi crimen, odium deorum,
 iuris exitium sacri O 897
 luminis orbus O 1019 occi-
 los eruens Of. 174—6 179
 Pfr. 175—7 190 parricida
 O 1024 1055 bis parricida
 O 1066 *caecum* *Oedipus se-
 describit* O 1069—1073 fora-
 ta ferro gesseras nestigia
 O 833 *cf.* 878 tumore na-

nen ac uitio pedum
trem in matrimo-
icens Ofr. 270 271
n nefas mixtumque
oniugis gnati patris
us filii: bina fratrum
totidem rogos H
mitatus Oedipo di-
tum lues mors labor
lor O 665—6* fata
macies pestis dolor
—83 Oedipe Ofr.
Oedipoda (*acc.*) O
pii Oedipodae H
edipodae soli da-
igua noscere O 220
Oedipodae est sa-
esse saluum Ofr. 89
dā (*abl.*) O 964
omus socii HII 322
ei (*voc.*) HII 586 u.

MONTE scaena II
tan prospicit Oeta
Eta renatum pri-
te poscit diem HII
lenti in Oeta M 642
nontis HII 869 Oete
9 Oeten H 986 HII
t pressit Oeten HII
oetaeus rogus M
taeis siluis u. os-
etaeum nemus HII
etaeam facem HII

juli O 602 ogygio
O 443
64 u. *Ajax*
tis habitata rariss Tr
olenia arua O 287
e caprae lumina M

Ossa H 977 Olymp-
ifer Pelion et Ossam
A 347 Olympus
P 968 Olympo pa-
213* Olympo me-
92 stelligeri Olym-
pe TRAG.

pi HII 1913 Olympi re-
ctor H 209 P 968 — *Olym-*
pia stadium olympicum
T 131 pisaeae domus cur-
ribus inclitae T 123 qua-
lis eleum ruit ad tonantem
quinta cum sacrum reuoca-
uit aestas H 844

Omphale lydia m nurum HII
374 576

ORESTES TACITUS A paternae
mortis auxilium unicum A
968 frater uindex Oct. 63
Oresta (*voc.*) A 975 991
germane A 972 Oresten
A 989 Tr 564 Orestes
patri similis A 197

Orion ferro minax terret deos
H 12

Orpheus HII 1084 1091 1096 M
228 sacer Orpheus Cal-
liopae genus HII 1038 cele-
bratur HII 1035 *sqq.* uati
thracio HII 1104 (Orphei)
ars quae silvas et aues sa-
xaque traxerat, quae prae-
buerat fluminibus moras, ad
cuius sonitum constiterant
ferae, mulcet inferos H 575
—580 qui saxa mulcet et
silvas trahit M 229* Or-
pheus tacuit M 349* Or-
pheus thracius pieria ci-
thara resonans M 359

Ossa Pelion Olympus H 975—
978 A 347 uideat sub Ossa
Pelion Chiron suum, in cae-
lum Olympus tertio positus
gradu perueniet aut mitte-
tur H 975 *sqq.* Ossa thressa
Pelion premit T 813 thes-
salicam Ossan Pelion pre-
met HII 1156 Ossa Pindus
HII 1314 Ossan umeris in-
posuit Enceladus HII 1740
— sub ossacis* siluis Tr
833

Othrys HII 1172 Othrys

- pondus Enceladi Hii 1144 **Pandatariae*** litora terra
 Othrys cum Pindo Hii 497 1001
 ultra nubes eductus *ibid.*

Pactolos lydius diuite unda O 474 **Pactolus** opulenta
 uada trahens inundat auro rura Pfr. 242

Paean u. Phoebus
Palaemon O 454 ius habet in fluctus O 453 magni puer aduena ponti O 453 cognatus Bacchi numen non nile O 454 *u. Ino*
Palamedis genitor A 589 **Palamedis** arx praerupta A 583
Pallas Hii 1320 **Pallas** actaeae ueneranda genti P 1158
Palladis telae P 108 quae Tiphyn nouam ratem frenare docuisti M3 dea praeses adiudicatae terrae P 114 ferox armis dea Oct. 557
 Alcidae soror Hii 1318 belligera Pallas cuius in laeua ciet aegis feroce ore saxifico minas H 905 Pallas inclita magni nata tonantis A 368 matrona minor maiorque choro colit A 372 reserat ueniente dea templa sacerdos A 374 tibi nexibus turba coronis redimita uenit A 376 Pallas fulmine irati Iouis armata A 550 quicquid aut hasta minax aut aegide et furore gorgoneo potest aut igne patrio temptat A 551
 Pallas imitata patrem A 557 **Palladem** A 567 — palladios choros Hii 370 palladia arx P 265 manus M 368 palladias per aras Hii 595 palladia cola Hii 566
Pallene alta H 984

Pandatariae* litora terra
 1001
Pandionias uolucres uince
Panes montiuagi P 792
Pangaei edoni O 439]
 gaei iugis M 724
paphia myrtus O 552
Parcae certo uenient ordi
 190 durae sorores H
Parcarum colos inre
 biles H 563 nulli non
 colus **Parcas** stamin
 ctere Hii 1102 consun
 iterum deae supplent
 dices colus Hii 1087
 tam turpes colus mea
 cucurrit Hii 1184 rati
 mina fusi O 1003 — Clo
 colos proiecit H 773 C.s
 fortunam prohibet T 617
 nam stamina Clotho rt
 set Oct. 15 — decreta
 colus Lachesis dura
 luta manu seruat O 100'
Paris Tr 918 **Paridis** Ta
 966 A 189 **Paridi** Ta
Paridis certa tela A
Paridis soror Tr 877
 talis sedet inter potentes
 biter pastor deas A 768
 dici Tr 931 iudicis diri
 66 phrygius hospes T
 phrygius pastor Oct. 788
pario marmore clarius P 34
Parnassos biceps O 285 P
 nassi niualis gemina
 O 232 **Parnasi** sacra ii
 A 758 **Parnason** Ofr. 1
 — **parnassio** mugitu
 1478
Parnes. **Parnethi** saxoso
parrhasis cerua A 875 — p
 rhasio axe Hii 1285 p
 rhasiae ursae* P 293
Parthenii iuga Hii 1890
Parthus soliferae supposi
 plagae gnosiacis cer
 ictibus Hii 161 **Par**

- fallacis terga metuenda* O 119 Parthus procul inge-
rens tela cum simulat fugas T 384 ultra Parthos nul-
lus ager metatur T 462 Par-
this minati equitem Da-
hae T 603 Parthileues* M 713 supplices Parthi
Oct. 640 — parthica manu
excussa sagitta Pfr. 66 par-
thico modo tela spargere
P 824
- Pasiphae** matris miserae fa-
tale malum P 118 pecoris
efferum ducem amasti 121
matris parens (Sol) 160 ma-
ter monstrifera 696 biformi
partus exhibit nota 699
- Patroclus** falsus Achilles A 647 ex Achille simulato Tr 456
- Pax** quae dat belligeris foe-
dera gentibus et cornu reti-
net copiam, donetur tenera
hostia M 63—66
- pegaseo** gradu Tr 394
- Pelasgi** Tr 763 A 665 Pelas-
gis Tr 606 M 531 700* A 9
— pelasgi nominis Tr 637
pelasga tellus M 240 p.
urbes 127 imperium 178 pe-
lasgae matres Tr 747 pe-
lasgae gentis Tr 886 pe-
lasgae ratis Tr 362 classi
pelasgae Tr 1017 pelas-
gis aruis M 878
- Peleus** Tr 892 Pelei Theti-
disque natus A 642 Pelei
gnato Tr 256 — Pelides
animos feroce sustulit luctu
A 648 celer saltu 649 Pe-
lidiae feroci 644 — pelia-
cus axis Tr 424 u. Achilles
Thetis
- Peliae** senis decocta membra
M 133 Pelia supplicium
tulit 201 Pelia iacet 276
- Pelias arsit 669 membra
non reuicturi senis 479
- Pelion** M 612 Pelion regnum
Prothoi Tr 839 tertius caelo
gradus 840 Pelion Ossa
H 976 Pelion thessalicum
Ossa premitur T 813 Pe-
lion Ossam premet H 1156
Pelion Ossa Olympus A 347
- Pellene** u. *Pallene*
- Pelopis** incliti domus pollens T
190 Pelopis alta stabula
225 Pelopem aspice 242
Pelopi pudenda domus 625
Pelopis phrygius tiaras
663 saeui Pelopis Tr 865
gemino mari pulsata Pe-
lopis regna dardanii H 1172
Pelopis oras A 584 — pe-
lopea domus T 22 sede
pelopea M 899 — pe-
lopia domus A 7 166 pe-
lopiae domus pars 641 Atrei
et Thyestae nobilem domum
Tr 350 cf. scelere fratrum
348 pelopia sceptra A 195
— aries arcanus *Pelopida-*
rum T 225—233 auectus a
Thyeste 234—5
- Pelorus** siculus H 81 Pelori
siculi uirgo M 351
- penates** O 23 659 Tr 922 T 775
Oct. 520 868 *Agamemnonis*
penates A 417 penates
Labdacii H 499 penates
regios O 721 H 582 pe-
nates inpii T 24 misce pe-
nates 52 penates suos
teneat claudia proles Oct.
283 p. patrii 154 678 p.
fratris 761 p. reddere 803
817 inuisi P 94 tenues 214
sacri Oct. 168 externi re-
gis Pfr. 141 penatibus
profugere M 453 u. *lares*
- Penelope** coniugis sanctae
torus Tr 707
- Penthesilea** u. *Amazon*

- Pentheus** O 1028 Bacchis lacer, saenus O 631 *ad eius mortem spectant* Ofr. 15—18 Pfr. 1—3 post laceros **Pentheos artus** O 448 **Pe parethos arctica*** pendens ora Tr 852 **Pergamum** Tr 14 A 442 Pergama strata flagrant Tr 899 captiuia Pergama A 207 rediuiua Pergama Tr 481 arx illa pollens opibus et muris deum 487 **Periclymenus** u. *Neptunus Alcides* **Perithous**. Perithoo P 839 Perithoi pater 1244 u. Ixion audax proeius 99 thalami raptor 635 Perithoi comes P 249 u. *Theseus* **Persae** bibunt Albin Rhenumque* M 377 **Perseis** u. *Luna* **Perseus** aureus sidus H 13 Perseus deis se intulit Hii 94 **Persis** P 330 — persica uiolentus unda Tigris H 1330 pestis *Thebis*: O 70 110—205 641—5 *ante Troiam* A 182 **PHAEDRA** (I) P hosti nupta P 95 thesea coniunx clara progenies Iouis 134 Phaedra sospes 442 Phaedra praeceps 591 Ph. uaecors 1164 Phaedram exuam 1187 maius ausa matre monstrifera malum 696 necis consilium tenet 862 Phaedra soror P 768 u. *Ariadne*. **Phaethonte** de cognato uiuacis fulgura flammae tuli M 834 Phaethonta currus excussit polo P 1101 inmemor metae iuuenis paternae M 603 errantem Phaethonta Hii 858 puer patrio constituit axe Hii 682 — phaethontiadum silua sororum Hii 189 u. *Eridani* **Pharin** (acc.) Tr 859 **Pharia terra** u. *Pandataria* **Phasis** M 44 765 Phasis colchus P 915 Phasin M 454 Phasis quodcumque placidis flexibus rigat M 211—Phasidios thalamis erexitus* M 102 — phasiaca coniunx Hii 954 phasiaca regna A 121 **pheraci** coniugis fatum redimens uxor animum marito inpendit M 666 pheraeos greges Delius pauit H 455 **Philippi** tristes Oct. 528 **PHILOCTETES** TACITUS Hii satate Poeante 1653 genus poeantium 1489 quem tulit Poeans 1608 iuuenis 1611 1656 cf. NVNTIVS 1611 Alcidiae comes 1721 Herculis rogum inflammare iussus 1664 1721 Herculis heres 1610 sqq. **Philomela** fugit uultus suos Hii 200 u. *Pandion* **phineae** aues T 154 mensae H 763 **Phlegethon** O 163 T 73 igneus 1022 Phlegethontis atri A 790 Phlegethon nocentes igneo cingens uado P 1236 Phlegethonte ab imo 856 **Phlegram** inpio sparsam crurore H 448 — phlegraeos per hostes uia struitur T 811 **Phyleus** P 30 **Phocis** obliqua H 337 Phocidos solum gratum Baccho O 283 Phocide A 976 — phocaea regio O 793 **Phoebus** H 25 458 O 20 109 122 226 300 512 Tr 988 A 598 **Phoebi** Tr 1150 O 320 558

'hoebo 239 295 459
 611 Hii 693 1585
 Phoebum O 235
 96 311 Phoebe H
 126 759 deus Tr 367
 :cutiat deum A 837
 ante Tr 35 lucis al-
 actor et caeli decus
 596 qui bissena si-
 gis O 255 promithinc
 aperitque lucem 121
 ttollens M 298 dum
 arat 731 in medio
 771 Phoebi nitib-
 ar nubes inquinata
 coruscum lucis ae-
 iubar inuoco P 897
 i coma Hii 731
 i uultus P 662 Phoe-
 parata Hippolyti col-
 Phoebique tri-
 ammea zonam rota-
 tis flamma propiore
 inficit Indos O 122
 us ante tepida rota
 Scythes Hii 340
 i proprioris Indus T
 adus Phoebo subdivi-
 41 nitentis flam-
 Phoebi rotam Hii
 Phoebum celeres
 tardius agitare ius-
 piter A 856 post dena-
 i lustra deuicto Ilio
 Phoebum colens
 Hii 796 cara Phoe-
 la Tr 236 utraequae
 idomus Hii 2 utrum-
 hoebi litus 1703 —
 eo deo mos est am-
 exa arcana tegere O
 ui tripodas mouet M
 tidica uatis ora cir-
 mouens O 273 Paean
 a tempa meruit ser-
 caeso Hii 92 primus
 s inbuilt Phoebi dra-
 59 fatidice te prae-

sidem ueri deum O 1064 ue-
 ridici dei A 256 O Phoebe
 mendax O 1068 laurus Ph.
 carum nemus 459 Phoebi
 reus 34 — Phoebus thes-
 sali pecoris magister P 301
 Phoebus tela qui neruo
 regit P 197 arcus relaxa
 A 328 resonet chelys car-
 men simplex 332 cum Mu-
 sa docta tuos lusus recen-
 set 338 chorda grauiore ce-
 cinit uictis Titanibus 341
 quem profuga terra mater
 errante edidit H 457 Phoe-
 bus retro fugiens T 776 ter-
 rarum superumque parens
 T 789 diem perdit medio
 Olympo T 792 Phoebus
 adspectus suos rapiens T
 793 caelo expulsus (*cena*
Thyestes) A 298 — Phoe-
 bus et Phoebi soror H 909
 numen geminum A 398 H 909
 soror sagittis aptior Phoe-
 bus lyrae* H 910 frater
 virginis asperae M 86 Phoe-
 bi soror H 136 O 44 Phoe-
 bus et Phoebe sidera qui-
 bus natis mobilis tellus ste-
 tit H 15 Phoebi nepotes*
 M 515 — phoebus obscuero
 meat sine nube uultu H 945
 phoebum uetat quercus
 Hii 1628 u. *Sol Paean Delius*
Titan Luna — phoebea
 lampas noctem adferet Ofr.
 87 phoebeae facis signa
 P 387 phoebeae flammæ
 T 841 Hii 684 phoebeos
 currus H 848 phoebeus
 axis Hii 1390 1446 phoe-
 beum genus P 131 phoe-
 beis euris Hii 670 phoe-
 bea tela A 570 sorte phoe-
 bea O 292 phoebei senis
 A 177 phoebea laurus O
 233 — phoebas Tr 34 A

- 747 phoebas effrena A
609 u. *Cassandra*
- PHORBAS** O 861
- phoronides uenae T 115—6
- Phosphorus** H 128 u. *Lucifer*
- Phrixus** Tr 1044 — phrixei
arietis spolia M 474 gregis
ductor radiante uillo aureo
Tr 1046 inclitum regni
decus raptum M 130 auri
externi raptor 616 spolium
auratae pecudis 991 pellis
aurea 363 *ad draconem custodem eius spectant* 475—6
insomne monstrum 1476 ser-
pens perugil 706 — phri-
xeum mare HII 780 A 586
- Phryges** Tr 580 1145 1170
Phrygum 29 965 A 742 794
Phrygibus Tr 471 478*
483 541 768 874 898 A 571
934 1063 Phrygas Tr 286
443 Phryges uicimus ui-
cti A 927 Phrygas diu ui-
ctos 207 — maesta Phry-
giae turba Tr 418 — phry-
gius hospes 70 phrygius
pastor Oct. 788 Phrygiac
solo 791 u. *Helena* phry-
giis remigibus Tr 930
phrygii gregis 304 phry-
giae nurus A 195 phry-
giae uatis 190 phrygio
in Sipylo H 395 phry-
gium Attin A 727 phry-
gius tiaras T 663
- Phthie** uiros tellus dare mili-
tares aptior Tr 827
- pieria** cithara M 358 pie-
riam chelyn HII 1037
- Pindi** iuga H 985 Pindi thra-
cis nemus 1292 Pindus
quae alit *mala* HII 469
threicio uertice Pindi* O
441 Pindo HII 1173 tre-
pidus Pindus Othrys HII
496 Pindus Haemus Athos
HII 1386 Pindo congestus
- Athos HII 1157 Pindus
Ossa HII 1313 caucasum
Pindum Athon HII 1735
Pindus ingens M 724 Pin-
di iugis gelatis ingredi P
622 Pindi niualis uertice
M 387
- pirenides undae M 748
- Pirithous** u. *Perithous*
- Pisas** (acc.) Tr 859 — pisaeae
domus curribus inclitae T
123 pisaei Louis A 996
- Plauti caput abscissum Oct.
449 Platum exilia non
fregere 477
- Pleiadum** greges M 96
- Pleuron** inimica uirgini diuse
Tr 837
- Plexippus** u. *Meleager*
- Plisthenes** Thyestis filius, ab
Atreo trucidatur T 726—729
- Pluton** u. *Dis*
poeni leones P 356
- Poeans** quem tulit HII 1608
sate Poeante HII 1652 —
genus poeantium HII 1489
u. *Philoctetes*
- Pollux** caestibus aptior M 89
- Polybus** O 676 806 Polybi O
12 276 Polybo O 675
- POLYNICES** (II) Pfr. gener
Adrasti Pfr. 12 exul Argos
et urbes graias mouet in ar-
ma Ofr. 284 regna repetens
324 in bella cunctos Grae-
ciae populos agit 325 pro-
fugus regum auxilia graio-
rum rogit Pfr. 11 profugum
tegunt penates externi re-
gis Pfr. 141 gener hostium,
hospes alieni laris, sine cri-
mine exul 149 151 cf. 224
—5 criminis alieno exulans
256
- Polyphemus** u. *Cyclops* T 582
- POLYXENA** tacita Tr Poly-
xene Tr 376 952 audax
uirago Tr 1161 extremus de-

49 desponsa Achillis
ibus Tr 203 Pyrrhi
mactetur Tr 204 hae-
desponsa rogo A 674
m Priami Tr 256 re-
irgo Tr 296 Paridis
Tr 877 dicit turmas
eas A 674

M 44 Pontus quas
s generat Hii 468 —
us scythicus M 212
um scythen H 1217
nticum mare P 724
ici fauces freti M 457
terga rigentia et mu-
cicium litoribus mare
9 ripam ponticam

A(I) Oct. Poppaeae
x et chorvs *ibid.* Pop-
Oct. 608 686 783 805
aiae 697 809 Pop-
m 583 — Crispini
lam coniunx 743 coll.
eius natus (*Rufus Cri-*)
744 in munus eius
pina occisa 131 — 2
m stupri captat Octa-
caput 138 Neroni
1 582 608 686 708 857
coniunx thalamis Ne-
556 concordi face to-
net 805 eius amplexus
ter petet 783 superba
130 paelex inuisa
is cara uiro 191 — 2 eius
Neroni iuncta 698 ef-
eius ora gerens 809
mnium 726 — 753

ICTVS (III) (*Neronis*)
ara quem pietas uirum
ue castris praeposuit
360 s. — praefecti
i Oct. 796 praefecti
818

Tr 319 321 323 582
5 P 8 ami A 192 938
9 37ri 944 1006 1100

1113 Priamo (*dat.*) A 535
746 Tr 135 1079 Priamum
Tr 918 A 831 Priame Tr
279 Priamo Tr 1187 recto-
rem Phrygum Tr 29 rector
Phrygiae Tr 137 bis ca-
pte senex Tr 138 Ioui uicti-
ma caesus Tr 146 felix
Priamus Tr 151 164 168
Memnonis patruus Tr 248
Hectoris pater Tr 248 gna-
tam Priami Tr 256 arbit-
ter bellii Tr 1080 tota pa-
ter Troia sepulte A 780 ce-
cidit ante aras pater A 829
tumulum struxit in luctus
suos rex non auarus Tr 494
senis in iugulo A 691 ma-
gne parens A 689 magni
senis Tr 723 pueri regis
lacrimae Tr 728 minas Al-
cidiae flexit Tr 730 supplex
paternus *Pyrrhi* Tr 321 re-
gliae caedis nefas Tr 44 tot
regum parens Tr 55 Pri-
ami nuribus et gnatis Tr
57 Priami regna euerit
Cupido Oct. 832 Priami
dardanii soror Hii 366

Procne threicia coniunx Hii
957 bistonis ales A 708 u.

Pandion Philomela

Procrutes P 1179 Procu-
stes cecropiis terris metus
T 1054

Proctides siluas petiere O 497

Promethei crux sparsus Cau-
casus M 712 Prometheus
caeli qui furta luit uiscere
feto M 830 promethei
scopuli* H 1214 ales auida*
H 1214 Caucasus — catenae
— auidae uolucri Hii 1382

Preserpinae siculae regna H
558 quam tota inrita quae-
siuit Aetna mater H 654 do-
mina rapta M 11 cf. P 100 u.
Dis

- Proteus** P 1214
Prothoi regnum Pelion Tr 839
publicae res arbiter umbra-
 rum T 14 inferorum Hii 1011
 pastor A 768 belli Tr 1080
 arbitria Tr 934 *causa* Tr
 932 *incognita* O 708 *audita* O
 710 *causas parat* A 278 *cau-*
sam tueri T 916 *coetus ci-*
uium A 619 *quo more coetus*
publicos uirgo petis A 1012
cruciatus tela uincula
flamma Tr 567—570 *flamma*
executiat fidem O 883 *uer-*
bera ignis mors cruciatus
 Tr 587 *flammæ funera doloris*
artes famæ sitis uariae
pestes ferrum carcer Tr
 591—594 *culpa ius*
proprium exigit* Hii 448 *in*
culpa quisquis fuit, dimis-
sus odit omne quod dubium
putat O 715 *curiae habendae*
locus A 11 *dux* Oct. 794 *etc.*
effigies Poppæae Oct. 809
 pario marmore P 805 *ephebi* H 857
equitis accensus fauor Oct. 498
excubitor T 458 *exilium* H 1338
 Oct. 920 *exul* O 263 *etc.*
fasces dignis ciuibus olim dati Oct. 692
turpi tradere gaudet popu-
lus 991 *Liui* 907 *forum* H 737
 Oct. 524 *rabiosa fori*
iurgia H 174 *hospes (in-*
fernus) P 861 O 80 Oct. 1010
hospitia P 861 *hospitalis*
tellus hunc non ferat exulem
 O 263 *iudex infestus* Tr
 916 *iratus* Tr 932 *iustitia* M 443
 Oct. 409 *leges dedit gentibus*
tyrannus Hii 1688 *luxuriae romanae*
exempla T 455—67 502
 508 525 *monimenta* Oct.
 201 *muri decora alta* Tr
 15 *palaestra argua* H
 1131 *patres u. senatus pi-*
rata O 465 *plebeius se-*
nex T 400 *plebeia domus* P
 1148 *plebs* Oct. 498 842
praedones O 290 467
praetorianæ cohortes
u. bellum praefecti u. prae-
fectoris principis aula Oct.
 681 795 975 *sedes* 815 *tecta*
ducis Oct. 794 *princeps* 720
 766 270 *priuatus torus*
 A 265 *priuata bona (sancti-*
tas pietas fides) T 217 *priu-*
ta fata Hii 764 *proceres*
 Pfr. 185 *proscriptionis*
tabula Oct. 521 *sq.* — *re-*
ges urbe expulsi Oct. 302 *de*
regibus agitur T 339—403
 A 57—108 149 265 270 *sqq.*
 286 Hii 607—703 Tr 781
 —3 Oct. 246 695—7 712—7
 825 *rex populis stipatus* Hii
 610 *u.* O 798 *regem nefas*
inuisere umbras O 402 *in-*
flexo genu regnante ado-
rire H 415 *iura populis*
dabis Tr 781 *uictas gentes*
sub tuum mittes iugum Tr
 783 *iura regnum* A 270
iura (Priami) Tr 723 *re-*
giae uestis cultus decori
 Tr 956 *gradus decoros po-*
nit Dardanus A 811 (*regiae*
coniugis natalis dies:) *qua-*
rum populi coluere diem
 Hii 676 *solium* P 221 A
 265 (*opponitur priuatus to-*
rus A 265) *sceptrum* H
 434 Tr 280 781 A 10 *dia-*
dema T 599 *regium capi-*
tis decus A 8 *falso uinclo*
comam decentem Tr 281
ebur regale patriis signis
asperum P 907 *regia The-*
barum O 206 *etc.* *Pelopi-*
darum A 7—11 *cf.* Hii 488
sqq. *regia sedes* Hii 488
regia domus A 149 *nimiris*

- domos A 84 arces A 77
aula Tr 2 781 A 79 Hii 608
 620 1593 limen A 286 cen-
 tum limina Hii 609 auratum
 limen Hii 612 aurea
 tecta Hii 650 fores Hii
 613 postes Hii 257 regum
 grex (liberi regii) Tr 144 —
 Quirites *u. nomina* reus
 Phoebi O 34 rostris ex-
 posita capita Oct. 522 se-
 natus Oct. 498 505 714 pa-
 tres 498 522 simulacra
 Oct. 623 *u. effigies titulus*
 stadia iuueni celebrata T
 409 supplicia horrida Hii
 299 poena *tibid.* carcer et
 saxum A 1046 saxeum spe-
 cu O 720 catenae H 423
 uincla H 753 cadauer pa-
 bulum accipiant ferae Hii
 1467 fames H 423 saxa,
 tela O 892 saxa et faces
 Hii 323 875 ignes O 895
 ferrum et ignes A 233 fer-
 rum ignis saxum O 948 Ele-
 ctrae A 1055 Oedipus ocu-
 los sibi eruit O 982 ter-
 minus omnis motus M 372
 lapis sacer arbiter agros di-
 uisit nullus P 537 tituli
(statuarum) Oct. 623 trium-
 uiri trium ducum ferrum
 Oct. 519 ducum uiribus
 concussus orbis 529 *u. bel-*
lum (ciuile) turbae mediae
 sors A 105 tyrannus A
 892 *etc.* rex Mycenarum
 fuit, ueniet tyrannus A 253
 rudis est t. morte qui poe-
 nam exigit A 1053 genti-
 bus leges dedit Hii 1688
 puniceum ostrum M 99
PYLADES TACITVS A Pylade
(voc.) A 999
Pylon nestoream H 565 Py-
 lon senilem Tr 858 — py-
 lii senis Tr 221
- Pyrenes ferocis iuga P 74
Pyrrha (*producta ultima*) Tr
 1049
PYRRHVS (I) Tr Pyrrhus
 Tr 317 347 373 945 1009 1164
 A 533 670 Pyrrhi Tr 204
 691 874 911 951 Pyrrho
 Tr 891 Pyrrhum Tr 261
 784 1157 Pyrrhe Tr 675
 1010 Pyrrhi maximum in
 bello decus peremptus Pria-
 mus Tr 320 ex uirginis
 concepte furtiuo stupro et
 ex Achille nate sed nondum
 uiro Tr 351 pelasgae gen-
 tis decus Tr 886 *sqq.* scy-
 riis iuuenis Tr 986 macta-
 tor senum Tr 1012
Python Hii 94 Python ge-
 mina numina laceſſere au-
 sus M 703
- Quiribus** nullis nota aetas
 per tacitum fluat T 396
- Rhadamanthus** H 738 gemi-
 nos Cretas Hii 1562
- Rhenus** ferox H 1331 Rhe-
 num bibunt Persae M 377*
- Rheso** bellicos A 217 qui Ta-
 nain bibit Tr 9
- Rhodanus** M 590
- Rhodopen** Hii 1054 thressae
Rhodopes Hii 1036 thra-
 ciae Rhodopes alumnus
 Hii 1542 num Titana ferum
 te Rh. tulit? Hii 144
- Rhodus** *ad eam spectat* Pfr. 250-1
 rhoetea litora Tr 110 rhoe-
 te a uada Tr 1132
- riphaea** nix P 9
- ROMAE** scaena Oct. Roma
 Oct. 287 503 505 515 fune-
 rea 840 urbe est nostra mi-
 tior Aulis 1008 ciuis gau-
 det R. crux 1012 — ro-
 mani ducis crux Oct. 532
 romana uirtus uera prio-
 rum 299 r. populi uis 689

- Romanorum seditio aduersus Neronom et Poppaeam* Oct. 696—703 794—818
Rufus Crispinus u. Poppaea
- Sabaeis** sub Aurora positis HII 1525—sabaea myrrha HII 379 sabaeis truncis HII 797
sacrae res altaria M 39 arae H 507 880 915 HII 794 P 111 M 581 788 Oct. 715 770 augur u. *Calchas* interpres deum Tr 360 948 fatidicus Tr 1111 cf. 366 auspex Tr 873 auspicia Tr 618 s. auspicari A 8 175 inauspicatus O 739 1044 chori H 884 A 318 HII 370 596 cf. 589 coronae nexiles A 376 Louis Tr 860 delubra O 203 HII 751 804 A 365 413 Oct. 770 dextra H 375 1010 entheos M 385 A 609 O 641 expiatio H 1330—36 HII 912 extispicia O 338—387 T 757 s. festus A 677 679 817 dies A 828 noctes P 452 fide tua H 1184 fidei pignus H 375 fidem caelitum appello Tr 674 foci HII 584 P 716 fores deorum obductae HII 1552 fronde laeta ueletur caput A 604 funes sacri A 672 furoris signa M 389 furor *Herculis* H 944 sqq. *Cassandrae* A 747—811 cf. Tr 987 ignispicia O 303—330 infuluae A 730 iusurandum O 274—7 Tr 608—12 HII 1331; O 268—70 laeua manu inferis libatur O 580 u. M 683 lampas uotiua A 362 latex sacer M 816 libatur lac O 579 sanguis O 576 cf. H 925 bacchus O 579 uina libantur A 380 T 700 988 merum Oct. 715 limen sa-
- crum H 621 litare Oct. 771 1010 H 1044 A 598 lucus sacer Tr 182 lustrum Tr 787 Phoebi lustra A 42 lustrale sacrum Tr 643 cf. A 164 maenas O 442 493* Tr 683 M 386 811 857 Pfr. 3 A 756 HII 247 705 magae HII 526—8 magicae artes HII 456 sqq. 470 sqq. 523—536 u. *ueneficia* carmen magicum O 575 HII 470 487 cantus 466 473 preces 569 uerba M 740 herbae HII 468 ministri sacri O 384 mola salsa O 339 fusa T 688 monstra Tr 176 u. *portenta* mystae H 851 HII 602 O 437 nebris sacra O 444 necromantia O 535 561—671 obtestari A 427 987—H 1253 oestrum O 449 u. *thyades* omen O 876 oraculum O 16 235 responsa O 296orgia cadmeis condita cistis HII 597 O 437 pius* A 956 *portenta* O 175 sqq. signa fati Tr 364—6 precari O 1043—5 HII 1049 preces HII HII 456 542 544 569 583—1492; 1838 rata uerba O 585 reliquias Herculis quae templa colent? HII 1829 ritus pius P 113 rite Tr 363 374 sacerdos O 136 561 pius* A 956 sacra A 423 H 902 O 843 tacita P 112 generis H 1253 quoddam sacrum regni iacentis Tr 53 saltatus priscus Tr 790—2 solemnis uox O 308 supplex H 507 510 880 1199 = HII 1320 testor deos O 14 Tr 28 653 1026 *thyades* O 449 *thyrsus* H 478 O 407 417 641 Tr 684 HII 247 Ofr. 18 tripodes M 86 788 tus HII 580 795 etc. uates cirrhaea

letoa 273 falsa A 762
 x) O 93 uictima H
 3 927 1043 Hii 351
 '7 771 984 M 39 tau-
 r 803 A 813 956 O 138
 i 789 centena tauri
 I 303 uictima niuea
 tauri candida con-
 t 364 cf. M 60—61
 boues O 569 uitta
 P 659 M 808 A 747
 eneficium Medeae de-
 r M 710—40 u. magi-
 es uota H 1041 Hii
 348 A 415 531 uoti-
 acrum H 519 pecus
 Hii 788 munera A
 na P 110
 (nom.) Aiacis saeui

rigidus Hii 158 Sar-
 uagus P 76 Sarmatibus T 375 intonsis
 atis H 543 — sar-
 us boreas T 127
 S (III) T Pfr.

egna tenente Oct. 407
 Saturno exuam H
 im dicit Hercules Hii 972
 uincula excutiet patri
 que reddet Hii 1146
 Thebis H, O, Ofri,
 thenis P Corinthi M
 is T, A ad Oechalam,

Trachine atque in
 lli Troiae Tr Ro-
 et.

Tr 858
 petrae scelere nobi-
 32 — scironia saxa

380 Scylla et Cha-
 sicula contorquens
 lli 238 Scylla pul-
 sonat cauernis T 579
 i M 411 siculi virgo
 utero canes succin-
 352

Scyrus Tr 348 — scyrius iu-
 uenis Tr 986
Scythes sparsus P 173 Scy-
 tha e M 486 Scytha 531
 Scytha sedis incertae Tr
 1114 Scytha e passim ua-
 gi T 631 uagos Scytha s
 Tr 12 arua mutantes O 480
 gentes patriis sedibus hospi-
 tas H 538 ante Scytha s
 tepida Phoebus inficiet rota
 Hii 340 — pontus scythes
 Hii 1255 pontum scythen
 H 1217 scythes Taurus P
 914 — Scythiae cautes Hii
 143 Scythiae genus Hii
 1703 Scythiae multiuag-
 gas domos H 537 Scythia
 gemente Hii 1383 — scy-
 thica harundine Hii 157 ur-
 sae scythicae Hii 40 scy-
 thico sub axe Hii 1188
 scythicus rigor P 668 pon-
 tus M 212 telum scyti-
 cis leue corytis H 1134
Semelen Hii 1922 cf. Hii 1809:
 si fulminantem et ipsa sen-
 sissem Iouem
SENECA (III) Oct. Seneca
 quod improbat liceat facere
 Oct. 601 Senecae culpa
 710 remotus inter corsici
 rupe maris Oct. 393
SENEX (III) Tr SENEX CORIN-
 THIVS (III) O
Ser phoebeis euris subditus
 quae legit eos arboribns
 Hii 671 ultimi Seres Hii
 417 Seres ultimi P 397*
 Seres uellere nobiles T 379
Sestos Abydo opposita Pfr. 249
sicanias nubes Hii 1365
siculus Pelorus Hii 80 siculi
 Pelori virgo M 351 sicu-
 lus mons Ofri. 314 sicu-
 lus uertex H 80 Hii 1312
 siculum mare M 412 Oct.
 528 sicula freta P 1020

- Hii 238 *siculis saxis* Hii
 190 *siculi aestus rapax*
unda consistet T 477 *siculum latus* H 380 *siculae regna Proserpinae* 553
- sidera** O 516 Hii 685 *stella semitam trahens* Tr 365
ignes longos porrigens P 747
caelo delapsa Pfr. 69 *minores* P 756 *cometa uisus in signo Bootae* Oct. 236—42
sidus atrum limitem trahens T 699 *asta* Tr 1151 H 1339 *signa bis se-na* O 255 Tr 395 *zodiaci signa* T 847—871 *paelices Iouis caelum tenentes* H 3—18—*aegoceros* T 867
anguis M 698—9 T 873
arctos H 6 O 520 *ursa* H 130 Hii 284 1147 1588 *plaustrum ursae* Hii 1527 *septem stellae* H 130 Tr 448
arctoe M 408 T 477 *ursae* H 130* M 698 761 T 872
geminum plaustrum O 485
aries T 853 *arctophylax* T 877 *aquarius* T 867 *Ariadnes corona* H 18 *Atlantides* H 11 *Bootes* M 315 683 Oct. 239 O 484* A 70 *cancer* Hii 41 68 Hii 1223 1577 T 857 P 292 *canis aestifer* O 39
capra olenia M 313 *Chiron* T 864 *cynosura* T 875
draco T 874 *gemini* *Tyn-daridae* H 14 T 856 Oct. 214
Hercules Hii 1576 *hyades* H 11 M 312 772 T 856
leo herculeus T 858 H 949—957 P 977 O 40 Hii 69 1576
libra H 848 T 861 P 847
ophiucus M 701 *Orion* H 12 *Perseus* H 13 *pisces sidus brumae* T 869 Hii 599
Pleiades H 11 M 96 *scorpios* T 862 *signifer* T 849 *taurus uernus* H 9 957
 T 856 *uirgo* T 860 *solluna lucifer hesperus u. suis locis*
- sidonio** aeno Hii 667 fulsit
pictum ueste sidonia latus H 471 *sidoniis minor apta (arctos)* M 700* *sidonii tauri cornua* Oct. 211 *sidonio hospiti* O 728 *undis sidoniis (Thebanis)* O 164
- Sigeon** Ta 942 *Sigei relicti A* 457 — *sigea litora* Ta 148 *sigeis campis* Tr 75
- Silanus** Oct. 153 *concidit socii thalamis gener, ne hymenaeis Octauiae potens fieret* 150—1 *feminae munus datus crurore foedavit suo patrios penates criminis facti reus* 152—4
- Silenus senior** O 435 *pando** *aselio* O 435 *turgida tempora sertis redimitus* O 436
- Silius ad matrinonium eius cum Messalina spectat** Oct. 266
- Sillae caesi caput** Oct. 450 *Silla mexilia non fregere* 476
- Simois fluctus caede purpureos agens** A 215
- Sinis saeuus** P 1178 *dirus Sinis** Hii 1397
- Sinon fallax** Tr 39
- Sipyli** A 394 *phrygio in Sipyllo* H 395—*sipylum flexible saxum* Hii 185
- Siren.** me uel *siculis additi saxis* ubi fata gemam thessala
- Siren** Hii 191 *Sirena solitam cantu retinere ratem* M 361 *dirae pestes noce canora mare ausonium mulcent* M 357
- Sisyphi** O 286 *Sisyphi nepotes* M 515 *S. labor* Oct. 634 *Sisyphum uoluat lapis* M 750 *Iasonis socer* 749 *senex aeolius* P 1240
- Sisyphilabores:** *Sisy-*

- phi lapis T 6 uenturi mon-
tis ruina T 76 lapis in-
probus H 11 1085 utinam
uinctus aeterno saxo sede-
rem (*ut Sisyphus*) H 1200
cf. A 16 H 1013 — sisyp-
phia ceruix H 755 H 11 946
sithonius H 1900 *u. bistoni*
s'minthaeus *u. zmintheus*
- Sol** generis nostri (*Medeae*) sa-
tor M 29. *auo Sole deduxi*
genus M 210 Solis stirps
P 129 *u. Venus a Sole ge-*
neris pignus M 574 *u. Aeetes*
rebus lumen infundens suum
matris (*Pasiphaes*) parens P
159 qui tempora digerens
quattor praecipitis deus an-
ni disposuit uices H 11 1098
— sol oriens et occidens Ta
391 utraequae domus H 1067
occiduum auroram uidet T
824 dux astrorum saecula
ducens T 839 astrorum do-
minus Tr 397 solis excessi
uices H 11 44 qua sol me-
dium tenens umbras corpo-
ribus negat H 889 solis
adulti* glaciale iubar H 11
1293 sol obscuratus H 945
— 957 *u. Thyestes* — purpu-
reus dies, clara rota H 11
1845
- Somnus** celebratur H 1071—
1086 matris genus Astraeae
H 1073 domitor malorum
H 1071 curarum domitor A
76 frater mortis H 1074
pater rerum H 1077
- Sparte** Tr 864 Oct. 787 Spar-
te pios sortita fratres T 627
Sparten fratre gemino no-
bilem* Ofr. 126 127 muris
quod caret oppidum M 79
Spartam A 282 — spar-
tani canes genus audax
auidumque ferae P 37 spar-
tani Taenari H 591 spar-
- tana tellus H 666 spar-
tana freta Tr 929
- Sparti** uipereum genus O 600
fratrum cateruae dente dir-
caeosatae O 601 *eorum proe-*
lium O 749—768 agmina
cognata O 759 digna iacto
semine proles O 760 uno
aetatem permensa die O 761
populi bella recentis O 765
saeua iuuentus O 766 stricto
iuuentus orta cum ferro ste-
tit H 265 miles terrigena
mutua caede occidit M 473
cf. thebana tellus uiribus*
sparsa inpiis H 20
- Sphinx** Pfr. 60 Sphingis O 105
Sphinga caecis uerba ne-
ctentem modis O 92 Sphin-
ge O 654 uatis infandae O
93 *desribitur* O 92 *sqq.*
ales O 96 102 carmen
Sphingis O 98 102 cal-
lidi monstri O 106 lues O
107 auidumque populi pe-
stis ogygii malum O 602
Sphinx dolos nectens Ofr
120 Thebarum saea lues
131 Sphingis uictae spo-
lia 138
- STROPHIVS** (II) A Stro-
phius A 976 elea palma
inclusus A 976 amici fida
praesidia A 975
- Strymonis** gelidi O 617 — stry-
monius aquilo A 500 stry-
monii fluminis A 890
- Styx** Styga* H 54 90 O 164
H 11 1149 1207 Styge H 11
77 1956 Styx atra H 11 1927
P 485 Styga tristem A 631
dirae Stygis A 514 dirae
Stygis deformis unda T 666
iura ferae Stygis H 562
uiolatae Stygis H 104 sa-
cram Styga H 717 contem-
pta Styge H 1165 Styga
infernam T 1011 H 11 1202

- 1771 *populus infernae Sty-*
gis O 400 *Stygis tacitae*
dominus P 633 *lacus inuius*
P 98 *per Styga* P 1189
St. *inuocata* P 952 *Stygia*
ferre P 153 *notam Styga*
M 635 *Stygis iuratos superis*
lacus H_{II} 1071 *alter (latex)*
quieto similis,
hunc iurant dei H 716 *cf.*
A 792 *Stygis sinu profundo*
Tr 529 *Stygis profundae*
claustra laxare O 405 *Stygis*
profundae claustra et
obscuri specus laxantur Tr
439 — custos stygius H_{II}
1249 stygius canis H 787
H_{II} 1261 79 P 228 stygias
ad umbras H_{II} 1992 *stygias*
undas H 187 *st. unda* M
810 Oct. 81 stygios lacus
A 787 H_{II} 1715 *stygiae*
paludes P 1160 *stygiae*
paludis H 884 *st. sinus Oct.*
140 stygios portus H 1138
stygias domos H_{II} 1875
stygium litus H_{II} 1554
iurata superis unda A 792
cf. H_{II} 1071 *stygiae rati*
Oct. 132 *stygius senex*
H_{II} 1079 stygios ignes
Oct. 24 stygia face Oct.
167 606 stygias faces H_{II}
1018 stygias preces O 635
stygios toros Oct. 268
- Stymphalis** A 901 H_{II} 17 *aetheria* H_{II} 1394 **Stymphalis**
atra nube subtexens
diem Pfr. 61 **Stymphalidios**
sauciae pinnas adice
lernaea passae spicula M
786 durior uaga **Stymphalide** H_{II} 1277 *u. Sym-*
plegas **Stymphalides** H_{II}
1654 Stymphalidas H
248 H_{II} 1241
- Suebae nobiles lucis hyrcaniis**
M 716
- Sueui u. Suebae**
Sulla u. Silla
Sunion P 28
- Symplegas** H 1218—1221 *Symp-*
legades describuntur M
342—346 per Symplega-
das M 459 *uaga Symplega-*
*de** H_{II} 1277 *uagae*
Symplegades H_{II} 1384
scopuli uagantes M 613
- Syros** *fecunda* Tr 235
- syrtis incerta** P 578 *syrtes*
A 501 *syrtium breibus*
uadis H 327 *syrtibus libycis* A 64 *syrtis lybicae*
fretum dubium T 292 *bis-*
que discedens fretum et bis
recurrens H 325
- Taenara** Tr 413—**Taenarus**
H 667 *spartanique aderit*
ianua **Taenari** H 591 *ad*
oras **Taenari** 817 — *tae-*
narias fores H_{II} 1065 *tae-*
narias fores pulsabis 1776
taenarei specus P 1210
*taenariae** *nurus* H 581
taenarii ferri O 173
- Tagus** *unda aurea** T 354 *au-*
rato flumine radians **Tagus**
H_{II} 630 Tagus hibera tur-
bidus gaza fiuens H 1332
- TALTHYBIOS** (III) **Ta**
Tanais H 1330 P 723 *nouas Ta-*
nais accipiat uias H_{II} 86
septena Tanain ora pan-
dentem Tr 9 *Tanain col-*
lens cyenus A 715 — *Ta-*
naitis P 409 *u. Amazon*
- TANTALVS** (II) **T** *Tanta-*
lus T 3 152 *Tantalo imple-*
domum T 53 *Tantali uo-*
cem excipe T 80 *Tantali*
sicci progenies inopia T 137
Tantale T 147 *Tantalum*
sume animo T 242 *Tantalo*
pudenda domus T 626 *stare*
circa Tantalum T 1015

Tantali mensae T 144—
 148 *Tantali labores*: stagna et amnis recedentes aquae T 68 arboris plenae fugae T 69 atrum carceris cubile T 70 fames infixa medullis T 97—8 incensum siti cor T 98—9 aeterna fames T 149 aeterna sitis T 150 *poena Tantali describitur* T 152—175 Tantalus undas hauriat M 748 Tantali sitis Oct. 633 stygius senex HII 1079 senex H 756 uagus latex (*Tantalum cludens*) HII 947 cf. A 19 806 *sqq.* — **TANTALVS IVNIOR (III)** T Tantalus Thyesis filius ab Atreo mactatur T 718—725 — **Tantalidae** T 657 — **Tantalidos superbae ute-**rus M 962 riget superba Tantalis luctu parens H 394 Tantalis inter natos suos superba O 626 numerat umbras O 628 **Tan-**talidos matris funera A 392 Tantalis facta sibi superstes HII 199 defleuit aliqua mater et toto stetit succisa fetu bisque septenos rogos* deplanxit una HII 1855 sypylum flebile saxum HII 185 flebile sa- xum sipyli stat uertice A 394—tantaleam* domum T 53 tantalei* reges T 229 — *tantalici ibd.*

Tarquinius Oct. 314 *u.* **Tullia tartara** HII 1068 1130 1770 Oct. 995 *tartara profun-*da P 959 *tartara infra-*si quid est T 1017 *in tar-*tara ima O 890 *tartara et manes* HII 1518 — *tar-*tarus reuulsus P 852 *tar-*tarum contig M 635 tar-

taro tristi Oct. 228 tar- taro gressum extuli Oct. 605 *tartaro uultus tegere* 656 si quid ultra t. est Of. 145 *tartari* M 745 H 1232 *uada tartari* HII 893 *via tartari* HII 1123 *tartari saeum canem* A 788 *tartari loca* HII 1784 ab imo *tartari fundo* H 86 *tartari profundo specu* A 2 in recessu *tartari obscuro* H 713 *u. Dis Erebus inferi* — *tenebrae tartareae* H 440 *tartarea nubes* T 1075 *tartarei lacus* P 1188 *face* *tartarea* O 162 *tarta-*reus canis H 653 HII 1775 *tartesii litoris* H 236 **Taurus** frigore arctoo rigens M 686 *Taurus scythes* P 914 *Tauri iugis* 390 *Tau-*rus inhospitalis P 173 — *Taurorum** barbara tel- lus, hospitis illic caede lita- tur numen superum Oct. 1009—11 **Taygeti** iugis M 77 *Taygeti conspicuae niues* T 126 **Telemacho** Tr 602 *iuenis* tuus Tr 709 **Telephus** Tr 224 **Tempe** marcent H 985 T. thes- sala M 460 *opaca Tempe* Tr 825 *Tempe scissa cumuasto impetu patuere* HII 290 **Tenedos** nota fama Tr 233 **Tereus** inopia diri furtu ma- riti A 710 **Terra Tellus orbis** Terra alma parens Of. 222 terra parens* consurget in istos (*Herculis*) rogos HII 321 lu- geat Tellus ferax H 1060 pro cuncta tellus HII 1179 tellus omnis defendet Her- culem HII 325 pace tellus plena HII 1706 uindicem

seruate terris H_{II} 1421 —
 tellus labat H_{II} 1019 mu-
 git solum H 524 — 527 terra
 concussa totos traxit ex
 imo sinus Tr 179 *sqq.* ipsa
 tellus spumeos motus agit
 H_{II} 741 — ora arctica Tr
 852 — in orbe H_{II} 1618 to-
 totus orbis H_{II} 1022 1450 1878
 totus orbis quaeret Alcme-
 nen H_{II} 1864 nec meas um-
 quam manus inprolet orbis
 H_{II} 1333 ingrate orbis H_{II}
 1336 orbis miser H_{II} 1537
 clausum fluctibus orbem
 oceanus dum ambiet O 517
 orbem* feruidae plagae
 H_{II} 1793 orbe composito*
 H_{II} 418 orbis nouos de-
 tegat Tethys M 381 quis-
 quis sub hoc in alia uersus
 sidera et solem auius de-
 pendet orbis O 1039 — per
 urbes H_{II} 1546 1549 in-
 mensas per urbes H_{II} 1549
 per urbes ire H_{II} 413 la-
 tus ire per urbes H_{II} 622
 nullae gemunt urbes H_{II}
 1705 Iam parcite urbes
 H_{II} 1024 in tuas urbes
 H_{II} 1567 en cernite urbes
 H_{II} 1237 o terra et urbes
 H_{II} 1329 — omne ingratum
 est genus (*omnes populi*)
 H_{II} 1815 aduoca in planctus
 genus H_{II} 1867 humanum
 genus H_{II} 326 — superi i.
 e. *homines qui terram incolunt*
 Ofr. 236 P 1159 T 83 ti-
 mete superi fata H_{II} 1763
 — gens iuris expers Tr 1116
 totae gentes H_{II} 1873 — po-
 puli H_{II} 1024 centum po-
 puli (*Cretae*) H_{II} 1881 uin-
 dicem uestri malis eripite
 populi H_{II} 1339
Tethys magna Tr 889 tota H
 1335 pigra H_{II} 1256 utra-

que H_{II} 1908 hesperia P
 579 extrema 1171 nouos
 detegat orbes M 381
Teucris (*dat.*) Tr 928
Teuthrantis euersi domus pe-
 corumque ritu uirginum op-
 pressi greges H 481
Theano Antenoris coniugem
 Tr 60
THEBIS scaena H O Pfr. ad
THEBAS Ofr. Thebae O 525
 678 Thebae O 112 Thebas
 H 255* 879 1169 O 237 642
 680 792 Thebas O 107 H
 262 — miseranda Thebae
 O 112 Thebae pauentes
 Ofr. 321 regna Thebarum
 H_{II} 1990 cadmea proles ci-
 uitasque* Amphionis H 272
 Amphionis moles Pfr. 204
ad originem Th. spectant
 Pfr. 206—8* Thebiscaruit
 Mopsus M 658 Thebae
 Bacche tuae O 412 (*theba-
 nus*) miles Bacchi comes
 extremos usque ad Indos O
 114 stirpis inuictae genus
 O 125 Thebae herculeae
 O 770 H 278 hic mater tu-
 midi nupserat Herculis H_{II}
 142 marita Thebas* re-
 gna H_{II} 1806 Thebis fes-
 sis ruina uenit Ofr. 285
 Thebas euerte Pfr. 195
 ueteres deum irae secun-
 tur O 725 Thebas sanguine
 et flammis inplere Pfr.
 220 Thebarum salus H
 626 Thebis nouum faci-
 nus Pfr. 187 ferox deorum
 terra H 263 in cuius urbem
 non semel diuum parens
 uenit 269 haec quae caeli-
 tes recepit et quae fecit et
 fortasse faciet 270 tenetque
 Thebas exul herculeas
 Lycus 278 templ a theba-
 na H 1295 Thebarum

fata describuntur O 600—602
 622—636 conditores urbis
 H 919 *Thebarum saeuia*
lues Ofr. 131 lucus procul
 ab urbe circa dircea ual-
 lis iurigiae loca cum fonte
 ac palude O 543—560 re-
 gia O 684 arx Pfr. 83 se-
 ptem portae O 131 H 1299
thebanos muros septena-
castra premunt Ofr. 326
thebana tellus uiribus
sparsa inpiis* H 20 *the-
 bane* coniunx H 1784
thebana manus Pfr. 214
urbis opulenta *thebanae*
loca H 336 urbe cum tota
 O 656 — *Thebano* nullo
inpune fuit scepta gerere
 Pfr. 286 *thebana* scepta
 Ofr. 57 *thebana* noui re-
 gna matres passas et au-
 sas scelera; geminum nefas
mixtumque nomen coniugis
gnati patris; bina fratribus
castra, totidem rogos —
Tantalis — Cadmus H 390
sqq. *THEBANORVM CHORVS*
 O — *Thebae* Eetionis re-
 gna Tr 228 — *thebais* ho-
 spes (*Venus?*) A 317
thermodontiacae cateruae O
 490 — regina gentis uidea
thermodontiae H 250
thermodontiae hostis
spolia H 21 ripis *thermo-
 dontiis* M 215 u. *Amazon*
THESEVS (III) H (II) P *Theseus*
 H 1180 P 97 *Thesea*
 P 153 *Theseu* H 641 658
 1184 (*bis*) 1249 1325 1342 P
 1253 semper sceleris alieni
 arbiter amas nocentes H
 1343 te ramus oleae fronde
 gentili tegat H 917 tu con-
 ditores urbis et siluestria
 trucis antra Zethi nobilis
Dirces nemus laremque re-

SENECAE TRAG.

gis aduenae tyrium coles H
 919—921 me subiectum
 tuis restitue uincis (*illi
 Hercules dicit*) H 1344 *The-
 seus* lucem debut *Herculi*
 H 1773 *Theseus* pro-
 fugus P 96 miles audacis
 proci 99 socius furoris 101
 pater Hippolyti 103 reme-
 antis uiri sceptra 222 *The-
 seus* solus negatas inuenit
 uias 229 inmitis coniugi
castae 231 saeuam manum
Antiope experta 232 *Peri-
 thoi* comes 249 *Thesei*
 amore furis? 653 *Thesei*
 uultus 654 *Theseus* adest
 842 *Theseu* magnanime
 877 *Theseus* spectat cae-
 lum 1159 *Theseu* dure
 1173 sidera manes undas
 scelere compleuit 1220 uin-
 dex seuerus 1219 — *the-
 sea* coniunx P 134
Thespiades uacant H 1 372
Thessali naualibus Tr 334 na-
 ualibus *thessalicis* Tr
 333 *umbra* *thessalici* du-
 cis Tr 179 370 (*Achillis*)
thessalo duci (*Ixoni*) H 1
 495 *thessalicus* dux M
 418 regem *thessalam* H 1
 950 *thessala* Siren H 1
 191 *thessala* *ungula* H 1
 1934 *thessalae* *nurus* Tr
 371 H 1 341 528 *thessali-
 cus* *pastor* 128 *campi the-
 salici* Tr 888 *ieiuna* soli
iugera *thessali* H 1 134
thessali montes Tr 825
thessala Tempe M 460
thessalica iuga H 1 1143
supra *thessalicum* agge-
 rem (*Briareus* et *Gyas* con-
 stitut) H 1 168 quae *thes-
 sala* sub rupe *Pindus* alit
 H 1 469 *thessalica* Os-
 sam H 1 1156 *thessalicum*

- Pelion T 813 thessalus
 torrens H 292 thessalica
 trabe A 121 thessalicum
 hostile P 405 thessalica
 carmina 799 regna M 257
 thessalicis minis uexata
 M 794 thessala pinus M
 336 (*u. Argo*) thessali
 pecoris magister Phoebus
 P 301 thessali cantus 429
- Thetis** placidum numen aequo-
 ris tumidi Tr 890 Thetidis
 A 642 Thetidis ma-
 ritus exul M 660 Thetidis
 sacer (*Aeacus*) H 738
 Thetin coniugem accepit
 Peleus Oct. 721 Thetide*
 Tr 355 matris dolos Tr 223
 577 fluctu cognati maris Tr
 349
- Thracis** cruenti (*Diomedis*) H
 1177 Hii 1795 Pindi thra-
 cis nemus H 1292 — thra-
 cium nefas T 56 thracius
 Orpheus M 359 uati thra-
 cio Hii 1104 thracios
 greges Tr 234 thracios
 per agros M 633 thracios
 fluctus Hii 1387 thracia
 paelex H 149 thraciae
 Rhodopes Hii 1542 thra-
 cias gentes Hii 1822 —
 threicum gregem A 889
 threicio uertice Pindi* O
 441 threicia coniunx Hii
 957 threiciae nurus H
 581 *u. taenariae** threi-
 cia arma Tr 190 — thres-
 sa phalanx A 217 thres-
 sae Rhodopes Hii 1036
 thressa ossa T 813
- thriasiis uallibus P 6
- Thule** ultima M 382
- THYESTES** (I) T THYESTIS
 VMBRA (II) A Thyestes
 A 4 25 Thyestae A 294
 965 Tr 350 Thyestae
 gnatus A 965 liberis plenus
- tribus in me sepultis uisce-
 ra exedi mea A 27 gnatae
 concubitus petiit A 28—36
Thyestes liberos nondum
 deflet suos T 57 Thyeste
 ipso utetur dolor T 259 di-
 gnum Thyeste facinus T
 271 si nimis durus preces
 T. spernet T 300 amat
Thyesten frater T 476
Thyestes uenit in nostras
 manus T 495 Thyesta T
 783 Thyeste sobrio opus
 est T 904 ueterem Thy-
 esten ex animo mitte T 941
Thyestis scelera T 222
 — 4 Thyestis cena ad
eam spectant T 277—8; 281
 — 3; 778—82* 1058—1069
 epulæ T 62 mensae T 64 da-
 pes T 66 pater inplebitur fu-
 nere suorum T 893, turbasua
 T 983 Thyestis filii. *u.*
Tantalus *Plisthenes.* tertius
 quidam ab Atreo trucidatur
 T 740 — thyestea via A
 967
- Tiberius** *u. Agrrippa*
- Tigris** M 726 tepidum Tigrin
 Tr 11 persica uiolentus un-
 da Tigris H 1331
- Timolus** *u. Tmolus*
- Tiphyn** nouam ratem frenare
 (docuit Minerua) M 3 Ti-
 phys ausus carbasa pan-
 dere M 318 audax nimium
 qui freta primus rate rupit
 301 Tiphys audax pal-
 luit 357 Tiphys domitor
 profundi litore externo oc-
 cidens 620 *sqq.*
- TIRESIA** (II) O Tiresia O
 293 proximum Phoebo ca-
 put O 295 sacerdos senior
 O 561 uates O 565 584 683
 intrepidus parens audaxque
 damno O 610 ritus senis
 artesque O 608 senior O

- 680 luce uiduatus O 294
Tiresia sata u. *Manto* A 324
Timiphone u. *furiae*
Titan O 1 40 HII 895 972 1135
 1291 1535 1765 Titan a fugies? HII 895 clare Titan HII 42 294 radiate P 686 Titan lucidus H 124 feruide Titan H 1065 grauis Titan HII 1570 Titan trepidus HII 1115 Titan ne trepidet HII 1579 Titan ortus et labens H447 Titan solus relictus HII 1517 uester comes ubique fueram (*Hercules*) HII 1518 o decus mundi radiate Titan HII 1522 *sqq.* anhelantes equi (*Titanis*) HII 1135 Titan paene excidit equis HII 1167 Titan caeruleis euectus aquis H 132 T. surgit radiante coma Oct. 3 Titan ardens laxabat diem HII 727 Titan summa iuga stringebat ortu TR 177 Titan dubius suane currat an thyestea uia A 966 T. medium diem constituit P 787 T. diuidens orbi diem M 5 Titan dubitat an iubeat sequi peritum diem. T 120—1 T. currus uertens T 785 nil T. queror, si perseueras T 1099 Titan lassa collare leuabatiugo A 481 Titan oceano mergit lassa iuga HII 785 ferens Titan diem lassum rubenti mergit oceano diem HII 491 unus Titan uidit atque unus dies stantem et cadentem Oechalam HII 426 ipse Titan Cerberum meliore uultu uidit H 1340 illum caesaries nescia colligi ornat P 810 cf. *Phoebus*, *Sol* — titanas H 79 montiferum titana HII 1216 num titana ferum te Rhodope tulit? HII 144 bella titanæ parent me duce furentes H972 emitte siculo uertice titanas HII 1313 titanæ fulmine uictos A 341 trucibus monstris montes gradus struxere A 345
Titaressos subiturus aequor TR 856
Tityos H 760 982 Tityi iecur HII 1074 audius uultur HII 951 Tityi ales Oct. 634 Tityo relicto P 1242 Tityi poena T 9 cf. A 18 Tityos iras renouat T 808
Tmolus attollit nota Baccho iuga Pfr. 240 — Timoli HII 374
Toxeu HII 217 u. *Iole Meleager*
TRACHINE atque in oeta MONTE scaena (II) HII Trachina HII 1448 aspera Trachin HII 196 Trachini rigenti iugo HII 1436 lapidosa Trachin fortis armenti TR 828 ad Trachina uocor saxa rigentia et dumeta iugis horrida torridis HII 135 uix gratum pecori montiuago nemus* 137
Tricce sterilis TR 831
trifidas uias O 793 trigemina uia O 282 u. *Phocis*
Triptolemi dona P 846
Tritonum chorus TR 210
Trinia u. *Luna*
Troes TR 752 1065 1139 A 532 636* 656* Troas TR 801 A 547 — Troades TR 911 A 694 TROADVM CHORVS TR u. *Iliades* troada turbam TR 95 troades* turbas A 646 — Troia TR 4 19 30 43 56 104 139 191 213 273 463 751 800 885 910 1061 A 543

- 762 822 832 928 Troiae
 Tr 65 86 114 295 777* Tr
 834 1141 A 456 Troiae
 (*dat.*) Tr 863 A 746 828 Tro-
 iam Tr 197 288 559 750 754
 A 832 1069 Troia (*abl.*)
 Tr 1078 A 780 — TROIAE
 scaena Tr moenia diuum
 fabricata manu A 685
 (Troia) bis expugnata Tr
 140 Herculis arcus iterum
 sensit A 920 ut quondam
 herculea cecidit pharetra A
 641 Troiae auxilia et so-
 cii recensentur Tr 8 *sqq.*
 Troia prior Tr 729 regnum
 Troiae Tr 744 columen
 Asiae Tr 7 Troia concidit
 totidem diebus quot . . . an-
 nis A 924 Troia bis quinis
 restitit annis A 654 unius
 noctis peritura furto A 653
 post decima Phoebi lu-
 stra deuicto Ilio A 42 Ilium
 decenni marte concussum A
 979 decima iam metitur se-
 ges O 804 deciens niuibis
 canuit Ide deciens nostris
 nudata rogis Tr 73 stetit
 illa decem per annos Tr 131
 bella post hiemes decem to-
 tidemque messes iam senex
 miles timet Tr 556 post
 annos decem Tr 600 bis
 quinis annis Tr 1067 decem
 annorum graui regno sub-
 actos Pyrrhus exsoluit Tr
 347 diu uictos Phrygas A
 207 decem per annos (*ui-
 dua Clytemestra*) A 157 (He-
 lena) annis decem captiuia
 Tr 921 res agitur par annis
 decem A 925 per decem
 annos A 419 decem annis
 Tr 23 283 — equus troia-
 nus A 656—672 Danaum
 fatale munus A 657 soni-
 pes cauernis conditos reges
 gestans 661 — arcis celsae
 saxo Tr 940 turris una est
 super Tr 1078 1085 etc. cu-
 ius summis pinnis Priamus
 regebat acies Tr 1081 e
 turre lapsis sola quae muris
 manet Tr 631 alta rupe ad
 Troiam Tr 1090 — tro-
 paea troica A 191 troici
 soli Tr 480 troici lusus
 sacram Tr 788 troicis
 malis A 1066 troica pubes
 A 671 u *Ilion Pergamum*
Troezen sinuosa Tr 838
Troile nimium cito congresse
 Achilli A 785
Tullia cum Tarquinio sceleris
 poenas dedit Oct. 314 cf.
 313—318
Tyndaris Tr 1143 Oct. 789—
 791 u. *Helena* — Tyndaris
 A 163 307 955 u. *Clytemestra*
 — geminum Tyndaridae
 genus sidera H 556 gemini
 Tyndaridae H 14 cf.
 Oct. 214
Typhoeus discors M 776 Ty-
 phoeus latus explicit* T
 810 Typhoeus uincet sco-
 pulos HII 1159
Typhon inmanis HII 1738 Ty-
 phona ferum tellus edidit
 Oct. 243
tyrium larem H 921 tyrios
 colonos O 730 tyriae Eu-
 ropae H 9 tyrium sta-
 men P 335 uestis tyriae
 T 345 tyrii muricis rubor
 396 tyrium ostrum T 959
 tyrio ostro HII 648 tyria
 mitra O 419
tyrrhenus piscis A 472 ty-
 rhena manus O 455 ty-
 rhena Inarimen HII 1160
 tyrrhenum aequor Oct. 321
Uellus aureum u. *Phrixus*
 uenatio et piscatus P 1—89 Tr

786 H 155—9 calamus Oct.
422 canes P 83 87 O 775
T 497 lora canum P 34 cas-
sis A 951 crates Oct. 423
hami H 156 laquei P 49
81 linea P 50 H 159 pi-
scari classibus T 459 plu-
mae O 779 plaga P 48 plau-
strum P 82 rete Oct. 422
P 80 O 780 subsessor P 56

u. arma

uenti africus Hii 113 aquilo Hii 782 A 500 *u. Aquilo*
auster A 93 501 502 O 645
P 22 1020 M 587 T 642 Hii 71
103 714 781 844 boreas M
316 P 944 1139 A 497 O 480 T
128 Tr 404 851 Hii 1113 *u.*
Boreas corus Tr 1043 T
578 P 745 1022 1140 Hii 655
M 415 A 505 622 etesiae
T 129 eurus Hii 670 733
A 497 T 360 A 503 P 1138
faunius H 554 notus
H 554 1095 A 90 497 502 Hii
733 P 1139 M 323 zephy-
rus A 454 497 P 13 M 316
H 703 O 38 554 905 Oct. 1002
T 852 Hii 628 turbo A 499
eurus zephyrus boreas notus
A 497 boreas africus eurus
zephyrus Hii 113 boreas
notus Hii 385 faunius notus H 554

Venus peros Solis inuisi stir-
pem P 129 per nos catenas
uindicat Martis sui suasque
probris omne phoebeum ge-
nus onerat nefandis 130—
132 Veneris numen ani-
mus finxit P 208 V. sancta
in paruis tectis habitat 216
diua ponto generata 279
quam uocat matrem Cupido
280 Veneris in iura redeat
(*Hippolytus*) P 425 Ve-
nus grata iuueni 455 Ve-

nere deserta iuuentam co-
lis 470 Venus excedat re-
bus humanis P 477 quae
supplet ac restituit exhaustum
genus 478 Veneris iugum 584
Veneris foedera odisse 918 Venus dira
Oct. 263 cedat Poppaeae 556
genitrix amoris maximum
numen 711 *u. Amor* Veneri
A 184 uictrix dea Tr 931
Amoris horridi matrem Hii
583 matri saeuae (timen-
dus Amor) Hii 546 uene-
ris nouae Tr 313 uenere
quaesitas arces A 985 ue-
nere furtua A 276 ue-
nere inlicita A 300— Ery-
cina P 204

Vesper u. Hesperus

victus et cultus; mores. acu-
maeonia distinguuntur seri-
cae uestes Hii 669 aenum
T 60 767 1065 M 669 sido-
nium Hii 668 aera Cor-
inthi M 800 aere fulgens
effigies Oct. 809 altrix Hii
399 405 453 493 alumna
Hii 448 542 etc. ami-
ctus texti A 941 funestus
O 564 — Hii 574 832 *aqua*
refouete gelido latice (*Cas-
sandram exanimem*) A 825
auarus solas optat quas po-
nat opes Hii 640 *aurium in-
signe*: gemmiferas detrahit
aures lapis eoia lectus in
unda Hii 666 niveus lapis
deducat auris indici donum
maris P 400 baculum se-
nile O 670 caespes Hii
647 M 801 chlamys picta
T 664 cibi faciles uiles-
que Hii 659 diadema *u.*
rex (*res publ.*) gemmarum
nitor distinguit aurum quo
solent cingi comae M 577 cf.
Hii 363 colus fusosque

legam Hii 221 colos quae-libet herbae tinxere quas indoctae neuere manus Hii 672 palladia colu Hii 567 ad leues sedit colos udum stamen intorquens manu Hii 375 telae Palladis P 108 crinis nudus auro Hii 363 admoueri crinibus patitur manum Tr 957 crinem docta patere distingui manu Tr 895 turba tristis incomptaes comas A 607 (*u. Mors: planctus*) effusos sparsisse crines H 476 crine flauenti simulata uirgo O 426 coma Herculis rigens Hii 581 hirta Hii 379 c. horrentes H 472 per uenerandos piis canos H 1255 cultus molles O 428 festos c. cape Tr 893 c. habitusque graios dare Tr 876 *divitiae* mille carinae Tr 1040 qui centum bubus rura opulenta scindunt Tr 1031 dominus A 280 domina A 263 domus plebeia P 1148 delicata 215 effigies marmore aut aere fulgens Oct. 809 pario marmore P 805 epulæ celebrantur instructæ A 933 ultimæ Phrygum dapes A 934 famuli, famulae H 434 454 1058 Hii 138 231 811 Tr 517 925 A 824 1055 O 845 933 comites Tr 83 ministri Hii 1749 turba Tr 63 A 837 famularis manus Hii 567 841 feminæ no-centes Hii 954—9 feminæ furor cassus Tr 688 fila deducunt properante fuso P 329 quae fila ramis ultimi Seres legunt P 397 fila colligit P 658 flammeo te-nui caput uelata Oct. 716 fratres in se ruentes Pfr.

187 gazaæ H 168 Hii 624 gemmae M 576 gradus decoros Dardanus exultans ponit A 811 gratulari Tr 629 gratare matri libe-ris auctam domum O 902 gratari amico (*Troiam deuictam*) causa ueniendi fuit A 979 ius nominis H 1253 lactis niuei candidi fontes O 507 lana sidonio aeno re-petita bibit rubores Hii 668 uellus Hii 739 licentia in dominos rara M 109 luxuriaæ quæ poetæ aetate Romæ u-gebat exempla T 455—467 P 502 508 525 matres passæ et ausæ scelera H 390 Hii 954—9 matrona minor ma-iorque A 372 mellis suci O 507 merum Hii 575 m. in auro ueteris Assaraci trahunt A 936 mitra tyria O 419 barbara H 475 cri-nem m. pressit Hii 378 m. ferocem frontem premens H 475 monile auro textili fulgens M 576 monili ua-cua cernix P 399 disposito clara monili pelagi dona ru-bentis Hii 663 muricis tyrii rubor P 396 myrrha sabaea Hii 379 nardo co-mae maduere H 472 nat-alem diem regiae coniugis po-puli colunt Hii 676 natalis Aegisthi A 41 nouerca A 200 *u. Iuno* nouercales manus A 200 H 1243 ob-uios gressus Agamemnoni tulit coniunx A 817 ostro iliaco lectus nitet A 935 o. puniceum M 99 tyrium T 959 Hii 648 palla lugu-bris O 566 pignus Aeetae generis a sole M 574 nesse-tabe inlita Hii 720 730 834 tyrio stamine tenuis P 335

- penetrale funestum M 679
 pensa P 109 poculum
 gentile T 987 *c.f. merūm* A 936
 p. patula fago H 11 657 ue-
 nenum in auro bibitur T 453
 aurea pocula sanguis miscet
 H 11 661 puerili sanguini
 Busiris et Diomedes per-
 percerunt Tr 1117 pur-
 pura P 395 H 11 651 sal-
 tatus *u. res sacrae et supra*
u. gradus sinus laxi O 429
 laxi et inuici s. exitum mani-
 bus negant et caput cludunt
A 947 fluentes undique et
 caeci A 953 simulacra
 Oct. 623 *u. effigies* soccus
 luteus P 327 stamen ty-
 rum P 335 subditius
 gnatus O 824 syrma auro
 barbarico decorum H 479
 fluidum O 429 tiaras phry-
 gias Pelopis T 663 uestis
 obtentu tristi caput uelata
 iuxta praesides adstat deos
 H 360 uestis mortifera Aga-
 memnonis A 945 *sqq.* - Her-
 culis H 11 567 835 *u. palla*
 picta ueste sublimis iacet A
 939 *u. purpura* atque auro
 inilitae P 395 longa O 431
 uina lesbia O 508 *u. sacra*
 virgo quo more coetus pu-
 blicos petis? A 1012 zona
 brevis P 398 z. lutea uestem
 retinens O 427 niuei uincula
 pectoris H 549
- Vindex.** *ad Iulium Vindicem*
adludi uidetur Oct. 260 608
- Virginia.** virgo dextra cae-
 sa parentis Oct. 305*
- VLIKES** (II) Tr Vlixes Tr
 531 759 1111 A 534 Vli-
 xis Tr 767 Vlixen Tr
 578 691 997 1109 Vlixes
 (*uoc.*) Tr 603 717* Vlixe
- (*uoc.*) Tr 585 701 797 1003
 Vlixi subdolo A 670 falla-
 cem Vlixem Tr 156 ma-
 chinator fraudis et scelerum
 artifex Tr 760 nocturne
 miles Tr 765 totum Vli-
 xen Tr 623 uicit matrum
 dolos etiam dearum Tr 577
 dux Cephallanum Tr 527
 durae minister sortis Tr 533
 — Ithacus Tr 325 937
 1099 cautus Ithacus Tr
 38 Ithaci comes noctur-
 nus Tr 38 *u. Diomedes*
- Vmber sagax** *quomodo se ha-*
beat in uenatu describitur T
 497—503
- ungulae** insertam harundinem
 Nessus Deianirae tradit H 11
 525
- Vulcanus.** Vulcano satum
 credit amorem mortalis er-
 ror Oct. 571 opifex trisulci
 fulminis P 194 qui furen-
 tes semper aetnaeis iugis
 uersat caminos 195*s.* — Mul-
 ciber M 832
- Xanthus** niuibus idaeis tumens
 Pfr. 247 tardus cruento
 Xanthus errauit uado Tr
 195 Xanthus armis cor-
 pora inmixta aggerans A
 21
- Zacyntho** parua Tr 866
 Zalacum terrae feroce O 479
 Zedacum *u. Zalacum*
Zetes dum Zeten fugit Har-
 pyia M 785 *u. Calais Boreas*
Zethus dextra ferocem corni-
 bus taurum premens O 623
 Zethi iuencus corpus in-
 uisum trahens Of. 20 tru-
 cis antra Zethi H 920
- zminthea** spolia A 177

II INDEX ORTHOGRAPHICVS.

De orthographia codicis E.

I Vocales.

1 adspiratio ante uocales admissa: harena harundo
Hister Haemus haemonius hedera humus hiberus haedus
halitus anhelus anhelans Dahae T 370 603 coherces P 462
1086 cohercuit Tr 384 omissa: fere constanter: ume-
rus umor pro (*nusquam* proh) ei (*nusquam* hei) aenum; ali-
quot locis: era P 272 erus H 815 alcyones A 717 a (*pro*
ah) Tr 1023 adspirationis uitiose admissae uel
neglectae exempla: haethne H II 289 hetneum H II
545 habiit A 1002 habeant T 885 heuboica herinis habunde
herebi histhmon hostendit hiris hora hortus — inhermes
Pfr. 126 perhennes P 972 perhemptus H II 1480 — ac
H II 817 (*bis*) ydra ymenaeum ille (= Hylle H II 1452) asta
amos H 156 (EV) yadas esperio auriendum H 640 (EV) aut
(= haut) H 349 926 P 500 Tr 25 H II 1170 *alia sexcenta.*
— cf. II 6.

2 diphthongarum et uocalium mutationes:
ae — e ae fere ubique has uoces tenet: caelum caelestis cae-
ruleus maeror maestus paedor (at poedore A 1049) saecula
caespes saetiger taedae caecus paene saeptus dissaeptus
uaecors caelebs caestus gaesum taeter paenitet (E Rescr.)
— e constanter in his adparet: cetera obscenus frena fetus
effetus fecundus (femina femineus) obscenus camena cena.
— paelex et pelex pari fere numero (pelex in H II frequen-
tior), pellex *nusquam* — uitiose ae pro e vel e pro ae saepi-
sime posita, uelut: phetonte H II 858 ferei (Pheraei) M 665
pre que hec queri quaerulus questus (i QVAERERE M 196
Rescr.) aebrius Haector micaeneas A 122 ae pro e frequen-
ter in imperatiuis in III^{as} decl. VI° casu in II^{as} decl. uoca-
tiuo (comprimae metuae rupae stigae lampadae summae
falsae anime) — praeterea digna commemoratione: leuus
fere constanter uelut T 913 P 18 53 404 716 1268 M 683
paena Ofr. 264 M 465 495 619 cf. paenitet faenus P 463

[*cf. faenore ap. Ritschl. pr. lat. mon. ep., cl. XXIII. p. 284]*
 physaeter P 1039 ae — oe (paena) phœbeis mœnia laeti P
 864 (*pro eo quod loetum i.e. letum scribi solet*) loetum (=lae-
 tum) HII 1677 phoethontiadum poenae (= paene) HII 1167
 foetus poedore (*u. sup.*) Phoedra e — oe phebus cepit ce-
 tus echalia — ephœbi loetum loetalis loetificus (*sic con-
 stanter, nisi quod letum extat* HII 980 laetifero HII 211)
 o — au occupet pro auctupet HII 485 u — au claudendi et
 claudendi formis sine discrimine usus est librarius oe — o
 Deiphoebe A 786 uu — uo. in syllabis primitiis o post u
consonam non seruatum est nisi in HII, ubi id generis exemplorum tantus adparet numerus, ut eius fabulae auctorem hac scribendi ratione usum esse facile intellegatur. Idem post qu seruavit o in quom. — uolnus HII 1632 uulnus 803 (*sed alterum u posterioris manus*) uoltus HII 1262 1270 1277 1294 1300
 1649 1712 uultus 812 (*sed u m. sec.*) uoltu 1493 1612 1728
 auolsam 525 — scripturae quom certa adparent uestigia:
 HII 613 (quom E cum A) 610 (cum A quem E i. e. quom)
 1167 (cum A quo E R restituendum erat quom. quod etiam 590
 599 ubi quum E cum A et 615 ubi cum o scribendum uidetur).
plerumque tamen forma cum inuenitur. o — u suboles Tr
 472 537 P 476 (*a pr. m.*) incolumis A 421 urbis pro orbis
 HII 1832 attulit Pfr. 240. ii — i pelasgij Tr 637 u. I 3
i — y saepissime permulantur: hyemes lacrymae sylua raro
sydus plerumque per y. i — y — u sipara (u. II 7) inclitus et
inclusus (utrumque frequens) proximus HII 693 optume Tr
 495 Ofr. 151 decumas Tr 76 tegumen Pfr. 110 lubet H
 399 cumba HII 1933 A 107 O 167 H 779 T 592 M 371 (mo-

^u
*nimenta Oct. 201 G) phrygibus Tr 768 simul et pro si-
 milē HII 1268 Eurupus H 382 E^{IV} Thylæ (Thule) M 382
 myrrha myrtus Thyades saetyger M 647 clamus E¹ clams E² T 664 e — o uertex HII 506 512 A 580 (A ubique
 uortex). — in vocabulo graeco Tr 832 Mothone (A Methone)
 a — e in uocab. graecis: Pellene H 984 pro Megara non raro
 Megera uel Maegera uel Megaera. Caphereus A 581 HII
 781 capherides HII 808 cephallanum Tr 527 e — i tremesco
 Tr 497 H 422 T 696 genetrix O 628 767 Pfr. 190 P 120
 (genitrix non nvsquam) neglegit HII 154 T 159 demissos O
 518 deminuto O 148 destricta A 772 deripis A 730 deducit M 947 — deferte (differte) H 1182 decedere (decid.)
 A 508 — protinus pinna pinnata plerumque penna P 50 —
 direpta HII 1266 discendi P 677 descendit Pfr. 84 tremi-
 bundum HII 816 ganticum (ganget.) M 873 cremassis
 HII 855 recides H 1337. — *Mutatio vocalis alia atque in*
compositis fieri solet obseruatur in subrupiendi uerbo A 299
ubi sub rupe reductus E surripere doctus A [cf. Plaut.
*Trin. u. 83 ed. Ritschl.] — in uocc. graecis: Ilissus P 14 (Elis-**

- sus A) elisus P 112 [*Ελισσός Paus.* I 19 6] Perithous P 249
1244 Treptolemi P 846 mecenas (mycenas) A 1066.
- 3 uocalium contractio. di T 266 407 530 (*m. pr.*) M 399
diffungistis (*pro di fugistis*) T 1074 dis Ofr. 205 (*m. pr.*) is-
dem Tr 334 Grais A 602 — imperi T 223 (*Lucreti Oct.*
311 R 13 V) uitiose dardani HII 367 partheni HII 1890
elysi H 748 — coniugii M 484 supercilii P 807 imperii P 876
non nullis locis i an ii extet in E dubitatur — tristis pro thri-
siis P 6 exiliis Pfr. 263 supplitiis M 1023 suppliciis O 965
— contractae perfecti formae in i it isti imus issem
isse *plerumque recte scriptae sunt in senariorum exitu.* peti
HII 1848 M 248 redi H 616 HII 48 petit H 829 Tr 357
O 824 redit HII 1685 Tr 50 perit HII 1425 Ofr. 210 H
49 M 1002 abit HII 1986 P 736 obit Tr 606 *pluribus aliis*
locis testimonium de scriptura non satis certum habemus. —
ineunte uel medio uersu ante consonas: (h)abiit A 1002
perit A 114 abit H 1158 ante uocales petit H 248 abiit
(bi in ras. 2 m.) H 325 in anapaesticis perit HII 1872
abit (*pro obit*) HII 1917 in glycaneo adit HII 1066 — re-
disti HII 986 petisti HII 554 redimus P 1222 petissem Tr
564 perisse Tr 499 obisse O 786 P 1007
- 4 uocalium elisio. — derat P 1195 derat Tr 898 *at*
deerat Pfr. 7 de ē O 706 de esse T 717 P 485 deerantes P 1078 — semusta Tr 1095 semustas A 798 — se-
miustus T 80? HII 1742? semianimem P 1111 se-
mianima O 1075 — anteire A 474? *in concursu uocabu-*
lorum Hecuba est Tr 1072 E (hecuba est ϕ hecuba
om. est) supremenens (supra em.) T 655 fides (fida es)
Ofr. 105 Taenaret (Taenara et) Tr 413 potuisset mihi
(potuisse ei mihi) HII 1185 regnat (regna et) HII 1806
explicerrores (explica errores) O 794 caelumlympus (cae-
lum ol.) H 977 praebetur (praebeo oc.) H 1046 crux
(cruore es) HII 1260 satest (satis est) HII 1234 — *Denique non*
praetermittenda uiden forma pro uidesne Pfr. 32 HII 1211 —

II Consonae.

- 1 adsimilatio omissa in compositis. adlapsa P 675 A
453 adlegi A 852 adnumerat P 1273 adridet O 862 ad-
suetas Tr 158 adstringit O 568 adsistit T 706 adspectus
P 742 adfusus O 71 adfusa Tr 1086 adfictis O 217
aficti H 674 — afuit M 264 E et Rescr. (ascondit H
296 V agredi H 1288 V) — in litus HII 530 720 730 M 579
P 395 inlisus O 468 T 1049 P 1102 inlustre H 598 in-
licitum H 599 (E V) inloca *pro* inroga H 516 inrigare

T_R 975 inriga Ofr. 164 inremebilis H 552 (V, inremediabilis E) inridens Pfr. 521 inritus H 663 (E V) M 751 inrepertus M 651 inmani T 1019 inmensa T 1099 inmori H_{II} 873 inmitte H_{II} 984 inmisso M 232 (*Rescr.*) immiscet Tr 11 inpunita P 829 inpune H_{II} 878 879 inpotenti M 859 inpauidus H_{II} 63 649 inpusu Tr 1125 inpegit H 996 E V (V *etiam* inperium H 1322 inpetus H 998 inbuit H 459) — conlucent T 911 conlucet A 564 conlapsa H_{II} 1233 conbibit O 506 conponit H 168? (V: conponit H 168 814 conpesce H 523 980 compressit H 828) — subcumbet A 1051 subcubuit Tr 960. — *constanter scriptum est umquam numquam numquid cumque utrimque namque — iamdudum pessumdatus.* —

2 adsimilatio admissa in compositis. *Constanter subm — subp — obp — adp adsimulationem passae sunt (summ — supp — opp — app) nec non formae quicquid quicquam singularis est scriptura assint M 58. porro in dissiciendi uerbo si mollitum est in ss: dissicite Ofr. 343. — media ante mutam facta est muta his exemplis: optegis P 895 optimere M 257 O 864 optulerit H 590 optutus A 239 adsimulationis cuiusdam in media uoce simplici factae est exemplum rittus pro rictus T 992*

3 dissimilatio. *pro membrum membratim membrana constanter scripsit librarius membra membratim membrana. similiter panpinea P 763 iubsa H 43 (E V) obtabat H_{II} 402 (plura exempla in V: unbrante H 722 sonpnia 1088 iubsus persaepe trumco 1030 lapdac 499)*

4 consonae electae. *in compositis: conubia O 821 Tr 911 P 237 — operiar A 1003 (E A) — comitti Ofr. 328 committi M 33 i consona in compositis iaciendi: adipere Ofr. 201 adice M 530 (bis) adicit T 727 (non liquet de scriptura M 277 474 786 O 832) obicere M 499 obici H 438 (E V) M 237 (*Rescr.*) proicet Pfr. 64 (subicit Oct. 843 R 13) obex: obice H 241 1004 in uoce in-eunte: g. nouus pro nauus (gnauus) H_{II} 570 — gnatus — natus: utraque forma usus est librarius, ita tamen ut in VIII prioribus tragoeidiis solam integrum (gnatus) poeta admississe uideatur; contra H_{II} et Oct. nisi ubi lex metrica refragatur tuentur alteram (natus). ■ post ex praepositionem omissa: expectent T 441 exurgat M 49 exiluit M 448 exilit H_{II} 245 expue Ofr. 44 exanguis H 418 seruata: exsecrabilis Ofr. 223 exsurgere Tr 545 P 1021 exsequi P 626 H 41 H_{II} 541 exsequiae O 63 exsanguis P 1062 exferit pro exserit H_{II} 258 exscidit H_{II} 556 exserta H_{II} 1674 addita: exsuere H_{II} 832 Tr 571 ■ post trans praepositionem plerumque omissa: transcribor transcendio transilio. addita: transsierat Tr 447 in uoce media c ante t autumnus artus constanter (u. II 7) in uocum con-*

- cursu:** *praepositio post ante uocabulum a litera t incipient consona ultima aliquotiens priuatur: postergum Pfr. 215 posterga M 303 O 1077 poste P 945.* — *Contra n consona seruata in terminacione: quotiens totiens constanter coniunct plerumque formonsus O 521 P 789 Atlans HII 1914 gigans HII 167 1172 1764 Garamans P 73 Mimans plerumque corruptum minans H 986 minas HII 1388*
- 5 consonae interpositae.** *mpt emptus peremptus peremptor temptare praetemptans (O 670 P 1056) intemptata (M 62) satis frequentes, at intentare P 735 contempta HII 1165 at contemtor A 629 incompta A 607 at incomitus P 665 consumptus HII 1087 1362 mps sumpsisse Tr 104 consumpsit HII 1228 A 735 absumpsit Tr 1187 mpm tempne H 90 (E V) contempnere M 543 [u. Vergil. Ge. III 104] dampnare HII 902 905 Ofr. 253 at damnum O 502 etc. erumpna HII 1378 aerumpnas Tr 775 Ofr. 78 columpnae T 647 P 505 antempnas M 324 (autumpnus H 954 V sompnus tyrampus persaepe V) solempnis O 308 Tr 788 909 H 883 (E V) M 112 802 mt pro mpt = nt temtat H 358 somti H 1229 insomti P 833 [cf. Mommseni C. I. ind. gramm. p. 607 col. 3: quanta tamtae sententiam *atia*] uu—u fluitauit (fluialis A) M 634*
- 6 adspiratio consonis addita uel dempta.. c — ch constanter lacrimae simulacrum ancora — pulcher sepulchrum. uitiose leguntur ophiucus M 701 (E Rescr.) oecalia HII 162 calcas Tr 542 corda A 339 Tr 843 — archadius O 485 archanus H 601 alchmene H 22 lachenam A 741 zachintho Tr 866 calchus (Caycus) Tr 237 chaphereus A 581 chorus fere ubique pro corus, michi nichil constanter; cholcus pro colchus Tr 1114 [cf. calchidicus Verg. ecl. X 50] p — ph spinx O 92 250 654 prygibus Tr 478 paretram H 998 scarpen Tr 858 — trophea A 191 Tr 158 phylon Tr 858 t — th tus torus balteus H 353 Nahatae HII 160 Nabataeus A 504 — Tyestes A 25 Aegistus tyrsus frequenter talamis Tr 910 istmos HII 83 scyta Tr 1114 — antheus HII 24 aethnaeus saepe bisthonius H 230 etc. r — rh rodeo HII 1036 1542 pyrrus non raro h non suo loco parrahensis A 876 trhaces HII 1795 [cf. trhaso ap. Ritschl. prisc. lat. mon. ep. p. 69 ad 76 E]**
- 7 consonae simplices pro geminatis, geminatae pro simplicibus.** *c — cc sucus O 506 M 715 721 H 940 fucus P 1054 baca O 551 bucina T 799 sicine P 872 (at hoccine pro hocne HII 775) — baccifera O 421 ex baccare corruptum uidetur O 421 [βάκχαρις] oeceanus O 517 H 26 siccuso HII 1312 peccoris P 301 ch — cch Bacchus plerumque, bachus A 944 O 158 (pro Iaccho) 113 328 H 701 Iaccho O 443 bracchia HII 109 1866 O 408 — d — dd credit aliquotiens pro reddit. t — tt litus plerumque*

littora H_{II} 840 A 456 Tr 110 147 etc. uita pro uitta Pfr. 146 P 659 Atin A 727 — bruttia H_{II} 654 bruttium T 578 — oblicherentur M 560 quattuor bisyllab. H_{II} 1099. — p — pp sipara M 328 H_{II} 703 Iuppiter puppis constanter — supremus H_{II} 1510 Tr 383 771 etc. clippeus Pfr. 108 119 repperiet Tr 438 Oedippus plerumque. 1 — ll pelex (*nusquam pellex*) belua squaleo squalor squalidus ilex H_{II} 1644 ilico O 611 paulum solemnis (*uel solempnis*) querela reliquiae cybelę producta media Tr 72 (*at Rescr. cybebae*) cybeles anapaest. mensura P 1144 — calidus (*i. e. calidus*) O 106 callidum (*calid.*) T 1058 sollertis Of. 238 sollicitus ubique ballista P 543 Calliopae pallidus — Encelladus H_{II} 1740 mollitur O 1019. m — mm — mn — nn sqamosus T 1048 M 1031 — dammis P 580 damae H_{II} 1062 immo ammentum P 820 comminus Tr 357 ammisi pro amisi H 1266 lamma A 909? antemnas A 526 O 907 antempnas M 324 solemnis u. II 4 et 5 Clytemestra A *inscr.* : 109 227 413 1011 Strynonis O 617 — ennarra Tr 1077 n — nn — mn. Eryns ubique — Agamemno A *inscr.* Agamemnon A 816 990 u. *subscr.* Agamenon A 816 990 Menon pro Memnone Tr 248 s — ss causa (*numquam caussa*) casus pro cassus Tr 680 al. cresius P 1179 gnosius A 24 H 737 O 913 gnosiacus H_{II} 161? Lyrnesos Tr 230 Lyrnesida A 187 Parnasi A 758 Parnason Of. 129 *at* Parnassos O 285 Parnassio H_{II} 1478 Cassandra Thressa tartessius H 236 Titaressos thessalicus (thesalus H 292 V) Nassamonio uitiose H_{II} 1646 transsierat u. *supra*.

- 8 consonarum mutationes.** u — b — ph — f. Danuuius M 727 (*E Rescr.*) Danubius T 376 fauula Tr 380 afflauat H_{II} 1447 uixque (*i. e. bisque*) H_{II} 1855 graue (*i. e. trabe*) A 250 iuuatus (*iub.*) T 732 [*cf.* iuuaberit *ap. Momms. inscr. R. N. 4342*] aucupauor m. pr. Of. 361 deuium (*i. e. du-bium*) Tr 901 (fleuiles O 521 *Rescr.*) — Suebae M 716 — tolerabit H 1195 nobis (*nouis*) Tr 910 pluribus (*i.e. plurimus*) H_{II} 1755 (1966A) — bosforos H 128 (bosforus V) — fylomela H_{II} 200 fineas frigas frigibus frygiae frigio frixeum ferei Et hieme Tr 827 ex Fthie natum fluis i. e. Phlyeus P 30^a nefele tysifone sulfure c — q secuntur O 726 insecurt O 985 (*ae-cum* M 200 *Rescr. qui tamen eodem uersu aequus habere uide-tur*) oblicus O 369 (*cf. H_{II} 1042*) elocor H_{II} 732 locor H 299 pr. m. condam (*quond.*) H_{II} 553. qu — c arqui-tenens P 717 quoquit H_{II} 1400 quaquumque P 1079
 (aquelles *i. e.* Achilles A 179 R 10 *cf.* Aquillitani C. I. 200, 79) gu — g tinguere H 38 T 820 P 660 O 43 urguere M 956 O 556 — lango[re] A 162 c — g Ligurgi O 478 H 907 (*E V*) — corytis H 1134? gn — n gnatus gnauus u. *supra* II 4 gnosius A 24 H 737 P 657 O 913 gnosiacus H_{II}

161? *cycenus* A 715 *cicnus* A 216 *Cycnus* H 490.
d — *t* liquid P 904 1009 H 624 *reliquid* Tr 632 Hii 1349
H 398 *pr. m.*? T 221 *inquit* M 693 *quod pro quo* *qui* Hii
1857 H 435 *capud* P 1029 — *andro pro antro* Ofr. 103
aliquit T 274 M 398 *aliquot* Pfr. 51 O 18 *m. pr.* *quit* P
742 *n̄equit* T 894 Pfr. 151 *at pro ad* Hii 1925 (illut M 226
Rescr.) — *fronte pro fronde* A 604 — *sed pro et aliquotiens*
ubi uox superior s litera terminatur ut H 968 *recipi sed*
pro recipis et E V (set plerumque V) — *haut uel aut*
pro haud non raro s — c cinis Hii 1397 (siti H 850 V)
s — sc — ss — ssc *Syrus* Tr 348 *Sythes* Hii 1255 (consios
H 696 V) — *Scyros* Tr 235 *abscens* H 277 (E V) *scaenus*
aliquotiens ut H 1130 — *augessit (sc) M 674 ulcissi* O 222
(nosce H 220 V) — *pacissci* A 269 *posscit* Tr 319 *de-*
crecesset Tr 1058 — *ascensor (ds)* P 1216 *s — x — n*
nus H 1327 *at nixae* T 600? *mixtus Vlices constanter*—
estollit Tr 311 *declausit pro deplanxit* Hii 1856 — *minax*
pro minas H 906 (*pro Mimans* Hii 734 R) *ferox nonnumquam*
pro feros uixque (i. e. bisque) Hii 1855 (*experii* H 1147 ful-
h
xit H 212 *exit* H 327 V) *lassus lassatus (pro lax.) saepe.*
— *pistrix (πίστρις)* P 1058 *x — sx arsx* A 583 O 232 *x — ex*
reuincxit Pfr. 146 *coniunx* Hii 198 *zm zmaragdos* P 324
zminthea A 177 *li — ll Illo* A 598 *pylli* Tr 221 *bella cum*
fero (i. e. Belis in f.) Hii 964 1 — *r fluctum* O 49 *pr. m.* *fulua*
Hii 1973 (*fructuat* H 703 V *m. sec.*) *lustrare (i. e. lustrale)*
Tr 643. *m — n* *forsam* A 1048 Tr 669 *quim* H 396 *ae-*
dom A 706 — *minans minas pro Mimante aliquotiens* (Hii
1388 H 986 *al.*) *famen* Tr 592 *semianimen* P 1111 — *n*
oppressum plactus (i. e. planctus) Hii 1674 *c — t ante i*
uocalem sexcenties commutatae: spacium aties al. *solacium*
Tr 819? *conuictia* M 113 *nuntius constanter.* *raro ante*
alias uocales: *detus* Tr 776 *latera* A 434 *artem* A 588
(*ueritis* H 80 V) *et — t — tt auctor autumnus artus*
constanter artat H 1218 (E V) *richtus* Hii 1278 *complete*
Tr 103 (*mictetur emicte* *guctura actici sagictas alia V*) —
flete Tr 935 *lutifer* H 691 — *atticus pro arctico aliquotiens.*
— *rittus u. II 2 (attis pro actis H 1221 V)* *c uel t — p* *Tripcē*
= *Tricce* Tr 831 (*septatur i. e. sectatur* H 757 *sagiptas*
H 459 V)

III Singularia quaedam ad nominum et uerborum flexionem pertinentia.

1 *nominā. rates (nom. sing.)* A 464 789 *uolucres (n. s.)* M
631 *rupis (nom. sing.)* Ofr. 23 — *examinis: corpus ex-*
anime Hii 1465 A 962 *examinis* Tr 613? *semianimen*
P 1111 — *us: corpore examino* T 1063 *c. exanimum* P 593

unanima coniunx O 794 semianima pectora O 1075 — aetheri (*gen. s.*) M 1034 — puppem H 773 (E V) 779 *al. se-*
curēm A 45 — sceleri (abl. sing.) P 693? M 1024 (contra uer-
sus legem) sorti Tr 987 non abl. sed dat. est. — rubente P 1054
tepeſtē H 8 (E V) uirente H 908 (E V) ubere H 337 (E V contra
uersum) — toto (dat. s.) Hii 762 nom. plur. is auris P
1047 urbis M 127 arcis Hii 1915 [pluris mon. ancyr. ed.
Momm̄sen IV 46] acc. pl. is omnis frequenter fontis T 107
auris P 400 messis Hii 795 gregis Hii 1794 ruboris H 668
— feralis T 668 incolumis T 1030 bimaris O 286 ueteris
M 397 gen. um mensum Pfr. 173 caeleſtum H 601.
decl. IIII. domus (acc. pl.) H 243 domos (acc. pl.) A 122
lauru (abl. sing.) A 816 laurus (acc. pl.) A 356 colus suae
(gen. sing.) O 1006 colus audi (gen.) Hii 1101 acc. pl.: le-

v

ues colos Hii 375? ipsas colos Hii 772 colos quas Hii 671 (*corr. 2 m.*) colus Hii 221 turpe scelus (*i. e. turpes col-*
lus) Hii 1184 consumptos colus Hii 1088 — genibus T 521
Ofr. 306 P 675 711 ueribus T 765 770 portibus Pfr. 251.
nomina graeca. nom. sing. I decl. a producta (cf.
Lachmann ad Lucret. p. 405 s.) Alcmena Hii 1413 He-
cuba Tr 869 Pyrrha Tr 1049 Megara H 206 1014 Oe-
tee Hii 1499 = Oeta? — a correpta Phaedra Electra
Oechalia Hii 425 Hecuba plerunque, hecubae A 682 (he-
*cube A) Andromacha *inscr.* Tr — Polyxene Tr 376 Alcme-
næ pro Alcmene Hii 1858 Eurydice. — Tiresia O 293 295
(inscr.) Licha Hii 1464 (Pelia M 201 recte A Pelias E ui-
tiose). nom. sing. II decl. plerumque os on: Syros Cary-
stos Tityos Ismenos Euenos Alpheos Pactolos scorpios
isthmos Synion (Sunium) Ilion alia, raro us um Scyrus Tr 348
Ilium Tr 31. acc. Cyllaron Ismenon Aeacos pro Aeacon
*Hii 1562 III decl. o — on Creo O 207 209 *inscr.* 206 522*
*Agamemno *inscr.* tragoediae alias — on Agamemnon Pluton*
Memnon Amphitryon. acc. sing. decl. I et III praeualent
terminaciones graecæ en — an — yn Alcmenen Oeten Eury-
diken Rhodopen — Borean Eurotan Lichan — Araxen Vlixen
Gangen Alciden Atriden Oresten Achillen — chelyn Ityn
Eleusin Trachin alia. am — em — im Andromacham Tr
585 Ossam Hii 1156 Alcidem Hii 513 1324 Erynim O
*657 Tigrim (*sequitur uox inmiserit*) Tr 11 — Eurydicem H*
581 Scythem H 1217 — Oedipodam O 1025 gen. sing.
Cybelæ Tr 72 Hecubae 143 972 at Cybeles P 1144 Ioles
Hii 559 Helenæ an Helenes? A 965 (E: helene soror) —
Geryonæ A 888 geryone H 1177 — Oedipodæ H 500 —
Phasidis M 102 dat. s. Parnetho pro Parnethi P 4 uo-
cat. sing. Calchas Tr 368 — Oresta A 991 — Vlixes Tr
603 (alias Vlixe) abl. Oedipoda O 964. adiectiuæ
*graecam terminationem os on non admittunt. bistono**

ales A 708 *uitiose pro bistonis. ius — eus pelopēus M 899*
 T 22? *pelopius A 7 166 pelopaeae — pelopiae T 641 —*
~~2 uerba.~~ *In coniugatione quod obseruatione dignum esset nūdū
 repperimus praeter haec pauca: tondis pro tondes Ofr. 130
 friget pro frigit O 39 uomet pro uomit O 979 — tenderent
 i. e. tenderant pro tetenderant H 542 — occurrit *uitiose pro*
occucurrit Pfr. 5. — (adorsus = adortus H 243 V) — de
*contractis perfectorum formis cf. I 3.**

IV Qua ratione uoces uel coniunctae uel seiunctae sint.

*praepositiones nominibus suis adnexae: [de monum.
 ancyr. Mommsenius (Res gestae diui Augusti p. 145): saepe
 inter praepositionem et sequens substantium in archetypo
 non interpungi uix dubium est; certe in indice maioribus et
 euidentioribus litteris scripto ita legitur u. 2 in rem u. 3
 in duabus.] instat ac culpa abetheria adte adcantus perhas
 pertonantem exillo exte propterme subplaustro profato prome
 caelotenus (Hii 319) immembra T 760 uocabula composita
 diuelluntur: in domitum a mitto at tonitu per errent ex
 cusso sub actus de cretum super sum — in cassum T 1070
 in uicem T 102 — qui cumque cui quam ante quam quae
 nam iam ne amor ne iam iam non dum etiam num. parti-
 culae orationis coniunctae cum uocibus quae
 subiciuntur: siqua siquid site sипotes sinimis sedtu sed-
 magnus ethanc etfulget necsitotus nequis iamse iampos-
 sum ante anpossum namquis autcentum nonlicuit quam-
 prope tambene quidhoc cumtraxi endomita protector. —
 multa praeterea uel coniuncrum sine ratione uel male direc-
 ptarum uocum exempla soli librarii — quem quidem e libro
 continua scriptura exarato suum transscripsisse hac ipsa re in-
 tellegitur — aut neglegentiae aut inscitiae tribuenda uidentur
 esse uelut talia: terhodopetulit, pallorraborem, siquafundi-
 dum, inhibendatamen illothesallicus expectotuam tupraeda
 occurrit ibi (Hii 42), fer culum, diui dunt, in achus, cas-
 pias, at hos de lia, phoetontia dum. — De literarum elisione
 cf. I 4.*

III. INDEX METRICVS.

A

RECENSVS METRORVM IN LYRICIS CARMINIBVS ADHIBITORVM.

Vno asterisco * significauimus carmina quae mediis in actibus leguntur, duobus ** quae in difficultioribus Oedipi atque Agamemnonis canticis reperiuntur. — de lyricis Senecae metris nuper egerunt L. Mueller de re metrica poetarum latinorum Lipsiae 1861 (prooemium d. Dec. 1859) p. 118—130. B. Schmidt de emendandarum Senecae tragoediuarum rationibus prosodiacis et metricis Berolini (Dec. 1860). *) G. Richter de Seneca tragoediari auctore. Bonnae (1862) p. 20—24. R. Peiper Observatorum in Senecae tragoediis libellus Vratisl. 1863. Strophen in Seneca's Chorliedern Z. f. G. t XVIII (1864) p. 247—53 328—33 694—701. G. Richter die Composition der Chorlieder in den Tragoediien des Seneca MRh XIX (1864) p. 960—79 522—27 confer.: Beispiele von versersetzung und interpolation MRh XVIII (1863) p. 29—46. De cantico quadam Oedipi Senecae [402—508 Gr.] ad genuinam formam reuocando, Symbolorum philologorum Bonnensium fasciculi posterioris, qui nondum prodiit, p. 555—580. scripta est haec commentatio anno 1864.

Anapaesti I dimetri inmixtis monometris H 125—208
1059—1144 T 789—887 P 1—89* (Hippolyti) 330—65 967—96
1132—57 O 155—205 438—450** 759—84** 1001—19*
Tr 714—45* (Andromachae) M 301—382 790—850* (Medae) A 57—108 635** 671—92** 698—729* Hii 173—235
(Ioles) 586—709 1155—64* 1211—21* = 1283—93* 1992
—2006* Oct. omnia carmina, amoebaeum (Hecubae et Chori) artificiosius conpositum insigne epiphonematis Tr 67—170 Chori et Thyestae 923—73* amoebaeum ex parte (Chori et Alcmenae) Hii 1868—1948.

II dimetro subicitur monometer A 311—412.

sapphici (Obss. p. 1—20) I desunt adonii H 834—78
P 279—329 1158—62 O 755—58** (corrupti) A 908—917**
II. additur adonius a) in fine carminis T 546—622
Hii 1522—1610 O 417—434** b) primae et ultimae strophae Tr 1019—65 P 744—60 mediis strophis A 845—873**

*) Vix dignus est qui conmemoretur M. Hoche die Metra des Tragikers Seneca. Halle 1862.

- c) strophis uersiculorum numero paribus constanter additus:
 strophae generis horatiani M 582—609 A 614—20 =
 628—33** 877—80** (*alcaicae str. respondens*) sapphico-
 rum numero adacto M 610—72 (9 *uu.*) O 110—154 (13
 et 10 *uu.*) O 479—515** (8 *uu.*) Tr 824—71 (11 *uu.*)
 A 636—62** (7 et 8 *uu.*) 666—70** (5 *uu.* *str. alcaicae*
respondens) 881—86 = 893—97 = 918—24** (7 *uu.*)
 adonii *u. sapph. alcman.*
- alcaici (*Obss. p. 26* not. 1) strophae alcaicae horatiani
 generis: A 621—24 = 634** 663—65** 874—76** (*sap-
 phicis respondentes*) 887—88** (*asclepiadeae respondens*)
 tertio uersu bis repetito: A 898—902 = 903—7**
 sapphici et alcaici copulati: sapphicis subiciuntur alcaici
 O 735—40 = 741—42** alcaicis subiciuntur sapphici
 O 743—48 = 749—54**
- glyconeui (*Obss. p. 20—24*) I horatianum genus: H 879—98
 T 336—403 M 75—92 O 722—26** HII 1035—1137 (*phere-
 cratei uu. 1064 1084 spurii*) II a basi trochaica in-
 cipientes O 903—35
- pherecrateus *u. glycon.*
- asclepiadei dodecasyllabi (*Obss. p. 25—28*) H 528—95 T
 122—175 P 761—831 Tr 380—417 M 56—74 93—109
 HII 104—172
- asclepiadeum quartum aliquantum inmutatum: asclepiadeo
 bis repetito subicitur glyconeus cum choriambica heph-
 themeri P 1137—40 = 1149 eadem stropha restituenda
 uidebatur alteri nostrum O 413—16 *u. Symbola* p. 565. quae
 inter asclepiadeos legebatur P 790 *s.* (lasciuæ nemorum
 deae montiugique Panes) sublata *Obss. p. 27 s.*
- strophæ hybridae
- a asclepiadeo-sapphica: uersui asclepiadeo ter repetito sub-
 mittitur sapphicus O 413—16** (~O 409—12) A 610—13**
 (*prood.*)
- a sapphico-asclepiadea: duobus sapphicis subiciuntur metri
 asclepiadei tertii clausulae (asclep. cum glycaneo) O 409—
 412** (~ 413—16)
- b asclepiadeo-alcaica: asclepiadeo bis repetito subiciuntur
 alcaicae strophæ clausulae (iamb. dim. hypercatal. et alca-
 icum decasyllabum) O 727—30** (~ 731—34) A 889—92**
 (~ 887—8 str. alcaica)
- b' alcaico-asclepiadea: alcaico bis repetito subiciuntur ascle-
 piadei tertii clausulae (asclep. cum glycaneo) O 731—34**
 (~ 727—30)
- dactylici tetrametri s. alcmanii (*Obss. p. 30*) O 455—73** (*ado-
 nio clausi*) P 769—71 (*spurii*) HII 1953—71* (*Alcmenae*)
- dactylici hexametri (*Obss. p. 30*) O 237—42* (*oraculum*) O 407
 et 408 435—7 451—4 474—8 516—21** M 110—5.

trochaici tetrametri (*Obss.* p. 29) P 1210—21* (Thesei) O
 228—36* (Creontis) M 743—54* (Medeae)
 iambioi trimetri (*Obss.* p. 28) M 755—73* (Medeae) tri-
 metro subicitur dimeter acatalectus M 774—89*
 (Medeae) dimeter acatalectus A 796—811* (Cassandrae)
 dimeter catalecticus s. anacreonteum M 857—86 tres
 strophae dimetro brachycatalecto s. euripidio clausae.
 cantica ex pluribus metris composita (*Obss.* p. 35—38)
 sapph. anapp. T 279—329 330—65 O 110—54 155—205
 anapp. sapph. P 1132—57 1158—62 (anapaestis inter-
 positae sunt II strophae liberiores 1137—40 1149) asclep.
 anapp. HII 104—172 (Chori) 173—235 (Iolae) asclep.
 glycon. H 834—78 879—98 asclep. glycon. asclep.
 hexam. M 56—74 75—92 93—109 110—5 sapph. asclep.
 P 744—60761—831 (3 alcmarios qui sunt interpositi spurious
 habemus) tetram. troch. trim. iamb., trimetris sub-
 iecti dimetri iamb., anapp. M 743—856 (Medeae uene-
 ficium). difficiliora sunt O 407—521 O 722—784 A 610—92
 A 845—924

B

C O N S P E C T V S
EVRYTHMIAE.

Signis usi sumus hisce:

- (+) dialogi strophicae partes ubi cohaerent — quod non nisi ita fieri solet ut primi uersus strophae sequentis particula, quae fere semper semiquinaria caesura efficitur, superioris strophae sententiam claudat, — signum crucis uersuum numeris adiecumus.
- (*) strophas aut lacunis aut additamentis foedatas aut uersibus contra poetæ consilium transpositis turbatas asterisco indicauimus.
- (m) anapaesticorum monometri singuli et in mediis strophis et in stropharum exitu positi deprehenduntur. Qui sunt medii plenorum uersuum auctoritatem habent, qui strophas claudunt non numerantur. quo fit ut e. g. septem uersibus quorum ultimus est dimeter, respondere possit strophe post totidem uersus monometro clausa. monometro stropham claudi m litera uersuum numero adposita notauiimus.
- Praeterea nuda litera strophas significat, anti strophas lineola (') literæ adiecta, proodos circulo (°), epodos duabus lineolis ("), strophas adonio clausas (ad) adiecto insigniuimus. Quae in nostro exemplari errata sunt, tacite hic correxiimus.

I H E R C V L E S

Actus I 1—124

5 2 2 2 2 2 3 3* 4 3 3+3 3+3 3* 3 3+6 6 4 4 6 6 4* 4 6 6 6* 2
 $\underbrace{abb' b''}_{\text{a}} \underbrace{bb' c' c}_{\text{b}} \underbrace{cc' dec'}_{\text{c}} \underbrace{d' c' c' c' c' cc'}_{\text{c}} \underbrace{ee' dd' ee' d'}_{\text{d}} \underbrace{d' ee' e' f'}_{\text{e}}$

Canticum I anapp. 125—208

7* 7 7 7* 7* 5* 5 5* 9 9 7 7m
 $\underbrace{a' a'}_{\text{a}} \underbrace{b' b' b''}_{\text{b}} \underbrace{c' c' c}_{\text{c}} \underbrace{dd' e' e'}_{\text{d}}$

Actus II 209—527

8+8*+4 2 2 2* 4 4 2 2 2 4 | 5 5 5 5* 4 4+6 6+4 4 6 | 8 8 3 3*
 $\underbrace{a' a'}_{\text{a}} \underbrace{bcc' c' b' b}_{\text{b}} \underbrace{c' c' c' c' b'}_{\text{c}} \underbrace{dd' d' d' e' e'}_{\text{d}} \underbrace{ff' e' f' f'}_{\text{e}} \underbrace{aa' hh'}_{\text{f}}$

3* 4+4+5 5 3 | 4 6 4 5* 5 5 5* 5+6+6 | 4 4 4 4 4 4 4
 $\underbrace{h' i' i' k' k' h'}_{\text{h}} \underbrace{i l' i' k' k' k' k''}_{\text{i}} \underbrace{l' l' l' l' l' l'}_{\text{l}} \underbrace{mm' mm' mm' mm'}_{\text{m}}$

6 6 6 6* 1 1 3 3 6 4 4 4+ | 6 6 5 5 5 4 4
 $\underbrace{nn' n''}_{\text{n}} \underbrace{n o' p' n' q' q' q'}_{\text{o}} \underbrace{r r' s' s' s' t' t'}_{\text{r}}$

Canticum II asclep. 528—595

ZfG p. 697 s.

6* 6 4 5 5 4 6* 6 6 5 5 6 6*
 $\underbrace{a' a' b' c' c' b'}_{\text{a}} \underbrace{d' d' e' f' f' e' e''}_{\text{b}}$

Actus III scaena 1 596—621

7 7 4+4 4
 $\underbrace{a' a' b' b' b''}_{\text{b}}$

scaena 2 622—833

4 4 5 5 4+5 5 4 4 4 4
 $\underbrace{a' a' b' b' a''}_{\text{a}} \underbrace{b' b' a' a' a''}_{\text{b}}$

6 5* 5 3+3 3 4 4 3 3* 3 2 2 5+5*+5+4 4 4+5*+5 2 2 2 2 2
 $\underbrace{c d' d' e' e' e''}_{\text{c}} \underbrace{f f' e' e''}_{\text{d}} \underbrace{gg' h' h' h' h''}_{\text{e}} \underbrace{h' h' h' h' k' k' k' k' k''}_{\text{f}}$

2 2 5 4 5 4 5* 5 4+4 6 6 5 5* 6
 $\underbrace{gg' h' h' i' h' h' i'}_{\text{g}} \underbrace{i' l' l' m' m' l''}_{\text{h}}$

Canticum III sapphici 834—878 glycon. 879—898 ZfG
p. 330 252 MRh XIX p. 521 5* 4 4 6 6* 6 3 4 4 3 | 7 7 7*
a b b' c c' c'' d e' d' f g g' f' h h'

Actus III 899—1058

5 3 3* 5 3 3 6+6 5 5* +8 8 5 5 5 6 6 5 4+4+
a b b' a' b b' c c' d d' e e' f f' f g g' f' h h'
6 7 7+6 3 4 4 3 4 3 6+6
i k k' i l m m' l' m'' l'' n n'

Canticum IIII anapaesticum 1059—1144

9 9* 5 5 7 7* 7* 8* 8* 7* 7* 4 4 4*
a a' b b' c c' c'' d d' e e' f f'

Actus V 1145—1351

5 5* 4 4 5 5 5 3 3 5 3+3 3 5 5 4 4* +4* 4+4 4 4
a a' b b' a a' a' c c' a o c' c c' a a' d o d' d' d d' d d'
5* 1 1 1 6 6 6 5 1 1 2 2 5+5 8+8 5 5* 8 8 7 7 4* +4
e f f' f' g g' e' f f' h h' i i' k k' i i' k k' l l' m m'

II THYESTES

Actus I 1—121

2 5 5 4 4 4 4 +5+5* 4 4+4 4+6 6 6 8+8+6 4 4 5 5 5 2
a b b' c c' c c' b b' c c' c c' d d' e f f' e' g g' h h' h a

Canticum I asclep. 122—175 ZfG. p. 698 MRh XIX p. 369

A. Goebel ZfG XVI p. 737—44 4 4* 4 8 8 3 3 4 7 7
a a' a'' b b' c c' d e e' ...

Actus II 176—335

8+8 6 6+5 5 5 5* 5 5* 5 5 5 5+3 3 6+6 7 7+5 5
a a' b b' c c' c'' d d' d d' d d' e e' f f' g g' h h'
6+6 4 4+4 4 6+6
i i' k k' k k' i i'

Canticum II glycon. 336—403 ZfG p. 252 MRh. XVIII
p. 37 sqq.

[3] 5 6* 5 5 6 7 4 7 4* 5 5 3
... a b c c' b' d e d' e' f f g

Actus III scaena 1 404—490

7 5* 6 6 5 6 6 8* 8 8 7 5 3
a b c c' d c c' e e' e'' a' b' f

scaena 2 491—545

5 8 8 5 6 6* 6 5 5
a b b' a' c c' c'' d d'

Canticum III sapphicum adonio clausum 546—622
ZfG p. 331

3 3 4 4 7 7* 4 5 5* 4* 4* 3 5 3 5 3 4 4^{sd}
a a' b b' c c' d e e' f f' g h g' h' g'' i i'

Actus IIII 623—788

4 7 7 9 9 9 9+8 8 7 7 5 5 3 6 6 5 5 3+7 7 6 6 5 5* 5
a b b' c c' c'' d d' e e' f f' g h h' f f' g' e e' h h' i k k'

Canticum IIII anapp. 789—887

4 8 4* 8 6^m 6 8* 8^m 8 8 7 7* 2^m 3* 2^m 3
a b a' b' c c' d d' e e' f f' g h g' h'

Actus V scaena 1 888—922

4 4 5 5 5 6 6
a a' b b' c c'

Chori et Thyestae anapp. 923—973*)

7 7 4* 4 5 5 5 4 4 5
a a' b b' c c' c'' b b' d
Ch Th Ch Th Th Ch Th Th Ch Th

*) Si uestigia codicis sequimur sic discribendae sunt strophae:

Ch Th Ch Tk Ch Th Ch TCh Th

sed offendunt uu. 946—950 a choro prolati.

scaena 2 974—1116
 3 3 3 3+3+7 7 7 5+5+5 7+7 5 5 5+5* 7+7+
 a' b' b' c' c' d' d' e' e' f' f' f' e' e'
 9 9* 9+5 5+5 1 1
 g' g' h' h' i' i'

III O EDIP I FRAGMENTVM

Actus I 1—319

3 8 7 8 7 6 6 5 4 4 4 4 5* 5,
 a b c b' c' d' d' e' f' f' f' g' g'
 8 8 7* 7+7* 5+6* 6 deest 7 7 7 5 8+8
 a' b' b' b' c' d' d' c' b b' b'' c'' a' a'
 6 6* 4 7 7 5 5 5 5 6 6 5* 5* 5 5+7 7+4 7 7 6 6* 7* 7*
 a' b' c' d' d' a' d' d' d' c' b' c' a' a' ... c' c'

Actus II 320—362 4 4 6 6 6 6 6 6*

a' b' b' b' b' b'

IV PHOENISSARVM FRAGMENTVM

3 3+5 4 5 4 7 7 6 7+6 7 6 7 3
 a' b' c' d' e' f' e'' f' a'
 8 8 8 8 8 5+5*+5 5 5+5 5+5+7*+7+8+7+7+6 7* 6 7
 a' a' a' a' b' b' b' b' b' b' c' c' d' c' c' e' f' e' f'
 8 8 6 6 7 6 6+5+5+5+5+6 6
 g' h' i' h' k' k' k' l'

V PHAEDRA

Actus I scaena 1 Hippolyti anapp. 1—89
 8m 8 6 6* m 5 5 5 5 7* 7 7 4 4 4
 a' b' c' c' d' e' e'' f' f''

scaena 2 90—278
 $\begin{matrix} 4 & 4 & 6 & 6 & 7 & 7 & 5 & 5 & 7 & 7^* & 7 & 7 & 6 & 6 & 6 \\ \text{a} & \text{a}' & \text{bb}' & \text{cc} & \text{dd}' & \text{e} & \text{e}' & \text{ee}' & \text{ff}' & \text{f}'' & \text{g} & \text{g}' & \text{hh}' & \text{h}'' & \text{i} \end{matrix}$

$\begin{matrix} 4 & 4 & 7 & 7 \\ \text{a} & \text{a}' & \text{bb}' & \text{cc} \\ & & \text{c}' & \text{c}' \\ & & \text{c}' & \text{c}' \end{matrix}$ $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ sexiens $\begin{matrix} 4 & 8 & 8^* & 4 & 3 \\ \text{a} & \text{d} & \text{d}' & \text{a}' & \text{e} \end{matrix}$

Canticum I sapph. 279—329 (ZfG p. 330 s. MRh XVIII

p. 43) anapp. 330—365

$\begin{matrix} 4^* & 4^* & 4^* & 8^* & 8 & 4^* & 8 & 8 \\ \text{a} & \text{b} & \text{b}' & \text{c} & \text{c}' & \text{d}^o & \text{c} & \text{c}' \end{matrix}$ | $\begin{matrix} 6 & 5 & 5 & 5 & 5 & 5^* & 5 \\ \alpha & \beta & \beta' & \gamma & \gamma' & \delta & \delta' \end{matrix}$

Actus II scaena 1 366—413 2 7 10 10 10* 7*

$\begin{matrix} \alpha & \text{a} & \text{b} & \text{b}' & \text{b}'' & \text{a}' \end{matrix}$

scaena 2 414—596
 $\begin{matrix} 3 & 7 & 7 & 4 & 4 & 4 & 4^* & 7 & 7 & 7 & 5 & 6 & 5^* & 6 & 3 & 4 & 4 & 7 & 7 & 7 & 7 & 8 & 10 & 10 & 8^* & 6 & 9 & 6 & 9 \\ \text{a} & \text{bb}' & \text{cc}' & \text{d} & \text{d}' & \text{e} & \text{e}' & \text{e}'' & \text{fg} & \text{f}' & \text{g}' & \text{h}^o & \text{i}' & \text{kk}' & \text{kk}' & \text{l} & \text{m} & \text{m}' & \text{l}' & \text{non}' \end{matrix}$

scaena 3 597—743
 $\begin{matrix} 5+5 & 5 & 4 & 4 & 5^* & 5+5 & 5 & 5^* & 6 & 6 & 6 & 6 & 4 & 7 & 7 & 7 & 4 & 6 & 6 & 5 & 4 & 6 & 6+5 \\ \text{a} & \text{a}' & \text{a}'' & \text{bb}' & \text{c} & \text{c}' & \text{c}' & \text{c}' & \text{dd}' & \text{dd}' & \text{e} & \text{ff}' & \text{f}' & \text{e}' & \text{gg}' & \text{he}'' & \text{gg}' & \text{h}' \end{matrix}$

Canticum II sapph. 744—760 ZfG p. 329 asclep. 761
 —831 ibid. p. 700 Obss. p. 27 s. (alemanii 769—71 spurii
 ib. p. 30) MRh XIX p. 521 ss.

$\begin{matrix} 5^{\text{ad}} & 8 & 5^* & \text{ad} & [3] & 4 & 4^* & 4 & 5 & 5^* & 5 & 5 & 8^* & 8 & 8 & 4^* & 4 & 4 & 4 \\ \text{a} & \text{b}^o & \text{a}' & \text{alem.} & \text{a}' & \text{a}' & \text{a}'' & \beta & \beta' & \gamma & \gamma' & \delta & \delta' & \delta'' & \varepsilon & \varepsilon' & \varepsilon'' & \xi \end{matrix}$

Actus III scaena 1 832—871 5 5 1. 3 4 4 4 4 5 5

$\begin{matrix} \text{aa}' & \text{b}^o & \text{cc}' & \text{cc}' & \text{dd}' \end{matrix}$

scaena 2 872—966
 $\begin{matrix} 4+4 & 5 & 5 & 6 & 6 & 2 & 2 & 5 \\ \text{a} & \text{a}' & \text{bb}' & \text{cc}' & \text{dd}' & \text{e} \end{matrix}$ | $\begin{matrix} 6 & 6 & 6^* & 6 & 6^* & 6 & 6 & 6 & 4 & 4 \\ \text{aa}' & \text{aa}' & \text{aa}' & \text{aa}' & \text{bb}' \end{matrix}$

Canticum III anapp. 967—996 6* 6 6 6* 6*

$\begin{matrix} \text{aa}' & \text{a}'' & \text{a}' \end{matrix}$

Actus IIII 998—1131.

2 3* 3* 3 | 7 7* 7 7 7 7* 7* 7 7 8 8 8 8 9* 9+4 4*
 $\alpha \underbrace{a a' a''}_{\smile} | \underbrace{a^o a a a' a}_{\smile} \underbrace{a a'}_{\smile} \underbrace{aa' b b b' b'}_{\smile} \underbrace{c c'}_{\smile} \underbrace{d d'}_{\smile}$

Canticum IIII an app. 1132—1157 strophae II libe-
riores 1137—40 1149 (Obss. p. 26 s. MRh XIX p. 525 s.)
sapphici 1158—1162 5 4 5^m 4* 5* 5 5
 $a \beta a' \beta' a a' \gamma$

Actus V 1163—1289

2.3 5 4 7 6 7* 6 7* | 3 3 3* 3 | 6+6* 6 6 6 3 7 7* 6 6
 $\underbrace{a a'}_{\smile} \underbrace{b c d c' d' e''}_{\smile} | \underbrace{\alpha \alpha' \alpha \alpha'}_{\smile} | \underbrace{a a' b b' b'' c^o d d'}_{\smile} \underbrace{a a'}_{\smile}$
 tetrametri troch.
 (ZfG p. 700)

VI OEDIPVS

Actus I 1—109

5 6 6 6 4 4 5 4 4* 4 4 5 5 5 4 4 6+6 2 3 3 3 +3 2 3 4,
 $c^o \underbrace{a^o a a'}_{\smile} \underbrace{b b'}_{\smile} \underbrace{c b' b b'}_{\smile} \underbrace{c' c c'}_{\smile} \underbrace{b b' a a'}_{\smile} \underbrace{d e e' e}_{\smile} \underbrace{e' d' e' b'}_{\smile}$

Canticum I A sapphici cum adoniis 110—154 u. Obss.
p. 19 s. ZfG p. 329 s. MRh XIX p. 376 s. s.

13*^{ad} 10*^{ad} 10*^{ad} 12*^{ad}
 $a \underbrace{b b'}_{\smile} \underbrace{a'}_{\smile}$

B anapaest. 155—205 6 4* 8 8*^m 6^m 6*^m 5 5
 $a a' b b' c c' d d'$

Actus II scaena 1 206—294

2 2 6 5 6 2 3 2 3 3 3 4 5 4* 4 4* 4 6 6 6 6* 3
 $\alpha \alpha' \underbrace{a h a'}_{\smile} \gamma \delta \gamma' \delta' \varepsilon \varepsilon' f^o b' f f' f' f' g g' g g' h$
 tetrametri hexametri
 ZfG 700 s.

scaena 2 295—406

4 4 5 5 6 6 6* 6 6 5 6 5 5 5 6 6 6 5* 5 4+4
 $\underbrace{a a' b b'}_{\smile} \underbrace{c c' c''}_{\smile} \underbrace{d d' e d e e' e' d'}_{\smile} \underbrace{d d' b b'}_{\smile} \underbrace{a a'}_{\smile}$

Canticum II ex uariis metris conpositum 407—521 u. Sym-
bola l. l. de hexametris cf. ZfG p. 701 Obss. p. 37

2 4* 4* 6* 6 6^{ad} 3 6* 6 4 2* 2 22* 2 2, 2 2 2 3^{ad}

A $\alpha \alpha'$ $a a' a''$ B $b b$ C $c c' c c' c c' c c'$

hex.- strophae sapphici hex.- anapp. hex.- alcmanii u. Obss. p. 30
liberiores*)

5 8* 8* 8*-8* 8* 6
D $d d' d'' d d'$ E

hex. - sapphici cum adoniis - hex.

Actus III 522—721

2. 1 2. 1 2. 1 2. 1 2. 1 2. 1 1. 1. 1 6* 6* 6 7* 7*
 $\alpha \alpha' \alpha \alpha' \alpha \alpha' \alpha'' a a' a'' b b'$

4*+4 5 8 8 5 5 4 4 5 5* 5 6+6 6 5 5* 5 5 6 6 7 7
 $c c' d e e' d' d'' c c' d d' d'' g g' g'' d d'' g g' h h'$

1 1 6 1 1 4 4 4 2
 $i i' g i i' k^o k k' l$

Canticum III uaria metra complectens 722—784

(A) strophae $\alpha \beta \beta' \gamma \gamma' \delta \delta' \varepsilon$ (B) 5 5, 2^m anapp. $a a' b$ $\left[\begin{array}{c} 4 5 4 \\ a b a' \\ u. Obss. p. 36. \end{array} \right]$
liberiores

Actus IIII scaena 1 785—804

4 5 4 5 1 1
 $a b a' b' c c'$

scaena 2 et 3 805—865—902
3 3 4 4 5 4 4 3 3 5 3 3 5 5+5 5 4 4 6 6 7+7
 $a a' b b' c b b' a a' c c' a a' c c' b b' d d' e e'$

Canticum IIII 903—935 glyconei ex basi trochaica inci-
pientes u. Obss. p. 21 s. ZfG p. 252

5 5 7 7 4* 4
 $a a' b b' c c'$

*) u. 415 corrigendus sic: et tristes Erebi (*terribilis*) minas.

Ictus V 936—1083

4 6 4 6 7 7 9 6* 6 9 3 4 4 4^m 3
 a b a' b' c c' d b b' d' a b b' b'' a'

6 5+5 6 4 4 4+4+6 5 5 6 4
 a b b' a c c' c a' b b' a' c

VII T R O A D E S

Ictus I 1—66 7 7 7 6 5+5 6 6* 6 6 4
 a° a a' b c c' b' d d' d'' eCanticum I anapp. 67—170 u. Obss. p. 31—33 F. Haase
 Miscell. philoll. I. III c. 5

A (Ch)	B (H)	B' (Ch)	A' (H)	C (H) (Ch) (H)	D (H)	D' (Ch)
6 4 4 4 ^m 5* 21 4 4 ^m 5* 2 1 6* ^m 6 2 ^m 5 ^m 5 2 ^m 5* 5 5* 5*	a' b a b c de a' b' c' d' e' a a' a b b' a' a a' a a'					

Ictus II scaena 1 171—210 2 2 6 6* 6 6 6 6
 a a' b b' b b' b b'

scaena 2 211—379
 4* 4 4 4 5 5 5 4 4* 4* 4 4 4 6+6 4* 4+6+6*
 a° a a' a'' b b' b'' a a' a'' a a' b b' a a' b b'

3 3 6 6+5 5* 5 | 1,1 1,1 1,1 1,1 1,1 2 2 2* 2 2* 2 4 7 4 7
 a a'' b b' c c' | a a' a a' a'' b b' b'' b b' b'' c d c d'

Canticum II ascle p. 380—417 ZfG p. 696 MRh XIX
 p. 365 s. s.

7 4 4 4 4 4* 7*
 a b b' b b'' a'

Ictus III scaena 1 418—527

7 7+7 7 7 7* 4 8 8* 5 6 9 5 6 6 2 2
 a a' a a'' a a' b c c' d e f d' e' e'' g g'

scaena 2 a) 528—713
 5 5 7* 7 6+6 6+6 5 5 4 4 6 6 8 8* 8 8* 6 6 8 8 8 8* 5 5
 $\underbrace{a \ a' b \ b' c \ c' d \ d' e \ e' f \ d' d' e'' f \ f' d \ d' g \ g' g \ g' h \ h' g \ g' g \ g' a \ a'}$

b) anapaest. 714—745 2 2 4 3 3 3 4 4 3 4
 (Andromachae) $\underbrace{a \ a' b \ b' c \ c' d \ d' e \ e' d' b'}$

c) 746—823 7+7 5 5 6 8* 8 6+5 5+7 7*
 $\underbrace{a \ a' b \ b' c \ d \ d' c' b \ b' a \ a'}$

Canticum III 824—871 V strophae sapphicae XI uersuum
 (adonio clausae) u. Obss. p. 10—18 ZfG p. 329
 $\underbrace{a \ a' a \ a' a''}$

Actus IIII 871—1018

77* 7 5 5+5+5 6+6 4 4+4 6 6* 7 7 6 7+6* 6+5* 6* 5 6 5 5
 $\underbrace{a \ a' b \ b' b \ b' c \ c' d \ d' d'' c \ c' e \ e' f \ e'' f \ g \ h \ g' h' g'' h'' h''}$

Canticum IIII 1019—1065 sapphici ZfG p. 329 MRh XIX
 p. 375

9^{ad} 8* 8 8 8 9^{*ad}
 $\underbrace{a \ a' b \ b' c \ c'}$

Actus V 1066—1189

4 4* 4* 7 7 6 5 5 6 7+7 5 5+6+6 7 7* 5 5 6 6* 2
 $\underbrace{\alpha \ \alpha' \ \alpha'' a \ a' b \ c \ c' b' a \ a' d \ d' e \ e' f \ f' d \ d' e \ e' \beta}$

ultimus strophae b' uersus 1113 non integer.

VIII MEDEA

Actus I 1—55 6+6 6 8 8* 6* 6 6
 $\underbrace{a \ a' a'' b \ b' a \ a' a''}$

Canticum I 56—74 asclep. 75—92 glycon. 93—109
 asclep. 110—115 hexametri ZfG p. 694 s. 252 701
 MRh XIX p. 524 s.

3 4 4 4 4 7 7* 3 4* 4 4* 4 3 3 3
 $\underbrace{a \ b \ b' b \ b' \alpha \ \alpha' \beta \ b^o \ b \ b' b'' a \ \gamma \ \gamma}$

Actus II scaena 1 116—178

$\overbrace{7 \ 7+7}^8, \overbrace{7^* \ 7}^5 \ 5 \ 5, \overbrace{\alpha \alpha' \beta \beta'}^8 \gamma \gamma' \ 8, \overbrace{\alpha \alpha' \beta \beta'}^8 \beta'' \gamma \ 3$
 $\underbrace{a \ a \ a}_{c}, \underbrace{a' \ a''}_{b \ b}, \underbrace{c}_{d}$

scaena 2 179—300

$\overbrace{3 \ 3 \ 3 \ 4}^8 \ 3 \ 3 \ 3 \ 3^*, \overbrace{4 \ 4 \ 5 \ 5}^8 \ 7+7^* \ 6 \ 5 \ 5 \ 6 \ 4 \ 4 \ 6 \ 5 \ 5 \ 3 \ 5+3 \ 3 \ 5$
 $\underbrace{a \ a \ a''}_{b \ b} \underbrace{a \ a' \ a'}_{c \ c}, \underbrace{d \ e \ e' \ d' \ f \ f' \ d''}_{e \ e' \ h^o \ i \ h \ i'}$

Canticum II anapp. 301—382

$6^* \ 6 \ 4 \ 4^m \ 6 \ 6 \ 7 \ 7^* \ 5 \ 5^m \ 4 \ 4^m \ 5^* \ 5$
 $\underbrace{a \ b \ c \ c'}_{d \ d'} \underbrace{a' \ b' \ c' \ c'}_{d' \ d'} \underbrace{e \ e'}_{f \ f'}$

Actus III scaena 1 383—433

$2 \ 4^* \ 4^* \ 4^* \ 4 \ 4 \ 5 \ 5 \ 4 \ 5 \ 5+4 \ 2$
 $\underbrace{a \ b \ b'}_{c \ c} \underbrace{b \ b' \ c \ dd'}_{d \ d'} \underbrace{c \ dd'}_{c' \ c''} \underbrace{a}_{a}$

scaena 2 434—581

$8+8 \ 4 \ 88^* \ 8^* \ 66 \ 6^* \ 33 \ 44 \ 11 \ 33^* \ 33 \ 33 \ 22 \ 11 \ 33+7 \ 7 \ 95 \ 5 \ 9$
 $\underbrace{a \ a' \ b^o}_{a \ a''} \underbrace{a \ a' \ c \ c'}_{d \ d'} \underbrace{d \ d' \ e \ e' \ f \ f'}_{g \ g' \ h \ h' \ h \ h'} \underbrace{h \ h' \ h \ h'}_{i \ i' \ k \ k'} \underbrace{i \ i' \ k \ k'}_{l \ l'} \underbrace{l \ l' \ m \ m' \ o \ o' \ p \ p' \ o' \ o''}_{l \ l' \ m \ m' \ o \ o'}$

Canticum III strophae sapphicae adonio clausae,
 a quaternorum b nouenorum uersuum 582—672
 u. Obss. p. 9 ZfG p. 329 MRh XIX p. 374 s.
 $\underbrace{a^o \ a \ a' \ a^o}_{a \ a'} \underbrace{a \ a' \ b^o \ b \ b' \ b \ b' \ b^* \ b^*}_{b \ b' \ b \ b' \ b \ b' \ b^* \ b^*}$

Actus IIII scaena 1 673—742

$5+5 \ 8^* \ 8 \ 6^* \ 6 \ 6^* \ 6 \ 6^* \ 6 \ 6 \ 3$
 $\underbrace{a \ a'}_{b \ b'} \underbrace{b \ b'}_{c \ c'} \underbrace{c \ c'}_{c \ c'} \underbrace{c \ c'}_{d \ d'}$

scaena 2 ueneficium Medeae 743—856

Obss. p. 37 23 ZfG p. 700
 $4 \ 4^* \ 4 \ 55^* \ 55^* \ 4 \ 4 \ 4 \ 4 \ 6 \ 5 \ 6 \ 6 \ 4 \ 5 \ 5 \ 4^* \ 4 \ 5^* \ 5 \ 6 \ 6$
 $\alpha \alpha' \alpha'' \ aa'aa' \ bb'bb' \ abcc'dee'ff'e'b'a$
 tetrametri trimetri trimetri et anapaesti
 trochaici iambici dimetri iambici 790—850
 743—754 755—773 774—789

trimetri
iambici**Canticum IIII 857—886 anacreontici cum euripidio Obss.**

p. 28 29 ZfG p. 700 $4 \ 5 \ 4 \ 4 \ 4 \ 4 \ 5$
 $\underbrace{a \ b \ a \ c \ a' \ a' \ b}_{d \ d' \ d' \ d'}$

Actus V 887—1035

6 6 2 2 5 5 + 6 5 5 * 6 7 7 5 4 5 4 7 6 + 7 4 6 7 7 4 4 + 4 4 5 5
a a' b b' c c' d c c' d' e e' f g f' g' h i h k o i' h h' k k' k' k' l l'

VIII AGAMEMNO**Actus I** 1—56

Canticum I anapp. 57—108 7 7 6 6 7 7 6 6
a a' b b' c d c' d'

Actus II scaena 1 109—226 (stichomythia 145—162)

scaena 2 227—310

Canticum II 311—412 strophae V disticha complectuntur
 ex dimetro et monometro anapaestico facta
a* a* b b' c* c' d d'* e e' f

Actus III 409—609**Canticum III** ex uariis metris conpositum 610—692

A	B	C	D
str. liberiiores.	anapp.	strophae sapphicae alc. sapph.	anapp.
<u>a b</u> <u>b'</u> <u>c b b'</u> <u>c'</u>	fragm.	<u>7*</u> <u>8*</u> <u>8*</u> <u>7*</u>	<u>4*</u> <u>5*</u> <u>6 6</u> <u>5 5</u>
		<u>a b</u> <u>b'</u> <u>a'</u>	<u>c c'</u> <u>a a'</u> <u>b b'</u>

Actus IIII scaena 1 693—818 inest chori canticum anapp. 698—729:

7 8 8* 7
c d d' e'

Cassandrae canticum ex dimetris iambicis 796
 —811 ZfG p. 700

2 4 4 4 2
a b b' b'' a'

scaena 2 819—844

Canticum IIII uaria metra complectens 845—924 *)

a b b' a c c' d e e' d' f f' g g' d''

*) u. 879 s. (str. c') sic erat describendus: linquens horridus arua. u. 903 (str. f) sic: insueta carpi

- A ctus V scaena 1** 925—967
 2 968—975
 3 976—1010
 4 1011—1070

X H E R C V L E S II

A ctus I 1—103

- C anticum I** 104—172 asclepiadeum ZfG p. 699
 $7^* 7 \ 5^* 5 \ 5 \ 4^* 4^* 4 \ 4 \ 5 \ 6 \ 5 \ 6$
 $\underbrace{a \ a'} \ \underbrace{b^o \ bb'} \ \underbrace{c \ c'} \ \underbrace{cc' \ d} \ \underbrace{ed' \ e'}$

- canticum Ioles et chori anap. 173—235
 $12 \ 12 \ 12 \ 6 \ 6 \ 7 \ 7^*$
 $\underbrace{a \ a' \ a''} \ \underbrace{bb'} \ \underbrace{c \ c'}$

A ctus II 236—585

- C anticum II** anapp. 586—709*)
 $4^* 6 \ 6^* 4 \ 5 \ 5 \ 5^* 5 \ 6^* 6 \ 5 \ 5^* 5 \ 5^* 5 \ 5 \ 5$
 $\underbrace{a \ b \ b'} \ \underbrace{a' \ cc' \ c''} \ \underbrace{d^o \ b \ b' \ dd'} \ \underbrace{e^o \ e \ e' \ ee'} \ \underbrace{f \ f'} \ \underbrace{gg' \ h^o \ hh' \ h \ h'}$
 *) b 624—30 (Cupit—Tagum) = b' 627—835 (Nec tota sitim—parum est)

- A ctus III** scaena 1 710—745
 scaena 2 746—1034

- C anticum III** 1035—1134 glycon. Obss. p. 20 22—24
 MRh XIX p. 370 s. A Goebel ZfG XVI p. 737—44 uid.
 ibid. XVIII p. 251
 $5 \ 4^* \ 4 \ 5 \ 4 \ 4^* \ 7 \ 7^* \ 7 \ 4^* \ 4 \ 4 \ 4^* \ 4^* \ 5 \ 5 \ 4 \ 4^* \ 4^* \ 4 \ 4^*$
 $\underbrace{a \ b \ b'} \ \underbrace{a' \ b \ b'} \ \underbrace{c^o \ c \ c'} \ \underbrace{dd' \ d \ d' \ d'} \ \underbrace{ff' \ g \ g'} \ \underbrace{g \ g'} \ h$

- A ctus III** scaena 1 1135—1393 insunt tria chori cantica
 anapp. 1155—1164 $5^* \ 5^*$
 $\underbrace{a \ a}$

1211—21 = 1283—93 $10^* \ 10^*$
 $\underbrace{\text{str. ant.}}$

scaena 2 1294—1422
 scaena 3 1423—152

Canticum IIII 1522—1610 sapphicum adonio clausum ZfG p. 332

5 5 5 4* 4 4 5 4 4* 4* 4 4 4 4 5* 5 4 4 4 4 4 4^{sd}
 aa' a" b b' b" a b b' b b' b" a a' b b' b b' b"

Actus V scaena 1 1611—1762
 scaena 2 1763—1867

Canticum V anapp. 1868—1948 Chori et Alcmenae
 10 10* 8 8* 6* 6 8 8* 8 8 2
 a a' b b' c c' d d' e e' f
 Ch A Ch A

Actus VI 1868—2006

insunt: Alcmenae alcmanii 1953—1971 ZfG
 p. 700 s. 3 3 3 3* 3 3*
 a a' b b' c c'

Chori anapaesticum 1992—2006 7 7^m
 str. ant.

XI OCTAVIAE ord o.

(u. Obss. p. 38—40)

Actus I Nutrix 1—35—57

Octauia 1—34 58—72
 Nutrix. Octauia 73—104 } anapp.
 Octauia. Nutrix 105—205 227—277

Chorus 206—226 anapp.

Actus II scaena 1 388—448

scaena 2 449—604

Chorus 278—387 anapp.

Actus III 605—657

Octauia Chorus 658—703 anapp.

Actus III scaena 1 704—775

Chorus 776—793 anapp.

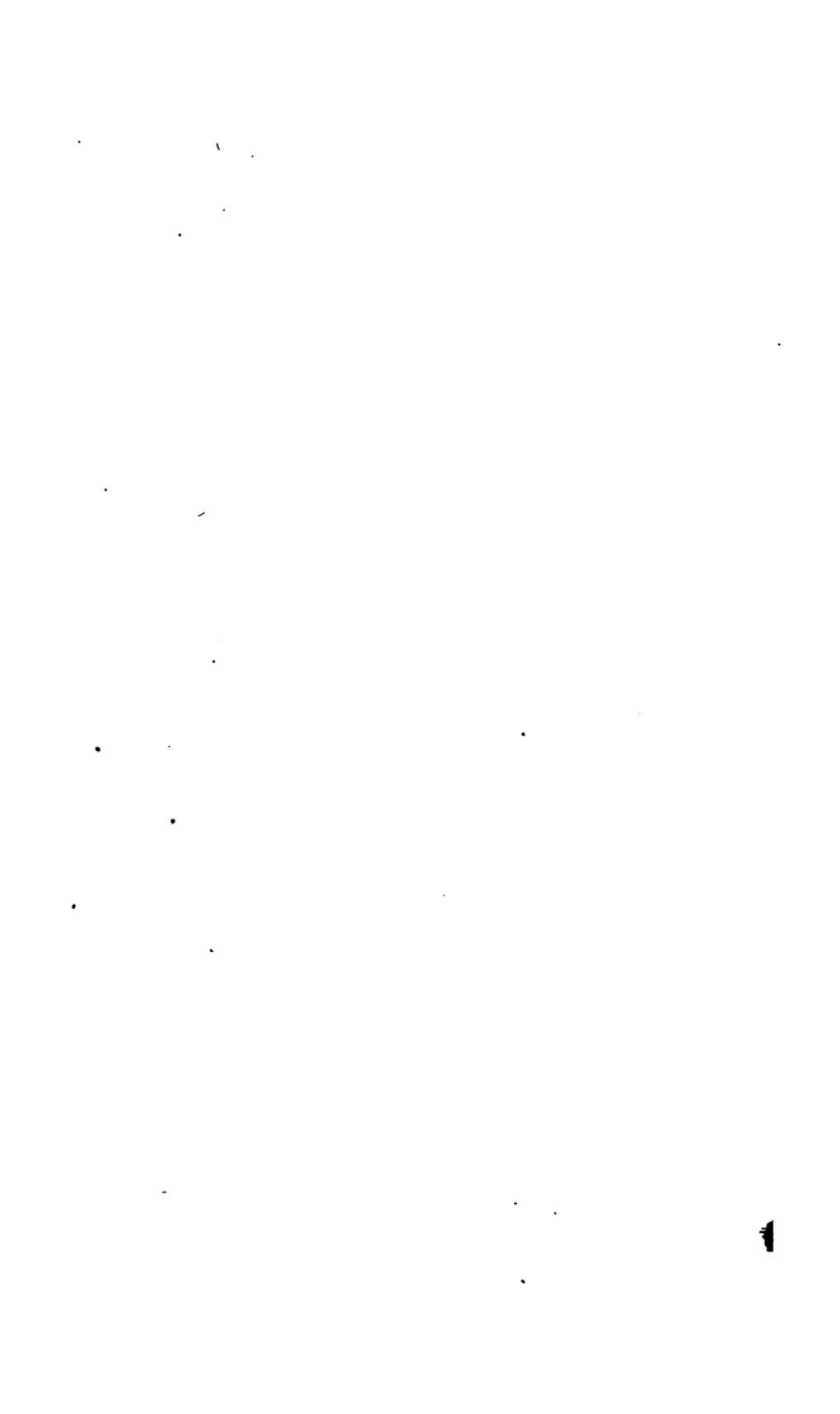
scaena 2 704—818

Chorus 819—836 anapp.

Actus V scaena 1 836—861

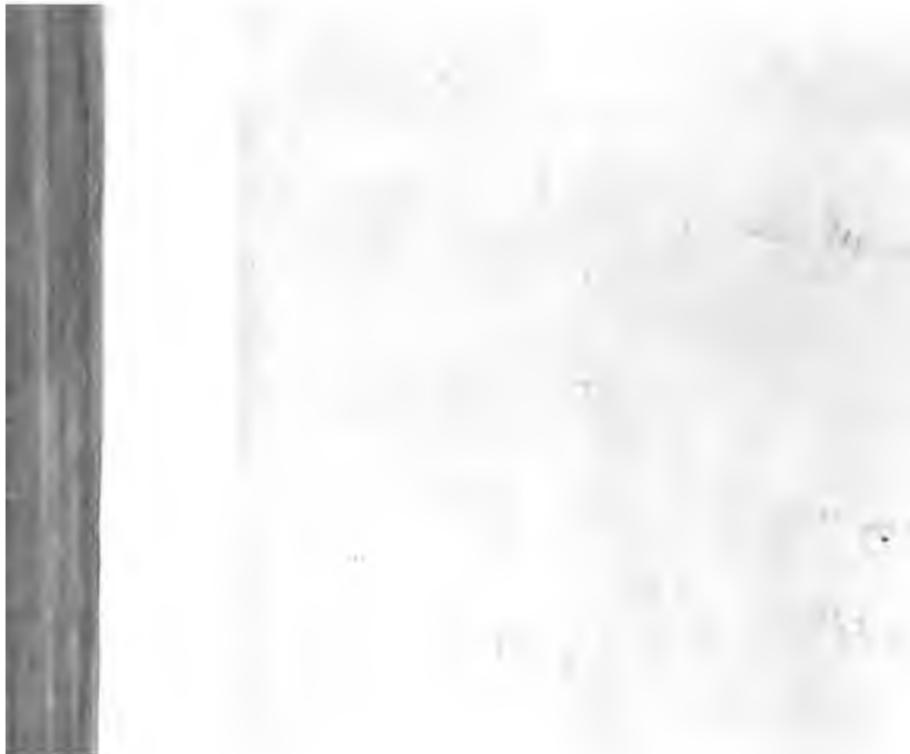
scaena 2 862—892

Chorus Octauia 893—1012 anapp.

ME: 2 VEN

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine of ~~five~~ cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

APR 12 '56 H

APR 16 '59 H

APR 10 '59 H

APR 25 '63 H

MAR 20

CANCELLED

NOV 4 '68 H

2155520

3897784

MAR 31 1973 H

CANCELLED

FEB NOV 1988 1987

2466854

3 2044 085 230 472